

အိမ်တိုင်းရှိရမည့် စာအုပ်၊
 လူတိုင်းသိရမည့် အချက်များ
 သတင်းခေတ်၊ ပညာခေတ်မှာ
 လွယ်ကူစွာ မတ်ရှင်လေ့လာနိုင်အောင်
 စုဆောင်းထားသည့် သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်
 မဟာသုတအဖြစ် စာအုပ်။

သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်မဟာသုတ အဖြစ် (၂၀၁၇)

သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်မဟာသုတအဖြစ် (၂၀၁၇)

မြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့
 စုဆောင်းပြုစုသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာ
ဗဟုသုတအဖြာဖြာ
(၂၀၁၇)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ထုတ်ဝေသူ - ဦးကျော်ဇင်စိုး (၀၁၇၉၄)၊ ပြန်ကြားရေးနှင့်
ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေ
စီးပွားရေးသမဝါယမအသင်း
အမှတ် (၂၂၀)၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ - ဦးမြင့်ဦး၊ သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက်၊ ၃၄ လမ်း၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း - သက်ခိုင်ဝင်း

အုပ်ရေ - ၆၀၀၀

ပုံနှိပ်ခြင်း - ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ် - ပထမအကြိမ်

၀၀၁

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့

သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ (၂၀၁၇) / ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့

ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့ - ရန်ကုန်၊

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေစီးပွားရေး
သမဝါယမအသင်း၊ ၂၀၁၇

၆၂၃ - စာ ၁၃ စင်တီ × ၂၀ စင်တီ။

(၁) သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ (၂၀၁၇)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	အမှာစာ	၁၁
၁။	မြန်မာ့ရေးရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၁၃
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းဖြစ်စဉ်	၁၅
-	မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကာလတစ်လျှောက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များ	၂၂
-	ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုရာတွင် ပါဝင်ကြသူများ	၂၃
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း	၂၄
-	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အလံနှင့် အလံ၏အဓိပ္ပာယ်	၂၅
-	နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများ	၂၅
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ	၂၇
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ	၂၉
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	၃၁
-	နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးထင်ကျော် ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်များနှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ	၃၇
-	နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်များနှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ	၈၁
-	နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒ	၁၆၀
-	အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ	၁၆၃
-	ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့	၁၆၅
-	ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတည်ပြုခန့်အပ်ခဲ့သော ရာထူးနေရာများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ	၁၆၇
-	တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ	၁၆၇
-	တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်နှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်အသီးသီး၌၁၆၈ ခန့်အပ်ထားသော လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများ	

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	ဒုတိယဝန်ကြီးများ	၁၆၉
-	တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီး၌ ဖွဲ့စည်းထားသော ဝန်ကြီးဌာနများ	၁၆၉
-	၂၀၀၈ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ	၁၇၆
-	၂၀၁၄ ခုနှစ် ပြည်လုံးကျွတ်အဆင့် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာသန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူမှု ရလဒ်များမှ ဖော်ထုတ်ရရှိခဲ့သော သန်းခေါင်စာရင်းမှ ညွှန်းဆိုသည့် မြန်မာ့ပုံရိပ်အကျဉ်းချုပ်	၁၇၇
-	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဖြစ်ပေါ်လာသော လွှတ်တော်အမျိုးအစားများ	၁၈၂
-	ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကော်မတီများ	၁၈၂
-	ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကော်မတီ/ ကော်မရှင်များ	၁၈၂
-	ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကော်မတီ/ ကော်မရှင်များ	၁၈၃
-	အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ	၁၈၅
-	ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်	၁၈၆
-	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်	၁၈၈
-	နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး	၁၈၉
-	ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်	၁၈၉
-	ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးများ	၁၈၉
-	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်(၅)ရပ်၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်(၈)ရပ်	၁၉၀
-	ကျေးလက်လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၆) ရပ်	၁၉၀
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-တရုတ်ဆက်ဆံရေး	၁၉၁
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-အမေရိကန်ဆက်ဆံရေး	၁၉၂
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ကုလသမဂ္ဂဆက်ဆံရေး	၁၉၄
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ရုရှားဆက်ဆံရေး	၁၉၅

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-အိန္ဒိယ ဆက်ဆံရေး	၁၉၅
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ဂျပန် ဆက်ဆံရေး	၁၉၆
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ဥရောပနိုင်ငံများဆက်ဆံရေး	၁၉၈
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-အာဆီယံနိုင်ငံများဆက်ဆံရေး	၂၀၀
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ဗြိတိန်ဆက်ဆံရေး	၂၀၄
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-သီရိလင်္ကာဆက်ဆံရေး	၂၀၅
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ကိုရီးယားဆက်ဆံရေး	၂၀၅
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဆက်ဆံရေး	၂၀၆
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ဆော်ဒီအာရေဗျဆက်ဆံရေး	၂၀၆
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-မွန်ဂိုလီးယားဆက်ဆံရေး	၂၀၆
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-အီဂျစ်ဆက်ဆံရေး	၂၀၆
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-တူရကီဆက်ဆံရေး	၂၀၇
-	၂၀၁၆ ခုနှစ် မြန်မာ-ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများဆက်ဆံရေး	၂၀၇
-	မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအဆက်ဆက်တွင် လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ	၂၀၉
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက် တွင် လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များ	၂၁၄
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရသစ်လက်ထက် တွင် လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များ	၂၁၉
-	ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု အခြေအနေများ (၂၀၁၆ - ၂၀၁၇)	၂၂၀
-	၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ တွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ရွေးချယ်ခံရမှု	၂၄၇
-	၂၀၁၅ ပါတီစုံ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် ရွေးချယ်ခံရမှု အခြေအနေ	၂၅၁
-	ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ပုံမှန် အစည်းအဝေး	၂၅၃
-	ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒုတိယပုံမှန် အစည်းအဝေး	၂၅၄

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထအကြိမ် ပုံမှန်အစည်းအဝေး	
-	ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ	၂၇၀
-	ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသကြီး (၂၄) ခု	၂၇၄
-	၂၀၁၁ မှ ၂၀၁၇ ထိ နိုင်ငံတစ်ဝန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ	၂၉၄
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ နှစ်အလိုက် ကုန်သွယ်မှုပမာဏ	၃၀၁
-	အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ	၃၀၂
-	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုင်းနိုင်ငံက နှစ်အလိုက်မြှုပ်နှံထားမှု	၃၀၃
-	၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လအထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏	၃၀၃
	ပုံမှန်/နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေများ	
-	မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများဆုံးရင်းနှီး မြှုပ်နှံထားသည့်	၃၀၄
	ပြည်ပနိုင်ငံများ	
-	နိုင်ငံအလိုက် ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ	၃၀၄
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်းတွင်းရေနံမြေများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်	၃၀၅
	သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	
-	မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော	၃၀၆
	သဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံကိန်းများ	
၂။	တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၀၇
၃။	မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၂၅
၄။	နိုင်ငံတကာရေးရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၃၁
-	ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ	၃၃၃
-	ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၄၇
-	နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ	၃၆၃
-	အတိုကောက်စာလုံးများ	၃၉၀
-	ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်	၃၉၈
-	ကုလသမဂ္ဂ၏ စာတတ်မြောက်ရေးဆယ်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်	၃၉၉
-	ကုလသမဂ္ဂ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု	၃၉၉
	ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် (၁၇) ချက်	
၅။	ဘာသာရေးဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၄၀၁
၆။	အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၄၂၁
-	နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ မဏ္ဍိုင် (၅) ခု	၄၂၅

- တိုင်းပြည်အင်္ဂါ (၇) ပါး ၄၂၅
- မြန်မာ့ပန်း (၁၀) မျိုးအတတ်ပညာ ၄၂၆
- မြန်မာ့ ၁၂ လရာသီပွဲတော်များနှင့် ဆယ့်နှစ်လ ၄၂၇
ရာသီပန်းများ
- တရားသူကြီးကျင့်ဝတ် (၁၀) ပါး ၄၂၈
- မြန်မာ့နေ့ထူးနေ့မြတ်များ ၄၂၈
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ်နေ့များ ၄၃၂
- နှစ်ပတ်လည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ်ရတု အခေါ်အဝေါ်များ ၄၃၃
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နေ့များနှင့် ပြည်နယ်သင်္ကေတများ ၄၃၄
- မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ၄၃၅
ခွင့်ပြုထားသည့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ
- မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ၃၄၆
ခွင့်ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ
- မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ ၄၃၇
- အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ၏ အခြေခံအချက်များ ၄၃၈
- စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များ ၄၃၉
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထင်ရှားသောကျမ်းများနှင့် ရေးသား ၄၄၀
ပြုစုခဲ့သူများ
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချီးမြှင့်လျက်ရှိသော စာပေဆုများ ၄၄၁
- အရှေ့တောင်အာရှစာပေဆုရှင်များ ၄၄၂
- အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုရှင်များ ၄၄၂
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းဌာနရုံးခွဲ ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုထားသည့် ၄၄၃
ပြည်ပသတင်းဌာနများ
- စံပြကျေးရွာတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ ၄၄၄
- ကင်းထောက်အဖွဲ့ ၄၄၄
- မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်ဒေသများ ၄၄၆
- ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ်စာရင်းဝင် အဆောက်အအုံများ ၄၅၄
- မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးဆု ရရှိသူများ ၄၆၂
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ အာဆီယံအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ ၄၆၄
ဥယျာဉ်ခြောက်ခု
- အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၏ Website များ ၄၆၅

- အစိုးရဝန်ကြီးဌာနအလိုက် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူများ	၄၆၈
- နေစကြာဝဠာအကြောင်း၊ ကမ္ဘာအကြောင်း	၄၇၈
- လအကြောင်း	၄၇၉
- ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးများ	၄၈၀
- ကမ္ဘာ့သဘာဝရေကန်ကြီးများ	၄၈၃
- တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှု အခြေအနေ (ထုထည်ပမာဏ)	၄၈၄
- ကမ္ဘာ့အရှည်ဆုံးမြစ်ကြီးများ၊ ကမ္ဘာ့သမုဒ္ဒရာကြီးများ	၄၈၅
- ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ် ခုနစ်ပါး၊ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဲကန္တာရများ	၄၈၆
- လူပြောအများဆုံး ကမ္ဘာ့ဘာသာစကားများ	၄၈၇
- ကမ္ဘာ့လူဦးရေ	၄၈၈
- လူဦးရေအနည်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၈၉
- လူဦးရေအများဆုံး ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးများ	၄၈၉
- လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး/အကျဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၉၀
- မြေဧရိယာအကျယ်ဆုံး/ အကျဉ်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၉၁
- ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၉၂
- ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး	၄၉၂
- ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံး(၁၀)နိုင်ငံ	၄၉၃
- ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးကျွန်းကြီး(၁၀)ကျွန်း	၄၉၃
- နိုဘယ်ဆု (၆) မျိုး၊ စကြာဝဠာဂြိုဟ်ကြီး (၈) လုံး	၄၉၄
- ကမ္ဘာ့ထင်ရှားသော ပင်လယ်များ	၄၉၄
- ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးရေတံခွန်များ	၄၉၅
- ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော မုန်တိုင်းအမျိုးအစားများ	၄၉၅
- ကမ္ဘာ့ရေနံတင်ပို့မှု/တင်သွင်းမှုအများဆုံးနိုင်ငံ	၄၉၆
- ကမ္ဘာ့ရေနံအကြွယ်ဝဆုံးနိုင်ငံများ၊ Facebook သုံးစွဲမှုအများဆုံးနိုင်ငံ	၄၉၇
- ကမ္ဘာ့လူသုံးအများဆုံး Website (၁၀)ခု	၄၉၈
- ကမ္ဘာ့ဆန်တင်ပို့မှု အများဆုံးနိုင်ငံများ	၄၉၈
- အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် နိုင်ငံ အလိုက်အဆင့်နှင့် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုများ	၄၉၉
- တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲများ	၅၀၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲများ	၅၀၂
-	နျူကလီးယားလက်နက် ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ	၅၀၅
-	လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားအကြီးမားဆုံးနိုင်ငံများ	၅၀၆
-	ခေတ်သစ်အိုလံပစ်အားကစားပွဲများ	၅၁၁
-	ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး အဆောက်အအုံ (၁၀) ခု	၅၁၃
-	အလျား၊ အကျယ်အဝန်း၊ ထူထည်နှင့် အလေးချိန်ယူနစ်များ	၅၁၅
-	မှတ်သားဖွယ်ရာ ဆောင်ပုဒ်များ	၅၁၉
-	ဘွဲ့ဒီဂရီများ	၅၂၁
-	အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစကားပုံများ	၅၂၂
-	မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများ	၅၂၆
-	အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များ	၅၃၉
၇။	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၅၆၉
၈။	သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၅၉၅
၉။	နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၆၁၃
-	ကျမ်းကိုးစာရင်း	၆၂၁

အမှာစာ

စီးပွားရေးအရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော နိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံသားများ၏ တွေးခေါ်မြော်မြင်ဉာဏ်ထက်မြက်မှု၊ ပညာဗဟုသုတမြင့်မားမှုနှင့် အောင်မြင်စွာလုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရည်ရှိမှုတို့အပေါ် အခြေခံထားကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းခြင်းသည် နိုင်ငံ၏ သယံဇာတကြွယ်ဝခြင်း၊ နည်းပါးခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ ပြည်သူတို့၏ အသိဉာဏ်ရေချိန် မြင့်မားခြင်း၊ ဗဟုသုတကြွယ်ဝခြင်းတို့အပေါ်တွင်သာ တည်မှီပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခု၏ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းဟူသမျှတို့အနက် အသိဉာဏ်ပညာ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုသည် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးကို တိုးတက်မြင့်မားစေမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆင်းရဲမွဲတေခြင်းဟူသမျှတို့တွင်လည်း အသိဉာဏ်ဆင်းရဲမွဲတေခြင်း၊ ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းသည် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးကို ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးစေနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နိုင်ငံသားများ၏ အသိဉာဏ်ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝမှုများဖြင့်သာ နိုင်ငံတော်ကို တည်ဆောက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနသည် ပြည်သူလူထု အသိဉာဏ်ဗဟုသုတပြည့်စုံစေရန်၊ မြန်မာ့လူငယ်လူလတ်များ ပညာစွမ်းရည်ပြည့်စုံစေရန်၊ ရာထူးဝင်ခွင့်စာမေးပွဲများ၊ သင်တန်းဝင်ခွင့်စာမေးပွဲများ ဖြေဆိုရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်နှင့် သိလိုသည့်အချက်များကို တစုတစည်းတည်း ရှာဖွေသိရှိနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်တို့ဖြင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ယခုစာအုပ်တွင် ယနေ့အချိန်ကာလနှင့် ကိုက်ညီသော အချက်အလက်များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းကြောင်းဖြစ်စဉ်များ၊ ပထဝီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးထင်ကျော် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်များနှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်များနှင့် သဝဏ်လွှာ ကောက်နုတ်ချက်များ၊ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတည်ပြုခန့်အပ်ခဲ့သည့် ရာထူးနေရာနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်နှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော် အသီးသီး၌ ခန့်အပ်ထားသော လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီး၌ ဖွဲ့စည်းထားသော ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရအဆက်ဆက်က လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသစ်လက်ထက် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုအခြေအနေများ၊ ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ စသည့် မြန်မာ့ ရေးရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ စသည့် နိုင်ငံတကာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ မြန်မာ့နေ့ထူးနေ့မြတ်များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ် နေ့များ၊ အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ၏ အခြေခံအချက်များ၊ စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်ဒေသများ စသည့် အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ သံတမန်ဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ် ဖွယ်ရာများ စသည်တို့ကို ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ် ဖော်ပြထားသည်။ လူတိုင်းသိထား သင့်သည်များကို စုစည်းထားသည့်အတွက် စာဖတ်သူများ အကျိုးရှိစေနိုင်သည့် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖြစ်ပါသည်။

“စိတ်ကို အသိဉာဏ်က အုပ်စိုး၏။ အသိဉာဏ်ကို ဗဟုသုတက အုပ်စိုး၏။ ဗဟုသုတကို စာပေက အုပ်စိုး၏” ဆိုသည့်အတိုင်း အသိဉာဏ်ဗဟုသုတဖွံ့ဖြိုးခြင်း အတွက် သိမှတ်ဖွယ်ရာဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်မှသည် သိသင့်သိထိုက်သော ဗဟုသုတများစွာကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗဟုသုတရှာမှီးလိုသူများ၊ ရာထူးဝင်စာမေးပွဲ ဖြေဆိုကြမည့်သူများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ လက်ကိုင်ပြုထားရမည့်စာအုပ် ဖြစ်သည်။ အနာဂတ်နိုင်ငံတော် အတွက် လူချွန်လူကောင်းများ၊ ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ် ပညာရှင်များ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုမည်ဟု ယုံကြည်လျက် ထုတ်ဝေလိုက်ရပါသည်။

စာတည်းအဖွဲ့

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန

မြန်မာ့ရေးရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်

ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲခဲ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

အေဒီ ၁ ရာစု	...	ဗိဿနိုး၊ ဟန်လင်း၊ သရေခေတ္တရာဒေသများတွင် ပဒေသရာဇ် နိုင်ငံငယ်များကို ‘ပျူ’ လူမျိုးများက ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။
၁၀၄၄ - ၁၂၉၇	...	ပုဂံခေတ်၊ အနော်ရထာမင်း(၁၀၄၄- ၁၀၇၇)က ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
၁၅၅၂ - ၁၅၉၅	...	တောင်ငူခေတ်၊ ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး (၁၅၅၂-၁၅၈၁)က ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
၁၇၅၂ - ၁၈၈၅	...	ကုန်းဘောင်ခေတ်၊ အလောင်းမင်းတရားကြီး (၁၇၅၂-၁၇၆၀)က တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
၁၈၂၄ - ၁၈၂၆	...	အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။
၁၈၅၂ - ၁၈၅၄	...	အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။
၁၈၈၅	...	အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဗြိတိသျှကိုလိုနီနယ်ချဲ့လက်အောက်သို့မြန်မာ နိုင်ငံ ကျရောက်ခဲ့သည်။
၁၉၀၆	...	ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်း (ဝိုင်အမ်ဘီအေ) ကို ထူထောင်ကာ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ အတွက် ကြိုးပမ်းကြသည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ

- ၁၈ရက်၌ ဗြိတိသျှအစိုးရက ကရက်ဒေါက် စီမံ
ကိန်းကို ထုတ်ပြန်သည်။
- ၁၆-၁၁-၁၉၁၉ . . . မြန်မာ့ကုမ္ပဏီအသင်းခေါ် မြန်မာအမျိုးသမီးသမဂ္ဂ
အသင်းကိုဖွဲ့စည်းသည်။
- ၁၉၂၀ အောက်တိုဘာ (၂၉-၃၁) . . . ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်းကြီး၏ အဌမ
အကြိမ်ညီလာခံက မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာအသင်း
ချုပ်ကြီး (ဂျီစီဘီအေ) ဟူ၍ အမည်ပြောင်းသည်။
- ၁၉၂၀ ဒီဇင်ဘာ ၅ . . . ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပထမကျောင်းသားသပိတ်
စတင်မှောက်သည်။
- ၁၉၃၀ မေ ၃၀ . . . တို့ဗမာအစည်းအရုံး ထူထောင်သည်။
- ၁၉၃၀ ဒီဇင်ဘာ ၂၂ . . . ဆရာစံဦးဆောင်သည့် တောင်သူလယ်သမားအရေး
တော်ပုံ သာယာဝတီခရိုင်၊ ရေတိုက်ရွာမှ စတင်သည်။
- ၂၅-၂-၁၉၃၆ . . . ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ်
မှောက်သည်။
- ၁၉၂၃ - ၁၉၃၇ . . . ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးကာလဖြစ်သည်။
- ၁-၄-၃၇ မှ ၁၀-၁၂-၄၂ . . . ကိုးဆယ့်တစ်ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ကျင့်သုံးချိန်
ဖြစ်သည်။
- ၈-၁-၁၉၃၈ . . . ချောက်ရေနံမြေသပိတ်စတင်သည်။ ၁၃၀၀ပြည့်
အရေးတော်ပုံ ပေါ်ပေါက်သည်။
- ၂၇-၁၂-၁၉၄၁ . . . ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး
တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၂၇-၇-၁၉၄၂ . . . ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဗမာ့ကာကွယ်
ရေး တပ်မတော် (ဘီဒီအေ) အဖြစ် ပြောင်းလဲ
ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၁-၈-၁၉၄၃ . . . ဂျပန်တို့က အတုအယောင်လွတ်လပ်ရေးပေးသည်။
- ၂၇-၃-၁၉၄၅ . . . ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စတင်ဆင်နွှဲသည်။
- ၁၉၄၅ - ၁၉၄၇ . . . နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတို့၏ စက္ကူဖြူအုပ်ချုပ်ရေးခေတ်
ဖြစ်သည်။
- ၁၉၄၇ . . . ဆိုရန်တိုဗီလာပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်းများ
ချမှတ်သည်။

- ၁၂-၂-၁၉၄၇   . . .   ပင်လုံသဘောတူညီချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
နှင့် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင် ၂၂ ဦး လက်မှတ်
ရေးထိုးသည်။
- ၄-၁-၁၉၄၈   . . .   မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရရှိသည်။
- ၁၉၄၈ - ၁၉၅၀   . . .   ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးပြီး နိုင်ငံကို
အုပ်ချုပ်သည်။
- ၁၉၅၈ - ၁၉၅၉   . . .   တပ်မတော်က အိမ်စောင့်အစိုးရအဖြစ် နိုင်ငံကို
ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည်။
- ၂-၃-၁၉၆၂   . . .   တော်လှန်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော် အာဏာကို
ရယူသည်။
- ၃-၁-၁၉၇၄   . . .   ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ
များ၏ ၉၀ ဒသမာဓရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အတည်ပြု
ပြဋ္ဌာန်းသည်။
- ၁၉၇၄ - ၁၉၈၈   . . .   မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်
ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲသည်။ ပြည်သူ့
လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ကို
ဖွဲ့စည်းကာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များက
နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရား
စီရင်ရေးတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်သည်။
- ၁၈-၉-၁၉၈၈   . . .   အထွေထွေမကျေနပ်မှုများကြောင့် ဆန္ဒပြမှုများ
ဖြစ်ပွားသည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်အမှောင့်
ပယောဂများ စွက်ဖက်မှုကြောင့် မင်းမဲ့စရိုက်များ
လွှမ်းမိုးကာ တိုင်းဆူပြည်ဖျက်လုပ်ရပ်များ ကြီးစိုး
လာသည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်း
သာယာမှုပျက်သုဉ်းကာ ပြည်သူများ ကျိုးလန့်စာစား
အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သဖြင့် တပ်မတော်
က နိုင်ငံ့တာဝန်ကိုရယူပြီး နိုင်ငံတော်ကိုကာကွယ်
စောင့်ရှောက်ခဲ့ရသည်။
- ၂၇-၅-၁၉၉၀   . . .   ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။
- ၉-၁-၁၉၉၃   . . .   အမျိုးသားညီလာခံ စတင်ကျင်းပသည်။

- ၃၀-၅-၁၉၉၆ . . . အမျိုးသားညီလာခံကို ယာယီအားဖြင့် ဆိုင်းငံ့သည်။
- ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ . . . နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး
ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်း၍ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊
လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၁၂)ရပ် ချမှတ်ကာ
အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော
နိုင်ငံတော်ကို ဆက်လက်တည်ဆောက်သည်။
- ၃၀-၈-၂၀၀၃ . . . နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်(၇)ရပ်
ကို ကြေညာသည်။
- ၁၇-၅-၂၀၀၄ . . . ၁၉၉၆ ခုနှစ်၌ ယာယီအားဖြင့်ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့သော
အမျိုးသားညီလာခံကို ပြန်လည် ကျင်းပသည်။
- ၃-၉-၂၀၀၇ . . . အမျိုးသားညီလာခံ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့
သည်။
- ၁၀-၅-၂၀၀၈ . . . ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို ပြည်လုံးကျွတ်
ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပသည်။
- ၂၉-၅-၂၀၀၈ . . . နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ
က ကြေညာချက်အမှတ် (၇/၂၈) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံ
အခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း
ကြေညာသည်။
- ၁၁-၃-၂၀၁၀ . . . နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး
ကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၁/၂၀၁၀)ဖြင့်
ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်း
ခဲ့သည်။
- ၇-၁၁-၂၀၁၀ . . . ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ရှိသည့်အနက်
၃၂၅ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်
မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ရှိသည့်အနက် ၁၆၈ နယ်တွင်
လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ်
ပြည်နယ်လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် (တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးမဲဆန္ဒနယ် ၂၉ ခုအပါအဝင်) ၆၇၃ နယ်
ရှိသည့်အနက် ၆၆၁ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ ပါတီစုံ
ဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပခဲ့သည်။

- ၇-၁၂-၂၀၁၀ . . . ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ဦးရေ ၂၉ သန်းကျော် (၂၉၀၂၆၀၈)ဦးရှိပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၂ သန်းကျော် (၂၂၄၂၁၂၃) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၇.၃၁% ရာခိုင်နှုန်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၂ သန်းကျော် (၂၂၂၈၃၄၆၅) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၆.၃၁% ရာခိုင်နှုန်း၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် (တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအပါအဝင်) အတွက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ဦးရေ ၂၈ သန်းကျော် (၂၈၅၃၄၂၁၆) ဦးရှိပြီး ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၁ သန်းကျော် (၂၁၈၆၃၁၂၃) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၆.၃၁% ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။
- ၃၁-၁-၂၀၁၁ . . . နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။
- ၃၀-၃-၂၀၁၁ . . . ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်၌ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။
- ၃၀-၃-၂၀၁၁ . . . နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၅/၂၀၁၁)ဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။

- ၁-၄-၂၀၁၁ . . . ပါတီစုံဒီမိုကရေစီခေတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးအဖွဲ့ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
- ၁-၄-၂၀၁၂ . . . ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက ၉၂ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။
- ၈-၁၁-၂၀၁၅ . . . ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက လွှတ်တော်သုံးရပ် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၁၁၅၀ နေရာအနက် ၈၈၆ နေရာတွင် ၇၇ ဒသမ ၀၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၁၆ . . . အနိုင်ရပါတီမှ ဒုတိယအကြိမ် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပသည်။
- ၁-၄-၂၀၁၆ . . . အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ နိုင်ငံတော်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
- ၁-၄-၂၀၁၇ . . . ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။

ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်

- ၁။ အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၀၄၄ မှ ၁၀၇၇ အထိ
- ၂။ တည်ထောင်သူ - အနော်ရထာမင်း

ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်

- ၁။ အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၅၅၁ မှ ၁၅၈၁ အထိ
- ၂။ တည်ထောင်သူ - ဘုရင့်နောင်မင်း

တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်

- ၁။ အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၇၅၂ မှ ၁၇၆၀ အထိ
- ၂။ တည်ထောင်သူ - အလောင်းမင်းတရား

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ

- ၁။ ဘကြီးတော်မင်းတရားလက်ထက်
- ၂။ ၅-၃-၁၈၂၄ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။
- ၃။ ရခိုင်နှင့်တနင်္သာရီနယ်မြေများဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲ

- ၁။ ပုဂံမင်းလက်ထက်
- ၂။ ၅-၄-၁၈၅၂ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။
- ၃။ အောက်မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံး အပါအဝင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေထဲမြို့ အထိ ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲ

- ၁။ သီပေါမင်းလက်ထက်
- ၂။ ၁၁-၁၁-၁၈၈၅ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။
- ၃။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ရောက်ရှိ

ရှေးခေတ် မြို့ပြနိုင်ငံများ

- ၁။ တကောင်းမြို့ပြနိုင်ငံ
- ၂။ ဗိဿနိုးမြို့ပြနိုင်ငံ
- ၃။ ဟန်လင်းမြို့ပြနိုင်ငံ
- ၄။ သရေခေတ္တရာမြို့ပြနိုင်ငံ
- ၅။ ဝေသာလီမြို့ပြနိုင်ငံ
- ၆။ သုဝဏ္ဏဘူမိမြို့ပြနိုင်ငံ

ရှေးခေတ်မြန်မာမင်းဆက်များ

- ၁။ ပထမတကောင်းမင်းဆက် = ၃၃ ဆက်
- ၂။ ဒုတိယတကောင်းမင်းဆက် = ၁၇ ဆက်
- ၃။ သရေခေတ္တရာမင်းဆက် = ၂၇ ဆက်
- ၄။ ပုဂံမင်းဆက် = ၅၅ ဆက်

၅။ ပင်းယမင်းဆက်	=	၆	ဆက်
၆။ စစ်ကိုင်းမင်းဆက်	=	၇	ဆက်
၇။ အင်းဝမင်းဆက်	=	၁၇	ဆက်
၈။ တောင်ငူမင်းဆက်	=	၃၄	ဆက်
၉။ ဟံသာဝတီမင်းဆက်	=	၁၁	ဆက်
၁၀။ ညောင်ရမ်းမင်းဆက်	=	၁၀	ဆက်
၁၁။ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်	=	၁၁	ဆက်

အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	၆။ မန်းဘခိုင်
၂။ သခင်မြ	၇။ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း
၃။ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို	၈။ ဦးအုန်းမောင်(အတွင်းဝန်)
၄။ ဦးရာဇတ်	၉။ ရဲဘော်ကိုထွေး (သက်တော်စောင့်)
၅။ ဦးဘဝင်း	

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခေတ်အဆက်ဆက်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများ

၁။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်အခြေခံဥပဒေ
၂။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အခြေခံဥပဒေ
၃။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အခြေခံဥပဒေ

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကာလတစ်လျှောက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များ

ကနဦးစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကနဦးမြို့၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် လော့ဂူဝီမောင့်ဘက်တန်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည့် စာချုပ်ဖြစ်သည်။

အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ အမှတ် (၁၀) ဒေါင်းနင်းလမ်းရှိ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် အိမ်တော်၌ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ အက်တလီနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

ပင်လုံစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့၌ တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး သွေးစည်းညီညွတ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ် ဖြစ်သည်။

လက်ျာ-ဖရီးမင်းစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်တွင် တပ်မတော် အနာဂတ်ရေးအတွက် ဗမာ့တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်လက်ျာနှင့် ဗြိတိသျှတို့ဘက်မှ မစ္စတာ ဖရီးမင်းတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

နု-အက်တလီစာချုပ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့၌ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုတို့ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုရာတွင် ပါဝင်ကြသူများ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	- မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်
၂။ စဝ်ခွန်ပန်းစိန်	- တောင်ပိုင်းစော်ဘွား
၃။ စဝ်ရွှေသိုက်	- ညောင်ရွှေစော်ဘွား
၄။ စဝ်ဟုံဖ	- မြောက်ပိုင်းသိန္နီစော်ဘွား
၅။ စဝ်နွံ	- လဲချားစော်ဘွား
၆။ စဝ်စံထွန်း	- မိုင်းပွန်စော်ဘွား
၇။ စဝ်ထွန်းအေး	- သာမိုင်းခမ်းစော်ဘွား
၈။ ဦးခွန်ဖုန်း	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (မြောက်ပိုင်း)
၉။ ဦးတင်ဇ	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (တောင်ကြီး)
၁၀။ ဦးကြာပု	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (သီပေါ)
၁၁။ စဝ်ယိပ်ဖ	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (သီပေါ)
၁၂။ ဦးခွန်ထီး	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (ပင်လုံ)
၁၃။ ဦးထွန်းမြင့်	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (မောက်မယ်)
၁၄။ ဦးခွန်စော	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (ပင်းတယ)

၁၅။ ဦးဖြူ	-	ဆီဆိုင်စော်ဘွားကိုယ်စားလှယ်
၁၆။ ဆမား ဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၇။ ဒူးဝါးဇော်ရစ်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၈။ ဦးဒိန်ရတန်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၉။ ဒူးဝါးဇော်ထွန်း	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (ဗန်းမော်)
၂၀။ ဦးလဘန်ဂရောင်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (ဗန်းမော်)
၂၁။ ဦးလွှာမှုန်း	-	ချင်းကိုယ်စားလှယ် (ဖလမ်း)
၂၂။ ဦးသောင်ဇာခုပ်	-	ချင်းကိုယ်စားလှယ် (တီးတိန်)
၂၃။ ဦးကွယ်မန်း	-	ချင်းကိုယ်စားလှယ် (ဟားခါး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေး ကော်မရှင်သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေမူကြမ်းအတည်ပြုရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူတို့၏ သဘောထား တောင်းခံသည့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲများကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၀)ရက် နှင့် (၂၄)ရက်နေ့တို့တွင် အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် တစ်ဝန်းလုံးမှ ဆန္ဒမဲ ပေးခွင့်ရှိသူ (၂၇၂၈၈၈၂၇)ဦးအနက် (၉၈. ၁၂) ရာခိုင်နှုန်းက ဆန္ဒမဲ ပေးခဲ့ကြပြီး ယင်းသို့ ဆန္ဒမဲပေးသူများအနက် (၉၂. ၄၈) ရာခိုင်နှုန်းက ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အတည်ပြုရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထောက်ခံကြောင်း အစီရင်ခံထားပါသည်။
- ၂။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးက အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၇/၂၀၀၈)ဖြင့် ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အလံနှင့် အလံ၏ အဓိပ္ပာယ်

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာ ၂၁ ရက်တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက မြန်မာနိုင်ငံတော်အလံကို ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အလံသစ်မှာ ထောင့်မှန်စတုရန်းဖြစ်ပြီး အလျား ၉ ပေ၊ အနံ ၆ ပေရှိသည်။ အောက်ခံအရောင်မှာ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနီရောင်တို့ ဖြစ်သည်။ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့်အနီရောင်တို့မှာ အလံတော်၏ အနံဖြစ်သော ၆ ပေကို သုံးပုံတစ်ပုံစီ အညီအမျှရှိသည်။ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့်အနီရောင် အောက်ခံပေါ်တွင် ရောင်ခြည်လက်တံ ငါးခုပါသော ကြယ်ဖြူကြီးတစ်လုံးရှိသည်။

အလံတော်ရှိ အဝါရောင်သည် စည်းလုံးခြင်း၊ ညီညွတ်ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာကြီးမားခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ပါသည်။

အလံတော်ရှိ အစိမ်းရောင်သည် မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝခြင်း၊ ညီညွတ်မျှတခြင်းနှင့် အေးချမ်းသာယာ၍ စိမ်းလန်းစိုပြည်သည့် နိုင်ငံဖြစ်ခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ပါသည်။

အလံတော်ရှိ အနီရောင်သည် ရဲရင့်ခြင်းနှင့် ပြတ်သားခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

ကြယ်၏ အရောင်ဖြစ်သော အဖြူရောင်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်း၊ ကရုဏာတရားပြည့်ဝခြင်းနှင့် စွမ်းအင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အလံသစ်ကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာ ၂၁ ရက် ညနေပိုင်းမှစတင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အစိုးရရုံးများနှင့် ကျောင်းများတွင် စတင်လွှင့်ထူခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများ

နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- (က) နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၏ အလယ်တွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် မြေပုံပါရှိသည်။ အရွက် ၁၄ ရွက်စီပါဝင်သော သပြေခက်များသည် မြေပုံ၏တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် ပါရှိသည်။
- (ခ) သပြေခက်များ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အနုပညာမြောက် မြန်မာ ခြင်္သေ့တစ်စီးပါရှိသည်။ လက်ဝဲဘက်မှ ခြင်္သေ့သည် လက်ဝဲဘက်သို့ လည်းကောင်း၊ လက်ယာဘက်မှခြင်္သေ့သည် လက်ယာဘက်သို့ လည်းကောင်း မျက်နှာမူလျက်ရှိသည်။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဟူသော စာတန်းကို နိုင်ငံတော် အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ် အောက်ခြေဖဲပြားပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပြည်ထောင်စုဟူသော စာတန်းကို လက်ဝဲဘက်ရှိ ခြင်္သေ့အောက်တွင် လည်းကောင်း၊ သမ္မတဟူသော စာတန်းကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် မြေပုံအောက်ရှိ အလယ်ဗဟိုတွင်လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံတော်ဟူသော စာတန်းကို လက်ယာဘက်ရှိ ခြင်္သေ့ အောက်တွင်လည်းကောင်းထားရှိသည်။
- (ဃ) နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၏ထိပ်တွင် ကြယ်လက်တံငါးခု ရှိသော ကြယ်တစ်လုံးသည် အထက်သို့ မတ်မတ်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။
- (င) ကြယ်၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မြန်မာ့ပန်းပုံသဏ္ဌာန်ပန်းခက်ပြား ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

စဉ်	အမည်	မွေး-ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၁။	စဝ်ရွှေသိုက်	၁၈၉၆-၁၉၆၂	၄-၁-၁၉၄၈ မှ ၁၆-၃-၁၉၅၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်တရားမြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၂။	ဒေါက်တာဘဦး	၁၈၈၇-၁၉၆၃	၁၆-၃-၁၉၅၂ မှ ၁၃-၃-၁၉၅၇ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်တရားမြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၃။	မန်းဝင်းမောင်	၁၉၁၆-၁၉၈၉	၁၃-၃-၁၉၅၇ မှ ၂-၃-၁၉၆၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်တရားမြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဦးနေဝင်း ဦးဆောင်သည့် တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် ၂-၃-၁၉၆၂ မှ ၂-၃-၁၉၇၄ ရက်အထိ တပ်မတော်အစိုးရဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။				
၄။	ဦးနေဝင်း	၁၉၁၀-၂၀၀၂	၂-၃-၁၉၆၂ မှ ၉-၁၁-၁၉၈၁ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၅။	ဦးစန်းယု	၁၉၁၈-၁၉၉၆	၉-၁၁-၁၉၈၁ မှ ၂၅-၇-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ

စဉ်	အမည်	မွေး-ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၆။	ဦးစိန်လွင်	၁၉၂၄-၂၀၀၄	၂၅-၇-၁၉၈၈ မှ ၁၂-၈-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
ဦးအေးကို(ယာယီသမ္မတ) သည် ၁၂-၈-၁၉၈၈ မှ ၁၉-၈-၁၉၈၈ ရက်အထိ နိုင်ငံတော်သမ္မတရာထူးကို ခေတ္တတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။				
၇။	ဒေါက်တာမောင်မောင်	၁၉၂၅-၁၉၉၄	၁၉-၈-၁၉၈၈ မှ ၁၈-၉-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် ၁၈-၉-၁၉၈၈ မှ ၂၃-၄-၁၉၉၂ အထိ တပ်မတော်အစိုးရဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ၂၃-၄-၁၉၉၂ မှ ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ အထိ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ (တပ်မတော်အစိုးရ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ မှ ၃၀-၃-၂၀၁၁ အထိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (တပ်မတော်အစိုးရ)ဖြင့်လည်းကောင်း အသီးသီးအုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။				
၈။	ဦးသိန်းစိန်	၁၉၄၅-	၃၀-၃-၂၀၁၁ မှ ၃၀-၃-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ
၉။	ဦးထင်ကျော်	၁၉၄၆-	၃၀-၃-၂၀၁၆ မှ ယနေ့အထိ	အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

စဉ်	အမည်	မွေး-ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၁။	ဦးနု (ပထမအကြိမ်)	၁၉၀၇-၁၉၉၅	၄-၁-၁၉၄၈ မှ ၁၂-၆-၁၉၅၆ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၂။	ဦးဗဆွေ	၁၉၁၅-၁၉၈၇	၁၂-၆-၁၉၅၆ မှ ၁-၃-၁၉၇၇ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၃။	ဦးနု (ဒုတိယအကြိမ်)	၁၉၀၇-၁၉၉၅	၁-၃-၁၉၇၇ မှ ၂၉-၁၀-၁၉၇၈ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၄။	ဦးနေဝင်း (ပထမအကြိမ်)	၁၉၁၀-၂၀၀၂	၂၉-၁၀-၁၉၅၈ မှ ၄-၄-၁၉၆၀ ထိ	တပ်မတော်
၅။	ဦးနု (တတိယအကြိမ်)	၁၉၀၇-၁၉၉၅	၄-၄-၁၉၆၀ မှ ၂-၃-၁၉၆၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၆။	ဦးနေဝင်း (ဒုတိယအကြိမ်)	၁၉၁၀-၂၀၀၂	၂-၃-၁၉၆၂ မှ ၄-၃-၁၉၇၄ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၇။	ဦးစိန်ဝင်း	၁၉၁၉-၁၉၉၃	၄-၃-၁၉၇၄ မှ ၂၉-၃-၁၉၇၇ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ

စဉ်	အမည်	မွေး-ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၈။	ဦးမောင်မောင်ခ	၁၉၂၀-၁၉၉၅	၂၉-၃-၁၉၇၇ မှ ၂၆-၇-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၉။	ဦးထွန်းတင်	၁၉၃၀-	၂၆-၇-၁၉၈၈ မှ ၁၈-၉-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၁၀။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်	၁၉၂၈-၁၉၉၇	၂၁-၉-၁၉၈၈ မှ ၂၃-၄-၁၉၉၂ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ	၁၉၃၃-	၂၃-၄-၁၉၉၂ မှ ၂၅-၈-၂၀၀၃ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်	၁၉၃၉-	၂၅-၈-၂၀၀၃ မှ ၁၈-၁၀-၂၀၀၄ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးဝင်း	၁၉၄၉-၂၀၀၇	၁၉-၁၀-၂၀၀၄ မှ ၁၂-၁၀-၂၀၀၇ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)
၁၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်	၁၉၄၅-	၁၂-၁၀-၂၀၀၇ ၂၉-၃-၂၀၁၁	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏တည်နေရာ

အာရှတိုက်အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်လတ္တီတွဒ် ၉ ဒီဂရီ ၃၂ မိနစ်မှ ၂၈ ဒီဂရီ ၃၁ မိနစ်အထိ၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၂ ဒီဂရီ ၁၀ မိနစ်မှ ၁၀၁ ဒီဂရီ ၁၁ မိနစ်အတွင်း တည်ရှိသည်။

အကျယ်အဝန်း

စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၂၆၁၂၈ မိုင် ကျယ်ဝန်းသည်။

မြို့တော်

နေပြည်တော်

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ

တရုတ်၊ လာအို၊ ထိုင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့အကြားတွင် တည်ရှိသည်။

အမြင့်ဆုံးတောင်ထွတ်

ခါကာဘိုရာဇီ၊ ပေပေါင်း ၁၉၂၉၆ မြင့်ပြီး ကချင်ပြည်နယ်၊ နောင်မွန်းမြို့၊ မြောက်ဘက်တွင် တည်ရှိသည်။

တောင်တန်းများ

- (က) ရခိုင်ရိုးမ
- (ခ) တနင်္သာရီရိုးမ
- (ဂ) ပဲခူးရိုးမ

အဓိကဒေသကြီးများ

- (က) အရှေ့ဘက်ကုန်းမြင့်ဒေသ
- (ခ) အနောက်ဘက်တောင်တန်းကြီးများဒေသ
- (ဂ) အလယ်ပိုင်းမြေခန့်မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်ဒေသ
- (ဃ) ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းမြေခန့်လွင်ပြင်ဒေသ

ကမ်းရိုးတန်း

ကမ်းရိုးတန်းအရှည် = ၁၃၈၅ မိုင်

မြန်မာ့ရေပိုင်နက်

(က)	ပိုင်နက်နယ်မြေ	=	၁၂	မိုင် (ရေမိုင်)
(ခ)	ဆက်စပ်ဇုန်	=	၂၄	မိုင် (ရေမိုင်)
(ဂ)	သီးသန့်စီးပွားရေးဇုန်	=	၂၀၀	မိုင် (ရေမိုင်)

ထင်ရှားသောမြစ်ကြီးများ

- (က) ဧရာဝတီမြစ် (၁၂၅၀ မိုင်)
- (ခ) ချင်းတွင်းမြစ် (၇၁၇ မိုင်)
- (ဂ) စစ်တောင်းမြစ် (၂၆၂ မိုင်)
- (ဃ) သံလွင်မြစ် (၇၉၅ မိုင်)

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်ခွဲများ (အဆိုပါမြစ်ခွဲများနှင့် ပင်လယ်အတွင်းသို့စီးဝင်)

- (က) ငဝန်မြစ်(ခေါ်)ပုသိမ်မြစ်
- (ခ) ရွှေးမြစ်
- (ဂ) ဖျာပုံမြစ်
- (ဃ) သက်ကယ်သောင်မြစ်
- (င) ပြန်မလော့မြစ်
- (စ) ဘိုကလေးမြစ်
- (ဆ) တိုးမြစ်
- (ဇ) သံဒီမြစ်
- (ဈ) ပြင်စလူမြစ်

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်ကျဉ်း (၄) ခု

- ၁။ ပထမမြစ်ကျဉ်း - ဆင်ဘိုရွာ
- ၂။ ဒုတိယမြစ်ကျဉ်း - ဗန်းမော်၊ ရွှေဂူ
- ၃။ တတိယမြစ်ကျဉ်း - သပိတ်ကျဉ်း
- ၄။ စတုတ္ထမြစ်ကျဉ်း - ပြည်မြို့အထက်

ချင်းတွင်းမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) မြစ်သာမြစ်
- (ခ) ယူးမြစ်
- (ဂ) ဥရုမြစ်

စစ်တောင်းမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) ခပေါင်းချောင်း
- (ခ) ရွှေကျင်မြစ်
- (ဂ) ရဲနွယ်ချောင်း
- (ဃ) ငလိုက်ချောင်း
- (င) ဆင်သေချောင်း
- (စ) ရေဆင်းချောင်း
- (ဆ) ပေါင်းလောင်းမြစ်
- (ဇ) ဆွာချောင်း
- (ဈ) ဖြူးချောင်း
- (ည) ကွန်ချောင်း
- (ဋ) ကနီချောင်း
- (ဌ) ပသီချောင်း
- (ဍ) ပြုံးချောင်း
- (ဎ) ကျောက်ကြီးချောင်း
- (ဏ) ကျွန်းပခုချောင်း

သံလွင်မြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) သောင်ရင်းမြစ်
- (ခ) ဟောင်သရောမြစ်
- (ဂ) အတ္ထရံမြစ်

တောင်ဘက်မှမြောက်ဘက်သို့စီးဆင်းသောမြစ်များ

- (က) သောင်ရင်းမြစ်
- (ခ) ဂျိုင်းမြစ်
- (ဂ) အတ္ထရံမြစ်
- (ဃ) မြစ်သာမြစ်
- (င) ဇော်ဂျီမြစ်
- (စ) တနင်္သာရီမြစ်

အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်တွင်ရှိသော မြစ်များ

- (က) အရှေ့ဘက်အကျဆုံးမြစ် = မဲခေါင်မြစ်
- (ခ) အနောက်ဘက်အကျဆုံးမြစ် = နတ်မြစ်

- (ဂ) တောင်ဘက်အကျဆုံးမြစ် = ပါချန်မြစ်
 (ဃ) မြောက်ဘက်အကျဆုံးမြစ် = မေခန့်နှင့်မလိခမြစ်

ထင်ရှားသောအိုင်ကြီးများ

- (က) အင်းတော်ကြီးအိုင်(ကချင်ပြည်နယ်) = အကြီးဆုံးအိုင်
 (ခ) အင်းလေးအိုင်(ရှမ်းပြည်နယ်) = ဒုတိယအကြီးဆုံးအိုင်

တူးမြောင်းများ

- (က) ပဲခူး-စစ်တောင်းတူးမြောင်း - ၃၈ မိုင်
 (ပဲခူးမြစ်နှင့် စစ်တောင်းမြစ်ကိုဆက်)
 (ခ) တွံတေးတူးမြောင်း - ၂၁ မိုင်
 (ရန်ကုန်မြစ်နှင့် တိုးမြစ်ကိုဆက်)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မီးပြတိုက်(၈)ခု

၁။ စစ်တွေမီးပြတိုက်	၅။ ပုသိမ်မီးပြတိုက်
၂။ မာန်အောင်မီးပြတိုက်	၆။ မြိတ်မီးပြတိုက်
၃။ သံတွဲမီးပြတိုက်	၇။ သီလဝါမီးပြတိုက်
၄။ ကျောက်ဖြူမီးပြတိုက်	၈။ ကျိုက္ခမီးပြတိုက်

အစွန်ဆုံးမြို့များ

- (က) မြောက်ဘက်အကျဆုံးမြို့ = ပန်နန်းဒင်
 (ခ) တောင်ဘက်အကျဆုံးမြို့ = ကော့သောင်း
 (ဂ) အရှေ့ဘက်အကျဆုံးမြို့ = မိုင်းယောင်း
 (ဃ) အနောက်ဘက်အကျဆုံးမြို့ = မောင်တော

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်မှုအကွာအဝေး

(က) တရုတ်နိုင်ငံ	၂၂၂၆. ၈၅	ကီလိုမီတာ (၁၃၈၄)	မိုင်
(ခ) လာအိုနိုင်ငံ	၂၃၄. ၉၁	ကီလိုမီတာ (၁၃၉)	မိုင်
(ဂ) ထိုင်းနိုင်ငံ	၂၀၉၈. ၁၄	ကီလိုမီတာ (၁၃၀၄)	မိုင်
(ဃ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၂၇၁. ၉၂	ကီလိုမီတာ (၁၆၉)	မိုင်
(င) အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၁၄၅၂. ၉၃	ကီလိုမီတာ (၉၀၃)	မိုင်

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မီးတောင်သေဒေသများ

(က) ပုပ္ဖား	(ဃ) ဝန်းသို
(ခ) ကောလင်း	(င) မုံရွာ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျွန်းစုကြီးများ

- (က) ရမ်းဗြဲကျွန်း (အကြီးဆုံး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်) (ဂ) မာန်အောင်ကျွန်းစု
(ခ) မြိတ်ကျွန်းစု (ဃ) ကိုကိုးကျွန်းစု

အကျယ်ဝန်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) အကျယ်ဝန်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
(ခ) အကျယ်ဝန်းဆုံးပြည်နယ် = ရှမ်းပြည်နယ်

အကျဉ်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) အကျဉ်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
(ခ) အကျဉ်းဆုံးပြည်နယ် = ကယားပြည်နယ်

လူဦးရေအများဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) လူဦးရေအများဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
(ခ) လူဦးရေအများဆုံးပြည်နယ် = ရှမ်းပြည်နယ်

လူဦးရေအနည်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) လူဦးရေအနည်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
(ခ) လူဦးရေအနည်းဆုံးပြည်နယ် = ကယားပြည်နယ်

မြန်မာ့အထူးစီးပွားရေးဇုန်များ

- (က) သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်
(ခ) ထားဝယ်အထူးစီးပွားရေးဇုန်
(ဂ) ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန်

မြန်မာ့ရေနက်ဆိပ်ကမ်းကြီးများ

- (က) ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(ခ) ပုသိမ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(ဂ) ကျောက်ဖြူရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(ဃ) ကုလားဂုတ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
(င) ဘုတ်ပြင်းရေနက်ဆိပ်ကမ်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်များ

(က) နေပြည်တော်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်

၆၆၀၃၄၇ စတုရန်းပေ

ပြေးလမ်း(အရှည်-၁၂၀၀၀×အကျယ်-၂၀၀×အထူ-၂.၂)ပေ

(ခ) မန္တလေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်

၄၆၇၆၁၈ စတုရန်းပေ

ပြေးလမ်း((အရှည်-၁၄၀၀၀×အကျယ်-၂၀၀×အထူ-၂.၂)ပေ

(ဂ) ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်

၄၂၃၁၂၆ စတုရန်းပေ

ပြေးလမ်း(အရှည်-၁၁၂၀၀×အကျယ်-၂၀၀×အထူ-၂.၃)ပေ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၁၁)ကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၁၆-၇-၂၀၁၆)

- ❑ (၁၁)ကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ အာရှဘက်မှ အာဆီယံအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် အပါ အဝင် ၂၁ ဦး၊ ဥရောပဘက်မှ ၃၁ ဦး ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၏ ယမန်နေ့နှင့် ယနေ့တွင် မိမိတို့အနေဖြင့် အကျိုးရှိသော ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ နှစ်ရက်တာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် တရားဝင် ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် တရားဝင် မသတ်မှတ်ထားသော ဆွေးနွေးပွဲများ ပါဝင် ပါကြောင်း။
- ❑ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးတွင် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ က မိမိတို့ အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခဲ့ကြပြီး လာမည့် ၁၀ စုနှစ်တွင် မည်ကဲ့သို့ ရှေ့ဆက်သွားမည်ဆိုသည့် စိတ်ကူးအသစ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါကြောင်း၊ ASEM ၏ ပင်မဒေါက်တိုင် သုံးတိုင်ကို ပိုမိုအားအင်ရှိအောင် ပြုလုပ်သင့်သည်ဟု မိမိတို့အားလုံးခံစားမိခဲ့ကြပါကြောင်း။
- ❑ ဒေသကြီးနှစ်ခုအကြား ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နေမှုကို ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် မိမိတို့အာရုံစူးစိုက်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နေမှု (Connectivity) တွင် မတူကွဲပြားသော အမြင်များ ရှိကြပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကဏ္ဍမျိုးစုံ၌ ရှိနေသည့် တင်းမာသော၊ ပျော့ပျောင်းသော ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နေမှု နှစ်ခုစလုံးတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ ဒေသကြီးနှစ်ခုစလုံးအတွက် ဘုံအကျိုးစီးပွားနှင့် သက်ဆိုင်နေသော နယ်ပယ်များကို အမြင်ချင်းဖလှယ်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ထို့အတူ ဒေသကြီးနှစ်ခုစလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ဖြေရှင်းရမည့် ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာကိစ္စရပ်များကိုလည်း အမြင်ချင်းဖလှယ်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ယင်းတို့ထဲတွင် သမားရိုးကျမဟုတ်သော လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ၊ အထူးသဖြင့် အစွန်းရောက်၊ အကြမ်းဖက်ဝါဒပေါ်ထွက်လာခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်အစီအစဉ်၊ အားလုံးပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဆင်းရဲမွဲတေ

မှုလျော့ချရေး၊ သဘာဝဘေးဖြစ်ပွားနိုင်မှုကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ ပါဝင်ပါကြောင်း၊ မကြာမီက ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်း ဖက်မှုအတွက် ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံအစိုးရ ပြည်သူများ နှင့် အထူးသဖြင့် အကြမ်းဖက်ခံရသူများ၏ မိသားစုများအတွက် ဝမ်းနည်း ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပြီး သူတို့အတွက် ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် စည်းလုံး ညီညွတ်စွာရှိနေပါသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ကြပါကြောင်း။

- သေချာသော ရလဒ်များရစေမည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနယ်ပယ်ကို ဆွေး နွေးခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအပြင် အခြားနှစ်နိုင်ငံအကြား ဆွေးနွေးပွဲ အတော်များများရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ တိုင်းပြည်များအနေဖြင့် မိမိတို့ ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို မြှင့်တင်နိုင်ရန်နှင့် အချုပ်အခြာအာဏာစိုးမိုးမှု အတွက် တူညီသောအမြင်များ၊ ခြားနားသောပန်းတိုင်များရှိသည်မှာ သဘာဝကျ ပါကြောင်း၊ သို့သော် ယင်းအချက်သည် အခက်အခဲတစ်ခု မဖြစ်စေဘဲ မိမိ တို့အကြား ကွဲပြားခြားနားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းတစ် ခုသာ ဖြစ်သင့်ပါကြောင်း၊ အာရှ-ဥရောပလက်တွဲဆောင်ရွက်မှုမှတစ်ဆင့် မိမိတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ဥရောပတိုက်နှင့် အာရှတိုက် နှစ်ခုရှိ ပြည်သူများအတွက်သာမက ကမ္ဘာ့ပြည်သူများအတွက်ပါ အကျိုးရှိစေမည့်ဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
၂၀၁၆ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဒီမိုကရေစီနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားသို့
ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၄-၉-၂၀၁၆)

- ❑ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနီးကပ်ဆုံးသမိုင်းကိုကြည့်လျှင် နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီဆိတ်သုဉ်းသောဘဝကို ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဖြတ်သန်းကျင့်လည်ခဲ့ရသည်ကို တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူညီမျှ၊ တရားမျှတမှုများကင်းမဲ့သော အနေအထားများမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် အများပြည်သူတို့ တောင်းဆိုခဲ့၊ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသဖြင့် ယခုအခါ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းအစ၌ အခြေချမိကြခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့သော် ဒီမိုကရေစီ အမြစ်တွယ်အောင်၊ ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့အောင်ကား နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများ ဝိုင်းဝန်း၍ ဆက်လက်ကြိုးပမ်းတည်ဆောက်ကြရဦးမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတော်က ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေသည့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ၂၁ ရာစုပင်လုံညီလာခံကြီးမှ အစပြုလိုက်ခြင်းလည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဤဖြစ်စဉ်ကြီးတွင် ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူများအားလုံး ပါဝင်နိုင်ရန် တာဝန်ရှိသူများက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေပါကြောင်း၊ ပြည်သူများ၏ မျှော်လင့်ချက်များသည်လည်း ဘယ်ခေတ်၊ ဘယ်အခါနှင့်မျှ မတူအောင် မြင့်မားနေသည်ကို သိကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးရသေးသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်လာရန်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေပါကြောင်း၊ နှစ်ပေါင်း ၆၈ နှစ်၊ နှစ် ၇၀ နီးပါးကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည့် ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများချုပ်ငြိမ်းရန် ဇာစ်မြစ်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးနည်းနှင့် ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်ရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အစိုးရသစ်လက်ထက်တွင် ထိပ်တန်းဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်ကြီးတစ်ရပ်အနေဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို စားပွဲဝိုင်း၌ နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းအဖြေရှာ

ကြသည့်နေရာတွင် အရေးကြီးဆုံးမှာ ပြည်ထောင်စုဖွားတိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း အပြန်အလှန်နားလည်ရန်၊ အပြန်အလှန်ယုံကြည်ရန်နှင့် အပြန်အလှန် လေးစားရန် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံး ညီညွတ်ရေးနှင့် တည်ဆောက်ထားသည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ခိုင်မာ ရှင်သန်ရန်ဖြစ်ပါကြောင်း။

- ❑ ဒီမိုကရေစီအတွေ့အကြုံ၊ ဒီမိုကရေစီ အလေ့အထများ အားနည်းနေသေး သည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အားလုံးဝိုင်းဝန်းလက်တွဲဆောင်ရွက်မှ အခြေအနေ ကောင်းများကို ဖန်တီးတည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တစ်ချိန်တည်း မှာပင် တိုင်းရင်းသားများအားလုံး လိုလားတောင့်တနေသည့် ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကြီး ထူထောင်တည်ဆောက်ရန်အတွက် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် နိုင်ငံ၏အရေးအရာကို ပြည်သူများ သို့မဟုတ် အများစုကို ကိုယ်စားပြုသူများက စဉ်းစားကြံဆ ဆုံးဖြတ်ကြရပါကြောင်း၊ သို့သော် ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အနည်းစုတို့၏ သဘောထားဆန္ဒကို လုံးဝလျစ်လျူရှုထား၍ ကားမရ။ အကြောင်းမူ ဒီမိုကရေစီစနစ်ဟူသည် နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်းတို့၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကိုလည်းကောင်း၊ လူနည်းစုတို့၏ အခွင့် အရေးများကိုလည်းကောင်း လေးစားဂရုထားရသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ တိုင်းရင်းသားပြည်သူအားလုံး သဘောတူလက်ခံကြသည့် ဒီမိုကရေစီ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး ပေါ်ထွန်းလာရေးကို နိုင်ငံရေးစကားဝိုင်းများတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရဦးမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဤသည်မှာ လူများစု၊ လူနည်းစု မခွဲခြား၊ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအများပါဝင်သည့် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဤနိုင်ငံ၌ ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် သာယာဝပြောမှုတို့ကို တည်ဆောက်နိုင်မည့်အပြင် နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအပေါင်း သည်လည်း လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူညီမျှခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းတည်း ဟူသော လောကပါလတရားများကို ခံစားကြရလိမ့်မည်ဟု အခိုင်အမာ ယုံကြည်ထား ပါကြောင်း။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည်လည်း အသွင်ကူးပြောင်း ရေးမှတစ်ဆင့် ခိုင်မာတည်တံ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေရန်မှာ မျိုးဆက်သစ် လူငယ်များအပါအဝင် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှု

ခိုင်မာလာရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ၏ အောင်မြင်မှုကို ပြည်သူလူထု၏ လူနေမှုဘဝများ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုများနှင့် တိုင်းတာလေ့ရှိရာ ပြည်သူလူထုကို အခြေပြုသော၊ ပြည်သူလူထုကို အလေးအနက်ထားသော အပြောင်းအလဲများ ဆောင်ကြဉ်းနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရမှာဖြစ်ပါကြောင်း။

- ❑ အများစု၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အနည်းစုက လက်ခံလိုက်နာခြင်း၊ အနည်းစု၏ အခွင့်အရေးကို အများစုက လေးစားခြင်း၊ မတူကွဲပြားမှုများကို အပြန်အလှန် သည်းခံခြင်း စသည့် ခိုင်မာရင့်ကျက်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုကို တည်ဆောက်နိုင်ပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာ၍ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော လူမှုပတ်ဝန်းကျင်မျိုးတည်ရှိမှသာလျှင် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များကို ပြည့်မီအောင် ဖော်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ အနာဂတ်ကာလတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြသည့် တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုမောင်နှမများအနေဖြင့် တောင်ပေါ်မြေပြန့်မခွဲခြားပြည်နယ်ပြည်မဟူ၍လည်း သဘောမထား တစ်သားတည်း တစည်းတလုံးတည်း လက်တွဲပူးပေါင်း လျှောက်လှမ်းနိုင်ရန်လိုအပ်သည်မှာ ထင်ရှားပေါ်လွင်လျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာသည့် ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် ဒီမိုကရေစီစိတ်ဓာတ်၊ ဒီမိုကရေစီအကျင့်ကို အရင်းခံကာ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး အပြန်အလှန်နားလည်မှု၊ လေးစားယုံကြည်မှု၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုများဖြင့် စုပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားကြပါရန် တိုက်တွန်းလိုက်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၃၇)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များ အထွေထွေညီလာခံသို့ ပေးပို့သော
သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၉-၉-၂၀၁၆)

- ❑ နိုင်ငံရေးအရ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိပြီး စီးပွားရေးအရ ပေါင်းစည်း၍ လူမှုရေးအရ တာဝန်ယူမှုရှိသည့် အာဆီယံဒေသအဖြစ်သို့ အကောင်အထည်ဖော်သည့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် အသိုက်အဝန်းတည်ဆောက်မှုတွင် တိုးတက်မှုကောင်းများကို ရရှိလျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❑ အာဆီယံအသိုက်အဝန်းတည်ဆောက်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော အာဆီယံအသိုက်အဝန်းတည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်၏ ကနဦးဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပြီး စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိသော ပေါင်းစည်းမှုရှိသော ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုအဖြစ် ကမ္ဘာ့အသိုက်အဝန်းအလယ်တွင် ပေါ်ထွန်းလာနိုင်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသည် ပိုမိုကျစ်လျစ်ခိုင်မာစွာဖြင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သင့်ပါကြောင်း။
- ❑ အာဆီယံအသိုက်အဝန်း တည်ထောင်ရေးကြိုးပမ်းရာတွင် အာဆီယံပါလီမန်များ ညီလာခံ၏ အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုပါကြောင်း၊ အောင်မြင်မှုရှိသော အာဆီယံပေါင်းစည်းမှုအတွက် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အကောင်းဆုံးသောအလေ့အထနှင့် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုများကို မျှဝေလျက် အပြည့်အဝ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ပါကြောင်း။
- ❑ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံသို့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံသည် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ၏ အထွေထွေလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ပါလီမန်အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဒေသတွင်း၌သာမက နိုင်ငံတကာအဆင့်၌လည်း ပါဝင်ခဲ့ရာ နိုင်ငံတကာပါလီမန်များအဖွဲ့၊ ဗြိတိန်ပါလီမန်နှင့် ဩစတြေးလျပါလီမန် စသည်တို့နှင့်လည်း လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း။

- ❑ ယနေ့အချိန်အခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့ဒေသတွင်း၌ သမားရိုးကျမဟုတ်သော လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် အချို့သော အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အကြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကွာဟချက်များ ပပျောက်စေရေးအပါအဝင် စိန်ခေါ်မှုအမြောက်အမြားနှင့် ရင်ဆိုင်ရလျက်ရှိပါကြောင်း၊ အဆိုပါစိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပါလီမန်များအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံသည် အဓိကျသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၇၁)ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂနှစ်ပတ်လည်နေ့သို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာမှ
ကောက်နုတ်ချက်
(၂၄-၁၀-၂၀၁၆)

- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့သည် အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက်အမှီသဟဲ ပြုနေပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးမရရှိဘဲ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမရှိဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေး မတည် မြဲနိုင်ပါ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို အမြစ်ပြတ်သုတ်သင်နိုင်ရေးသည် ယနေ့ ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုအများအပြားအား ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများအနက် တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။
- ❑ ကုလသမဂ္ဂနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မြန်မာ့နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့အသိုက်အဝန်း၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်နိုင်ငံဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင် နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှတစ်ဆင့် ကုလသမဂ္ဂကို အခိုင်အမာထောက်ခံပြီး ဆက်လက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု သန့်ဌာန် ချမှတ်ထားပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
 (၉၆)နှစ်မြောက် အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော
 သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
 (၂၄-၁၁-၂၀၁၆)

- ❑ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့လက်အောက် ကျရောက်ခဲ့စဉ်က မြန်မာပြည်သူအများ တက္ကသိုလ် ပညာသင်ကြားနိုင်ရေး ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ထားတဲ့ ယူနီဗာစီတီ အက်ဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့ချိန် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၈၂ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်(၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ရက်) တနင်္ဂနွေနေ့မှာ စတင်သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြပါတယ်။
- ❑ ကိုလိုနီလက်အောက်ကျရောက်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ရဲရင့်မှု၊ တက်ကြွမှု၊ အနစ်နာခံမှုတို့ဖြင့် အစပြုခဲ့သော ကျောင်းသားသပိတ်ဟာ နိုင်ငံ တစ်လျားသို့ ရိုက်ခတ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ ဒီသပိတ်ကိုအကြောင်းပြုပြီး များ မကြာမီအတွင်း အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်တွေ ပိုမိုရင့်သန်လာပြီး မြန်မာစာ၊ မြန်မာစကား၊ မြန်မာ့အရေးတို့ကို အထူးအလေးပေးတဲ့ အမျိုးသားကျောင်းတွေ နိုင်ငံနှင့်အဝန်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ပညာရေးသက်သက် နှင့်သာသက်ဆိုင်တဲ့ အရေးကိစ္စမဟုတ်ဘဲ နယ်ချဲ့တို့ရဲ့ဖိနှိပ်မှုကို အန်တု လိုက်တဲ့၊ နိုင်ငံရေးသဘောဆောင်တဲ့၊ တစ်နည်းဆိုရရင် လူထုကြီးကို အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်တွေ နှိုးဆွပေးလိုက်တဲ့ အရေးတော်ပုံကြီးပင် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က အစပြုပြီး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခဲ့တဲ့ သခင် စိတ်ဓာတ်၊ သခင်အကျင့်တို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရရှိတဲ့အချိန်အထိ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ် အရှိန်အဟုန်ကို မွေးဖွားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ ၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအတွင်းက မန္တလေးမြို့၌ ကျင်းပခဲ့တဲ့ နဝမအကြိမ်မြောက် ဂျီစီဘီအေညီလာခံကြီးက ပထမကျောင်းသားသပိတ် စတင်ခဲ့တဲ့ ၁၂၈၂ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့ကို အမျိုးသားနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ဖို့ စတင်ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့မှာ ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၇ ရက်နဲ့ ၁၈ ရက်နေ့ ကျင်းပတဲ့ ဂျီစီဘီအေအထူးကွန်ဖရင့်က အဲဒီနေ့ကို အမျိုးသားနေ့လို့ သတ်မှတ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုပေးခဲ့ပါ တယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး အမျိုးသားနေ့ကို ကျင်းပလာကြတာဟာ အခု ဆိုလျှင် ရာပြည့်အကြိမ် ၉၆ နှစ်တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမူဝါဒကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဦးတည်ရေးဆွဲထားရာမှာ အခြေခံအဆောက်အအုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ အသေးစားနှင့်အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပပျောက်ရေးကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးတို့ ပါဝင်ပါတယ်။ ပြည်သူ့ဗဟိုပြုပြီး အားလုံးပါဝင်တဲ့ မူဝါဒရဲ့ အဓိကဦးတည်ချက်တွေမှာ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေးနဲ့ သဘာဝသယံဇာတများ ထိန်းသိမ်းရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူငယ်များရဲ့ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးနဲ့ အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရေးတို့ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ပဉ္စမအကြိမ်အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဖိုရမ်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၉-၁၁-၂၀၁၆)

- ❑ ကမ္ဘာနှင့်တစ်ဝန်းတွင် ကြုံတွေ့နေရသည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုးပွားလာခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ၊ ဂေဟစနစ်လျင်မြန်စွာ ယိုယွင်းပျက်စီးနေမှုများ၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ၊ မျိုးသုဉ်းရန် အန္တရာယ်ရှိသော မျိုးစိတ်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဆုံးရှုံးမှုများ၊ လေထု၊ သမုဒ္ဒရာ၊ မြစ်ချောင်း၊ ရေကန်၊ မြေထည်ညစ်ညမ်းမှုများနှင့် ကူးစက်ရောဂါများ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ ရောက်ရှိပျံ့နှံ့နေမှုစသည့် ဖြေရှင်းရန်ခက်ခဲလှသည့် ပြဿနာများကို မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း ကြုံတွေ့ခံစားနေရပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့အားလုံးကို ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်စေသော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်ယိုယွင်းပျက်စီးမှုများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများကို တုံ့ပြန်နိုင်ရန်အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် အလွန်အရေးကြီးပါကြောင်း။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုဖြစ်သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပါရီသဘောတူညီချက်၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များ၊ ဟိုက်ဒရိုဖလူရိုကာဗွန် (HFC) ထုတ်လုပ်မှုနှင့် သုံးစွဲမှုလျှော့ချရပ်ဆိုင်းရေး စသည့် လတ်တလောချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတကာကြိုးပမ်းမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ မိမိတို့အားလုံးနှင့် နောင်လာနောက်သားများအပေါ် အမှန်တကယ် ဆိုးကျိုးဖြစ်ပေါ်စေမည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအသိုက်အဝန်းတွင် အလေးအနက်အထား ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတော်၏ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့် အစိမ်းရောင်စီးပွားရေးကူးပြောင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းများအနေဖြင့် စွမ်းအင်အသစ်နှင့် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်အသုံးပြုရေးအတွက် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များချမှတ်ခြင်း၊ စွမ်းအင်၊ ရေ၊ မြေနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်

ရေးအတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စားသုံးမှုနှင့်ထုတ်လုပ်မှုပုံစံဆိုင်ရာ အပြုအမူနှင့် အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ပြောင်းလဲခြင်း၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းကို အရင်းအမြစ်တစ်ခုအဖြစ် အလေးထားစဉ်းစားရမည့် အခြေခံသဘောတရားများ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဆန်းသစ်တီထွင်ဖန်တီးမှုများကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာယန္တရားများ ဖန်တီးခြင်းနှင့် အခွင့်အလမ်းများပေါ်ထွက်လာစေရေးအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပညာရေးမြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို ဖော်ညွှန်းလိုပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၄၂)ကြိမ်မြောက် ရခိုင်ပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနားသို့
ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၅-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ သဘာဝပထဝီအနေအထားအရ ရှည်လျားလှပသည့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသကို ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး အရှေ့ဘက်မှာ ရခိုင်ရိုးမ တောင်တန်း၊ မြောက်ဘက်မှာ မြေဆီသြဇာကောင်းသည့် လယ်မြေများ စတဲ့ ရေခဲမြေခံပထဝီအနေအထားကြောင့် ဆန်၊ ရေ၊ စပါး၊ သားငါးနှင့် သဘာဝ သယံဇာတပေါကြွယ်ဝတဲ့အပြင် အဖိုးတန် ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေ အနှစ်ပေါများလှတဲ့ ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ရခိုင်မျိုးနွယ်စုဝင် တိုင်းရင်းသား (၇)မျိုးအပြင် အခြား တိုင်းရင်းသားများလည်း ရှေးပဝေသဏီကတည်းက ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင် လျက်ရှိကြပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ နေလို လလို ထွန်းတောက်ခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရခိုင်တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအနေနဲ့လည်း မျိုးရိုးသီလကို အစဉ်အမြဲ စောင့်ထိန်းခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီလို အမျိုးသီလကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ခြင်းကိုလည်း ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတို့က ဂုဏ်ယူ တန်ဖိုးထားကြပါတယ်။
- ❑ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်နဲ့ လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၀ ရက်နေ့မှာ ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ငြိမ် အေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီ ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းကော်မတီ(၄)ရပ်ဖြစ်တဲ့ လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်း ရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ၊ ဒေသတွင်း ပြန်လည်နေရာချထားရေး လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်း များ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်း ကော်မတီ စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ပြည်နယ်ရဲ့ လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ဘက်ပေါင်းစုံမှ မြှင့်တင်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဒေသတွင်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး

နဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စတဲ့ အခြေခံကျတဲ့ ကဏ္ဍများကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ တိုးတက်မှုများကို အထိုက်အလျောက် မြင်တွေ့နေရပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လွန်စွာအရေးပါတဲ့ ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကို ဒေသခံများရဲ့ သဘောထား၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်နိုင်မှုနဲ့ လူမှုစီးပွားသက်ရောက်နိုင်မှုတို့ကို အဘက်ဘက်က လေ့လာသုံးသပ်ပြီး စံချိန်စံနှုန်းမီ အောင်မြင်စွာ ဆက်လက်အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ဖို့လည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ပထဝီအနေအထားအရ မြစ် ချောင်းပေါများလှတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးအတွက် ကုလားတန်မြစ် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကိုလည်း အလေးပေးဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန (၇၅)နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်
စိန်ရတုသဘင်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်
အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၂-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ လူမျိုးတစ်မျိုးအတွက် မိမိတို့၏ စာပေ၊ ဘာသာစကားတို့သည် အဖိုးအနတ္တထိုက်သည့် ရတနာတစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတိုင်း လူမျိုးတိုင်းသည် မိမိတို့၏ စာပေ၊ ဘာသာစကားကို အမြတ်တနိုး တန်ဖိုးထားပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများ၊ တိုးတက်ထွန်းကားပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်မှုများကို အလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြကြောင်း။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးသမိုင်းမှတ်တိုင်များတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည် သမိုင်းမှတ်တိုင်တစ်ခုဟု ဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ယူနီဗာစတီကောလိပ်အဖြစ် စတင်တည်ထောင်စဉ်က မြန်မာစာဌာနဟူ၍ သီးခြားမရှိသေးကြောင်း။
- ❑ တက္ကသိုလ် မြန်မာစာသင်ကြားရေးသည် အရှေ့တိုင်းပညာရပ်များ လေ့လာရေးဌာနအောက်၌သာ ရှိခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ယူနီဗာစတီကောလိပ်၏ ပထမဆုံး မြန်မာလူမျိုးကျောင်းအုပ်ကြီးဖြစ်လာသည့် ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်နှင့် ဆရာ ဦးဇေမောင်၊ ဆရာဦးဝန်၊ ဆရာဦးသိန်းဟန်၊ ဆရာသိပ္ပံမောင်ဝ စသည့် ထူးချွန်ထက်မြက်သည့် တပည့်များ၏ ကြိုးပမ်းချက်ကြောင့် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာစာဌာန သီးခြားပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ တိုင်းတစ်ပါးလက် အောက်ခံဘဝတွင် မြန်မာစာဌာနကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည် မြန်မာတစ် မျိုးသားလုံး၏ မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာဘာသာစကားအပေါ် ချစ်မြတ်နိုးမှုကို သက်သေထူထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဆရာဦးဖေမောင်တင်၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန၏ ပထမဆုံးဌာနမှူးမှာ ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးဇေမောင် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာစာဌာန၏ ဌာနမှူးအဖြစ် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုပြီး မြန်မာသင်ကြားရေးနှင့် မြန်မာစာပေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့သူမှာ ဆရာကြီးဦးဝန်(မင်းသုဝဏ်) ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူးနှုတ်ခွန်းသက် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁-၁-၂၀၁၇)

- ❑ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ ကိုးလတာ ကာလတစ်လျှောက်မှာ တိုင်းပြည်အကျိုးအတွက် ရည်ရွယ်ချမှတ်ထားတဲ့ မူဝါဒများဖြစ်တဲ့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုဖြစ်ပေါ်ရေး၊ ပြည်သူတို့ရဲ့ လူနေမှုဘဝများ တိုးတက်မြှင့်တင်ရေးတို့အတွက် တစ်စိုက်မတ်မတ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ ယခုအခါမှာလည်း ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံကအစပြုပြီး တိုင်းရင်းသား ပြည်သူအများ လိုလားတောင့်တတဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိတာ အများအသိပဲဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်ဟူသည် အများပြည်သူတို့ရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့်သာ အောင်မြင်နိုင်တာဖြစ်လို့ ယခုလို ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးပြီး ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်ရာမှာလည်း နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံးတို့က ဒီမိုကရေစီစိတ်ဓာတ် ပြည့်ဝစွာနဲ့ တက်ညီလက်ညီ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၆၉)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော
သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၄-၁-၂၀၁၇)

- ❑ နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် လွတ်လပ်ရေးဆုံးရှုံးနေချိန်တွင် မျိုးချစ်စိတ်ထက်သန်သော ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့သည် ခိုင်မာသော ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်၊ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် စွန့်လွှတ်စွန့်စားလိုသော အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် နယ်ချဲ့တို့ကို စုစည်း ညီညွတ်စွာ တွန်းလှန်ခဲ့ကြရာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် လွတ်လပ်ရေးကို ပြန်လည်ရယူနိုင်ခဲ့ ပါကြောင်း၊ ယနေ့ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သည်မှာ (၆၉) နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် အတိတ်သမိုင်းတွင် မိမိတို့တိုင်းရင်းသား ညီရင်း အစ်ကို မောင်ရင်းနှမများအကြား အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် သံသယများ၊ ပဋိပက္ခများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံတော်၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေခဲ့ပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်ပင်လွတ်လပ်သော်ငြားလည်း လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများကြောင့် တိုင်းရင်းသားဒေသနေရာအချို့တွင် လွတ်လပ်ရေးအသီးအပွင့်ကို တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ခံစားနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အနာဂတ်များ ပျောက်ဆုံးကာ အမှောင်ဖုံးခဲ့ရသည်မှာ စိတ်မကောင်းဖွယ်ရာ ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယနေ့အချိန်အခါတွင် သံသယနှင့် ပဋိပက္ခများ ကင်းစင် ပပျောက်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့သည့် စစ်မှန်သော ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန် နှင့် ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရန် တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမအားလုံးက နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါကြောင်း၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်း ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁)ရာစု ပင်လုံကျင်းပခြင်းဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ လက်နက်ကိုင်နည်းလမ်းသည် ခေတ်အဆက်ဆက် နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း အလျဉ်းမရှိဘဲ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကို ရှည်ကြာစေခဲ့ပြီး

လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်လျက် ဖွံ့ဖြိုးမှုများလည်း နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့ရသည်ကို ဆယ်စုနှစ်များစွာ အထင်အရှားတွေ့မြင်ခဲ့ကြရပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် စုပေါင်းဆွေးနွေး၊ စုပေါင်းအဖြေရှာမည့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁)ရာစုပင်လုံကို တိုင်းရင်းသားပြည်သူအားလုံးက မျက်မှောက်ပြုကြရန် အထူးအရေးကြီးလှပါကြောင်း။

- နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင် တည်ငြိမ်အေးချမ်းလာသည်နှင့်အမျှ ပြည်ထောင်စု၏ နယ်မြေဒေသအားလုံးတွင် တစ်ချိန်တည်းတစ်ပြိုင်တည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ စားဝတ်နေမှုပြည့်စုံလုံခြုံရေး၊ လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးတို့အတွက် ကြိုးပမ်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအနေဖြင့်လည်း တောင်ပေါ်မြေပြန့်၊ ပြည်နယ် ပြည်မ မခွဲခြားဘဲ မိမိကျရာအခန်းကဏ္ဍမှ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့်အတူ လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် လိုအပ်လှပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းအခမ်းအနားတွင်
တိုက်တွန်းပြောကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၄-၁-၂၀၁၇)

- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးပြန်လည်ရရှိရန် အသက်၊ သွေး၊ ချွေးပေါင်းများစွာ ရင်းနှီးပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြိုးစားခဲ့ကြရပါကြောင်း၊ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံး၊ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ သတ္တိအပြည့်ဖြင့် ညီညီညွတ်ညွတ် ကြိုးစားခဲ့သည့်အတွက် လွတ်လပ်ရေးကို အရယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် ဘိုးဘေးဘီဘင်များ စွန့်လွှတ်စွန့်စားအားထုတ်ကြိုးပမ်းရယူခဲ့ရသည့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ကမ္ဘာတည်သရွေ့ အစဉ်ထာဝရ တည်တံ့စေရန်အတွက် လွတ်လပ်ရေးအရယူခဲ့သည့် အချိန်ကကဲ့သို့ မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံး ညီညီညွတ်ညွတ် လက်တွဲကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ (၆၉) နှစ်တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည့် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်သည် မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံး၏ တာဝန်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် မိမိတို့၏ အသက်ခန္ဓာကိုယ်ကို ပဓာနမထားဘဲ ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ဓာတ်၊ စံတင်ထိုက်သည့် စွမ်းရည်၊ ဂုဏ်ယူထိုက်သည့် စွန့်စားခြင်းမျိုးဖြင့် ထူးထူးချွန်ချွန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူများအား ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် စိစစ်ရေးအဖွဲ့၏ ထောက်ခံတင်ပြချက်အရ ယခုလိုဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းအခမ်းအနားကျင်းပပြီး သီဟသူရဘွဲ့တံဆိပ်ရရှိသူတစ်ဦးနှင့် သူရဘွဲ့တံဆိပ်ရရှိသူ ၁၄ ဦးတို့အား ဂုဏ်ယူစွာဖြင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့တံဆိပ်များပေးအပ်ချီးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

**ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင် အစည်းအဝေးပြောကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၉-၁-၂၀၁၇)**

- ❑ စိန်ခေါ်မှုများမှာ နိုင်ငံတော်၏ အဓိကရငွေတစ်ခုဖြစ်သည့် သဘာဝဓာတ်ငွေ တင်ပို့မှုမှ ရငွေသည် ကမ္ဘာ့သဘာဝဓာတ်ငွေဈေးနှုန်းအခြေအနေကြောင့် ကျဆင်းခြင်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှု ဖြန့်ဖြူးခြင်းကဏ္ဍတွင် ပြည်သူများ သက်သာမှုရရှိစေရန် အရှုံးခံ၍ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးနေခြင်း၊ နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံ လိုအပ်ချက်များ ကြီးမားစွာ ရှိနေဆဲဖြစ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စီးဝင်လာစေရန် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများ ဖန်တီးပေးရန် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေနှင့် ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒများအပေါ် မူတည်ပြီး မိမိနိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒများကိုလည်း သုံးသပ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းငွေကြေးဈေးကွက်တည်ငြိမ်စေရေးအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် ဂရုပြုဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အဆိုပါစိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်ရန် အဘက်ဘက်မှ လေ့လာသုံးသပ်ပြင်ဆင်ထားကြရန်ကိုလည်း တိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း။
- ❑ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် စီးပွားရေးမူဝါဒ (၁၂) ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပြီး ပြည်သူကို ဗဟိုပြု၍ အားလုံးပါဝင်နိုင်သည့် စဉ်ဆက်မပြတ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒများနှင့် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းများကို အထောက်အကူပြုစေမည့် အသုံးစရိတ်များကို စနစ်တကျခွဲဝေသုံးစွဲသွားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့သော် ကြွေးမြီဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ကြီးလေးမလာစေရန်နှင့် ကြွေးမြီအတွက် ခံနိုင်ရည်ရှိမှုအနေအထားကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရေးအတွက် ဘတ်ဂျက်လိုငွေကို ဂျီဒီပီ၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းထက်မကျော်လွန်စေရေးကိုလည်း ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်များကို နှစ်စဉ်တိုးမြှင့်လျာထားသုံးစွဲလျက်ရှိပါကြောင်း၊ ထို့ပြင် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ သစ်တောများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စသည့် အသုံးစရိတ်များကို ဟန်ချက်ညီအောင် ခွဲဝေသုံးစွဲလျက်ရှိပါကြောင်း၊ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအသုံးစရိတ်များကိုလည်း တိုးမြှင့်ခွဲဝေပေးခဲ့ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၆၅) ကြိမ်မြောက် ကယားပြည်နယ်နေ့အခမ်းအနားသို့
ပေးပို့သည့်သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၅-၁-၂၀၁၇)

- ❑ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရာမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၀၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ ကရင်နီပြည်နယ်ကို ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေ (၁၉၅၁ ခုနှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၆၂) ပုဒ်မ ၈ အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေမှာ “ကရင်နီပြည်နယ်” ဆိုတဲ့ စကားရပ်ပါရှိတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ အဲဒီစကားရပ်အစား “ကယားပြည်နယ်” ဆိုတဲ့ စကားရပ်ကိုထည့်သွင်းရမယ်လို့ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါကြောင်း၊ ဒီလိုကရင်နီပြည်နယ်မှ ကယားပြည်နယ်သို့ ပြောင်းလဲခေါ်တွင်တဲ့ ပထမဦးဆုံးသော “ကယားပြည်နယ်”နေ့ အခမ်းအနားကို ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့မှာ စတင်ကျင်းပခဲ့တဲ့အတွက် ဒီနှစ်ဆိုရင် (၆၅)နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကယားပြည်နယ်မှာ ကယားမျိုးနွယ်စုဝင် ကိုးမျိုးအပြင် အခြားတိုင်းရင်းသားများလည်း ရှေးပဝေသဏီကတည်းက ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်းမှာတိုင်းရင်းသားညီအစ်ကို မောင်နှမအကြား သံသယများကြောင့် ပဋိပက္ခများ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံဟာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအဘက်ဘက်မှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများထက် နောက်ကျခဲ့ပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့် မိမိတို့အစိုးရသစ်အနေနဲ့ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ နှစ်ပေါင်းကြာရှည်မျှော်လင့်တောင့်တခဲ့ရတဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနဲ့ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ၂၁ ရာစုပင်လုံကို စတင်အကောင်အထည်ဖော် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း။

- ❑ ကယားပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုမောင်နှမများဟာ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ခရီးလမ်းကို ကာလကြာရှည်စွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြပါကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုမောင်နှမအချင်းချင်း ယုံကြည်မှုအားနည်းခဲ့ကြပြီး လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့နေရာမှာ တိုင်းရင်းသားအများစု နေထိုင်ရာဒေသတွေဟာ ထိခိုက်မှုအခံခဲ့ရဆုံးဖြစ်ပါကြောင်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ အတွင်း မျိုးဆက်အလိုက် လူငယ်များရဲ့အနာဂတ်တွေ ဆုံးရှုံးခဲ့ပါကြောင်း၊ ဒါပေမယ့် ဒီနှစ်အချိန်မှာ ကယားပြည်နယ်အတွင်း သေနတ်သံ၊ ဗုံးသံတွေ တိတ်သလောက်ဖြစ်နေပါကြောင်း၊ ကယားပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေအနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လာခြင်းကြောင့် ပြည်နယ်သူ၊ ပြည်နယ်သားတွေ အနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးရဲ့အရသာကို စတင်ခံစားကြပြီဖြစ်သလို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းသစ်များလည်း ရရှိနေပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ အခုလို သေနတ်သံတွေ ရပ်နိုင်ရာက ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်ဖို့ အတွက် တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမများအားလုံး လက်တွဲပါဝင်ဖို့ လိုပါကြောင်း။
- ❑ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအဖြစ် တည်ဆောက်ရာမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး တန်းတူရည်တူ ပါဝင်ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးဟာ အထူးအရေးကြီးလှပါကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုရဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာတဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေအတွက် အခြေခံမူဝါဒများထွက်ပေါ်လာမည်ဟု အခိုင်အမာယုံကြည်ထားပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းမှာ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခဲ့သလို ငြိမ်းချမ်းရေး ခရီးလမ်းကို သတ္တိရှိရှိ၊ အမြော်အမြင်ပြည့်ပြည့်ဝဝနဲ့ လျှောက်လှမ်းခဲ့ကြတဲ့ ကယားတိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုမောင်နှမများအားလုံးအနေနဲ့ ရှေ့ဆက်ပြီး အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့မှာ စုစည်းညီညွတ်တဲ့ စွမ်းပကားနဲ့ ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သွားကြစေလိုပါကြောင်း၊ မိမိတို့ခေတ်အတွက်သာမက အနာဂတ်မှာပါ ပြည်နယ်ခေတ်မီတိုးတက် သာယာလှပစေရေးအတွက် ကြိုးပမ်းတည်ဆောက်သွားကြရန် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၁၇)ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်များညီလာခံသို့ ပေးပို့သည့်
ဂုဏ်ပြုသဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၈-၁-၂၀၁၇)

- ❑ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ဂုဏ်ဒြပ်တစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးလောက ဘက်စုံအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး၊ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးဆရာတို့ရဲ့ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာမြင့်မားရေးနဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးဝါးများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရေးစတဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များနဲ့ နှစ်စဉ်မပျက် ကျင်းပလျက်ရှိတဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်များညီလာခံကို ခရစ်သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ကစတင်ပြီး နှစ်စဉ် မပျက်မကွက် ကျင်းပလာခဲ့တာ ယခုဆိုရင် (၁၇)ကြိမ်မြောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာဟာ မြန်မာ့ရေမြေသဘာဝ၊ ရာသီဥတု၊ မြန်မာ့ရိုးရာအတွေးအခေါ် အယူအဆ၊ မြန်မာ့လူနေမှုစနစ်တို့နဲ့ အပြန်အလှန် အကျိုးပြုယှဉ်တွဲဖြစ်ထွန်းလာခဲ့တဲ့ မြန်မာ့ရိုးရာ အမွေအနှစ် ပညာရပ်စစ်စစ် တစ်ရပ်လည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရဟာ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာကို ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်တစ်ရပ်အဖြစ်နဲ့သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်တဲ့ ဆေးပညာတစ်ရပ်အဖြစ်နဲ့သော်လည်းကောင်း အခွန်ရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး နည်းလမ်းတကျ ဆက်လက်တိုးတက်ထွန်းကားစေဖို့ အလေးထားအားပေးစောင့်ရှောက် နေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ “အာရောဂျံ ပရမံ လာဘံ” ကျန်းမာခြင်းသည် လာဘ်တစ်ပါးဖြစ်တာနဲ့အညီ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်တဲ့ ပြည်သူတို့ကသာလျှင် နိုင်ငံအကျိုးစီးပွားကို ထိရောက်စွာ ဖော်ဆောင်မြှင့်တင်ပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့လည်း တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနဲ့ ပညာရည်မြင့်မားရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ အဲဒီလိုဆောင်ရွက်ရာမှာလည်း တိုင်းရင်းဆေးပညာ အဆင့်အတန်းမြှင့်တင်ရေးနဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာနဲ့ ပြည်သူတို့ကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု တိုးမြှင့်လွှမ်းခြုံပေးနိုင်ရေးတို့ကို

အမျိုးသားကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒတစ်ရပ်အဖြစ် ထည့်သွင်းသတ်မှတ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း။

- မြန်မာတို့ရဲ့ ရိုးရာအမွေအနှစ်စစ်စစ်ဖြစ်ပြီး မူပိုင်ခွင့်ရရှိသင့်တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးပညာ၊ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများ၊ တိုင်းရင်းဆေးကုထုံးများ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များနဲ့ပတ်သက်ပြီး Intellectual Property Rights Law ရေးဆွဲနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၊ သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ ဥပဒေပညာရှင်များ ပူးပေါင်းရေးဆွဲဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့၊ အခြားနိုင်ငံတွေမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ ဥပဒေနဲ့ Intellectual Property Rights ဆက်နွှယ်ပုံတွေကိုလေ့လာပြီး မြန်မာနိုင်ငံနဲ့သင့်လျော်မည့်ဥပဒေနဲ့ Intellectual Property Rights Law ရေးဆွဲရာမှာ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးပညာ၊ ဆေးပင်များ၊ ကုထုံးများနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထည့်သွင်းရေးဆွဲနိုင်စေရေးဟာလည်း ခေတ်ကာလအခြေအနေအရ လိုအပ်လာတဲ့ အချက်တစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
နိဘယ်လ်-မြန်မာစာပေပွဲတော် ၂၀၁၇၊ ရသစာပေဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၂-၁-၂၀၁၇)

- ❑ စာပေဆိုသည်မှာ အသိဉာဏ်ပညာတို့ စုဝေးကိန်းအောင်းရာ နေရာဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးတစ်မျိုးအတွက် စာပေအဆင့်အတန်းမြင့်မားသည်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် ပညာမြင့်မားခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားသည့် နိုင်ငံသားတို့ရှိမှသာလျှင် အဆိုပါနိုင်ငံသည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမည်၊ ငြိမ်းချမ်းမည် ဆိုသည်မှာ အမှန်တရားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စာပေမြင့်မားတိုးတက်ရေးသည် မိမိတို့ကဲ့သို့ တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် တည်ဆောက်နေရသည့် နိုင်ငံအဖို့ ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆပါကြောင်း။
- ❑ နိဘယ်လ်-မြန်မာစာပေပွဲတော်ဟူ၍ ကျင်းပခဲ့သည်မှာ ယခုဆိုလျှင် သုံးနှစ်ရှိခဲ့ပြီး စာအုပ်များကို မြတ်နိုးချစ်ခင်စွာဖြင့် ကျင်းပသည့် ဤပွဲတော်ကြီးကို ယခုနှစ်တွင် ရသစာပေဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်နှင့် ကျင်းပသည်ကို တွေ့ရပါကြောင်း၊ ရသစာပေနှင့်ပတ်သက်၍ပြောရလျှင် မြန်မာဝတ္ထုရှည်သမိုင်း၏ အဦးအစဟုဆိုရမည့် ဂျိမ်းစ်လှကျော်၏ “မောင်ရင်မောင် မမယ်မ”နှင့် ဝန်စာရေးကြီး၏ “ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မိုင်း”စာအုပ်တို့သည် ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ထွက်ရှိခဲ့သည်ဖြစ်၍ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယနေ့ကျင်းပသည့်ပွဲတွင် ထိုသို့နှစ်တစ်ရာကျော် ကာလကစပြီး ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် ထင်ရှားကာ ဂန္ထဝင်အဖြစ် တွင်ကျန်ရစ်သည့် စာအုပ်များကို စုဆောင်းဖော်ထုတ်ပြသထားသည့် စာအုပ်ပြပွဲအခင်းအကျင်းများကို တွေ့ရသည်မှာ အားရဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ရသစာပေကောင်းများသည် မိမိတို့အတွက် ထိုကဲ့သို့ မြင့်မြတ်သည့် လူသားချင်းစာနာတတ်သည့် စိတ်မျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်လည်း ဤကဲ့သို့ ရသစာပေစာကောင်းများ ပေါ်ထွက်ရန် မိမိတို့နိုင်ငံတွင် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း၊ ဤနေရာတွင် စိတ်ကောင်းရှိမှ စာကောင်းထွက်တယ်၊ စေတနာကောင်းရှိမှ စာကောင်းထွက်တယ်ဆိုသည့် စကားအတိုင်း စာရေးဆရာတို့၏ စေတနာသည် အလွန်ပင်အရေးကြီးပါကြောင်း။

- ❑ ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံသည် အားလုံးသိကြသည့်အတိုင်း သူတစ်ပါးမထိခိုက်စေသော လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ လွတ်လပ်ခွင့်၊ နိုင်ငံသားအားလုံး လွတ်လပ်ခွင့်တို့နှင့်အတူ စာပေလွတ်လပ်ခွင့်ဆိုသည်လည်း ရှိလာနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသို့တိုးတက်ရရှိလာသည့် စာပေလွတ်လပ်ခွင့်ကို အခြေခံပြီး မိမိတို့နိုင်ငံ၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ မိမိတို့နိုင်ငံသားများတစ်ဦးချင်း၏ ကြီးပွားချမ်းသာရေးနှင့် စိတ်အေးချမ်းသာယာမှုတို့ကို ပိုင်းဝန်းတည်ဆောက်နိုင်ပါစေဟု ယခုကဲ့သို့ မင်္ဂလာရှိသည့် နိုဘယ်လ်-မြန်မာစာပေပွဲတော်တွင် နှိုးဆော်ဆုမွန်ကောင်း တောင်းပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ရှမ်းပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနားသို့
ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၇-၂-၂၀၁၇)

- ❑ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဟာ တောင်တန်းဒေသ တိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြတဲ့ ချင်း၊ ကချင်တို့နဲ့အတူ ပြည်မနဲ့အတူတကွ လွတ်လပ်ရေးကို အရယူမယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့မှာ ချမှတ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုဟာ ပင်မမဏ္ဍိုင်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ထင်ရှားစေခဲ့တဲ့ ပင်လုံစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပြီး လွတ်လပ်ရေးရယူရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်နေ့ အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားများ ပြုလုပ်ကျင်းပလာခဲ့တာဟာ ယခုဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်း (၇၀)ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုဖွားတိုင်းရင်းသားအားလုံး မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့နေ့ဖြစ်ကြောင်း အလေးအနက်ပြောကြားလိုပါတယ်။
- ❑ ယနေ့အချိန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားသွေးချင်းများအနေနဲ့ သံသယများနဲ့ ပဋိပက္ခများ ချုပ်ငြိမ်းပပျောက်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့တဲ့ စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့နဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ဖို့ နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ၂၁ ရာစုပင်လုံ ကျင်းပခြင်းဖြင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနဲ့ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများကြောင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးမှုများလည်း ဆယ်စုနှစ်များစွာ နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့တာကိုလည်း အထင်အရှားတွေ့မြင်ခဲ့ကြရပြီးဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နယ်မြေဒေသအသီးသီးမှာ ဟန်ချက်ညီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ စားဝတ်နေမှုပြည့်စုံရေး၊ လုံခြုံမှုရှိရေး၊ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးတို့အတွက် တောင်ပေါ်မြေပြန့်နဲ့ ပြည်နယ်ပြည်မမခွဲခြားဘဲ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ပြည်ထောင်စုအစိုးရနဲ့အတူ လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
 နှစ်(၇၀)ပြည့် ပြည်ထောင်စုနေ့အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာမှ
 ကောက်နုတ်ချက်
 (၁၂-၂-၂၀၁၇)

- ❑ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးနဲ့စီးပွားရေးဟာ ဒွန်တွဲလျက် ရှိပြီး စီးပွားရေးမူဝါဒကို အခြေခံတဲ့ အုတ်မြစ်များထဲက အရေးကြီးဆုံးအချက် တစ်ချက်ကတော့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ အမျိုးသားပြန်လည်ရင် ကြားစေ့ရေးပဲဖြစ်ပါတယ်။ အနာဂတ်ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို ပုံဖော်နိုင်ဖို့အတွက် ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံကိုလည်း ကျင်းပနေပြီဖြစ်ပါ တယ်။ ၂၁ ရာစုပင်လုံညီလာခံရဲ့ အနှစ်သာရကတော့ တစုတစည်းတည်း ဖြစ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး ပေါ်ထွန်းလာရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ သက်တမ်းရှည်ကြာခဲ့တဲ့ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခတွေ ချုပ်ငြိမ်းပြီး အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်စည်းလုံးနိုင်ရေးအတွက် ဖြေရှင်းချက်က “ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ထောင်ရေး”ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်ရေးရဲ့ အရင်းခံဟာ ပြည် ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ညီညီညွတ် ညွတ်နဲ့ အချင်းချင်းအပြန်အလှန်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ကာ ပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ရပ် တည်ဆောက်မယ်ဆိုတဲ့ ခိုင်မာတဲ့သန္နိဋ္ဌာန်ဟာ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ပဲဖြစ် ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ခိုင်မာမှုမရှိဘဲ၊ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် နှိုးကြားရှင်သန်မှုမရှိဘဲ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက် နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။
- ❑ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ ချစ်ခင်စည်းလုံးညီညွတ်မှုနဲ့ ပြည်ထောင် စုကြီး အခွန်ရှည်ကြာစွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် ဆောင်ရွက်ကြရာမှာ တိုင်းရင်း သားအားလုံး တန်းတူရည်တူ ပါဝင်ဖော်ဆောင်နိုင်မှုဟာ အရေးကြီးလှပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်စနစ်အတွင်းမှာ တိုင်းရင်းသားတွေ လိုလားတောင့်တနေ တဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ကို တည်ဆောက်ကြရာမှာဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသား ပြန် လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ကြရာမှာလည်း နိုင်ငံတော်နဲ့ တိုင်းရင်းသား

လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေအကြား သင့်မြတ်ရေးအတွက်ပါ ဆောင်ရွက်သွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ရဲ့ အဓိကလိုအပ်ချက်ဟာ ယုံကြည်မှုပင်ဖြစ်တဲ့အတွက် တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကို မောင်နှမများအကြား သံသယစိတ်ကင်းစင်ပြီး ခိုင်မာတဲ့ ယုံကြည်မှုရရှိဖို့ ကြိုးပမ်းသွားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားသွေးစည်းညီညွတ်မှုနဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်မှုတို့ ခိုင်မာသည်ထက်ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်နိုင်တာနဲ့အမျှ ငြိမ်းချမ်းသာယာဝပြောတဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီးကို မလွဲမသွေ တည်ဆောက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၆၉)နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားသို့
ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၀-၂-၂၀၁၇)

- ❑ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှုမှာ နိုင်ငံရေးအင်အားစုများ ဝင်ရောက်
လှည့်ပြိုင်တဲ့ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့မှာ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ
ဥပဒေနဲ့အညီ မိမိတို့အစိုးရက နိုင်ငံ့တာဝန်များကို စနစ်တကျလွှဲပြောင်းရယူ
ခဲ့ပါတယ်။ မိမိတို့အစိုးရအနေနဲ့ ချင်းပြည်နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသား
ပြည်သူများရဲ့ အနာဂတ်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်
ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိရာ မြို့ပြနဲ့ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနဲ့ မြို့နယ်အသီး
သီးကြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ တစ်ပြေးညီဖြစ်စေဖို့ အခြေခံပညာကျောင်းများ
တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ ပညာရေးဆိုင်ရာအဆောက်
အအုံများ ပြုပြင်ပေးခြင်းနဲ့ အသစ်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ ဆရာ ဆရာမများ
တိုးချဲ့ခန့်ထားပေးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေး
ခန်းများ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းနဲ့ ဆရာဝန်လိုအပ်မှု ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းတို့ကို
လည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိနေပါတယ်။
- ❑ ချင်းပြည်နယ်မှာ သွားလာဖို့ခက်ခဲတဲ့ သဘာဝမြေမျက်နှာပြင်နဲ့ မြင့်မားတဲ့
တောင်တန်း၊ တောင်စွယ်များ တည်ရှိခြင်းကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်း
များဆောင်ရွက်ရာမှာ အခက်အခဲများကြုံတွေ့နေရသော်လည်း နိုင်ငံတော်
အနေနဲ့ ပြည်နယ်တိုးတက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေး
လျက်ရှိပြီး ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားများကလည်း တတ်စွမ်းသရွေ့
ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၆၉)နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းမှကောက်နုတ်ချက်
(၂၀-၂-၂၀၁၇)

- ❑ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးနောက် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ ရက်တွင် ချင်းပြည်နယ် ဖလမ်းမြို့၌ လူထုညီလာခံကျင်းပပြီး တိုက်သူကြီး(စော်ဘွား)များ အုပ်ချုပ်သည့်စနစ်မှ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သို့ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပသည့် သတ္တမအကြိမ် ချင်းရိုးရာကောင်စီညီလာခံတွင်လည်း ချင်းအမျိုးသားနေ့သတ်မှတ်ရေးအဆိုများ တင်သွင်းမှုအပေါ် တက်ရောက်လာကြသည့် အမတ်အားလုံး၏ ဆန္ဒကိုရယူပြီး ဖလမ်းမြို့၌ လူထုညီလာခံကျင်းပခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ ရက်ကို “ချင်းအမျိုးသားနေ့”အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်အတည်ပြုခဲ့ပါကြောင်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကိုအစပြုပြီး သတ်မှတ်ခဲ့သည့် ချင်းအမျိုးသားနေ့သည် ယခုနှစ်ဆိုလျှင် (၆၉)နှစ်မြောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ ချင်းအမျိုးသားနေ့သည် ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သမိုင်းအစဉ်အလာနှင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းအရ တူညီသည့်မျိုးနွယ်စုအားလုံးပါဝင်သည့် ချင်းလူမျိုးတို့၏ နေ့ထူးနေ့မြတ်လည်း ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့အစိုးရအနေဖြင့် ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ အနာဂတ်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိရာ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် မြို့နယ်အသီးသီးကြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ တစ်ပြေးညီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အခြေခံပညာကျောင်းများ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ပေးခြင်းနှင့် အသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဆရာ ဆရာမများ တိုးချဲ့ခန့်ထားခြင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် ဆေးရုံ ဆေးပေးခန်းများ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းနှင့် ဆရာဝန်လိုအပ်ချက် ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းတို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❑ အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁)ရာစုပင်လုံအောင်မြင်ရန် တိုင်းရင်းသားများ လိုလားတောင့်တ

နေသည့် တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ကို အာမခံချက်ပေးနိုင်မည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ထွက်ပေါ်လာရေး၊ ပြည်ထောင်စုမျှော်မှန်းချက်၊ ပြည့်ဝအောင် မြင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ချင်းပြည်နယ်အတွင်းတွင်ရှိသည့် တိုင်း ရင်းသားပြည်သူများအားလုံးကလည်း စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ဝိုင်းဝန်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သွားကြရန် လေးနက်စွာတိုက်တွန်းပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ကလေးမြို့နယ်ခန်းမ၌ မြို့နယ်လူထုနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်
တိုက်တွန်းမှာကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၂-၂၀၁၇)

- ❑ မတရားမှုများကို နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသို့ လိပ်မူပြီး ပေးပို့တိုင်ကြားနိုင်ပါကြောင်း၊ တတ်နိုင်သည့်ဘက်က တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်စေရန် မတရားလုပ်သူများ ကို ဥပဒေနည်းလမ်းအတိုင်း ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်ရအောင် လုပ်ဆောင် သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယနေ့အချိန်တွင် အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ လာဘ်စား မှုများ ရှိနေသေးသည်ကို မလိုလားပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်သည့်နေရာတွင် ဒေသအားလုံးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စီမံချက်များဖြင့် လုပ်ဆောင်နေပါကြောင်း၊ ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်လုပ်ငန်း များအားလုံး တစ်ပြိုင်တည်း မလုပ်နိုင်ပါကြောင်း၊ ငွေရေးကြေးရေး အကန့် အသတ်ရှိပါကြောင်း၊ ပြည်သူများအနေဖြင့် သည်းခံစေလိုပါကြောင်း၊ အစိုးရ အနေဖြင့် လုပ်သည် မလုပ်သည်ကို ပြည်သူများအနေဖြင့် စောင့်ကြည့်စေလို ပါကြောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များ ရှိသကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်မပေးနိုင်သေးသည့် ကိစ္စရပ်များကိုလည်း ဆက်လက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ဝန်ထမ်းတိုင်းသည် မိမိကျရာတာဝန် ကို ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် မှန်မှန်ကန်ကန် စေတနာထားပြီး သစ္စာတရားနှင့် အလုပ်လုပ်ကြရန် တိုက်တွန်းပါကြောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် မှန်ကန်ရုံဖြင့် မပြီး ပါကြောင်း၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ မှန်ကန်မှု ရှိ၊ မရှိကြည့်ပြီး မမှန်ကန် ပါက တတ်နိုင်သမျှ ဝိုင်းဝန်းပြုပြင်ပေးကြရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ပျက်စီးအောင် မလုပ်ရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ သူတစ်ပါးအကျိုးပျက်စီး စေပါက မိမိအတွက်လည်း အကျိုးမဖြစ်နိုင်ပါကြောင်း၊ တိုင်းသူပြည်သားအား လုံး ကျရာအလုပ်ကို လုပ်ဆောင်ကြရာတွင် စေတနာ၊ သစ္စာ၊ ကရုဏာဖြင့် လုပ်ဆောင်ကြစေလိုကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
ဗဟိုကော်မတီ(၁/၂၀၁၇) အစည်းအဝေးပြောကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁-၃-၂၀၁၇)

- ❑ နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးယန္တရား တည်ဆောက်ပေးကြသူများဖြစ်တဲ့ SME တွေ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့ အားပေးဆောင်ရွက်ဖို့နဲ့ SME လုပ်ငန်းတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် Policy တွေ၊ ဥပဒေတွေ၊ နည်းဥပဒေတွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ပြန်လည်သုံးသပ် ပြုစုပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာလည်း နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်နဲ့ ဒေသအဆင့်တို့မှာ လိုအပ်တဲ့ ကျောရိုးမူဘောင်တွေ ကို ခိုင်မာစွာ တည်ထောင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသေးစားနဲ့ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဓိကထားရမယ့် Factor (၄)ခုဖြစ်တဲ့ လုပ်ငန်းသစ်များ အစပျိုးရာမှာ တွေ့ကြုံရမယ့် အခက်အခဲ အတား အဆီးများ လျှော့ချရေး၊ ရင်းနှီးမတည်ငွေ စီးဆင်းမှု၊ ပညာပေးခြင်းနဲ့ စွန့်ဦးတီထွင်မှု လုပ်ငန်းများကို အားကောင်းစေခြင်း၊ သတင်းကွန်ရက် ချိတ်ဆက်ခြင်းနဲ့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သတင်းဖြန့်ချိမှု အားကောင်းစေခြင်းဖြင့် International Supply Chain ထဲ ဝင်ရောက်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ တိုင်းပြည်တစ်ခု၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် SME များသည် အဓိက အသက်သွေးကြောအဖြစ် တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပါကြောင်း၊ SME များသည် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးမှု၏ မောင်းနှင်အားဖြစ်သကဲ့သို့ စွန့်ဦးတီထွင်မှု Entrepreneurship လုပ်ငန်းများလည်း ဖြစ်ကြပါကြောင်း၊ ပြောင်းလဲနေသည့် ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်ကို လုပ်ငန်းကြီးများထက် ပိုမိုလျင်မြန်လွယ်ကူစွာ တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်း ရှိကြပါကြောင်း။
- ❑ SME လုပ်ငန်းများသည် အလွန်များပြားလှပြီး ကျယ်ပြန့်ခြင်းကြောင့် စနစ်တကျ အာရုံစိုက်၍ ဘက်ပေါင်းစုံ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ပြောကြားလိုပါကြောင်း၊ ယခုအစည်းအဝေးမှစ၍ SME ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ အရှိန်မြှင့်ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုတွင် အဓိကပါဝင်သည့် SME များတိုးတက်ရန် အင်တိုက်အားတိုက် ဆောင်ရွက်ကြပါရန် တိုက်တွန်းပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
တောင်သူလယ်သမားနေ့အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော
သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂-၃-၂၀၁၇)

- ❑ မိမိတို့ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှာ လူဦးရေရဲ့ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ကျေးလက်ဒေသမှာ နေထိုင်ကြပြီး အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဟာ လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့ ပြည်တွင်းအသားထုတ်လုပ်မှုနဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုး (GDP)ရဲ့ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို လယ်ယာကဏ္ဍမှရရှိပေမယ့် တောင်သူလယ်သမားအများစုဟာ အကျိုးခံစားခွင့် အလွန်နည်းပါးပြီး လူမှုစီးပွားဘဝ နိမ့်ကျလျက်ရှိပါတယ်။
- ❑ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု သဘာဝဘေးနဲ့ အခြားသော ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုတွေ၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းနဲ့ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းတွေ အားနည်းခြင်းတို့ရဲ့ အကျိုးဆက်အနေနဲ့ တောင်သူလယ်သမား အများစုဟာ ဝင်ငွေခန့်ကျပြီး လူမှုစီးပွားဘဝ အခြေအနေများ ထိခိုက်ခဲ့ပါတယ်။
- ❑ ဒါကြောင့် လယ်ယာ ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေဖို့ မူဝါဒများနဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ရေးဆွဲချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ပြီး တောင်သူလယ်သမားများရဲ့ လူမှု စီးပွားဘဝ တိုးတက်လာဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ အဓိကရည်မှန်းချက်တာဝန်တစ်ခုအဖြစ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနဲ့ လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အစိုးရသစ်ရဲ့ ၁၁ လတာအတွင်းမှာ ရေရှည်တည်တံ့တဲ့ လယ်ယာထုတ်ကုန်စနစ် ထွန်းကားစေဖို့ နိုင်ငံတကာနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်တွေ တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်တွေ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ❑ ဒါ့အပြင် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံဖို့၊ အာဟာရပြည့်ဝရေးနဲ့ အစားအစာ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းမှု တိုးတက်လာစေဖို့၊ တောင်သူလယ်သမားများရဲ့ အခွင့်အရေး ပြည့်ဝစွာ ရရှိခံစားနိုင်စေဖို့ လယ်ယာကဏ္ဍမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ တိုးတက်လာစေဖို့ စသဖြင့် ရည်မှန်းချက် (၁၁)ချက် ချမှတ်

ထားပြီး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ရည်မှန်းချက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာလည်း စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားမြှင့်မားလာဖို့နဲ့အတူ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများရဲ့ ဝင်ငွေပါတိုးတက်လာစေဖို့၊ ကျေးလက်ဒေသ လူမှုစီးပွားဘဝ တိုးတက်လာဖို့၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရေရှည်တည်တံ့ဖို့ စတဲ့ မူဝါဒတွေ ချမှတ်ပြီး ကြိုးပမ်းလျက်ရှိပါတယ်။

- ❑ နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများရဲ့ စွမ်းအားကို ရယူပေါင်းစုနိုင်မယ့် လယ်ယာထုတ်ကုန် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့တွေ ဖွဲ့စည်းထူထောင်နိုင်ဖို့လည်း ထိရောက်စွာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။
- ❑ ခေတ်မီ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာတွေ တောင်သူလက်ဝယ်အရောက် အလွယ်တကူရောက်ရှိဖို့၊ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနဲ့ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ သိရှိဖို့၊ စိတ်လက်အပန်းဖြေနိုင်ဖို့အတွက် နိုင်ငံပိုင်နဲ့ ပုဂ္ဂလိကပိုင်မီဒီယာတွေသာမက အခုနောက်ဆုံး လူတိုင်း လက်ဝယ်ရောက်ရှိလာနေပြီဖြစ်တဲ့ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေကနေ တစ်ဆင့် သတင်းအချက်တွေ မျှဝေပေးနေပါတယ်။
- ❑ ကမ္ဘာ့လူဦးရေဟာလည်း နေ့စဉ် တိုးတက်လျက်ရှိနေရာ လက်ရှိလူဦးရေ သန်းပေါင်း ၇၀၀၀ ကျော်ဟာ လာမယ့် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်မှာ သန်းပေါင်း ၉၀၀၀ ရှိလာမှာဖြစ်တဲ့အတွက် လိုအပ်လာမယ့် စားနပ်ရိက္ခာကို ပိုမိုတိုးတက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြရမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံအနေနဲ့လည်း လာမယ့်နှစ်များအတွင်း တိုးပွားလာနိုင်မယ့် လူဦးရေ ပမာဏအတွက် မျှော်မှန်းပြီး နိုင်ငံရဲ့ စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံစိတ်ချမှုရှိရုံသာမက နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ကို ပိုမိုတိုးတက် တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေး ရည်မှန်းချက်နဲ့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူထုတ်လုပ်မှုတွေကို ဘက်ပေါင်းစုံက အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်အားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
နှစ်သစ်ကူးနှုတ်ခွန်းသက်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၇-၄-၂၀၁၇)

- ❑ နှစ်သစ်ရောက်တဲ့အခါတိုင်းမှာ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ကို ပြန်ပြောင်းသတိရဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီး ရှေ့တစ်နှစ်တာ ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းရမယ့် ခရီးအတွက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို ကြံဆတွေးတောပြီး အားသစ်ခွန်သစ်တွေ မွေးကြရစမြဲပါ။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် နိုင်ငံတော်က ကြိုးပမ်းနေတဲ့အချိန်မှာ ဒီနိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်ကြီးအတွက် ပြည်သူတွေက စေတနာနဲ့ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းငွေ သန်းထောင်ပေါင်းများစွာကို လက်ခံရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ ရှေ့ဆက်ရမယ့်ခရီးအတွက် အားရဖွယ်ရာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ အလှူဟာ ဘာကိုပြသလဲဆိုရင် ပြည်သူတွေဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးရဖို့ ဘယ်လောက်ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေကြတယ်၊ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ဘဝကို ဘယ်လောက်လိုချင်နေကြတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဦးဆောင်ပြီး လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးနဲ့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာနေကြတဲ့အပေါ်မှာ ဘယ်လောက်ယုံကြည်အားထားမှုရှိတယ်ဆိုတာကို ပြသနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီနှစ်အတွင်းမှာ ပြည်သူတွေအတွက် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ ရလဒ်ကောင်းများ ရရှိလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်မိပါတယ်။
- ❑ ယူသင့်ယူထိုက်တဲ့ အချိန်ယူလေ့လာမှုကို မပြုလုပ်ခဲ့ရင် ကောင်းကျိုးထက် အပြစ်တွေက များတတ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေ လေလွင့်ပြုန်းတီးမှုဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်အပေါ်လည်း ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး ကျရောက်စေပါတယ်။ သက်သေသာခကတစ်ခုအနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် နိုင်ငံတော်က တာဝန်ယူလုပ်ကိုင်နေတဲ့ စီမံကိန်းများစွာအနက်က ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေ လေလွင့်ပြုန်းတီးမှု ဆက်လက်မဖြစ်စေရေးအတွက် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၅)ခုကို လုံးဝပိတ်သိမ်းဖို့နဲ့ လုပ်ငန်းစီမံကိန်း ၂၈ ခုကို လတ်တလောရပ်ဆိုင်းထားဖို့ မတ်လအတွင်း ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေးက အတည်ပြုအဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ရတဲ့ ဖြစ်ရပ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

- ❑ ဒီကနေ့ ကမ္ဘာ့ရေးရာအခြေအနေတွေကို လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း မူဝါဒရေးရာ အပြောင်းအလဲနဲ့ဦးတည်ရာ အပြောင်းအလဲတွေကို ကြုံတွေ့ဖြတ်သန်းနေရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေး ကြိုးစားလျှောက်လှမ်းနေရပေမယ့် မျှော်လင့်အားထားစရာ အကောင်းဆုံး အနေအထားတစ်ခုကို ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုသည်သာ တစ်ခုတည်းသော အဖြေဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့အားလုံး စိတ်ဝမ်းမကွဲ ဆိုးတူကောင်းဖက် ဒီလမ်းကြောင်းကို လက်တွဲလျှောက်လှမ်းနိုင်ကြမယ်ဆိုရင် အများပြည်သူတွေ မျှော်လင့်စောင့်စားနေတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတဲ့ ခရီးဟာ မည်မျှပင်ခက်ခဲကြမ်းတမ်းပါစေ။ မကြာမီမှာ ကျွန်တော်တို့ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် အောင်မြင်စွာလျှောက်လှမ်းနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။
- ❑ တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုပေါင်း တစ်ရာကျော်မှီတင်းနေထိုင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပြည်ထောင်စုကြီးမှာ မတူကွဲပြားမှုတွေကို ပေါင်းစည်းပြီး အင်အားတစ်ရပ်အဖြစ် ရောက်ရှိလာအောင် ကြိုးပမ်းသွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ ဘာသာတရားရဲ့ အဆုံးအမ၊ ရိုးသားပြီး မြင့်မြတ်တဲ့ စာရိတ္တ၊ ယဉ်ကျေးပြီး သဟဇာတဖြစ်တဲ့ ဓလေ့တွေနဲ့ ဖက်ဒရယ်ဆိုတာ မတူကွဲပြားမှုတွေကို လိုက်လျောညီထွေပေါင်းစည်းပြီး ညီညွတ်မှုအင်အားကို တည်ဆောက်ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရတို့
ပူးပေါင်းကျင်းပသည့် ကလေးစာပေပွဲတော်၊ ကလေးစာပေပြပွဲနှင့်
စာအုပ်ဈေးရောင်းပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်
အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂-၆-၂၀၁၇)

- ❑ ကလေးစာပေပွဲတော်များကို ကျင်းပနိုင်သဖြင့် ကလေးများအတွက် ပျော်ရွှင်မှု၊ ဗဟုသုတ အတွေးအခေါ် မြင့်မားစေမှု၊ စာအုပ်စာပေကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးတတ်မှု၊ စာဖတ်သည့်အလေ့အထများ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးနိုင်မှု၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်ဖြင့် တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုး ထမ်းဆောင်လိုစိတ်များ မြင့်မားစေမှု၊ ဘဝကို ရဲရင့်မှန်ကန်စွာ ကျော်ဖြတ်နိုင်မည့် အားမာန်သတ္တိများ ပြည့်ဝစေမှု စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်မိပါကြောင်း။
- ❑ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း စာပေထဲမှာ ကလေးစာပေဟာ အခြားစာပေတွေထက် ပိုပြီးခက်ခဲနက်နဲတယ်လို့ ခံစားမိပါတယ်။ လူကြီးစာပေဆိုတာ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ချက် နည်းပါးပြီး စိတ်ရှိသလောက် လွတ်လပ်စွာ ဖန်တီးနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်မြင်မိပါတယ်။ ကလေးစာပေတွေကတော့ ကလေးတွေနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က အကြောင်းအရာတွေကိုသာ စဉ်းစားရတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ အတွင်းစိတ်ကိုဝင်ကြည့်ပြီး အဲဒီစိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေနဲ့ လိုက်ဖက်ညီညွတ်အောင် ရေးသားဖန်တီးကြရတာ ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ထိုကလေးစာပေများမှတစ်ဆင့် မိမိတို့ကို ရိုးသားမှုများ၊ အားမာန်သတ္တိများ၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်များ မွေးဖွားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် အနာဂတ်နိုင်ငံတော်၏ သားကောင်းရတနာများကို ကလေးစာပေများ၊ ကလေးစာဖတ်ခန်းများ၊ ကလေးကဗျာများနှင့်အတူ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးကြပါဟု အကြံပြုတိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း၊ ဤနေရာမှာ “လက်ဦးဆရာ မည်ထိုက်စွာ ပုဗ္ဗာစရိယမိနှင့်ဘ” ဆိုသကဲ့သို့ မိဘဆိုသည်မှာ ကလေးများ၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်သည့်အတွက် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လမ်းညွှန်ပေးရန် လိုပါကြောင်း၊ ကလေးများကို စာပေဖတ်ရှုလေ့လာတတ်သည့် အလေ့အထများ ပေါ်ပေါက်

လာအောင် မိဘများအနေဖြင့်လည်း ဖြည့်ဆည်းဖန်တီးပေးကြပါဟု တိုက်တွန်း ပြောကြားလိုပါကြောင်း။

- အနာဂတ်၏ခေါင်းဆောင်များဖြစ်လာကြမည့် ကလေးများကို ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေးနှင့် အယူအဆများ ထက်မြက်လာစေရန်၊ တီထွင်ဖန်တီးလိုစိတ် များ ရင့် သန်လာစေရန်၊ ကလေးများ စာပေနှင့်ရင်းနှီးပြီး ပညာရည်ပြည့်ဝ သည့် သားကောင်းရတနာလေးများဖြစ်လာစေရန် အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင် ကူညီပေးကြပါ။ အနာဂတ်နိုင်ငံတော်၏ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ကလေးစာပေများ၊ ကလေးကဗျာနှင့် ကလေး စာဖတ်ခန်းများ ဖွံ့ဖြိုး လာအောင် ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးကြပါဟု ပြောကြားလို ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
၂၀၁၇ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသော အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၅-၆-၂၀၁၇)

- ❑ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် လူသားများကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကြီးနှင့် ဆက်နွှယ်ပေးကြရန် အပြုသဘောဆောင်သည့် အစီအစဉ်များချမှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နေကြသည်ကို တွေ့ရှိနေရသည့်အတွက် အထူးအားတက်ရပါကြောင်း၊ ယနေ့ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် လူသားများအကျိုးအတွက် ပျက်သုဉ်းမသွားစေရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းထားသည့် နေရာဒေသအများအပြားရှိနေကြောင်း၊ ယူနက်စကို၏ အထိန်းသိမ်းခံအမွေအနှစ်စာရင်းတွင် ပါဝင်လာသည့် ဘရာဇီးနိုင်ငံမှ အမေဇုန်သစ်တောများ၊ တရုတ်နိုင်ငံမှ ဟူဘေးသစ်တောဧရိယာ၊ အီရန်နိုင်ငံမှ လူကန္တာရဒေသအပါအဝင် သဘာဝဇီဝမျိုးစုံပေါကြွယ်ဝသည့် အရပ်ဒေသများသည် ယူနက်စကို၏ အထိန်းသိမ်းခံ အမွေအနှစ်စာရင်းတွင် ပါဝင်လာသည်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် များစွာဝမ်းသာကျေနပ်ရကြောင်း။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ခါကာဘိုရာဇီအမျိုးသားသဘာဝဥယျာဉ်၊ အလောင်းတော်ကဿပ ဘေးမဲ့ဥယျာဉ်၊ ရွှေစက်တော်ဘေးမဲ့တော၊ လန်ပိအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေဟု သတ်မှတ်ထားသည့် အင်းလေးကန် စသည့်နေရာဒေသများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေမြေသဘာဝ၊ သစ်တော၊ ပန်းခြံ၊ သားရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တောများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် အလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။
- ❑ ယနေ့ မိမိတို့ခံစားနေရသည့် အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှုကြီးတစ်ခုမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်၏ ခြိမ်းခြောက်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို အများဆုံးခံနေရသည့် နိုင်ငံများအနက် တစ်နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်ကြောင့် မကြာသေးမီက

တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မကြုံစဖူး အပူရှိန်လွန်ကဲမှုနှင့် ဆိုးရွားသည့်ရာသီဥတုဒဏ်များကို ခံစားခဲ့ရကြောင်း၊ ပြီးခဲ့သည့်သီတင်းပတ်အတွင်းမှာ သီရိလင်္ကာ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းဒေသများတွင် ပျက်စီးမှုအမြောက်အမြားဖြစ်စေခဲ့သည့် မိုရာဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းသည် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်ရှိသည့် မြို့နယ်အချို့နှင့် ကျေးရွာများကို အပြင်းအထန်ရိုက်ခတ်သွားခဲ့ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အရပ်ဒေသအချို့တွင် လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ခန့်ကဖြစ်ခဲ့သည့် အဆိုးရွားဆုံးသဘာဝဘေးဒဏ်တစ်ခုဖြစ်သည့် ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ်၏ဒဏ်ခံစားခဲ့ရမှုများကို ယနေ့တိုင်ကုစားနေရဆဲဖြစ်ကြောင်း။

- မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ထိခိုက်လွယ်သည့် အခြေအနေကို ကာကွယ်ရန် ခံနိုင်မှုစွမ်းရည်မြှင့်တင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာမိတ်ဖက်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေးကို မိမိတို့လက်ကမ်းကြိုဆိုကြောင်း၊ ပါရီရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု သဘောတူညီချက်စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာကြိုးပမ်းမှုအစီအစဉ်များတွင် ဘဏ္ဍာငွေရှာဖွေထောက်ပံ့ပေးရေး၊ နည်းပညာထုတ်လုပ်ရေးနှင့် လွှဲပြောင်းပေးရေး၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး စသည့်ကဏ္ဍများတွင် ဆက်လက်ပြီး ဦးဆောင်ပါဝင်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကာကွယ်ရေး၊ ခံနိုင်ရည်ရှိရေး မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းများကို အားပေးကူညီသွားရန်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများကို တိုက်တွန်းအပ်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
(၁၁)ကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၁၆-၇-၂၀၁၆)

- ❑ (၁၁)ကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ အာရှဘက်မှ အာဆီယံအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် အပါ အဝင် ၂၁ ဦး၊ ဥရောပဘက်မှ ၃၁ ဦး ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် မိမိတို့အနေဖြင့် အကျိုးရှိသော ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ နှစ်ရက်တာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် တရားဝင်ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် တရားဝင် မသတ်မှတ်ထားသော ဆွေးနွေးပွဲများ ပါဝင်ပါကြောင်း။
- ❑ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးတွင် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ က မိမိတို့ အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခဲ့ကြပြီး လာမည့် ၁၀ စုနှစ်တွင် မည်ကဲ့သို့ ရှေ့ဆက်သွားမည်ဆိုသည့် စိတ်ကူးအသစ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါကြောင်း၊ ASEM ၏ ပင်မဒေါက်တိုင် သုံးတိုင်ကို ပိုမိုအားအင်ရှိအောင် ပြုလုပ်သင့်သည်ဟု မိမိတို့အားလုံးခံစားမိခဲ့ကြပါကြောင်း။
- ❑ ဒေသကြီးနှစ်ခုအကြား ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နေမှုကို ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် မိမိတို့အာရုံစူးစိုက်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နေမှု (Connectivity) တွင် မတူကွဲပြားသော အမြင်များ ရှိကြပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကဏ္ဍမျိုးစုံ၌ ရှိနေသည့် တင်းမာသော၊ ပျော့ပျောင်းသော ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နေမှု နှစ်ခုစလုံးတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ ဒေသကြီးနှစ်ခုစလုံးအတွက် ဘုံအကျိုးစီးပွားနှင့် သက်ဆိုင်နေသော နယ်ပယ်များကို အမြင်ချင်းဖလှယ်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ထို့အတူ ဒေသကြီးနှစ်ခုစလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ဖြေရှင်းရမည့် ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာကိစ္စရပ်များကိုလည်း အမြင်ချင်းဖလှယ်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ယင်းတို့ထဲတွင် သမားရိုးကျမဟုတ်သော လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ၊ အထူးသဖြင့် အစွန်းရောက်၊ အကြမ်းဖက်ဝါဒပေါ်ထွက်လာခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်အစီအစဉ်၊ အားလုံးပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ချရေး၊ သဘာဝဘေးဖြစ်ပွားနိုင်မှုကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူငယ်

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ ပါဝင်ပါကြောင်း၊ မကြာမီက ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှုအတွက် ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံအစိုးရ ပြည်သူများနှင့် အထူးသဖြင့် အကြမ်းဖက်ခံရသူများ၏ မိသားစုများအတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပြီး သူတို့အတွက် ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာရှိနေပါသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ကြပါကြောင်း။

- ❑ သေချာသော ရလဒ်များရစေမည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနယ်ပယ်ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအပြင် အခြားနှစ်နိုင်ငံအကြား ဆွေးနွေးပွဲ အတော်များများရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ တိုင်းပြည်များအနေဖြင့် မိမိတို့ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို မြှင့်တင်နိုင်ရန်နှင့် အချုပ်အခြာအာဏာစိုးမိုးမှုအတွက် တူညီသောအမြင်များ၊ ခြားနားသောပန်းတိုင်များရှိသည်မှာ သဘာဝကျပါကြောင်း၊ သို့သော် ယင်းအချက်သည် အခက်အခဲတစ်ခု မဖြစ်စေဘဲ မိမိတို့အကြား ကွဲပြားခြားနားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုသာ ဖြစ်သင့်ပါကြောင်း၊ အာရှ-ဥရောပလက်တွဲဆောင်ရွက်မှုမှတစ်ဆင့် မိမိတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ဥရောပတိုက်နှင့် အာရှတိုက် နှစ်ခုရှိ ပြည်သူများအတွက်သာမက ကမ္ဘာ့ပြည်သူများအတွက်ပါ အကျိုးရှိစေမည်ဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နည်းပညာနှင့် သက်မွေးပညာရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေး
နီးနောဖလှယ်ပွဲတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၁၅-၇-၂၀၁၆)

- ❑ မိမိတို့ဘဝတွင် တွေ့ကြုံနိုင်သည့် အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်နိုင်ခြင်း၊ ကျော်လွှားနိုင်ခြင်းစသည့် အရည်အချင်းများသည် ပညာဖြစ်သည်ဟု ခံယူကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် သက်မွေးပညာရေးကို ပထမတန်းစားပညာရေးအဖြစ် တန်ဖိုးထားလာသည်အထိ ကြိုးပမ်းမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ကြရန်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံအချို့တွင် တက္ကသိုလ်ပညာကို တန်ဖိုးထားကြသော်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကို တန်ဖိုးထားမှုနည်းပါးပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကို ဒုတိယတန်းစားပညာဟုယူဆပါကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်ပညာ မဆည်းပူးနိုင်သူများ၊ တက္ကသိုလ်ပညာအဆင့်မရောက်ရှိနိုင်သူများသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကို လေ့လာဆည်းပူးသည့်အပိုင်းသို့ ရောက်သွားသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသူများရှိပါကြောင်း၊ သို့သော် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ကြားသော လူငယ်များ အများစုမှာ အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုနည်းပါးသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလျက်ရှိပါကြောင်း။
- ❑ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း (Vocational Training)ဟူသည် မိမိတို့၏ ဝါသနာနှင့် ကိုက်ညီသည့်ပညာရပ်ကို သင်ကြားပေးခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများတွင်သာမက မိဘများသည်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကို မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားလျှင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့သည် ယခုရရှိလျက်ရှိသည့် အခွင့်အရေးကို အသုံးပြုကာ အကောင်းဆုံးအမြင့်ဆုံးရောက်ရှိစေရန် ကြိုးစားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရေးကို ပထမတန်းစားပညာရေးဟု လက်ခံနားလည်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်သွားကြရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာသည် ဒုတိယတန်းစားပညာဟု သတ်မှတ်ကာ တက္ကသိုလ်တက်ရန် အဆင့်မမီမှသာ သင်ကြားစေမည်ဆိုပါက တိုးတက်အောင်မြင်ရန် ခက်ခဲမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

- ❑ မိမိကိုယ်တိုင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကို လေးစားတန်ဖိုးထားပြီး မိမိ နိုင်ငံတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်လို ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတိုးတက်မှု မိမိတို့ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ၏ ဘဝတိုးတက်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိပြီးနိုင်ငံများတွင်ပင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရများသည် အလုပ် အကိုင်ရရှိမှု တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်နည်းပါးလာပါကြောင်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သင်ကြားတတ်မြောက်သည့်ပညာနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း၏ လိုအပ် ချက် ကိုက်ညီမှုအားနည်းသည့်အတွက်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရေးအောင်မြင်အောင် ကြိုးပမ်းရာတွင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံး၊ အအောင်မြင်ဆုံးနိုင်ငံများကို စံနမူနာယူပြီး ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာဆိုသကဲ့သို့ ယခုအစကပင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရေးအောင်မြင်သည်၊ မအောင်မြင်သည်ကို တိုင်းတာသည့်အချက်မှာ တစ်ခုတည်းသာရှိ၍ ၎င်းမှာ နိုင်ငံသားအားလုံးက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရေးကို ပထမတန်းစားပညာရေးဟု ယုံကြည်တန်ဖိုးထားလာသည့်အချိန် သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရေးအောင်မြင်သည်ဟု သတ်မှတ် ရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ အောင်မြင်တိုးတက်မှုရရှိစေရန် Public Private Partnership သည် အရေးကြီးပါကြောင်း၊ အားလုံးပူးပေါင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန် အရေးကြီးပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့
PPST အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၅-၈-၂၀၁၆)

- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ ယုံကြည်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ယုံကြည်မှုရှိပါက အခြားပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ကြောင်း၊ ယုံကြည်မှုမရှိပါက စာချုပ်များ မည်သို့ပင် ချုပ်ထားစေကာမူ အဟောသိကံ ဖြစ်သွားစေနိုင်ကြောင်း၊ ယုံကြည်မှုရရှိစေရန်ဆိုလျှင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရာတွင် ပွင့်လင်းရန်၊ တည့်မတ်မှုရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရမည်ဆိုသော်လည်း တစ်ဖက်သားနားလည်ရန် လိုအပ်ပြီး အကျိုးရှိ၊ မှန်ကန်၊ တစ်ဖက်သားခံသာသည့် စကားကို ပြောကြားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရေးကြီးဆုံးမေးခွန်းမှာ “ဘာကြောင့်” ဆိုသည့် မေးခွန်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ ဘာကြောင့် ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးမတည်ဆောက်နိုင်သလဲ။ ကိုယ့်ဘက်က ဘာကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် မလုပ်နိုင်သလဲ။ သူ့ဘက်ကလည်း ဘာကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် မလုပ်နိုင်သလဲဆိုသည့် အချက်ကို တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် မျှမျှတတစဉ်းစားပါက ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အခွင့်အလမ်းတစ်ခုသည် လူတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် နှစ်ခါပြန်မလာတတ်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားသွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့် ဒေသတွင်း နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက များစွာနောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအခါ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို မိမိတို့တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကို မောင်နှမများအားလုံးအတွက် အောင်မြင်အောင် ပိုင်းဝန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်ဒီစီမြို့သို့ သွားရောက်သော
တရားဝင်ခရီးစဉ်တွင် ဆွေးနွေးပြောကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၄-၉-၂၀၁၆)

- ❑ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် တကယ့်အရေးကြီးဆုံး လုပ်ငန်းစဉ်ကြီးမှာ အမျိုးသား ပြန်လည်ရင်ကြားစေရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကြီးပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ၁၃၅ မျိုးနေထိုင်လျက်ရှိသည့်အတွက် ၎င်းတို့အားလုံးကို တညီတညွတ်တည်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြန်မာနိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအားလုံး စစ်မှန်သောဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာ သည်ကို တွေ့မြင်လိုကြောင်း၊ မတူကွဲပြားမှုများအပေါ် ကြီးမားသော အရင်းအမြစ်အဖြစ် အသုံးပြုအောင်ပွဲခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့အပြင် ရခိုင် အရေးကိစ္စမှာလည်း လျစ်လျူရှု၍မရသောကိစ္စဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စကို ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာရန် လုပ်ဆောင်နေကြောင်း၊ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံသား အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရရှိသင့်ကြောင်း၊ မတူညီမှုများကို အင်အားအဖြစ် စုစည်းရာတွင် သံသယစိတ်များ၊ နားလည်မှုလွဲမှားမှုများကို ဖယ်ထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးယူပိတ်ဆို့ ခြင်းဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအား ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်အောင် ဖိအား ပေးခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအခါတွင် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို ထိခိုက်စေ သည့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့ထားမှုများအားလုံးကို ဖယ်ရှားပေးရမည့် အချိန်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံသည် စီးပွားရေးလုပ်ချင်သူ များကို လမ်းဖွင့်ပေးသည့်အချိန်ကောင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးရင်းနှီး မြှုပ်နှံချင်သူများကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ လက်တွေ့လာကြည့်စေချင်ပြီး အောင်မြင် သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ကုမ္ပဏီများ လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ဖိတ်ခေါ်ပါကြောင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေသစ်ကိုလည်း မကြာမီ အကောင် အထည်ဖော် ချမှတ်တော့မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ဒီမို

ကရေစီ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့်အတွက် ဒီမိုကရေစီစနစ်ဖော်ဆောင်
နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံကိုလည်း အားပေးကူညီရာရောက်ပါကြောင်း။

- ❑ ယခုအခါတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရှိသော်လည်း လုံးဝဒီမိုကရေစီ အစစ်
အမှန်မဟုတ်သေးကြောင်း၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအား
နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် နေရာတစ်ခုပေးထားသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်သူ
တို့၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်အား ကာကွယ်ပေးသည့်တပ်မတော်ကို
ပြည်သူလူထုက ချစ်ခင်လေးစားသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်စေချင်သကဲ့သို့ ကမ္ဘာ
အလယ်တွင် ဝင့်ထည်စေချင်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် (၇၁)ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင်
ပြောကြားသည့် အထွေထွေမူဝါဒရေးရာ မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၂-၉-၂၀၁၆)

- ❑ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံဟာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှာပဲ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သို့ ပါဝင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ အဲဒီအချိန်ဟာ ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံးအနေနဲ့ ကမ္ဘာစစ်ကြီးရဲ့ အပျက်အစီးများမှရုန်းထွက်ပြီး ၎င်းတို့ရဲ့နိုင်ငံများ အသစ်တစ်ဖန် ပြည်လည်တည်ဆောက်နေတဲ့အချိန်ဖြစ်သလို တန်းတူညီမျှမှု၊ သာယာဝပြောမှုနဲ့ တရားမျှတမှုတို့ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်နိုင်တဲ့ လူသားတို့ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် ယုံကြည်မှုတို့ကို ပြန်တည်ဆောက်နိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်မှုအပြည့်အဝထားတဲ့ ခေတ်ကာလ တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခုအချိန်ဟာဆိုရင်လည်း မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ ခိုင်မာတဲ့မျှော်လင့်ချက်များထားရှိနေတဲ့ အချိန်ကာလဖြစ်နေပါကြောင်း၊ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပြည်သူများက အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကို ထောက်ခံ မဲများ အပြတ်အသတ်ပေးခြင်းဟာ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုကို ထောက်ခံခြင်း သက်သက်မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရဲ့အနာဂတ်ကို ၎င်းတို့ရဲ့အိပ်မက်များ၊ မျှော်လင့် ချက်များနဲ့အညီ ဖန်တီးနိုင်ဖို့အတွက် ၎င်းတို့ရဲ့အခွင့်အရေးနဲ့ စွမ်းဆောင်ရည် များအပေါ် ယုံကြည်မှုရှိကြောင်း ထင်ဟပ်တဲ့ နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုကို ပြသခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒီအိပ်မက်များ၊ မျှော်လင့်ချက်များဟာ ကုလသမဂ္ဂကို စတင်တည်ထောင်စေခဲ့တဲ့ အိပ်မက်များ၊ မျှော်လင့်ချက်များနဲ့ အတူတူပင် ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဓားသွားမှ ထယ်သွားအဖြစ် ပြောင်းလဲရေး သို့တည်းမဟုတ် ပိုမိုခေတ်မီတဲ့ အသုံးအနှုန်းနဲ့ ဒါကိုပြောကြားရမယ်ဆိုရင် အဖျက်လက်နက်များကို လယ်ယာ သုံးကိရိယာများအဖြစ် ပြောင်းလဲရေးအိပ်မက်ဟာ ပဋိပက္ခများရဲ့ ဖိအား ကြောင့် အိပ်မက်မှုနဲ့နေရပ်များကို ကာလရှည်ကြာစွာ စွန့်လွှတ်နေခဲ့ရတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ပြည်သူများရဲ့ စိတ်ထဲနှလုံးသားထဲမှာ ရှိနေပါကြောင်း၊ မိမိတို့နေအိမ် များအတွင်းမှာ လုံခြုံဘေးကင်းစွာ နေထိုင်နိုင်ရေး၊ မိမိတို့ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ကို

အပြည့်အဝဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်းအပေါ် ယုံကြည်မှုရှိရေး၊ လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုများရဲ့ လုံခြုံမှုအလားအလာများအပေါ် ကျေနပ်မှုရှိရေး၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာဝပြောသော ပြည်ထောင်စုတစ်ခုရဲ့ နိုင်ငံသားများအတွက် ၎င်းတို့ရဲ့အခွင့်အရေးများနဲ့ တာဝန်ဝတ္တရားများခိုင်မာမှုရှိရေးတို့ဟာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ မျှော်လင့်ချက်များပဲဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရိုးရှင်းပေမယ့် အောင်မြင်ဖို့ ခက်ခဲကြောင်းဆိုတာ အထူးပြောဖို့ မလိုကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ဆောင်ပေမယ့် တစ်ခုတည်းသောလမ်းကြောင်းကတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းကြောင်းသာဖြစ်ပြီး ဒီလမ်းကြောင်းကို မျှော်လင့်ချက်များ၊ သန္နိဋ္ဌာန်များနဲ့အတူ လျှောက်လှမ်းသွားရမှာဖြစ်ပါကြောင်း။

□ မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများအနေနဲ့ ၎င်းတို့ရဲ့ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးများဖြစ်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံစွာနေထိုင်နိုင်ရေး၊ အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များရရှိရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ကို ကာလကြာရှည် မရရှိ မခံစားခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ဒီအခွင့်အရေးများဟာ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက်များနဲ့လည်း အကျုံးဝင်ပါကြောင်း၊ နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကို တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက် ရေရှည်တည်တံ့တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးတို့ လောက်အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စရပ်ရှိ မှာမဟုတ်ပါကြောင်း၊ အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ဒီလိုခက်ခဲရှုပ်ထွေးတဲ့ကိစ္စရပ်ကို အဓိကစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်အနေနဲ့လည်းကောင်း၊ ပင်မဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်အနေနဲ့လည်းကောင်း ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ မကြာသေးခင်က ၂၁ ရာစုပင်လုံလို့ခေါ်တဲ့ ပထမဆုံးသော ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကြီးကို ကျင်းပခဲ့ပါကြောင်း၊ ဒီလိုခေါ်ရခြင်းဟာ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံကို အခြေခံအုတ်မြစ်ချပေးနိုင်ခဲ့တဲ့ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပင်လုံညီလာခံကြီးရဲ့ ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ကို ကိုယ်စားပြုခေါ်ဝေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။

□ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတည်ဆောက်ရေးအကြောင်း ပြောတဲ့အခါမှာ ဘက်ပေါင်းစုံပါဝင်တဲ့ စီးပွားရေးမူဝါဒများကို ဟန်ချက်ညီညီ အကောင်အထည်ဖော်မှုနဲ့အတူ အရေးကြီးတဲ့ လူ့အခွင့်အရေး၊ တန်းတူညီမျှမှုရှိရေး၊ မတူကွဲပြားမှုနဲ့ စိတ်ရှည်သည်းခံမှုတို့ကို လေးစားမှုဖြင့်တင်ရေးတို့ကိုလည်း လျစ်လျူရှုလို့မရနိုင်ပါကြောင်း၊ ဒါဟာ ကျွန်ုပ်တို့လို စိန်ခေါ်နေတဲ့လုပ်ငန်းတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတကာဥပဒေနဲ့အညီ တရားမျှတပြီး နားလည်လက်ခံနိုင်တဲ့

ဖြေရှင်းမှုတွေကို ရှာဖွေရာမှာ နိုင်ငံအများက ပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး အတူ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများဟာ သူတို့ရဲ့အိမ်ရှင်နိုင်ငံတွေရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကို အထောက်အကူပြု တယ်ဆိုတာကို ကျွန်မတို့ မေ့ထားလို့မဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ရွှေ့ပြောင်း သွားလာတဲ့ အလုပ်သမားများရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို အာမခံချက်ပေးနိုင်ဖို့ အိမ်ရှင်နိုင်ငံနဲ့ မူရင်းနိုင်ငံတို့အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနဲ့ ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းမှုတွေ ပြုလုပ်ခြင်းဟာ နှစ်နိုင်ငံစလုံးကို အထောက်အကူပေးလိမ့်မယ် လို့ ကျွန်မယုံကြည်ပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ လူတိုင်း မျှဝေခံစားတဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း၊ တန်ဖိုးများနဲ့ ဓနဥစ္စာတို့ကို ခွဲဝေခံစားခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ဖန်တီးနိုင်မှာဖြစ်ပါကြောင်း။

❑ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် နျူကလီးယားလက်နက်များကင်းမဲ့တဲ့ ကမ္ဘာကြီးဖြစ်ပေါ် လာစေရေး တိုက်တွန်းအားပေးလျက်ရှိပါကြောင်း၊ လက်ရှိနဲ့ အနာဂတ် မျိုးဆက်များအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ လုံခြုံရေးရရှိစေရန်ရည်ရွယ်ပြီး နျူကလီးယားလက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အဆိုတစ်ရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံမှာ နှစ်စဉ်တင်သွင်းလျက်ရှိပါကြောင်း၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဒေသအသီးသီးမှာ နျူကလီးယားလက်နက်ကင်းမဲ့ရေးဇုန်များ တည်ထောင်ခြင်းဟာလည်း ဒီပန်းတိုင်ကို အထောက်အပံ့ပြုလျက်ရှိပါကြောင်း။

❑ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ပိုမိုကြင်နာတတ်စေချင်သလို ရယူခြင်းထက် ပေးဆပ်ခြင်းကိုလည်း ပိုမိုနေရာရစေလိုပါကြောင်း၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ကြောက်ရွံ့ မှု၊ မသိနားမလည်မှုတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အဂတိလိုက်စားမှုရဲ့ အကြောင်း ရင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ အဂတိလိုက်စားမှုလို့ ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ လူသဘာဝ ကျင့်ဝတ်ပျက်ခြင်းကို ဆိုလိုပါကြောင်း၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ကြောက်ရွံ့မှု၊ မသိနား မလည်မှုများဟာ လူသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပျက်စေသလို ကမ္ဘာကြီးကို လည်း ကျင့်ဝတ်ပျက်စေပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ မြေးမြစ် အဆက်အဆက် အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့နေရာအဖြစ် ကမ္ဘာကြီးကို ဖန်တီးရာမှာ ဝိုင်းဝန်း ကူညီဆောင်ရွက်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း၊ ဒီလို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများ စုဝေးတဲ့နေရာမှာပဲ ဒီလိုမေတ္တာရပ်ခံမှုမျိုး ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
 ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် (၃၇)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များ
 ညီလာခံဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
 (၃၀-၉-၂၀၁၆)

- ❑ လွှတ်တော်မရှိဘဲ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာမြင့်ခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ လွှတ်တော်ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာပြီး နောက်ပိုင်းကစလို့ အာဆီယံပါလီမန်များ ညီလာခံကိုတက်ရောက်ပါဝင်ခဲ့တာ အခုဆိုရင် (၆)ကြိမ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ လွတ်လပ်ရေးရကတည်းက ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို စတင်ကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကာလတုန်းက မြန်မာနိုင်ငံဟာ အာရှမှာ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးတဲ့ အစောဆုံးနိုင်ငံတွေအထဲမှာ ပါခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မြန်ပြေးနိုင်တိုင်း ပြေးပွဲမှာ အမြဲအနိုင်မရနိုင်။ ခွန်အားကြီးမားတိုင်းလည်း တိုက်ပွဲမှာ အမြဲအနိုင်မရတတ်ဆိုသလိုပဲ ကျွန်မတို့ဟာ ဖြစ်ရပ်ဆိုးတွေနဲ့ကြုံတွေ့ပြီး ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အမျိုးမျိုးသော အားထုတ်မှုတွေနဲ့ မလျှော့သော ဇွဲလုံ့လတို့ကြောင့် ကျွန်မတို့ဟာ ပြည်သူ့လိုလားချက်ဆန္ဒကို ထင်ဟပ်စေတဲ့ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းအပေါ်ကို တစ်ဖန်ပြန်ပြီး ခြေချလျှောက်လှမ်းနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ AIPA အဖွဲ့ကြီးဟာ အာဆီယံဒေသတွင်းမှာ လူ့အခွင့်အရေးအခြေခံစံနှုန်းတွေ မြှင့်တင်ဖို့၊ ဒီမိုကရေစီ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံရေးနဲ့ သာယာဝပြောရေးတို့ကို မြှင့်တင်ဖို့ရည်ရွယ်ပြီး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေတာ သိရှိရတဲ့အတွက်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ရပါတယ်။ AIPA အဖွဲ့ကြီးရဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေဟာ ခရီးရှည်လျားပြီး စိန်ခေါ်မှုတွေ ပြည့်နှက်နေတဲ့ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးလမ်းကြောင်းကို ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းနေတဲ့ ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေနဲ့ ထပ်တူထပ်မျှ တူညီနေတာကို သတိပြုမိကြမယ် ထင်ပါတယ်။
- ❑ ကျွန်မတို့ အစိုးရသစ်ရဲ့ ပထမဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်ကတော့ ကျွန်မတို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးမှာရှိတဲ့ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးအကြား အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေရေးနဲ့ သဟဇာတဖြစ်ရေးကို ဖော်ဆောင်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့လမှာပဲ စစ်မှန်တဲ့ ဒီမိုကရက်တစ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုထူထောင်ဖို့ ခြေလှမ်းတစ်ရပ်အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစုပင်လုံ ကို နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရရှိချိန် ကစလို့ ဆယ်စုနှစ်နဲ့ချီပြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ရတဲ့ ပဋိပက္ခတွေကို နိဂုံးချုပ်အဆုံးသတ် နိုင်ဖို့ ယခင်အစိုးရ စတင်ခဲ့တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ပြီးမြောက်အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်ပြီး ကျွန်မတို့ ပြည်သူအားလုံး နှစ် ပေါင်းများစွာ မျှော်လင့်တောင့်တနေတဲ့ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရရှိအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးဖို့ ရည်မှန်းထားပါတယ်။

- ❑ ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုပေါင်းများစွာရှိနေတဲ့အပြင် ဆယ်စု နှစ်နဲ့ချီပြီး ဖြစ်တည်လာခဲ့တဲ့ ယုံကြည်မှု ပြိုကွဲခဲ့တာတွေကြောင့် ရှေ့ခရီးမှာ ရှုပ်ထွေးလှတဲ့စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတာ ယုံမှားသံသယမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုစိတ်၊ အပေးအယူလုပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး လိုစိတ်တွေနဲ့ ကျင်းပတဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေကတစ်ဆင့် ကျွန်မတို့ ပြည်သူ အားလုံးအတွက် ငြိမ်းချမ်းလုံခြုံပြီး သာယာဝပြောတဲ့ အနာဂတ်ဆိုတဲ့ ဘုံရည် မှန်းချက်ကို လက်တွေ့ဖော်ဆောင်နိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ထားပါတယ်။
- ❑ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ မတူညီတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းတွေအကြားမှာ သဟဇာတ ဖြစ်မှုနဲ့ နားလည်မှုတွေ ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ဖို့ကိုလည်း ကျွန်မတို့ ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အခြေအနေဟာ ရှုပ်ထွေးနက်နဲ ပါတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ နယ်နိမိတ်ကို ကျော်လွန်ပြီး အာဆီယံဒေသနဲ့ ပြင်ပကမ္ဘာရဲ့ အာရုံစိုက်စရာ၊ စိုးရိမ်ပူပန်စရာကိစ္စရပ်တစ်ခု ဖြစ်လာနေပါ တယ်။ ကျွန်မတို့ အစိုးရသစ် စတင်ဖွဲ့စည်းချိန်က စတင်ပြီးတော့ ဒီစိန်ခေါ် မှုတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု သေချာခိုင်မာစေဖို့၊ လူဝင်မှုကြီး ကြပ်ရေးနဲ့ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို စနစ်တကျစိစစ်ကြပ်မတ်နိုင်ဖို့၊ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဖော်ဆောင်နိုင်ဖို့ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်တဲ့ “ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုတိုး တက်ရေးအကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီ”ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် ခဲ့ပါတယ်။ ဒီစိန်ခေါ်မှုတွေကို ဘက်ပေါင်းစုံ လေ့လာသုံးသပ်ဖြေရှင်းရာမှာ ကျွန်မတို့ကို ကူညီပံ့ပိုးနိုင်ဖို့အတွက် ဒေါက်တာကိုဖီအာနန်ဦးဆောင်တဲ့ အကြံ ပေးကော်မရှင်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါတယ်။

- ❑ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုက်ဖျက်ရေး၊ အမြောက်အမြားလိုအပ်နေတဲ့ အခြေခံအဆောက်အအုံတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ တာဝန်သိတာဝန်ယူမှုရှိတဲ့ ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ဝင်ရောက်လာအောင်တွန်းအားပေးရေးနဲ့ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွေ ဖန်တီးပေးနိုင်ရေးတို့အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး စီးပွားရေးမူဝါဒသစ်ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။ အဆွေတော်တို့နိုင်ငံတွေမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ နည်းလမ်းတွေကိုလည်း ကျွန်မတို့ လေ့လာသင်ယူနိုင်ဖို့ ကြိုးစားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဟာ ကျွန်မတို့ အာဆီယံဒေသကြီးတစ်ခုလုံးရဲ့ တိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေပြီး အာဆီယံအသိုက်အဝန်းရဲ့ အနာဂတ်အောင်မြင်မှုကို အားဖြည့်ပေးနိုင်မယ်လို့ ကျွန်မအနေနဲ့ ယုံကြည်ထားပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA)
လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း နှစ်ပတ်လည်နေ့ အခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၁၅-၁၀-၂၀၁၆)

- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ ဘာနဲ့မှလဲလို့မရတဲ့ ရတနာကြီးတစ်ခုပါပဲ။ ကျွန်မတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင်လုပ်ဖို့ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ကျွန်မက Nationwide Cease-fire Agreement ဆိုတဲ့စကားကို ဆင်ခြင်လိုက်ပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆိုတာကို NCA လို့ လွယ်လွယ်နဲ့ ခေါ်ကြပါတယ်။ မြန်မာစကားနဲ့ကျတော့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပေါ့။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားနဲ့ဆိုရင် Ceasefire၊ Fire ဆိုတာ ပစ်ခတ်ခြင်း၊ Fire ဆိုတာ တိုက်ခိုက်ခြင်းပါပဲ။ ဒီတော့ Fire ဆိုတာ မီးဆိုတဲ့ စကားကနေ လာတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးရဖို့ဆိုရင်၊ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးတွေ ရဖို့ ဆိုရင် ကျွန်မတို့ရဲ့ အတွင်းမီးတွေဖြစ်တဲ့ ဒေါသတွေ၊ အာယာတတွေ ငြိမ်းဖို့ ဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး၊ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက မိမိတို့အတွင်းက ဒေါသတွေ၊ အာယာတတွေ ငြိမ်းအောင် လုပ်နိုင်မှ ကျွန်မတို့ စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးရနိုင်မှာပါ။
- ❑ ကျွန်မတို့ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းမှာရှိတဲ့ အာယာတဒေါသမီးတွေ ငြိမ်းမှ ပြည်သူပြည်သားတွေရဲ့ သောကမီးတွေ ငြိမ်းနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ဟာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး Ceasefire အတွက် လုပ်တယ်ဆိုရာ မှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပြည်သူပြည်သားများကို သောကဖြစ်စေတဲ့ မီးများအားလုံး ငြိမ်းဖို့အတွက် လုပ်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဟာကို အဓိကထားပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက ဆင်ခြင်စေချင်ပါတယ်။ အားလုံးဟာ ကိုယ့်အမြင်နဲ့ကိုယ် ရှိကြတာပါပဲ။ နာကျည်းချက်တွေရှိခဲ့တယ်ဆိုတာလည်း ကျွန်မတို့ မငြင်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီနာကျည်းချက်တွေကို ကျော်လွှားနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းလည်း ကျွန်မတို့အားလုံးမှာ ရှိတယ်လို့ ကျွန်မယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါကိုကျော်လွှားနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ပြိုင်ရမှာ ပါ။ တကယ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့က Fire Power မီးအင်အားကို ပြိုင်ရမှာ

မဟုတ်ပါဘူး။ မီးကိုငြိမ်းနိုင်တဲ့အင်အားကို ပြိုင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ကျွန်မတို့ ကြိုးစားနေတဲ့အခါမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးကနေပြီးတော့ စောင့်ကြည့်နေ ကြပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ပြည်သူတွေက အခု အစိုးရနှင့်တကွ တပ်မတော်၊ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများနဲ့ ဘာတွေလုပ်နေတယ်ဆိုတာ ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပြည်သူတွေကို လျှော့မတွက်ပါနဲ့လို့ မေတ္တာ ရပ်ခံချင်ပါတယ်။

□ ပထမအားဖြင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုမူဘောင် ပြန်လည်သုံးသပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယအားဖြင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုမူဘောင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရမှာဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီလို သုံးသပ်ပြင်ဆင်တဲ့နေရာမှာ အားလုံးပါဝင်နိုင်အောင်လို့ ကျွန်မ တို့အတတ်နိုင်ဆုံး စီစဉ်ထားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်း ပြင်ဆင်အတည် ပြုပြီးဖြစ်သော နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှု မူဘောင်နှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်း ရေးညီလာခံ ၂၁ ရာစု ပင်လုံကျင်းပခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ အခုဆို ရင် ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံ ရလဒ်များအား စုစည်းပြီး ပြည်ထောင်စု သဘော တူညီချက် 21st Century Panglon Conference Agreement လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းကို ဦးတည်ရပါမယ်။ ပြည်ထောင်စုသဘောတူညီချက် နဲ့အညီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးသားခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်းကို နောက်တစ်ဆင့် သွားရပါမယ်။ နောက်တစ်ဆင့်ကျတော့ ပြင်ဆင်ရေးသား အတည်ပြုပြီးဖြစ်တဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးအဆင့်ကတော့ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်အညီ ဒီမိုကရက်တစ်ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်ဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။

□ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အခွင့်အရေးတွေရှိသလို တာဝန်တွေအင်မတန်မှကြီးပါ တယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်ဟာ ပြည်သူတစ်ယောက်ချင်း၊ တစ် ယောက်ချင်းမှာ တာဝန်ရှိတဲ့စနစ်လို့ ဒီလိုပဲကျွန်မတို့ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်မတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးဆောင်ပြီးတော့ ကြိုးပမ်းနေတဲ့ အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ခေါင်းဆောင်များအားလုံးဟာ တာဝန်ကိုရှေ့ကထားပြီး အခွင့် အရေးကို နောက်ကထားစေချင်ပါတယ်။ တာဝန်ကိုရှေ့ကထားပြီးတော့ လုပ် ဆောင်သွားမှ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်အတွက် အာမခံချက်ရမှာပါ။ အတိတ်ဆိုတာ ပြန်ပြင်လို့မရပါဘူး။ အတိတ်ကတော့ ဖြစ်ပြီးသွားပါပြီ။ သို့သော်ငြားလည်း အတိတ်ရဲ့အကျိုးဆက်ကို ပြင်နိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်မတို့

လိုချင်တဲ့ ပုံစံဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် အားလုံးမှာ ချက်ချင်းလက်ငင်း အခုပစ္စုပ္ပန်မှာ အခွင့်အရေးတွေရှိပါတယ်။ ဒီအခွင့်အရေးတွေကို မှန်မှန် ကန်ကန် အသုံးချမယ်ဆိုရင် အနာဂတ်ဟာ ကျွန်မတို့လိုချင်တဲ့ပုံစံ ပေါ်လာ မှာပါ။

- ဘယ်သူတွေဟာ တကယ်စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုချင်သလဲ၊ ဘယ်သူ တွေဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုတကယ်မလိုလားဘူးဆိုတာဟာ ပြည်သူတွေမကြာ ခင်မှာ မြင်ရမှာပါ။ ပြည်သူတွေကလည်း ဒါကို မျက်စိဒေါက်ထောက်ကြည့် နေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းကို လျှောက်လှမ်းနေတဲ့ ကျွန်မ တို့နိုင်ငံဟာ ပြည်သူပြည်သားများရဲ့အထင်၊ ပြည်သူပြည်သားများရဲ့အမြင်၊ ပြည်သူပြည်သားများရဲ့ သုံးသပ်ချက်တွေကို အလေးထားပြီးလုပ်သွားမှာဖြစ် ပါတယ်။ ပြည်သူပြည်သားတွေဟာ အစဉ်အမြဲလုပ်သမျှ မှန်တယ်လို့မပြော ပါဘူး။ အားလုံးဟာ အတိုင်းအတာအချိန်တစ်ခုအထိ တစ်ခဏလမ်းလွဲပေါ် မှာရောက်ရင် ရောက်သွားမယ်။ ဒါပေမယ့် ထာဝရအားလုံးဟာ လမ်းလွဲပေါ် မှာရောက်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ အကြောင်းကြောင့်မို့လို့ ပြည်သူပြည်သားတွေ နား မလည်တဲ့ကိစ္စတွေရှိရင် ရှင်းလင်းဖို့ ကျွန်မတို့မှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ဒီတာဝန် အရ အများနားလည်အောင်လို့ ရှင်းလင်းသွားမယ်ဆိုရင် ပြည်သူတွေဟာ မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ဝန်းရံနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါ တယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်များ
တွေ့ဆုံပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၂-၁၀-၂၀၁၆)

- ❑ နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားအားလုံးက စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ ပါဝင်စေပြီး ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ အတိတ်ကိုပြန်ပြီး ကြည့်တာမဟုတ်ဘဲ အနာဂတ်ကိုမျှော်တဲ့ မူဝါဒမျိုးနဲ့ ကျွန်မတို့ကဆက်ပြီး ဆောင်ရွက်သွားချင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ ပြည်တွင်းက လုပ်ငန်းရှင်တွေသာမက ပြည်ပမှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့မိတ်ဆွေများ၊ ကျွန်မတို့ရဲ့နိုင်ငံမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ စိတ်ပါဝင်စားတဲ့ မိတ်ဆွေများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များကိုလည်း ကျွန်မတို့က ဖိတ်ခေါ်ချင်ပါတယ်။ ဒီနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ တိုးတက်ဖို့ဆိုတာဟာ အားလုံးပိုင်းပြီး ရုန်းမှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။
- ❑ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုတာ တရားဥပဒေနဲ့ဘောင်ခတ်ထားတယ်လို့ နားလည်ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုတာ ဘောင်ခတ်တာမဟုတ်ပါဘူးလို့။ အထောက်အကူပြုတာပါလို့။ ကျွန်မတို့အားလုံးအတွက် လုံလုံခြုံခြုံနဲ့ တိုးတက်နေဖို့အတွက် အထောက်အကူပြုတဲ့အရာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကို ပြည်သူပြည်သားများအားလုံး နားလည်စေချင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ခုဒီအစည်းအဝေးပွဲကို တက်ရောက်လာတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအားလုံးကိုလည်း နားလည်စေချင်ပါတယ်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုတာ လုပ်ငန်းရှင်များအတွက်လည်း အထောက်အကူ အများကြီးဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းရှင်များအနေနဲ့ လုံလုံခြုံခြုံ ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ ကိုယ့်ရဲ့စီးပွားရေးအောင်မြင်ဖို့အတွက် ကိုယ့်စီးပွားရေးကနေတစ်ဆင့် ကိုယ့်ရဲ့နိုင်ငံတိုးတက်ဖို့အတွက် လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေကိုပေးမယ့် မူဘောင်တစ်ခုချင်းဆိုတာဟာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးပဲဖြစ်ပါတယ်။ တကယ့်တရားဥပဒေစိုးမိုးတဲ့နိုင်ငံမှာဆိုရင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ဖိတ်ခေါ်ဖို့ဟာ အခက်အခဲရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။
- ❑ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံမှာဆိုရင် လူများစုဟာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို အားကိုးပြီးတော့ နေကြတယ်ဆိုတာ အများသိပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်မတို့ရဲ့ စီးပွားရေးမူဝါဒထဲမှာဆိုရင်

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခေတ်မီအောင်လုပ်ဖို့ကို ထည့်သွင်းထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ ခေတ်မီတယ်ဆိုတာ အခုခေတ်မဟုတ်ဘူး။ နောင်ခေတ်အတွက်ပါ စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးမှာ အစားအစာ ဖူလုံရေးဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးတဲ့ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်နေတယ်။ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

□ အကောက်ခွန်ပေးဆိုတာဟာ ကိုယ့်ရဲ့နိုင်ငံကို ထောက်ပံ့ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့လည်ပတ်မှု၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အောင်အောင်မြင်မြင် လည်ပတ်မှုဆိုတာဟာ နိုင်ငံရဲ့ဘဏ္ဍာတော်ငွေ အခြေအနေပေါ်မှာ အများကြီး တည်ရှိပါတယ်။ အခွန်အကောက်ပေးခြင်းဆိုတာကို ပြည်သူပြည်သားများ အားလုံးက ဂုဏ်ယူရမယ့်ကိစ္စပါ။ ဒါဟာ တာဝန်လည်းဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ ကိုယ့်ရဲ့ဂုဏ်သရေလည်းဖြစ်ပါတယ်။ တချို့နိုင်ငံတွေက ပြည်သူပြည်သားတွေ ပြောတဲ့စကားကို ကျွန်ုပ်တို့နားထဲမှာ ကြားယောင်နေပါတယ်။ ငါတို့က အကောက်အခွန် မှန်မှန်ပေးနေတဲ့ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတွေ၊ ပြောချင်တာက ဒါကြောင့် မို့လို့ ငါတို့ဟာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ အားလုံးကို ရပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ လူတွေဆိုပြီးတော့ ဝင့်ကြားစွာပြောတာကို ကြားဖူးပါတယ်။ ပြည်သူပြည်သားများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များကိုလည်း ဒီလိုမာနမျိုး ထားစေချင်ပါတယ်။ ငါတို့ဟာ အပြည့်အဝ နိုင်ငံတော်ကို ဆောင်ရမယ့် အခွန်တွေကို ဆောင်နေတဲ့ ပြည်သူပြည်သားတွေဖြစ်လို့ ငါတို့ဟာ ပြည်သူပြည်သားတွေရသင့်ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးအားလုံး ရထိုက်တယ်ဆိုတဲ့ မာန်မာနမျိုးကိုတော့ ထားစေချင်ပါတယ်။

□ ဒီမိုကရေစီကို ထူထောင်လိုက်တဲ့အခါမှာ အဂတိလိုက်စားမှုရှိရင် ပြည်သူပြည်သားများဟာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း သတိရှိရှိနဲ့ တိုင်လို့ရပါတယ်။ ဒီကိစ္စကို အစိုးရပိုင်း၊ ဌာနပိုင်းဆိုင်ရာကို အသိပေးလို့ရပါတယ်။ ဒီလိုအသိပေးလို့ ဘာမှ ကိုယ့်အတွက် အန္တရာယ်မရှိဘူးဆိုတာကို ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ အာမခံချက်ပေးထားပါတယ်။ သို့သော်ငြားလည်း ပစ်စာတွေကို အားပေးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တိုင်ရဲရင် တာဝန်ခံရမယ်။ ကျွန်တော် ဘယ်သူပါ။ ကျွန်မ ဘယ်သူပါ။ ကျွန်မတို့ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်က ဘယ်လောက်ပါ။ ဘယ်လိုအဂတိလိုက်စားမှုနဲ့ ကြုံတွေ့နေရပါတယ်ဆိုတဲ့ သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ကျွန်မတို့ ဝန်ကြီးဌာန ဖြစ်တဲ့ အတိုင်ပင်ခံဝန်ကြီးဌာနရုံးကို ရေးလို့ရပါတယ်။ ဒီလိုရေးလို့ တိုင်လို့ရအောင်လို့လည်း အားလုံးကို ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရမလဲဆိုတာကို သတင်းဖြန့်ချိပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။

- ❑ ပညာရေးစနစ်ဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ၊ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ နောက်ကျကျန်ခဲ့ပါတယ်။ ပညာရေးစနစ်ကို မြှင့်တင်ဖို့ ပြည်သူပြည်သားတွေရဲ့ အရည်အချင်းကို မြှင့်တင်ဖို့ဟာ အစိုးရရဲ့တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမြှင့်တင်တဲ့အခါမှာ အနာဂတ်ကိုကြည့်ပြီးတော့ ဆက်သွားချင်ပါတယ်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာကို အထူးအလေးထားပြီး၊ တန်ဖိုးထားပြီး ပိုပြီးတော့ တိုးတက်အောင် လုပ်ဖို့ ဆန္ဒရှိပါတယ်။
- ❑ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့တွေ ဘယ်လောက်ပဲ ရထား၊ ရထား။ အခြေအနေတစ်ခုကို မှန်မှန်ကန်ကန်ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို လုပ်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းမရှိဘူးဆိုရင် ပညာမရှိဘူးလို့ပဲ သတ်မှတ်ရမှာပါ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်တတ်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ သူ့ဘဝမှာ ရင်ဆိုင်ရမယ့် စိန်ခေါ်မှုတွေကို သေသေချာချာ သုံးသပ်ပြီး ကျော်လွှားနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိပြီဆိုရင် သူဟာ ပညာတတ်ပဲ။ တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့တွေအများကြီး ရထားပြီးတော့ အိမ်ကနံရံပေါ်မှာ၊ ဘွဲ့နှင်းသဘင်တွေမှာ တက်ရောက်ထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေ အများကြီး ချိတ်ထားပြီးတော့ တကယ့် ပြဿနာရှိတဲ့အခါမှာ မရင်ဆိုင်နိုင်ဘူး။ တကယ် ကိုယ့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ထိထိရောက်ရောက် မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင် ကျွန်မတို့ ပညာတတ်လို့ သတ်မှတ်နိုင်ပါ့မလား။
- ❑ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေမှာဆိုရင် တချို့တွေ ကြိုက်တာလည်းပါမယ်။ မကြိုက်တာလည်း ပါမယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း အားလုံးကြိုက်တယ်၊ အားလုံးလက်ခံတယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ တတ်နိုင်သမျှ ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ မှန်ကန်တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ပြည်တွင်းကရော ပြည်ပကပါ ဝင်လာအောင်လို့ ဒီဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တချို့က စိတ်ပူတယ်။ ပြည်ပက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ့် လုပ်ငန်းတွေအတွက် အခွင့်အရေးတွေ သိပ်ပေးရင် ပြည်တွင်းက လုပ်ငန်းရှင်များက ပြိုင်နိုင်ပါ့မလား။ ဒီလိုစိတ်ပူပန်မှုတွေ မရှိပါနဲ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုရှိပါ။ အခက်အခဲရှိရင် အသိပေးပါ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အစိုးရတာဝန်တစ်ခုဟာ ပြည်သူပြည်သားများရဲ့ အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းပေးဖို့ပါ။ ပြည်သူပြည်သားတွေထဲမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေ ပါပါတယ်။ ပြည်သူပြည်သားတွေထဲက ချမ်းသာကြွယ်ဝလာတာကို သဘောကျပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ချမ်းသာကြွယ်ဝလာတာ မှန်ဖို့တော့ လိုပါတယ်။ အရင်တုန်းက မှန်တာ မမှန်တာ အတိတ်ကိုတော့ ပြန်ပြင်လို့ မရတော့ပါဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်မှာတော့ မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်သွားပါလို့ မေတ္တာရပ်ခံချင်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

Helen Keller International Humanitarian Award 2016

ဆုပေးအပ်သည့် အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၈-၁၀-၂၀၁၆)

- ❑ ဟယ်လင်ကဲလား၏ ပြောင်မြောက်သည့် စွမ်းဆောင်ချက်များက သူ့ကို အမြဲသတိရစေပြီး သူသည် ဒုက္ခိတတစ်ယောက်အနေဖြင့် မယုံနိုင်လောက်အောင် စွမ်းအားများကို အသုံးပြုခဲ့ပါကြောင်း၊ အင်အားနည်းသူများကို စုပေါင်းလိုက်လျှင် ကြီးမားသည့် စွမ်းအားတစ်ရပ်ဖြစ်လာပါကြောင်း၊ ယင်းရည်မှန်းချက်ရောက်ရန်အတွက် အများကြီး ကြိုးစားရမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ အခက်အခဲပေါင်းများစွာကိုလည်း ကျော်လွှားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ပြည်သူများသည် နိုင်ငံတကာအကူအညီနှင့်အတူ ယင်းအခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း။
- ❑ မျက်စိကွယ်ရာမှာ အလင်းရလာခြင်းသည် မိမိတို့အတွက် ရှားပါးလှသည့် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အာဟာရချို့တဲ့သူများကို အာဟာရပေးခြင်းသည် မိမိတို့၏ ရင်သွေးများအတွက် ကောင်းမွန်သောအနာဂတ်တစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ကလေးများထဲမှ အများစုသည် အာဟာရချို့တဲ့မှုကြောင့် ကြီးထွားနှုန်းကို ရပ်တန့်စေပြီး အကယ်၍ အာဟာရပြည့်ဝပါက စိတ်ပိုင်းအရရော ရုပ်ပိုင်းအရပါ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ကို ကောင်းမွန်စွာ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံ ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်းသူများဆိုင်ရာ
ညီလာခံဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၃-၁၁-၂၀၁၆)

- ❑ ယနေ့ခေတ်တွင် နည်းပညာအမျိုးမျိုး တိုးတက်နေပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ တိုးတက်နေသည့်နည်းပညာများကို အခြေခံပြီး မသန်စွမ်းသည့် လူငယ်များကို သန်စွမ်းလာစေရန်၊ ၄င်းတို့ဘဝ ပြည့်စုံလာစေရန် လုပ်ပေးနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများစွာရှိပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းကူညီမှု အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ အရေးကြီးဆုံးမှာ လေးစားမှုပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လူတစ်ဦးသည် လူဖြစ်လာပြီဆိုပါက လေးစားမှုကို ရပိုင်ခွင့်ရှိပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးအမြင်နှင့် ပြောရမည်ဆိုပါက လူသားတိုင်းသည် ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ကိုယ်မွေးဖွားလာခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မွေးရာပါ ဂုဏ်သိက္ခာကို ဘယ်သူကမှ ယူ၍မရပါကြောင်း၊ ဥပဒေဖြင့်လည်း ဖျက်၍မရပါကြောင်း၊ ဝိုင်းဝန်းကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းအားဖြင့်လည်း ဖျက်၍မရပါကြောင်း၊ လူသားတစ်ယောက်ဖြစ်လာပြီဆိုကတည်းက လူသားတစ်ယောက်၏ ဂုဏ်သိက္ခာသည်ပါလာပါကြောင်း၊ အခြားလူတစ်ဦး၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို မလေးစားခြင်းသည် မိမိ၏ဂုဏ်သိက္ခာကိုလည်း မလေးစားရာရောက်ပါကြောင်း ပြောကြားသည်။
- ❑ မိမိတို့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းထဲက လူတိုင်းလူတိုင်းအား သူတန်ဖိုးနှင့်သူရပ်တည်နိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ထားပေးရန်လိုပါကြောင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်းပြီး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ဌာနတစ်ခုတည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်၍မရပါကြောင်း၊ အဘက်ဘက်မှ ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်းပြီး ကူညီရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ပြဿနာသည် လူတိုင်းတွင်ရှိပြီး ယင်းပြဿနာများကို ကျော်လွှားရန် အားလုံးဝိုင်းပြီးကူညီပေးရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ကူညီရန်နည်းလမ်းများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများက ခေတ်၏တိုးတက်မှုနှင့်အညီ သတ်မှတ်ပေးရန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများက စေတနာဖြင့် နိုင်ငံတိုးတက်ရေးအတွက် အားလုံးတစ်ဦးချင်း တစ်ဦးချင်း၊ နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားများ တိုးတက်ရန်၊ ပြည့်ဝရန်၊ ဘဝအဓိပ္ပာယ်ရှိရန်၊ ဘဝတန်ဖိုးရှိရန် ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နယ်စပ်ဒေသနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု
အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၈-၁၁-၂၀၁၆)

- ❑ နယ်စပ်ဒေသနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် တစ်နိုင်ငံလုံးနှင့်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် တစ်တိုင်းပြည်လုံး၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဟုလည်း ပြော၍ရပါကြောင်း၊ မိမိတို့ဦးတည်ချက်သည် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံဖြစ်သည့် တိုင်းရင်းသားများအားလုံးပါဝင်သည့် ညီညွတ်သည့် နိုင်ငံတော်တစ်ခုဖြစ်မြောက်ရေးနှင့် ခိုင်မြဲရေးပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နယ်စပ်ဒေသနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ကြည့်မည်ဆိုပါက အဘက်ဘက်က ကြည့်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပထမအရေးကြီးဆုံးသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုဖြစ်ပါကြောင်း၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် တည်ငြိမ်မှုမရှိဘဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် မည်သို့မျှရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဒုတိယအရေးကြီးဆုံးသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမရှိဘဲ တည်ငြိမ်မှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းမှုကို ထိန်းသိမ်းသွားရန် ခက်ခဲပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ယင်းအချက်နှစ်ချက်ကို ဟန်ချက်ညီညီ အကောင်အထည်ဖော်ရန်သည် ဗဟိုကော်မတီ၏ တာဝန်ဟု ပြော၍ရပါကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးတွင် သူ့တာဝန်နှင့်သူရှိသကဲ့သို့ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင်လည်း သူ့တာဝန်နှင့်သူ ရှိပါကြောင်း၊ လုပ်ငန်းများအားလုံးကို ပူးပေါင်းပြီးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မိမိတို့ ဗဟိုကော်မတီက ဝိုင်းဝန်းပြီး ကူညီပေးရန် လိုအပ်သည်ဟု မြင်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စင်ကာပူ-မြန်မာ သက်မွေးပညာသင်တန်းကျောင်းမှ
ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများအား ပြောကြားသော အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၃-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ သက်မွေးပညာရပ်သည် မိမိတို့နိုင်ငံတွင် အင်မတန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ သက်မွေးပညာရပ်သည် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် အရေးကြီးလာသော်လည်း အချို့က မသိရှိသေးကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရမှ ပညာရှိသည်ဟု သတ်မှတ်၍ မရကြောင်း။
- ❑ ပညာဟူသည်မှာ ဘဝ၏ စိတ်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘဝ၏ စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်ပါက ပညာရှိသည်ဟု သတ်မှတ်၍ ရကြောင်း၊ ဘဝ၏ စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်ခြင်းမရှိပါက ပြောရန်ခက်ခဲကြောင်း။
- ❑ လူတိုင်းသည် မိမိခြေထောက်ပေါ်တွင် မိမိရပ်တည်နိုင်မှု လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံကြောင်း၊ မည်သည့်အလုပ်မဆို ဂုဏ်သိမ်ငယ်သည်ဟူ၍ မရှိကြောင်း၊ မိမိအလုပ်ကို တန်ဖိုးထားကာ သိက္ခာရှိရှိနှင့်လုပ်ပါက ထိုအလုပ်သည် တန်ဖိုးရှိကြောင်း။
- ❑ ယနေ့ခေတ်တွင် အမျိုးသမီးရော အမျိုးသားပါ အလုပ်လုပ်မှ အဆင်ပြေကြောင်း၊ မိန်းကလေးများသည်လည်း မိမိအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ရပ်တည်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် သက်မွေးပညာကို တန်ဖိုးထားသော ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု ခိုင်မြဲသွားစေလိုကြောင်း၊ ကမ္ဘာတွင် အတိုးတက်ဆုံးနိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဆွီဒင်၊ ဂျာမနီ၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့တွင် သက်မွေးပညာသင်သော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများသည် တက္ကသိုလ်ပညာသင်သော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများနှင့်ယှဉ်လျှင် လုံးဝနိမ့်ကျမှုမရှိကြောင်း။
- ❑ အချို့နေရာများတွင် ဝင်ငွေပိုပြီးကောင်းကြကြောင်း၊ မိဘများကလည်း မိမိတို့သားသမီးများ ဘဝအာမခံချက်ရှိသည်ဆိုကာ ကျေနပ်ကြကြောင်း၊ ထိုစနစ်တစ်ခု အောင်မြင်ရန်ဆိုသည်မှာ အားလုံးက ဝိုင်းပြီးကြိုးစားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စင်ကာပူ-မြန်မာ သက်မွေးပညာသင်တန်းကျောင်းမှ ကျောင်းသားကျောင်းသူများသည် ပညာရေးအတွက် စံပြဖြစ်ရန်လိုကြောင်း။
- ❑ ထို့အတူ မိမိနိုင်ငံ၏ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော သက်မွေးပညာကို အဆင့်မြင့်ရေး၊ အားပေးနိုင်ရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီများ ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့(DACU)နှင့်
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမိတ်ဖက်များအဖွဲ့(CPG)
ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၁၂-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ ယနေ့အချိန်တွင် အခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ အများအပြား၌ ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီများကို ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့သော သံသယဖြင့် ရှုမြင်ကြကြောင်း၊ သို့သော်လည်း တိုးတက်လာသော ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့် DACU ၏ နီးကပ်သော လက်တွဲဆောင်ရွက်မှုတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အလားတူ အခြေအနေတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရှောင်ရှားနိုင်မည်ဟု မိမိယုံကြည်ကြောင်း။
- ❑ ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီများအတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ သတ်မှတ်ရာ၌ အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှု ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ပထမအဆင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ လာမည့်လများအတွင်း အစိုးရ၏ စီးပွားရေးမူဝါဒ ၁၂ ချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ဝန်ကြီးဌာနများအတွင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်မှတစ်ဆင့် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဦးစားပေးစီမံကိန်းများနှင့် အစီအစဉ်များ သတ်မှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့အစိုးရအနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော စီမံကိန်းအချို့ကို သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ကာ ယင်းစီမံကိန်းများတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးတို့ပါဝင်ကြောင်း။
- ❑ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှာ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့၏ ကြီးမားသော အခြေခံအဆောက်အအုံ လိုအပ်ချက်များကို ထောက်ပံ့ကြေးများ၊ ချေးငွေများဖြင့် ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် စဉ်ဆက်မပြတ်သော ရေရှည်အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးမှုကို မြှင့်တင်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အစိုးရ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်နိုင်ငံများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ မိမိတို့လိုအပ်နေသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရရှိရေးအတွက် အဓိကကျကြောင်း၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့

အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရေးပါသော ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များနှင့် မိမိတို့အစိုးရ၏ ထိတွေ့ ဆက်စပ်မှုကို ထပ်မံခိုင်မာအားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရန် DACU အနေဖြင့် ရည်ရွယ်ကြောင်း၊ DACU အနေဖြင့် ဆန်းသစ်သော ဖန်တီးနိုင်မှု များကို ရှာဖွေပြီး အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေမည့် အတွေးအခေါ်များကို ကြိုဆို လက်ခံကြောင်း၊ DACU ၏ တစ်ခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ စေတနာ ကြီးစွာဖြင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်းချင်း ကူညီထောက်ပံ့ရန်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ
ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့်
အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၀-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ နိုင်ငံတကာအလှူရှင်များက ကူညီထောက်ပံ့လျက်ရှိသော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေများနှင့်ပတ်သက်၍ ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ များပြားလှသော အဖွဲ့အစည်းများအကြား ထောက်ပံ့ကူညီမှုရရှိနိုင်သည့် အခြေအနေကွာခြားချက်ကြောင့် မညီမျှမှုများစွာ ရှိနေကြောင်း။
- ❑ JCB အနေဖြင့် စီမံကိန်းများကို မျှမျှတတနှင့် ထိထိရောက်ရောက်ဖြစ်စေရန် ဦးတည်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲရာတွင်လည်း အလှူရှင်ဘက်က ထောက်ပံ့ကူညီလိုသည့် စီမံကိန်းများမဖြစ်စေဘဲ လက်တွေ့အခြေအနေ ပကတိလိုအပ်ချက်များကို အခြေခံစဉ်းစားသုံးသပ်ပြီး အလှူရှင်များဘက်က လိုအပ်သည့် အလှူငွေများ ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အထောက်အကူပြုသော စီမံကိန်းများကို အလေးထားဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ဤအဖွဲ့က တာဝန်ယူညှိနှိုင်းပေးရန်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ပထမဆုံးအနေဖြင့် လိုအပ်ချက်များအလိုက် ဦးစားပေးကဏ္ဍများ သတ်မှတ်နိုင်ရေးဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုတိယအချက်အနေဖြင့် လိုအပ်သော ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ရရှိရေးရှာဖွေရန်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ထိုသို့ ရှာဖွေရာတွင် နိုင်ငံတကာ ကူညီထောက်ပံ့မှုသာမက ပြည်တွင်းမှ အလှူရှင်များ ပါဝင်လာနိုင်ရေးကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ တတိယအချက်အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာထောက်ပံ့ကူညီမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရှိ၊ အလေအလွင့် အနည်းဆုံးဖြစ်စေရေး၊ မလိုအပ်သော အပိုကုန်ကျမှု၊ အပိုသုံးစွဲမှုများ မရှိစေရေး တာဝန်ယူမှု အပြည့်အဝဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကင်းထောက်ရာပြည့်အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်
အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၃-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ ကင်းထောက်လူငယ်များ၏ လှုပ်ရှားမှုဆိုသည်မှာ လူငယ်များ စိတ်ဓာတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနည်းတစ်မျိုးပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကောင်းသည့် ကိစ္စများကို အားလုံးအတူတူ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် တစ်ဘဝအတွက် ခိုင်မြဲသည့် မိတ်ဆွေများ၊ ရဲဘော်ရဲဘက်များ ရှာဖွေခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကောင်းသည့်ကိစ္စများကို အတူတူလုပ်ဆောင်ခြင်းထက် ပို၍ ခိုင်မြဲနိုင်သည့် အဆက်အသွယ်မရှိပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ကင်းထောက်လူငယ် မောင်မယ်များ ယခုကဲ့သို့ စုစည်းနိုင်သည့် အခြေအနေ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည်ကို ဝမ်းမြောက်မိပါကြောင်း။
- ❑ ကင်းထောက်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ငယ်ငယ်ကတည်းက သင်ပေးလိုက်သည့် စံနှုန်း၊ စံထားများသည် တစ်ဘဝစွဲလမ်းသွားနိုင်ပါကြောင်း၊ ထိုစံနှုန်းစံထားများဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်အတွက်သာမက မိမိတို့ အသိုက်အဝန်းအတွက်၊ နိုင်ငံအတွက်၊ ကမ္ဘာအတွက် များစွာအကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ကင်းထောက်လှုပ်ရှားမှုဆိုသည်မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လှုပ်ရှားမှုဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လှုပ်ရှားမှုမဟုတ်ပါကြောင်း၊ သို့သော် နိုင်ငံတစ်ခုချင်း၏ ကောင်းကျိုးပြုမှုသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အကျိုးပြုနိုင်သကဲ့သို့ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ကိစ္စအရပ်ရပ်သည်လည်း နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီကို ထိရောက်မှုရှိပါကြောင်း။
- ❑ မှန်ကန်သည့်နည်းဖြင့် ရင်ဆိုင်နိုင်ပါက မိမိတို့အကျိုးတွက်သာမက မိမိတို့ ပတ်ဝန်းကျင် အကျိုးအတွက်လည်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အစုအဖွဲ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် တစ်နည်းအားဖြင့် အတ္တစိတ်ကို တော်လှန်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ❑ လူသားဖြစ်ပါက အတ္တနှင့် မကင်းနိုင်ပါကြောင်း၊ သို့သော် အတိုင်းအတာ တစ်ခုထိ ထိန်းထားနိုင်ရန် လိုပါကြောင်း၊ အတ္တသည် မိမိတစ်ယောက်တည်းအတွက် တွေးခြင်းဖြစ်ကာ မေတ္တာသည် အများအတွက်တွေးခြင်းဖြစ်ပြီး ကိုယ်လုပ်သည့်ကောင်းကျိုးကို မျှဝေလိုသည့် စိတ်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။

- ❑ စုပေါင်းဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အောင်မြင်မှုအတွက် အကြီးဆုံးအင်အား ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယုံကြည်မှုကိုလည်း ခိုင်မာအောင် လေ့ကျင့်စေလိုပါကြောင်း၊ သူများကို အောင်နိုင်ခြင်းထက် မိမိတို့အားနည်းချက်များကို အောင်နိုင်ရန် စိတ်ဓာတ်များကို မွေးမြူကြစေလိုကြောင်း။
- ❑ ကင်းထောက်မောင်မယ်များအားလုံးသည် ယနေ့ ရာပြည့်အခမ်းအနားမှစ၍ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ အားသစ်များမွေးမြူကာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် မှန်ကန်သည့် စိတ်ထားများဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံသာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အကျိုးပြုနိုင်ကြစေလိုကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရန်ကုန်မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း အပိုင်း(၁) ရတနာနင်းဆီ
အဆင့်မြင့်အိမ်ရာ ၁၀ ထပ်အဆောက်အအုံ မိတ်ဆက်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၄-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ အိမ်ရာများကို တန်ဖိုးနည်း၊ တန်ဖိုးသင့်၊ တန်ဖိုးမြင့်ဆိုပြီး ခွဲထားကြပါကြောင်း၊ အများအထင်တွင် တန်ဖိုးဆိုသည်မှာ ငွေရေးကြေးရေးအရ ခွဲထားသည်ဟု ထင်မှတ်စရာဖြစ်ပါကြောင်း၊ တန်ဖိုးဆိုသည်မှာ အရေးအကြီးဆုံး မိမိတို့ပြည်သူများ ကိုယ်နေသည့် အိမ်ရာလုံခြုံခြင်းဆိုသည်မှာ စိတ်ချမှုကို ဆိုလိုပါကြောင်း၊ လုံခြုံမှုဆိုရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်လုံခြုံရေးအပြင် အဆောက်အအုံ လုံခြုံရေးသည် ရှိသင့်ရှိထိုက်သော အဆောက်အအုံလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းနှင့် ကိုက်ညီမှုကို ဆိုလိုပါကြောင်း။
- ❑ ဒုတိယတန်ဖိုးမှာ ထိုအဆောက်အအုံများ၌ နေထိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ပါကြောင်း၊ နောင်လာမည့် အဆောက်အအုံများ၌ ရုံးခန်းများ၊ အခြားလိုအပ်သည်များ ပါရှိလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အားလုံး၏ လိုအပ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီသည့် တန်ဖိုးကို ပြောခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ တတိယတန်ဖိုးမှာ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆီလျော်သည့် တန်ဖိုးဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံမှာ အင်မတန်မှ လှပသည်ဟု လူတိုင်းလူတိုင်းက ချီးမွမ်းကြပါကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့သည် တစ်ချိန်တစ်ခါတုန်းက အရှေ့တိုင်း၌ အလှပဆုံးမြို့ဆိုပြီး ထင်ရှားခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ ယခုအချိန်တွင် ထိုပုံစံအတိုင်း မဟုတ်တော့သည်ကို မိမိတို့ဝန်ခံရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရန်ကုန်ကို ပြန်ပြီး လှပတင့်တယ်ရန်ဆိုလျှင် အားလုံးဝိုင်းပြီး ရုန်းကန်ရမည့်ကိစ္စဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ရန်ကုန်အစိုးရတစ်ခုတည်းလုပ်၍ မပြီးပါကြောင်း၊ ရန်ကုန်အစိုးရတွင် အဓိကတာဝန်ရှိသည် ဟုဆိုသော်လည်း ဗဟိုပြည်ထောင်စုအစိုးရကလည်း ဝိုင်းဝန်းကူညီသွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ယခု ရန်ကုန်၌ ပြဿနာကြီးတစ်ခုမှာ လမ်းများတွင် ကားများပိတ်ဆို့နေမှု၊ ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့နေမှုဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့နေသည့်အတွက်

- အချိန်ကို အင်မတန်မှ ကုန်စေပါကြောင်း၊ အချိန်ဆိုသည်မှာ တန်ဖိုးထားသင့်သည့်အရာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အလုပ်သွားရန် လမ်းမှာ နှစ်နာရီကြာနေလျှင် အချိန်နှစ်နာရီ အလကားဖြစ်သွားသည်ဟု မိမိယူဆပါကြောင်း။
- ❑ အဆင့်ရှိသည်ဆိုသည်မှာ ပိုက်ဆံကုန်မှ အဆင့်ရှိခြင်းမဟုတ်ပါကြောင်း၊ လုံခြုံမှုလည်းရှိမည်၊ နေထိုင်သည့် ပြည်သူပြည်သားများ၊ သုံးသည့်ပြည်သူပြည်သားများ၏ လိုအပ်ချက်များကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးရန်လည်း လုံလောက်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လည်း ဆီလျော်သည့် တန်ဖိုးများရှိမည်ဆိုလျှင် ဤအိမ်ရာများသည် တန်ဖိုးကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ မကြီးသည်ဖြစ်စေ နေပျော်ပြီး မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော အိမ်ရာများဖြစ်လာမည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း၊
  - ❑ ထိုသို့ဖြစ်လာရန် အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းကူညီရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များကလည်း စီမံကိန်းများ အောင်မြင်အောင် ဝိုင်းဝန်းပြီး အကူအညီပေးကြစေလိုကြောင်း၊ အစိုးရတစ်ခုတည်းသာ တာဝန်ရှိသည်၊ အစိုးရသာ လုပ်ရမည်ဆိုသည့် စိတ်ဓာတ်များ မမွေးမြူစေလိုကြောင်း၊ ယင်းမှာ ဒီမိုကရေစီစိတ်ဓာတ် မဟုတ်ပါကြောင်း။
  - ❑ ဒီမိုကရေစီစိတ်ဓာတ်ဆိုသည်မှာ ပြည်သူလူထုတွင် အခွင့်အရေးများရှိသကဲ့သို့ တာဝန်လည်းရှိပါကြောင်း၊ အားလုံးဝိုင်းဝန်းပြီး ကြိုးစားမည်၊ အားလုံးတွင် တာဝန်ရှိသည်၊ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ တိုးတက်ရေးသည် အားလုံး၏ တိုးတက်ရေးဆိုသည့် စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကြိုးပမ်းသွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစိုးရလုပ်ပေးမှုကိုသာ ထိုင်ပြီး ကြည့်မနေစေလိုပါကြောင်း။
  - ❑ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များကလည်း ဝိုင်းဝန်းပြီး ကူညီပေးစေချင်ပါကြောင်း၊ ယခုခေတ်တွင် အားလုံးပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ Public Private Partnership ပုံစံဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် အစိုးရပိုင်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအားလုံးပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်မှ အောင်မြင်နိုင်မည်၊ မြန်မြန်ဆန်ဆန် တိုးတက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ သူမြို့သားများကလည်း မိမိတို့၏ မြို့တော်ကြီး တိုးတက်စေရန် ဝိုင်းဝန်းကူညီကြပါ။ ယခု စီမံကိန်းများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ကူညီပံ့ပိုးပေးကြပါဟု မေတ္တာရပ်ခံပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး
အဖွဲ့အစည်းတွင် ပြောကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၀-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ရန်ပုံငွေကို နိုင်ငံတော်အစိုးရတစ်ခုတည်းက ပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန(NRPC)က ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံးက ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အလှူရှင်များက လှူဒါန်းပြီးသည့်နောက်တွင် ပြည်သူပိုင်ဖြစ်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ထိုရန်ပုံငွေများကို စိစစ်ရာတွင်လည်း မည်သည့်အတွက်ကြောင့် သုံးစွဲရသည်၊ မည်သည့်နေရာများတွင် သုံးစွဲရသည်ကို ယခုပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့က သဘောတူညီရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံ မှုရှိရန် လိုအပ်ပါကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ရန်ပုံငွေပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်သည် အထူးအရေးကြီးကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာက ထောက်ပံ့သည်ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းအလှူရှင်များက ထည့်ဝင်လှူဒါန်းသည်ဖြစ်စေ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများကို လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့က သဘောတူချမှတ်ထားသော ဦးစားပေးကဏ္ဍကြီးများနှင့် ညီညွတ် မှုရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ဖွဲ့ချင်း၏ ရန်ပုံငွေကိစ္စမှာ ယင်းတို့ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပြီး မိမိတို့ JCB အဖွဲ့မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သည့် ရန်ပုံငွေကိစ္စရပ်များကိုသာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့အတွက် ပေးပို့သော
သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၉-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ တိုင်းရင်းသားပေါင်းများစွာနဲ့ ဆောက်တည်ထားတဲ့ ကျွန်မတို့ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဂုဏ်ယူတန်ဖိုးထားရဆုံး အရာတစ်ရပ်ကတော့ ချစ်စဖွယ်ကောင်းလှတဲ့ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာကောင်းလေးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အစဉ်အလာအလေ့အကျင့်ကောင်းတွေကို လေ့လာ၊ သတိရခြင်းဟာ ကျွန်မတို့တွေရဲ့ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးပြီး ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ အင်အားတွေ ကြီးထွားစေပါတယ်။
- ❑ ရှေးယခင်ကစပြီး ကောက်သစ်ပေါ်ချိန်မှာ မိသားစုတွေ အတူတကွ ကောက်သစ်စားပွဲများ ကျင်းပလာရာမှ ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ဆင်းသက်လာတယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် နှစ်သစ်ကူးချိန်ဟာ နှစ်ဟောင်းက အားစိုက်ကြိုးပမ်းမှုတွေရဲ့ အသီးအပွင့်တွေကို ရယူပွေ့ပိုက်နိုင်ခြင်းအတွက် ကျေနပ်ကြည်နူးရတဲ့ အချိန်အခါပါ။ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယနဲ့ လုပ်ခဲ့ရသမျှရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေကို တစ်နေ့တော့ ခံစား၊ စံစားရမှာပဲဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကို ရှင်သန်စေတဲ့ပွဲတော်ပါ။
- ❑ နှစ်ပေါင်း (၆၀)ကျော် လွတ်လပ်ရေးရစဉ်ကစပြီး လောင်ခွဲတဲ့ ပြည်တွင်းစစ်မီး မကြာမီကာလမှာ ငြိမ်းစေရမယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက် ရှင်သန်ရုံသာမက အကောင်အထည်ပေါ်လာဖို့အတွက် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတို့နဲ့ ကျွန်မတို့ တိုင်းရင်းသားများအားလုံးအကြား အပြန်အလှန် နားလည်မှု၊ ယုံကြည်လေးစားမှုတွေ ပြုစုပျိုးထောင်ကြပါစို့။ ယခုနှစ် စိုက်လိုက်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးပျိုးပင်လေးတွေဟာ နောက်နှစ်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးကောက်သစ်စားပွဲကြီးကို ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်း ဆင်နွှဲနိုင်ကြပါစေ။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသော
နှစ်သစ်ကူးမိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၉-၁၂-၂၀၁၆)

- ❑ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့သည် ကောက်သစ်စားသည့် နေ့လည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ပျိုးထောင်ခဲ့သော ပျိုးပင်များမှ အသီးအပွင့်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားရသည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆတွင် ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးဟု ပြောရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အလားတူ ခရစ်ယာန်သမ္မာ ကျမ်းစာတွင်လည်း ကြသည့်မျိုးစေ့အတိုင်း ပျိုးပင်ကို ပြန်ရမည်ဟု ပြောထား ခြင်းရှိပါကြောင်း၊ ယင်းတို့သည် မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် ပြည်ထောင်စုအတွက် အလေး အနက်ထားရမည့် သင်ခန်းစာတစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ကောင်းတာလုပ်ပါက ကောင်းကျိုးခံစားရမည်ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုကောင်းကျိုး အတွက် အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်ကိုလည်း မိမိတို့ နှလုံးသား၌ သိရှိရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ နှစ်သစ်တွင် မိမိတို့၏ မျှော်လင့်ချက် များ ပြန်လည်ရှင်သန်၊ သစ်ဆန်းအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် အခွင့်အရေး များ ရရှိနိုင်ပါကြောင်း။
- ❑ ယခင်က မကောင်းသည်များ ဖြစ်ခဲ့ပါကလည်း နောင်ဆက်မဖြစ်ရန်နှင့် ကောင်းခဲ့သည်များကို ပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းရန်အတွက် နောက်တစ်ဖန် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသည့် အချိန်ဟုလည်း ပြော၍ရပါကြောင်း၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုသည် မှာ ကိုယ်တိုင်အသုံးချတတ်မှလည်း အကျိုးအမြတ်ရရှိမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ အချို့ယဉ်ကျေးမှုများတွင် နှစ်ဆန်း၌ မည်သည်ကို လုပ်ဆောင်မည်၊ မလုပ် ဆောင်မည်ကို သန္နိဋ္ဌာန်ချတတ်ကြသည်ကို တွေ့ရပါကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အဆိုပါ သန္နိဋ္ဌာန်များသည် တစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်၊ သုံးပတ်၊ တစ်လအတွင်း မမြဲကြသည်ကိုလည်း မိမိတွေ့မြင်ခဲ့ရပါကြောင်း။
- ❑ နှစ်တစ်နှစ်စ၍ မိမိတို့ချခဲ့သော ကောင်းမွန်သည့် သန္နိဋ္ဌာန်များကို ခိုင်မြဲအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် တစိုက် မတ်မတ် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို အားကြိုးမာန် တက် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတို့ဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

- ❑ မိမိကြလိုက်သည့် မျိုးစေ့များမှတစ်ဆင့် ပျိုးပင်များ ပေါက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းမှတစ်ဆင့် အသီးအပွင့်များ ရရှိမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရရှိလာသည့် အသီးအပွင့်များကို ရိတ်သိမ်း၍ အာဟာရဖြစ်သည်အထိ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နောက်ဆုံးတွင် မိမိတို့ပျိုးခဲ့သော မျိုးစေ့များ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်အဝ ရရှိခံစားနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ထို့အတူ ပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ခု ထူထောင်ပါက ပထမဦးဆုံး မျိုးစေ့များကို ကြရမည်ဖြစ်ပြီး အားလုံးက ဝိုင်းဝန်း ပြုစုပျိုးထောင်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဤနေရာတွင် ပျိုးပင်စိုက်ခြင်း၊ ပြုစုပျိုး ထောင်ခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းခြင်းတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ အကျိုးကျေးဇူး ခံစားချိန်၌သာ ပါဝင်မည်ဆိုပါက ယင်းသည် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်မဟုတ်သည်ကို မိမိပြောကြားလိုပါကြောင်း။
- ❑ မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ဆောင်သည်ဖြစ်စေ ရှေ့အနာဂတ်ကို ကြည့်ရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အနာဂတ်ဆိုသည်မှာ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်၊ လေးနှစ်ကို မဆိုလိုပါကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးပညာရှင်တစ်ဦး ပြောကြားခဲ့သကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး လုပ်စားသူများအနေဖြင့် နောင်လာမည့် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခေါက်အတွက် မစဉ်းစားဘဲ နိုင်ငံ၏ နောင်မျိုးဆက်သစ်များအတွက် စဉ်းစားရမည်ဖြစ်ပါ ကြောင်း။
- ❑ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အားလုံးသည် နောင်မျိုးဆက်သစ်များအတွက် စဉ်းစားပြီး ကရင်အမျိုးသားများ၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော နှစ်သစ်ကူးမှပေးသည့် သင်ခန်းစာများကို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းပြီး အတူတကွ လက်တွဲ၍ ပြည်ထောင်စု ကြီး ခိုင်မာသာယာဝပြောအောင် လုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန
ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁-၁-၂၀၁၇)

- ❑ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်များ အောင်မြင်မည် ဆိုသည်ကို မိမိယုံကြည်ပြီးသားဖြစ်ကြောင်း၊ ဘယ်လောက်အချိန်ရယူရမလဲ ဆိုသည်ကိုသာ မသိခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် အချိန်မဆွဲသင့်တော့ဘူး ဟုထင်ကြောင်း၊ မိမိတို့ ယခင်နှစ်ပင်လုံညီလာခံကို စလုပ်တုန်းကလည်း တချို့က စောသေးသည်၊ အချိန်နည်းနည်းပေးပါဟု ပြောကြကြောင်း၊ မစောဘူး၊ နောက်ကျနေပြီဟု မိမိပြောခဲ့ကြောင်း၊ ဒီလိုညီလာခံကြီးဖြစ်မြောက်သင့်သည် မှာ ကြာပြီဖြစ်၍ တစ်ရက်နောက်ကျလျှင်တောင် နောက်ကျလွန်းနေပြီဟု ပြောပြီး ဖြစ်မြောက်အောင် လုပ်ခဲ့ကြောင်း။
- ❑ အလားတူ ယခုလုပ်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်း မလိုအပ်တဲ့ အဆောတလျင် လုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမြန်ဆုံးလုပ်နိုင်ရန်လိုကြောင်း၊ မိမိတို့ ငြိမ်းချမ်းရေး လိုအပ်ခဲ့သည်မှာ လွတ်လပ်ရေးရကတည်းကပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ နှစ်ပေါင်း ၇၀ ခန့်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအချိန်ထိ ငြိမ်းချမ်းရေးလည်း မရသေးသည်မှာ အချိန်လွန်လာပြီဟုထင်ကြောင်း။
- ❑ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးဆိုသည့် အသုံးအနှုန်းကို သုံးထားပါကြောင်း၊ တချို့က အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေ့ရေးဟု သုံးကြပါကြောင်း၊ ပြန်လည် ရင်ကြားစေ့ရေးဟုသုံးသုံး၊ ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးဟုသုံးသုံး ယခင်က သင့်မြတ် ဖူးသည်၊ ယခင်က ရင်ကြားစေ့ရေးရှိဖူးသည်၊ နောက် ပျောက်ကွယ်သွားသဖြင့် ပြန်ပြီး ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် လုပ်သည်၊ ကြိုးပမ်းသည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သလားဟု မိမိစဉ်းစားပါကြောင်း။
- ❑ လူတိုင်းလူတိုင်းက မိမိ၏ဒေါသ လောဘ ပျောက်အောင်လုပ်မည်ဆိုလျှင် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကြီးကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် အောင်မြင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လုပ်ဆောင်သည့်အခါ ကိုယ်က ဘာပေးနိုင်သလဲ၊ ကိုယ်က ဘယ်လိုပို့နိုင်သလဲ၊ ကိုယ်က ဘယ်လောက်

အနစ်နာခံနိုင်သလဲ၊ ကိုယ်က ဘယ်လောက်စွန့်လွှတ်နိုင်သလဲဆိုသည်ကို စဉ်းစားရန်လိုပါကြောင်း၊ ဟိုဘက်က ဘယ်လောက်ပေးမှာလဲ၊ ဟိုဘက်က ဘယ်လောက်ရနိုင်မှာလဲ၊ ဟိုဘက်က ငါတို့အတွက် ဘာတွေလုပ်ပေးနိုင် မလဲဆိုသည့်ပုံစံဖြင့် သွားမည်ဆိုလျှင် အောင်မြင်မှုမရနိုင်ပါကြောင်း။

- ❑ ယခု ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အရေးကြီးဆုံးမှာ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရန်နှင့် ယင်း၏အခြေခံမှာ ဖြောင့်မတ်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးသံလွင်ပင်လေးကို ရှင်သန်စေချင်လျှင် အရေးကြီးသည်မှာ မိမိတို့ အချင်းချင်းအကြား မှန်မှန်ကန်ကန်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ ဖြူဖြူစင်စင် ဆက်ဆံနိုင်ရန်လိုပါကြောင်း၊ ကိုယ်လိုချင်တာရှိလျှင်လည်း လိုချင်သည်ဟု ပြော၍ရပါကြောင်း၊ လူဖြစ်သည့်အတွက် လိုချင်တာရှိပါကြောင်း၊ မိမိတို့ဆန္ဒချင်းမတူ၍ ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ ပျက်ပြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကိုယ် လိုချင်တာနှင့် သူလိုချင်တာ မတူသဖြင့် သို့မဟုတ် သူလိုချင်တာကို ကိုယ် ကလည်း လိုချင်ပြီး လုသဖြင့် သင့်မြတ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ပျက်ပြားခဲ့ခြင်းဖြစ် ပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့၏ ဒေါသကိုလည်း မေတ္တာထားခြင်းဖြင့် အနိုင်ယူရမည်၊ လောဘနှင့် ဒေါသကို အောင်နိုင်မည်ဆိုလျှင် မိမိတို့နိုင်ငံတွင် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ် ရေး မရှိစရာအကြောင်း ဘာမျှမရှိပါကြောင်း၊ ယင်းစိတ်နှစ်ခုသာ ပျောက်ကွယ် သွားမည်ဆိုလျှင် လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားခြင်းမဟုတ်ဘဲ အများကြီး လျော့ကျ သွားမည်ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်း ရေးဖြစ်စဉ်များ အောင်မြင်မည်ဟု လုံးဝယုံကြည်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များအား
ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၃-၁-၂၀၁၇)

- ❑ မကြာသေးမီက ကရင်ပြည်နယ်တွင်ကျင်းပခဲ့သော အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲမှာ အောင်မြင်ပါကြောင်း၊ ပြည်သူများ၏ ပါဝင်မှုမှာလည်း အားရ ကျေနပ်ဖွယ်ရာကောင်းမွန်ကြောင်း၊ ဆက်လက်ပြီး အခြားသောနေရာဒေသ များတွင် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ဆက်လက်ကျင်းပနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ NCA လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမရှိသေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့် အဖြေထွက်လာမည်ဟု ယုံကြည်ထားပါကြောင်း၊ လူအများပြောကြားနေသည့် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက် ရေးတွင် ပထမဆုံးအနေဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုရှိရန် အထူးအရေးကြီး ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ဝင်ရောက်ရန် အတွက် မိမိကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုရှိရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ မည်သည့်အရာတွင် မဆို အောင်မြင်မည်ဟု တထစ်ချရာနှုန်းပြည့် သေချာမှုရှိရန် မလွယ်ကူသော် လည်း အောင်မြင်အောင် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မည်ဟု မိမိကိုယ်ကိုယ် အပြည့် အဝယုံကြည်မှုထားရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရင်းရင်းနှီးနှီးဆွေးနွေးခွင့်ရရှိသည့်အတွက် အင်အားများ ဖြစ်ပေါ်စေကြောင်း၊ စိတ်အားထက်သန်မှုများလည်းရရှိပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်း ရေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၏ အသီးအပွင့်ကို တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ ရရှိခံစားနိုင်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ယုံကြည်မှုတိုးမြှင့်ရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

**နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပခုက္ကူမြို့နယ် စံပြကြီးကျေးရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှ
ဒေသခံများအား တွေ့ဆုံပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၅-၁-၂၀၁၇)**

- ❑ ကလေးများ၏ အာဟာရပြည့်ဝရေးဆိုသည်မှာ ကလေးများ၏ တစ်သက်တာ အတွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသက် နှစ်နှစ်အောက်ကလေးများသည် အာဟာရ ပြည့်ဝပါက ပိုမိုဦးနှောက်ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိသည်ကို သုတေသနမှတ်တမ်းများအရ သိရကြောင်း၊ သားသမီးများ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးကို မိခင်များ၏အလုပ်ဟု သတ်မှတ်နေကြပါကြောင်း၊ မိသားစုတစ်စု၏ ကျန်းမာရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သည် မိသားစုဝင်တိုင်းတွင် တာဝန်ရှိပါကြောင်း၊ မိသားစုတစ်စု၏ ကျန်းမာ ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် မိသားစုဝင်တိုင်းတွင် တာဝန်ရှိပါကြောင်း၊ မိဘ များက တာဝန်သိသည့် စိတ်ရှိမှ သားသမီးများသည် တာဝန်သိသည့်စိတ်နှင့် ကြီးပြင်းလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ မိဘများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ သားသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားလုပ်ဆောင်နေသကဲ့သို့ အစိုးရအနေဖြင့်လည်း ပံ့ပိုး ပေးရမည့် တာဝန်ရှိပါကြောင်း၊ ယင်းပံ့ပိုးမှုများကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် အသုံးပြုနိုင်ရေးသည် ပြည်သူလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့သည် ရေရှည်အမြင်ဖြင့် အရာအားလုံးကိုကြည့်ရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ယခုအခါ ကလေးတစ်ယောက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးရန် အာဟာရပြည့်ဝရေး အစီအစဉ်ကို လုပ်ဆောင်နေပါကြောင်း၊ မိခင်ဝမ်းထဲ၌ သန္ဓေတည်သည့်အချိန်မှစ၍ အသက်နှစ်နှစ်အရွယ်အထိ အချိန်ကာလသည် ကလေး၏ ဦးနှောက်နှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အင်မတန်မှ အရေးကြီးသည့် ကာလဖြစ်ပါ ကြောင်း။
- ❑ မိသားစုတစ်စု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် မိသားစုဝင်တိုင်း ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသည် အရေး ကြီးဆုံးဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပြည်သူလူထုပါဝင်မှု လုပ်သမျှကိစ္စများ အောင်မြင်မည် ဟု ထပ်တလဲလဲပြောကြားခဲ့ပါကြောင်း၊ အားလုံးအတူတူ လုပ်ဆောင်ပါက မိမိတို့ လိုချင်သည့် ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မျှော်လင့်ချက် ကို အမြဲရှင်သန်အောင် ထားရန်လိုပြီး ယင်းမျှော်လင့်ချက်ပြည့်ဝရန် အလုပ်ဖြင့်သာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မြန်မာ-ဂျပန်ချစ်ကြည်ရေး ချယ်ရီပင်စိုက်ပျိုးပွဲတော်တွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၅-၁-၂၀၁၇)

- ❑ ချယ်ရီပန်းကဲ့သို့ အင်မတန်လှပပြီး မတူညီသော ယဉ်ကျေးမှုများကြားတွင် အဆက်အသွယ်လုပ်ပေးနိုင်သည့် ပန်းလေးတစ်ခုသည်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေး ၏ သင်္ကေတပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မတူကွဲပြားသည့် စိတ်ထားများကို ညီညွတ်စေသည့် အလှတရားအား မိမိတို့ကိုသင်ပေးသည်ဟု ယူဆပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ချယ်ရီပန်းပင်များကို စိုက်ပျိုးသည့်အခါ ပန်းပင်စိုက်သည်ဟု မစဉ်းစားဘဲ နိုင်ငံနှစ်ခုကြားတွင်ရှိသည့် ချစ်ကြည်မှု၊ ရင်းနှီးမှုကို ပိုမိုခိုင်မြဲစေရန် စိုက်ထူသည်၊ ပြုစုပျိုးထောင်သည်ဟု သဘောထားပြီး မိမိနိုင်ငံအတွက် အလှတရားများ တိုးပွားစေမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းစဉ်ကိုလည်း အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် သင်္ကေတဟု စိတ်ထဲတွင်ထားရန် တိုက်တွန်းမှာကြားလိုကြောင်း။
- ❑ ချယ်ရီပန်းမှ သင်ခန်းစာယူရမည်ဆိုလျှင် မိမိတို့သည် လူ့ဘဝတွင်ရှိနေသရွေ့တော့ တင့်တယ်အောင်နေရမည်၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကို လှပအောင်ကြိုးစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်လှပရေးဆိုသည်မှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတင်မက စိတ်ဓာတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လှပတင့်တယ် ရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့လူ့ဘဝသည် မည်မျှတိုတောင်းသည်ဖြစ်စေ မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်၊ မိမိတို့နေထိုင်သည့်နိုင်ငံ၊ မိမိတို့နေထိုင်သည့် ကမ္ဘာကြီးအတွက် အကျိုးဖြစ်အောင် အသုံးပြုရမည်ဟုဆိုလိုခြင်းသဘောဖြစ်ပါကြောင်း၊ ချယ်ရီပန်းများကို တန်ဖိုးထားခြင်းသည် အဆိုပါအတွေးအခေါ်များကို တန်ဖိုးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်ယဉ်ကျေးမှုတွင်မဆို ကောင်းမွန်သည့်အရာများ၊ မျှဝေပေးနိုင်သည့် အရာများ များစွာရှိပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံသည် ယခုအခါ ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းပေါ်တွင် စတင်လျှောက်လှမ်းနေသည့်အချိန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းသည်လည်း လှပခြင်း၊ တင့်တယ်ခြင်း၊ မှန်ကန်ခြင်း၊ သဟဇာတဖြစ်ခြင်းဆိုသည့် တန်ဖိုးများကို အလေးထားပြီး ဆောက်တည်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်သည့် လမ်းမှသာ မိမိတို့လိုချင်သည့်ပန်းတိုင်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူးဖြင့် ခေါ်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

- ❑ ကမ္ဘာကြီးတွင် လူသားများအားလုံးသည် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုချင်၊ လိုလား၊ တမ်းတ တန်ဖိုးထားကြသည်ကို ယုံကြည်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၏ အဓိပ္ပာယ် နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး၏ တန်ဖိုးကို နားမလည်ကြသူများသာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အလေးမထား၊ မလိုလားခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့၏ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ငြိမ်းချမ်းရေး၏ အလှအပကို နားလည်စေရန် သင်္ကေတအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြိုးစား သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နိုင်ငံခြားသံတမန်များအဖွဲ့၏ နှစ်သစ်ကူးဂုဏ်ပြု
နေ့လယ်စာစားပွဲတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၈-၁-၂၀၁၇)

- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် ကြီးမားသည့်စိန်ခေါ်မှုများရှိပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့် တည်ငြိမ်မှု၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုအနေဖြင့် ယခုအချိန်အထိ ငြိမ်းချမ်းရေးမရရှိသေးပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန်မှာ မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးဆုံးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးမရရှိလျှင် တိုင်းပြည်ချမ်းသာကြွယ်ဝမှု မရရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ မိတ်ဆွေနိုင်ငံများမှ ပေးအပ်သည့် အကူအညီများကို မိမိတို့ အသိအမှတ်ပြုပါကြောင်း။
- ❑ မိမိနိုင်ငံအခြေအနေကို နားလည်မှုပေးနိုင်ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည့်ဖြေရှင်းမှု နည်းလမ်းရှာဖွေရန် မိမိတို့ကို ကူညီပေးခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မတူညီသည့် အမြင်ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ အကောင်းဆုံးသော နည်းလမ်းများရှာဖွေရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်သည်ဆိုတာ မိမိတို့အားလုံး နားလည်သဘောပေါက်ကြပါကြောင်း၊ မိမိတို့တတွေသည် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် မတူညီသည့်အမြင်များ အပေါ် ငြင်းခုံကြသော်လည်း ဒါတွေသည် မိတ်ဆွေဖြစ်မှုကို ဘယ်လိုမှ မရပ်တန့်နိုင်ပါကြောင်း၊ ရွေးချယ်မှုကလည်း အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ရွေးချယ်စရာများစွာကို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည်ဆိုတာ မိမိတို့အားလုံး နားလည်သဘောပေါက်ကြပါကြောင်း၊ ယင်းမှာ မိမိတို့၏ တာဝန်ဖြစ်သည့်အပြင် ထိုရွေးချယ်စရာများကို တိုင်းပြည်အတွက် ဖန်တီးယူရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ မှန်ကန်သည့်နည်းလမ်းက ဘာဆိုသည်ကို ပြောပြရန်ခက်ခဲပါကြောင်း။
- ❑ အတိတ်က ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ဘယ်လိုပဲချခဲ့ပါစေ အမှန်ကန်ဆုံးနည်းလမ်းဖြင့် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်သာ လိုပါကြောင်း၊ ရည်မှန်းချက်မှားပြီး ချီတက်မည်ဆိုလျှင် ဆုံးရှုံးခြင်းကို ဦးတည်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု သို့မဟုတ် သီးသန့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ အကျိုးအတွက် မဟုတ်ဘဲ ပြည်သူများအတွက် ရေရှည်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည့်အရာများကို မိမိတို့ သေချာအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ တိုင်းပြည်အတွက် မိမိတို့ အကောင်းဆုံးကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်နေပါကြောင်း၊ မိမိတို့ နိုင်ငံတွင် ပြဿနာများစွာ ရှိနေပါကြောင်း၊ ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသည့် အခြေအနေများကို အစိုးရက အကောင်းဆုံးကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေပါကြောင်း။

**နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏
အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင်
ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၃၁-၁-၂၀၁၇)**

- ❑ အရေအတွက်များသော တိုင်းရင်းသားများက လူနည်းစုနှင့် လူမျိုးစုငယ်များ၏ ဘာသာစကားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်းအစဉ်အလာများအား မပျောက်ကွယ်အောင် စောင့်ရှောက်ရမည့် ကြီးလေးသည့် တာဝန်ရှိပါကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးများကို ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက လူမျိုးစုငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များကိုလည်း မမေ့ရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ အရေအတွက်များ၍ အင်အားကြီးသော တိုင်းရင်းသားများက အင်အားငယ်သည့် တိုင်းရင်းသားများအား ညှာတာ၍ ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးကိုလည်း ကာကွယ်ရမည့် တာဝန်ရှိသည်ကို နှလုံးသွင်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် မိမိအနေဖြင့် မေတ္တာရပ်ခံလိုပါကြောင်း။
- ❑ ယခုကဲ့သို့ တိုင်းရင်းသားစုစည်း၍ တိုင်းရင်းသားများ၏အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရာ၌ တာဝန်ကိုလည်း သိရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်ကိုဒွန်တွဲပြီး တူညီသောတန်ဖိုးထားမှု မိမိတို့၏လူ့အသိုက်အဝန်းသည် တိုးတက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အခွင့်အရေးကိုသာ ဦးစားပေး၍ မရပါကြောင်း၊ အခွင့်အရေးတစ်ခုလျှင် တာဝန်တစ်ခုရှိပါကြောင်း၊ အခွင့်အရေးအတွက် ပြောဆိုမှုများရှိသော်လည်း အဆိုပါအခွင့်အရေးကို မည်သို့ဖော်ဆောင်၍ မည်သူက တာဝန်ယူမည်ကို မစဉ်းစားကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မည်သည့်ပုံစံနှင့် အကောင်အထည်ဖော်၍ မည်သူက တာဝန်ယူမည်ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါကြောင်း။
- ❑ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိရန် အင်မတန်အရေးကြီးပါကြောင်း၊ မိမိတို့တွင် ခေါင်းမလုံ၍ မိုးယိုဆိုသည့် ဆိုရိုးစကားအတိုင်း နိုင်ငံ၏ ခေါင်သည် တရားဥပဒေသာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တရားဥပဒေများဖြစ်ရန်လည်း လိုပါကြောင်း၊ တရားမျှတသည့် ဥပဒေများရှိမှသာ မိမိတို့နိုင်ငံကို အကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးသည် အမိုးဖြစ်သကဲ့သို့ အခြေခံအုတ်မြစ်လည်းဖြစ်ပါ

ကြောင်း။ မှန်ကန်သည့်ဥပဒေများအပေါ်တွင် ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည်ရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည်မှလည်း ဥပဒေများက မိမိတို့ကို အပေါ် မှနေ၍ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့မှသာ ဥပဒေများ က ပြည်ထောင်စုဆိုသည့် အဆောက်အအုံကို ခိုင်မာလုံခြုံ၍ မိမိတို့အားလုံး ကို အကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့အတူ နည်းဥပဒေများကလည်း အဆောက်အအုံ၏ နံရံများအဖြစ် ပံ့ပိုးကူညီကာကွယ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါ ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ နယ်မြေလုံခြုံရေးအခြေအနေအရ
ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် ခေတ္တပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများအား
ထောက်ပံ့ငွေပေးအပ်လှူဒါန်းပွဲတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၂-၂၀၁၇)

- ❑ နယ်မြေတည်ငြိမ်သွားပြီ၊ လုံခြုံသွားပြီဆိုလျှင် မိမိတို့ပြည်သူများက နောင်ယခု လိုစခန်းများတွင် နေရန်မလိုတော့ဘူးဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း၊ ထို့အတွက် လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိ တို့နိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းမှု ယခုလိုစခန်းများလည်း ပပျောက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မပျောက်မချင်း ယခုလိုစခန်းများတွင် နေနေရသည့် ပြည်သူပြည်သားများ၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လှူဒါန်းငွေများကို အသုံးပြု သည့်အခါ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစိတ်ဓာတ်များ ပွားများအောင်လည်း လုပ်ပေးစေချင်ပါကြောင်း။
- ❑ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအမျိုးမျိုး ရှိနေပါကြောင်း၊ မိမိတို့အားလုံး ပြည်ထောင်စုသားများဖြစ်သည့်အတွက် ယခုလိုဒုက္ခခံရလျှင် လည်း အတူတူခံမည်၊ အကျိုးအမြတ်ရှိလျှင်လည်း မျှဝေပြီး ခံစားမည်ဆိုသည့် စိတ်ဓာတ်များ ဖြစ်စေချင်ပါကြောင်း၊ လူများစုဖြစ်သည့်ဗမာများကသာ အခွင့် အရေးရနေသည်ဆိုသည့်စိတ်ဓာတ် မိမိတို့တိုင်းရင်းသားများ နှလုံးသားထဲတွင် ရှိသွားပြီဆိုလျှင် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်လုပ်ရန် လွယ်ကူမည်မဟုတ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့အားလုံးမျှဝေပြီး ဤပြည်ထောင်စုကြီး တွင် အေးအတူပူအမျှ နေထိုင်လိုပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အကြိမ်(၇၀)မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ အကျိဉာဏ်စာပွဲတွင်
ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၅-၂-၂၀၁၇)

- ❑ သမိုင်းဆိုသည်မှာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ယခုခေတ်ကြီးတွင် နည်းပညာအရ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးအကြား ဆက်သွယ်မှုအလွန်လွယ်ကူပါကြောင်း၊ အလွန်များပြားပါကြောင်း၊ ယခုလိုလွယ်ကူများပြားလာသည်နှင့်အမျှ မိမိတို့သည် တခြားနိုင်ငံ၊ တခြားလူမျိုး၊ တခြားယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းကို အများကြီးသိလာရပါကြောင်း။
- ❑ မွန်ယဉ်ကျေးမှုအရ ဟင်္သာဖိုက ဟင်္သာမကို ကျောပေါ်မှာ တင်ထားသည်ဆိုသည်မှာ ဖေးမထားခြင်းဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ရောက်သည်ဟု မိမိမှတ်ယူပါကြောင်း၊ ယင်းမှာ မွန်ယဉ်ကျေးမှု၏ အခြေခံသဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မွန်တိုင်းရင်းသားများအတွက် အင်မတန်မှ ဂုဏ်ယူစရာကိစ္စဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံသည် ပြည်ထောင်စုကြီးဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို ဘယ်တိုင်းရင်းသားနှင့် တွေ့တွေ့ ကတိပေးရန် မိမိအနေဖြင့် ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့အားလုံး စည်းစည်းလုံးလုံးနေရမည်၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ယဉ်ကျေးမှုကို လေးစားရမည်၊ တန်ဖိုးထားရမည်၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကို ကိုယ်ထိန်းသိမ်း၊ ကိုယ်ဂုဏ်ယူသလို တခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ တခြားသူများ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အထင်သေးရန် မရှိပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံ၊ မိမိတို့ပြည်ထောင်စု၏ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုသည်မှာ မိမိတို့နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများအားလုံး၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားရသည့်စနစ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေးသည် ခွဲခြား၍ မရခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ လူသားများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို တန်ဖိုးထားလျှင် စစ်မှန်သည့် ဒီမိုကရေစီစနစ်ဟု ပြော၍ မရပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ယခုလို တိုင်းရင်းသားများနှင့် စုစည်းပြီး တိုင်းရင်းသားများ၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအရ သမိုင်းအရပွဲများကို ဆင်နွှဲရသည်ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ ပြည်ထောင်စုကြီးသည် မတူကွဲပြားမှုမှ ထူထောင်ထားသည့် အင်မတန်မှ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ၊ တန်ဖိုးထားဖွယ်ရာ အစည်းကြီးပါလားဟု မိမိတို့ နှလုံးသွင်းမိပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု
ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့်
အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၆-၂-၂၀၁၇)

- ❑ မတူကွဲပြားသည့်သဘောထားဆိုသည်မှာ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရကြားမှာသာ ပြဿနာရှိခြင်းမဟုတ်ပါကြောင်း၊ မတူကွဲပြားသည့် သဘောထားများဆိုသည်မှာ မိမိတို့နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် ပုံစံအမျိုးမျိုးနှင့်ရှိပါကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးအရ မတူကွဲပြားသည့် သဘောထားများ၊ ဘာသာရေးအရ မတူကွဲပြားသည့်သဘောထားများ၊ လူမှုရေးအရ မတူကွဲပြားသည့် သဘောထားများ ဆိုသည့် မတူကွဲပြားသည့်သဘောထား အမျိုးမျိုးရှိပါကြောင်း။
- ❑ အမှန်တကယ် မိမိတို့ ဒီမိုကရေစီကိုလိုလားလျှင် မတူကွဲပြားသည့်သဘောထားများကို ငြိမ်းချမ်းသည့်နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်သည်ကို ယုံကြည်ရန်လိုပါကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် ယခုလို ပြောရခြင်းမှာ စကားသက်သက်အရ ပြောခြင်းမဟုတ်ပါကြောင်း၊ အလုပ်နှင့် သက်သေထူခဲ့ပြီးပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ နှစ် ၃၀ နီးပါး ဒီမိုကရေစီအတွက် လှုပ်ရှားခဲ့သည့်အချိန်တွင် မိမိတို့ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီး အချင်းချင်းအကြား မတူကွဲပြားသည့် ပြဿနာများကို သဘောထားများမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဆိုသည့် ယုံကြည်ချက်ဖြင့် မိမိတို့ရပ်တည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယင်းယုံကြည်ချက်မှ လုံးဝမသွေဖည်ခဲ့ပါကြောင်း၊ တစိုက်မတ်မတ်ဆွေးနွေးပွဲကိုသာ တောင်းဆိုခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့ ဆွေးနွေးသည့်အခါ အားလုံးသည် အပြုသဘောဆောင်သည့် စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဆွေးနွေးပေးကြပါဟု တိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း၊ အခု အစည်းအဝေးစသည့်အချိန်နှင့် အစည်းအဝေးပြီးသွားသည့်အချိန် ကြားထဲတွင် မိမိတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တိုးတက်မှုဖြစ်စေမည့် ခြေလှမ်းတချို့ကို တိတိကျကျ ပြတ်ပြတ်သားသားလှမ်းရန် ဆုံးဖြတ်ချက်များချပြီးပြီဆိုသည့် အဖြစ်မျိုးကို ဖြစ်စေချင်ပါကြောင်း၊ အားလုံးကိုလည်း ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဒီအစည်းအဝေးကိုဝိုင်းပြီး ပံ့ပိုးပေးကြမည်ဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တိုင်းရင်းသားများ၏ ပင်လုံငြိမ်းချမ်းရေးစကားဝိုင်း
ဆွေးနွေးချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၂-၂၀၁၇)

- ❑ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးစကားဝိုင်း (Peace Talk) ကို လူငယ်များနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခုဒုတိယအကြိမ်တွင် တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် အရွယ်မရွေး အားလုံးပါဝင်ရန် လိုပါကြောင်း၊ လူငယ်များနှင့် စတင်ဆွေးနွေးခဲ့ရခြင်း အကြောင်းအရင်းမှာ လူငယ်များသည် ငြိမ်းချမ်းရေးရခြင်း၊ မရခြင်း၏ အကျိုးဆက်ကို အများဆုံးခံစားရမည့်သူများဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့နှင့် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ တခြားလူအားလုံးနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပါကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်တာဖြစ်သဖြင့် ယခုအကြိမ်တွင် တိုင်းရင်းသူ၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေးမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် လုပ်ဖို့ဆိုလျှင် ဘာဖြစ်လို့ငြိမ်းချမ်းရေးမရလဲဆိုတာကို ပထမဆုံး ဆန်းစစ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးရသည်မှာ နှစ်(၇၀)ရှိသွားပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ မတူကွဲပြားမှုဟု အကြောင်းပြချက်ပေးလျှင် မတူကွဲပြားမှုတစ်ခုတည်းသည် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်လား။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်မတူသည်နှင့် ရန်ဖြစ်ရမှာလား။ မိမိတို့ မိတ်ဆွေထဲတွင် ကိုယ်နှင့် မတူသည့်သူမပါဘူးလား။ ကိုယ်နှင့်လူမျိုးချင်း မတူသည့်သူ၊ ကိုယ်နှင့်ပြောသည့်ဘာသာစကားချင်းမတူသူ၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာချင်းမတူသူ၊ စီးပွားရေးအရ မိသားစုအသိုက်အဝန်းမတူသူများနှင့် မိမိတို့တွင် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှမရှိကြဘူးလား။ ရှိကြပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မတူကွဲပြားမှုသည် ကွဲပြားရေး၏ အကြောင်းဆိုတာကို လက်မခံနိုင်ပါကြောင်း။
- ❑ စိန်ခေါ်မှု၊ အခွင့်အရေးကိုယူပြီး ကျော်လွှားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် အကောင်းဆုံး အထိရောက်ဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့သော် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သည့် စိတ်ဓာတ်ဖြင့် လုပ်ချင်ပါကြောင်း၊ ဥပမာ ကွဲပြားခြင်းအကြောင်းတစ်ခုမှာ မခံချင်စိတ်၊ ဒေါသတို့ကို ရှေ့တန်းတင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့သည် မေတ္တာတရားကို ရှေ့တန်းတင်မည်၊ မျှဝေကူညီချင်သည့်စိတ်ကို ရှေ့တန်းတင်မည်ဆိုလျှင် ယခုလိုကွဲပြားစရာအကြောင်း ရှိမည်မထင်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နှစ်(၇၀)မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ အခမ်းအနားတွင်
ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၂-၂-၂၀၁၇)

- ❑ ပြည်သူလူထုဟာ မိမိတို့အတွက် ဘယ်သူတွေက အစစ်အမှန် စွန့်စားတယ်။ စွန့်လွှတ်တယ်ဆိုတာကို ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ ဆိုရိုးစကားရှိပါတယ်။ အများကို တစ်ခဏလှည့်ဖျားလို့ရပါလိမ့်မယ်။ အားလုံးကို ထာဝရတော့ ဘယ်တော့မှ လှည့်ဖြားလို့မရပါဘူး။
- ❑ သတ္တိရှိရှိနဲ့ပြည်သူ့အကျိုးအတွက် စွန့်စားပါ။ စွန့်လွှတ်ပါ။ စွန့်စားခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းဆိုတာ အမြင့်မားဆုံးသတ္တိဖြစ်ပါတယ်။ ဖေဖေကလည်း ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ လုပ်ရဲတယ်ဆိုတာ တကယ့်သတ္တိမဟုတ်ဘူး။ ခံရတယ်ဆိုတာ တကယ့်သတ္တိတဲ့။ ခံရတယ်ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲဆိုတော့ ကိုယ်လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ကိစ္စတွေအတွက် လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်လာမယ့် ရလဒ်တွေကို ရင်ဆိုင်ရဲတာ၊ ခံရဲတာကို ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်မတို့ ပင်လုံရယ်လို့ ဖြစ်လာတာဟာ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်ကြီးများက လွတ်လပ်ရေးရဖို့အတွက် တိုင်းရင်းသားအားလုံး စုပေါင်းညီညာလုပ်မှသာလျှင် မြန်မြန်ဆန်ဆန် ချောချောမွေ့မွေ့ ရရှိနိုင်တယ်ဆိုတာ ယုံကြည်လို့လုပ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ ကမ္ဘာကျော်နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဆရာကြီးတစ်ဦးက ပြောသွားပါတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ အောင်မြင်မှုရှိဖို့ အချက်(၃)ချက်လိုအပ်ပါတယ်တဲ့။ ပထမဆုံးအချက်ကတော့ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့အရေးအပေါ်မှာ တမြတ်တနိုးနဲ့ သစ္စာတည်ခြင်းပါပဲတဲ့။ ဒုတိယအချက်ကတော့ တာဝန်သိမှုစိတ်ဓာတ်ပါပဲတဲ့။ တတိယကတော့ မှန်ကန်တဲ့၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်နိုင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိရမယ်တဲ့။ အဲဒီတော့ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖော်လဲဆိုတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေရဲ့ အကျိုးဆက်တွေကို မှန်မှန်ကန်ကန် သုံးသပ်နိုင်ရမယ်။
- ❑ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးဆိုတာ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးဆိုတာ မတူကွဲလွဲတဲ့ သဘောထားတွေကို ညှိနှိုင်းနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ မတူကွဲပြား

တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ မှားတယ်လို့ ဘယ်တော့မှ သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။ အမှား အမှန်ဆိုတာဟာ လူတိုင်းမှာ အတိုင်းအတာတစ်ခု ရှိပါတယ်။ တခြားသူတွေ ကို လက်ညှိုးထိုးပြီးတော့ တခြားပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ပယောဂကြောင့် ပြဿနာဖြစ် တာဆိုပြီး ပြောလို့မရပါဘူး။

- ❑ ကံ ကံ၏အကျိုးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ ကိုယ်လုပ်သလို ဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ပါ။ ကံဆိုတာ ပြုလုပ်ခြင်းပါပဲ။ အတိတ်ကံကို ဆိုလိုချင်တာ မဟုတ်ပါ ဘူး။ အတိတ်ကံက ဘာမှလုပ်လို့မရပါဘူး။ ကျွန်မတို့ပြုပြင်ပြောင်းလဲတဲ့ ကံဟာ ပစ္စုပ္ပန်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကံကံ၏အကျိုး၊ ကိုယ်လုပ်သလို ကိုယ်ဖြစ်မယ် ဆိုတာကို ယုံကြည်ချက်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ ပါဝင်လိုက်ကြပါ။ ဒီယုံ ကြည်ချက်ကြောင့်ကို အောင်မြင်စေရမယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမများကို ကူညီဖို့၊ ဖေးမဖို့၊ မြှင့်တင်ပေးဖို့ ဆန္ဒသာရှိပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ချင်းအမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသော
နှုတ်ခွန်းသက်အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၀-၂-၂၀၁၇)

- ❑ ယနေ့တွင် ချင်းပြည်နယ်၏ လှပမှု၊ ချင်းအမျိုးသားများ၏ နွေးထွေးမှု၊ သာယာဖွယ်များကို ပြောကြားကြသည်မှာ အများကြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် ချင်းတိုင်းရင်းသားများနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာနှစ်ခုကို အလေးထားပြောကြားလိုပါကြောင်း၊ ချင်းအမျိုးသားများသည် ပညာရေးကိုအဓိကထားသည့် ကိစ္စပါကြောင်း၊ ဒုတိယတစ်ခုမှာ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ချင်းအမျိုးသားနေ့ကို တက်ရောက်သည့်အခါတိုင်း ထူးချွန်သည့် ချင်းလူငယ်များကို ဂုဏ်ပြုဆုချီးမြှင့်ရာတွင် ဂုဏ်ယူစွာပါဝင်ခွင့်ရပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့၏ ပြည်ထောင်စုတိုးတက်ရန် မိမိတို့က သဘောထားကြီးရန်လိုပါကြောင်း၊ သဘောထားကြီးစေသည့် အင်မတန်အခြေခံကျသည့်အရာမှာ ပညာတတ်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပညာဆိုသည်မှာ မိမိအနေဖြင့် ကျဉ်းကျဉ်းမြောင်းမြောင်းဖြင့် ကျောင်းပညာကို ဆိုလိုရင်းမဟုတ်ပါကြောင်း၊ ကိုယ်နေသည့် လောကကြီးအကြောင်းကို သိချင်သည့်စိတ်ဓာတ်ပေါ်တွင် အခြေခံသည့် ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသည့် ပညာကို ဆိုလိုပါကြောင်း၊ ဒီလိုပညာတတ်များ မိမိတို့နိုင်ငံ၌များမှ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် တကယ့်ကို စစ်မှန်သည့်၊ ခိုင်မြဲသည့် ပြည်ထောင်စုကြီးဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ချင်းတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် ဗမာရယ်၊ ချင်းရယ် မခွဲခြားဘဲ စောစောပိုင်းကတည်းက လွတ်လပ်ရေးအတွက် ရုန်းကန်ခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပထမပင်လုံညီလာခံတွင် ချင်းတိုင်းရင်းသားများ ပါဝင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ယခုအခါ ဒုတိယပင်လုံဦးတည်နေသည့်အချိန်တွင် ချင်းတိုင်းရင်းသားများသည် တက်တက်ကြွကြွဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရရန်အတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီခဲ့သလို ကူညီဆဲလည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မကြာခင်မှာလည်း ချင်းပြည်နယ်တွင် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကို ပြုလုပ်တော့မည်ဖြစ်သည့်အတွက် အင်မတန်မှ ဝမ်းသာပါကြောင်း၊ မိမိတို့တိုင်းရင်းသားများ တကယ့်ကို ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်မွေးမြူခြင်းဖြင့်သာ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်အတွက် အာမခံ

ချက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြင့်လည်း အာမခံ
ချက်ပေးနိုင်မည်မဟုတ်သလို ဘယ်နိုင်ငံရေးစနစ်နှင့်မှလည်း အာမခံချက်
ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပါကြောင်း၊ အခြေခံအားဖြင့် မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကို
မောင်နှမများ၏ စစ်မှန်သည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ရှိခြင်းဖြင့်သာ မိမိတို့
ပြည်ထောင်စုအတွက် အာမခံချက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
 ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ
 ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင်
 တိုက်တွန်းပြောကြားချက်မှကောက်နုတ်ချက်
 (၂၃-၂-၂၀၁၇)

- ❑ ပြီးခဲ့သည့် JCB အစည်းအဝေးတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ရန်ပုံငွေခွဲဝေ သုံးစွဲရန်အတွက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးကဏ္ဍ၊ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးကဏ္ဍ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအထောက်အကူပြု ဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကဏ္ဍတို့ကို ဦးစားပေးကဏ္ဍကြီး (၄)ရပ်အဖြစ် သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်ခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းအဝေးများခေါ်ယူကျင်းပခဲ့ပြီး JCB မှ သတ်မှတ်သည့် အခြေခံနှုန်းထား (JCB Rate)များကို မူအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ တစ်ဖွဲ့လျှင် နှုန်းထားတစ်မျိုးစီ အမျိုးမျိုးမဖြစ်စေရန် အခြေခံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ ၎င်း JCB Rate နှုန်းထားများအတိုင်း အစုအဖွဲ့များက သုံးစွဲကြရန်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ EAOs ဘက်မှ ဦးစားပေးကဏ္ဍကြီး ၄ ရပ်နှင့်အညီ အဆိုပြုတင်ပြကြရန် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဘာသာစကား၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနကို ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဥပဒေပါအတိုင်း အခွင့်အရေးများ မြှင့်တင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမျိုးသားပညာရေး မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်း(၂၀၁၆-၂၀၂၁)
စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားချက်မှကောက်နုတ်ချက်
(၂၃-၂-၂၀၁၇)

- ❑ ပညာရရှိရေးတွင် အရေးကြီးဆုံးမှာ သင်ယူချင်စိတ်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ပညာရေးမူဝါဒများကို ချမှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဦးဆောင်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးက သင်ယူချင်စိတ်များ ပေါ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လူငယ်များအကြား သင်ယူချင်စိတ်ထွန်း ကားအောင် လုပ်ဆောင်ရန် သင်ပေးသူများကိုယ်တိုင် သင်ယူချင်စိတ်ရှိရန် လိုပါကြောင်း၊ တစ်သက်တာဆက်ပြီး သင်ယူနေရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ တစ်သက်သာ သင်ယူနိုင်သည့် စိတ်ဓာတ်၊ သင်ယူချင်သည့်စိတ်ဓာတ်ကို သင်ပေးသူများတွင် ရှိရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သို့မှသာ သင်ကြားခံရသူများ ကိုယ်တိုင်လည်း အလားတူစိတ်ဓာတ်များ ပွားများလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့ ကြောင့် မည်သို့သော စီမံကိန်းများရေးဆွဲ၊ ရေးဆွဲ အောင်မြင်ရန်အတွက် ပါဝင်သူအားလုံးက အောင်မြင်မှုကို ဦးတည်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါကြောင်း။
- ❑ ပညာရေးစီမံကိန်းများကို ဦးဆောင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်သူအားလုံးသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သင်ယူစရာ အများကြီးရှိသေးသည်ဆိုသည့် စိတ်ဓာတ်မွေး မြူရန် အလွန်အရေးကြီးပါကြောင်း၊ အားလုံးတတ်ပြီ၊ အားလုံးသိပြီဟု ထင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မည်သို့မျှဆက်ပြီး သင်ယူ၍ ရမည်မဟုတ်ပါကြောင်း၊ ကိုယ်တိုင်တတ်ချင်၊ သင်ချင်သည့် ဆရာ ဆရာမများ၊ ဤစီမံကိန်းများကို ဦးဆောင်သူပုဂ္ဂိုလ်များကသာလျှင် ပညာရှာသည့် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ သင်ယူချင်အောင် လမ်းပြနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ သင်ယူချင်သည့် စိတ်ဓာတ် က ဘယ်ကစသလဲဆိုလျှင် မိမိမှာ သိစရာအများကြီးရှိသေးသည်ဆိုသည့် နှိမ့်ချခြင်းမှ စတင်ပါကြောင်း။
- ❑ သိစရာရှိသည့်ကိစ္စများကို သိအောင်လုပ်နိုင်သော အရည်အချင်းရှိသည်ဆို သည့် ယုံကြည်မှုလည်းရှိအောင် လုပ်ရန်လိုပါကြောင်း၊ ကလေးသူငယ်များ သည် သိစရာအကြောင်းများရှိသေးသည်ဆိုသော စိတ်ဓာတ်ရှိပါကြောင်း။

- ❑ သို့သော် ထိုကလေးများ၏ သိချင်၊ တတ်ချင်သည့်စိတ်ဓာတ်ကို လူကြီးများက အားမပေးလျှင်၊ သင်ပေးသူ ဆရာ ဆရာမများက အားမပေးလျှင် သင်ယူချင်သည့် ပြဿနာမှာ သင်ယူချင်စိတ် မရှိတော့ခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပြည့်စုံသွားပြီဟု မရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ တစ်သက်တာ အသက်ရှင်နေသရွေ့ ပညာဆက်လက်ရှာဖွေရမည်ဆိုသည့် စိတ်ဓာတ်မွေးမြူရန်လိုပါကြောင်း၊ မိမိတို့အားလုံး ပညာသင်ယူရမည်၊ ဆက်ပြီး သင်ယူရမည်၊ ပညာသင်ချင်သည်၊ ဘယ်လိုသင်ယူရမည်ဆိုသည့် အချက်များကို သေချာနားလည်မည်ဆိုလျှင် နိုင်ငံ၏ အမျိုးသား ပညာရေး မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းသည် ကျောင်းသားများ၊ လူငယ်များနှင့် အရွယ်ရောက်သူများ၏ ဘဝတစ်သက်တာ ပညာသင်ယူမှု၊ ပညာသင်ယူသွားရန်မှာ ခက်ခဲတော့မည်မဟုတ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်က ဦးဆောင်ပြီးလုပ်ရမည်မှာ မှန်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်က ဦးဆောင်ပြီးလုပ်သည့်အခါ စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ တတ်နိုင်သမျှ ပံ့ပိုးပေးသွားရန် အရေးကြီးပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ(၁/၂၀၁၇) အစည်းအဝေးပြောကြားချက်မှ
ကောက်နုတ်ချက်
(၁-၃-၂၀၁၇)

- ❑ အရေးအကြီးဆုံးက ပညာရေးပါပဲ။ SME ကစပြီး လုပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းလေးတွေ ပိုပြီးအောင်မြင်အောင် ကျွန်မတို့ အစိုးရအနေနဲ့ ဘယ်လိုပံ့ပိုးရမလဲ၊ အစိုးရက အားလုံးလုပ်ပေးလို့ မရပါဘူး။ ကျွန်မတို့ဟာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ယုံကြည်တဲ့စနစ်ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွင်းမှာ SME လုပ်ငန်းတွေ အောင်မြင်အောင် အစိုးရက ဘယ်လိုပံ့ပိုးမလဲဆိုတာကို ဗဟိုကော်မတီအနေနဲ့ ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရရဲ့ ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်အတွင်း ပံ့ပိုးပေးဖို့ လက်ဝါးကြီးအုပ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ရဲ့ မူဝါဒတွေအရ လုပ်ရမယ်ဆိုပြီး ကန့်ကွက်ဖို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။
- ❑ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွင်း SME လုပ်ငန်းတွေ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဘယ်လိုပံ့ပိုးကူညီမလဲ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့လုပ်နေတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ကမ္ဘာကြီးနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး စီးပွားရေးအရ ဆက်သွယ်မှုတွေသာမက လူမှုရေးအရ ဆက်သွယ်မှုတွေ တိုးတက်ကောင်းမွန်ဖို့ ဘယ်လိုလုပ်သွားမလဲဆိုတာကြည့်ပြီး အကြံဉာဏ်ပေးစေချင်ပါတယ်။
- ❑ ကျွန်မတို့မှာ တီထွင်ဉာဏ်ရှိရပါမယ်။ တီထွင်ဉာဏ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရမယ်။ တခြားနိုင်ငံတွေမှာ မသုံးဘူးတဲ့ နည်းပညာတွေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ရှာရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ တခြားနိုင်ငံတွေထက် စီးပွားရေးမှာ တော်တော်နောက်ကျနေပါတယ်။ နောက်ကျနေလို့ ကျော်တက်ဖို့ဆိုရင် တခြားသူတွေမတွေးဖူးတဲ့ အတွေးတွေမှဖြစ်မယ်။ ဈေးကွက်သစ်တွေ ဖန်တီးရမယ်။
- ❑ အသိပညာရှင်တွေ၊ အတတ်ပညာရှင်တွေက ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အကြံပြုကြပါ။ မစမ်းသပ်ဖူးတဲ့ နည်းတွေနဲ့ စမ်းသပ်ရမယ်။ မိုက်ရူးရဲဆန်တာကို ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ သတ္တိရှိရှိ ပညာကိုအသုံးပြုပြီး သူများတွေ မလုပ်ဖူးတဲ့နည်းတွေကို

လုပ်မယ်ဆိုရင် SME တွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ အင်မတန်မှ အထောက်အကူ ပြုမှာဖြစ်ပါတယ်။

- ❑ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုတာ စီးပွားရေးနဲ့ အင်မတန်မှ ဆက်နွှယ်နေပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ နိုင်ငံရေးကို ကြည့်လိုက်ရင် စီးပွားရေးတောင့်တင်းတဲ့နိုင်ငံတွေကို ကျန်နိုင်ငံတွေက အင်မတန်မှ မျက်နှာ ချိုသွေးနေရတယ်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ ဩဇာလွှမ်းမိုး လာကြတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံကို ကမ္ဘာ့အလယ်မှာ တင့်တင့်တယ်တယ်နဲ့ ရပ်တည်စေချင်လို့ဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ SME နဲ့ပတ်သက်လို့ လုပ်ငန်းကော်မတီဟာ ကျွန်မတို့ အစိုးရဘက်က သင့်တော်တဲ့ဌာနများရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များသာမက အတတ်ပညာရှင်များ၊ အသိပညာရှင်များ၊ ပြည်သူတွေအတွက် စေတနာနဲ့ စဉ်းစားပေးမယ့် ပုဂ္ဂိုလ် တွေကို ထည့်သွင်းထားတာဟာ နိုင်ငံအနေနဲ့ အရင်တုန်းက ဘယ်လိုပဲ နောက်ကျခဲ့သည်ဖြစ်စေ အခုဆိုရင် အင်မတန်မှ အရေးကြီးတဲ့ စီးပွားရေး ကဏ္ဍဖြစ်တဲ့ SME တွေကို အခြေခံပြီးတော့ တခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ ရင်ပေါင်တန်း ရုံသာမက ကျော်တက်သွားနိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေကို ကြိုးစားနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာအမျိုးသမီးများ
ရက်သတ္တပတ်ဖိုရမ်ပွင့်ပွဲတွင် ပြောကြားသော အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၆-၃-၂၀၁၇)

- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကမ္ဘာကြီး၏ ယဉ်ကျေးမှုအရ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် သမိုင်းအစဉ်အလာအရ ပိုပြီး အခွင့်အလမ်းများ ခံပါကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တတ်နိုင်သည့်ဘက်မှ အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူ ရင်ပေါင်တန်းပြီး လုပ်စရာများရှိပါကြောင်း၊ မြန်မာ့သမိုင်း၌ စီးပွားရေးဘက်တွင် မြန်မာအမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါကြောင်း။
- ❑ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးမရှိဘဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် စီးပွားရေးဟာ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မလဲ။ စီးပွားရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ အားပေးတယ်ဆိုတာဟာ လူသားများရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အားပေးတာပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၊ လုပ်ငန်းတစ်ခုအတွက် အကျိုးစီးပွားကို အားပေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ လူသားများအားလုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ဦးတည်ပြီးတော့ စီးပွားရေးကို ကျွန်ုပ်တို့က အားပေးတာဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ဥပဒေများနှင့် ကြည့်မည်ဆိုပါက အချို့နိုင်ငံများသည် မိမိတို့နိုင်ငံထက် သာလွန်နေသည်ဆိုခြင်းမှာ ငြင်း၍မရပါကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ဥပဒေများကိုသာ ကြည့်၍မရပါကြောင်း၊ ဥပဒေ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုလည်း ကြည့်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးများကို စဉ်းစားမည်ဆိုလျှင် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကိုလည်း အဓိကထားပြီး စဉ်းစားရန် အရေးကြီးပါကြောင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးမရှိဘဲနှင့် အမျိုးသမီးများ တန်းတူညီတူ အခွင့်အရေးရရန် ဥပဒေများနှင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ယင်းဥပဒေများသည် စက္ကူပေါ်တွင်သာ ရှိနေပါက လူ့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်ပါကြောင်း။
- ❑ အမျိုးသမီးများ အခွင့်အရေးရခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ စံနှုန်းစံထားများသည် မြင့်မားလာပါကြောင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများ

ကို တောင်းရုံသာမက မိမိတို့၏ တာဝန်များကို မိမိတို့နိုင်ငံက အမျိုးသမီး အနေဖြင့် ပြသစေလိုပါကြောင်း၊ အခွင့်အရေးကိုသာ တောင်းခံပြီး တာဝန် ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုကိုမူ အစိုးရကသာ အားလုံးလုပ်ရန်ဆိုသည်မှာ ဒီမိုကရေစီ စံနှုန်းများနှင့် မကိုက်ညီဟု သုံးသပ်ပါကြောင်း။

- ယခုကျင်းပသည့် ဖိုရမ်သည် ပြည်သူ့တစ်ရပ်လုံး ပါဝင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဖြစ်ရန် မိမိတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီအနေဖြင့် မည်သို့ ပါဝင်ကြမည် ဆိုသည်ကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြပြီး မိမိပတ်ဝန်းကျင်၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် လူ့ ဘောင်တစ်ရပ်လုံးတွင် တန်းတူညီမျှမှုများကို အားလုံးဝိုင်းဝန်း အကောင် အထည်ဖော်ကြရန်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့
အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၈-၃-၂၀၁၇)

- ❑ ယခုနှစ်သည် အမျိုးသမီးများနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးသမီးများ၏ စီးပွားရေး ကဏ္ဍကို ဦးစားပေးသည့်နှစ်ဟု နားလည်ပါကြောင်း၊ မည်သည့်အတွက် စီးပွားရေးဦးစားပေးသည်ကို အားလုံးက ပထမ ဆင်ခြင်ရန်လိုပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးကောင်းမှု ကျန်သည့်အရာများ ကောင်းသွားမည်ဟု အမြင်ရှိနေခြင်းလား ဆိုသည်ကို စဉ်းစားမိပါကြောင်း။
- ❑ ယခုနှစ်သည် နိုင်ငံအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အဓိကထားရမည့်နှစ်ဖြစ်သည့် အတွက် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် စီးပွားရေးအကြောင်းပြောရာတွင် စီးပွားရေးကဏ္ဍမှ ငြိမ်းချမ်းရေးကို မည်သို့အားပေးနိုင်မည်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် မည်သို့ကူညီနိုင်မည်ဆိုသည်ကို စဉ်းစားကြစေလိုပါကြောင်း။
- ❑ အမျိုးသမီးများဟာ မိမိတို့ရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဓနအင်အား၊ လုပ်ငန်းရှင်အင်အားကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက်သာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဘယ်လိုအသုံးပြုမလဲဆိုတာကို စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။
- ❑ အင်အားဟာ အမှန်တရားလား၊ အမှန်တရားဟာ အင်အားလားဆိုရာမှာ အမှန်တရားဟာ အင်အားဆိုတဲ့ ခေတ်ကြီးကို ဦးတည်ပါတယ်။ ယဉ်ကျေးတဲ့ သူတိုင်းဟာ အမှန်တရားကို အင်အားလို့ သတ်မှတ်ပြီးတော့ သတ်မှတ်တဲ့ အတိုင်း လုပ်ကိုင်ပြောဆိုကြပါတယ်။
- ❑ အင်အားကို အမှန်တရားလို့ ထင်ရင်း ထင်ရင်းနဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ ဘာမှန်းတောင် မသိကြတော့ပါဘူး။ အင်အားကိုပဲ အားကိုးလာကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ စီးပွားရေး ကဏ္ဍတွေမှာပါတဲ့ အမျိုးသမီးများဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဓနအင်အား၊ စီးပွားရေးကျွမ်းကျင်မှုအင်အားကို အမှန်တရားဆိုတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် သုံးကြပါလို့ တိုက်တွန်းချင်ပါကြောင်း။
- ❑ မိမိအနေဖြင့် အမှန်တရားသည် အင်အားအဖြစ် ခိုင်မြဲအောင်လုပ်ပါ ကျန်သည့်ကိစ္စများသည်လည်း မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြစ်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အမျိုး

သမီးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင် ၅၀-၅၀ ရာခိုင်နှုန်းပါသကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းရေးရရန်အတွက် လုပ်ဆောင်သည့်နေရာတွင် တစ်ဝက်တာဝန်ယူသင့်သည်ဟု ထင်မြင်ပါကြောင်း။

- ❑ ယခုအချိန်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်၌ အမျိုးသမီးများ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ရေး ဆိုပြီး လှုပ်ရှားနေပါကြောင်း၊ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသာမက ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်စေလိုပါကြောင်း၊ ပါဝင်သည်ဆိုရာတွင် အစည်းအဝေးထဲ ဝင်ထိုင်မှ ပါဝင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုသည်မှာ အစည်းအဝေးထဲမှ စခြင်းမဟုတ်ပါကြောင်း၊ ပြည်သူလူထု၏ နှလုံးသားနှင့် ဦးနှောက်ထဲမှ စတင်ခြင်းဖြစ်ရာ အဆိုပါကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် များစွာကူညီနိုင်ပါကြောင်း။
- ❑ ပြည်သူပြည်သားအားလုံးသည် စီးပွားရေးအောင်မြင်မှုကို အလေးထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ စီးပွားရေးအောင်မြင်မှုမှ အကျိုးရလဒ်များကို အများအတွက် မည်သို့သုံးသည်ကို ပြဖို့လိုပါကြောင်း၊ အတ္တဟိတ၊ ပရဟိတနှစ်ခုလုံး တွဲပြီး လုပ်မှ အောင်မြင်မှုရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ နှစ်ခုလုံး မှန်မှန်ကန်ကန် ချိန်ခွင်လျှာညီမျှအောင် ပံ့ပိုးပေးခြင်းသည် စစ်မှန်သည့်အင်အားဖြစ်ပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးသည် မှန်ကန်သည့် စီးပွားရေးပုံစံ ဖြစ်ရန် အရေးကြီးပါကြောင်း၊ စီးပွားရေး အောင်မြင်မှုကိုသာ ဦးတည်ရမည်ဆိုသည်ကို လက်မခံပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအားလုံး ဆက်စပ်နေပါကြောင်း၊ မိမိအကျိုးစီးပွားကို အများအတွက် သုံးမည်ဆိုပါက မိမိအကျိုးစီးပွားသည်လည်း ထပ်တလဲလဲ တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် (၉)ကြိမ်မြောက် ရန်ကုန်ဓာတ်ပုံညာဆုချီးမြှင့်ပွဲ
အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသော အဖွင့်အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၀-၃-၂၀၁၇)

- ❑ ယခုပြိုင်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရင်းနှင့် ဓာတ်ပုံဆရာ၊ ဓာတ်ပုံဆရာမ အဆင့် ရောက်သွားခဲ့သည်ကို မြင်ခဲ့ရကြောင်း၊ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ၎င်းတို့၏ ဆန်းသစ်သည့်ဉာဏ်နှင့် အမြင်များကို ယခုပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ခဲ့ရကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့ လူငယ်များထဲတွင် အလားအလာ ကောင်းသည်ဆိုသည်ကို အားပါးတရနှင့် တွေ့မြင်သိနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခုပွဲဖြစ် မြောက်အောင် စီစဉ်ပေးသည့် ပြင်သစ်သံရုံး ယဉ်ကျေးမှုဌာနကို အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း။
- ❑ မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ၏ အနုပညာစိတ်ဓာတ်ကို ယုံကြည်လေးစားအားပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အနုပညာကို အားပေးသည်ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားအားလုံး စိတ်ဝင်စားသည့် ဘာသာရပ်တစ်ခုကို အားပေးခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ တူညီသည့် အခြေခံသဘောထားများရှိသည်ဆိုခြင်းကို ရရှိနိုင်ကြောင်း၊ ယခုပွဲတော်ကို အားပေးသည်ဆိုသည်မှာ အနုပညာစိတ်ဓာတ်သာမက လူမှုရေးစိတ်ဓာတ်ဖြင့် အားပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကထားပြီး လုပ်ဆောင်နေကြသည်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စဆိုသည်ကို အများနားလည်မှုရှိကြမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးရရန်ဆိုသည်မှာ အခြေခံအားဖြင့် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် နားလည်မှုရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် နားလည်မှုမရှိပါက ငြိမ်းချမ်းရေးပဋိပက္ခများကို မည်သို့မျှ ဖြေရှင်းနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လူသားများအကြား၊ မတူညီသည့် ယဉ်ကျေးမှုများအကြား၊ မတူညီသည့် အမြင်များအကြား ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် နားလည်မှုရအောင် လုပ်ပေးသည့် မည်သည့်အခမ်းအနားမျိုးမဆို မိမိတို့အနေဖြင့် ကြိုဆိုပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်း(၂၀၁၇-၂၀၂၁) စတင်ဆောင်ရွက်မှု
အသိပေးခြင်းအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကားမှကောက်နုတ်ချက်
(၃၀-၃-၂၀၁၇)

- ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ခြင်းသည် နိုင်ငံတစ်ခုအတွက် အကောင်းဆုံးလာဘ်လာဘဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါကြောင်း၊ သို့သော် လာဘ် လာဘဟုပြောသည့်အခါ အများကပေးသည့် လွယ်လွယ်နှင့်ရသော လာဘ် လာဘမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဉာဏ်ပညာ၊ ဝီရိယတို့နှင့် ယှဉ်တွဲပြီး စနစ်တကျရယူသည့် ဆုလာဘ်မျိုးဖြစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုလိုအတွေးအခေါ်နှင့် မိမိတို့၏ အမျိုး သားစီမံကိန်းကို ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ စိတ်ကူးယဉ်၍လည်းကောင်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရေးဆွဲထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်နှစ်ပြီးတစ် နှစ် ဘယ်လိုဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမလဲဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်ပြီး ရေးဆွဲ ထားသည့် စီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် ပြည်သူပြည် သားများ၏ ကျန်းမာရေး အင်မတန် အရေးကြီးပါကြောင်း။
- သူနာပြုဆရာမတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည့် မိခင်ဖြစ်သူက အမြဲပြောလေ့ရှိပါကြောင်း၊ ကျန်းမာမှုဖြစ်မယ်၊ မကျန်းမာလျှင် ဘာမှလုပ်လို့မရဘူးဟု ပြောပါကြောင်း၊ ဉာဏ်ပညာ၊ အလုပ်အကိုင်၊ ဓနအင်အားများစွာရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကျန်းမာရေးပျက်စီးယိုယွင်းသွားသည့်အခါ မည်သည့်စွမ်းရည်မှမရှိတော့သည် ကို သူနာပြုဆရာမတစ်ဦးအနေဖြင့် ၎င်းကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့၍ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးကို အလွန်အလေးထားခဲ့ပါကြောင်း၊ ပြည်သူပြည်သားများ၏ ကျန်းမာရေးသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် သယံဇာတတစ်ခုဖြစ် သည်ဟု ပြောလိုပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စနစ်တကျကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက် မှုအတွက် အားလုံးဝိုင်းပြီး ကြိုးစားရမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခုမိမိတို့၏ အမျိုး သားကျန်းမာရေးစီမံကိန်းသည် ပြည်သူကိုအခြေပြုသည့် စီမံကိန်းမျိုးဖြစ်ပါ ကြောင်း၊ ပြည်သူကို အခြေပြုသည့် စီမံကိန်းဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးသည် အိမ် တွင်းမှစသည်ဟူသည့် အမြင်ဖြင့် မိမိတို့ဆက်သွားရန်လိုပါကြောင်း။
- “မိခင်ရဲ့ဝမ်းထဲကနေစပြီးတော့ ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်မှုက အထူးပဲအရေးကြီး

ပါတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျန်းကျန်းမာမာနဲ့ မွေးမြူလာတဲ့ ပြုစုထားတဲ့ ကလေးတွေဟာ ကြီးလာတော့လည်း ပိုပြီးတော့ ကျန်းမာရေးလည်းကောင်းပါတယ်။ ဉာဏ်ရည်လည်းကောင်းပါတယ်။ အဘက်ဘက်ကနေပြီးတော့ နိုင်ငံအတွက်လည်း အကူအညီအထောက်အပံ့ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ကျန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် အားလုံးဝိုင်းပြီး လုပ်ဖို့လိုတဲ့နေရာမှာ ကျွန်မတို့နိုင်ငံအတွင်းသာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ပြည်ပက မိတ်ဆွေတွေကလည်း ကူညီထောက်ပံ့မှုတွေ အများကြီး ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း လူစွမ်းမှ နတ်မတယ်ဆိုသလို ကိုယ်စွမ်းမှလည်း ကိုယ့်ကိုယ် ကူညီချင်တဲ့စိတ်တွေဖြစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

❑ မိမိတို့ပြည်သူများ၏ စွမ်းရည်များကို မြှင့်တင်ပေးရန် အမြင့်ဆုံးမြှင့်တင်နိုင်အောင် ရေးဆွဲထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့က ယခုလိုကြိုးစားသည့်အခါ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းနှင့်လည်း မပြီးပါကြောင်း၊ အခြားဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းနှင့်လည်း မပြီးပါကြောင်း၊ အခြားဝန်ကြီးဌာနများကလည်း ဝိုင်းဝန်းပြီး ကူညီပေးရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် အခြားဝန်ကြီးဌာန အသီးသီးကလည်း ဝိုင်းဝန်းပြီး ကူညီရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ထို့ပြင် လွှတ်တော်၏ကဏ္ဍကလည်း အလွန်အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းသည့်နေရာတွင် လွှတ်တော်၏ အကူအညီလည်းလိုအပ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများ၏ ကျန်းမာရေးကောင်းရန်ဆိုသည်မှာ အားလုံးဝိုင်းဝန်းပြီး လုပ်ဆောင်ရမည့်ကိစ္စဖြစ်ပါကြောင်း။

❑ ပညာတတ်သည့်၊ ကျန်းမာသည့် ပြည်သူပြည်သားများသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်အတွက် အကောင်းဆုံးအာမခံချက်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတို့နိုင်ငံသည် တိုးတက်မလား၊ မတိုးတက်ဘူးလားဆိုသည်ကို နိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးအခြေအနေကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်၍ရပါကြောင်း၊ တစ်ချိန်က မြန်မာနိုင်ငံကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက လေးစားရသည့် အကြောင်းရင်းတစ်ခုမှာ မိမိတို့နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့်ပညာရေးကို အလေးထားပြီး အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့လို့ ဖြစ်ပါကြောင်း။

**နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ တာဝန်ယူမှုတစ်နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်
ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၃၀-၃-၂၀၁၇)**

- ❑ အခုအချိန်အခါမှာဆိုလို့ရှိရင် ပြည်သူလူထုကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်မယ့် ဥပဒေတွေပြဋ္ဌာန်းတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပြည်သူလူထုကို ဖိနှိပ်ရာရောက်တဲ့ ဥပဒေတွေကိုလည်း ကျွန်မတို့ ပြောင်းလဲသင့်တာကို ပြောင်းလဲတယ်၊ ဖယ်ရှားသင့်တာကို ဖယ်ရှားခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ စနစ်ကိုပြောင်းလဲခြင်းရဲ့ ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေကတော့ စိတ်ဓာတ်ကို ပြောင်းလဲသလား မပြောင်းလဲသလားဆိုတာဟာ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် သိမှာပါပဲ။
- ❑ ကျွန်မတို့အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တွေအနေနဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ပြောင်းလဲခြင်းဆိုတာဟာ ကျွန်မတို့ အဂတိတရားလေးပါးမှ ကင်းဖို့ပါပဲ။ တချို့က အဂတိတရားဆိုတာဟာ ငွေရေးကြေးရေးနဲ့ ပတ်သက်တယ်လို့ပဲ ထင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မမကြာခဏ သတိပေးရပါတယ်။
- ❑ အဂတိတရားလေးပါးဆိုတာ ဆန္ဒာဂတိ၊ ဒေါသဂတိ၊ ဘယာဂတိ၊ မောဟဂတိတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ အစိုးရတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဆန္ဒာဂတိ၊ ဒေါသဂတိ ကင်းရမယ်ဆိုတာ မိမိတို့ချစ်ခင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မိမိတို့နဲ့ နီးစပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ အကျိုးအတွက်ကိုကြည့်ပြီးတော့ မလုပ်ရဘူး။ အမှန်တရားကိုပဲ ကြည့်ပြီးတော့လုပ်ရမယ်။ ဒါ ဆန္ဒာဂတိကင်းခြင်းဆိုတာ ဒါပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံယူမှ အဂတိတရားနဲ့ မကင်းတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ အကျိုးကိုကြည့်ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ နိုင်ငံရဲ့ အကျိုးမကြည့်ဘဲနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ ကိုယ့်ရဲ့မိသားစု၊ ကိုယ့်ရဲ့ မိတ်ဆွေ များရဲ့ မျက်နှာကြည့်ပြီး လုပ်တယ်ဆိုတာဟာ ဒါဟာလည်း အဂတိတရား တစ်မျိုးပါပဲ။
- ❑ ကျွန်မတို့ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးရရှိဖို့၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့ဆိုလို့ရှိရင် အဂတိတရားကင်းစင်ရမယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ကျွန်မတို့နိုင်ငံအတွင်းမှာရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်း၊ အစုအဖွဲ့အသီးသီးနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာဆိုရင် ကိုယ်ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ အမှန်တရားကို ရှေးရှုပြီးတော့ လုပ်ကိုင်ဖို့လိုပါတယ်။

- ❑ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာဟာ ဆက်နွှယ်နေတယ်ဆိုတာကတော့ ထူးထူးထွေထွေ ပြောဖို့လိုမယ်လို့ မထင်ပါဘူး။ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ဟာ လွယ်တဲ့ဖြစ်စဉ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မတို့အတွက်မျှော်လင့်ချက်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အခုရက်ပိုင်းအတွင်းမှာဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့ ဒုတိယပင်လုံညီလာခံအတွက် မျှော်လင့်ချက်တွေ အများကြီးတိုးပွားလာပါတယ်။
- ❑ ပြည်သူ့အပေါ်မှာ မေတ္တာထားမယ်ဆိုတာ ပြည်သူ့ရဲ့ဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကျွန်မတို့ အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားသွားမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရောက်တယ်။
- ❑ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မေတ္တာထားတယ်ဆိုတာ ပါးစပ်ပြောရုံနဲ့ မပြီးပါဘူး။ တကယ်ကို မေတ္တာထားတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ်မေတ္တာထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ဘဝနေရေး ပိုပြီးတော့ ကောင်းမွန်အောင်လို့၊ စိတ်အေးချမ်းနိုင်အောင်လို့၊ ကိုယ်ကျန်းမာနိုင်အောင်လို့ ဒီလိုဟာတွေကိုလုပ်ပေးမှ တကယ်မေတ္တာရှိရာရောက်ပါတယ်။
- ❑ မေတ္တာရှိပါတယ်၊ မေတ္တာရှိပါတယ်လို့ ပါးစပ်ပြောပြီးတော့ တကယ်တော့ ထိထိရောက်ရောက် ဘာမှမလုပ်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒီမေတ္တာဟာ စကားလုံးတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်ထိရောက်တဲ့ အင်အားမဟုတ်ပါဘူး။
- ❑ အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့ ပြည်သူ့အပေါ်မှာ မေတ္တာထားမယ်လို့ ကျွန်မတို့ကတိပြုသွားတဲ့ အတိုင်းပဲ တတ်နိုင်သမျှ ပြည်သူ့ရဲ့ ဘဝတိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ထိ အောင်မြင်တယ်။ မအောင်မြင်တယ်ဆိုတာကတော့ စောစောက ကျွန်မပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ကျွန်မတို့ဝန်ကြီးဌာန အသီးသီးက တင်ပြပြီးပါပြီ။
- ❑ ပြည်သူ့အပေါ်မှာ မေတ္တာထားတယ်ဆိုတာ ပြည်သူ့ရဲ့ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးကို ကျွန်မတို့ အထူးဂရုပြုဖို့လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အခု ကျွန်မတို့ရဲ့ ဒီနှစ်ဘတ်ဂျက်ထဲမှာဆိုလို့ရှိရင် ပညာရေးနဲ့ ကျန်းမာရေးအတွက်ကို အထူးကျွန်မတို့ သုံးထားတာ ရှိပါတယ်။ အရင်တုန်းကနဲ့မတူအောင်လို့ ပိုမိုပြီးတော့ သုံးစွဲထားပါတယ်။
- ❑ နောက်ပြီးတော့ ဒီသုံးစွဲတဲ့ငွေများဟာ အလဟဿ မဖြစ်စေဘူးဆိုတာလည်း ကျွန်မတို့ အာမခံနိုင်ပါတယ်။ အခု ဒီတစ်နှစ်အတွင်းမှာကို ကျွန်မတို့ရဲ့ ပြည်သူ့စောင့်ရှောက်မှု တိုးတက်တဲ့နှုန်းဟာ အင်မတန်မှ မြန်ပါတယ်။

- ❑ တိုးတက်တယ်ဆိုတဲ့ ထင်ထင်ရှားရှား ကိစ္စတစ်ခုကတော့ တီဘီ၊ နောက်ပြီးတော့ ငှက်ဖျား၊ HIV နဲ့ AIDS ပတ်သက်တဲ့ ဒီရောဂါကြီး သုံးခု တိုက်ဖျက်ရေးစီမံကိန်းပေါ့။
- ❑ တစ်ကမ္ဘာလုံးကနေ ပါဝင်နေတဲ့ စီမံကိန်းကြီးမှာဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ တိုးတက်မှုဟာ အံ့မခန်းပါပဲဆိုပြီးတော့ Global Funds ဆိုတဲ့ ဒီရောဂါကြီး သုံးခုကို တိုက်ဖျက်မှုအတွက် ထူထောင်ထားတဲ့ ကမ္ဘာ့ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့က နေပြီးတော့ ကျွန်မတို့ကို ချီးမွမ်းရပါတယ်။
- ❑ အရင်တုန်းကဆိုလို့ရှိရင် မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဒီရောဂါကြီးသုံးခု တိုက်ဖျက်မှုမှာ နောက်ဆုံးနားက ရှိနေပေမယ့် အခုဆိုရင် ကမ္ဘာ့အဆင့်နဲ့က ထိပ်တန်းကို တက်လာပြီဆိုပြီး ချီးမွမ်းရပါတယ်။ ချီးမွမ်းတယ်ဆိုတာကလည်း စကားနဲ့တင် မဟုတ်ပါဘူး။
- ❑ ဒါကြောင့်မို့လို့ နောင်သုံးနှစ်မှာဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၅၀၀ နဲ့ ထောက်ပံ့မယ်။ ဒီကိစ္စတွေ ဆက်ပြီးတော့ လုပ်သွားဖို့ ထောက်ပံ့မယ်ဆိုပြီးတော့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါ ကျွန်မအနေနဲ့ ကျေနပ်စရာတွေ ထဲမှာ တစ်ခုပါ။
- ❑ ကျွန်မတို့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရဲ့တာဝန်ကို စပြီးတော့ ယူစဉ်အခါတုန်းကဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့ ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်နဲ့ ယူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့ အခုတစ်နှစ်ကြာပြီဆိုတော့ ဆောင်ပုဒ် ကိုလည်း ကျွန်မတို့ နည်းနည်းပြောင်းပြီးတော့သွားရရင် ကောင်းမယ်လို့ ကျွန်မထင်ပါတယ်။
- ❑ အဲဒီတော့ ကျွန်မစဉ်းစားပါတယ်။ ဘယ်လိုဆောင်ပုဒ်မျိုးနဲ့ ဆက်သွားရင် ကောင်းမလဲဆိုတော့ တိုတိုတုတ်တုတ်နဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်အောင် “ပြည်သူနဲ့အတူ” လို့ ကျွန်မတို့ဆက်ပြီးတော့ ဒီခရီးလမ်းကို ပြည်သူနဲ့အတူ လျှောက်လှမ်းသွားချင်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်
အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင်
ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
(၂၄-၄-၂၀၁၇)

- ❑ ဘယ်အပိုင်းကိုပဲ ဆွေးနွေးဆွေးနွေး၊ ဘယ်ရှုထောင့်ကနေပဲကြည့်ကြည့် နောက်ဆုံး မိမိတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ဘယ်လိုပိုပြီး တော့ အောင်မြင်အောင်လုပ်နိုင်မလဲ၊ ပိုပြီးတော့ ချောမွေ့အောင်လုပ်နိုင်မလဲ၊ ပိုပြီးတော့ ထိရောက်အောင်လုပ်နိုင်မလဲဆိုသည့် အတွေးအခေါ်များနှင့်ရှိကြ မည်ဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း၊ အားလုံးကပါဝင်မှ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ ရနိုင် မှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ အားလုံးကလည်း ကိုယ့်ဘက်က ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အကောင်းဆုံးဟုထင်သည့် အတွေးအခေါ်၊ အမြင်များနှင့် တင်ပြကြမည်ဟု မျှော်လင့်ပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့အမြဲသင်ခဲ့ရသည့်အတိုင်း စကားဆိုသည်မှာ သူခံသာသည့်စကားနှင့် သူမခံသာသည့်စကားဆိုတာရှိပါကြောင်း၊ ဒါပေမယ့် ပထမဦးဆုံး ဆုံးဖြတ် ရမည်မှာ စကားတစ်ခုသည် မှန်သလား၊ မမှန်သလားဆိုတာ ဆုံးဖြတ် ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒုတိယက အကျိုးရှိသလား၊ မရှိဘူးလား၊ စကားတစ်ခု ဟာ မှန်သလား၊ မမှန်ဘူးလားဆိုတာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သဘော ထားချင်းမတူပါကြောင်း၊ နောက်တစ်ခုမှာ မှန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်တောင် မှ အကျိုးရှိသလား၊ အကျိုးမရှိဘူးလားဆိုသည်ကို ဆင်ခြင်ရမည်ဖြစ်ပါ ကြောင်း။
- ❑ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ပြောသည့်အခါ မှန်ကန်သည့်စကားများ ဖြစ်ရန်လိုသလို အကျိုးရှိသည့်စကားများ ဖြစ်ရန်လည်းလိုပါကြောင်း၊ တတိယနှင့် စတုတ္ထ အဆင့်မှာ သူခံသာသည့်စကားနှင့် သူမခံသာသည့်စကား ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ခံသာသည်၊ မခံသာဘူးဆိုတာ အများအားဖြင့် လက်ခံနိုင်သည်၊ လက်မခံနိုင် ဘူးဆိုသည်မှာ အမြဲတစေ မပြောင်းမလဲ အခြေအနေမဟုတ်ပါကြောင်း၊ တချို့စကားများသည် တစ်ချိန်က လက်မခံနိုင်သော်လည်း နောက်တစ်ချိန် တွင် လက်ခံနိုင်သည်ဟု ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ယခုလို

အစည်းအဝေးများ ကျင်းပနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ အရင်တုန်းက တစ်ယောက် နှင့်တစ်ယောက် စကားမပြောခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ ယခုလို ထိုင်ပြီး ဆွေးနွေးနိုင်သည်ဆိုတာ တစ်ချိန်တုန်းက လက်မခံနိုင်သည့် ကိစ္စ၊ အတွေးအခေါ်ပြသခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့အားလုံး၊ ယခုအစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်လာသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ဘယ်လိုပုံပိုးမလဲ၊ ဘယ်လိုတိုးတက်အောင် လုပ်ပေးမလဲ၊ ဘယ်လိုအောင်မြင် အောင် လုပ်နိုင်မလဲဆိုသည့် အတွေးအခေါ်များဖြင့် ချဉ်းကပ်မည်ဟု မိမိ အနေဖြင့် မျှော်လင့်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြိတိန်နိုင်ငံရောက် မြန်မာနိုင်ငံသားများနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်
ပြောကြားသည့်အမှာစကားမှကောက်နုတ်ချက်
(၉-၅-၂၀၁၇)

- ❑ မြန်မာနိုင်ငံသားများအားလုံးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့ကြသူအားလုံးကို မခွဲခြားဘဲ မိသားစုကဲ့သို့ မှတ်ယူပါကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီလမ်းစဉ်ကို စတင်လျှောက်လှမ်းစဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပြည့်ဝသည့် ဒီမိုကရေစီမဟုတ်သေးသော်လည်း တစ်လှမ်းချင်းလှမ်းနေပါကြောင်း၊ လုံးဝပြည့်ဝသည့် ဒီမိုကရေစီဖြစ်အောင် နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် တာဝန်ရှိပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ အစိုးရတစ်ခု၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်း ဆောင်ရွက်၍ မရပါကြောင်း၊ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်ကြီးအေးချမ်းအောင်၊ သာယာအောင်၊ တိုးတက်အောင်ကြိုးစားသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးဆုံးမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးမရှိဘဲ စစ်မှန်သည့် တိုးတက်မှု ရေရှည်တွင် မရနိုင်ပါကြောင်း၊ အရေအတွက်ရှိပြီးဖြစ်သည့်အတွက် အရည်အချင်းရှိအောင် လုပ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နှလုံးရည်ပြည့်ဝအောင်လုပ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အစိုးရသစ်အနေဖြင့် ပြည်သူအပေါ်တွင် မေတ္တာထားပြီး နိုင်ငံအပေါ်တွင် သစ္စာစောင့်သိပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ပြည်ပတွင်နေထိုင်သော်လည်း မိမိတို့သားသမီးများအား မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုသိရှိအောင်နှင့် မြန်မာစကားကို သင်ကြားပေးထားသင့်ပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံကိုကူညီချင်လျှင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခံနားလည်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကိုလေးစားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုကော်မတီ၏
(၁၀)ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကားမှကောက်နုတ်ချက်
(၁၂-၅-၂၀၁၇)

- ❑ မိမိတို့၏ အောင်မြင်မှုသည် မိမိတို့ နိုင်ငံတစ်ခုတည်း၏ အောင်မြင်မှုမဟုတ်ဘဲ တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်များအတွက် အောင်မြင်မှုဟု သတ်မှတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များလည်းရှိပါတယ်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အနေဖြင့် ဒုတိယအကြိမ် ကျင်းပမည့် (၂၁)ရာစု ပင်လုံညီလာခံ၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကြီးကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အားလုံးတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆပါတယ်။
- ❑ “ဒီလိုငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်လို့ အောင်မြင်ခြင်း၊ မအောင်မြင်ခြင်းဟာ နောက်ဆုံးက ဆန္ဒနဲ့ပဲဆိုင်ပါတယ်။ ဆန္ဒကလွဲလို့တခြားမဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းဘာမှမရှိပါဘူး။ အောင်မြင်ခြင်းတရားလေးပါးဆိုတာ ဆန္ဒနဲ့ပဲစတာပါ။ ငြိမ်းချမ်းရေးလိုချင်ရင် ဘယ်လိုနည်းနဲ့မဆို ကျွန်မတို့ရယူလို့ရပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးမလိုချင်ရင်တော့ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကြန့်ကြာအောင် လုပ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။
- ❑ ဆန္ဒရှိတာ၊ မရှိတာက နောက်ဆုံးဘယ်သူကဆုံးဖြတ်မလဲဆိုတော့ ပြည်သူလူထုနဲ့ သမိုင်းက ဆုံးဖြတ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုဆိုတာ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ ပြည်သူမဟုတ်ဘူး။ နောင်လာနောက်သားများ၊ မျိုးဆက်များက ဆုံးဖြတ်မယ်ဆိုတာ သမိုင်းကဆုံးဖြတ်ခြင်းပဲဖြစ်မှာပါ။ ကျွန်မတို့ အားလုံးဟာ အောင်မြင်မှုအတွက်ကို ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ တတ်အားသမျှ စေတနာမှန်မှန်နဲ့ ကြိုးစားသွားကြမယ်။ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်အပြည့်အဝနဲ့ ကြိုးစားသွားကြမယ်လို့ ကျွန်မအနေနဲ့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁)ရာစု ပင်လုံ
(ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်
အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၄-၅-၂၀၁၇)

- ❑ ကျွန်မတို့ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကြီးဟာ အခုဆိုရင် နိုင်ငံအတွက်၊ ပြည်သူအတွက် အရေးကြီးလှတဲ့ ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ အခြေခံမူတွေကို ဆွေးနွေးနိုင်တဲ့ အဆင့်ကို ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အနှစ်နှစ်အလလ မျှော်လင့်ခဲ့ကြတဲ့ သမိုင်းတွင်မယ့်အခါသမယ၊ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုသမိုင်းသစ်ကို ကျွန်မတို့ အားလုံးအတူတကွ စတင်ဖွင့်လှစ်ကြတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ ညီလာခံ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားမှာ ကျွန်မအနေနဲ့ ပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းက ပြည်သူတွေကို အသိပေးပြောကြားလိုတဲ့ အဓိကရည်မှန်းချက် (၃)ရပ် ရှိပါတယ်။
- ❑ ပထမဆုံးအချက်ကတော့ ကျွန်မတို့ ဦးတည်လျှောက်လှမ်းနေတဲ့ ပန်းတိုင်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံ၊ ကျွန်မတို့သမိုင်းကြောင်းမှာ ရှည်ကြာလှပြီဖြစ်တဲ့ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေရဲ့ ဖြေရှင်းချက်ဟာ အားလုံးသဘောတူ လက်ခံနိုင်တဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အားလုံးနီးပါး လက်ခံထားကြပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေရဲ့ ဖြေရှင်းချက်ဖြစ်တဲ့ **“ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံတဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုဖြစ်ပေါ်လာရေး”**ဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပန်းတိုင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပန်းတိုင်ကို အရောက်လှမ်းနိုင်မှာလားဆိုတာကတော့ ဒီကနေ့ ကျွန်မတို့အားလုံးရဲ့ လက်ဝယ်မှာရှိနေပါတယ်။ ဒီတာဝန်ဟာ ကျွန်မတို့အားလုံးရဲ့ ပခုံးထက်မှာ ကျရောက်နေပါပြီ။ ဒါကို ရှောင်လွှဲဖို့၊ ဒါကို ရှောင်ဖယ်ဖို့၊ ဒါကိုနောက်တွန့်ဖို့ ဘယ်သူကမှ ဆန္ဒရှိလိမ့်မယ်လို့ မထင်ပါဘူး။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကျွန်မတို့ ပေးဆပ်ရတဲ့ စွမ်းအားတွေ၊ ယုံကြည်မှုတွေ၊ အလေးအမြတ်ထားရှိမှုတွေက ဒီနိုင်ငံ၊ ဒီပြည်ထောင်စုနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေကို အလင်းရောင်ပေးစွမ်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီအလင်းရောင်မှိန်ဖျော့လာမလား။ ဒီအလင်းရောင် ပိုမိုပြီး တောက်ပလာမလားဆိုတာက ကမ္ဘာကြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့နေရာကို ပြသလာပါလိမ့်မယ်။

- ❑ ဒုတိယအချက်ကတော့ တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (Nationwide Ceasefire Agreement-NCA)ကို လက်မှတ်ရေးထိုးဖြစ်ပါတယ်။ အခုလို ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတွေ ဖြစ်ပေါ်လာအောင်၊ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေ ပေါ်ပေါက်လာအောင် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (Nationwide Ceasefire Agreement-NCA)က တံခါးဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတံခါးဖွင့်လှစ်နိုင်စေခဲ့တဲ့ NCA ဟာလည်း တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီးထွက်ပေါ်လာခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ သမိုင်းတစ်လျှောက်ပြန်ကြည့်ရင် အပစ်ရပ်သဘောတူစာချုပ်တွေ အသီးသီးချုပ်ဆိုခဲ့ကြပေမယ့် အပစ်ရပ်လုပ်ငန်းစဉ် ခိုင်မာရေး၊ အပစ်ရပ်ပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်မြောက်ရေးတို့အတွက် အာမခံချက်တွေ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒီအာမခံချက်(၂)ရပ်ကို ရရှိစေဖို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကတိကဝတ်ပြုကြမယ့် သဘောတူစာချုပ်တစ်ရပ် ရှိဖို့လိုတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆနဲ့ NCA ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ NCA ကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့စဉ်က ကျွန်မတို့ ပါဝင်ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ပေမယ့် အစိုးရတစ်ရပ်ရဲ့ တာဝန်သိမှု၊ တာဝန်ယူမှုအပြည့်အဝနဲ့ လက်ခံရယူပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ ပါဝင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးနဲ့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးတော့ ဒီလမ်းကြောင်းကို လျှောက်လှမ်းခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။
- ❑ တတိယအချက်ကတော့ ကျွန်မတို့ လက်ခံကျင့်သုံးနေတဲ့ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးမူဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ၂၀၁၅ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကနေ လူထုက ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်တဲ့ အစိုးရဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားရင်ကြားစေရေးကို အခြေခံပြီး ကျွန်မတို့အနေနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ရှေ့ခရီးအတွက် လျှောက်လှမ်းရာမှာ အားလုံးနဲ့ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပြီးမှ ခြေလှမ်းတွေလှမ်းနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ပေါ်ပင်အများကြိုက်မယ့်နည်းတွေရှာပြီး ဖိအားပေးတာမျိုး၊ နိုင်ငံရေးအရ အကျပ်ကိုင်တာမျိုး ကျွန်မတို့အနေနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ရှေ့ခရီးအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ပေါ်ပင်အများကြိုက်မယ့်နည်းတွေရှာပြီး ဖိအားပေးတာမျိုး၊ နိုင်ငံရေးအရ အကျပ်ကိုင်တာမျိုး ကျွန်မတို့လုပ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ အားလုံးနဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီး အားလုံးလက်ခံနိုင်တဲ့ သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေမှ ဘုံသဘောတူညီချက်တွေ ထွက်ပေါ်လာအောင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြရာမှာ ယဉ်ကျေးတာဟာ ပျော့ညံ့တာမဟုတ်ပါဘူး။ ညှိနှိုင်းတာဟာ အလျော့ပေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ ရိုးသားတည်ကြည်မှုနဲ့ ယုံကြည်မှုကို အားလုံးကသတိတရား

အသိတရားနဲ့ ဆင်ခြင်ကျင့်သုံးကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဘယ်သူနဲ့မဆို စေ့စပ် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဖို့ စိုးရိမ်စရာမလိုအပ်ပါဘူး။ ကွဲပြားမှုတွေပိုပြီး ကြီးမားလာ စေနိုင်တဲ့ ပြဿနာတွေကို အာရုံစိုက်မနေကြဘဲ ကျွန်မတို့အချင်းချင်း ပေါင်း စည်းမှုတွေ ပိုပြီးခိုင်မာလာစေနိုင်တဲ့ အဆိုပြုချက်တွေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ကြ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုတွေဟာ နားလည်မှု၊ ရင်းနှီးမှုတွေကို တိုးပွားလာစေပြီး စာနာနားလည်မှု၊ မျှဝေခံစားမှုတွေကို ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင် ပါတယ်။ အဝေးကနေ စကားလုံးတွေ၊ ပြောကြားချက်တွေကို နားထောင် အနက်ကောက်ပြီး သုံးသပ်နေတာထက် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့ဆုံပြီး ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းကြတာက တူညီတဲ့ သဘောထားတွေကို ဖော်ထုတ်နိုင်စေမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ အခုလို ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာအခြေခံမှုတွေကို ဖော်ထုတ်နိုင်အောင် ကျွန်မတို့အစိုးရ၊ တပ်မတော်၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ အချိန်ပေးပြီး စိတ်ရှည်လက်ရှည် ညှိနှိုင်းခဲ့ရတာ ဖြစ် ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁)ရာစုပင်လုံ
(ဒုတိယအစည်းအဝေး) ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ်အစိတ်အပိုင်း (၁) လက်မှတ်
ရေးထိုးပွဲ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၂၉-၅-၂၀၁၇)

- ❑ သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေ၊ ရှုမြင်ချက်ကွာခြားမှုတွေ အမျိုးမျိုးရှိခဲ့ကြပေမယ့် လည်း ဘုံတူညီတဲ့သဘောထားအမြင်တွေဖြစ်လာအောင် ဆွေးနွေးငြင်းခုံနဲ့ ညှိနှိုင်းခဲ့ကြတာဟာ အင်မတန်မှ အားတက်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှပါတယ်။ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းမှတစ်ဆင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်တွေအတွက် အရေးကြီးလှတဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်အခြေခံအုတ်မြစ် တည်ဆောက်တဲ့လုပ်ငန်းစဉ်ကို စတင်နိုင်ခဲ့တာဖြစ်တဲ့အတွက်လည်း ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာကောင်းလှပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေ နှစ်ပေါင်းများစွာ မျှော်လင့်ခဲ့ရတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး အိပ်မက်ဟာ ပထမဦးဆုံးအနေနဲ့ ကောက်ကြောင်းတွေ စတင်ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပါပြီလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။
- ❑ မတူကွဲပြားမှုတွေကြားကနေ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ဘယ်လိုရယူနိုင်မလဲဆိုတာကို စပြီး သင်ယူနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ တာတိုခရီးတွေမှာ ခွန်အားကြီးသူတွေက သာလွန်တတ်ကြပေမယ့် တာဝေးခရီးတွေမှာ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာသူတွေက အဓိကအောင်ပွဲဆင်လေ့ရှိကြပါတယ်။ ရှေ့ဆက်လျှောက်လှမ်းရဦးမယ့် ငြိမ်းချမ်းရေးခရီးရှည်ကြီးမှာ ကျွန်မတို့အားလုံးအတွက် ဒီစိတ်ဓာတ်ဟာ ခွန်အားဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီညီလာခံကြီးမှ ကျွန်မတို့ရဲ့အတွဲ အတွေ့အကြုံတွေက ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အပေါ်မှာ ရှိနေကြတဲ့သံသယစိတ်တွေကို ဖယ်ရှားပေးနိုင်မယ့် စုစည်းညီညွတ်မှုရရှိရေးဘက်ကို ပို့ဆောင်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ထားပါတယ်။ ကျွန်မတို့အားလုံးမှာ အတိတ်ရဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေ ကိုယ်စီကိုယ်စီရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကနေ့မှာတော့ ကျွန်မတို့အားလုံးဟာ ဒီဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေကို နောင်လာမယ့် မျိုးဆက်သစ်တွေဆီ လက်ဆင့်ကမ်းလိုခြင်း မရှိတော့ဘဲ ကုစားနိုင်မယ့် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေမှုစတင်ခဲ့ပါပြီ။ ကွဲလွဲမှုတွေအကြားက တူညီမှုတွေရှာဖွေ နိုင်ဖို့ဆိုတာ အမှန်တကယ်မှာတော့ မလွယ်ကူလှပါဘူး။ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံလို လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေ နှစ်ပေါင်း

(၇၀)နီးပါး ကြာရှည်ခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံမှာ ပိုမိုပြီး ခက်ခဲနေခဲ့တယ်ဆိုတာ အားလုံးအသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

□ ငြိမ်းချမ်းရေးခရီးလမ်းမှာ ရှေ့ကိုမျှော် အနာဂတ်ကို အာရုံပြုလို့ သွက်သွက် လက်လက် ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းကြဖို့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စု သဘောတူညီချက်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းလို့ ဆိုရမယ့်သဘောတူညီချက်တွေကို ဒီကနေ့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်တဲ့ဖြစ်စဉ်ကို စဉ်းစားလိုက်ရင် အတွေးတွေ ဆက်ပြီးတော့ ပေါ်လာပါတယ်။ ဒီပြည်တွင်းစစ်ကို ကျွန်မတို့ စတင်ခဲ့ကြတာ မဟုတ်ပေမယ့်လည်း အဆုံးသတ်နိုင်အောင် ကြိုးစားနေကြတာ ဘယ်သူ တွေအတွက်လဲ။ ပြည်တွင်းစစ်မှာ အတိဒုက္ခရောက်နေကြရတဲ့၊ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ လုံခြုံအေးချမ်းစွာနေချင်တဲ့ ပြည်သူတွေအတွက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ပြည်သူပြည်သားများရဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှုအတွက် ရှေ့ကိုဆက်ပြီး လျှောက်လှမ်းကြရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အာယာတတွေ၊ နာကျည်းချက်တွေ၊ အနာတရတွေကိုပဲ အာရုံထားနေမယ်ဆိုရင် ခြေထောက်မှာသံလုံးဆွဲပြီး လမ်းလျှောက်တဲ့သူလို ဖြစ်နေမှာပါ။ ကျွန်မတို့ရဲ့ ခြေလှမ်းတွေကို နှေးကွေး လေးလံယိုင်နဲ့စေမယ့် အဲဒီအာယာတတရားတွေကို စွန့်ပစ်နိုင်မှသာ ကျွန်မ တို့အနေနဲ့ သွက်သွက်လက်လက် အားမာန်အပြည့်နဲ့ ရှေ့ကိုလျှောက်လှမ်းနိုင် မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

□ နိုင်ငံတည်ဆောက်ခြင်းဟာ အဆုံးမရှိတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်ပါ။ တစ်ဆင့်ပြီးမြောက် တာနဲ့ နောက်တစ်ဆင့်ကို စရပါတယ်။ ဒီပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁)ရာစုပင်လုံဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေးကနေ ကျွန်မတို့ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ရှာပုံတော်လမ်းကြောင်းမှာ နောက်တစ်လှမ်း လှမ်းခဲ့ပါပြီ။ ဒီအစည်းအဝေး ပြီးဆုံးခြင်းက ငြိမ်းချမ်းတဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဆီသို့ ဦးတည်တဲ့ နောက် ခြေတစ်လှမ်းရဲ့အစကို သတ်မှတ်လိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

**နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့တည်ထောင်ခြင်း နှစ် (၂၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ်
ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၆-၆-၂၀၁၇)**

- ❑ ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့၏ အမည်နာမတွင်ပင် အဖွဲ့၏ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သည့် ကဏ္ဍများကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့သည် ကနဦးတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေးအတွက် စတင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ လက်ရှိအချိန်တွင် ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့သည် ပေါင်းစည်းနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး အရှိန်အဟုန်ကောင်းများလည်း ရရှိလျက်ရှိပါကြောင်း၊ လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၅ ဘီလီယံခန့် နေထိုင်သော ဈေးကွက်ကြီးနှင့် အတူ စုစုပေါင်း အသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး(GDP) အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၅ ထရီလီယံအထိရှိသော ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့သည် ဒေသတွင်းစီးပွားရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အလွန်ကြီးမားသည့် အလားအလာကောင်းများရှိပါကြောင်း။
- ❑ ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့အား စတင်တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကတည်းက ရရှိခဲ့သည့် အောင်မြင်တိုးတက်မှုများကြောင့် ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့ကြီးအား ချီးကျူးဂုဏ်ပြုထိုက်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့၏ ငြိမ်းချမ်း၍ တိုးတက်ကြွယ်ဝသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိရန်အတွက် ဘင်းမိစတက်အဖွဲ့ဝင် ပြည်သူများနှင့် အစိုးရများက ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများ များစွာကျန်ရှိနေသေးသည်ကိုလည်း သတိပြုမိပါကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် မိမိတို့ကြုံတွေ့ရမည့် အဆိုပါစိန်ခေါ်မှုများကို အတူတကွ ကျော်လွှားနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း။
- ❑ အရှေ့တောင်အာရှနှင့် တောင်အာရှအကြား ကုန်းတွင်းသဖွယ် တည်ရှိနေသော ပထဝီအနေအထားကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဘင်းမိစတက်ပြည်သူများ၏ မျှော်လင့်ရည်မှန်းချက်များကို ပြည့်ဝစေရန်နှင့် အဖွဲ့ကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် ဒေသဆိုင်ရာ ပေါင်းစည်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆက်လက်၍ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကနေဒါနိုင်ငံ တိုရွန်တိုမြို့တွင် နေထိုင်ကြသည့်
မြန်မာအသိုက်အဝန်းနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသောမိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၉-၆-၂၀၁၇)

- ❑ တချို့က ကျွန်မတို့ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကြိုးပမ်းမှုတွေဟာ အခုထက်ထိ တိုးတက်မှုမရှိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ တိုးတက်မှုရှိတယ်၊ တစ်ခါတလေမှာလည်း ဆုတ်ယုတ်မှုရှိကြောင်း၊ ရှေ့တိုးရင်း၊ နောက်ဆုတ်ရင်းနဲ့ လိုချင်တဲ့ပန်းတိုင်ကိုရောက်အောင် သွားရမှာဖြစ်ကြောင်း၊ တခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွေကိုကြည့်လိုက်ရင် ဒီလိုပဲဆိုတာ မြင်ရပါကြောင်း၊ တချို့နိုင်ငံတွေမှာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာမက ရာစုနှစ်နဲ့ချီပြီးတောင် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်၊ အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေရေးအတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြရပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ ကြိုးပမ်းသွားရမှာဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ သံရုံးတွေအနေနဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ကျွန်မတို့နိုင်ငံက လာရောက်ပြီး အခြေချတဲ့ ပြည်သူပြည်သားတွေ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ဘယ်မှာရှိသလဲဆိုတာ သိနိုင် မှာမဟုတ်ပါကြောင်း၊ ကာယကံရှင်တွေက ဆက်သွယ်မှု ဆက်သွယ်မှုရမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ သိတဲ့သူတွေတော့ ရှိကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံကူးလက်မှတ်နဲ့ လာတဲ့သူတွေကျတော့ သိကြောင်း၊ သံရုံးကလည်း ဆက်သွယ်လို့ရကြောင်း၊ တချို့တွေက သံရုံးကလည်း ရှိမှန်းလည်းမသိပါကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ရဲရဲဝံ့ဝံ့နဲ့ ဆက်သွယ်ကြစေလိုကြောင်း၊ ကျွန်မတို့သံရုံးက နွေးနွေးထွေးထွေးနဲ့ ကြိုဆိုမှာဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ နောက်တစ်ခုက အမျိုးသားရင်ကြားစေရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အကြောင်း အနည်းငယ်ပြောချင်ပါကြောင်း၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်မတို့နိုင်ငံအတွက် အကြီးဆုံးစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၇၀ နီးပါးအတွင်းမှာ လုံးဝငြိမ်းချမ်းတယ်ဆိုတဲ့ကာလ တစ်ခါမှ မရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့နေ့ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှာပဲ စပြီးတော့ ပြည်တွင်းစစ်က စခဲ့တာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒီပြည်တွင်းစစ်ဟာ အခုလုံးဝ ရပ်စဲသေးတယ်ဆိုတာ မရှိပါကြောင်း၊ ရပ်စဲအောင်လုပ်ဖို့ဆိုတာ အင်မတန်မှ ရုန်းကန်ယူရမယ့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ဆိုတာ

လမ်းဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးကို လျှောက်သွားသလို မဟုတ်ပါကြောင်း၊ အမှန်ပြောမယ်ဆိုရင် လမ်းဖောက်သွားရတာဟာ တောကြီးထဲမှာ လမ်းကြီးကို ဖောက်သွားရသလိုဖြစ်ကြောင်း၊ တောထဲက လမ်းတွေကို ကျွန်မတို့ ဖောက်ရမယ်၊ လမ်းကိုခင်းရမယ်၊ ချက်ချင်းခင်းတဲ့အခါ မြေကြီးလမ်းပဲဖြစ်ပေမယ့် တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ရာသီစုံလမ်းဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရာသီစုံလမ်းဆိုတာ ခိုင်မာအောင်လုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

□ အားလုံးမှာ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါကြောင်း၊ ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ နိုင်ငံအတွင်းမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်အကြားမှာ ပိုပြီး သဘောထားကွဲလွဲစေမယ့် အရာတွေကို အားပေးမှာလား၊ အားလုံး ပိုစုစည်းနိုင်မယ့်အရာတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်သွားမှာလား။ ဒါက လူတိုင်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါကြောင်း၊ ဒါက မြန်မာနိုင်ငံမှာ နေပြီးတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ထဲမှာ ပါဝင်နေတဲ့သူတွေတင်မဟုတ်ပါကြောင်း၊ အခြားနိုင်ငံတွေမှာ ပြန်ကျနေတဲ့ ပြည်သူပြည်သားတွေ၊ နိုင်ငံသားတွေမဟုတ်သော်လည်း နိုင်ငံကနေထွက်လာတဲ့ ပြည်သူပြည်သားတွေကို ပြောတာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ပြည်သူပြည်သားတွေအနေနဲ့ ဆုံးဖြတ်လို့ရပါကြောင်း၊ နိစ္စဓူဝ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အတွက် စုစည်းမှုကို အားပေးမလား၊ ဒါမှမဟုတ် ပိုပြီးကွဲပြားစေတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေကို အားပေးမလားဆိုတာ တစ်ဦးချင်း တစ်ဦးချင်းက ဆုံးဖြတ်ပြီးတော့ ကူညီလို့ရပါကြောင်း၊ နိုင်ငံအတွင်းမှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မျိုးစုံရှိတာတွေ မကသေးဘဲ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာတွေလည်း မျိုးစုံရှိပါကြောင်း၊ ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာတွေမျိုးစုံရှိတာကို အားလုံး ကြားထဲမှာ သဟဇာတရှိအောင်၊ အေးအေးချမ်းချမ်းရှိအောင်လို့ ဒါက နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ဒီဟာကို ကြိုးစားရမှာဖြစ်ပါကြောင်း။

□ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်းမှာ အားလုံးညီညွတ်ညွတ်နဲ့နေနိုင်မှ ဒီနိုင်ငံဟာ တကယ်ကို ရေရှည်မှာ တိုးတက်နိုင်မှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ အားလုံး တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး သဘောထားကြီးကြီးနဲ့ မြင်နိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုတွေ တည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာ လွယ်တဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဆိုရင် နှစ် ၃၀ နီးပါး အတိုက်အခံပါတီအနေနဲ့ ရပ်တည်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ပြောရမယ်ဆိုရင် အရင်တုန်းက အစိုးရဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ အတိုက်အခံဖြစ်ကြောင်း၊ အဲဒီထဲမှာဆိုရင် အစိုးရဝန်ထမ်းတွေနဲ့လည်း အတိုက်အခံလို့ ပြောရ

မှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒါပေမယ့် အခုတော့ ဒီဝန်ထမ်းတွေနဲ့ပဲ ကျွန်မတို့ အလုပ် လုပ်နေရပြီး ကျွန်မတို့နိုင်ငံကို ကောင်းစေချင်တာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီလိုစပြီး ကျွန်မတို့က ယုံကြည်ချက်နဲ့ ကျွန်မတို့လုပ်ပါကြောင်း၊ တချို့က ဒီလိုယုံကြည် လို့မရဘူး။ သူတို့စိတ်ဓာတ် ဒီလိုမဟုတ်ဘူးလို့ပြောကြောင်း၊ ဒါက သူတို့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ပဲဆိုင်ကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ ယုံကြည်ချက်ကတော့ အခြေခံအားဖြင့် ကျွန်မတို့ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအချင်းချင်းမို့ ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ အေးအေးချမ်း ချမ်း နေနိုင်တဲ့အခြေအနေကို ရောက်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုတွေကို ဝင်ခဲ့တာဖြစ်ပါကြောင်း၊ အစကတည်းက ဒီယုံကြည်ချက်မရှိ ရင် ဝင်ခဲ့စရာအကြောင်း မရှိပါကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အခြေခံအားဖြင့် သဘောမတူရင်တောင်မှ မတူတဲ့သဘောထားတွေကို အေးအေးဆေးဆေး၊ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ နိုင်ငံရဲ့အကျိုးကိုကြည့်ပြီး ပြေရှင်းနိုင်ရမယ်။ ဒါကို ဦးတည်တာဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဆွီဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုမ်းမြို့ ဆွီဒင်လွှတ်တော်၌
လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ပြောကြားသောမိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်
(၁၄-၆-၂၀၁၇)

- ❑ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မတ်လမှာ ကျွန်မတို့အစိုးရအနေနဲ့ နိုင်ငံတော်တာဝန်ယူပြီး နောက်ပိုင်း အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အကောင်အထည်ဖော်နေရင်းနဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုပါ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီ မရင့်ကျက်သေးတဲ့အပြင် လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လုပ်ဆောင်ရတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဟာ ရှုပ်ထွေးပြီး စိန်ခေါ်မှုများစွာနဲ့ ပြည့်နှက်နေပါကြောင်း။
- ❑ အမြစ်တွယ်ခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ ပဋိပက္ခတွေကိုဖြေရှင်းရာမှာ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုနဲ့ လေးစားမှုကို မဖြစ်မနေ တည်ဆောက်ရမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့အစိုးရ ရည်မှန်းချက်က ပြည်သူတွေအားလုံး လုံခြုံမှု၊ လွတ်လပ်မှုနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အာမခံချက်ပေးနိုင်မယ့် တည်ငြိမ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကို ဖော်ဆောင်ဖို့ပဲဖြစ်ပါကြောင်း။
- ❑ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ၂၁ ရာစု ပင်လုံ(ပထမအစည်းအဝေး) ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှာ ကျင်းပခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့သီတင်းသုံးပတ်အတွင်းက ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ၂၁ ရာစုပင်လုံ(ဒုတိယအစည်းအဝေး) ကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း။
- ❑ ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်တဲ့နှစ်များအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ “ဒီမိုကရေစီဘယ်တော့ရမှာလဲ”လို့ မကြာခဏ အမေးခံခဲ့ရပါကြောင်း၊ ကျွန်မရဲ့အဖြေကတော့ “ဒီမိုကရေစီရရှိဖို့ ရှင်တို့ဘယ်လောက်ကြိုးစားခဲ့သလဲဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်မေးပါ။ ရှင်တို့ ပိုကြိုးစားလေ၊ ဒီမိုကရေစီရဖို့ ပိုမြန်လေ”လို့ ကျွန်မပြန်ဖြေခဲ့ပါကြောင်း၊ အခုလည်းပဲ “ငြိမ်းချမ်းရေးဘယ်တော့ရမှာလဲ”လို့ ကျွန်မကို မေးလာကြတဲ့အခါ “ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့ ရှင်တို့ဘယ်လောက်ကြိုးပမ်းခဲ့သလဲဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြန်မေးကြည့်ဖို့ လိုကြောင်း၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အဖြေရလာပါလိမ့်မယ်”လို့ ကျွန်မပြန်ဖြေခဲ့ပါကြောင်း။

- ❑ အချို့သောသူများ မေးလေ့ရှိတာက “ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ သဟဇာတဖြစ်ရေးမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မလဲ”ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပါ။ အဲဒီမေးခွန်း မေးတဲ့သူတွေကို ကျွန်မ အလွန်ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း၊ ကျွန်မတို့အစိုးရ လက်ထက်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်နိုင်မယ်လို့ သူတို့ယုံကြည်တာဟာ ကျွန်မတို့အတွက် အားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါကြောင်း။ စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ လက်တွဲ လုပ်ဆောင်မယ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို အမှန်တကယ် အကောင် အထည်ဖော်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မပြောချင်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒ

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒမျှော်မှန်းချက်

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒသည် ပြည်သူ့ကို ဗဟိုပြု၍ အားလုံးပါဝင်နိုင်သော အစဉ်အဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးကို အထောက်အကူရရှိစေရန် ဦးတည်၍ သဘာဝသယံဇာတအရင်း အမြစ်များကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းလျက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအကြား မျှတမှန်ကန်စွာ ခွဲဝေအသုံးပြုနိုင်မည့် စီးပွားရေးမူဘောင် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် မျှော်မှန်းပါသည်။

နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်များ

- ၁။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဦးတည်ပြီး စည်းလုံးညီညွတ်သော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ် ပြည်ထောင်စုကြီး ဖြစ်တည်လာစေရေးကို အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေသည့် မူဝါဒအဖြစ် ကျင့်သုံးရန်၊
- ၂။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအကြား ဘက်ညီမျှတစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာ စေသည့် စီးပွားရေးအခြေအနေကောင်းများ ရရှိရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၃။ နိုင်ငံတော်အတွက် အဘက်ဘက်မှ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာစေရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်သော စီးပွားရေး မူဝါဒအဖြစ် ကျင့်သုံးရန်၊
- ၄။ နိုင်ငံသားအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ပြီး တီထွင်ဆန်းသစ်မှုနှင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ် မှုများဖြင့် တိုးတက်မှုရလဒ်ကောင်းများကို အစဉ်အဆက်ရယူထိန်းသိမ်းနိုင်မည့် စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခုအဖြစ် ထူထောင်ရန်။

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒများ

- ၁။ ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ကောင်းမွန်တောင့်တင်းသည့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်ပွားများလာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၂။ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုအောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြုပြင် ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြေရှိသောလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် ပြောင်းလဲ

လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့အပြင် အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသည့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်။

- ၃။ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသော စီးပွားရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည့် လူ့အရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရန်နှင့် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၄။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ လမ်းများ၊ ဆိပ်ကမ်းများ စသည့် အခြေခံစီးပွားရေးအဆောက်အအုံများ လျင်မြန်စွာ တိုးတက်လာစေရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်နှင့် Data ID Card System၊ Digital Government Strategy နှင့် e-Government System တို့ကို ထူထောင်သွားရန်။
- ၅။ ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော မြန်မာနိုင်ငံသားများ အားလုံးအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်ပေးရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မြင့်မားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကာလတိုအတွင်း ပိုမိုဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်။
- ၆။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေရေးနှင့် ပို့ကုန်မြှင့်တင်နိုင်ရေးတို့အတွက် လယ်ယာကဏ္ဍ၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍနှင့် စက်မှုကဏ္ဍများ ဘက်ညီစွာ တိုးတက်လာစေရန်နှင့် လယ်ယာစက်မှုကဏ္ဍ ချိန်ခွင်လျှာညီသည့် စီးပွားရေးပုံစံဖော်ထုတ်ရန်။
- ၇။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ တိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားတိုင်း မိမိတို့လုပ်ကိုင်လိုသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိစေရန်နှင့် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်ရန်အတွက် မူဝါဒများ သီးခြားရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန်၊ မူပိုင်ခွင့်များနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိစေရေးအတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၈။ အိမ်ထောင်စုများ၊ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးတည်ငြိမ်မှုရရှိလာစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်။

- ၉။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် မြို့ပြများ တည်ထောင်ရန်၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန်တို့အပြင် အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့်နေရာများ တိုးချဲ့ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ပိုမိုစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၁၀။ နိုင်ငံတော်၏ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရန် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပြီး မျှတသော အခွန်စနစ်ထူထောင်၍ ပြည်သူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းလျက် အကာအကွယ်ပေးရန်။
- ၁၁။ တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းရည်များနှင့် အဆင့်မြင့်နည်းပညာတိုးတက်မှုများကို အားထုတ်ကြိုးပမ်းဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အသိဉာဏ်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောနည်းစနစ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ရန်။
- ၁၂။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာဆီယံဒေသတွင်းသာမက အခြားဒေသများအတွင်း၌လည်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလာနိုင်ဖွယ်ရှိသော အခြေအနေများကို ဖော်ထုတ်၍ မိမိတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အမြော်အမြင်ကောင်းများဖြင့် အခြေတည်ထူထောင်ရန်။

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ

- ၁။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Foreign Affairs
- ၂။ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of President's Office
- ၃။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Home Affairs
- ၄။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Defence
- ၅။ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Border Affairs
- ၆။ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Office of the State Counsellor
- ၇။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Information
- ၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Office of the Union Government
- ၉။ သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Religious Affairs and Culture
- ၁၀။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Agriculture, Livestock Breeding and Irrigation
- ၁၁။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Transport and Communications
- ၁၂။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation

- ၁၃။ လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Electricity and Energy
- ၁၄။ အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Labour, Immigration and Population
- ၁၅။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Industry
- ၁၆။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Commerce
- ၁၇။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Education
- ၁၈။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Health and Sports
- ၁၉။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Planning and Finance
- ၂၀။ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Construction
- ၂၁။ လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement.
- ၂၂။ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Hotels and Tourism
- ၂၃။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Ethnic Affairs
- ၂၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of International Cooperation

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့

၁။	ဦးထင်ကျော်	=	နိုင်ငံတော်သမ္မတ
၂။	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	=	နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
၃။	ဦးမြင့်ဆွေ	=	ဒုတိယသမ္မတ
၄။	ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ	=	ဒုတိယသမ္မတ
၅။	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဆွေ	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၈။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိန်ဝင်း	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၉။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲအောင်	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၀။	ဦးကျော်တင့်ဆွေ	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန
၁၁။	ဒေါက်တာဖေမြင့်	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၂။	ဦးသောင်းထွန်း	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန
၁၃။	သူရဦးအောင်ကို	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
၁၄။	ဒေါက်တာအောင်သူ	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၁၅။	ဦးသန့်စင်မောင်	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၆။	ဦးအုန်းဝင်း	=	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန

- ၁၇။ ဦးဝင်းခိုင် = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လျှပ်စစ်နှင့်
စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
- ၁၈။ ဦးသိန်းဆွေ = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အလုပ်သမား၊
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား
ဝန်ကြီးဌာန
- ၁၉။ ဦးခင်မောင်ချို = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၂၀။ ဒေါက်တာသန်းမြင့် = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စီးပွားရေးနှင့်
ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၁။ ဒေါက်တာမျိုးသိမ်းကြီး = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၂။ ဒေါက်တာမြင့်ထွေး = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်
အားကစားဝန်ကြီးဌာန
- ၂၃။ ဦးကျော်ဝင်း = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စီမံကိန်းနှင့်
ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၄။ ဦးဝင်းခိုင် = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊
ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၅။ ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်း
ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထား
ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၆။ ဦးအုန်းမောင် = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဟိုတယ်နှင့်
ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၇။ နိုင်သက်လွင် = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂၈။ ဦးကျော်တင် = ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန
- ၂၉။ ဦးထွန်းထွန်းဦး = ပြည်ထောင်စုရွှေ့နေချုပ်
ပြည်ထောင်စုရွှေ့နေချုပ်ရုံး

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတည်ပြုခန့်အပ်ခဲ့သော ရာထူးနေရာများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

၁။ သမ္မတ	- ဦးထင်ကျော်
၂။ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်	- ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
၃။ ဒုတိယသမ္မတ	- ဦးမြင့်ဆွေ
၄။ ဒုတိယသမ္မတ	- ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ
၅။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးဝင်းမြင့်
၆။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးမန်းဝင်းခိုင်သန်း
၇။ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်	- ဦးထွန်းထွန်းဦး
၈။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးမျိုးညွန့်
၉။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးလှသိန်း
၁၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးတိခွန်မြတ်
၁၁။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးအေးသာအောင်
၁၂။ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်	- ဦးထွန်းထွန်းဦး
၁၃။ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်	- ဦးမော်သန်း
၁၄။ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ	- ဒေါက်တာဝင်းသိန်း
၁၅။ နေပြည်တော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ	- ဒေါက်တာမျိုးအောင်

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ

၁။ ဒေါက်တာခက်အောင်	= ကချင်ပြည်နယ်
၂။ ဦးအယ်လ်ဖောင်းရှို	= ကယားပြည်နယ်
၃။ ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်	= ကရင်ပြည်နယ်
၄။ ဦးဆလိုင်းလျန်လွယ်	= ချင်းပြည်နယ်
၅။ ဒေါက်တာအေးဇံ	= မွန်ပြည်နယ်
၆။ ဦးညီပု	= ရခိုင်ပြည်နယ်
၇။ ဒေါက်တာလင်းထွဋ်	= ရှမ်းပြည်နယ်
၈။ ဒေါက်တာမြင့်နိုင်	= စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

၉။	ဒေါက်တာလဲ့လဲ့မော်	=	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
၁၀။	ဦးဝင်းသိန်း	=	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
၁၁။	ဒေါက်တာအောင်မိုးညို	=	မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
၁၂။	ဒေါက်တာဇော်မြင့်မောင်	=	မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
၁၃။	ဦးဖြိုးမင်းသိန်း	=	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
၁၄။	ဦးမန်းကျော်နီ	=	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

**တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်နှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်အသီးသီး၌
ခန့်အပ်ထားသော လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများ**

၁။	ကချင်ပြည်နယ်	-	ဦးထွန်းတင်
၂။	ကယားပြည်နယ်	-	ဦးလှထွေး
၃။	ကရင်ပြည်နယ်	-	ဦးစောချစ်ခင်
၄။	ချင်းပြည်နယ်	-	ဦးဇိုဘွဲ့
၅။	မွန်ပြည်နယ်	-	ဦးတင်အိ
၆။	ရခိုင်ပြည်နယ်	-	ဦးစန်းကျော်လှ
၇။	ရှမ်းပြည်နယ်	-	ဦးစိုင်းလုံးဆိုင်
၈။	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးသန်း
၉။	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးခင်မောင်အေး
၁၀။	မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးတာ
၁၁။	မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးအောင်ကျော်ဦး
၁၂။	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးခင်မောင်ရင်
၁၃။	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးတင်မောင်သန်း
၁၄။	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	-	ဦးအောင်ကျော်ခိုင်

ဒုတိယဝန်ကြီးများ

၁။	ဦးမင်းသူ	=	သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်စိုး	=	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဗိုလ်ချုပ်မြင့်နွယ်	=	ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဗိုလ်ချုပ်သန်းထွဋ်	=	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးခင်မောင်တင်	=	နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဦးလှကျော်	=	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဦးကျော်မျိုး	=	ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၈။	ဦးမောင်မောင်ဝင်း	=	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၉။	ဦးဆက်အောင်	=	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၀။	ဒေါက်တာထွန်းနိုင်	=	လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၁၁။	ဦးအောင်ထူး	=	စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
၁၂။	ဦးဝင်းမော်ထွန်း	=	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၃။	ဦးကျော်လင်း	=	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၄။	ဦးစိုးအောင်	=	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီး၌ ဖွဲ့စည်းထားသော ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဝန်ကြီးများ

ကချင်ပြည်နယ်

၁။	ဗိုလ်မှူးကြီးသူရမျိုးတင်	လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဦးဝေလင်း	ဘဏ္ဍာအခွန်၊ စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးဝင်းညွန့်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့် စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးမြသိန်း	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးHလအောင်	သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေး ဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဦးနေဝင်း	စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဒေါက်တာသင်းလွင်	လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန

- ၈။ ဦးခင်မောင်မြင့် (ခ) ဦးဒိတ် ဗမာတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ဦးစိုင်းစိန်လင်း ရှမ်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ဦးအားတီယောဟန် လီဆူတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၁။ ဦးရန်နမ်းဖုန် ရဝမ်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ကယားပြည်နယ်

- ၁။ ပိုလ်မျိုးကြီးမြင့်ဝေ လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးခင်မောင်ဖြူ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဦးဘော့စ်ကို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဌေး စည်ပင်သာယာရေးနှင့် လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးတီရယ် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဦးမော်မော် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဦးလှမျိုးဆွေ ဗမာတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ကရင်ပြည်နယ်

- ၁။ ပိုလ်မျိုးကြီးမျိုးမင်းနောင် လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးသန်းနိုင် စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဦးစောမြင့်ဦး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဦးစိုးလှိုင် လျှပ်စစ်နှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးစောပြည်သာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ သစ်တော၊ သတ္တုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဒေါက်တာတင်ဝင်းကျော် လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဦးတေဇထွဋ်လှိုင်ထွေး ဗမာတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဦးမင်းတင်ဝင်း မွန်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ဦးခွန်မျိုးတင့် ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ချင်းပြည်နယ်

- ၁။ ပိုလ်မှူးကြီးဟန်ဝင်းအောင်လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးဝိကော စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဦးမန်ဟင်းဒါလ်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တောနှင့် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဦးရွှေထီးအိုး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဆလိုင်းအိုက်ဇက်ခင် စည်ပင်သာယာရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့် စက်မှုလက်မှု ဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဦးပေါင်လွန်းမင်ထန် လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန

မွန်ပြည်နယ်

- ၁။ ပိုလ်မှူးကြီးဝင်းနိုင်ဦး လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးမင်းကျော်လွင် စည်ပင်သာယာရေးနှင့်ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန
- ၃။ ဦးမင်းထင်အောင်ဟန် လျှပ်စစ်၊ စွမ်းအင်နှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဒေါက်တာထိန်လင်း လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးထွန်းဌေး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ် ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဒေါက်တာမင်းကြည်ဝင်း သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း (ခ) နိုင်ကြည်ဝင်း ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဦးဝဏ္ဏကျော် စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဦးရွှေမြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ဒေါ်စံဝင့်ခိုင် ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ဦးအောင်မြင့်ခိုင် ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ရခိုင်ပြည်နယ်

- ၁။ ပိုလ်မှူးကြီးဖုန်းတင့် လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးကျော်အေးသိန်း ဘဏ္ဍာရေး၊ အခွန်၊ စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေး ဝန်ကြီးဌာန

- ၃။ ဦးကျော်လွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တောနှင့်
သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဦးအောင်ကျော်ဇံ လျှပ်စစ်၊ စက်မှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးမင်းအောင် စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဒေါက်တာချမ်းသာ လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဦးပုန်ဘွေ ချင်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ရှမ်းပြည်နယ်

- ၁။ ဗိုလ်မှူးကြီးနိုင်ဝင်းအောင် လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးစိုင်းလုံကျော် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဦးခွန်ရဲထွေး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဒေါက်တာညီညီအောင် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးဆွေသိန်း လျှပ်စစ်၊ စွမ်းအင်နှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဦးစိုးညွန့်လွင် စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဒေါက်တာမျိုးထွန်း လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဦးစိုင်းရှဲ့နတ်လုံ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ဦးစိုင်းစွဲဆိုင်း စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ဒေါက်တာ ဗမာတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
အောင်သန်းမောင်
- ၁၁။ ဦးဇုတ်ဒေါင် ကချင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၂။ ဦးဂူဆာ လီဆူတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၃။ ဦးယောသပ် လားဟူတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၄။ ဦးအာဗေလှ အာခါတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၅။ ဒေါက်တာထွန်းလှိုင် အင်းသားတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
ဌာန
- ၁၆။ ဦးခွန်အေးမောင် ကယန်း (ခ) ပဒေါင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ
ဝန်ကြီးဌာန

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်သန့်နိုင်	လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဦးစိုးဦး	ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးကမ်ဇာမုံ	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးသန်းညွန့်ဝင်း	လျှပ်စစ်၊ စက်မှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးမြင့်ကြည်	စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဒေါက်တာဇော်ဝင်း	လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဒေါ်မွေးမွေးခင်	ရှမ်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၈။	ဦးလှိုင်ထောင်ထန်း	ချင်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ကနဿီရီတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်ဇေယျ	လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဦးဖြိုးဝင်းထွန်း	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးဟိုပင်	လူမှုရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးမြင့်မောင်	သယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးကြည်လှိုင်	လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဦးမြင့်စန်း	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဦးစောလှကာ	ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဗိုလ်မှူးကြီးလှမျိုးရွှေ	လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဦးအောင်ဇော်နိုင်	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးကျော်မင်းဇံ	သယံဇာတ၊ သစ်တောနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးမောင်မောင်လွင်	စည်ပင်သာယာရေးနှင့် လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးညွန့်ရွှေ	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

- ၆။ ဦးသန်းဝင်း စက်မှု၊ လျှပ်စစ်နှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဒေါ်နော်ပွယ်ဆေး ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

- ၁။ ဗိုလ်မှူးကြီးမင်းဦး လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးတင်နွယ်ဦး ဆောက်လုပ်ရေး၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဦးစိုးမြင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဒေါက်တာခင်မောင်အေး သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊
လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးဇော်မင်း စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေး
ဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဦးနေမျိုးကျော် အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်
ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဦးလှထွန်း ချင်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဒေါက်တာခင်မောင်အေး လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

- ၁။ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်ကျော်မင်း လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဒေါက်တာစိုးသန်း(ခ) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး
ဦးကျော်စိုးသန်း ဌာန
- ၃။ ဦးဇာနည်အောင် လျှပ်စစ်၊ စွမ်းအင်နှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီး
ဌာန
- ၄။ ဦးမျိုးသစ်(ခ)ဦးပါလေး သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း
ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဦးမြတ်သူ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဒေါက်တာရဲလွင် စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဦးစိုင်းကျော်ဇော ရှမ်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်စိုးမိုး	လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဦးမြင့်သောင်း	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးဟံထွန်း	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တောနှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဒေါ်နီလာကျော်	လျှပ်စစ်၊ စက်မှုလက်မှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးမောင်မောင်စိုး	စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဦးနိုင်ငံလင်း	လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဒေါ်ပန်းသဉ္ဇာမျိုး	ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၈။	ဦးဇော်အေးမောင်	ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

၁။	ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စွာလှိုင်	လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။	ဦးဌေးဝင်း	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။	ဦးဘဟိန်း	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။	ဦးဝင်းဌေး	လျှပ်စစ်၊ စွမ်းအင်၊ စက်မှုလက်မှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။	ဦးကျော်မြင့်	စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။	ဒေါက်တာလှမြတ်သွေး	လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန
၇။	ဂျိုးမြတ်မြတ်သူ	ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၈။	ဦးတင်စော	ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂၀၀၈ ခုနှစ်အခြေခံဥပဒေအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့်
ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ

၁။ နာဂကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- လေရှီး၊ လဟယ်နှင့် နန်းယွန်းမြို့နယ်	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
၂။ ဓနုကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ရွာငံနှင့်ပင်းတယမြို့နယ်	ရှမ်းပြည်နယ်
၃။ ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ဟိုပုံး၊ ဆီဆိုင်၊ ပင်လောင်း	ရှမ်းပြည်နယ်
၄။ ပလောင်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- နမ့်ဆန်၊ မန်တုံ	ရှမ်းပြည်နယ်
၅။ ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ကုန်းကြမ်း၊ လောက်ကိုင်	ရှမ်းပြည်နယ်
၆။ ‘ဝ’ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ဟိုပန်၊ မိုင်းမော၊ ပန်ပိုင် နားဖန်း၊ မက်မန်း၊ ပန်ဆန်း	ရှမ်းပြည်နယ်

၂၀၁၄ ခုနှစ် ပြည်လုံးကျွတ်အဆင့် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ
သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူမှုရလဒ်များမှ ဖော်ထုတ်ရရှိခဲ့သော
သန်းခေါင်စာရင်းမှ ညွှန်းဆိုသည့် မြန်မာ့ပုံရိပ်အကျဉ်းချုပ်

❑ လူဦးရေဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာများ

- သန်းခေါင်စာရင်းမှကောက်ယူရရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၅၁ ဒသမ ၄၉ သန်း၊
- ၎င်းအနက် အမျိုးသားဦးရေ ၂၄ ဒသမ ၈၂ သန်း၊
- အမျိုးသမီးဦးရေ ၂၆ ဒသမ ၆၇ သန်း၊
- အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၁ ဒသမ ၈၅ သန်းပိုများ၊
- အမျိုးသမီးဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၅၁ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း။

အဆိုပါစာရင်းများမှာ လုံခြုံရေးအခြေအနေအရ စာရင်းမကောက်ယူနိုင်ခဲ့သော ကချင်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ ဒေသအချို့အတွက် ခန့်မှန်းလူဦးရေ ၁ ဒသမ ၂၀ သန်း ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေ ကျား/မ အချိုးမှာ ၉၃ ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးရေ ၁၀၀ တွင် အမျိုးသားဦးရေ ၉၃ ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် အမျိုးသမီး ၁၀၀ တွင် အမျိုးသား ၁၀၈ ယောက်ရှိပြီး ကယားပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင် အမျိုးသားဦးရေနှင့် အမျိုးသမီးဦးရေ အချိုးတူညီမှုရှိသည်။

လူဦးရေအများဆုံးမှာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် လူဦးရေအနည်းဆုံးမှာ ကယားပြည်နယ်ဖြစ်၍ သုည ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေသည် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံး၏ ခန့်မှန်းလူဦးရေ ၆၁၅ သန်းတွင် ၈ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ပြီး လူဦးရေအရွယ်အစားသည် အာဆီယံဒေသအတွင်း အဆင့် (၅) နေရာတွင် ရှိသည်။

လူဦးရေသိပ်သည်းဆအနေဖြင့် ၁ စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် ၇၆ ဦးနေထိုင်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ၁ စတုရန်းကီလိုမီတာ၌ ၇၁၆ ဦးနေထိုင်ပြီး ချင်းပြည်နယ်တွင် ၁၃ ဦးသာ နေသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် မြို့ပြတွင်နေထိုင်ကြပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၈၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြသည်။ လူဦးရေတိုးနှုန်းအနေဖြင့် သုည ဒသမ ၈၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေအား လူဦးရေပိုမိုရမစ်ရေးဆွဲရာတွင် အိုးပုံပိုမိုရမစ်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ လူဦးရေပိုမိုရမစ်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားနှုန်းကျဆင်းနေခြင်း၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အပိုင်းအခြားဖြစ်သော (၁၅) နှစ်မှ (၆၄) နှစ် အကြား လူဦးရေများပြားနေခြင်းကြောင့် လူဦးရေဆုလာဘ် (Population Bonus) ရရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားနေခြင်းသည် နိုင်ငံအတွက် အလားအလာကောင်းများဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းအကျိုးကျေးဇူးမှာ နောင်နှစ်ပေါင်း ၂၀ ခန့်အထိ ဆက်လက်အကျိုးခံစားနေရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းနောက်ပိုင်းတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ များပြားလာပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား အလေးထားဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

အိမ်ထောင်စုအကြောင်းအရာများတွင် နောက်ဆုံးသန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူခဲ့သော ၁၉၈၃ ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ၆၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၆၄၉၅၆၂၁ စု ရှိပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စု ၁၀၈၇၇၈၃၂ အထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်။

❑ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာများ

အိမ်ထောင်ရှိသူအမျိုးသားအချိုးသည် အိမ်ထောင်ရှိသူအမျိုးသမီးအချိုးထက် ပိုမိုများပြားသည်။ အိမ်ထောင်မပြုသည့် အမျိုးသမီးများစွာရှိနေပြီး မုဆိုးမအချိုးမှာ ၁၀ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး မုဆိုးဖိုအချိုးသည် ၃ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။

အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်စော၍ မုဆိုးမဖြစ်ကြပြီး မုဆိုးဖို၊ မုဆိုးမအဖြစ် ရောက်ရှိသည့် အသက်သည် အမျိုးသမီးများအတွက် အသက် (၃၅)နှစ်မှ (၄၀) အတွင်းဖြစ်ပြီး အမျိုးသားများအတွက် အသက် (၅၅) နှစ်ဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်ရှိအမျိုးသမီးအချိုးသည် အသက် (၃၅) နှစ်မှ (၃၉)နှစ်ကြားတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်ရှိသူ အမျိုးသားအချိုးသည် အသက် (၄၅) နှစ်မှ (၄၉) နှစ်ကြားတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။

❑ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ**

ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပိုမိုရွှေ့ပြောင်းသွားလာကြသည်။ အမျိုးသမီးအများစုမှာ မိသားစုနောက်လိုက်ပါရန် ပြောင်းရွှေ့ကြခြင်းဖြစ်ပြီး အမျိုးသားများကမူ အလုပ်ကြောင့် (သို့) အလုပ်ရှာရန်အတွက် ပြောင်းရွှေ့နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်ပရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းတွင် နိုင်ငံခြားသို့ရောက်နေသော အိမ်ထောင်စုဝင်များ၏ ၆၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် အမျိုးသားများဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံခြားသို့ရောက်နေသော အိမ်ထောင်စုဝင်အများစုသည် မွန်၊ ကရင်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တို့မှ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားသို့ ရောက်ရှိနေသောသူအများစုမှာ အသက် (၁၅) နှစ်မှ (၃၉)နှစ်အတွင်း လူငယ်လူရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။

နိုင်ငံခြားသို့ရောက်ရှိနေသော (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းသည် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

❑ **ပညာရေးအခြေအနေ**

အသက် (၁၀) နှစ်အထက် စာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၉၀ ဒသမ ၂ ဖြစ်၍ အသက် (၁၅) နှစ်နှင့်အထက် စာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းသည် ၈၉ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းအမြင့်ဆုံးမှာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်၍ ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်၍ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်သည်။

အမျိုးသားစာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းမှာ အမျိုးသမီးစာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းထက် ပိုမိုမြင့်မားနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းသည် အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ ပျမ်းမျှစာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းနှင့် တူညီမှုရှိသည်။

အသက် (၅) နှစ်မှ (၂၉) နှစ်အတွင်း ကျောင်းတက်နေသူအမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးအချိုးတူညီပြီး ကျောင်းတက်ရောက် ပညာသင်ကြားမှုတွင် ကျား/မ ခွဲခြားမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

❑ **စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာများ**

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောအသက်အရွယ်ဖြစ်သည့် အသက် (၁၅) နှစ်နှင့် (၆၄) နှစ်ကြား လူဦးရေ၏ ၆၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် လုပ်သား အင်အားစုတွင် ပါဝင်သည်။ အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုနှင့် လူဦးရေအချိုးမှာ

၆၄ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေ၏ ၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလုပ်လက်မဲ့များ ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် အသက် (၁၅) နှစ်နှင့် (၂၉) နှစ်ကြား လူငယ်လူရွယ်များ အတွင်း အလုပ်လက်မဲ့ ၇ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း ရှိ၍ နိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှအလုပ်လက်မဲ့နှုန်းထက် ပိုမိုများပြားလျက်ရှိသည်။

❑ မွေးဖွားခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ

အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ စုစုပေါင်းကလေးမွေးနှုန်း (Total Fertility Rate-TFR) သည် ၂ ဒသမ ၃ ဖြစ်၍ အိမ်ထောင်ကျဖူးသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ စုစုပေါင်းကလေးမွေးဖွားနှုန်းမှာ ၄ ဒသမ ၀၃ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ စုစုပေါင်းကလေးမွေးနှုန်းသည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၏ ကလေးမွေးနှုန်းနှင့် တူညီသည်။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၏ ပျမ်းမျှစုစုပေါင်း ကလေးမွေးနှုန်းသည် ၂ ဒသမ ၅ ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှစုစုပေါင်း ကလေးမွေးနှုန်းသည် ၂ ဒသမ ၃ ဖြစ်သည်။

မွေးနှုန်းအများဆုံးသည် ချင်းပြည်နယ်ဖြစ်ပြီး ၄ ဒသမ ၃၄ ရှိ၍ မွေးနှုန်းအနည်းဆုံးမှာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပြီး ၁ ဒသမ ၇၁ ဖြစ်သည်။

အသက် (၁၅) နှစ်မှ (၄၉) နှစ်အတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏ ကလေးမွေးနှုန်းသည် မြို့ပြထက် ကျေးလက်တွင် ပိုမိုမြင့်မားသည်။

❑ သေဆုံးခြင်းအကြောင်းအရာများ

နိုင်ငံ၏ မျှော်မှန်းသက်တမ်းသည် ၆၆ ဒသမ ၈ နှစ် ဖြစ်သည်။ မျှော်မှန်းသက်တမ်းအမြင့်ဆုံးမှာ မွန်ပြည်နယ်ဖြစ်ပြီး ၇၁ ဒသမ ၇ နှစ်ဖြစ်၍ မျှော်မှန်းသက်တမ်းအနိမ့်ဆုံးမှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ၆၀ ဒသမ ၆ နှစ်ဖြစ်သည်။

တစ်နှစ်အောက်ကလေးသေနှုန်း (Infant Mortality Rate-IMR)သည် အရှင်မွေးကလေး ၁၀၀၀ တွင် ၆၂ ဦးဖြစ်ပြီး ငါးနှစ်အောက်ကလေးသေနှုန်း (Under 5 Mortality Rate- U5MR)သည် အရှင်မွေးကလေး ၁၀၀၀ တွင် ၇၂ ဦး ဖြစ်သည်။

တစ်နှစ်အောက်ကလေးသေနှုန်းအမြင့်ဆုံးမှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးမှာ မွန်ပြည်နယ်ဖြစ်သည်။ ငါးနှစ်အောက်ကလေးသေနှုန်းအမြင့်ဆုံးမှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးမှာ မွန်ပြည်နယ်ဖြစ်သည်။

❑ နိုင်ငံ၏မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေ

နိုင်ငံတွင် မသန်စွမ်းရာခိုင်နှုန်း ၄ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။
မသန်စွမ်းရာခိုင်နှုန်းသည် အသက် (၄၀) အရွယ်တွင် စတင်မြင့်တက်ပြီး
အသက် (၆၅) နှစ်အထက်တွင် သိသာထင်ရှားစွာ မြင့်တက်လာသည်။
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့တွင် မသန်စွမ်းမှုရာခိုင်နှုန်း
အမြင့်မားဆုံးဖြစ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုရာခိုင်နှုန်းအနိမ့်ဆုံးမှာ နေပြည်တော်ဖြစ်သည်။
မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားများအနက် အမြင့်ဆုံးမှာ အမြင်အာရုံမသန်စွမ်းမှု
ဖြစ်သည်။

❑ အိမ်အကြောင်းအရာနှင့် အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ သုံးစွဲမှုအခြေအနေ

နိုင်ငံတစ်ဝန်း အိမ်ပိုင်ဆိုင်မှု (၈၆) ရာခိုင်နှုန်း၊ အိမ်ငှား (၇) ရာခိုင်နှုန်း၊
အစိုးရဝန်ထမ်းအိမ်ရာတွင် နေထိုင်သူ (၃) ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အိမ်ပိုင်ဆိုင်
သူများမှာ သစ်အိမ်၊ ဝါးအိမ်ဖြင့် နေအိမ်ပိုင်ဆိုင်ထားသူများကိုပါ ထည့်သွင်း
တွက်ချက်ထားသည်။

နေအိမ်အားလုံး၏ (၇၉) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် သစ် (သို့) ဝါးဖြင့် ဆောက်လုပ်
ထားကြသည်။

အိမ်ထောင်စု (၃၂) ရာခိုင်နှုန်းသည် အလင်းရောင်အတွက် လျှပ်စစ်မီးကို
အသုံးပြုကြပြီး မြို့ပြတွင် လျှပ်စစ်မီးသုံးသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၇၈) ရာခိုင်နှုန်း၊
ကျေးလက်တွင် လျှပ်စစ်မီးသုံးသော အိမ်ထောင်စု (၁၅) ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိသည်။

အလင်းရောင်အတွက် လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုများတွင်
အမြင့်ဆုံးမှာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပြီး (၆၉) ရာခိုင်နှုန်း သုံးစွဲ၍ အနိမ့်ဆုံးမှာ
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပြီး (၈) ရာခိုင်နှုန်းသာ သုံးစွဲသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရဖြစ်ပေါ်လာသော လွှတ်တော်အမျိုးအစားများ

- ၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
- ၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
- ၃။ အမျိုးသားလွှတ်တော်
- ၄။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်

- ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် အောက်ပါလွှတ်တော်(၂)ရပ်ပါဝင်သည် -
- ၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
  - ၂။ အမျိုးသားလွှတ်တော်

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကော်မတီ/ကော်မရှင်များ

- ၁။ ဥပဒေရေးရာနှင့် အထူးကိစ္စရပ်များ လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်ရေးကော်မရှင်

ကော်မတီအဖွဲ့

- ၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ စိစစ်ရေးကော်မတီ
- ၂။ အာဆီယံပါလီမန်များ ညီလာခံဆိုင်ရာပူးပေါင်းကော်မတီ
- ၃။ နိုင်ငံတကာပါလီမန်များအဖွဲ့ဆိုင်ရာပူးပေါင်းကော်မတီ
- ၄။ ပြည်သူ့ငွေစာရင်းပူးပေါင်းကော်မတီ
- ၅။ ဥပဒေကြမ်းပူးပေါင်းကော်မတီ
- ၆။ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်တော်ဆိုင်ရာအဖွဲ့
- ၇။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဗဟိုကော်မတီ
- ၈။ လွှတ်တော်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကော်မတီ/ကော်မရှင်များ

- ၁။ ဥပဒေရေးရာနှင့် အထူးကိစ္စရပ်များ လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်ရေးကော်မရှင်

အမြဲတမ်းကော်မတီများ

- ၁။ ပြည်သူ့ငွေစာရင်းကော်မတီ
- ၂။ အစိုးရ၏ အာမခံချက်များ၊ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များစိစစ်ရေးကော်မတီ
- ၃။ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ
- ၄။ လွှတ်တော်အခွင့်အရေးကော်မတီ

အခြားကော်မတီများ

- ၁။ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ
- ၂။ နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ
- ၃။ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ
- ၄။ တောင်သူလယ်သမားနှင့် အလုပ်သမားရေးရာကော်မတီ
- ၅။ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးကော်မတီ
- ၆။ တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှုကော်မတီ
- ၇။ ဘဏ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ
- ၈။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ
- ၉။ ပညာရေးမြှင့်တင်မှုကော်မတီ
- ၁၀။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ
- ၁၁။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီ
- ၁၂။ ပို့ဆောင်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီ
- ၁၃။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် စက်မှုလက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ
- ၁၄။ လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ
- ၁၅။ စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ

ဒုတိယအကြိမ်အမျိုးသားလွှတ်တော်ကော်မတီ/ကော်မရှင်များ

အမြဲတမ်းကော်မတီ

- ၁။ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ
- ၂။ ပြည်သူ့ငွေစာရင်းကော်မတီ
- ၃။ လွှတ်တော်အခွင့်အရေးကော်မတီ
- ၄။ အစိုးရ၏ အာမခံချက်များ၊ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီ

ရေးရာကော်မတီ

- ၁။ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး၊ လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကော်မတီ
- ၂။ အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့စည်းများဆိုင်ရာကော်မတီ
- ၃။ ကျန်းမာရေး၊ အားကစားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကော်မတီ

- ၄။ တိုင်းရင်းသားရေးရာကော်မတီ
 ၅။ တောင်သူလယ်သမားရေးရာကော်မတီ
 ၆။ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ
 ၇။ ပညာရေးမြှင့်တင်မှုကော်မတီ
 ၈။ ပြည်တွင်းပြည်ပ အလုပ်သမားဆိုင်ရာကော်မတီ
 ၉။ နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေး၊ ဒီမိုကရေစီအရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာကော်မတီ
 ၁၀။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီ
 ၁၁။ ပြည်သူတို့၏ တိုင်ကြားစာဆိုင်ရာကော်မတီ
 ၁၂။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ

အသင်း/အဖွဲ့.

- ၁။ မြန်မာ-ဗီယက်နမ် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၂။ မြန်မာ-လာအို လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၃။ မြန်မာ-ထိုင်း လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၄။ မြန်မာ-ဂျပန် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၅။ မြန်မာ-စင်ကာပူ လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၆။ မြန်မာ-မလေးရှား လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၇။ မြန်မာ-ဩစတြေးလျ လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၈။ မြန်မာ-ကိုရီးယား လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၉။ မြန်မာ-တရုတ် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၀။ မြန်မာ-အင်ဒိုနီးရှား လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၁။ မြန်မာ-ဖိလစ်ပိုင် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၂။ မြန်မာ-ကမ္ဘောဒီးယား လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၃။ မြန်မာ-ပြင်သစ် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၄။ မြန်မာ-ဘရူနိုင်း လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၅။ မြန်မာ-လပ်ဗီးယား လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၆။ မြန်မာ-ပိုလန် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း
 ၁၇။ မြန်မာ-ဘယ်လာရုစ် လွှတ်တော်ချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအသင်း

အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ (၃၀-၃-၂၀၁၆)

၁။	ဦးထင်ကျော်	နိုင်ငံတော်သမ္မတ
၂။	ဦးမြင့်ဆွေ	ဒုတိယသမ္မတ
၃။	ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ	ဒုတိယသမ္မတ
၄။	ဦးဝင်းမြင့်	ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
၅။	မန်းဝင်းခိုင်သန်း	ဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်
၆။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်
၇။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်
၈။	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၉။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဆွေ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၀။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိန်ဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၁။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲအောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင် (၅-၄-၂၀၁၆)

၁။	ဦးထင်ကျော် နိုင်ငံတော်သမ္မတ	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးမြင့်ဆွေ ဒုတိယသမ္မတ (၁)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ ဒုတိယသမ္မတ (၂)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၄။	ဦးထွန်းထွန်းဦး ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးမော်သန်း ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါက်တာခက်အောင် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကချင်ပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးအယ်လ်ဖောင်းရှိ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကယားပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကရင်ပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးဆလိုင်းလျန်လွယ် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ချင်းပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာအေးဇံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မွန်ပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးညီပု ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒေါက်တာလင်းထွဋ် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်	အဖွဲ့ဝင်

၁၃။	ဒေါက်တာမြင့်နိုင် ဝန်ကြီးချုပ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဒေါက်တာအောင်မိုးညို ဝန်ကြီးချုပ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ဒေါက်တာဇော်မြင့်မောင် ဝန်ကြီးချုပ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ဦးဝင်းသိန်း ဝန်ကြီးချုပ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ဒေါက်တာလဲ့လဲ့မော် ဝန်ကြီးချုပ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ဦးဖြိုးမင်းသိန်း ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ဦးမန်းကျော်နီ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	အဖွဲ့ဝင်
၂၀။	ဒေါက်တာမျိုးအောင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ	အဖွဲ့ဝင်
၂၁။	ဦးကျော်ဝင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် (၂၄-၉-၂၀၁၅)

- ၁။ ဦးဝင်းမြ ဥက္ကဋ္ဌ
သံအမတ်ကြီး(အငြိမ်းစား)
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဦးစစ်မြိုင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(အငြိမ်းစား)
လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
- ၃။ ဦးယုလွင်အောင် အဖွဲ့ဝင်
ဥက္ကဋ္ဌ (အငြိမ်းစား)
လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့
- ၄။ ဦးညွန့်ဆွေ အဖွဲ့ဝင်
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(အငြိမ်းစား)
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် အဖွဲ့ဝင်
ပါမောက္ခ(အငြိမ်းစား)
ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
- ၆။ ဦးခင်မောင်လေး အဖွဲ့ဝင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး(အငြိမ်းစား)
အလုပ်သမားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
- ၇။ ဦးစိုးဖုန်းမြင့် အဖွဲ့ဝင်
ဥပဒေပညာရှင်

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး (၃၀-၃-၂၀၁၆)

၁။	ဦးမျိုးညွန့်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးညီညီ	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးမြင့်ဝင်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးမျိုးမြင့်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးခင်မောင်ချို	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါ်ခင်ဌေးကြွယ်	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးတွာလ်ကျင်ပေါင်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒေါ်လှမျိုးနွယ်	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးကျော်ဆန်း	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (၁၄-၆-၂၀၁၇ အထိ)

၁။	ဦးလှသိန်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးအောင်မြင့်	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးစိုးရယ်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးထွန်းခင်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးလှတင့်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးမြင့်နိုင်	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးသန်းဌေး	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးများ (၁၄-၆-၂၀၁၇)

၁။	ဦးမြဟန်
၂။	ဦးမျိုးတင့်
၃။	ဦးစိုးနိုင်
၄။	ဦးခင်မောင်ကြည်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်(၅)ရပ်

- ၁။ ကျေးလက်ဒေသ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းမွန်ရေး။
- ၂။ ကျေးလက်ဒေသ သောက်သုံးရေဖူလုံစွာ ရရှိရေး။
- ၃။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး။
- ၄။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး။
- ၅။ ကျေးလက်ဒေသ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ် (ဂ)ရပ်

- ၁။ လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၂။ သားငါးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၃။ ကျေးလက်ဒေသ အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၄။ အသေးစားပုဂ္ဂလိက ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၅။ သမဝါယမလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၆။ ကျေးလက်စွမ်းအင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၇။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
- ၈။ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရေးနှင့် စိစစ်အကဲဖြတ်ရေး

ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းနယ်ပယ်(၆)ရပ်

- ၁။ ပညာရေး
- ၂။ ကျန်းမာရေး
- ၃။ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
- ၅။ ဆက်သွယ်ရေး
- ၆။ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရေး

မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး (၂၀၁၆ ခုနှစ်)

မြန်မာ-တရုတ်ဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၁၈-၈-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား တရုတ် နိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ လီခချန်းက ဂုဏ်ပြုကြိုဆို။
- ၂။ ၁၉-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်တို့ တွေ့ဆုံ။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

- ၁။ ၉-၇-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးဝန်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၂။ ၁၂-၈-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တရုတ်ကွန်မြူနစ် ပါတီ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။
- ၃။ ၁၀-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဗဟိုကော်မရှင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၄။ ၂၂-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး မစ္စတာဟုန်လျန် အဖွဲ့နှင့်အတူ ဗြိတိန်နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးအား သီးခြား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၅။ ၈-၉-၂၀၁၆ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဗဟိုစစ်ကော်မရှင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ General Xu Oiliang နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။

၆။ ၂၀-၁၂-၂၀၁၆ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အမျိုးသားပြည်သူ့ကွန်ဂရက်၏ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ရေးရာကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr. Wang GuoSbeng နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-အမေရိကန်ဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

၁။ ၁၅-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မစ္စတာအိုဘားမားတို့ အိမ်ဖြူတော်၌ တွေ့ဆုံ။

၂။ ၁၆-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန် ဒုတိယသမ္မတ မစ္စတာဂျိုးဘိုင်ဒင်နှင့် တွေ့ဆုံ။

၃။ ၁၆-၁၁-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် အမေရိကန်စီးပွားရေးကောင်စီ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် မစ္စတာ အလက်ဇန္ဒားဖဲလ်မင်းဦးဆောင်သောအဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အမေရိကန်ကွန်ဂရက် အောက်လွှတ်တော်၏ ဒီမိုကရေစီမိတ်ဖက်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာပီတာရှောင်ကမ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

- ၂။ ၃၀-၄-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန် သံအမတ်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၃။ ၃-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အမေရိကန် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအေဂျင်စီ၏ အကြီးအကဲ Ms. Gayle Smith အား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။
- ၄။ ၂၃-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာဂျွန်ကယ်ရီအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၅။ ၃-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမေရိကန် အထက်လွှတ်တော်အမတ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

- ၆။ ၃၀-၄-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး မစ္စတာစကော့အလန်မာရှယ် အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၇။ ၁-၆-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် အမေရိကန်ကွန်ဂရက် အောက်လွှတ်တော်၏ ဒီမိုကရေစီမိတ်ဖက်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၈။ ၁-၆-၂၀၁၆ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း အမေရိကန်ကွန်ဂရက်အောက် လွှတ်တော်၏ ဒီမိုကရေစီမိတ်ဖက်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌအား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ကုလသမဂ္ဂဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၂၂-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ၌ မိန့်ခွန်းပြောကြား။

ကုလသမဂ္ဂမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာ ဘန်ကီမွန်းဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၂။ ၂၆-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးအကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ် မစ္စတာဗီဂျေန်မဘီးယားအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၃။ ၂၁-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကုလသမဂ္ဂ (UN) ၏ မြန်မာနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာတင်သွင်းသူ မစ္စယန်ဟီလီအား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။

၄။ ၃၁-၈-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်းအား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။

၅။ ၂၀-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ယူနက်စကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် Ms.Irina Bokova အား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။

၆။ ၁၃-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုရေးရာနှင့် အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းရေးမှူး ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာ စတီဗင်အိုဘရိုင်ယန်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၇။ ၁၄-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကုသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (FAO)၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဌာနကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူ Ms. Xiaojie Fan အား ခန့်အပ်လွှာပေးအပ်။

- ၈။ ၁-၉-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတို့ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား တွေ့ဆုံ။
- ၉။ ၁-၁၀-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် UNDP မှ Country Director Mr. Peter Batchelas အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ရုရှားဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၁၉-၅-၂၀၁၆ ရုရှား-အာဆီယံဆက်ဆံရေး နှစ် (၂၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတက်ရောက်ရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ရုရှားနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာ။
- ၂။ ၂၀-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်သမ္မတ မစ္စတာ ဗလာဒီမာပူတင်တို့ ရုရှားနိုင်ငံ ဆိုချိုမြို့ရှိ Radisson Blu Resort and Congress Centre ၌တွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-အိန္ဒိယဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၂၈-၈-၂၀၁၆ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အဂရာမြို့ရှိ တာ့ဂျီမဟာသို့ နိုင်ငံတော် သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် ဇနီးသွားရောက်ကြည့်ရှု။

- ၂။ ၁၇-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား အိန္ဒိယ နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာနာရန်ဒရာမိုဒီက ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ လာရောက်မှု**စဉ် ရက်စွဲ****လာရောက်မှု**

၁။ ၁၇-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် အိန္ဒိယအမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၂။ ၁၇-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အိန္ဒိယ အမျိုးသားလုံခြုံရေး အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၃။ ၂၃-၈-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အိန္ဒိယသမ္မတ နိုင်ငံ ပြည်ပရေးရာဝန်ကြီး မစ္စဆူရုမာဆွာရာရ်နှင့် အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၄။ ၂-၁၁-၂၀၁၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ရေတပ်ဦးစီး ချုပ် Admiral Sunil Lanba, PVSM, AVSM, ADC နှင့် အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ဂျပန်ဆက်ဆံရေး**မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု****စဉ် ရက်စွဲ****သွားရောက်မှု**

၁။ ၂-၁၁-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်။

၂။ ၃-၁၁-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ရှင်ဒိုအာဘေးတို့ တို့ကျိမြို့ Akasaka State Gues House ၌တွေ့ဆုံ။

၃။ ၅-၁၁-၂၀၁၆ ဂျပန်နိုင်ငံ ဘုရင်အာကီဟီတိုနှင့် မိဖုရားမိချိုကိုတို့အား နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဂျပန်ဘုရင့် နန်းတော်သို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံ။

ဂျပန်နိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

- ၁။ ၇-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဥရောပစစ်ဘက် ရေးရာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဂျပန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးတို့ အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၂။ ၂၆-၈-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အထူးအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် H.E Mr Hiroto IZUMI နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၃။ ၂၄-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဂျပန်နိုင်ငံ Organization for Industrial Spiritual and Cultural Advancement ၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
-
- ၄။ ၁-၆-၂၀၁၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ ဂျပန်-မြန်မာအသင်းဥက္ကဋ္ဌ Mr. Hideo WATANABE အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
-
- ၅။ ၂၅-၅-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဂျပန်အောက်လွှတ်တော်အမတ် H.E.Mr Takumi NEMOTO အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
-
- ၆။ ၂၅-၅-၂၀၁၆ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဂျပန်အောက်လွှတ်တော်အမတ် H.E.Mr Takumi NEMOTO အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၇။ ၃၀-၇-၂၀၁၆ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဂျပန်အထက်လွှတ်တော်အမတ်နှင့် ဂျပန်-မြန်မာ ပါလီမန် ချစ်ကြည်ရေးအသင်းဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ဥရောပနိုင်ငံများဆက်သံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၁၆-၇-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် (၁၁)ကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတက်ရောက်။
- ၄။ ၂၂-၁၁-၂၀၁၆ တတိယအကြိမ်မြောက် မြန်မာ-အီးယူ လူ့အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မိန့်ခွန်းပြောကြား။

ဥရောပနိုင်ငံများမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

- ၁။ ၇-၄-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အီတလီသမ္မတနိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ပါဂိုလိုဂျန်တီလိုနီ အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၂။ ၈-၄-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ကနေဒါနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး မစ္စတာစတီဗင်ဒီဇွန်နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၃။ ၁၈-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ဂျာမနီနိုင်ငံ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဝန်ကြီး လာရောက် တွေ့ဆုံ။
- ၄။ ၁၈-၁၁-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်ထံ လစ်သူရေးနီးယား နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး မစ္စတာအီတာမာစီယိုလီယိုညက် သံအမတ် ခန့်အပ်လွှာပေးအပ်။
- ၅။ ၁၃-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် လူဇင်ဘတ်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြား ရေးနှင့် ဥရောပရေးရာဝန်ကြီး H.E. Mr. Jean Asselborn အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

- ၆။ ၇-၄-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အီတလီ

- နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်
ရေးဝန်ကြီး မစ္စတာပါဂိုလိုဂျန်တီလိုနီတို့ တွေ့ဆုံ။
- ၇။ ၈-၄-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကနေဒါနိုင်ငံ
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာစတီဗင်ဒီဇွန်နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံ
တွေ့ဆုံ။
- ၈။ ၃-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အီတလီ
အထက်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြားရေးရာအမြဲတမ်းကော်မတီ
ဥက္ကဋ္ဌ Mr. Pier Ferdinan Carini အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၉။ ၂၁-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
မက္ကဆီကိုနိုင်ငံသမ္မတ Mr. Enrique Pena Nieto အား
လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၀။ ၁၃-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နယ်သာလန်
နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Mr. Bert Koendess တို့ သတင်းစာ
ရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်။
- ၁၁။ ၁-၁၁-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ချက်သမ္မတ
နိုင်ငံ စက်မှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး H.E
Mr Jan Mla'dek နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၂။ ၉-၁၁-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ
အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီး Mr. Johannes Matyassy ဦးဆောင်သည့်
ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၃။ ၂၃-၁၁-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အီးယူလူ့အခွင့်
အရေးဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ် Mr. Stavros
Lamtorinidis နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

- ၁၄။ ၁၈-၅-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် ဥရောပပါလီမန်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် H.E.Ms Judith Sargentini အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၅။ ၂၁-၅-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် အီတလီ အမျိုးသား စီမံခန့်ခွဲမှုကျောင်း အမှုဆောင် ဒါရိုက်တာ Ms. Renata Pavlov အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၆။ ၁၄-၁၂-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် ကနေဒါနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
-
- ၁၇။ ၁၈-၅-၂၀၁၆ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဥရောပပါလီမန်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် H.E.Ms Judith Sargentini အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၈။ ၁၈-၁၁-၂၀၁၆ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဂျာမနီအောက်လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-အာဆီယံနိုင်ငံများဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၇-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်ဇနီး ဒေါ်စုစုလွင် လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်။
- ၂။ ၆-၈-၂၀၁၆ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ ဘွန်ညံ ဗိုရာချစ်နှင့်ဇနီး မစ္စစ်ခမ်မွမ်းဂ်ဗိုရာချစ်တို့က နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်ဇနီး ဒေါ်စုစုလွင်တို့အား ဂုဏ်ပြုကြိုဆို။
- ၃။ ၁၂-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် Viettel Corporation ၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် မစ္စတာ ငုယင်မင့်ဟုန်အား ဟန္တိုင်းမြို့ ဂရင်းပလာဇာတိုက်သို့ တွေ့ဆုံ။
- ၄။ ၂၆-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဟန္တိုင်းမြို့၌ ကျင်းပသည့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ်(မဲခေါင်ဒေသ)တွင် အမှာစကားပြောကြား။
-

- ၅။ ၇-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လာအိုအမျိုးသား လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr Som Phanh PEN-GKHAMMY နှင့်တွေ့ဆုံ။
- ၆။ ၁၉-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စင်ကာပူ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဗိဗိယန်ဘာလာခရစ်ရှ်နန် အားတွေ့ဆုံ။
- ၇။ ၂၄-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ တရားဝင်ခရီးထွက်ခွာ။
- ၈။ ၂၅-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပရာယုတ်ချန်အိုချာ (ငြိမ်း)တို့တွေ့ဆုံ။
- ၉။ ၂၂-၇-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် (၄၉)ကြိမ် မြောက် အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ရန် လာအိုပြည်သူ့ ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိ။
- ၁၀။ ၇-၉-၂၀၁၆ အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်လာသည့် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ သောင်လွန်းဆီဆိုလစ်နှင့် ဇနီးတို့က ကြိုဆို။
- ၁၁။ ၁-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် စင်ကာပူ နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာလီရှန်လွန်းတို့ စင်ကာပူနိုင်ငံ Istana သမ္မတအိမ်တော်၌ တွေ့ဆုံ။
- ၁၂။ ၂-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် စင်ကာပူ

သမ္မတ ဂျိုးဆက်ပီယူဗာရက်ဂျီပီးလေးတို့ သမ္မတအိမ်တော်၌
တွေ့ဆုံ။

အာဆီယံနိုင်ငံများမှ လာရောက်မှု

စဉ်	ရက်စွဲ	လာရောက်မှု
၁။	၁၀-၅-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် အထူးကိုယ်စားလှယ် ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ဒွန်ပရာမွတ်ဝီနိုင်င်းအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
၂။	၈-၆-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်ဇနီး စင်ကာပူဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာလီရှန်လုံးနှင့် ဇနီးအား ဂုဏ်ပြုကြိုဆို။
၃။	၃၀-၆-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးထင်ကျော် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ချုပ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပရာဝစ်(တ်) ဂုန်ဆူဝန်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
၄။	၁-၁၀-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မဒမ်ငုယင်သီကင်ငမ်း ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
၅။	၂၄-၁၀-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၆။	၈-၆-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စင်ကာပူဝန်ကြီး ချုပ် မစ္စတာလီရှန်လုံးနှင့် ဇနီးအား ဂုဏ်ပြုကြိုဆို။
၇။	၇-၁၀-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံသမ္မတ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများ ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး H.E. Ms. Rini Mariani Soemarno ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
၈။	၇-၁၂-၂၀၁၆	နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး H.E Mrs. Retno L. Marsudi အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

- ၉။ ၂၀-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Ms. Retno Marsudi အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၁၀။ ၂၀-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး Dato Erywan Pebin Yusof အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
-
- ၁၁။ ၂၂-၉-၂၀၁၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးများနှင့် အာဆီယံဒုတိယအတွင်းရေးမှူးချုပ် တို့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
-
- ၁၂။ ၂-၁၀-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် IPU အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ် စင်ကာပူပါလီမန် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့အား သီးခြားစီ လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ဗြိတိန်ဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၁၃-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဗြိတိန် နိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ Rt. Hon. John Bescow နှင့်တွေ့ဆုံ။
- ၂။ ၁၄-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဗြိတိန် နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် Ms. Theresa May တို့ တွေ့ဆုံ။
- ၃။ ၁၄-၉-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဗြိတိန်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး
Ms. Priti Patel တို့တွေ့ဆုံ။

ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၅-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား ညစာစားပွဲဖြင့် တည်ခင်း ဧည့်ခံ။

၂။ ၆-၁၀-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ အောက် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ Mr. John Bescow အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၃။ ၆-၁၀-၂၀၁၆ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဗြိတိန်နိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ Mr. John Bescow အား လက်ခံ တွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-သီရိလင်္ကာဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁၂-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာကဂူဂျယဆူရိယအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၂။ ၁၂-၅-၂၀၁၆ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်၊ သီရိလင်္ကာ ဒီမိုကရက်တစ် ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာ ကဂူဂျယ ဆူရိယအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၃။ ၁၂-၅-၂၀၁၆ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာကဂူဂျယဆူရိယအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ကိုရီးယားဆက်ဆံရေး

ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၃၀-၅-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၂။ ၂-၇-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဆက်ဆံရေး

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁-၇-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန် မစ္စတာ အမ်ဒီရှာဟိဒ္ဓလ်ဟော့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ဆော်ဒီအာရေဗျဆက်ဆံရေး

ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၂၈-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ဆော်ဒီအာရေဗျ ဘုရင့်နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-မွန်ဂိုလီးယားဆက်သံရေး

မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁၆-၆-၂၀၁၆

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ သမ္မတ ဇတ်ခဲဟီးလ်ယာဒ်ဒေါ့ဂျ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၂။ ၃၀-၄-၂၀၁၆

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မွန်ဂိုလီးယား နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-အီဂျစ်ဆက်သံရေး

အီဂျစ်နိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁၄-၁၀-၂၀၁၆

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အီဂျစ်သမ္မတ နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး မစ္စတာခါလဒ်မိုဟာမက် အဗ္ဗဒဲလ်ရာမန် အဗ္ဗဒဲလ်ဆာလမ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-တူရကီဆက်သံရေး

တူရကီနိုင်ငံမှ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

၁။ ၁၄-၆-၂၀၁၆

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် တူရကီနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၃။ ၁၄-၆-၂၀၁၆

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တူရကီ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၄။ ၉-၁၂-၂၀၁၆

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တူရကီနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးအား လာရောက်တွေ့ဆုံ။

မြန်မာ-ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

သွားရောက်မှု

- ၁။ ၁၁-၁၀-၂၀၁၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ ဒုတိယအကြိမ် အာရှပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ရေး ဆွေးနွေးပွဲ(အေစီဒီ)သို့ တက်ရောက်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်မှု

စဉ် ရက်စွဲ

လာရောက်မှု

- ၁။ ၁၅-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာတကဲဟိကိုးနာကာအိုအား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၂။ ၂၅-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏
ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အရာရှိချုပ်
မစ္စဆရီမူရာနီအင်ဒရာပါတီဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်
အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

- ၃။ ၁၅-၆-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အာရှဖွံ့ဖြိုးရေး
ဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာတကဲဟိကိုးနာကာအိုအား လက်ခံ
တွေ့ဆုံ။
- ၄။ ၂၅-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် International
Finance Corproation(IFC)၏ အမှုဆောင် အရာရှိချုပ်
နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏ ဒုတိယအမှုဆောင် ဥက္ကဋ္ဌ Mr.
Phillippe H.Le Houerou နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၅။ ၂၆-၁၀-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အာရှအခြေခံ
အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌ Mr.
Ligun JIN အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။
- ၆။ ၈-၁၂-၂၀၁၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဘင်းမိစတက်၏

အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာ ဆူမနောကန်ဒလာအား
တွေ့ဆုံ။

၇။ ၂၉-၆-၂၀၁၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ဒါကာမြို့၊
အခြေစိုက် ဘင်းမ်စတက်မှ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာ
ဆူမန်နာကန်ဒလာ ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၈။ ၂၃-၆-၂၀၁၆ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်
ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း International Bar Association's
Human Rights Institute (IBAHRI) မှ Senior
Programme Lawyer, Ms.Maluka Miti Drummond
နှင့်အဖွဲ့အား လက်ခံတွေ့ဆုံ။

၉။ ၃၀-၈-၂၀၁၆ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဂျာမနီနိုင်ငံ
Friedrich Nauramm Foundation for Freedom (FNF)
၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ စီမံကိန်းဒါရိုက်တာနှင့် အဖွဲ့အား
လက်ခံတွေ့ဆုံ။

မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဆက်ဆက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ

- ၁။ ၁၉၅၆ခုနှစ်၊ မေလ ဆဋ္ဌမ သင်္ဂါယနာတင်ပွဲနှင့် သာသနာနှစ် ၂၅၀၀ပြည့် အဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက အထူးလျှော့ရက်များ ထုတ်ပြန်၍ အကျဉ်းသားများကို လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးခဲ့။
- ၂။ ၁၉၆၃ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ရက်နေ့တွင် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်အရ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အကျဉ်းထောင်များမှ အကျဉ်းသား ၁၂၀၀၀ခန့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့။ ပုဒ်မ (၅)ဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသူ နိုင်ငံရေးသမား ၂၃ဦး၊ သတင်းစာဆရာ ငါးဦး၊ ကျောင်းသား ၁၃ ဦး၊ ကေအင်ဒီအို ငါးဦးနှင့် တရားစွဲဆိုခြင်း ခံနေရသူ လေးဦးကို လွှတ်ပေးခဲ့။ လွတ်လာသူများတွင် သခင်စိုး၏ ဇနီးဟောင်း ဒေါ်နှင်းမေ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင် မစ္စတာရာဂျန်၊ ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ မိုးကျော်(ခ) ကျော်နိုင်တို့ ပါဝင်။
- ၃။ ၁၉၇၁ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ရက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ပထမ အကြိမ် ညီလာခံ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်များကို လျှော့ပေါ့ခြင်းဆိုင်ရာ ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့။
- ၄။ ၁၉၈၀ပြည့်နှစ် မေလ ၂၈ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့။ တစ်နိုင်ငံလုံး အကျဉ်းထောင် အသီးသီးနှင့် ရဲဘက်စခန်းမှ အကျဉ်းသား ၃၉၄၄ ဦးတို့ကို လွှတ်ပေးခဲ့။
- ၅။ ၁၉၈၈ခုနှစ်တွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၌ လူထုအုံကြွမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သောကြောင့် အကျဉ်းထောင်များမှ အကျဉ်းသားများကို ထောင်ဖွင့်လွှတ်ပေးခဲ့။ ယင်းကာလ နောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၈၈ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများပိတ်သိမ်းခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ကျခံ နေရသူများအား ပြစ်ဒဏ်ပြောင်းလဲလျှော့ပေါ့ခြင်းနှင့် ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများပိတ်သိမ်းခြင်း စသည်တို့ကို ထုတ်ပြန်၍ ကန့်သတ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။
- ၆။ ၂၁-၇-၁၉၈၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့က အမိန့်အမှတ်(၄/၈၉)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၈၄၅၃ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

- ၇။ ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက်အမှတ်၁၁/၉၂ကို ထုတ်ပြန်၍ ပြစ်ဒဏ်ကျခံရေးရာများအနက် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်မှုမရှိသော နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၂၂၆၄ ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၁၄၇ ဦးကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။
- ၈။ ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ်၁/၉၃ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်များ ပြောင်းလဲလျှော့ပေါ့ခြင်းဆိုင်ရာ အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်၍ ကန့်သတ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။ ထိုလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကြောင့် အကျဉ်းသား ၁၇၀၈ ဦး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရှိခဲ့သည်။
- ၉။ ၁၉၉၅ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ရက်နေ့တွင် ပထရ၏ စာအမှတ်၁၀၀/၁-ရဖ (၃၁)ပထရ (တပ်မတော် ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၃၉၀၁ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည်။
- ၁၀။ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အမိန့်အမှတ်(၁/၉၇)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၃၆၇ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည်။
- ၁၁။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(၉/မည)ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၃၉၃၇ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သော ဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့သည်။
- ၁၂။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(၉/မည)ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသော အကျဉ်းသား ၅၃၁၁ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သော ဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည်။
- ၁၃။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(၉/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား

၅၀၇၀ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သော ဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး တတိယအကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည်။

၁၄။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၃၁-၁၂-၂၀၀၄ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၂၀၄/နရက (၉/မည) ဖြင့်(၅၇)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အကျဉ်းသား ၅၅၈၈ ဦးအား အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်လာသော အကျဉ်းသားများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာကို နားလည်ပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် နိုင်ငံအကျိုးကို ဆက်လက်သယ်ပိုးရွက်ဆောင်သွားကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အကျဉ်းစခန်းအသီးသီးမှ ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ရက်နေ့မှစ၍ လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့လွှတ်ပေးခြင်းမှာ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတည်းဟူသော ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ဦးထိပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁၅။ ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ စာအမှတ် ၂၀၄/နရက(၉/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၁၀ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည်။

၁၆။ ၂၀၀၆ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ရက်နေ့ နံနက် ၁၁နာရီ ၃၅မိနစ်တွင် မူဆယ်မြို့နယ်၊ ကြယ်ဂေါင်နယ်စပ်ဂိတ်၌ တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၃၀ဦးနှင့် အကျဉ်းသူ တစ်ဦးအား တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးကို ရှေးရှု၍ ၂၀၀၆ခုနှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၈၆ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ဇွန် ၇ရက်နေ့တွင် ၉၆ဦးအားလည်းကောင်း၊ ဇွန် ၁၇ရက်တွင် ၄၂၇ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ဩဂုတ် ၁၆ရက်နေ့တွင် ၆၉ ဦးအားလည်းကောင်း၊ စုစုပေါင်း တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၆၇၈ ဦးတို့ကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။

- ၁၇။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂-၁-၂၀၀၇ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၇ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် (၅၉)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အကျဉ်းသား ၂၈၃၁ဦးအား နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ပါဝင်လာစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ၅၉ နှစ်မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည်။
- ၁၈။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၁၅-၁၁-၂၀၀၇ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၇ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ရက်မှ ဒီဇင်ဘာလ ၃ရက်အတွင်း အကျဉ်းသား ၈၅၈၅ ဦးအား ၂၀၀၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် အမျိုးသားညီလာခံကြီးကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးနိုင်ခဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်(၇)ရပ်အနက် တတိယအဆင့်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးလုပ်ငန်းများ စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအသင်းကြီး အပါအဝင် နိုင်ငံတကာနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းလက်တွဲ ဆောင်ရွက်မှု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်ချက်ရှိပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဖော်ပြပါ အကျဉ်းသားများထဲ၌ နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၃၃ဦးလည်း ပါဝင်သည်။
- ၁၉။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂၃-၉-၂၀၀၈ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၁၁/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၉၀၀၂ဦးအား လူမှုရေးအရ စာနာထောက်ထားခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူတို့နှင့်အတူတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံခြင်း ရပ်စဲ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များ ပေးအပ်ခဲ့သည်။

- ၂၀။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂၀-၂-၂၀၀၉ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံသားအကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ၆၃၁၃ဦးတို့အား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုနှင့် သနားချစ်ခင်မှုတို့ကို အလေးထား သည့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအားဌာသော အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့်စေတနာ ကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့်၂၀၁၀ပြည့်နှစ်အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူ တို့နှင့်အတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက် လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံခြင်းမှ ရပ်စဲ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များ ပေးခဲ့သည်။
- ၂၁။ ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၇ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ အကျဉ်းသား (၇၁၁၄)ဦးတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

**ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ လက်ထက်တွင်
လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၁-၂၀၁၅)
ပထမအကြိမ်(၁၆-၅-၂၀၁၁ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုခဲ့သည့်
အကျဉ်းသား ၁၄၇၅၈ ဦး)**

၁၆-၅-၂၀၁၁ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ အမိန့်အမှတ် (၂၈/၂၀၁၁) ဖြင့် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ မေလ ၁၇ရက် မတိုင်မီ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရပြီးပါက ယင်းကဲ့သို့ ကျခံနေရသော ပြစ်ဒဏ် အသီးသီးကို အောက်ပါအတိုင်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုလိုက်သည်-

- (က) သေဒဏ်ချမှတ်စေခြင်းခံရသူများအတွက် ထောင်ဒဏ်တစ်သက်သို့ လည်းကောင်း၊
- (ခ) ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသူများသည် ယင်းတို့အပေါ် သတ်မှတ်ထားသော ထောင်ဒဏ်ကို သာမန်ရရှိပြီးသော လျှော့ပေါ့ရက်များအပြင်(၁)နှစ် (တစ်နှစ်)ထပ်မံ လျှော့ပေါ့ ရရှိစေရန်လည်းကောင်း၊

**ဒုတိယအကြိမ် (၁၁-၁၀-၂၀၁၁ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့်
အကျဉ်းသား ၆၃၅၉ ဦး)**

၁၁-၁၀-၂၀၁၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ အမိန့်အမှတ်(၄၉/၂၀၁၁) ဖြင့် ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ကျခံပြီးဖြစ်သည့် စည်းကမ်းနှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်လာသော အကျဉ်းသားများအား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုနှင့် သနားချစ်ခင်မှုတို့ကို အလေးထားသည့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစု များအား ငဲ့ညှာသောအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုး၊ နိုင်ငံအကျိုးအတွက် အများ ပြည်သူနှင့်အတူ တာဝန်ထမ်းဆောင်သွားနိုင်စေရန်အတွက် လည်းကောင်း ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်နေ့မှစ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်း သား ၆၃၅၉ဦး ဖြစ်သည်။

၅-၁၂-၂၀၁၁ရက်နေ့တွင် ကျရောက်မည့် ထိုင်းနိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ်၏ (၈၄) နှစ်မြောက် ရက်မြတ်မွေးနေ့ မင်္ဂလာ ကျရောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေးနှင့် မိတ်ဝတ်မပြတ် ဆက်ဆံရေးတို့ကို ရှေးရှုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လူမှုရေးအရ ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း ၂-၁၂-၂၀၁၁

ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အကျဉ်းထောင်အသီးသီး၌ ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော ထိုင်းနိုင်ငံသား အကျဉ်းသား(၈)ဦးအား ပြစ်ဒဏ်မှ လျှော့ပေါ့ပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပေးကာ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခဲ့သည်။

တတိယအကြိမ် (၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၆၅၆ ဦး)

၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ အမိန့်အမှတ်(၁/၂၀၁၂)ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးနေ့အား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂ရက်နေ့ မတိုင်မီ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုတစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရပြီး ပါက ယင်းတို့ကို ကျခံနေရသော ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို အောက်ပါအတိုင်း လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည်-

- (က) သေဒဏ်ချမှတ်စေခြင်း ခံရသူများအတွက် ထောင်ဒဏ် တစ်သက် (နှစ် အကန့်အသတ်မရှိ)သို့ ပြောင်းလဲကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊
- (ခ) ထောင်ဒဏ် နှစ်(၃၀)အထက် (နှစ်အကန့်အသတ်မရှိနှင့် ထောင်ဒဏ် တစ်သက်ကျခံနေရသည့် အကျဉ်းသားများမပါ)အား ထောင်ဒဏ် (၃၀) နှစ်သို့ လျှော့ပေါ့ ကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊
- (ဂ) ထောင်ဒဏ်နှစ်(၂၀)အထက်မှ ထောင်ဒဏ် နှစ်(၃၀)အထိ ကျခံနေရသည့် အကျဉ်းသားများအား ထောင်ဒဏ် နှစ်(၂၀)သို့ လျှော့ပေါ့ကျခံစေရန် လည်းကောင်း၊
- (ဃ) ထောင်ဒဏ် နှစ်(၂၀)အောက် ကျခံနေရသည့် အကျဉ်းသားများအား ယင်းတို့ကျခံနေသော ထောင်ဒဏ်၏ လေးပုံတစ်ပုံအား လျှော့ပေါ့ ကျခံ စေရန်လည်းကောင်း၊

စတုတ္ထအကြိမ် (၁၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၅၁ ဦး)

၁၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) အရ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေးနှင့် ထာဝရငြိမ်းချမ်းမှု ဖော်ဆောင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားပြန်လည် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး အတွက်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အားလုံးပါဝင်နိုင်ခွင့် ရရှိရေး အတွက်လည်းကောင်း၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအား

ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကို နားလည်ကြပြီး နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် နိုင်ငံသား များအဖြစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်စေရေးအတွက်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်၍ အကျဉ်း ထောင်အသီးသီးမှ ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ(၆၅၁)ဦး အား ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုလိုက်သည်။

ပဉ္စမအကြိမ် (၃-၇-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၀ ဦး)

၃-၇-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) အရ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေးနှင့် ထာဝရငြိမ်းချမ်းမှုဖော်ဆောင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်း စဉ်များတွင် အားလုံးပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိစေရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကို နားလည်ကြပြီး နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် နိုင်ငံသားများအဖြစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ စေရန်အတွက်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်၍ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့်အညီ အကျဉ်းထောင်အသီးသီးမှ ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၃၇ ဦး၊ နိုင်ငံသား အကျဉ်းသူကိုးဦး စုစုပေါင်း ၄၆ ဦးနှင့် နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေး၊ နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်မပျက်ဆက်ဆံရေးတို့ကို ရှေးရှုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လူမှုရေးအရ ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၃၄ ဦး စုစုပေါင်း ၈၀ ဦးတို့အား ၃-၇-၂၀၁၂ ရက်နေ့ မှစ၍ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ဆဌမအကြိမ် (၁၇-၉-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၅၁၄ ဦး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေးနှင့်ထာဝရငြိမ်းချမ်းမှုဖော်ဆောင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကိုနားလည်ကြပြီး နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် နိုင်ငံသားများအဖြစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ

စေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်
မပျက်ဆက်ဆံရေး၊ ချစ်ကြည်ရေးတို့အတွက်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်၍ နိုင်ငံတော်
ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်အညီ အကျဉ်းထောင်အသီးသီး
မှ အကျဉ်းသားများဖြစ်ကြသည့် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသားများ အပါအဝင်
စုစုပေါင်း အကျဉ်းသား(၅၁၄)ဦးတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀၁၊
ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ ၁၇-၉-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုလိုက်သည်။

**သတ္တမအကြိမ် (၁၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက် နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုခဲ့သည့်
အကျဉ်းသား ၄၅၂ ဦး)**

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတသည် နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်
ရေးနှင့် ထာဝရငြိမ်းချမ်းမှုဖော်ဆောင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသား
ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့်
စေတနာကို နားလည်ကြပြီး နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ
အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေမည့် နိုင်ငံသားများအဖြစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေရန်အတွက်
လည်းကောင်း၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအားဖြင့်
လည်းကောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေး၊ နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်မပျက် ဆက်ဆံရေး
တို့ကို ရှေးရှုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ
၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့်အညီ အကျဉ်းထောင်အသီးသီးမှ ပြစ်ဒဏ်များကို ထိုက်သင့်စွာ
ကျခံပြီးကြသော အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူများ၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သူများနှင့်
နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသားများ အပါအဝင် စုစုပေါင်း အကျဉ်းသား ၄၅၂ ဦးအား
ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) အရ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ
၁၅ ရက်မှစ၍ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားသားများအား
ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့သည်။

**အဋ္ဌမအကြိမ် (၁၆-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့်
အကျဉ်းသား ၆၆ ဦး)**

နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄၊
ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့် အညီ နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကိုနားလည်ပြီး နိုင်ငံတော်
တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် နိုင်ငံသား
များအဖြစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေရန်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ
၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ အကျဉ်းထောင်အသီးသီးမှ ထိုက်သင့်စွာ ပြစ်ဒဏ်ကျခံပြီးဖြစ်သည့်

အကျဉ်းသားများအား စိစစ်၍ နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်တွင်လည်း ထိုက်သင့်စွာ ပြစ်ဒဏ် ကျခံပြီးဖြစ်သည့် အကျဉ်းသားများအား ထပ်မံစိစစ်၍ အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၆၆ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။

နဝမအကြိမ် (၂၃-၄-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၉၃ ဦး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်း စဉ်များတွင် အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရရှိစေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်မပျက်ဆက်ဆံရေး၊ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေးတို့ကို ရှေးရှုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လူမှုရေးအရ ငဲ့ညှာသောအားဖြင့် လည်းကောင်း အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ (၉၃) ဦးတို့အား နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုး၊ နိုင်ငံအကျိုးအတွက် အများပြည်သူနှင့်အတူ တာဝန် ထမ်းဆောင်သွားနိုင်စေရန် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးခဲ့သည်။ အကျဉ်းထောင်၊ အလုပ်စခန်းများတွင် ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ကျခံပြီးဖြစ်သည့် နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား/ကျဉ်းသူ (၉၀) ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ (၃) ဦး စုစုပေါင်း အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ (၉၃) ဦးတို့အား နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်အညီ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) အရ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီ ၂၃ ရက်မှစ၍ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူတို့အား ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခဲ့သည်။

ဒသမအကြိမ် (၂-၁-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၃၂၄၇ ဦး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် (၆၆) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအားဖြင့် အကျဉ်းထောင်အသီးသီးမှ ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက် ရှိသော အကျဉ်းသားများကို နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့်အညီ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ၁၃၇၅ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၃ ရက် (ခရစ်နှစ် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၃ ရက်) မတိုင်မီ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှု တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရပြီးပါက ယင်းကဲ့သို့ကျခံနေရသော ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို အောက်ပါအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုလိုက်သည်-

- (က) သေဒဏ်ချမှတ်စေခြင်းခံရသူများအတွက် ထောင်ဒဏ်တစ်သက် (နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ) သို့ ပြောင်းလဲကျခံစေရန်။
- (ခ) နှစ်အကန့်အသတ်မရှိနှင့် ထောင်ဒဏ်တစ်သက်ကျခံနေရသည့် အကျဉ်းသားများ (သေဒဏ်မှထောင်ဒဏ်တစ်သက်နှင့် နှစ်အကန့်အသတ်မရှိသို့ လျှော့ပေါ့ကျခံနေသူများမပါ)နှင့် ထောင်ဒဏ် (၄၀)နှစ်သို့ လျှော့ပေါ့ကျခံစေရန်။
- (ဂ) ထောင်ဒဏ် (၄၀) နှစ်နှင့် အောက်ကျခံနေရသည့် အကျဉ်းသားများအား ယင်းတို့ကျခံနေသော ထောင်ဒဏ်၏ လေးပုံတစ်ပုံအား လျှော့ပေါ့ကျခံစေရန်။

ဧကဒသမအကြိမ် (၃၀-၇-၂၀၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၉၆၆ ဦး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့်အညီ အကျဉ်းသား အကျဉ်းသူ ၆၉၆၆ ဦး (မြန်မာနိုင်ငံသားအကျဉ်းသား ၆၇၅၆ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသားအကျဉ်းသား ၂၁၀ ဦး) တို့ကို ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရသစ်လက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များ

ပထမအကြိမ်(၈-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၉၉ ဦး)

ပဲခူး၊ မကွေး၊ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးတို့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၄ အရ အမျိုးသား ၁၆၁ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၃၆ ဦး၊ ကလေး ၂ ဦး စုစုပေါင်း ၁၉၉ ဦး။ ဒုတိယအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၁၆ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၃ ဦး)

တတိယအကြိမ် (၁၂-၄-၂၀၁၇)ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၈၈၃ ဦး)

စတုတ္ထအကြိမ် (၂၃-၅-၂၀၁၇ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၈၆ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသားအကျဉ်းသား ၇၃ ဦး)

ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု အခြေအနေများ (၂၀၁၆-၂၀၁၇)

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၁။	၂၃-၁-၂၀၁၆	တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (Nationwide Ceasefire Agreement-NCA) လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့ (Peace Process Steering Team-PPST) ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာနဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများဖြစ်ကြသော ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးကျော်တင်ဆွေနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ဦးသောင်းထွန်း၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန အတွင်းရေးမှူး ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်တင်၊ သမ္မတရုံး	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမင်းသူ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသည့် စောမူထူး၊ စေးဖိုး၊ ခွန်ဥက္ကာ၊ ဦးခိုင်စိုး၊ နိုင်အောင်၊ ရဲဘော်သံခဲ၊ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် စိုင်းခွန်းဆေ၊ နှင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောကွယ် ထူးဝင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ	
၂။	၂၇-၄-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး ဆိုင်ရာပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC- U) ၏ပဋိပဒါအကြိမ်အစည်းအဝေး	ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁) စောအိုင်းဇော်မိုး၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦးပြည့်စုံ၊ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြ သည့် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း (၈) ဖွဲ့မှကိုယ်စားလှယ်များ၊နှစ်ဖက်မှ အဆိုပြုသောအရပ်သားကိုယ်စားလှယ် များနှင့်တာဝန်ရှိသူများ။	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၃။	၂၇-၄-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးနှင့် ဆိုင်ရာပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ(MCU) အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC-U) အဖွဲ့ဝင်များ	နေပြည်တော်
၄။	၃-၆-၂၀၁၆	(၂၁) ရာစုပင်လုံတွင် NCA စာချုပ်လက်မှတ် မထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များ ပါဝင်လာနိုင်ရေးထိုးနှိုးနိုင်ရန်တွင် ဆွေးနွေးခြင်း	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁) ရာစုပင်လုံ အကြံပြုဆင်ရေးအုပ်ကော်မတီ (၂) နှင့် UNFC က ဖွဲ့စည်းထားသည့်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (Del-egation for Political Negotiation - DPN)	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၅။	၁၀-၆-၂၀၁၆ ၁၂-၆-၂၀၁၆	နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာမူဘောင်အားNCA စာချုပ်ဘောင် အတွင်းမှ နေ၍ ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရန် ဆွေးနွေးခြင်း။	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပင်လုံအကြံပြုဆင်ရေးဆပ်ကော်မတီ (၂) ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း၊ NCA စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်ရပ်ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်ခုနစ်ဦးနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များ၊ အစိုးရကိုယ်စားလှယ်အနေဖြင့် ဆပ်ကော်မတီ (၁)မှ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်ဦးဆောင်၍ ကိုယ်စားလှယ်ရပ်ဦး	ရန်ကုန်
၆။	၁၄-၆-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစုပင်လုံ) အကြံပြုဆင်ရေး ‘ဝ’ မိုင်းလားအဖွဲ့များအားသွားရောက် တွေ့ဆုံခြင်း။	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစုပင်လုံ) အကြံပြုဆင်ရေးဆပ်ကော်မတီ (၂) နှင့် ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC) ကဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (Delegation for Political Negotiation – DPN)	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၇။	၁၈-၇-၂၀၁၆ မှ ၂၀-၇-၂၀၁၆	တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေး	တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ခေါင်းဆောင်များ	နေပြည်တော်
၈။	၂၅-၇-၂၀၁၆ မှ ၃၀-၇-၂၀၁၆	တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအစည်းအဝေး	ရခိုင်ပြည်လွှတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP)၊ ရခိုင်အမျိုးသားကောင်စီ (ANC)၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF)၊ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF)၊ ကရင်အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြုတပ်မတော် (DKBA)၊ ကချင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (KIO)၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)၊ ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP)၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ	မိုင်ကျာယန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			GNU/KNLA (PC)၊ လားဟူဒီမိုကရက်တစ်လူနီယံ (LDU)၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ (NMSP)၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီမဟာမိတ်တပ်မတော် (NDAA) (မိုင်းလား)၊ ပအိုဝ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (PNLO)၊ ရှမ်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS/SSA)၊ ရှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ (SSPP/SSA)၊ ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC)၊ ရခိုင်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ် (ULA/AA)၊ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ (WLB)၊ ညီနောင်တိုင်းရင်းသားပါတီများဖက်ဒရေးရှင်း (NBF)၊ ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားများမဟာမိတ်အဖွဲ့	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			(UNA)၊ 'ဝ'အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ် (WNO)၊ ပြည်ထောင်စုအင်စတီကျု (PI) မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများရေးရာစင်တာ (ENAC)	
၉။	၂၉-၇-၂၀၁၆	ငြိမ်းချမ်းရေး ကော်မရှင်နှင့် 'ဝ' အထူးဒေသ(၂) ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တွေ့ဆုံခြင်း	နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အတူ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးကျော်တင့်ဆွေ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ တင်မျိုးဝင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဦးသိန်းဇော်၊ အတွင်းရေးမှူး- ဦးခင်ဇော်ဦးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်မှ ဦးမိုးဇော်ဦး၊ 'ဝ' - အထူးဒေသ(၂)မှ 'ဝ' - ပြည် သွေးစည်း ညီညွတ်ရေးပါတီ ဗဟို ပါလီမန်မြဲတမ်း ဒုတိယ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးပေါက်ယူယိ ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့ဝင် များ၊ အထူးဒေသ(၄) မိုင်းလား ငြိမ်းချမ်း	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			ရေးနှင့် စည်းလုံးရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိုင်းလင်း ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့ဝင်များ	
၁၀။	၃၀-၇-၂၀၁၆	ငြိမ်းချမ်းရေး ကော်မရှင်နှင့် 'ဝ' အထူးဒေသ(၂) ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တွေ့ဆုံခြင်း	ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်းဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဆောင်သည့်ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်နှင့် 'ဝ' ပြည် သွေးစည်းညီညွတ်ရေးပါတီ ဗဟိုပေါ်လစ်ဗျူရီအမြဲတမ်းကော်မတီ ဒုတိယအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးပေါက်ယူယီဦးဆောင်သည့် 'ဝ' အထူးဒေသ(၂) ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့	နေပြည်တော်
၁၁။	၃၀-၈-၂၀၁၆	ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်နှင့်အထူးဒေသ(၄) (မိုင်းလား) အဖွဲ့တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း	ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဦးသိန်းဇော်၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးခင်ဇော်ဦးနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ အကြံပေးအဖွဲ့၊ ခေါင်းဆောင်ဦးအောင်ကြည်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ အထောက်အကူပြုအဖွဲ့များ၊ ရုံးအဖွဲ့၊ အလုပ်အဖွဲ့ဝင်များ၊ အထူးဒေသ	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			(၄) (မိုင်းလား) ပြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စည်းလုံးရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဦးစိုင်းလင်း ခေါင်းဆောင်သည့်အဖွဲ့	
၁၂။	၁၁-၈-၂၀၁၆ မှ ၁၃-၈-၂၀၁၆	နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုမူဘောင်ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း အစည်းအဝေး	အစိုးရအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တပ်မတော်ရန်ကုန်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြု၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အဖွဲ့ဝင်များ	
၁၃။	၁၅-၈-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အစည်းအဝေး	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အဖွဲ့ဝင်များ	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၁၄။	၂၀-၈-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပင်လုံအကြံပြုဆင်ရေးဆပ်ကော်မတီ (၂) နှင့် DPN အဖွဲ့တို့ NCA စာချုပ်သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ရေး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း။	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁) ရာစုပင်လုံ အကြံပြုဆင်ရေးဆပ် ကော်မတီ (၂) နှင့် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုံဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC) က ဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ (Delegation for Political Negotiation-DPN)	ရန်ကုန်
၁၅။	၂၁-၈-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ(၂၁) ရာစု ပင်လုံအကြံပြုဆင်ရေးကော်မတီ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံရေးပါတီများပါဝင်သည့် သုံးပွင့်ဆိုင်နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာမူဘောင် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း (Framework Review) အစည်းအဝေး။	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၁) ရာစု ပင်လုံ အကြံပြုဆင်ရေးဆပ် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ(၁) ဥက္ကဋ္ဌဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချာပြည်၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ-(၂၁) ရာစုပင်လုံအကြံပြုဆင် ရေးဆပ်ကော်မတီ(၁) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်း အရုံး အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ပဒို	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			စောကွယ်ထူးဝင်းနှင့်နိုင်ငံရေးပါတီများ ကိုယ်စားပြု ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုပွဲတွဲကော်မတီ (UPDJC) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဦးသုဝေ၊ အစိုးရကိုယ်စား လှယ် ၁၈ဦး၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများမှ ၂၃ဦး၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများအစုအဖွဲ့ (UPDJC) မှ ၁၀ဦး	
၁၆။	၂၂-၈-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပင်လုံအစည်းအဝေးကျင်းပရေးပွဲတွဲ ကော်မတီစည်းဝေး	အစိုးရ၊ နိုင်ငံရေးပါတီ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ	ရန်ကုန်
၁၇။	၂၄-၈-၂၀၁၆	တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာညှိနှိုင်း အစည်းအဝေး (JICM)	ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ တင်မျိုးဝင်း၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်း အရုံး၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများအစုအဖွဲ့	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၁၈။	၂၈-၈-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၁) ရာစုပင်လုံကျင်းပရေးပူးတွဲကော်မတီ အစည်းအဝေး	အစိုးရအဖွဲ့၊ တပ်မတော်၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းနှင့်တိုင်းရင်းသား လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ် များနှင့်တာဝန်ရှိသူများ	နေပြည်တော်
၁၉။	၃၁-၈-၂၀၁၆ ၃-၉-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ(၂၁) ရာစု ပင်လုံကျင်းပခြင်း	နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးထင်ကျော်၊ နိုင်ငံတော် ၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်၊ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေနှင့် ဦးဟင် နရီဗန် ထီးယူ၊ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဦးဝင်းမြင့်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမန်းဝင်း ခိုင်သန်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီး ချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်၊ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယ	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း၊ လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ တပ်မတော်အရာရှိကြီးများ၊ တိုင်းမှူးများ၊ လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ၊ တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရ၊ လွှတ်တော်နှင့် တပ်မတော်သားအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ဥက္ကဋ္ဌ	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			စောမူတူးစေးဖူး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နော်စီဖိုးရာစိန်၊ KKO ဥက္ကဋ္ဌ စောမူရေး၊ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ (KNU/KNLA-PC) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ စောထော့လေး၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နော်ကပေါ်ထူး၊ ရှမ်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS/SSA) ဒုတိယစစ်ဦးစီးချုပ် ဘောင်ခေး၊ ပအိုဝ်းအမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (PNLO) နာယက ခွန်ဥက္ကာ၊ ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်မြင့်ထွန်း၊ ရခိုင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP) ဗဟိုကော်မတီဝင် ဒေါ်စောမြရာဇာလင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF) ဥက္ကဋ္ဌ	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			<p>ရဲဘော်သံခဲ၊ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF) မှ ဆလိုင်းလျှန်မှုန်းဆာခေါင်း၊ 'ဝ'-တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (UWSA) စစ်ဒေသ၁၇၁မှဆင်လော့၊ အထူးဒေသ (၄) မိုင်းလားငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စည်းလုံးရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဦးစိုင်းလင်းကချင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (KIO) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးအင်ဘန်လ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ-၁ ပိုလ်ချုပ်ဝွမ်မော်၊ ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌခိုဦးရယ်၊ စစ်ရေးချုပ်အဆင့်ရှိ ဖုန်းနိုင်၊ ရှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ (SSPP/SSA) ဗဟိုကော်မတီဝင်စိုင်းဒူး၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ (NMSP) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနိုင်ဟံသာ၊ နိုင်ငံခြားသံရုံးများမှ</p>	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			သံတမန်များ၊ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့များနှင့် မိတ်ကြားထားသူများ	
၂၀။	၁၅-၉-၂၀၁၆	ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်နှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဒုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေး	ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအကြံပေး ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ လေ့လာသူများအဖြစ် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ရှမ်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS)၊ ကရင်	အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်း

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF) နှင့် ပအိုဝ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (NLO) တို့မှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ ကိုယ်စားလှယ်များ	
၂၁။	၁၈-၉-၂၀၁၆ မှ ၂၁-၉-၂၀၁၆	အမျိုးသားအဆင့်နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲကျင်းပရန်နှင့် NCA စာချုပ်တွင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားခြင်းမရှိသူများ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ရန် စတုတ္ထအကြိမ်နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာမူဘောင်ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း အစည်းအဝေး	အစိုးရကိုယ်စားလှယ်၁၆ဦး၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၅ ဦး ဒုတိယနေ့အစည်းအဝေး အစိုးရကိုယ်စားလှယ်၁၅ဦး၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၈ဦး၊ နိုင်ငံရေးပါတီများအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၄ ဦး	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			<p>တတိယနေ့အစည်းအဝေး အစိုးရကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦး၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များအဖွဲ့အစည်းမှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၇ ဦး၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ အဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၄ ဦး</p> <p>စတုတ္ထနေ့အစည်းအဝေး အစိုးရကိုယ်စားလှယ် ၉ ဦး၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦး၊ CTUPDJIC အဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦး၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများကိုယ်စားလှယ် ၅ ဦး</p>	
၂၂။	၂၈-၉-၂၀၁၆ ၂၉-၉-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲ ကော်မတီ (UPDJIC) အစည်းအဝေး	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုပူးတွဲ ကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ တင်မျိုးဝင်း၊ ပဒုစောကွယ်ထူးဝင်း၊ ဦးသုဝေနှင့် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသည့် အစိုးရအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံ	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			ရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှကိုယ်စားလှယ်များ	
၂၃။	၄-၁၁-၂၀၁၆	ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေ့ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များဆိုင်ရာမူများ၊ ယန္တရားများနှင့်လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲ	မြန်မာနိုင်ငံမဟာဗျူဟာနှင့် နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးအဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးညွန့်မောင်ရှိန်၊ ယခင်အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး H.E Dr. Hassan Wirajuda မြန်မာနိုင်ငံမဟာဗျူဟာနှင့် နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးဌာနအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များ၊ AIPR အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်အကြံပေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ရန်ကုန်အခြေစိုက်အာဆီယံ သံအမတ်ကြီးများ၊ နော်ဝေနိုင်ငံနှင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့မှ သံအမတ်ကြီးများနှင့်	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၂၄။	၁၀-၁၁-၂၀၁၆	ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်နှင့်NFC ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (DPN)တို့ကြားကျန်ရှိနေသည့် အဆိုပြုချက်များအားဆက်လက်ဆွေးနွေးခြင်း	ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်းနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (DPN) ခေါင်းဆောင်ခဲဦးရယ်၊ အစိုးရ လွှတ်တော်၊ တပ်မတော်ဘက်မှ ကိုယ်စားလှယ်ကိုးဦး၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (DPN) ဘက်မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၁ဦးနှင့် နည်းပညာအထောက်အကူပြုအဖွဲ့များ	ရန်ကုန်
၂၅။	၁၇-၁၁-၂၀၁၆ ၁၉-၁၁-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ အဌမအကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး	ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMCU) ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၊ တပ်မတော်သားကိုယ်စား	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			လှယ်များ၊ NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာ့လုံခြုံရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်သား ကိုယ်စားလှယ်များ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် JMC-S မှအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နည်းပညာအထောက်အကူပြုအဖွဲ့များ	
၂၆။	၁၁-၁၂-၂၀၁၆	တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး	တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး (NCA) စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဦးဆောင်အဖွဲ့ (PPST) အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ငါးဦး၊ အဖွဲ့ဝင် ကိုယ်စားတက်ရောက်သူသုံးဦးနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (PPWT/CT) တို့မှဝဦး	ရန်ကုန်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၂၇။	၁၂-၁၂-၂၀၁၆	အမျိုးသားအဆင့်နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရန်အတွက်လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ရန် ငြိမ်းချမ်းရေးအကြံပေးကော်မရှင်နှင့် NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း	ပအိုဝ်းအစိုးရအဖွဲ့ကိုယ်စားပြုငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်ကုန် NCA စာချုပ်ချုပ် ဆိုထားသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အထူးဖိတ်ကြားထားသူများအဖြစ် UPDJC နိုင်ငံရေးပါတီများ အစုအဖွဲ့မှ ဦးသူဝေ၊ ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်နှင့်ကရင် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးဦးမင်းရွှေ	
၂၈။	၆-၂-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲ ကော်မတီ အစည်းအဝေး	ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုပူးတွဲ ကော်မတီ (UPDJC) ဥက္ကဋ္ဌနိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ UPDJC အဖွဲ့ဝင်များ	
၂၉။	၂၄-၃-၂၀၁၇	အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဗဟိုဌာနအစည်းအဝေး အမှတ်စဉ် ၁/၂၀၁၇	အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
၃၀။	၂၄-၅-၂၀၁၇ ၂၉-၅-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစု ပင်လုံ (ဒုတိယ) အစည်းအဝေး	အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာနဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ် ကြသည့် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲအောင်၊ နိုင်သက်လွင်ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး မင်းနောင်၊ ဦးခွန်မောင်သောင်းနှင့် အတွင်းရေးမှူးဦးခင်မောင်တင်နှင့်အဖွဲ့ ဝင်များ	နေပြည်တော်

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			<p>တရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၊ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌ ဦးမျိုးညွန့်၊ ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးလှသိန်း၊ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း၊ လွှတ်တော် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေရေးရာနှင့် အထူးကိစ္စရပ်များ လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်ရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်၊ ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန် အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်</p>	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			ဥက္ကဋ္ဌ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ ညှိနှိုင်းကွပ်ကဲရေးမှူး (ကြည်း၊ ရေ၊ လေ)၊ တပ်မတော်အရာရှိကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ အစိုးရလွှတ်တော်နှင့် တပ်မတော်သားအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူအစုအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF)၊ မြန်မာနိုင်ငံ	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများ ဒီမိုကရေစီတပ်ဦး(ABSDF)၊ ရခိုင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP)၊ ရှမ်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ(RCS)၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)၊ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ) (KNU/KNLA) (PC)၊ ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြုကရင်တပ်မတော် (DKBA)၊ ပအိုဝ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (PNLO)တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များNCA လက်မှတ်မရေးထိုးရသေးသည့် ‘ဝ’ပြည်သွေးစည်းညီညွတ်ရေးပါတီ၊ ‘ဝ’ပြည်သွေးစည်းညီညွတ်ရေး တပ်မတော် (W SA)၊ ရက္ခိုင့်တပ်မတော်(AA)၊ တအာင်း	

စဉ်	ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ	ဦးဆောင်တက်ရောက်သူ	ကျင်းပသည့်နေရာ
			<p>အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA)၊ အမျိုးသားဒီမို ကရေစီမဟာ မိတ်တပ်မတော် (NDAA)၊ မြန်မာ အမျိုးသားဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ် တပ်မတော် (MNDAA)၊ ရှမ်းပြည် တိုးတက်ရေးပါတီ၊ ရှမ်းပြည်တပ်မတော် (SSAA/SSA)၊ ကချင်လွတ်မြောက် ရေးအဖွဲ့၊ ကချင်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KIO/KIA) တို့မှ ကိုယ် စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံခြားသံရုံးများမှ သံတမန်များ၊ ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အဖွဲ့အစည်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိတ်ကြားထားသူများ</p>	

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ရွေးချယ်ခံရမှု အခြေအနေ

စဉ်	ပါတီအမည်	ရွေးချယ်ခံရသည့်ဦးရေ				
		ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	အမျိုးသား လွှတ်တော်	ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးလွှတ်တော်	တိုင်းရင်းသား လွှတ်တော်	စုစုပေါင်း
၁။	မြို့(ခေါ်)ခမီအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ လားဟူအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ ကိုးကန့်ဒီမိုကရေစီနှင့် ညီညွတ်ရေးပါတီ ပအိုဝ်းအမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်(PNO) ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ(မြန်မာ) ကယန်းအမျိုးသားပါတီ မြန်မာနိုင်ငံ ရခိုင်ပြည်နယ် အမျိုးသား အင်အားစုပါတီ	-	-	-	-	-
၂။		၁၂	၅	၄၅	၂	၆၄
၃။		-	-	၁	-	၁
၄။		-	-	-	-	-
၅။		၃	၁	၆	-	၁၀
၆။		-	-	၃	-	၃
၇။		-	-	၁	၁	၂
၈။		-	-	-	-	-
၉။		၁	၁	၂	၂	၆
၁၀။		-	-	-	-	-
၁၁။		၁	၁	၄	-	၆

စဉ်	ပါတီအမည်	ရွေးချယ်ခံရသည့်ဦးရေ				
		ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	အမျိုးသား လွှတ်တော်	ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးလွှတ်တော်	တိုင်းရင်းသား လွှတ်တော်	စုစုပေါင်း
၁၂။	မွန်ဒေသလုံးဆိုင်ရာ ဒီမိုကရေစီပါတီ ဒီမိုကရေစီနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပါတီ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ညီညွတ်သောဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ(UDP) ၈၈ မျိုးဆက်ကျောင်းသားလူငယ်များ (ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားနိုင်ငံ ရေး အဖွဲ့ချုပ်	၃	၄	၈	၁	၁၆
၁၃။		-	-	-	-	-
၁၄။		၁၈	၃	၃၄	၂	၅၇
၁၅။		-	-	-	-	-
၁၆။		-	-	၁	-	၁
၁၇။	၁၈။ ၁၉။ ၂၀။ ၂၁။ ၂၂။	-	-	-	-	-
၁၈။		-	-	-	-	-
၁၉။		၂	၂	၅	-	၉
၂၀။		-	-	-	-	-
၂၁။		-	-	-	-	-
၂၂။		-	-	-	-	-

စဉ်	ပါတီအမည်	ရွေးချယ်ခံရသည့်ဦးရေ				
		ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	အမျိုးသား လွှတ်တော်	ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးလွှတ်တော်	တိုင်းရင်းသား လွှတ်တော်	စုစုပေါင်း
၂၃။	မတူကွဲပြားခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပါတီ ချင်းတိုးတက်ရေးပါတီ အင်းအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများ တိုးတက်ရေးပါတီ “ဝ”ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ဖလှုံ-စင်စစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဒီမိုကရက်တစ် ပါတီ	-	-	-	-	-
၂၄။		၂	၄	၅	၁	၁၂
၂၅။		၁	-	၂	၁	၄
၂၆။		၉	၇	၁၈	၁	၃၅
၂၇။		၂	၁	၃	-	၆
၂၈။		၂	၃	၄	-	၉
၂၉။		-	-	၂	-	၂
၃၀။		၂၅၉	၁၂၉	၄၇၇	၁၇	၈၈၂
၃၁။		-	-	၁	-	၁
၃၂။		-	-	-	-	-
၃၃။		-	-	-	-	-
၃၄။		၈	၄	၄	-	၁၆

စဉ်	ပါတီအမည်	ရွေးချယ်ခံရသည့်ဦးရေ				
		ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	အမျိုးသား လွှတ်တော်	ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးလွှတ်တော်	တိုင်းရင်းသား လွှတ်တော်	စုစုပေါင်း
၃၅။	စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီပါတီ ကချင်ပြည်နယ်(စဒက)	၁	၁	၂	-	၄
၃၆။	ကရင်ပြည်နယ်ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးပါတီ	-	၁	၁	-	၂
၃၇။	အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်း ရေးပါတီ	-	-	-	-	-
၃၈။	တစ်သီးပုဂ္ဂလ	၁	၁	၃	၁	၆
	စုစုပေါင်း	၃၂၅	၁၆၈	၆၃၂	၂၉	၁၁၅၄

၂၀၁၅ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် ရွေးချယ်ခံရမှုအခြေအနေ

စဉ်	ပါတီအမည်	ပြည်သူ့	အမျိုးသား	တိုင်း/ပြည်	တိုင်းရင်းသား	ပေါင်း	ရာခိုင်နှုန်း
၁။	အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ	၂၅၅	၁၃၅	၄၇၅	၂၁	၈၈၆	၇၇.၀၄
၂။	ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ	၃၀	၁၁	၇၄	၂	၁၁၇	၁၀.၁၇
၃။	ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ	၁၂	၁၀	၂၂	၁	၄၅	၃.၉၁
၄။	ရှမ်းတိုင်းရင်းသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ	၁၂	၃	၂၅	-	၄၀	၃.၄၈
၅။	တအာရှအမျိုးသား(ပလောင်)အမျိုးသားပါတီ	၃	၂	၇	-	၁၂	၁.၀၄
၆။	ပအိုဝ်းအမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်(PNO)ပါတီ	၃	၁	၆	-	၁၀	၀.၈၇
၇။	ဗီယက်အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ	၂	၂	၂	၁	၆	၀.၅၂
၈။	တစ်သီးပုဂ္ဂလ	၁	၂	၁	၁	၅	၀.၄၃
၉။	လီဆူးအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ(ဒူးလေးပါတီ)	၂	-	၂	၁	၅	၀.၄၃
၁၀။	ကချင်ပြည်နယ်ဒီမိုကရေစီပါတီ	၁	-	၃	-	၄	၀.၃၅
၁၁။	မွန်အမျိုးသားပါတီ	-	၁	၂	-	၃	၀.၂၆
၁၂။	“ဝ”ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ	၁	-	၂	၂	၃	၀.၂၆
၁၃။	တိုင်းလိုင်(ရှမ်းနီ)အမျိုးသားများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ	-	-	၁	၁	၂	၀.၁၇

စဉ်	ပါတီအမည်	ပြည်သူ့	အမျိုးသား	တိုင်း/ပြည်	တိုင်းရင်းသား	ပေါင်း	ရာခိုင်နှုန်း
၁၄။	လားဟူအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ	-	-	၁	၁	၂	၀.၁၇
၁၅။	ကိုးကန့်ဒီမိုကရေစီနှင့်ညီညွတ်ရေးပါတီ	၁	-	၁	-	၂	၀.၁၇
၁၆။	တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ	-	၁	-	-	၁	၀.၀၉
၁၇။	ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ	-	-	၁	-	၁	၀.၀၉
၁၈။	ကရင်ပြည်သူပါတီ	-	-	၁	-	၁	၀.၀၉
၁၉။	ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ(မြန်မာ)	-	-	၁	-	၁	၀.၀၉
၂၀။	မွန်ဒေသလုံးဆိုင်ရာဒီမိုကရေစီပါတီ	-	-	၁	-	၁	၀.၀၉
၂၁။	“ဝ” အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ	-	-	၁	-	၁	၀.၀၉
၂၂။	စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့်ဒီမိုကရေစီပါတီ	-	-	၁	-	၁	၀.၀၉
	ကချင်ပြည်နယ်(စဒက)						
၂၃။	အာခါအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ	-	-	-	၁	၁	၀.၀၉
	စုစုပေါင်း	၃၂၃	၁၆၈	၆၃၀	၂၉	၁၁၅၀	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၅၈၆ ဦး	၄-၂-၂၀၁၁	၃၀-၃-၂၀၁၁	၁၈ ရက်	၂၂	၁၀	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၃၈၉ ဦး	၃၁-၁-၂၀၁၁	၂၃-၃-၂၀၁၁	၁၄ ရက်	၄၆	၁၇	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၁၁ ဦး	၃၁-၁-၂၀၁၁	၂၃-၃-၂၀၁၁	၁၄ ရက်	၃၃	၁၆	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒုတိယပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၅၈၆ ဦး	၂၂-၈-၂၀၁၁	၂၅-၁၁-၂၀၁၁	၆ ရက်	-	-	၁၈	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၃၈၉ ဦး	၂၂-၈-၂၀၁၁	၂၄-၁၁-၂၀၁၁	၅၁ ရက်	၅၀၆	၅၁	၈	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၁၁ ဦး	၂၂-၈-၂၀၁၁	၁၆-၁၁-၂၀၁၁	၄၇ ရက်	၃၅၈	၄၆	၁၀	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယပုံနှိပ်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ် ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၀၀ ဦး	၂၉-၁-၂၀၁၂	၃၀-၄-၂၀၁၂	၂၉ ရက်	၁	၆	၂၄	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၃၄၃ ဦး	၂၆-၁-၂၀၁၂	၂-၅-၂၀၁၂	၂၃ ရက်	၅၁၆	၂၅	၁၆	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၁၆၁ ဦး	၂၆-၁-၂၀၁၂	၂-၅-၂၀၁၂	၂၁ ရက်	၁၁၆	၃၀	၈	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၅၄ ဦး	၇-၄-၂၀၁၂	၉-၇-၂၀၁၂	၁၃ ရက်	၁၃	၃	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၃၁ ဦး	၄-၇-၂၀၁၂	၆-၉-၂၀၁၂	၄၀ ရက်	၉၂၃	၂၉	၄	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၂၃ ဦး	၄-၇-၂၀၁၂	၇-၉-၂၀၁၂	၄၀ ရက်	၁၇၃	၂၉	၁	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံနှိပ်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ် ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၅၁ ဦး	၂၂-၁၀-၂၀၁၂	၂၂-၁၁-၂၀၁၂	၉ ရက်	-	-	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၂၉ ဦး	၁၈-၁၀-၂၀၁၂	၂၃-၁၀-၂၀၁၂	၁၅ ရက်	၅၉၉	၂၄	၁	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၂၂ ဦး	၁၈-၁၀-၂၀၁၂	၂၃-၁၁-၂၀၁၂	၁၅ ရက်	၆၇	၁၇	၁	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံနှိပ်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ် ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၅၁ ဦး	၁-၁၀-၂၀၁၃	၂၁-၃-၂၀၁၃	၂၃ ရက်	-	၁	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၂၉ ဦး	၉-၁-၂၀၁၃	၂၂-၃-၂၀၁၃	၃၀ ရက်	၈၉၉	၁၄	၁	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၂၀ ဦး	၉-၁-၂၀၁၃	၂၂-၃-၂၀၁၃	၃၂ ရက်	၉၇	၂၆	၁	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် သတ္တမပုံနှိပ်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၄၆ ဦး	၁-၇-၂၀၁၃	၂၉-၈-၂၀၁၃	၁၈ ရက်	၈၈	၁၃	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၂၆ ဦး	၂၅-၆-၂၀၁၃	၃၀-၈-၂၀၁၃	၂၈ ရက်	၁၂၆၂	၅	၂	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၂၀ ဦး	၂၅-၆-၂၀၁၃	၃၀-၈-၂၀၁၃	၂၈ ရက်	၁၁၈	၁၄	၁	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် အငွေပုံနှိပ်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၄၅ ဦး	၁၀-၁-၂၀၁၃	၁၅-၁၁-၂၀၁၃	၁၃ ရက်	၁၃	၁၃	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၂၅ ဦး	၁-၁၀-၂၀၁၃	၁၄-၁၁-၂၀၁၃	၂၂ ရက်	၈၄၂	၉	၁၀	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၂၀ ဦး	၁-၁၀-၂၀၁၃	၁၄-၁၁-၂၀၁၃	၁၈ ရက်	၅၈	၉	၇	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် နဝမပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၄၂ ဦး	၁၃-၁-၂၀၁၄	၂၆-၃-၂၀၁၄	၂၉ ရက်	-	-	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၂၂ ဦး	၁၃-၁-၂၀၁၄	၂၆-၃-၂၀၁၄	၁၂ ရက်	၈၉၈	၁	၆	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၁၈ ဦး	၁၃-၁-၂၀၁၄	၂၆-၃-၂၀၁၄	၃၀ ရက်	၈၀	၄	၁၀	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒသမပုံနှိပ်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	-	၂၈-၅-၂၀၁၄	၁-၈-၂၀၁၄	၁၂ ရက်	-	-	၁၉ ခု	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	-	၂၈-၅-၂၀၁၄	၃၁-၇-၂၀၁၄	၃၇ ရက်	၇၇၇ ခု	၁၁ ခု	-	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	-	၂၈-၅-၂၀၁၄	၃၁-၇-၂၀၁၄	၃၇ ရက်	၄၇၉ ခု	၉ ခု	၂၉ ခု	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၁) ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	-	၁၂-၉-၂၀၁၄	၂၈-၁၁-၂၀၁၄	၃၆ ရက်	-	-	-	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	-	၁၁-၉-၂၀၁၄	၂၈-၁၁-၂၀၁၄	၃၇ ရက်	၇၂၃ ခု	၁၀ ခု	၂၀	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	-	၁၁-၉-၂၀၁၄	၂၈-၁၁-၂၀၁၄	၃၇ ရက်	၃၉၂ ခု	၉ ခု	၃၄ ခု	

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၂) ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်		၁၉-၁-၂၀၁၅	၂၈-၈-၂၀၁၅					
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်		၁၉-၁-၂၀၁၅	၂၇-၈-၂၀၁၅					
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်		၁၉-၁-၂၀၁၅	၂၇-၈-၂၀၁၅					

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃) ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၅၈၆ ဦး	၄-၂-၂၀၁၀	၂၁-၉-၂၀၁၆	၂၀၆ ရက်	၄၀၀ ခု	၄၆ ခု	၆၁ ခု	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၃၈၉ ဦး	၃၀-၁-၂၀၁၀	၂၈-၁-၂၀၁၆	၃၀၉ ရက်	၇၉၆၁ ခု	၁၉၆ ခု	၆၈ ခု	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၁၁ ဦး	၃၁-၁-၂၀၁၀	၂၈-၁-၂၀၁၆	၃၁၉ ရက်	၁၉၇၁ ခု	၁၇၅ ခု	၄၃၇ ခု	

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ပထမအကြိမ် ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်		၈-၂-၂၀၁၆	၆-၆-၂၀၁၆					
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်		၁-၂-၂၀၁၆	၁၀-၆-၂၀၁၆					
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်		၃-၂-၂၀၁၆	၁၀-၆-၂၀၁၆					

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒုတိယအကြိမ်ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ် ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၅၇၉ ဦး	၂၅-၇-၂၀၁၆	၇-၁၀-၂၀၁၆	၁၆ ရက်	-	-	၈	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၀၇ ဦး	၂၅-၇-၂၀၁၆	၇-၁၀-၂၀၁၆	၄၇ ရက်	၂၂၅	၄	၇	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၁၉၄ ဦး	၂၅-၇-၂၀၁၆	၇-၁၀-၂၀၁၆	၁၆ ရက်	၁၄၇	၁	၇	

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် တတိယအကြိမ်ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၆၀၀ ဦး	၁၆-၁၁-၂၀၁၆	၂၀-၁၂-၂၀၁၆	၁၀ ရက်	-	-	၃	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၄၀၉ ဦး	၁၆-၁၁-၂၀၁၆	၂၀-၁၂-၂၀၁၆	၁၉ ရက်	၄၀၇	၆	၇	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၂၀၉ ဦး	၁၆-၁၁-၂၀၁၆	၂၀-၁၂-၂၀၁၆	၁၈ ရက်	၉၂	၁	၁	

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထအကြိမ်ပုံမှန်အစည်းအဝေး

စဉ်	လွှတ်တော် အမည်	တက်ရောက် သည့်ကိုယ်စား လှယ်ဦးရေ	စတင်ကျင်းပ သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပပြီးစီး သည့်ရက်စွဲ	ကျင်းပသည့် ရက်ပေါင်း	မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း	အဆို တင်သွင်းခြင်း	ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း	မှတ်ချက်
၁။	ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်	၅၉၅ ဦး	၃၀-၁-၂၀၁၇	၁၇-၃-၂၀၁၇	၁၇ ရက်	-	-	၁	
၂။	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	၃၈၈ ဦး	၃၀-၁-၂၀၁၇	၁၇-၃-၂၀၁၇	၁၉ ရက်	-	-	-	
၃။	အမျိုးသား လွှတ်တော်	၁၉၃ ဦး	၃၀-၁-၂၀၁၇	၁၇-၃-၂၀၁၇	၁၉ ရက်	-	-	-	

ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ

ပညာရေးကဏ္ဍ (၃၁-၃-၂၀၁၇)

၁။	အစိုးရနည်းပညာအထက်တန်းကျောင်း၊ စက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ၊ နည်းပညာကောလိပ် သက်မွေးပညာသင်ကျောင်းပေါင်း	-	၅၉ ကျောင်း
၂။	တက္ကသိုလ်၊ ဒီဂရီကောလိပ်၊ ကောလိပ် ကျောင်းပေါင်း	-	၁၇၆ ကျောင်း
၃။	အခြေခံပညာတွင် အဆင့်တိုးမြှင့် ကျောင်းပေါင်း	-	၃၃၁၂ ကျောင်း
၄။	အသစ်ဖွင့်လှစ် မူလတန်းကျောင်းပေါင်း	-	၅၂၂ ကျောင်း
၅။	အခြေခံပညာကျောင်းပေါင်း	-	၄၆၀၀၆ ကျောင်း
၆။	သက်မွေးပညာသင်ဆရာဦးရေ	-	၂၄၄၆ ဦး
၇။	အဆင့်မြင့်ပညာဆရာဦးရေ	-	၁၉၃၅၆ ဦး
၈။	ဆရာအတတ်ပညာဆရာဦးရေ	-	၁၈၈၉ ဦး

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ (၃၁-၃-၂၀၁၇)

၁။	ပြည်သူ့ဆေးရုံပေါင်း	-	၁၁၂၃ ရုံ
၂။	လူနာခွဲတင်ပေါင်း	-	၅၄၇၀၃ ခွဲတင်
၃။	ဆရာဝန်စုစုပေါင်း	-	၁၃၄၅၆ ဦး
၄။	သွားဆရာဝန်စုစုပေါင်း	-	၆၈၆ ဦး
၅။	သူနာပြုစုစုပေါင်း	-	၃၂၁၉၅ ဦး
၆။	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	-	၁၇၇၈ ဌာန
၇။	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	-	၉၀၈၃ ဌာန
၈။	တိုင်းရင်းဆေးရုံ	-	၃၀ ရုံ
၉။	အထူးကုဆေးရုံ	-	၃၂ ရုံ

ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ (၃၁-၃-၂၀၁၇)

၁။ ဆက်သွယ်ရေးစခန်း(စာတိုက်ရုံး)	-	၁၃၇၈ ရုံး
၂။ အော်တိုမိုဘိုင်းဖုန်း	-	၅၄ သန်းကျော်
၃။ အင်တာနက်သုံးစွဲသူဦးရေ	-	၄၆ သန်းကျော်
၄။ တယ်လီဖုန်းသုံးစွဲမှုသိပ်သည်းဆ	-	၁၀၄. ၆၂ ရာခိုင်နှုန်း
၅။ မိုဘိုင်းတာဝါတိုင်	-	၁၄၈၇၂ တိုင်

လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ (၃၁-၃-၂၀၁၇)

၁။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှုအိမ်ထောင်စုပေါင်း	-	၄. ၁၅ သန်း
၂။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု ရာခိုင်နှုန်း	-	၃၇. ၂၄ ရာခိုင်နှုန်း
၃။ ပြည်တွင်းသုံးသဘာဝဓာတ်ငွေ့(တစ်ရက်လျှင်)-	ကုဗပေ	၂၃၃ သန်း
၄။ ရေနံဓာတ်ငွေ့ရည်အရောင်းဆိုင်	-	၅၂၃ ဆိုင်
၅။ အမြင့်ဆုံးဓာတ်အားလိုအပ်ချက်	-	၃၁၀၀ မဂ္ဂါဝပ်ခန့်
၆။ အမှန်တကယ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်နိုင်မှု	-	၂၈၅၆ မဂ္ဂါဝပ်ခန့်
၇။ ဓာတ်အားလိုအပ်ချက်	-	၂၄၄ မဂ္ဂါဝပ်ခန့်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ

၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ထိ

၁။ ကဏ္ဍအလိုက်သုံးစွဲငွေပမာဏ

(က) လမ်း/တံတားကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၅၂၇၂၅. ၅၃၁ သန်း
(ခ) ပညာရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၂၉၀၁. ၅၄၀ သန်း
(ဂ) ကျန်းမာရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၈၇၁. ၇၀၀ သန်း
(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၁၂၇၇. ၄၃၁ သန်း
(င) ရေရရှိရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၉၇၄. ၀၆၉ သန်း
(စ) မွေးမြူရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၅၄၉. ၂၀၀ သန်း
(ဆ) စွမ်းအင်ကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၂၂၅၈. ၉၆၀ သန်း
(ဇ) ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ	-	၃၂၁၀. ၇၄၀ သန်း

- (ဈ) သာသနာရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ - ၁၉၇၅ သန်း
- (ည) အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ - ၅၇၁၄. ၃၉၈ သန်း
- (ဋ) ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်တည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းကဏ္ဍသုံးစွဲငွေ - ၄၂၄၄. ၂၂၅ သန်း

၂။ သစ်တောစိုက်ခင်းတည်ထောင်မှု

- (က) သစ်တောဦးစီးဌာနပိုင် စီးပွားရေးစိုက်ခင်း - ၁၁၇၄၀၂၉. ၃၆ ဧက
- (ခ) သစ်တောဦးစီးဌာနပိုင် ရေဝေရေလဲစိုက်ခင်း - ၃၃၀၀၀၅. ၇ ဧက
- (ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနပိုင် ကျေးရွာသုံးစိုက်ခင်း - ၃၈၆၄၃၉. ၂၄ ဧက
- (ဃ) သစ်တောဦးစီးဌာနပိုင်စက်မှုကုန်ကြမ်းစိုက်ခင်း - ၁၅၉၅၆၉ ဧက
- (င) ကြိုးဝိုင်းကာကွယ်တော အရေအတွက် - ၈၄၃ တော
- (စ) ကြိုးဝိုင်းကာကွယ်တောဧက - ၂၉၇၉၄၇၁၂. ၆၂ ဧက
- (ဆ) ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအရေအတွက် - ၃၃၃ ဧက
- (ဇ) ကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော စုစုပေါင်းဧရိယာဧက - ၄၁၄၄၇၆၅၃. ၃၉ ဧက
- (ဈ) ကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော စုစုပေါင်းစတုရန်းမိုင် - ၆၄၇၆၁. ၉၆ မိုင်
- (ည) သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုဧကပေါင်း - ၇၈၅၁၄၇၀၄. ၉၅ ဧက

၃။ ကျေးလက်လမ်းတိုးတက်ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်မှု

- (က) မြေသားလမ်း - ၂၃၀၀/၃. ၅ မိုင်
- (ခ) ကျောက်ခင်းလမ်း - ၁၈၃၃/၂. ၁ မိုင်
- (ဂ) ကတ္တရာလမ်း - ၃၁၇/၆. ၉၂ မိုင်
- (ဃ) ဆိုင်ကယ်စီးမြေလမ်း - ၅၁၅/၀ မိုင်

မီဒီယာကဏ္ဍ (၃၁-၇-၂၀၁၇)

၁။	ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုခဲ့သည့် နိုင်ငံတကာ သတင်းဌာနပေါင်း	-	၁၉ ခု
၂။	ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် သတင်းစာစောင်ရေ	-	၃၅ စောင်
	အမှန်တကယ်ထုတ်ဝေသည့်သတင်းစာ	-	၂၀ စောင်
၃။	ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် ဂျာနယ်စောင်ရေ	-	၄၅၃ စောင်
	အမှန်တကယ်ထုတ်ဝေသည့်ဂျာနယ်	-	၂၅၅ စောင်
၄။	ပြည်ပသတင်းဌာနရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်မှု	-	၁၉ ခု

ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသကြီး (၂၄)ခု

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (က) မြစ်ကြီးနားဒေသ (ခ) ဗန်းမော်ဒေသ	၇။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (က) မြိတ်ဒေသ (ခ) ထားဝယ်ဒေသ
၂။ ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်ဒေသ	၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး (က) ပဲခူးဒေသ (ခ) ပြည်ဒေသ
၃။ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံဒေသ	၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (က) မကွေးဒေသ (ခ) ပခုက္ကူဒေသ
၄။ ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေဒေသ	၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (က) မန္တလေးဒေသ (ခ) မိတ္ထီလာဒေသ (ဂ) မြင်းခြံဒေသ
၅။ ရှမ်းပြည်နယ် (က) လားရှိုးဒေသ (ခ) ကျိုင်းတုံဒေသ (ဂ) တောင်ကြီးဒေသ (ဃ) ပင်လုံဒေသ	၁၁။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (က) ပုသိမ်ဒေသ (ခ) ဟင်္သာတဒေသ (ဂ) မအူပင်ဒေသ
၆။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (က) မုံရွာဒေသ (ခ) စစ်ကိုင်းဒေသ (ဂ) ကလေးဒေသ	

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော
တံတားကြီးများ၊ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

ကချင်ပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက်တံတားကြီး (၃)စင်း

၁။ ဗလမင်းထင်တံတား (ဧရာဝတီမြစ်ကူး)

၂။ တနိုင်းတံတား (တနိုင်းချောင်း)

၃။ မလိခတံတား (မချမ်းဘော့)

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

၁။ ပူတာအို ၀. ၁၆၀ မဂ္ဂါဝပ်

၂။ ဂလိုင်းချောင်း ၁. ၂၆၀ မဂ္ဂါဝပ်

၃။ ကျိန်ခရမ်းခ ၂. ၅၂၀ မဂ္ဂါဝပ်

၄။ နမ့်ခမ်းခ ၅. ၀၀၀ မဂ္ဂါဝပ်

၅။ တာပိန်(၁)၊ မိုးမောက်မြို့ ၂၄၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

ကယားပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး ပေ (၁၈၀)အထက်တံတား

၁။ ထူးချောင်းတံတား (ဖားဆောင်း)

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

၁။ ဘီလူးချောင်း(၁) ၂၈ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

၂။ ဘီလူးချောင်း(၂) ၁၆၈ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

၃။ ဘီလူးချောင်း(၃) ၅၂ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

ကရင်ပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက် တံတားကြီး(၃)စင်း

၁။ သံလွင်တံတား (ဘားအံ)

- ၂။ ဂျိုင်းတံတား(ဇာသပြင်)
 ၃။ ဂျိုင်းတံတား(ကော့ကရိတ်)
တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ
 ၁။ ဖာပွန် ၀. ၀၆၂ မဂ္ဂါဝပ်
 ၂။ သောက်ရေခပ်(၁) ၁၅၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

ချင်းပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး ပေ(၁၈၀)အထက် တံတား (၅) စင်း

- ၁။ နတ်ဇံတံတား(တွန်းဇံ)
 ၂။ လည်မျိုတံတား(မတူပီ)
 ၃။ ဗားရံတံတား(ဖလမ်း)
 ၄။ ကပ်တဲလ်တံတား(တီးတိန်)
 ၅။ မံဆောင်းတံတား(တီးတိန်)

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

- ၁။ ဇာလွီး ၀. ၄၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၂။ ဒေါင်းဗား ၀. ၄၀၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၃။ ငစစ်ဗား ၁. ၁၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၄။ ပလက်ဝ ၀. ၀၅၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၅။ နမ့်လောင်ချောင်း ၀. ၂၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၆။ လိုင်ဗား ၀. ၆၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၇။ ထွီးဆောင်း ၀. ၂၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၈။ ချီချောင်း ၀. ၂၀၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၉။ သင်းသဲချောင်း ၀. ၀၅၀ မဂ္ဂါဝပ်
 ၁၀။ လိုင်ဘွန်ချောင်း ၀. ၀၅၀ မဂ္ဂါဝပ်

မွန်ပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက် တံတားကြီး (၄)စင်း

- ၁။ အတ္ထရံတံတား (မော်လမြိုင်)

- ၂။ သံလွင်တံတား (မော်လမြိုင်)
- ၃။ စစ်တောင်းတံတား (မုပွလင်)
- ၄။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘီလူးကျွန်း)

ရခိုင်ပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက် တံတားကြီး (၂၁) စင်း

- ၁။ ဒလက်ချောင်းတံတား(အမ်း)
- ၂။ မြောင်းဘွေတံတား(မြောက်ဦး)
- ၃။ ကမ္ဘပနဒီတံတား(ကျောက်တော်)
- ၄။ တန်းလွဲချောင်းတံတား(တောင်ကုတ်)
- ၅။ လမူးချောင်းတံတား(မအီ)
- ၆။ မအီချောင်းတံတား(တောင်ကုတ်)
- ၇။ စနဲပေါက်တံတား(မအီ)
- ၈။ လုံးတော်ပေါက်တံတား(မအီ)
- ၉။ ဒီးဒုတ်ပေါက်တံတား(ရမ်းမြ)
- ၁၀။ ကိုင်းရှည်တံတား(တောင်ကုတ်)
- ၁၁။ ပီကောက်တံတား(ကျောက်တော်)
- ၁၂။ မင်းချောင်းတံတား(စစ်တွေ)
- ၁၃။ ရာမောင်တံတား(မင်းဌာ)
- ၁၄။ ယောချောင်းတံတား(မြေပုံ)
- ၁၅။ ဆပ်သွားတံတား(ဂွ)
- ၁၆။ သံသမကြီးတံတား(ရမ်းဗြ)
- ၁၇။ ဝန်ဖိုက်တံတား(ရမ်းဗြ)
- ၁၈။ မင်းကြောင်းချောင်းတံတား(ရမ်းဗြ)
- ၁၉။ သင်္ဇင်တန်ပေါက်တံတား(ရမ်းဗြ)
- ၂၀။ သံသမချေတံတား(ရမ်းဗြ)
- ၂၁။ သယုတံတား(ပဲပဒုံ)

ရှမ်းပြည်နယ်

တည်ဆောက်ပြီး စီမံကိန်းဝင်တံတားကြီး (၉)စင်း

- ၁။ သံလွင်တံတား (တာကော်အက်)
- ၂။ သံလွင်တံတား (တာဆန်း)
- ၃။ နမ့်တိန်တံတား (ကွမ်းလုံ)
- ၄။ မတ်လန်းတံတား (လဲချား)
- ၅။ လင်းခေးတံတား (လင်းခေး)
- ၆။ သံလွင်တံတား (တာပါး)
- ၇။ ဒုဠဝတီတံတား (နောင်ချို)
- ၈။ ရွှေလီတံတား(နမ့်ခမ်း)
- ၉။ လိန်းလီတံတား(ပင်လောင်း)

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

၁။ ဇော်ဂျီ(၁)	၁၈ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
၂။ ဇော်ဂျီ(၂)	၁၂ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
၃။ ရွှေလီ(၁)	၆၀၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
၄။ ကျိုင်းတောင်း	၅၄ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

တည်ဆောက်ပြီး ကျောက်မီးသွေးသုံး ရေနွေးငွေ့ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ

၁။ တီကျစ်	၁၂၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင်ပေ(၁၈၀)အထက် တံတားကြီး (၈) စင်း

- ၁။ မဲဇာတံတား (အင်းတော်)
- ၂။ ရွှေလီတံတား (ကသာ)
- ၃။ ချင်းတွင်းတံတား (မုံရွာ)
- ၄။ မြစ်သာတံတား (ကလေးဝ)
- ၅။ ဥရုတံတား (ဟုမ္မလင်း)

၆။ ရတနာသိဃ်တံတား(ကျောက်မြောင်း၊ ရွှေဘို)

၇။ ဇော်ချောင်းတံတား(ကန့်ဘလူ)

၈။ ဆင်ဖြူရှင်တံတား(ချောင်းဦး)

တည်ဆောက်ဆဲ တံတား(၁)စင်း

၁။ ယက်ဖချောင်းတံတား(ဟုမ္မလင်း၊ ခန္တီး)

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ

၁။ သဖန်းဆိပ် ၃၀. ၀၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက် တံတားကြီး(၇)စင်း

၁။ ဝင်းဝတံတား (သရက်ချောင်း)

၂။ ပုလောက်တံတား (ပုလော)

၃။ ပုလောတံတား (ပုလော)

၄။ ကွဲကူး-ကျောက်ဖျာတံတား (မြိတ်)

၅။ တနင်္သာရီမြစ်ကူးတံတား (တနင်္သာရီ)

၆။ လေညှာ-မဏ္ဍိုင်တံတား (ဘုတ်ပြင်း)

၇။ ပသောင်းတံတား(မြိတ်)

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက်တံတားကြီး(၁၂)စင်း

၁။ နဝဒေးတံတား (ပြည်) (ဧရာဝတီမြစ်ကူး)

၂။ ခပေါင်းတံတား (တောင်ငူ)

၃။ စစ်တောင်းတံတား (ရွှေကျင်-မဒေါက်)

၄။ ဆွာချောင်းတံတား(ရေတာရှည်)

၅။ ပဲခူးတံတား(ပဲခူး)

၆။ နဂါးပေါက်ချောင်းတံတား(ဝေါ)

၇။ ပဲခူး-စစ်တောင်းတူးမြောင်းတံတား(ဝေါ)

- ၈။ မြို့ချောင်းတံတား (ကျောက်တံခါး)
- ၉။ စစ်တောင်းတံတား(နတ်သံကွင်း)
- ၁၀။ စစ်တောင်းမြစ်ကူးတံတား (၁) (ရွှေကျင်)
- ၁၁။ စစ်တောင်းမြစ်ကူးတံတား (၂) (ထန်းတပင်)
- ၁၂။ စစ်တောင်းမြစ်ကူးတံတား (၃) (ထန်းတပင်)

တည်ဆောက်ပြီးရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ

- ၁။ ဇောင်းတူ ၂၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၂။ ရဲနွယ် ၂၅ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၃။ ခပေါင်း ၃၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၄။ သောက်ရေခပ် ၁၂၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၅။ ဖြူးချောင်း ၄၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက်တံတားကြီး (၁၁)စင်း

- ၁။ အနော်ရထာတံတား (ချောက်) (ဧရာဝတီမြစ်ကူး)
- ၂။ လောင်ဂတ်တံတား (ဂန့်ဂေါ)
- ၃။ ဧရာဝတီတံတား (မကွေး)
- ၄။ ရွှေချောင်းတံတား (ပခုက္ကူ)
- ၅။ ဘွက်ကြီးတံတား (အောင်လံ)
- ၆။ အမှတ်(၁)ပေါက်တံတား(ပေါက်)
- ၇။ ဒေါင်းနေချောင်းတံတား(မကွေး)
- ၈။ ဧရာဝတီမြစ်ကူးတံတား(ပခုက္ကူ)
- ၉။ ယင်းချောင်းတံတား(မကွေး)
- ၁၀။ ကျားထူးတံတား(နတ်မောက်)
- ၁၁။ ဧရာဝတီမြစ်ကူးတံတား(မလွန်)

ပြေးလမ်း ပေ(၁၀၀၀)နှင့် ပေ(၅၀၀၀)အထက်လေယာဉ်ကွင်းသစ်များ

- ၁။ မကွေး
- ၂။ ကျောက်ထူ
- ၃။ ပခုက္ကူ

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်ရုံ

- ၁။ မုန်းချောင်း
- ၇၅ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက်တံတားကြီး(၅)စင်း

- ၁။ ဒုဋ္ဌဝတီတံတား (တံတားဦး)
- ၂။ တံငါတံတား (မတ္တရာ)
- ၃။ မြစ်ငယ်တံတား (စဉ့်ကိုင်)
- ၄။ ဧရာဝတီတံတား (ရတနာပုံ) (အမရပူရ)
- ၅။ ပြည်ညောင်တံတား(သာစည်)

တည်ဆောက်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

- ၁။ ကင်းတား
- ၂။ ဆည်တော်ကြီး
- ၃။ ပေါင်းလောင်း
- ၄။ ရဲရွာ
- ၅၆ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၂၅ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၂၈၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
- ၇၉၀ မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

အထူးစီမံကိန်းဝင် တံတားကြီး(၁၃)စင်း

- ၁။ အောင်ဇေယျတံတား(အင်းစိန်)
- ၂။ မဟာဗန္ဓုလတံတား(ဒေါပုံ)
- ၃။ ငမိုးရိပ်တံတား(ကမာကြည်)
- ၄။ လှိုင်မြစ်ကူးတံတား(ရွှေပြည်သာ)
- ၅။ လှိုင်မြစ်တံတား(မြို့ချောင်း)

- ၆။ ဘောလယ်မြစ်တံတား(မှော်ဘီ)
- ၇။ ဒဂုံတံတား(ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်)
- ၈။ ပန်းလှိုင်တံတား(လှိုင်သာယာ)
- ၉။ တွံတေးတံတား(တွံတေး)
- ၁၀။ ငမိုးရိပ်တံတား(သင်္ဃန်းကျွန်း)
- ၁၁။ ဘော်ချောင်းတံတား(သန်လျင်)
- ၁၂။ ဘုရင့်နောင်တံတား(မရမ်းကုန်း)
- ၁၃။ သန်လျင်တံတား(သန်လျင်)

တည်ဆောက်ပြီး စွန့်ပစ်အပူသုံးဓာတ်အားပေးစက်ရုံများ

၁။ သာကေတ	၃၅	မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
၂။ အလုံ	၅၄. ၃	မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
၃။ လှော်ကား	၅၄. ၃	မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)
၄။ ရွာမ	၉၄. ၃	မဂ္ဂါဝပ်(အကြီးစား)

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

တည်ဆောက်ပြီး အထူးစီမံကိန်းဝင် ပေ(၁၈၀)အထက်တံတားကြီး(၂၅)စင်း

- ၁။ ခတ္တိယတံတား(မအူပင်)
- ၂။ ဒေးဒလူတံတား(ဖျာပုံ)
- ၃။ ဆိပ်မချောင်းတံတား(ဘိုကလေး)
- ၄။ နတ်ချောင်းတံတား(ဘိုကလေး)
- ၅။ မြောင်းမြတံတား(မြောင်းမြ)
- ၆။ မအူပင်တံတား (မအူပင်)
- ၇။ ဗိုလ်မြတ်ထွန်းတံတား(ညောင်တုန်း)
- ၈။ လပွတ္တာတံတား(ပင်လယ်လေး၊ မြောင်းမြ)
- ၉။ ပန်းတနော်တံတား(ပန်းတနော်)
- ၁၀။ ဂုံညင်းတန်းတံတား(ကျိုက်လတ်)
- ၁၁။ ရွှေလောင်းတံတား(ဝါးခယ်မ)
- ၁၂။ ဝါးခယ်မတံတား(ဝါးခယ်မ)

- ၁၃။ ဧရာဝတီတံတား(ဒေးဒရဲ)
- ၁၄။ ဒါးကတံတား(ကျောင်းကုန်း)
- ၁၅။ ပုသိမ်တံတား(ပုသိမ်)
- ၁၆။ ပမ္မဝတီတံတား(မြင်းကဆိပ်၊ မြောင်းမြ)
- ၁၇။ ဖျာပုံတံတား(ဖျာပုံ)
- ၁၈။ ဝန်မြစ်ကူးတံတား(ရေကြည်)
- ၁၉။ ကျွန်းကုန်းတံတား(ဝါးခယ်မ)
- ၂၀။ ရာဇဒိုင်တံတား(၁)(မော်လမြိုင်ကျွန်း)
- ၂၁။ ရာဇဒိုင်တံတား(၂)(မော်လမြိုင်ကျွန်း)
- ၂၂။ ဧရာဝတီတံတား(ညောင်တုန်း)
- ၂၃။ ဘိုကလေးမြစ်ကူးတံတား(ဘိုကလေး)
- ၂၄။ ပေပင်မြစ်ကူးတံတား(ကန်ကြီးထောင့်)
- ၂၅။ သက္ကယ်ချောင်းမြစ်ကူးတံတား(ငပုတော)

ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေများ(ကုန်းတွင်း)

- ၁။ မြန်အောင်ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ
- ၂။ ရွှေပြည်သာရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ
- ၃။ ညောင်တုန်းသဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ
- ၄။ မအူပင်သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ

သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ(ကမ်းလွန်)

- ၁။ ရတနာသဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ
- ၂။ စိန်သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြေ

တည်ဆောက်ပြီးစီးသွားသော (တန်-၆၀)ခံဝန်အားရှိ တံတားကြီးများ

ကချင်ပြည်နယ်

- * တံတားအမည် = ဗလမင်းထင်တံတား
- * လမ်းအမည် = မြစ်ကြီးနား-ဗန်းမော်
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ဧရာဝတီမြစ်
- * တံတားအလျား = ၂၉၈၈ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၄၀
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်

ကရင်ပြည်နယ်

- * တံတားအမည် = သံလွင်တံတား (ဘားအံ)
- * လမ်းအမည် = သထုံ-ဘားအံ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = သံလွင်မြစ်
- * တံတားအလျား = ၂၂၅၂ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ၃၈ ပေ
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်

မွန်ပြည်နယ်

- * တံတားအမည် = အတ္ထရံတံတား(မော်လမြိုင်)
- * လမ်းအမည် = မော်လမြိုင်-ဇာသပြင်-ဘားအံ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = အတ္ထရံမြစ်
- * တံတားအလျား = ၁၄၂၀ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ၂၄ . ၆ ပေ
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိကြိုးဆိုင်း

* တံတားအမည်	= သံလွင်တံတား(မော်လမြိုင်)
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-မော်လမြိုင်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= သံလွင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၁၅၇၅ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၆၃ . ၈ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်+ သံကူကွန်ကရစ်

* တံတားအမည်	= စစ်တောင်းတံတား(မုပွလင်)
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-မော်လမြိုင်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= စစ်တောင်းမြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၃၆၅ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၂၈ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်+ သံကူကွန်ကရစ်

* တံတားအမည်	= ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘီလူးကျွန်း)
* လမ်းအမည်	= မော်လမြိုင်-ဘီလူးကျွန်း-ချောင်းဆုံ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= သံလွင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၅၂၀၃ . ၄ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၃၄ . ၆ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်+ သံကူကွန်ကရစ်

ရခိုင်ပြည်နယ်

* တံတားအမည်	= ရာမောင်တံတား(မင်းပြား)
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-စစ်တွေ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ရာမောင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၃၀၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၂၄ . ၆ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= ဘေလီကြိုးတံတား

- * တံတားအမည် = ကမ္ဘာ့ပန်ဒီတံတား(ကျောက်တော်)
- * လမ်းအမည် = ရန်ကုန်-စစ်တွေ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ကုလားတန်မြစ်
- * တံတားအလျား = ၂၅၁၃ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၄၀

- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်
- * တံတားအမည် = မင်းချောင်းတံတား
- * လမ်းအမည် = ရန်ကုန်-စစ်တွေ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = မင်းချောင်း
- * တံတားအလျား = ၂၀၀၃ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၄၀
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်

- * တံတားအမည် = မအီချောင်းတံတား(တောင်ကုတ်)
- * လမ်းအမည် = ရန်ကုန်-ကျောက်ဖြူ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = မအီချောင်း
- * တံတားအလျား = ၉၄၀ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၃၀
- * တံတားအမျိုးအစား = ကြိုတင်အားဖြည့် ကွန်ကရစ်+ သံကူကွန်ကရစ်

- * တံတားအမည် = မင်းကြောင်းချောင်းတံတား(ရမ်းဗြဲ)
- * လမ်းအမည် = ရန်ကုန်-ကျောက်ဖြူ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = မင်းကြောင်းချောင်း
- * တံတားအလျား = ၁၇၄၄.၂၄ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ၃၁ ပေ
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

- * တံတားအမည် = လုံးတော်ပေါက်တံတား(ကျောက်ဖြူ)
- * လမ်းအမည် = ရန်ကုန်-ကျောက်ဖြူ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = လုံးတော်ပေါက်ချောင်း
- * တံတားအလျား = ၁၂၅၉. ၂ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ၂၉ ပေ
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

- * တံတားအမည် = ဆင်ဖြူရှင်တံတား(ချောင်းဦး)
- * လမ်းအမည် = ပခုက္ကူ-ချောင်းဦး
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ချင်းတွင်းမြစ်
- * တံတားအလျား = ၄၉၅၇ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ၆၆ . ၂၆ ပေ
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

-
- * တံတားအမည် = ချင်းတွင်းတံတား(မုံရွာ)
  - * လမ်းအမည် = မုံရွာ-ကလေး
  - * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ချင်းတွင်းမြစ်
  - * တံတားအလျား = ၄၇၃၀. ၂ ပေ
  - * တံတားအကျယ် = ပေ ၄၀
  - * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

- * တံတားအမည် = ကွဲကူး-ကျောက်ဖျာတံတား(မြိတ်)
- * လမ်းအမည် = ထားဝယ်-မြိတ်-ကျော့သောင်း
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ကျောက်ဖျာမြစ်
- * တံတားအလျား = ၃၆၁၂ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၄၀

* တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+ ကြိုတင်အားဖြည့်
ကွန်ကရစ်+သံပေါင်ယက်မ

---

* တံတားအမည် = လေညာ-မဏ္ဍိုင်တံတား(မြိတ်)
 * လမ်းအမည် = ထားဝယ်-မြိတ်-ကော့သောင်း
 * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = လေညာမြစ်
 * တံတားအလျား = ၈၆၀ ပေ
 * တံတားအကျယ် = ပေ ၃၀
 * တံတားအမျိုးအစား = ကြိုတင်အားဖြည့် ကွန်ကရစ်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

* တံတားအမည် = နဝဒေးတံတား(ပြည်)
 * လမ်းအမည် = ပြည်-ဆင်တဲ
 * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ဧရာဝတီမြစ်
 * တံတားအလျား = ၄၁၈၃ ပေ
 * တံတားအကျယ် = ၃၈ ပေ
 * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်

---

* တံတားအမည် = စစ်တောင်းတံတား(ရွှေကျင်)
 * လမ်းအမည် = ရွှေကျင်-မဒေါက်
 * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = စစ်တောင်းမြစ်
 * တံတားအလျား = ပေ ၁၅၀၀
 * တံတားအကျယ် = ၃၆ ပေ
 * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိကွန်ကရစ်+ ကြိုတင်အားဖြည့်
ကွန်ကရစ်

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

- * တံတားအမည် = အနော်ရထာတံတား(ချောက်)
- * လမ်းအမည် = ချောက်-ဆိပ်ဖြူ
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ဧရာဝတီမြစ်
- * တံတားအလျား = ၅၁၉၂ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၄၀
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+ ကြိုတင်အားဖြည့် ကွန်ကရစ်

-
- * တံတားအမည် = ဧရာဝတီတံတား(မကွေး)
  - * လမ်းအမည် = မကွေး-မင်းဘူး
  - * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ဧရာဝတီမြစ်
  - * တံတားအလျား = ၈၉၈၉ ပေ
  - * တံတားအကျယ် = ၄၈ ပေ
  - * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

- * တံတားအမည် = ရတနာပုံတံတား
- * လမ်းအမည် = မန္တလေး-စစ်ကိုင်း
- * ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည် = ဧရာဝတီမြစ်
- * တံတားအလျား = ၅၆၁၄ ပေ
- * တံတားအကျယ် = ပေ ၆၀
- * တံတားအမျိုးအစား = သံမဏိသံပေါင်

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

* တံတားအမည်	= သန်လျင်တံတား
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-သန်လျင်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ပဲခူးမြစ်
* တံတားအလျား	= ၅၉၇၇ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၆၇.၂၄ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

* တံတားအမည်	= ဒဂုံတံတား
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-သန်လျင်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ပဲခူးမြစ်
* တံတားအလျား	= ၄၅၄၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၈၄ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံကူကွန်ကရစ်

* တံတားအမည်	= မဟာဗန္ဓုလတံတား
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-ဒေါပုံ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ပုဇွန်တောင်ချောင်း
* တံတားအလျား	= ၃၆၄၃ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၈၄ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိကြိုးဆိုင်း

* တံတားအမည်	= ဘုရင့်နောင်တံတား
* လမ်းအမည်	= မရမ်းကုန်း-လှိုင်သာယာ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= လှိုင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၆၄၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၄၂ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်

* တံတားအမည်	= အောင်ဇေယျတံတား
* လမ်းအမည်	= အင်းစိန်-လှိုင်သာယာ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= လှိုင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၃၇၈၆ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၅၂. ၆ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိကြိုးဆိုင်း

---

* တံတားအမည်	= လှိုင်မြစ်တံတား(ရွှေပြည်သာ)
* လမ်းအမည်	= ရွှေပြည်သာ-လှိုင်သာယာ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= လှိုင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၃၄၁၅ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၆၄. ၆ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်

---

* တံတားအမည်	= လှိုင်မြစ်တံတား(မြို့ချောင်း)
* လမ်းအမည်	= ကြို့ကုန်း-မြို့ချောင်း
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= လှိုင်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၉၄၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၃၄ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံကူကွန်ကရစ်

---

* တံတားအမည်	= ဘောလယ်မြစ်တံတား(မှော်ဘီ)
* လမ်းအမည်	= မင်းလှဝေ-ရေပေါ်သောင်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ဘောလယ်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၉၄၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၃၄ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံကူကွန်ကရစ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

* တံတားအမည်	= ဧရာဝတီတံတား(ဒေးဒရဲ)
* လမ်းအမည်	= ကွမ်းခြံကုန်း-ဒေးဒရဲ-ဖျာပုံ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ဧရာဝတီမြစ်
* တံတားအလျား	= ၄၀၈၈. ၃ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ပေ ၄၀
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်+သံကူကွန်ကရစ်

* တံတားအမည်	= ငဝန်မြစ်ကူးတံတား(ရေကြည်)
* လမ်းအမည်	= ပုသိမ်-မုံရွာ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ငဝန်မြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၁၆၄ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၃၈ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= ကြိုတင်အားဖြည့်သေတ္တာပုံ

* တံတားအမည်	= မြောင်းမြတံတား(မြောင်းမြ)
* လမ်းအမည်	= မြောင်းမြ-အိမ်မဲ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= မြောင်းမြမြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၂၇၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၃၄. ၇ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= ဘေလီကြိုးတံတား

* တံတားအမည်	= လပွတ္တာတံတား
* လမ်းအမည်	= မြောင်းမြ-လပွတ္တာ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ပင်လယ်လေးမြစ်
* တံတားအလျား	= ပေ ၁၃၀၀
* တံတားအကျယ်	= ၁၉. ၈ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= ဘေလီကြိုးတံတား

* တံတားအမည်	= မအူပင်တံတား
* လမ်းအမည်	= ဆားမလောက်-မအူပင်-မော်ကျွန်း
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= တိုးမြစ်
* တံတားအလျား	= ၂၃၆၂ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ပေ ၄၀
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်+ကြိုတင်အားဖြည့် ကွန်ကရစ်+သံကူကွန်ကရစ်

---

* တံတားအမည်	= ဂုံညင်းတန်းတံတား(ကျိုက်လတ်)
* လမ်းအမည်	= ကျိုက်လတ်-ဖျာပုံ
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ဂုံညင်းတန်းမြစ်
* တံတားအလျား	= ၁၉၄၀ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ၃၄. ၆ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= သံကူကွန်ကရစ်

---

* တံတားအမည်	= ဗိုလ်မြတ်ထွန်းတံတား(ညောင်တုန်း)
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-ပုသိမ်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ဧရာဝတီမြစ်
* တံတားအလျား	= ၈၅၄၄ ပေ
* တံတားအကျယ်	= ပေ ၄၀
* တံတားအမျိုးအစား	= သံမဏိသံပေါင်

---

* တံတားအမည်	= ဒါးကတံတား(ကျောင်းကုန်း)
* လမ်းအမည်	= ရန်ကုန်-ပုသိမ်
* ကျော်ဖြတ်သည့်မြစ်ချောင်းအမည်	= ဒါးကမြစ်
* တံတားအလျား	= ပေ ၁၄၀၀
* တံတားအကျယ်	= ၃၈ ပေ
* တံတားအမျိုးအစား	= ကြိုတင်အားဖြည့်ကွန်ကရစ်+ သံကူကွန်ကရစ်

၁-၁-၂၀၁၁ မှ ၃၁-၃-၂၀၁၇ ထိ နိုင်ငံတစ်ဝန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ

ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး လမ်းပိုင်းများ

၁။ တိုက်ကြီး-ဖောင်ကြီး-ပဲခူး ရိုးမဖြတ်ကျော် ကတ္တရာလမ်း	၄၂ မိုင် ၇ ဖာလုံ
၂။ ပုသိမ်-မုံရွာ ကတ္တရာလမ်း	၄၅၀ မိုင် ၅ ဖာလုံ
၃။ နေပြည်တော်-တောင်ညို- ချောင်းနက် (တောင်တွင်းကြီး)လမ်း	၅ မိုင် ၄ ဖာလုံ
၄။ နေပြည်တော်-တောင်ညို- မြို့သစ်-ကန်ပြား (မကွေး)လမ်း	၁၀၆ မိုင် ၂ ဖာလုံ
၅။ မိုင်းဆတ်-မိုင်းခတ်-မိုင်းဖြတ်လမ်း	၉၄ မိုင်
၆။ ဆည်ကြီး-ယုဇနလမ်းပိုင်း (ကလေးဝ-ရေဦးလမ်း)	၂၁ မိုင်

ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ရထားလမ်းပိုင်းများ

၁။ မင်းဘူး-ပွင့်ဖြူ ရထားလမ်းပိုင်း	၂၀ မိုင်
၂။ ကျွန်းချောင်း-ဒေါင်းသာ ရထားလမ်းပိုင်း	၁၉. ၅၉ မိုင်
၃။ ထားဝယ်-မြိတ် ရထားလမ်းပိုင်း	၁၃၂. ၅ မိုင်
၄။ ယိုးတရုတ်-ကျောက်တော်ရထားလမ်းပိုင်း	၁၉. ၈၂ မိုင်
၅။ ရန်ကုန်-ပုသိမ်ရထားလမ်းပိုင်း	၉၈ မိုင်
၆။ ဟင်္သာတ-လှိုင်သာယာရထားလမ်းပိုင်း	၉၂. ၂၂ မိုင်

ဖွင့်လှစ်ပြီး စက်ရုံများ

- ၁။ အမှတ် (၅) ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ၊ ပုသိမ်မြို့
- ၂။ အလုံသဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံး ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ၊ အလုံမြို့နယ်
- ၃။ တာပိန် (၁) ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ၊ မိုးမောက်မြို့နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်
- ၄။ ရွှေကျင်ရေလျှောင်တံနှင့် ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ၊
ရွှေကျင်မြို့နယ်
- ၅။ နန်ချိုရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ၊ ပျဉ်းမနားမြို့နယ်

ဖွင့်လှစ်ပြီး ဆေးရုံများ

- ၁။ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ်၊ ခုတင် (၁၀၀) ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး
- ၂။ ဘိုကလေးမြို့နယ်၊ ခုတင် (၁၀၀) ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး

- ၃။ လယ်ဝေးမြို့နယ်၊ ခုတင် (၁၀၀) ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး
- ၄။ ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ်၊ ခုတင် (၅၀) အမှတ် (၂) မြို့နယ်ဆေးရုံ
- ၅။ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ခုတင် (၅၅၀) ကလေးဆေးရုံ

ဖွင့်လှစ်ပြီး လေဆိပ်

- ၁။ နေပြည်တော် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်

ဖွင့်လှစ်ပြီးရေလှောင်တံမံ / ရေထိန်းတံခါး/ဆည်

- ၁။ ငမိုးရိပ်ရေထိန်းတံခါး
ဧက ၁၀၀၀၀၊ ၈ ပေ x ၁၆ ပေ တံခါး ၂၇ ပေါက်
မြောင်းအလျား ပေ ၁၆၀၀၊ အရှည် ပေ ၂၃၀
၂-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ဒဂုံမြို့သစ်အရှေ့ပိုင်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၂။ ကြီးအုံကြီးဝ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ/ရေလှောင်တံမံ
အလျား ပေ ၃၂၈၀၊ အမြင့် ၁၆၄ ပေ
၂၉-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်။ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး။
- ၃။ ကိုဒူကွဲရေလှောင်တံမံ
အလျား ပေ ၁၁၃၀၊ အမြင့် ပေ ၉၀
၁၉-၅-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ပဲခူးမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး။
- ၄။ စလူရေလှောင်တံမံ
အလျား ၅၇၂၈ ပေ၊ အမြင့် ၈၈ ပေ
၁၉-၅-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ပဲခူးမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး။
- ၅။ ရေလောင်းရေလှောင်တံမံ
အလျား ပေ ၄၇၀၀၊ အမြင့် ၉၂ ပေ
၁၉-၅-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ပဲခူးမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး။
- ၆။ ကင်ပွန်းခြုံရေထိန်းတံခါး
၂၅-၁-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ခရမ်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၇။ ဖြူးချောင်းရေလှောင်တံမံ
၁၃-၂-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ဖြူးမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး။
- ၈။ အိုင်မရိုးဆည်
၁၂-၃-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ မလှိုင်မြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး။

- ၉။ ရာဘာရေတားတမံ
အလျား ၁၂၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၀ ပေ၊ ရေဝင်အလျား ၄၅၀၀ ပေ။
၂၇-၆-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်၊ ပျဉ်းမနားမြို့နယ်။
- ၁၀။ ကျောက်တိုင်ရေလွှဲဆည်
အကျယ် ပေ ၂၀၀၊ အမြင့် ၃ ပေ၊ အကျိုးပြုဧက ၁၅၀၀၊ သံကူကွန်ကရစ်။
ရမည်းသင်းမြို့နယ်။
- ၁၁။ မင်္ဂလာရေလျှောင့်တမံ
အလျား ၂၄၄၄ ပေ၊ အမြင့် ၅၂၇ ပေ၊ ရေပြင်ကျယ် ဧရိယာ ၆၇၅၈ ဧက။
ကလေးမြို့နယ်။
- ၁၂။ ဖြူးချောင်းရေလျှောင့်တမံနှင့် ရေလွှဲဆည်
အလျား ၁၀၂၀ ပေ၊ အမြင့် ၂၄၅ ပေ၊ ဇုန်အမျိုးအစား ကျောက်ဖြည့်တမံ
၈-၁-၂၀၁၅ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်၊ ဖြူးမြို့နယ်။

ဖွင့်လှစ်ပြီး ဓာတ်အားခွဲရုံ/ဓာတ်အားလိုင်း

- ၁။ လှိုင်သာယာ-အလုံ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် အလုံပင်မဓာတ်အားခွဲရုံ
၂၁-၂-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၂။ (၂၃၀/၆၆/၁၁) ၁၀၀ အမ်ပီအေဓာတ်အားခွဲရုံ(မော်လမြိုင်)၊
၇-၅-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ မော်လမြိုင်မြို့၊ မွန်ပြည်နယ်။
- ၃။ (၂၃၀)ကေပီ သထုံ-မော်လမြိုင် မဟာဓာတ်အားလိုင်း
၇-၅-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ မွန်ပြည်နယ်။
- ၄။ ချီဖွေ-ဝိုင်းမော် (၁၃၂)ကေပီဓာတ်အားလိုင်း
၂၅-၁၀-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ကချင်ပြည်နယ်။
- ၅။ (၁၃၂/၆၆/၁၁) ကေပီ (၆၀)အမ်ပီအေဓာတ်အားခွဲရုံ(ဝိုင်းမော်)
၂၅-၁၀-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ဝိုင်းမော်မြို့နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်။
- ၆။ ဝိုင်းမော်-မြစ်ကြီးနား (၆၆)ကေပီဓာတ်အားလိုင်း
၂၅-၁၀-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ ကချင်ပြည်နယ်။
- ၇။ (၆၆/၁၁)ကေပီ (၂၀)အမ်ပီအေဓာတ်အားခွဲရုံ(မြစ်ကြီးနား)
၂၅-၁၀-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်။ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်။
- ၈။ သောက်ရေခပ်-၂ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း
၁၂၀ မဂ္ဂါဝပ်၊ ၃၀-၁၂-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်။ တောင်ငူမြို့။

၉။ ဖြူးချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း
၄၀ မဂ္ဂါဝပ်၊ ၈-၁-၂၀၁၅ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်။ ဖြူးမြို့နယ်။

ဖွင့်လှစ်ပြီးတံတားများ

- ၁။ လှည်းတန်းခုံးကျော်တံတား ၂၅၀၇ ပေ
ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ၂။ ကင်းချောင်းတံတား ၇၂၀ ပေ
ရေနံချောင်း-မန္တလေးလမ်း၊ ရေနံချောင်းမြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- ၃။ ဆင်ဇာတံတား ၄၈၀ ပေ
ပခုက္ကူ-ပေါက်-ကျောက်ထု-မင်းတပ်လမ်း၊ ပေါက်မြို့နယ်
- ၄။ ဝမ်ပုံတံတား ၂၄၀ ပေ
မိုင်းဆတ်-မိုင်းခတ်-မိုင်းဖြတ်လမ်း၊ မိုင်းဖြတ်မြို့နယ်
- ၅။ ဧရာဝတီတံတား(မလွန်) ၃၂၁၅ ပေ
မိချောင်းရဲဘက် သစ်ရာကောက်-ပဌနဂိုရ်ကားလမ်း၊ မကွေးမြို့
- ၆။ ဆိပ်ကြီးခနောင်တို-တွံတေး- ၁၆၈၀ ပေ
လှိုင်သာယာကြီးတံတား
လှိုင်သာယာ-ဆိပ်ကြီးလမ်းကားလမ်း၊ ဆိပ်ကြီးခနောင်တိုမြို့နယ်
- ၇။ သက်ကယ်ချောင်းတံတား ၁၈၈၀ ပေ
ပုသိမ်-ငပုတောလမ်းပိုင်း၊ ကံကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ငပုတောမြို့
- ၈။ ဆားဗွက်တံတား ၅၁၀ ပေ
မင်းဘူး-မကွေးလမ်း၊ မင်းဘူးမြို့၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- ၉။ ဧရာဝတီတံတား(ရတနာသိင်္ဃ) ၂၄၈၀ ပေ
ရွှေဘို-မန္တလေးလမ်း၊ စဉ့်ကူးမြို့နယ်
- ၁၀။ ဥရုရတနာကျောက်စိမ်းတောင်တံတား ၄၀၀ ပေ
မိုးညှင်း-ဖားကန့်လမ်း၊ ဖားကန့်မြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
- ၁၁။ ဘုရင့်နောင်ခုံးကျော်တံတား ၁၄၂၇ ပေ
(ဒုတိယအလွှာ)
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ၁၂။ ဘုရင့်နောင်ခုံးကျော်တံတား(တတိယအလွှာ) ၂၄၁၅ ပေ
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

- ၁၃။ ဝဲကြီးမေတ္တာပေါင်းကူးတံတား ၃၂၅ ပေ
ပုဗ္ဗသီရိ-ဇေယျာသီရိလမ်းပိုင်း၊ နေပြည်ကောင်စီနယ်မြေ
- ၁၄။ ဘုရင့်နောင်တံတား(အမှတ်-၂) ၁၆၂၈ ပေ
ပုသိမ်-ငပုတောလမ်း၊ ကံကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ငပုတောမြို့
- ၁၅။ ကျောက်ကြီးတံတား ၂၇၀ ပေ
ပဲနွယ်ကုန်း-ကျောက်ကြီး-သံဘိုလမ်း၊ ကျောက်ကြီးမြို့နယ်
- ၁၆။ စစ်တောင်းတံတား(အမှတ်-၃) ၁၂၀၀ ပေ
တောင်ငူ-ထန်းတပင်လမ်းပိုင်း၊ ထန်းတပင်မြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
- ၁၇။ ရွှေမေတ္တာမြောက်ယမားချောင်းကူးတံတား ၅၅၀ ပေ
လည်ငေါက်-ချစ်ပြင်လမ်းပိုင်း၊ ယင်းမာပင်မြို့နယ်
- ၁၈။ ရွှေဂုံတိုင်ခုံးကျော်တံတား ၂၀၆၀ ပေ
ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ၁၉။ ဟိုင်းကြီးကျွန်းတံတား ၈၇၀ ပေ
ပုသိမ်-သလပ်ခွာ-မော်တင်စွန်းလမ်း၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၀။ မူးမြစ်ကူးတံတား ၉၀၀ ပေ
ရွှေဘို-ဒီပဲယင်းလမ်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၁။ မြနန်းမခွင်ချောင်းကူးတံတား ၃၂၂ ပေ
ဖောင်းပြင်မြို့နယ်
- ၂၂။ ဆိပ်ကမ်းသာ သံကူကွန်ကရစ်တံတား ၁၇၀ ပေ
ဗိုလ်ချုပ်လမ်းမ-ပင်လုံလမ်းမတော်၊
ကလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၃။ ထီးလှိုင်ချောင်းကူးတံတား ၁၅၀ ပေ
ဝမ်းတွင်း-သဲတောလမ်း၊
ဝမ်းတွင်းမြို့၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၄။ ပုလောတံတား ၆၀၀ ပေ
ရန်ကုန်-ထားဝယ်-မြိတ်လမ်း၊
ပုလောမြို့၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၅။ ဘုရင့်နောင်တံတား အမှတ်-၂ ၅၆၉၀ ပေ
လှိုင်သာယာ-မရမ်းကုန်းလမ်း၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

- ၂၆။ အုန်းပင်ချောင်း ချောင်းကူးတံတား ၃၀၀ ပေ
 တွံတေး-ကော့မျိုး-ကွမ်းခြံကုန်းလမ်း၊
 တွံတေးမြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ၂၇။ ဟိုင်းကြီးကျွန်းမြစ်ကူးတံတား ၈၇၀ ပေ
 ရန်ကုန်-ပုသိမ်-ဟိုင်းကြီးကျွန်းလမ်း၊
 ဟိုင်းကြီးကျွန်းမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၈။ ဘိုကလေးမြစ်ကူးတံတား ၄၀၀၅.၂၅ ပေ
 ဘိုကလေး-ကြိမ်ချောင်း-ကဒုံကနီလမ်း၊
 ဘိုကလေးမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
- ၂၉။ ရေကျော်ချောင်းကူးတံတား ၂၄၀ ပေ
 တွံတေးမြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ၃၀။ ဝါးရဲချောင်းတံတား ၂၉၀ ပေ
 ကလေးဝ-ကျီကုန်း-တမူးလမ်း၊
 မြန်မာ-အိန္ဒိယ ချစ်ကြည်ရေးလမ်းမကြီး၊
 ကလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး။
- ၃၁။ ရေနံချောင်းတံတား ၁၉၀ ပေ
 ကလေး-ကလေးဝလမ်း၊
 မြန်မာ-အိန္ဒိယချစ်ကြည်ရေးလမ်းမကြီး၊
 ကလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး။
- ၃၂။ ညောင်ပင်ကွင်းတံတား ၃၆၀ ပေ
 တနင်္သာရီ-မောတောင်လမ်း၊
 တနင်္သာရီမြို့၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး။
- ၃၃။ ကဗျာဝတံတား ၃၇၅ ပေ
 ရေးမြို့။
- ၃၄။ ဟွေလိတ်သံကူကွန်ကရစ်တံတား ၁၀၀ ပေ
 လင်းခေး-နမ့်ဟုတ်-နောင်လုံ-ဝမ်စစ်လမ်း၊
 လင်းခေးမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ်။
- ၃၅။ ကုက္ကိုင်းခုံးကျော်တံတား ၁၆၅၆.၉၀၅ ပေ
 ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

- ၃၆။ ရှစ်မိုင်ခုံးကျော်တံတား ၁၇၂၂. ၅၂၅ ပေ
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၃၇။ ငမိုးရိပ်တံတား (ဗိုလ်မှူးဗထူး) ၆၀၈. ၆၂၅၅ ပေ
ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၃၈။ ငမိုးရိပ်တံတား (ပါရမီ) ၆၀၀ ပေ
တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၃၉။ ငမိုးရိပ်တံတား (မင်္ဂလာတောင်ညွန့်) ၁၃၂၈. ၈၀၅ ပေ
ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၄၀။ ငမိုးရိပ်တံတား (သုနန္ဒာ) ၈၂၀. ၂၅ ပေ
မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၄၁။ မြေနီကုန်းခုံးကျော်တံတား ၂၃၀၀ ပေ
စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
- ၄၂။ တာမွေအဝိုင်း Y ပုံစံခုံးကျော်တံတား
တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ၄၃။ မလိခတံတား(မချမ်းဘော့) ၈၄၀ ပေ
မချမ်းဘော့မြို့နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်

(၂၀၁၆-၂၀၁၇)ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် တည်ဆောက်လျက်ရှိသော တံတားစင်းရေ

- ၁။ ပြည်ထော်စုငွေလုံးငွေရင်း ရန်ပုံငွေဖြင့် တံတားစင်းရေ = ၄၁ စင်း
- ၂။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ရန်ပုံငွေဖြင့် တံတားစင်းရေ = ၁၃၇ စင်း
- ၃။ တည်ဆောက်လျက်ရှိသော တံတားစင်းရေ စုစုပေါင်း = ၁၇၈ စင်း
- ၄။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း တည်ဆောက်ပြီးစီးမည့်
တံတားစင်းရေ = ၁၃၂ စင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နှစ်အလိုက်နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုပမာဏ

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	ဘဏ္ဍာနှစ်	ပို့ကုန်	သွင်းကုန်	ကုန်သွယ်မှု
၁။	၂၀၀၂-၂၀၀၃	၃၀၆၂. ၈၄	၂၂၉၉. ၆၄	၅၃၆၂. ၄၈
၂။	၂၀၀၃-၂၀၀၄	၂၃၅၆. ၈၂	၂၂၃၉. ၉၇	၄၅၉၆. ၇၉
၃။	၂၀၀၄-၂၀၀၅	၂၉၂၇. ၈၄	၁၉၇၃. ၃၈	၄၉၀၁. ၁၂
၄။	၂၀၀၅-၂၀၀၆	၃၅၅၇. ၂၁	၁၉၈၄. ၄၁	၅၅၄၁. ၆၂
၅။	၂၀၀၆-၂၀၀၇	၅၂၃၂. ၆၈	၂၉၃၆. ၇၃	၈၁၆၉. ၄၁
၆။	၂၀၀၇-၂၀၀၈	၆၄၀၁. ၇၁	၃၃၅၃. ၄၂	၉၇၅၅. ၁၃
၇။	၂၀၀၈-၂၀၀၉	၆၇၇၈. ၈၅	၄၅၄၃. ၄၅	၁၁၃၂၂. ၃
၈။	၂၀၀၉-၂၀၁၀	၇၅၈၆. ၉၄	၄၁၈၁. ၄	၁၁၇၆၈. ၃၄
၉။	၂၀၁၀-၂၀၁၁	၈၈၆၁. ၀၁	၆၄၁၂. ၇၃	၁၅၂၇၃. ၇၄
၁၀။	၂၀၁၁-၂၀၁၂	၉၁၃၅. ၀၄၄	၉၀၃၅. ၀၆၃	၁၈၁၇၀. ၆၆၅
၁၁။	၂၀၁၂-၂၀၁၃	၂၁၃၃. ၉၇၁	၁၂၃၈. ၅၅၅	၃၃၇၂. ၅၂၆
၁၂။	၂၀၁၃-၂၀၁၄	၂၇၆၁. ၁၉	၁၈၂၆. ၉၀၄	၄၅၈၈. ၀၉၄
၁၃။	၂၀၁၄-၂၀၁၅	၄၂၉၂. ၉၈၄	၂၄၉၄. ၁၄	၆၇၈၇. ၁၂၄
၁၄။	၂၀၁၅-၂၀၁၆	၄၅၄၈. ၉၃	၂၆၀၄. ၉၄၁	၇၁၅၃. ၈၇၁
၁၅။	၂၀၁၆-၂၀၁၇	၄၀၉၀. ၈၂၂	၂၈၆၇. ၁၈၅	၇၇၇၇. ၁၀၇

အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ (၂၀၁၆-၂၀၁၇)

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	ပို့ကုန်	သွင်းကုန်	ကုန်သွယ်မှု
၁။	ဘရူနိုင်း	၀. ၅၈	၀. ၂၇၇	၀. ၈၅၇
၂။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂. ၆၅၃	၀. ၃၁၅	၂. ၉၆၈
၃။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၀. ၆၆၄	၁၀၇. ၉၆၁	၁၂၈. ၆၂၅
၄။	လာအို	-	၀. ၄၂၅	၀. ၄၂၅
၅။	မလေးရှား	၃၅. ၀၈၈	၁၄၃. ၁၆၅	၁၇၈. ၂၅၃
၆။	ဖိလစ်ပိုင်	၃. ၆၉၇	၄. ၅၂၅	၈. ၂၂၂
၇။	စင်ကာပူ	၉၀. ၂၈၃	၄၂၈. ၉၃၉	၅၁၉. ၂၂၂
၈။	ထိုင်း	၃၉၉. ၁၄၇	၂၈၈. ၈၃၃	၆၈၇. ၉၇၉
၉။	ဗီယက်နမ်	၃၁. ၂၄၇	၉၇. ၃၂၁	၁၂၈. ၅၆၈
	စုစုပေါင်း	၅၈၀. ၃၃	၁၀၇၁. ၂၇	၁၆၅၁. ၅၉၉

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုင်းနိုင်ငံက နှစ်အလိုက်မြှုပ်နှံထားမှု

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	ခုနှစ်	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
၁။	၂၀၁၀-၂၀၁၁	၁	၂၁၄၆
၂။	၂၀၁၁-၂၀၁၂	-	-
၃။	၂၀၁၂-၂၀၁၃	၂	၁. ၃
၄။	၂၀၁၃-၂၀၁၄	၉	၅၂၉. ၀၇၂
၅။	၂၀၁၄-၂၀၁၅	၁၁	၁၆၅. ၆၇၉
၆။	၂၀၁၅-၂၀၁၆	၆၁	၂၃၆. ၁၇၄
၇။	၂၀၁၆-၂၀၁၇	၄၇	၄၂၃. ၀၅၈

၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လအထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပုံမှန်/နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေများ

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	ပို့ကုန်	၂၀၁၂-၂၀၁၃	၂၀၁၃-၂၀၁၄	၂၀၁၄-၂၀၁၅	၂၀၁၅-၂၀၁၆	၂၀၁၆-၂၀၁၇
၁။	ပို့ကုန်					
	- လယ်ယာထွက်ပစ္စည်း	၈၉၇၇. ၀၁၅	၁၁၂၀၃. ၉၅၇	၁၂၅၂၃. ၇၁၇	၁၁၁၃၆. ၈၇၈	၁၁၉၉၈. ၅၄၄
	- တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း	၂၆၉၆. ၇၃၆	၂၆၆၁. ၀၁၁	၂၉၁၉. ၆၂၅	၂၆၁၅. ၇၇၄	၂၉၂၈. ၀၉၇
	- ရေထွက်ပစ္စည်း	၃၂. ၈၈၇	၁၅. ၄၂	၈. ၂၈၇	၈. ၀၀၇	၁၀. ၆၂၇
	- သတ္တုထွက်ပစ္စည်း	၆၂၄. ၁၇၈	၅၁၆. ၀၄၃	၄၂၁. ၀၆၉	၄၆၉. ၅၂၂	၅၈၁. ၅၃၆
	- သစ်တောထွက်ပစ္စည်း	၃၉၉. ၀၅၆	၁၃၃၉. ၄၅၅	၁၄၉၈. ၈၈၄	၉၆၈. ၃၄၉	၁၀၁၀. ၇၈၃
	- စက်မှုကုန်ချောပစ္စည်း	၅၉၅. ၆၄၆	၉၄၈. ၀၂၈	၉၄. ၃၉၅	၂၁၂. ၉၆၅	၂၄၇. ၀၀၆
၂။	- စက်မှုကုန်ချောပစ္စည်း	၄၄၉၂. ၈၇၁	၄၆၃၇. ၅၀၃	၆၅၂၄. ၆၁၂	၅၇၃၃. ၉၇၆	၅၄၇၇. ၅၁
	- အခြား	၁၃၅. ၆၄၁	၁၀၈၆. ၄၉၇	၁၀၅၆. ၈၄၅	၁၁၂၈. ၂၈၅	၁၇၄၂. ၉၈၅
	သွင်းကုန်	၉၀၆၈. ၉၁၄	၁၃၇၅၉. ၅၀၇	၁၆၆၆၃၃. ၁၄၆	၁၆၅၇၇. ၉၄၈	၁၇၂၁၁. ၀၆၂
	- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုန်ပစ္စည်း	၃၈၄၂. ၄၅၃	၅၆၉၁. ၉၅၁	၈၀၃၇. ၅၆၁	၈၅၂၃. ၈၈၆	၆၉၁၉. ၄၀၄
	- လုပ်ငန်းသုံးကုန်ပစ္စည်း	၃၇၂၈. ၈၄	၅၆၈၄. ၀၃၄	၅၆၈၂. ၄၈၇	၄၈၂၀. ၇၁၆	၆၁၆၅. ၃၄၆
	- လူသုံးကုန်ပစ္စည်း	၁၄၉၇. ၆၂၁	၂၃၈၃. ၅၂၂	၂၉၁၃. ၀၉၈	၃၅၀၃. ၃၄၆	၄၁၂၆. ၃၁၂
	ကုန်သွယ်မှုဓာတ်	၁၈၀၄၅. ၉၂၉	၂၄၉၆၃. ၄၆၄	၂၉၁၅၆. ၈၆၃	၂၇၇၁၄. ၈၂၆	၂၉၂၀၉. ၆၀၆

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများဆုံးရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသည့် ပြည်ပနိုင်ငံများ (၃၀-၆-၂၀၁၇ ထိ)

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
၁။	တရုတ်နိုင်ငံ	၁၈၇	၁၉၀၆၁. ၉၂၄
၃။	စင်ကာပူနိုင်ငံ	၂၄၉	၁၇၄၉၅. ၁၆၁
၂။	ထိုင်းနိုင်ငံ	၁၀၈	၁၀၉၂၉. ၉၂၆
၄။	ဟောင်ကောင်	၁၅၂	၇၇၁၂. ၂၂၃
၅။	ဗြိတိန်နိုင်ငံ	၈၇	၄၂၁၇. ၂၃၈
၆။	တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၁၄၁	၃၅၇၂. ၅၅၇
၈။	ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၁၅	၂၀၉၂. ၅၃၂
၇။	မလေးရှားနိုင်ငံ	၆၀	၁၉၅၁. ၄၁၈
၉။	နယ်သာလန်နိုင်ငံ	၁၉	၁၅၁၂. ၆၇၃
၁၀။	အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၂၅	၇၄၀. ၆၄၂

၂၀၁၆-၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံအလိုက် ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	ပို့ကုန်	သွင်းကုန်	ပမာဏ
၁။	တရုတ်နိုင်ငံ	၅၀၅၅. ၄၈၈	၅၇၄၉. ၂၈၂	၁၀၈၀၄. ၇၇
၂။	ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၃၄၂. ၄၃၂	၅၂၃. ၆၄၃	၈၆၆. ၀၇၅
၃။	လူပန်နိုင်ငံ	၇၈၄. ၂၅၇	၁၂၄၇. ၅၃၄	၂၀၃၁. ၇၉၁
၄။	အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၉၄၃. ၄၀၆	၉၉၉. ၆၈၇	၁၉၄၃. ၁၆၃
၅။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ	၂၃. ၉၉၇	၁၉. ၉၆၃	၄၃. ၉၆
၆။	ပြင်သစ်နိုင်ငံ	၄၁. ၆၃၁	၁၃၄. ၈၁၅	၁၇၆. ၄၄၆
၇။	ဂျာမနီနိုင်ငံ	၂၁၉. ၇၄၂	၁၂၂. ၃၆၇	၃၄၂. ၁၀၉
၈။	အီတလီနိုင်ငံ	၅၁. ၁၀၇	၈၅. ၆၆၇	၁၃၆. ၇၇၄
၉။	နယ်သာလန်နိုင်ငံ	၉၁. ၇၅၇	၄၉. ၆၈၃	၁၄၁. ၄၄
၁၀။	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၉၂. ၀၄၉	၄၉၈. ၅၇၉	၆၉၀. ၆၂၈

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်းတွင်းရေနံမြေများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

စဉ်	ရေနံမြေအမည်	တစ်ရက်ရေနံစိမ်း ထုတ်လုပ်မှု (စည်)	ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လုပ်မှု
၁။	ကျောက်ခွက်	၂၀	၈. ၆၉၅၄
၂။	လက်ပံတို	၁၄၇၄	၀. ၁၂၇
၃။	အရာတော်	၀	၁. ၆၂၆၇
၄။	လူထုတွင်းစား	၁	၀
၅။	သာကြီးတောင်	၁၄၇	၂. ၅၈၂
၆။	စပယ်	၁၂	၀
၇။	ချောက်	၁၃၇၂	၀. ၂၀၂
၈။	လမ်းရွာ	၅၉	၀
၉။	ရေနံချောင်း	၁၆၃၁	၀. ၃
၁၀။	မန်း	၁၃၆၁	၂. ၁၀၁၅
၁၁။	ရေနံမ	၁၁	၀
၁၂။	ဒဟတ်ပင်	၄	၀
၁၃။	ထန်းကိုင်း	၁	၀
၁၄။	ထောက်ရွာပင်	၄၈၃	၀. ၇၂၂၃
၁၅။	တပင်	၃၈	၀. ၇၂၂၃
၁၆။	ကမ်းနီ	၅၈၆	၀
၁၇။	ပက်ပယ်	၀. ၁၄၉၉	၀
၁၈။	ပြည်	၈၃	၀. ၁၀၁
၁၉။	ပြရည်	၀	၀. ၁၀၁
၂၀။	မြန်အောင်	၃၅	၀. ၁၁၁
၂၁။	ရွှေပြည်သာ	၈၇	၀. ၀၄
၂၂။	အဖျောက်	၁၇	၈. ၄၆၇၂
၂၃။	ညောင်တုန်း	၂၀၇	၁၇. ၁၈၀၉
၂၄။	မအူပင်	၇၃	၁၂. ၈၃၂၂

မြန်မာနိုင်ငံနှင့်အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော

ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံကိန်းများ

ကုန်းပိုင်းတွင်လုပ်ကိုင်နေသော နိုင်ငံခြားရေနံကုမ္ပဏီများ

စဉ်	ကုမ္ပဏီ	လုပ်ကွက်အမှတ်	ရေနံမြေ/ဒေသ
၁။	MPRL E&p Ltd	MOGE-2	မန်းရေနံမြေ
၂။	Gold Petrol	IOR-2	ချောက်ရေနံမြေ
၃။		MOGE-1	ရေနံချောင်းရေနံမြေ
၄။	CLOOC	PSC-C2	ရွှေဘို-မုံရွာဒေသ
၅။	SINOPEC	PSC-D	မဟူတောင်ဒေသ
၆။	ESSAR	PSC-L	စစ်တွေဒေသ
၇။	Nobel Oil	PSC-A	ဟူးကောင်းဒေသ
၈။		PSC-B-1	ဥရဒေသ
၉။	NPCC	PSC-F	ငလိုင်တွင်းဒေသ
၁၀။	SNOG	PSC-R	မဲပလေဒေသ

ကမ်းလွန်တွင်လုပ်ကိုင်နေသော နိုင်ငံခြားရေနံကုမ္ပဏီများ

စဉ်	ကုမ္ပဏီ	လုပ်ကွက်အမှတ်	ရေနံမြေ/ဒေသ
၁။	Daewoo Int'l Corp	A1, A3, AD7	ရခိုင်ကမ်းလွန်
၂။	ESSAR	A2	ရခိုင်ကမ်းလွန်
၃။	KMDC/DOC	A5, A7	ရခိုင်ကမ်းလွန်
		M15, M16	တနင်္သာရီကမ်းလွန်
၄။	MPRL	A6	ရခိုင်ကမ်းလွန်
၅။	CNPC	AD1, AD6, AD8	ရခိုင်ကမ်းလွန်
၆။	Rimbunan	M1	မုတ္တမကမ်းလွန်
၇။	Petro Vietnam	M2	မုတ္တမကမ်းလွန်
၈။	PTTEP	M3, M4, M9, M11	မုတ္တမကမ်းလွန်
၉။	Total E&P Myanmar	M5, M6	မုတ္တမကမ်းလွန်
၁၀။	CNOOC	M10	မုတ္တမကမ်းလွန်
၁၁။	PCML	M12, M13, M14	မုတ္တမကမ်းလွန်
၁၂။	PCOSB	MD4, MD5, MD6	တနင်္သာရီကမ်းလွန်

တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

တပ်မတော်အစ

“တပ်မတော်အစ ဘီအိုင်အေ” က ဆိုသောစကားအတိုင်း တပ်မတော်အကြောင်း လေ့လာမည်ဆိုလျှင် ဘီအိုင်အေမှစ၍ လေ့လာရပါမည်။ ဘီအိုင်အေ စတင်ဖွဲ့စည်း စဉ်က ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်

၁။ သခင်အောင်ဆန်း	ဗိုလ်တေဇ
၂။ သခင်ရှုမောင်	ဗိုလ်နေဝင်း
၃။ ကိုလှမောင်	ဗိုလ်ဇေယျ
၄။ ကိုအောင်သိန်း	ဗိုလ်ရဲထွဋ်
၅။ ကိုရွှေ	ဗိုလ်ကျော်ဇော
၆။ ကိုထွန်းရှိန်	ဗိုလ်ရန်နိုင်
၇။ သခင်လှမြိုင်	ဗိုလ်ရန်အောင်
၈။ သခင်ဗဂျမ်း	ဗိုလ်လရောင်
၉။ သခင်လှဖေ	ဗိုလ်လကျာ
၁၀။ သခင်အောင်သန်း	ဗိုလ်စကြာ
၁၁။ ကိုသန်းညွန့်	ဗိုလ်ဇင်ယော်
၁၂။ ကိုထွန်းရွှေ	ဗိုလ်လင်းယုန်
၁၃။ ကိုတင်အေး	ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်
၁၄။ သခင်စောလွင်	ဗိုလ်မင်းခေါင်
၁၅။ ကိုစိုး	ဗိုလ်မြင့်အောင်

၁၆။ သခင်စံမြ	ဗိုလ်တောက်ထိန်
၁၇။ သခင်ခင်မောင်ဦး	ဗိုလ်တာရာ
၁၈။ သခင်စံလှိုင်	ဗိုလ်အောင်
၁၉။ ကိုမောင်မောင်	ဗိုလ်ဉာဏ
၂၀။ ကိုလှ	ဗိုလ်မင်းရောင်
၂၁။ သခင်ထွန်းခင်	ဗိုလ်မြင့်ဆွေ
၂၂။ သခင်ကျော်စိန်	ဗိုလ်မိုးညို
၂၃။ သခင်ငွေ	ဗိုလ်စောအောင်
၂၄။ သခင်သစ်	ဗိုလ်စောနောင်
၂၅။ သခင်ထွန်းလွင်	ဗိုလ်ဗလ
၂၆။ သခင်သန်းတင်	ဗိုလ်မြဒင်
၂၇။ သခင်အေးမောင်	ဗိုလ်မိုး
၂၈။ သခင်သန်းတင်(မော်လမြိုင်)	ဗိုလ်သန်းတင်
၂၉။ သခင်ထွန်းအုပ်	သခင်ထွန်းအုပ်
၃၀။ ကိုဆောင်း	ဗိုလ်ထိန်ဝင်း

ရဲဘော်သုံးကျိပ် စစ်ပညာသင်ယူသည့်နေရာမှာ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် ထိုင်ဝမ်ကျွန်း ဖြစ်ပြီး ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် သခင်ထွန်းအုပ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးပညာကိုသာ သင်ယူခဲ့ ပါသည်။

တပ်မတော်အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းပုံ

- ၁။ ဘီအိုင်အေ (BIA) = **ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်** (Burma Independence Army) ၂၆-၁၂-၄၁ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့ ဦးလွန်းဖေ၏နေအိမ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၂။ ဘီဒီအေ (BDA) = **ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်** (Burma Defence Army) ၂၇-၇-၄၂ရက်နေ့တွင် ဘီအိုင်အေခေါ် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကိုဖျက်သိမ်း၍ ပျဉ်းမနား မြို့တွင် အင်အား (၃၀၀၀)ခန့်ဖြင့် BDA ခေါ် ဗမာ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၃။ ဘီအန်အေ (BNA)= **ဗမာ့အမျိုးသားတပ်မတော်** (Burma National Army) ၁၅-၉-၄၃ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့ပေးသည့် ရွှေရည်စိမ်

လွတ်လပ်ရေးနှင့်အတူ ဗမာ့အမျိုးသားတပ်မတော်ဟု
ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၄။ ပီဘီအက် (PBF) = မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် (Patriotic Burmese Forces)
၂၃-၇-၁၉၄၅ ရက်နေ့တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်ဟု
ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေ စစ်ကြောင်းကြီး (၄)ကြောင်း

ဘီအိုင်အေတပ်မတော်သည် ဂျပန်ပြည်တွင် စစ်ပညာသင်ကြား၍
ဂျပန်နှင့်အတူ စစ်ကြောင်းလေးကြောင်းခွဲ၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့
ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုစစ်ကြောင်း အမည်များမှာ-

- ၁။ မြဝတီစစ်ကြောင်း၊
- ၂။ ဖာပွန်စစ်ကြောင်း၊
- ၃။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း၊
- ၄။ မြိတ်စစ်ကြောင်း။

တပ်မတော်၏ တိုင်းကျိုးပြည်ပြု ဆောင်ရွက်ချက်အကျဉ်းချုပ်

- (က) ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဘီအိုင်အေဘဝဖြင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး။
- (ခ) ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဘီဒီအေဘဝဖြင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြင်ဆင်ခြင်း။
- (ဂ) ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ။
- (ဃ) ၁၉၄၆/၄၈ တပ်မတော်ရပ်တည်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု။
- (င) ၁၉၄၈/၅၀ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု အဆိုးရွားဆုံးကာလ။
- (စ) ၁၉၅၀/၅၈ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းခြင်းနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုရန်
ကာကွယ်ခြင်း။
- (ဆ) ၁၉၅၈/၆၀ အိမ်စောင့်အစိုးရတာဝန်ဖြင့် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု ပြည်ပ
ကျူးကျော်မှုတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်း။
- (ဇ) ၁၉၆၀/၆၂ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုကို နှိမ်နင်းခြင်း။
- (ဈ) ၁၉၆၂/၇၄ တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး
အမျိုးသားပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး။
- (ည) ၁၉၇၄/၇၈ ပဲခူးရိုးမ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများမှ သောင်းကျန်းမှု အမြစ်ပြတ်
ချေမှုန်းခြင်းနှင့် ပြည်ပြေးများအား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းခြင်း။

- (ဋ) ၁၉၇၈/၈၀ ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ခြမ်းနှင့် ရခိုင်ဒေသ ဗကပများအား ထိုးစစ်ဆင်ခြင်း ၂/၈၀ အမိန့်ကြေညာချက်အရ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ခြင်း။
- (ဌ) ၁၉၈၀/၈၈ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုဆက်လက်ချေမှုန်းခြင်း၊ နိုင်ငံရေး တာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်း။
- (ဍ) ၁၉၈၈ ခုနှစ် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုထိုးစစ်ကို ဟန့်တားခြင်း၊ မင်းမဲ့စရိုက် နှိမ်နင်းခြင်း၊ နိုင်ငံတော်၏တာဝန်အရပ်ရပ်ကို တာဝန်ယူခြင်း။
- (ဎ) ၁၉၈၈/၉၀ နိုင်ငံတော်၏ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် နိုင်ငံတာဝန်အရပ်ရပ်ကို တာဝန်ယူခြင်း၊ တစ်ပါတီစနစ်ကို ချုပ်ငြိမ်းစေပြီး ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့(၁၇)ဖွဲ့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရယူကာ နယ်စပ် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။
- (ဏ) ၁၉၉၅/၉၆ အမ်တီအေအဖွဲ့များ လက်နက်ချခြင်း၊ တိုင်းကျိုးပြည်ပြု လူထု ထောက်ခံပွဲများ ကျင်းပခြင်းနှင့် ရွတ်ချပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း။
- (တ) ၁၉၉၇/ ၂၀၁၁ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ စစ်တိုင်းကြီး (၇)တိုင်း

- ၁။ တိုင်း (၁) မင်းလှစည်သူ = ပြည်၊ သာယာဝတီ၊ အင်းစိန်
- ၂။ တိုင်း (၂) ကျော်ခေါင်ဗလ = ဟံသာဝတီ၊ မအူပင်၊ ဖျာပုံ
- ၃။ တိုင်း (၃) ရဲကျော်သူရ = ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ၊ မြောင်းမြ
- ၄။ တိုင်း (၄) လက်ျာကျော်ထင် = ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံ
- ၅။ တိုင်း (၅) ဇေယျကျော်သူ = မော်လမြိုင်၊ ထားဝယ်
- ၆။ တိုင်း (၆) ဘယျကျော်ထင် = တောင်ငူ၊ မိတ္ထီလာ
- ၇။ တိုင်း (၇) သီရိကျော်ထင် = သရက်၊ အောင်လံ၊ မင်းဘူး

တပ်မတော်(ရေ)

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက် = ၂၄-၁၂-၁၉၄၇

တပ်မတော်(ရေ)ဆောင်ပုဒ်

လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလဲ၊ မြန်မာ့ပင်လယ် တို့ကာကွယ်

တပ်မတော် (လေ)

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက် - ၁၅-၁၂-၁၉၄၇

တပ်မတော်(လေ)ဆောင်ပုဒ်

စကြာဝဠာသို့ တက်နိုင်ဖျားရောက် (Our mission is to fly and fight)

တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များ

- ၁။ မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၂။ အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၃။ တြိဂံဒေသတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၄။ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၅။ အရှေ့တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၆။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၇။ ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၈။ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၉။ အနောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၁၀။ အနောက်မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၁၁။ အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၁၂။ နေပြည်တော်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၁၃။ တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်

ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်များ

- ၁။ အမှတ်(၁၁) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၂။ အမှတ်(၂၂) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၃။ အမှတ်(၃၃) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၄။ အမှတ်(၄၄) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၅။ အမှတ်(၅၅) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၆။ အမှတ်(၆၆) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်

- ၇။ အမှတ်(၇၇) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၈။ အမှတ်(၈၈) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၉။ အမှတ်(၉၉) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
- ၁၀။ အမှတ်(၁၀၁) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်

တပ်မတော်စစ်ကျောင်းကြီးများ

- ၁။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ် (နေပြည်တော်)
- ၂။ စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ် (ကလေး)
- ၃။ တပ်မတော်(ကြည်း)တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း(ဗဟူး)
- ၄။ တပ်မတော်(ကြည်း)တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း (ဘုရင့်နောင်)
- ၅။ စစ်တက္ကသိုလ် (ပြင်ဦးလွင်)
- ၆။ တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ)
- ၇။ တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ် (ပြင်ဦးလွင်)
- ၈။ တပ်မတော်(ကြည်း)ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (ဗဟူး)
- ၉။ တပ်မတော်အုပ်ချုပ်မှုကျောင်း (ပြင်ဦးလွင်)
- ၁၀။ တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေးဘက်ပညာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ)

စစ်တက္ကသိုလ်အကြောင်း သိကောင်းစရာ

- ၁။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ = (ဂျပန်ခေတ်) မင်္ဂလာဒုံ
- ၂။ စစ်တက္ကသိုလ် စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ခုနှစ် = ၁၉၅၄ (ဗဟူးတပ်မြို့)
- ၂။ စစ်တက္ကသိုလ်စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက်စွဲ = ၁-၆-၁၉၅၇ (ပြင်ဦးလွင်)
- ၃။ ပေးအပ်သောဘွဲ့များ = B.Sc (D.S.A), B.A (D.S.A),
M.Sc (D.S.A), M.A (D.S.A),
B.CSc. (D.S.A)
- ၄။ တက်ရောက်ရသည့်ကာလ = ယခင် လေးနှစ်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှစ၍ သုံးနှစ်
- ၅။ မွေးနေ့ = ဩဂုတ် (၁)ရက်
- ၆။ စစ်တက္ကသိုလ်ဆောင်ပုဒ် = (က) နောင်တစ်ခေတ်၏အောင်စစ်သည်
(ခ) သူရ၊ သစ္စာ၊ သိပ္ပံ

(ဂ) စစ်တက္ကသိုလ်သည် ဘယ်တော့မှ
လက်နက်မချ

၇။ စစ်တက္ကသိုလ်အဓိဋ္ဌာန် = ကြည်း/ရေ/လေထု အားမာန်ပြု၍
ပြည်သူ့ အိုးအိမ် ပြည့်စည်းစိမ်အတွက်
တို့လက်မြဲမြဲ ခိုင်ခိုင်တွဲစို့

တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ်

၁။ စတင်တည်ထောင်သည့်ရက် = ၁၉၉၃ခုနှစ်

၂။ ကြွေးကြော်သံဆောင်ပုဒ် = အင်ဂျင်နီယာစွမ်းပကား တပ်မတော်အား
Technology for military might.

ကျင့်ဝတ်၊ တီထွင်၊ စွမ်းအားရှင်
Honour, Creative, Capable

တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ်

စတင်တည်ထောင်သည့်ရက် = ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ (၁၉)ရက်

နှစ်အလိုက်သင်ကြားရသော ဘာသာရပ်များ

ပထမနှစ်	- မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ သင်္ချာ၊ ရူပဗေဒ၊ သတ္တဗေဒ၊ ရုက္ခဗေဒ၊ ကွန်ပျူတာ
ဒုတိယနှစ်	- ခန္ဓာဗေဒ၊ ဇီဝဓာတုဗေဒ၊ ဇီဝကမ္မဗေဒ
တတိယနှစ်	- ရောဂါဗေဒ၊ ပိုးမွှားဗေဒ၊ ဆေးဝါးဗေဒ
နောက်ဆုံးနှစ် အပိုင်း(က)	- ရောဂါဗေဒ၊ မူခင်းဆိုင်ရာဆေးပညာ၊ ကလေး ကျန်းမာရေးပညာ၊ သားဖွား မီးယပ်ပညာ
အလုပ်သင်ဆရာဝန်	- တပ်မတော်စစ်ဆေးရုံကြီးများတွင် တစ်နှစ်တိတိ အလုပ်သင်ဆရာဝန်အဖြစ် သင်ကြားလုပ်ကိုင် ရသည်။
ပေးအပ်သောဘွဲ့	- M.B.B.S
ပေးအပ်သောဆုများ	- အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်ဆု၊ စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်ဆေးတပ်ဖွဲ့၏ဆောင်ပုဒ်

ဒို့တာဝန် (Our Mission)

ကျန်းမာကြံ့ခိုင် တိုက်နိုင်ရန် (Make Fit to fight)

ဒို့လမ်းစဉ် (Our motto)

စေတနာ (Sincerity) ၊ အကြင်နာ (Sympathy) ၊ ဘေးကင်းစွာ (Safety)

တပ်မတော်(ကြည်း)ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း

တပ်မတော်(ကြည်း) ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းကို ပြင်ဦးလွင်(မေမြို့)တွင် စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ခုနှစ်တွင် မှော်ဘီမြို့၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၉၁ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် မှော်ဘီမှ ဗဟူးတပ်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

စစ်သား SOLDIER အဓိပ္ပာယ်

S = Smart	သေသပ်မှု
O = Obedience	အမိန့်နာခံတတ်မှု
L = Loyalty	သစ္စာရှိမှု
D = Dutiful	တာဝန်ကျေပွန်မှု / Discipline စစ်စည်းကမ်းရှိမှု
I = Intelligence	အသိဉာဏ်ထက်မြက်မှု
E = Efficiency	စစ်ပညာအရည်အသွေးပြည့်ဝမှု
R = Right	မှန်ကန်ရာကိုသာလုပ်ဆောင်တတ်မှု / Readiness အမြဲအသင့်ရှိမှု

တပ်မတော်၏ အဓိကတာဝန်

- ၁။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်
- ၂။ လေ့ကျင့်ရေးတာဝန်
- ၃။ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတာဝန်

တပ်မတော်၏ စွမ်းရည် (၃)ရပ်

- ၁။ စစ်ရေးစွမ်းရည်
- ၂။ အုပ်ချုပ်ရေးစွမ်းရည်
- ၃။ စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်

တပ်မတော်၏ အား(၁၀)ပါး

- ၁။ သစ္စာစောင့်သိမှု
- ၂။ အမိန့်နာခံတတ်မှု
- ၃။ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာမှုနှင့် ဇွဲသတ္တိပြည့်ဝမှု
- ၄။ စစ်စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှု
- ၅။ လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝမှု
- ၆။ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ပြည့်ဝမှု
- ၇။ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု
- ၈။ အချင်းချင်းရဲဘော်စိတ်ထားရှိမှု
- ၉။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှု
- ၁၀။ သန္နိဋ္ဌာန်စိတ်ဖြင့် ရည်မှန်းချက်ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်မှု

တပ်မတော်၏အစဉ်အလာကောင်း (၁၂)ရပ်

- ၁။ မျိုးချစ်တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၂။ စည်းကမ်းကောင်းသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၃။ သစ္စာရှိသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၄။ စည်းလုံးညီညွတ်သောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၅။ စွမ်းရည်ရှိသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၆။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၇။ တစ်ဦးချင်းကိုယ်ကျိုးကို ပဓာနမထားသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၈။ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်သောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၉။ အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်သည့် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောတပ်မတော် ဖြစ်သည်။
- ၁၀။ အပင်ပန်းအဆင်းရဲခံနိုင်သည့်တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၁၁။ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိသည့်တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၁၂။ ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို အမြဲဦးထိပ်ပန်ဆင်သောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့တပ်မတော်သားတို့၏ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်

ငါတို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏သစ္စာကို စောင့်သိ ရှိသေပါမည်။
ငါတို့သည် ကျဆုံးလေပြီးသော တပ်မတော်သားတို့၏သစ္စာကို စောင့်သိ ရှိသေပါမည်။

ငါ့အား အထက်မှပေးအပ်သောအမိန့်နှင့် တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ပါမည်။
ငါ့နိုင်ငံတော်၊ ငါ့နိုင်ငံသား၊ ငါ့တပ်မတော်အတွက် ငါ၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရန်
အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမည် (၆)မျိုး

- ၁။ ကျောင်းသား + သခင်အမည် - အောင်ဆန်း
- ၂။ ငယ်အမည် - ထိန်လင်း
- ၃။ ဂျပန်တွင် စစ်ပညာသင်ချိန်အမည် - OMODA
- ၄။ တရုတ်ပြည် အမျှင်သို့ သွားစဉ်အမည်- တန်လူရှောင်
- ၅။ တော်လှန်ရေးအချိန်လျှို့ဝှက်အမည် - ဦးနောင်ချို
- ၆။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်အမည် - ဗိုလ်တေဇ

မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆိုအမိန့် ဆိုရိုးစကားများနှင့် ရှေးခေတ်တပ်မတော်ဆိုင်ရာ

သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

- ၁။ “ငါ့သားများစစ်ထဲဝင်ရင်လေ သူ့ကိုပြောလိုက်စမ်းပါကွာ၊ စစ်တပ်ဆိုတာ
အမှန်သာလိုက်နာနိုင်ရင် တကယ့်ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့တရားတွေကို
သင်ကြားပေးတဲ့ ကျောင်းကြီးပေါ့”

စစ်သည်ဟောင်းတစ်ဦး၏ အမှာစကား

- ၂။ “စစ်တို့၏သဘောတရားသည် အင်အားနည်းသည်၊ များသည်ဟူ၍ မဆိုသာ
လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ရဲစွမ်းသတ္တိသာ အရင်းခံဖြစ်သည်”

ဘုရင့်နောင်ကျော်ထင်နော်ရထာ၏ နောင်ရိုးတိုက်ပွဲအဆိုအမိန့်

- ၃။ “ပေါ့ပေါ့ဆဆပြုလုပ်ကြလျှင် ငါတို့တစ်မျိုးလုံး သူတို့၏ ကျွန်ဘဝသို့ ရောက်ကြ
ချိန်မည်။ မိစ္ဆာလူမျိုးတို့၏ ကျွန်ဖြစ်ခြင်းထက် မြန်မာတို့၏ဂုဏ်မညှိုးရန် တိုက်ခိုက်ရင်း
လဲ၍သေရသည်က ရာဇဝင်ပြောင်၍ မြတ်ပေသား၏”

သတိုးမင်းကြီးမဟာဗန္ဓုလ၏ ကျိုက္ကလို့တပ်စခန်းမိန့်ခွန်း

- ၄။ တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှသစ္စာမဖောက်
- ၅။ တပ်မတော်အင်အားရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်။

- ၆။ တပ်နှင့်ပြည်သူ မြဲကြည်ဖြူ သွေးခွဲလာသူ တို့ရန်သူ။
၇။ အသက်သွေးချွေးစဉ်မနေ့ ပေးဆပ်သည်မှာ တပ်မတော်ပါ။
၈။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ တို့ရန်သူ
၉။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲမည့်အကြံ တို့လက်မခံ
၁၀။ ဘယ်သူခွဲခွဲ ဒို့မကွဲ၊ အမြဲစည်းလုံးမည်။
၁၁။ “ရဲဘော်စိတ်ဟူသည် ရဲဘော်အချင်းချင်းအပေါ်ထားရှိသော မေတ္တာတရား၊ သံယောဇဉ်တရား၊ သစ္စာစောင့်သိမှုတရားပင်ဖြစ်သည်”

၁၁။ **ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးသည် ရဲဘော်တိုင်း၏ အမျိုးသားရေးတာဝန်**

- (က) ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး
- (ခ) တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး
- (ဂ) အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

၁၂။ **ရှေးခေတ်မြန်မာ့တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းပုံ**

- (က) ငါးယောက် တစ်အိုးစား
- (ခ) နှစ်အိုးစား အကြပ်တစ်
- (ဂ) အကြပ်ငါး သွေးသောက်တစ်
- (ဃ) တပ်မှူးနှစ် ဗိုလ်တစ်
- (င) ဗိုလ်နှစ် တပ်မင်းတစ် (တပ်ပေါင်းဗိုလ်)
- (စ) စစ်ဘုရင်မဟာသေနာပတိ

၁၃။ **ပုဂံခေတ်တွင် သူရဲကောင်းများ ရာထူးတိုးပုံ**

- (က) ခြေ ၁၀ ပွဲရမှ မြင်းသို့တင်သည်။
- (ခ) မြင်း ၁၀ ပွဲရမှ ဆင်သို့ တင်သည်။
- (ဂ) ဆင် ၁၀ ပွဲရမှ လှေသို့တင်သည်။
- (ဃ) လှေ ၁၀ ပွဲရမှ မြို့ပြကံကျွေးပေး၍ သူကောင်းပြုသည်။

၁၄။ **ရှေးမြန်မာ့စစ်လက်နက်များ**

- (က) အဲမောင်း၊ လှံရှည်
- (ခ) လှံ၊ လှံတို
- (ဂ) လေးမြား
- (ဃ) ချွန်
- (င) ဓား
- (စ) သေနတ်၊ မီးပေါက်
- (ဆ) အမြောက်
- (ဇ) စိန်ပြောင်း

၁၅။ တပ်တိုင်း၊ ရဲဘော်တိုင်း ရှိရမည့် အခြေခံအရည်အချင်း (၅)မျိုး

- (က) စိတ်ဓာတ်
- (ခ) စည်းကမ်း
- (ဂ) သစ္စာ
- (ဃ) စည်းလုံးမှု
- (င) စွမ်းရည်သုံးရပ်ပြည့်စုံမှု

၁၆။ ထားရှိသင့်သော တိုက်ပွဲဝင်စိတ်ဓာတ်

- (က) ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ဓာတ်
- (ခ) စွန့်လွှတ်စွန့်စားသည့်စိတ်ဓာတ်
- (ဂ) ကျည်တစ်တောင့် လူတစ်ယောက်ကျန်သည်အထိ တိုက်ရဲသည့်စိတ်ဓာတ်
- (ဃ) တပ်မတော်၏ ဂုဏ်ကို အသက်စွန့်ပြီး မြှင့်တင်လိုသည့်စိတ်ဓာတ်
- (င) အချင်းချင်းရိုင်းပင်းကူညီလိုသည့်စိတ်ဓာတ်
- (စ) ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဓာတ်

၁၇။ တပ်မတော်၏စိတ်ဓာတ်

- (က) လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလဲသည့်စိတ်ဓာတ်
- (ခ) တုံးတိုက်တိုက်၊ ကျားကိုက်ကိုက် စိတ်ဓာတ်
- (ဂ) တပ်မတော်၏ အစဉ်အလာကို အသက်ပေးစောင့်ထိန်းလိုသည့်စိတ်ဓာတ်

၁၈။ တပ်မတော်၏ ခံနိုင်ရည်စံနှုန်း

- (က) ငါးမိုင်မနားတမ်း အပြေးတက်နိုင်ရမည်။
- (ခ) ဆယ်မိုင်မနားတမ်း လမ်းလျှောက်နိုင်ရမည်။
- (ဂ) တစ်နေ့မိုင်သုံးဆယ် ခရီးပေါက်ရမည်။

၁၉။ တပ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကြီး (၄)ရပ်

- (က) လေ့ကျင့်ရေးနှင့် တည်ဆောက်
- (ခ) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တည်ဆောက်
- (ဂ) သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် တည်ဆောက်
- (ဃ) စိတ်ဓာတ်နှင့် တည်ဆောက်

၂၀။ ခေါင်းဆောင်များအတွက် အမြင် (၄)မြင်

- (က) စစ်ရေးအမြင်

- (ခ) နိုင်ငံရေးအမြင်
- (ဂ) စီးပွားရေးအမြင်
- (ဃ) အုပ်ချုပ်ရေးအမြင်

၂၁။ စစ်အောင်စေသောအကြောင်းကြီးများ

- (က) ရည်ရွယ်ချက် တိကျခိုင်မြဲခြင်း
- (ခ) စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်ကောင်းမွန်ခြင်း
- (ဂ) အင်အားကို လိုအပ်သလောက် စုစည်းအသုံးပြုခြင်း
- (ဃ) တိုက်စစ်ဆင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း
- (င) လွယ်ကူစွာလှုပ်ရှားနိုင်ခြင်း
- (စ) လုံခြုံမှုရှိခြင်း
- (ဆ) အင်အားစုဖွဲ့နိုင်ခြင်း
- (ဇ) သတင်းစုံစွာရယူခြင်း
- (ဈ) ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိခြင်း
- (ည) ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ဋ) အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့မှုကောင်းခြင်း
- (ဌ) ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ထောက်ခံအားပေးကူညီမှုရရှိခြင်း

၂၂။ ရဲသုံးရဲ

ရဲရဲတက်၊ ရဲရဲတိုက်၊ ရဲရဲချေမှုန်း

၂၃။ မြဲသုံးမြဲ

- (က) အမြဲတမ်း လေ့ကျင့်ရမည်။
- (ခ) အမြဲတမ်း စစ်ရေးသတိရှိရမည်။
- (ဂ) အမြဲတမ်း တိုက်ပွဲဝင်အသင့်ရှိရမည်။

၂၄။ ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

(က) ဗိုလ်ချုပ်စမစ်ဒွန်း	(င) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရကျော်တင်
(ခ) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း	(စ) ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်
(ဂ) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစန်းယု	(ဆ) ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ
(ဃ) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရတင်ဦး	(ဇ) ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်

တပ်မတော်မှ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် ပတ်သက်၍ ချီးမြှင့်သောဘွဲ့၊ တံဆိပ်များ

၁။ ဘွဲ့များ

- (က) အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့
- (ခ) သီဟသူရဘွဲ့
- (ဂ) သူရဘွဲ့

၂။ တံဆိပ်များ

- (က) အောင်ဆန်းတံဆိပ်
- (ခ) သီဟဗလတံဆိပ်
- (ဂ) သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်

၃။ အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ ရရှိထားသူများ

- (က) ဗိုလ်မှူးအေးချို
- (ခ) ဗိုလ်တိုက်ချွန်း
- (ဂ) တပ်သား လှသောင်း
- (ဃ) တပ်သား စောမြင့်
- (င) တပ်သား စောဘရီ
- (စ) တပ်သား စွပ်ဗဟာဒူးရိုင်း

တပ်မတော်ဆိုင်ရာ ရာထူးအဆင့်များ

၁။ တပ်သားသစ်	Recruit
၂။ တပ်သား	Private, Infantry man, Rifle man
၃။ ဒုတိယတပ်ကြပ်	Lance Corporal
၄။ တပ်ကြပ်	Corporal
၅။ တပ်ကြပ်ကြီး	Sergeant
၆။ တပ်ကြပ်ကြီးစာရေး	Sergeant (Clerk)
၇။ တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီး	Platoon Sergeant
၈။ မော်တော်ယာဉ်တပ်ကြပ်ကြီး	Motor Sergeant
၉။ တပ်ခွဲတပ်ကြပ်ကြီး	Company Quarter Master Segeant (CQ)
၁၀။ ဒုတိယအရာခံဗိုလ်	Warrant Officer II (WO II)
၁၁။ တပ်ခွဲအရာခံဗိုလ်	Company Sergeant Major (C S M)

၁၂။ ရုံးအုပ်	Head Clerk
၁၃။ တပ်ရင်းတပ်ထောက် အရာခံဗိုလ်	Regimental Quarter Master Sergeant (RQ)
၁၄။ အရာခံဗိုလ်	Warrant Officer I (WOI)
၁၅။ တပ်ရင်းအရာခံဗိုလ်	Regimental Sergeant Major (RSM)
၁၆။ ဆေးလက်ထောက် အရာခံဗိုလ်	Medical Assistant (MA)
၁၇။ ရုံးအုပ်ချုပ်	Chief Head Clerk
၁၈။ တပ်စာရင်းကိုင်	Unit Account (UA)
၁၉။ အလုပ်သင်ဗိုလ်	Apprentice
၂၀။ ဒုတိယဗိုလ်	Second Lieutenant
၂၁။ ဗိုလ်	Lieutenant
၂၂။ လူယုံ	Vetman
၂၃။ ဗိုလ်ကြီး	Captain
၂၄။ ဗိုလ်မှူး	Major
၂၅။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး	Lieutenant Colonel
၂၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး	Colonel
၂၇။ ဗိုလ်မှူးချုပ်	Brigadier General
၂၈။ ဗိုလ်ချုပ်	Major General
၂၉။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	Lieutenant General
၃၀။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး	General
၃၁။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Vice Senior General
၃၂။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Senior General, Field Marshal, Five Star General

တပ်မတော်(ကြည်း၊ ရေ၊ လေ)ရာထူးအဆင့် အခေါ်အဝေါ်များ

စဉ်	ရာထူးအဆင့်	ကြည်း	ရေ	လေ
၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Senior General		
၂။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Vice Senior General		
၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး	General	Admiral	General
၄။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	Lt-General	Vice Admiral	Lt- General
၅။	ဗိုလ်ချုပ်	Maj-General	Rear Admiral	Maj- General
၆။	ဗိုလ်မှူးချုပ်	Brig- General	Commander	Brig- General
၇။	ဗိုလ်မှူးကြီး	Colonel	Captain	Colonel
၈။	ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး	Lt -Colonel	Commander	Lt -Colonel
၉။	ဗိုလ်မှူး	Major	Lt-Commander	Major
၁၀။	ဗိုလ်ကြီး	Captain	Lieutenant	Captain
၁၁။	ဗိုလ်	Lieutenant	Lieutenant	Lieutenant
၁၂။	ဒုတိယဗိုလ်	Second-Lieutenant	Sub-Lieutenant	Second-Lieutenant
၁၃။	အလုပ်သင်ဗိုလ်	Apprentic Officer	Apprentic Officer	Apprentic Officer

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

- စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့ရက် = ၁၈၈၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၈ရက်
- စစ်ရဲတပ်ရင်း (၂၁) ရင်း = ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်
- စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်
- ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ = ၁၉၆၄ ခုနှစ်
- (People Police Force)
- မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ = ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ရက်
- (Myanmar Police Force)

၁။ Police ဟူသော စကား၏အဓိပ္ပာယ်

- (က) P = Politeness ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း
- (ခ) O = Obedience အမိန့်နာခံတတ်ခြင်း
- (ဂ) L = Loyalty သစ္စာရှိခြင်း
- (ဃ) I = Intelligence ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်ခြင်း
- (င) C = Courage သူရသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
- (စ) E = Efficiency အရည်အသွေးတောက်ပြောင်ခြင်း

၂။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရည်မှန်းချက်တာဝန် (၄)ရပ်

- (က) ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး
- (ခ) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- (ဂ) မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်ရေး
- (ဃ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး

၃။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီး (၆)ရပ်

- (က) ပြစ်မှုကြိုတင်ကာကွယ်ရေး
- (ခ) ဖြစ်ပွားသောပြစ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖော်ထုတ်တရားစွဲဆိုရေး
- (ဂ) စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေး
- (ဃ) ပြည်သူလူထုလုံခြုံရေး
- (င) မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေး
- (စ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေး

၄။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ ချီးမြှင့်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆုများ

- (က) ရဲသီဟဘွဲ့
- (ခ) ရဲသူရဘွဲ့
- (ဂ) ရဲဗလဘွဲ့
- (ဃ) ရဲသူရိန်ဘွဲ့
- (င) ရဲကျော်စွာဘွဲ့
- (စ) ရဲကျော်သူဘွဲ့

၅။ ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (၇) ကျောင်း

- (က) ရဲအရာရှိအတတ်သင်ကျောင်း (မန္တလေး)
- (ခ) ရဲအရာရှိလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ပြင်ဦးလွင်/ဇီးပင်ကြီး)
- (ဂ) ရဲအကြပ်အတတ်သင်ကျောင်း (လှော်ကား/ရန်ကုန်)
- (ဃ) အမှတ် (၁) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ရမည်းသင်း)
- (င) အမှတ် (၂) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ဝက်ထီးကန်)
- (စ) အမှတ် (၃) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (စစ်ကိုင်း)
- (ဆ) အမှတ် (၄) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (တောင်လေးလုံး)

၆။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများရဲအဖွဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ရောက်သည့်နေ့ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်**၇။ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှု နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့ (INTERPOL-International Criminal Police Organization)သို့ ဝင်ရောက်သည့်နေ့**

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ

- ၁။ ရဲချုပ်
- ၂။ ဒုတိယရဲချုပ်
- ၃။ ရဲဦးစီးအရာရှိချုပ်
- ၄။ ရဲရေးချုပ်
- ၅။ ရဲထောက်ချုပ်
- ၆။ ရဲလေ့ကျင့်ရေးအရာရှိချုပ်
- ၇။ ငွေကြေးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးတပ်ဖွဲ့မှူး/ဌာနကြီးမှူး (နိုင်ငံဖြတ်)
- ၈။ မူးယစ်တပ်ဖွဲ့မှူး
- ၉။ တပ်ဖွဲ့မှူး၊ မှုခင်းတပ်ဖွဲ့
- ၁၀။ တပ်ဖွဲ့မှူး၊ သတင်းတပ်ဖွဲ့
- ၁၁။ ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့မှူး
- ၁၂။ လေကြောင်းတပ်ဖွဲ့မှူး
- ၁၃။ ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ (ရကဖ-၁) (နေပြည်တော်)
- ၁၄။ ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ (ရကဖ-၂) (ရန်ကုန်)
- ၁၅။ ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ (ရကဖ-၃) (မန္တလေး)
- ၁၆။ ရဲတပ်ရင်းများကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ (ရကဖ-၄) (ရခိုင်)
- ၁၇။ ဓာတုဗေဒစစ်ဆေးရေးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူး
- ၁၈။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ရန် အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များ

သာမန်ရဲတပ်သားအဆင့်

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား(အမျိုးသား)။
- ၂။ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ၂၅ နှစ်ထက်မကြီးရ။
- ၃။ အရပ် ၅ပေ ၃လက်မ၊ ရင်အုပ် ၃၂လက်မနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ပေါင် ၁၀၀ ရှိရမည်။
- ၄။ ပညာအရည်အချင်း (အခြေခံအလယ်တန်း)
- ၅။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဥပဒေစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အမှုထမ်းဆောင်ရမည်။

ဒုတိယရဲအုပ်အဆင့်

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား(အမျိုးသား)
- ၂။ အသက် ၁၈နှစ်ပြည့်ပြီး ၂၇ နှစ်ထက်မကြီးရ။
- ၃။ အရပ် ၅ပေ ၃လက်မ၊ ရင်အုပ် ၃၂လက်မနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ပေါင် ၁၁၀ ရှိရမည်။
- ၄။ တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှ အနည်းဆုံး ဘွဲ့တစ်ခုရရှိပြီးသူဖြစ်ရမည်။
(ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်သူ ဦးစားပေးမည်။)
- ၅။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဥပဒေစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အမှုထမ်းဆောင်ရမည်။
(ဆေးအဆင့်-က ရှိရမည်။ မျက်မှန်တပ်ဆင်ထားသူများ လျှောက်ထား၍ မရ)

နိုင်ငံတကာရေးရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ

- ၁။ စတင်ထူထောင်သည့်နေ့ = ၂၄-၁၀-၁၉၄၅
- ၂။ လက်ရှိအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအရေအတွက် = ၁၉၃ နိုင်ငံ
- ၃။ ဌာနချုပ်ရုံးတည်ရှိသည့်နေရာ = နယူးယောက်မြို့၊
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ရည်ရွယ်ချက်

- ၁။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရန်။
- ၂။ နိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ကြည်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုများ တိုးတက်ဖြစ်ပွားစေရန်။
- ၃။ လူများအား နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်း ပိုမိုကောင်းမွန်စေ၍ ဆင်းရဲခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊ စာမတတ်ခြင်းတို့ကို ကမ္ဘာပေါ်မှ ပပျောက်စေရန်၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုကို ရပ်တန့်စေရန်နှင့် လူအချင်းချင်း၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အပြန်အလှန် အရေးထား လေးစားရေးအတွက် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြစေရန်။
- ၄။ နိုင်ငံများအား ထိုရည်မှန်းချက်များ ပေါက်ရောက်စေရေး ကူညီပံ့ပိုးသော ဗဟိုဌာနဖြစ်စေရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိကဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- ၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်။
- ၂။ နိုင်ငံများအကြား ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသော ဆက်ဆံရေးများကို လူသားများ၏ ညီမျှသောအခွင့်အရေး ရရှိစေရေးနှင့် မိမိကြမ္မာမိမိ ဖန်တီးနိုင်ခွင့်ရှိရေး အခြေခံမူများအပေါ် တည်မှီ၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်။

- ၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူသားများဆိုင်ရာ အခက်အခဲ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌လည်းကောင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များကို လေးစားလိုက်နာရေးအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရာ တွင်လည်းကောင်း အတူတကွ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြရန်။
- ၄။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ဤပန်းတိုင်များကို ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ညှိနှိုင်းရာ အချက်အချာဌာန ဖြစ်စေရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၏အခြေခံမူ (၅) ချက်

- ၁။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် တန်းတူရည်တူနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသည်။
- ၂။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လိုက်နာကြရမည်။
- ၃။ နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်များကို ငြိမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားကြရမည်။
- ၄။ ကုလသမဂ္ဂသည် မည်သည့်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကိုမျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်။
- ၅။ နိုင်ငံများသည် ကုလသမဂ္ဂကို ကူညီထောက်ပံ့ရန် ကြိုးစားအားထုတ်သင့် ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိကအဖွဲ့အစည်းများ

- ၁။ အထွေထွေညီလာခံ
- ၂။ လုံခြုံရေးကောင်စီ
- ၃။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ
- ၄။ နယ်မြေထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကောင်စီ
- ၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
- ၆။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ

- ၁။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
- ၂။ အင်္ဂလန် (ဗြိတိန်)
- ၃။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
- ၄။ ပြင်သစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
- ၅။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

စဉ်	အမည်	နိုင်ငံသား	တာဝန်ယူသည့် ကာလ	မှတ်ချက်
၁။	ထရီဗလီ	နော်ဝေ	၁၉၄၆-၁၉၅၃	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၂။	ဒက်ဟမ္မားရှိုး	ဆွီဒင်	၁၉၅၃-၁၉၆၁	လေယာဉ်ပျက်ကျ သေဆုံး
၃။	ဦးသန့်	မြန်မာ	၁၉၆၁-၁၉၇၂	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၄။	ကွတ်ဝါးလ်ဟိုင်း	ဩစတြီးယား	၁၉၇၂-၁၉၈၂	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၅။	ပဲရက်စ်ဒေကွေးလျား	ဝီရူး	၁၉၈၂-၁၉၉၂	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၆။	ဘူထရို-ဘူထရိုဂါလီ	အီရစ်	၁၉၉၂-၁၉၉၉	သက်တမ်း(၁)ကြိမ်
၇။	ကိုဖီအာနန်	ဂါနာ	၁၉၉၉-၂၀၀၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၈။	ဘန်ကီမွန်း	တောင်ကိုရီးယား	၂၀၀၇-၂၀၁၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၉။	အန်တိုနီရီဂူတာရက်	ပေါ်တူဂီ	၁-၁-၂၀၁၇ မှ ယနေ့အထိ	-

ကုလသမဂ္ဂ ရုံးသုံးဘာသာစကား (၆) မျိုး

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် အခြားဆက်စပ်နေသော အဖွဲ့အစည်းပေါင်း (၃၀)တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူပေါင်း (၅၂၂၀၀)ခန့်ရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂရုံးသုံးဘာသာစကား (၆)မျိုးရှိသည်-

- (၁) အင်္ဂလိပ်
- (၂) ရုရှား
- (၃) တရုတ်
- (၄) စပိန်
- (၅) ပြင်သစ်
- (၆) အာရဗီ

ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော အေဂျင်စီများ

(Specialized Agencies and other Agencies Related to the UN)

ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများသည် (ဌာနချုပ်)နှင့် လုပ်ငန်းသဘောအရ ဆက်စပ်နေသော်လည်း ကိုယ်ပိုင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ ကိုယ်ပိုင်ရုံးအဖွဲ့များဖြင့် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရသော အဖွဲ့များဖြစ်သည်။

စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်အေအို)

Food and Agricultural Organization (FAO)

လယ်ယာ၊ သစ်တောနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတို့မှထုတ်ကုန်များတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးလက်ပြည်သူတို့၏အခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ရည်စူးပြီး ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရုံးတည်နေရာ- ရောမမြို့၊ အီတလီနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ အက်မီနွမ်အင်အေဂျင်စီ

International Atomic Energy Agency (IAEA)

အက်မီနွမ်အင်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာအသုံးပြုရေးနှင့် လုံခြုံရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဗီယင်နာမြို့၊ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(အိုင်ဘီအာရ်ဒီ) (ကမ္ဘာ့ဘဏ်)

International Bank for Reconstruction & Development (IBRD) (World Bank)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းများကို ငွေချေးငှားရန်နှင့် နည်းပညာအကူအညီပေးရန်ဖြစ်သည်။ အခြားအများပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် စီမံကိန်းများကိုလည်း ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်ဖြစ်သည်။ အိုင်ဘီအာရ်ဒီအောက်တွင် တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်းလေးခုရှိသည်-

(၁) နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (အိုင်ဒီအေ)

The International Development Association (IDA)

ဤအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တွဲဖက်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပိုမိုဆင်းရဲသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောစီမံကိန်းများလုပ်ဆောင်ရန် အထူး အခွင့်အရေးများဖြင့် ရန်ပုံငွေတည်ထောင်ပေးသည်။

(၂) နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (အိုင်အက်ဖ်စီ)

The International Finance Corporation (IFC)

ဤအဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းပိုင်း တိုးတက်ရေးကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။ နိုင်ငံတကာမှ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စီးဝင်လာစေရန် အားပေးသည်။

(၃) နိုင်ငံစုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံအေဂျင်စီ(အမ်အိုင်ဂျီအေ)

The Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA)

ဤအဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို တိုးတက်စေရန် မြှင့်တင်ပေးသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်ရေး အာမခံပေးသည်။ အစိုးရများကို ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆွဲဆောင်နည်းများ အကြံပေးသည်။

(၄) နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အငြင်းပွားမှုများ ပြေရင်းရေးအဖွဲ့ (အိုင်စီအက်စ်အိုင်ဒီ)

The International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အိမ်ရှင်အစိုးရနှင့် နိုင်ငံခြားမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အကြားဖြစ်ပေါ်သော အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖျန်ဖြေခြင်းနှင့် ခုံအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ အဖွဲ့ငါးဖွဲ့ရုံးတည်ရာမှာ ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့ (အိုင်စီအေအို)

International Civil Aviation Organization (ICAO)

နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်း ပျံသန်းမှုအဆင့်အတန်းနှင့် စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- မွန်ထရီယယ်မြို့၊ ကနေဒါနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အက်ဖ်အေဒီ)

International Fund for Agricultural Development (IFAD)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်စီမံကိန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းရန်ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ရောမမြို့၊ အီတလီနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (အိုင်အယ်လ်အို)**International Labour Organization (ILO)**

အလုပ်အကိုင်တိုးတက်ရေးနှင့် အလုပ်သမား၏အခြေအနေနှင့် လူနေမှုအဆင့် အတန်း ကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ယူနက်စကို)**United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)**

ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်းဖြင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ ယူနက်စကိုသည် အနောက်နိုင်ငံများ အပေါ် အာဇာတထားရှိသည်ဆိုကာ ၁၉၈၅ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် အဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ရုံးတည်ရာ- ပါရီမြို့၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂ နိုင်ငံတကာကလေးများ အရေးပေါ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (ယူနီဆက်)**United Nations International Children Emergency Fund (UNICEF)**

ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများမှ မိခင်နှင့်ကလေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ပံ့ပိုးရန်နှင့် အကူအညီများပေးရန်ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်ဖ်)**International Monetary Fund (IMF)**

နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးကိစ္စများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ငွေကြေးတည်ငြိမ်မှု ရှိရန်နှင့် နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်မှု တိုးချဲ့ရန် ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

နိုင်ငံတကာ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ (အိုင်တီယူ)**International Telecommunication Union (ITU)**

ရေဒီယို၊ ကြေးနန်း၊ တယ်လီဖုန်းနှင့် အာကာသရေဒီယို ဆက်သွယ်ရေးတို့ အတွက် နိုင်ငံတကာစည်းမျဉ်းဥပဒေများ သတ်မှတ်ရန်၊ ရေဒီယိုကြိမ်နှုန်း သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (ဒဗလ္လူအိတ်ခ်အို)

World Health Organization (WHO)

ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို အမြင့်ဆုံးအထိ မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ဥပဒေရေးရာအဖွဲ့အစည်း

World Intellectual Property Organization (WIPO)

စာပေ၊ စက်မှုသိပ္ပံနှင့် အနုပညာလက်ရာများ မူပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ (ဒဗလ္လူအမ်အို)

World Meteorological Organization (WMO)

ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကာကွယ် ရန်ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (ဒဗလ္လူတီအို)

World Trade Organization (WTO)

အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူစာချုပ် (ဂတ်) General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)ကို အစားထိုးသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးကို ကြီးကြပ်သောအဖွဲ့အစည်း ကြီးဖြစ်သည်။ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်နှင့် စာချုပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ၏ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်ကို စစ်ဆေးသည်။ ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင် မှုများနှင့် စာရင်းဇယားကို စောင့်ကြည့်သည်။ ကုန်သွယ်ရေး အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းပေးသည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာ၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (United Nations High Commissioner for Refugees)

အိုးအိမ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသည့် ဒုက္ခသည်များကို ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ

စဉ်	အဖွဲ့ဝင်	အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လက်ခံသည့်နေ့စွဲ
၁။	Afghanistan (အာဖဂန်နစ္စတန်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၂။	Albania (အယ်ဘေးနီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၃။	Algeria (အယ်ဂျီးရီးယား)	၁၉၆၂၊ အောက်တိုဘာ ၈
၄။	Andorra (အင်ဒိုရာ)	၁၉၉၃၊ ဇူလိုင် ၂၈
၅။	Angola (အင်ဂိုလာ)	၁၉၇၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၆။	Antigua and Barbuda (အင်တီဂွာနှင့်ဘာဘူဒါ)	၁၉၈၁၊ နိုဝင်ဘာ ၁၁
၇။	Argentina (အာဂျင်တီးနား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၄
၈။	Armenia (အာမေးနီးယား)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၉။	Australia (ဩစတြေးလျ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁
၁၀။	Austria (ဩစတြီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၁။	Azerbaijan (အဇာဘိုင်ဂျန်)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၁၂။	Bahamas (ဘဟားမား)	၁၉၇၃၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၃။	Bahrain (ဘာရိန်း)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၄။	Bangladesh (ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၅။	Barbados (ဘာဘားဒိုး)	၁၉၆၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၉
၁၆။	Belarus (ဘီလာရုစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇။	Belgium (ဘယ်လ်ဂျီယံ)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇
၁၈။	Belize (ဘီလီဇီ)	၁၉၈၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၅
၁၉။	Benin (ဘီနင်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၂၀။	Bhutan (ဘူတန်)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၂၁။	Bolivia (ဘိုလီးဗီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄
၂၂။	Bosnia & Herzegovina (ဘော့စနီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနား)	၁၉၉၂၊ မေလ ၂၂
၂၃။	Botswana (ဘော့ဆွာနာ)	၁၉၆၆၊ အောက်တိုဘာ ၁၇

၂၄။ Brazil (ဘရာဇီးလ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၂၅။ Brunei (ဘရူနိုင်း)	၁၉၈၄၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၂၆။ Bulgaria (ဘူဂေးရီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၂၇။ Burkina Faso (ဘာကီနာဖာဆို)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၂၈။ Burundi (ဘူရူန်ဒီ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၂၉။ Cambodia (ကမ္ဘောဒီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၃၀။ Cameroon (ကင်မရွန်း)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၁။ Canada (ကနေဒါ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၉
၃၂။ Cape Verde (ကိတ်ဗာဒီ)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၃၃။ Central African Rep (ဗဟိုအာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၄။ Chad (ချင်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၅။ Chile (ချီလီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၃၆။ China (တရုတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၃၇။ Colombia (ကိုလံဘီယာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၅
၃၈။ Comoros (ကိုမိုရိုစ်)	၁၉၇၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၃၉။ Congo, Democratic Rep of (Zaire) (ကွန်ဂိုဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၀။ Congo, Republic of (ကွန်ဂိုသမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၁။ Costa Rica (ကိုစတာရီကာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂
၄၂။ Croatia (ခရိုအေးရှား)	၁၉၉၂၊ မေ ၂၂
၄၃။ Cuba (ကျူးဘား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၄၄။ Cyprus (ဆိုက်ပရပ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၅။ Czech Republic (ချက်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၉၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၉
၄၆။ Denmark (ဒိန်းမတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၄၇။ Djibouti (ဂျီဘူတီ)	၁၉၇၇၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၈။ Dominica (ဒိုမီနီကာ)	၁၉၇၈၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၄၉။ Dominican Republic (ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄

၅၀။ Ecuador (အီကွာဒို)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁
၅၁။ Egypt (အီဂျစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၂။ El Salvador (အယ်ဆာဗေးဒိုး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၃။ Equatorial Guinea (အီကွေတိုးရီးယဲဂီနီ)	၁၉၆၈၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၅၄။ Eritrea (အီရစ်ထရီးယား)	၁၉၉၃၊ မေ ၂၈
၅၅။ Estonia (အက်စ်တိုးနီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၅၆။ Ethiopia (အီသီယိုးပီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃
၅၇။ Fiji (ဖီဂျီ)	၁၉၇၀၊ အောက်တိုဘာ ၁၃
၅၈။ Finland (ဖင်လန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၅၉။ France (ပြင်သစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၆၀။ Gabon (ဂါဘွန်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၆၁။ Gambia (ဂမ်ဘီယာ)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၆၂။ Georgia (ဂျော်ဂျီယာ)	၁၉၉၂၊ ဇူလိုင် ၃၁
၆၃။ Germany (ဂျာမနီ)	၁၉၇၃၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၆၄။ Ghana (ဂါနာ)	၁၉၅၇၊ မတ် ၈
၆၅။ Greece (ဂရိ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၅
၆၆။ Grenada (ဂရီနာဒါ)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၆၇။ Guatemala (ဂွါတီမာလာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၁
၆၈။ Guinea (ဂီနီ)	၁၉၅၈၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၂
၆၉။ Guinea-Bissau (ဂီနီဘစ်ဆော)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၇၀။ Guyana (ဂူယာနာ)	၁၉၆၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၇၁။ Haiti (ဟေတီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၇၂။ Honduras (ဟွန်ဒူးရပ်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၇
၇၃။ Hungary (ဟန်ဂေရီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၇၄။ Iceland (အိုက်စလန်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၇၅။ India (အိန္ဒိယ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၃၀
၇၆။ Indonesia (အင်ဒိုနီးရှား)	၁၉၅၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၇၇။ Iran (အီရန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၇၈။ Iraq (အီရတ်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁
၇၉။ Ireland (အိုင်ယာလန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄

၈၀။ Israel (အစ္စရေးလ်)	၁၉၄၉၊ မေ ၁၁
၈၁။ Italy (အီတလီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၂။ Ivory Coast (အိုင်ဗရီကွိစ်)	၁၉၆၀၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀
၈၃။ Jamaica (ဂျမေကာ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၈၄။ Japan (ဂျပန်)	၁၉၅၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၈၅။ Jordan (ဂျော်ဒန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၆။ Kazakhstan (ကာဇက်စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၈၇။ Kenya (ကင်ညာ)	၁၉၆၃၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆
၈၈။ Kiribati (ကီရီဘာတီ)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၈၉။ Korea, North (မြောက်ကိုရီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၀။ Korea, South (တောင်ကိုရီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၁။ Kuwait (ကူဝိတ်)	၁၉၆၃၊ မေ ၁၄
၉၂။ Kyrgyzstan (ကာဂျစ်စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၉၃။ Laos (လာအို)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၉၄။ Latvia (လတ်ဗီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၅။ Lebanon (လက်ဘနွန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၉၆။ Lesotho (လီဆိုသို)	၁၉၆၆၊ အောက်တိုဘာ ၁၇
၉၇။ Liberia (လိုက်ဘေးရီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂
၉၈။ Libya (လစ်ဗျား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၉၉။ Liechtenstein (လီချင်စတိန်း)	၁၉၉၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၀၀။ Lithuania (လစ်ဗူရေးနီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၀၁။ Luxembourg (လူဇင်းဘတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၀၂။ Macedonia (မက်ဆီဒိုးနီးယား)	၁၉၉၃၊ ဧပြီ ၈
၁၀၃။ Madagascar (မဒဂါစကား)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၀၄။ Malawi (မာလာဝီ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၀၅။ Malaysia (မလေးရှား)	၁၉၅၇၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၀၆။ Maldives (မော်လဒိုက်)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၀၇။ Mali (မာလီ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၁၀၈။ Malta (မော်လတာ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၀၉။ Marshall Islands (မာရှယ်ကျွန်းစု)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇

၁၁၀။ Mauritania (မော်ရီတေးနီးယား)	၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၇
၁၁၁။ Mauritius (မောရစ်သျှ)	၁၉၆၈၊ ဧပြီ ၂၄
၁၁၂။ Mexico (မက်ဆီကို)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၇
၁၁၃။ Micronesia (မိုင်ခရိုနီးရှား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၁၄။ Moldova (မော်ဒိုဗာ)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၁၅။ Monaco (မိုနာကို)	၁၉၉၃၊ မေ ၂၈
၁၁၆။ Mongolia (မွန်ဂိုလီးယား)	၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၇
၁၁၇။ Montenegro (မွန်တီနီဂရိုး)	၂၀၀၆၊ ဇွန် ၂၈
၁၁၈။ Morocco (မော်ရိုကို)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၁၁၉။ Mozambique (မိုဇမ်ဘစ်)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၂၀။ Myanmar (မြန်မာ)	၁၉၄၈၊ ဧပြီ ၁၉
၁၂၁။ Namibia (နမီးဘီးယား)	၁၉၉၀၊ ဧပြီ ၂၃
၁၂၂။ Nauru (နော်ရူး)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၁၂၃။ Nepal (နီပေါ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၂၄။ Netherlands (နယ်သာလန်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၀
၁၂၅။ New Zealand (နယူးဇီလန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၂၆။ Nicaragua (နီကာရာဂွာ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၂၇။ Niger (နိုင်ဂျာ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၂၈။ Nigeria (နိုင်ဂျီးရီးယား)	၁၉၆၀၊ အောက်တိုဘာ ၇
၁၂၉။ Norway (နော်ဝေ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၇
၁၃၀။ Oman (အိုမန်)	၁၉၇၁၊ အောက်တိုဘာ ၇
၁၃၁။ Pakistan (ပါကစ္စတန်)	၁၉၄၇၊ စက်တင်ဘာ ၃၀
၁၃၂။ Palau (ပလော)	၁၉၉၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
၁၃၃။ Panama (ပနားမား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃
၁၃၄။ Papua New Guinea (ပါပူဝါးနယူးဂီနီ)	၁၉၇၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၀
၁၃၅။ Paraguay (ပါရာဂွေး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၆။ Peru (ပီရူး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၃၁
၁၃၇။ Philippines (ဖိလစ်ပိုင်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၈။ Poland (ပိုလန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၉။ Portugal (ပေါ်တူဂီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄

၁၄၀။ Qatar (ကာတာ)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၄၁။ Romania (ရိုမေးနီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၄၂။ Russia (ရုရှား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၄၃။ Rwanda (ရဝမ်ဒါ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၄၄။ Saint Kitts and Nevis (စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်)	၁၉၈၃၊ စက်တင်ဘာ ၂၃
၁၄၅။ Saint Lucia (စိန့်လူစီယာ)	၁၉၇၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၄၆။ Saint Vincent and the Grenadines (စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်း)	၁၉၈၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၄၇။ Samoa (ဆမိုဝါး)	၁၉၇၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
၁၄၈။ San Marino (ဆန်မာရီနို)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၄၉။ Sao Tome and Principe (ဆော်တိုမီနှင့် ပရင်စီပီ)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၅၀။ Saudi Arabia (ဆော်ဒီအာရေးဘီးယား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၅၁။ Senegal (ဆီနီဂဲလ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၁၅၂။ Serbia (ဆားဘီးယား)	၂၀၀၀၊ နိုဝင်ဘာ ၁
၁၅၃။ Seychelles (ဆေးရှဲလ်)	၁၉၇၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၅၄။ Sierra Leone (ဆီယာရာလီယွန်)	၁၉၆၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၇
၁၅၅။ Singapore (စင်ကာပူ)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၅၆။ Slovakia (ဆလိုဗက်ကီးယား)	၁၉၉၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၉
၁၅၇။ Slovenia (ဆလိုဗေးနီးယား)	၁၉၉၂၊ မေ ၂၂
၁၅၈။ Solomon Islands (ဆော်လမွန်ကျွန်းစု)	၁၉၇၈၊ စက်တင်ဘာ ၁၉
၁၅၉။ Somalia (ဆိုမားလီးယား)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၆၀။ South Africa (တောင်အာဖရိက)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၇
၁၆၁။ South Sudan (တောင်ဆူဒန်)	၂၀၁၁၊ ဇူလိုင် ၁၄
၁၆၂။ Spain (စပိန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၆၃။ Sri Lanka (သီရိလင်္ကာ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၆၄။ Sudan (ဆူဒန်)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၁၆၅။ Suriname (ဆူရီနမ်)	၁၉၇၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၄
၁၆၆။ Swaziland (ဆွာဇီလန်)	၁၉၆၈၊ စက်တင်ဘာ ၂၄

၁၆၇။ Sweden (ဆွီဒင်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၁၆၈။ Switzerland (ဆွစ်ဇာလန်)	၂၀၀၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၀
၁၆၉။ Syria (ဆီးရီးယား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇၀။ Tajikistan (တာဂျစ်ကစ္စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၇၁။ Tanzania (တန်ဇာနီးနီးယား)	၁၉၆၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၇၂။ Thailand (ထိုင်း)	၁၉၄၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆
၁၇၃။ Timor-Leste (တီမောလိစ်)	၂၀၀၂၊ စက်တင်ဘာ ၂၇
၁၇၄။ Togo (တိုဂို)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၇၅။ Tonga (တွန်ဂါ)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၁၇၆။ Trinidad and Tobago (ထရီနီဒက်နှင့်တိုဘားဂိုး)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၇၇။ Tunisia (တူနီးရှား)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၁၇၈။ Turkey (တူရကီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇၉။ Turkmenistan (တပ်မင်နစ္စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၈၀။ Tuvalu (တူဗဲလူး)	၂၀၀၀၊ စက်တင်ဘာ ၅
၁၈၁။ Uganda (ယူဂန်ဒါ)	၁၉၆၂၊ အောက်တိုဘာ ၂၅
၁၈၂။ Ukraine (ယူကရိန်း)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၈၃။ United Arab Emirates (အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု)	၁၉၇၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၉
၁၈၄။ United Kingdom (ဗြိတိန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၈၅။ United States (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၈၆။ Uruguay (ဥရူဂွေး)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၁၈၇။ Uzbekistan (ဥဇဘက်ကစ္စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၈၈။ Vanuatu (ဗာနောတူ)	၁၉၈၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၅
၁၈၉။ Venezuela (ဗင်နီဇွဲလား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅
၁၉၀။ Vietnam (ဗီယက်နမ်)	၁၉၇၇၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၉၁။ Yemen (ယီမင်)	၁၉၄၇၊ စက်တင်ဘာ ၃၀
၁၉၂။ Zambia (ဇမ်ဘီယာ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၉၃။ Zimbabwe (ဇင်ဘာဘွေ)	၁၉၈၀၊ ဩဂုတ် ၂၅

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ

- ၁။ မြို့တော် = ကဘူးလ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၃၅၅၃၀၀၈၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှရပ်ဖ် ဂါနီ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = အရာရှိချုပ် အဗ္ဗဒူလာ အဗ္ဗဒူလာ

အယ်လ်ဘေးနီးယား

- ၁။ မြို့တော် = တီရာနီ
- ၂။ လူဦးရေ = ၂၉၃၀၁၈၇
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီလာမီတာ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အဒီ ရာမာ

အယ်လ်ဂျီးရီးယား

- ၁။ မြို့တော် = အယ်လ်ဂျီးယားစ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၄၁၃၁၈၁၄၂
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အဗ္ဗဒဲလ်လာဇ် ဘူတီဖီကာ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အဗ္ဗဒဲလ်မာဂျစ် တက်ဘ်ဘိုနီ

အင်ဂိုလာ

- ၁။ မြို့တော် = လူအန်ဒါ
- ၂။ လူဦးရေ = ၂၉၇၈၄၁၉၃
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုဆေးအက်ဒူရာဒိုဒွေးစ် ဆန်တို့စ်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုဆေးအက်ဒူရာဒိုဒွေးစ် ဆန်တို့စ်

အာဂျင်တီးနား

- ၁။ မြို့တော် = ဗျူနိုအေရိစ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၄၄၂၇၁၀၄၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မိုရီစီယာ မာကရီ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ မိုရီစီယို မာကရီ

သြစတြေးလျ

- ၁။ မြို့တော် = ကင်ဘာရာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၂၄၄၅၀၅၆၁
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် အဲလီဇဘက်ဘုရင်မကြီး
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မယ်လ်ကွန်တန်ဘူး

သြစတြီးယား

- ၁။ မြို့တော် = ဗီယင်နာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၈၇၃၅၄၅၃
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဖက်ဒရယ်သမ္မတ အလက်ဇန္ဒား ဗန်ဒါဘဲလန်း
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဖက်ဒရယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဒရစ်ယာန်ကန်းန်

ဘာရိန်း

- ၁။ မြို့တော် = မနာမာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၄၉၂၅၈၄
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ရှိတ်ဟာမက်ဘင်အစ်ဆာ အဲလ်ခါလီဟာ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ်မင်းသားခါလီဟာဘင်ဆလ်မန်အဲလ်ခါလီဟာ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်

- ၁။ မြို့တော် = ဒါကာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၆၄၆၆၉၇၅၁
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အဗ္ဗူဟာမစ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်ဟာဆီနာ

ဘီလာရုစ်

- ၁။ မြို့တော် = မင်္ဂ်စ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၉၄၆၈၃၃၈
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အလက်ဇန္ဒာ လူကာရှန်ကို
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အန်ဒရိုင်းကော့ဘ်ရာကော့ပ်

ဘယ်လ်ဂျီယမ်

- ၁။ မြို့တော် = ဘရပ်ဆဲလ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၁၄၂၉၃၃၆
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဖိလစ်ပိ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ချားလ်စ် မစ်ချဲလ်

ဘူတန်

- ၁။ မြို့တော် = သင်ဖျူး
- ၂။ လူဦးရေ = ၈၀၇၆၁၀
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဂျီဂမီ ခါဆာ နစ်ဂျိုင်း ဝမ်ချွတ်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် သားရင်း တော့ဘ်ဂေး

ဘိုလီးဗီးယား

- ၁။ မြို့တော် = လာပက်ဇ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၁၀၅၁၆၀၀
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီဘိုမိုရေး
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အီဘိုမိုရေး

ဘရာဇီး

- ၁။ မြို့တော် = ဘရာဇီးလီးယား
- ၂။ လူဦးရေ = ၂၀၉၂၈၈၂၇၈
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မီချယ် တီမာ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ မီချယ် တီမာ

ဘရူနိုင်း

- ၁။ မြို့တော် = ဘန်ဒါဆီရီ ဘီဂါဝန်
- ၂။ လူဦးရေ = ၄၂၈၆၉၇
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ဟာဆနယ် ဘော့ကီးရား
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ဟာဆနယ် ဘော့ကီးရား

ကမ္ဘောဒီးယား

- ၁။ မြို့တော် = ဖနွမ်းပင်
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၆၀၀၅၃၇၃
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် နိရိုဒွမ် သီဟာမိနီ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်ဆန်

ကနေဒါ

- ၁။ မြို့တော် = အော့တာဝါ
 ၂။ လူဦးရေ = ၃၆၆၂၄၁၉၉
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် အဲလီဇဘက်ဘုရင်မကြီး
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျက်စတင်ထရူဒေါ

ချီလီ

- ၁။ မြို့တော် = ဆန်တီယာဂို
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၈၀၅၄၇၂၆
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မီချဲလ်ဘတ်ချဲလ်လတ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ မီချဲလ်ဘတ်ချဲလ်လတ်

တရုတ်

- ၁။ မြို့တော် = ပေကျင်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၄၀၉၅၁၇၃၉၇
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လီခကျန့်

ကိုလံဘီယာ

- ၁။ မြို့တော် = ဘိုဂိုတာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၄၉၀၆၅၆၁၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျူအန် မန်ညူရယ် ဆန်တို့စ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျူအန် မန်ညူရယ် ဆန်တို့စ်

ကျူးဘား

- ၁။ မြို့တော် = ဟာဗားနား
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၁၄၈၄၆၃၆
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရာအူးလ် ကက်စထရို
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ရာအူးလ် ကက်စထရို

ဒိန်းမတ်

- ၁။ မြို့တော် = ကိုပေဟေဂင်
- ၂။ လူဦးရေ = ၅၇၃၃၅၅၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် မာဂရက် ဘုရင်မကြီး
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လားစ်လုခ်ရမန်ဆန်

အီဂျစ်

- ၁။ မြို့တော် = ကိုင်ရို
- ၂။ လူဦးရေ = ၉၇၅၅၃၁၅၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အဗ္ဗဒဲလ်ဖာတာအယ်လ်စီစီ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှာရစ်ဖ်အစ်စမေးလ်

အီသီယိုးပီးယား

- ၁။ မြို့တော် = အဒစ်အဘာဘာ
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၀၄၉၅၇၄၃၈
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မူလတူတက်ရှ်ဟုမ်း
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟေလီမီရီယမ်း ဒီဆလန့်ခ်

ဖင်လန်

- ၁။ မြို့တော် = ဟယ်ဆင်ကီး
- ၂။ လူဦးရေ = ၅၅၂၃၂၃၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆူလီ နင်နီဆို
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျူဟာစပီးလား

ပြင်သစ်

- ၁။ မြို့တော် = ပါရီ
 ၂။ လူဦးရေ = ၆၄၉၇၉၅၄၈
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီဗျူယယ် မက်ကရွန်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အီဒေါယဒ်ဖီလစ်ပီ

ဂျာမနီ

- ၁။ မြို့တော် = ဘာလင်
 ၂။ လူဦးရေ = ၈၂၁၁၄၂၂၄
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဖရန်န့်ခ် ဝေါလ်တာ စတိန်းမီးယား
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အိန်ဂျလာမာကဲလ်

ဂရိ

- ၁။ မြို့တော် = အေသင်
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၁၁၅၉၇၇၃
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ပရိုကိုပစ်စ် ပါလိုပေါ့လို့စ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အလက်စ်စစ် စစ်ပရက်စ်

အိန္ဒိယ

- ၁။ မြို့တော် = နယူးဒေလီ
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၄၀၉၅၁၇၃၉၇
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရမ်နာသ် ကိုဗင့်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် နာရန္ဒြရာမိုဒီ

အင်ဒိုနီးရှား

- ၁။ မြို့တော် = ဂျာကာတာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၂၆၃၉၉၁၃၇၉
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုကိုဝီဒိုဒို
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုကိုဝီဒိုဒို

အီရန်

- ၁။ မြို့တော် = တီဟီရန်
- ၂။ လူဦးရေ = ၈၁၁၆၂၇၈၈
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = တရားသူကြီးချုပ် အယာတိုလာ အလီခါမီနီး
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဟတ်ဆန် ရိုဟာနီ

အီရတ်

- ၁။ မြို့တော် = ဘဂ္ဂဒက်
- ၂။ လူဦးရေ = ၃၈၂၇၄၆၁၈
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဖျူယတ်ဒ် မတ်စွမ်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟဒ်ဒါ အယ်လ်အဘာဒီ

အစ္စရေး

- ၁။ မြို့တော် = ဂျေရုဆလင်
- ၂။ လူဦးရေ = ၈၃၂၁၅၇၀
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရူဗင် ရစ်ဗလင်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင် နေတန်ယာဟု

အီတလီ

- ၁။ မြို့တော် = ရောမ
- ၂။ လူဦးရေ = ၅၉၃၅၉၉၀၀
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆာဂျီယို မတ်တရီလာ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပါအိုလိုဂျန်တီလိုနီ

ဂျပန်

- ၁။ မြို့တော် = တိုကျို
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၂၇၄၈၄၄၅၀
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် အာကီဟီတို
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှင်ဒိုအာဘေး

ကျော်ဒန်

- ၁။ မြို့တော် = အမ်မန်
 ၂။ လူဦးရေ = ၉၇၀၂၃၅၃
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟနီအယ်လ်မာကီ

ကင်ညာ

- ၁။ မြို့တော် = နိုင်ရိုဘီ
 ၂။ လူဦးရေ = ၄၉၆၉၉၈၆၂
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အူဟူရူကင်ညာတာ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အူဟူရူကင်ညာတာ

ကီရီဘာတီ

- ၁။ မြို့တော် = တောင်တာရာဝါ
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၁၆၃၉၈
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ တန်အီမာမာအူ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ တန်အီမာမာအူ

ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ

- ၁။ မြို့တော် = ဆိုးလ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၅၀၉၈၂၂၁၂
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မွန်ဂျေအင်း
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လီနက်ခ်ယွန်း

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

- ၁။ မြို့တော် = ပြံယမ်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၂၅၄၉၀၉၆၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ကင်ဂျူအန်း
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ပတ်ခ်ပွန်ဂျူး

ကူဝိတ်

- ၁။ မြို့တော် = ကူဝိတ်စီးတီး
 ၂။ လူဦးရေ = ၄၁၃၆၅၂၈
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = အီမာ ရှိတ် ဆာဘက် အယ်လ်အာမက်
 အယ်လ်ဂျာဘာ အက်လ်ဆာဘက်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ် ဂျာဘာ အယ်လ်မူဘာရက်ခ်
 အဲလ်ဟာမက် အဲလ်ဆာဘက်

လာအို

- ၁။ မြို့တော် = ဗီယန်ကျင်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၆၈၅၈၁၆၀
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘွန်ညံဗိုရာချစ်သ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် သောင်လွန်းစီဆိုလစ်သ်

လက်ဘနွန်

- ၁။ မြို့တော် = ဘေရွတ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၆၀၈၂၃၅၇
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မီချယ်အွန်း
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဆုဒ်ဟာရီရီ

လစ်ဗျား

- ၁။ မြို့တော် = ထရီပိုလီ
 ၂။ လူဦးရေ = ၆၃၇၄၆၁၆
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဖာယက်ဇ် အယ်လ်ဆာရာချ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဖာယက်ဇ် အယ်လ်ဆာရာချ်

လူဇင်းဘတ်

- ၁။ မြို့တော် = လူဇင်းဘတ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၅၈၃၄၅၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = မြို့စားကြီး ဟင်နရီ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဇာဗျား ဘတ်တယ်လ်

မလေးရှား

- ၁။ မြို့တော် = ကွာလာလမ်ပူ
 ၂။ လူဦးရေ = ၃၁၆၂၄၂၆၄
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ပဉ္စမမြောက် ယန်ဒီပါကျူအန်အာဂွန် မူဟာမတ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် နာဂျစ်ရာဇတ်

မက္ကဆီကို

- ၁။ မြို့တော် = မက်ဆီကိုစီးတီး
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၂၉၁၆၃၂၇၆
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အန်ရစ် ပီနာ နီတို
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အန်ရစ် ပီနာ နီတို

မိုနာကို

- ၁။ မြို့တော် = မိုနာကို
 ၂။ လူဦးရေ = ၃၈၆၉၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက်အဲဘတ်မင်းသား
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဆာဂီတယ်လီ

မြန်မာ

- ၁။ မြို့တော် = နေပြည်တော်
 ၂။ လူဦးရေ = ၅၃၃၇၀၆၀၉
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတဦးထင်ကျော်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

နီပေါ

- ၁။ မြို့တော် = ခတ္တမန္ဒူ
 ၂။ လူဦးရေ = ၂၉၃၀၄၉၉၈
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘစ်ဒ်ယာဒေဗီဘန်ဒရီ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှားဘဟာဒူး ဒူဘာ

နယ်သာလန်

- ၁။ မြို့တော် = အမ်စတာဒမ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၇၀၃၅၉၃၈
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဝီလျံအလက်ဇန္ဒား
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မာ့ခ်ရပ်တီ

နယူးဇီလန်

- ၁။ မြို့တော် = ဝယ်လင်တန်
- ၂။ လူဦးရေ = ၄၇၀၅၈၁၈
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် အဲလိဇဘက်ဘုရင်မ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘီလ်အင်္ဂလိပ်

နိုင်ဂျီးရီးယား

- ၁။ မြို့တော် = လားဂိုစ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၉၀၈၈၆၃၁၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မူဟာမဒူဘူဟာရီ
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ မူဟာမဒူဘူဟာရီ

နော်ဝေ

- ၁။ မြို့တော် = အော့စလို
- ၂။ လူဦးရေ = ၅၃၀၅၃၈၃
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ပဉ္စမမြောက် ဟာရယ်ဘုရင်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အာနာဆောလ်ဘင်

အိုမန်

- ၁။ မြို့တော် = မတ်စကက်
- ၂။ လူဦးရေ = ၄၆၃၆၂၆၂
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ကာဘတ် ဘင် ဆာ အဲလ်ဆတ်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ကာဘတ် ဘင် ဆာ အဲလ်ဆတ်

ပါကစ္စတန်

- ၁။ မြို့တော် = အစ္စလာမ်မာဘတ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၉၇၀၁၅၉၅၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မမ်နွန်းဟူစိန်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် နာဝင်ရှာရစ်ဖ်

ဝိရး

- ၁။ မြို့တော် = လိမာ
၂။ လူဦးရေ = ၃၂၁၆၅၄၈၅
၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အော်လန်တာ ဟူမာလာ
၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပီဒရို ကတ်ထရီယာနို

ဖိလစ်ပိုင်

- ၁။ မြို့တော် = မနီလာ
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၀၄၉၁၈၀၉၀
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရီဒီဖိုဒူတာတေး
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ရီဒီဖိုဒူတာတေး

ပေါ်တူဂီ

- ၁။ မြို့တော် = လစွဲဘွန်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၀၃၂၉၅၀၆
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မာဆယ်လိုရီဘယ်လို ဒီဆိုဆာ ၄။
 အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အန်တိုနီယိုကော့စတား

ကဘတဘ

- ၁။ မြို့တော် = ဒို့ဟာ
၂။ လူဦးရေ = ၂၆၃၉၂၁၁
၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = အီမာ ရှိုတ် တမင် ဘင် ဟာမတ် အယ်လ်သာနီ
၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိုတ် အဗ္ဗဒူလာ ဘင် နာဆာ
ဘင် ခါလီဖာ အယ်လ်သာနီ

ရုရှား

- ၁။ မြို့တော် = မော်စကို
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၄၃၉၈၉၇၅၄
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဒမီထရီမက်ဗီဒက်(ဗ်)

ဆော်ဒီအာရေးဗျ

- ၁။ မြို့တော် = ရီးယဒ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၃၂၉၃၈၂၁၃
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆာလ်မန်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆာလ်မန်

စင်ကာပူ

- ၁။ မြို့တော် = စင်ကာပူ
 ၂။ လူဦးရေ = ၅၇၀၈၈၄၄
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ တိုနီတန်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လီရှန်လွန်း

တောင်အာဖရိက

- ၁။ မြို့တော် = ပရီတိုးရီးယား
 ၂။ လူဦးရေ = ၅၆၇၁၇၁၅၆
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျက်ကော့ဖ်လူးမား
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျက်ကော့ဖ်လူးမား

စပိန်

- ၁။ မြို့တော် = မက်ဒရစ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၄၆၃၅၄၃၂၁
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆဌမမြောက် မင်းသားဖီးလစ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မာရီယာနို ရာဂွိုင်း

သီရိလင်္ကာ

- ၁။ မြို့တော် = ကိုလံဘို
 ၂။ လူဦးရေ = ၂၀၈၇၆၉၁၇
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မိုင်သရီပါလာ ဆရီဆီနာ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရာနီ ဝစ်ကရီမိဆင်ဂီ

ဆူဒန်

- ၁။ မြို့တော် = ခါတွန်
 ၂။ လူဦးရေ = ၄၀၅၃၃၃၃၀
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အိုမာအယ်ဘာရှား
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘာကရီ ဟာဆန် ဆာလာရှ်

ဆွီဒင်

- ၁။ မြို့တော် = စတော့ဟုမ်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၉၉၁၀၇၀၁
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = (၁၆) ဦးမြောက် ဘုရင် ကားလ်ဂူးစတပ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် စတီဖင် အိုဗင်း

ဆွစ်ဇာလန်

- ၁။ မြို့တော် = ဘန်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၈၄၇၆၀၀၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဖက်ဒရယ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဒေါရစ်လူးသုသ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဖက်ဒရယ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဒေါရစ်လူးသုသ်

ဆီးရီးယား

- ၁။ မြို့တော် = ဒမတ်စကတ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၈၂၆၉၈၆၈
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဘာရှား အဲလ်အာဆတ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အီမတ်ခါမစ်

ထိုင်း

- ၁။ မြို့တော် = ဘန်ကောက်
- ၂။ လူဦးရေ = ၆၉၀၃၇၅၁၃
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် မဟာ ဝဂျရာလောင်ကွန်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပရာယွသ် ချန်အိုချာ

အရှေ့တီမော

- ၁။ မြို့တော် = ဒီလီ
- ၂။ လူဦးရေ = ၁၂၉၆၃၁၁
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ တာ မတန် ရုခ်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရူးမာရီယာဒီအာရူဂျို

တူရကီ

- ၁။ မြို့တော် = အန်ကာရာ
- ၂။ လူဦးရေ = ၈၀၇၄၅၀၂၀
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရီဆစ်ပံ တာယစ်ပံ အာဒိုဂန်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်အလီယီလ်ဒီရင်မ်

ယူကရိန်း

- ၁။ မြို့တော် = ကိဗ်
- ၂။ လူဦးရေ = ၄၄၂၂၂၉၄၇
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ပတ်ထရိုပရိုရှုန်ကို
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလိုဒီမီဂရိုစ်မန်

အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု

- ၁။ မြို့တော် = အဘူဒါဘီ
- ၂။ လူဦးရေ = ၉၄၀၀၁၄၅
- ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှိုတ်ခါလီဖာ ဘင်
ဇာရတ် အယ်လ်နာရန်
- ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိုတ် မိုဟာမက် ဘင် ရာရှစ် အဲလ်
မတ်တန်

မြိတိန်

- ၁။ မြို့တော် = လန်ဒန်
 ၂။ လူဦးရေ = ၆၆၁၈၁၅၈၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် အယ်လီဇဘက်ဘုရင်မကြီး
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ထရီဇာမေ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

- ၁။ မြို့တော် = ဝါရှင်တန်
 ၂။ လူဦးရေ = ၃၂၄၄၅၉၄၆၃
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရမ်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရမ်

ဗင်နီဇွဲလား

- ၁။ မြို့တော် = ကာရာကွစ်
 ၂။ လူဦးရေ = ၃၁၉၇၇၀၆၅
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ နီကိုလပ်စ်မဒူရို
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ နီကိုလပ်စ်မဒူရို

ဗီယက်နမ်

- ၁။ မြို့တော် = ဟနွိုင်း
 ၂။ လူဦးရေ = ၉၅၅၄၀၈၀၀
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ငုယင်ဖူထရန်
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ငုယင်ဖူထရန်

ဇင်ဘာဘွေ

- ၁။ မြို့တော် = ဟာရာရေး
 ၂။ လူဦးရေ = ၁၆၅၂၉၉၀၄
 ၃။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရောဘတ်မူဂါဘီ
 ၄။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ရောဘတ်မူဂါဘီ

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ

**၁။ အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်စီ (အေပက်)
Asia Pacific Economic Cooperation Council (APEC)**

ဒေသအတွင်းနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြား ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဩစတြေးလျ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကနေဒါ၊ ချီလီ၊ တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဂျပန်၊ မလေးရှား၊ မက္ကဆီကို၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ ပီရူး၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ရုရှား၊ စင်ကာပူ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)၊ ထိုင်း၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ဖြစ်ကြသည်။ **ဌာနချုပ်-** စင်ကာပူ။

**၂။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ)
Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)**

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း(အာဆီယံ)ကို ၁၉၆၇ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြှင့်တင်ရန် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ

စတင်ဖွဲ့စည်းချိန်က အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ မလေးရှား၊ ထိုင်းနှင့် စင်ကာပူ နိုင်ငံ စသည့် (၅)နိုင်ငံသာ ပါဝင်ကြသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဘရူနိုင်း၊ ဗီယက်နမ်၊ မြန်မာ၊ လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့ ပါဝင်လာကြသည်။ ယခုအခါ အရှေ့ တီမောနိုင်ငံအား လေ့လာသူနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျာကာတာမြို့တွင် တည်ရှိသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်

အာဆီယံကို အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် သုံးရပ်ဖြင့် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်-

- (၁) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များမှတစ်ဆင့် ဒေသတွင်း စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်။

- (၂) အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှု၊ ကြီးစိုးမှုများဒေသတွင်း စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့ မလာစေရေးအတွက် ဒေသအတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်။
- (၃) ဒေသအတွင်း နိုင်ငံအချင်းချင်းအကြား ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောထား ကွဲလွဲမှုများကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းသွားရန် တို့ဖြစ်သည်။
- အာဆီယံဒေသအတွင်း နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို မြှင့်တင်ရန် နှင့် အာဆီယံနိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အာဆီယံဒေသအတွင်း လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုနယ်မြေ ဖော်ဆောင်ရေး(A.F.T.A) ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အာဆီယံ၏ လုပ်ငန်းစဉ်(၆)ရပ်

- ၁။ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေး
- ၂။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး
- ၃။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြန်ကြားရေး
- ၄။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၅။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး
- ၆။ အစိုးရဝန်ထမ်းပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများ

အာဆီယံအသိုက်အဝန်း(၃)ခု

- ၁။ အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်း
(Asean Political and Security Community)
- ၂။ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း (Asean Economic Community)
- ၃။ အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်း
(Asean Social and Cultural Community)

အာဆီယံပဋိညာဉ်(Asean Charter)

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သော (၁၃)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အသင်းဝင်နိုင်ငံ ၁၀ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံ/အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများက လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ အာဆီယံပဋိညာဉ် တွင် အောက်ပါများ ပါဝင်သည်-

- ၁။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများ

- ၂။ တရားရေးဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းပုံ
- ၃။ အဖွဲ့ဝင်ခြင်း
- ၄။ အဖွဲ့၏ အင်္ဂါရပ်များ
- ၅။ အာဆီယံနီးန္တယ်အဖွဲ့အစည်းများ
- ၆။ ကင်းလွတ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အထူးခံစားခွင့်များ
- ၇။ အဆုံးအဖြတ်ချမှတ်ခြင်း
- ၈။ အငြင်းပွားမှုကိစ္စဖြေရှင်းခြင်း
- ၉။ ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး
- ၁၀။ စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ထုံး
- ၁၁။ ဇာတိလက္ခဏာနှင့် သင်္ကေတများ
- ၁၂။ ပြည်ပဆက်ဆံရေး
- ၁၃။ အထွေထွေနှင့် အပြီးသတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များဟူ၍ဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်တွင် နိဒါန်း၌ လုံခြုံအေးချမ်း၍ တည်ငြိမ်မှုရှိပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိသော ဒေသတစ်ခုအတွင်း၌ တူညီသော ဆန္ဒပြုမှုကို အခြေခံ၍ ညီညွတ်စွာနေထိုင်ကြရန်လည်းကောင်း၊ အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲမှု၊ တန်းတူရည်တူရှိမှု၊ နယ်မြေတည်တံ့မှု၊ အခြားနိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု၊ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကွဲပြားခြားနားမှု မရှိသော်လည်း တူညီသော သဘောဆန္ဒနှင့် ညီညွတ်မှုကို အလေးထားလိုက်နာ၍ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်လည်းကောင်း၊ အာဆီယံလုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း၊ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းဟူသော မဏ္ဍိုင်ကြီးသုံးရပ်ဖြင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်းကို တည်ဆောက်ကြရန် လည်းကောင်း သဘောတူကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်မှုသည် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ နှစ် ၄၀ အတွင်း ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ၁၀ နှစ်အကြာတွင် ယင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးဖြစ်၍ အာဆီယံသည် ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်လာပြီး အာဆီယံလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုပီပြင်တိကျသည့် ယန္တရားတစ်ရပ်အဖြစ် အာဆီယံ ၁၀ နိုင်ငံလူမှုစီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုတွန်းအားပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအနေဖြင့် ကမ္ဘာတွင် Regionalization ဖွံ့ဖြိုးနေသော EU.NAFTA ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တန်းတူရင်ပေါင်တန်း ဆက်ဆံနိုင်ရုံမက တရုတ်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နိုင်ငံအပြင် အာဆီယံမိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့်ပါ ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လာနိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများလည်း ယခင်ကထက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာမည် ဖြစ်သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေး-လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း

Asean Political and Security Community (APSC)

နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာ တည်ဆောက်ပြီးသည့် နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအပေါ် မူတည်၍ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များသည် အာဆီယံနိုင်ငံ ရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းကို တည်ဆောက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒေသအတွင်းရှိ နိုင်ငံများသည် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်း စွာနေထိုင်ရန်နှင့် တရားမျှတသော ဒီမိုကရေစီထွန်းကားသော၊ တစ်သွေးတစ်သား တည်းဖြစ်သော ကမ္ဘာကြီးဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းအတွင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ဒေသအတွင်း မတူညီသော ခြားနားချက်များကို ဖြေရှင်းရာတွင် နည်းလမ်းများ အပေါ် မှီခိုအားထားရန် ကတိပြုသည်။ နိုင်ငံရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် မျှဝေခြင်း၊ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းခြင်း၊ ပဋိပက္ခအပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဘုံအမြင်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ်တွင် မှီခိုရန် ကတိပြုသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းသည် အောက်ပါအစည်းအဝေး များမှ အာဆီယံလုပ်ငန်းစဉ်၊ အာဆီယံစည်းကမ်းသဘောတူညီမှုနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံပေါ် မူတည်၍ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်-

- (က) အာဆီယံကြေညာချက်၊ ဘန်ကောက်၊ ၁၉၆၇ ဩဂုတ် ၈ ရက်
- (ခ) ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လွတ်လပ်ရေးနှင့် ကြားနေရေးဇုန် ကြေညာချက်၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ ၁၉၇၁ နိုဝင်ဘာ ၂၇
- (ဂ) အာဆီယံကွန်းကျေညာချက်၊ ဘာလီ၊ ၁၉၇၆ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄
- (ဃ) အရှေ့တောင်အာရှအတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ချစ်ကြည်မှုသဘော တူညီချက်၊ ဘာလီ၊ ၁၉၇၆ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄
- (င) တောင်တရုတ်ပင်လယ်နှင့်ပတ်သက်၍ အာဆီယံကြေညာချက်၊ မနီလာ၊ ၁၉၉၂ ဇူလိုင် ၂၂

- (စ) အရှေ့တောင်အာရှ နျူကလီးယားလက်နက်ကင်းမဲ့ရေး သဘောတူညီချက်၊ ဘန်ကောက်၊ ၁၉၉၇ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
- (ဆ) အာဆီယံအမြင် ၂၀၂၀၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ ၁၉၉၇ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
- (ဇ) အာဆီယံကွန်းကျော့ကြေညာချက်၊ ဘာလီ၊ ၂၀၀၃ အောက်တိုဘာ ၇

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း (Asean Economic Community -AEC)

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းသည် အာဆီယံအမြင် ၂၀၂၀ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာဆီယံဒေသအတွင်း၌ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာစီးဆင်းရန် တူညီသောစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကွာခြားချက်နည်းပါး၍ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် အမြင့်မားဆုံးယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော အာဆီယံစီးပွားရေးဒေသကို ဖန်တီးရန် ရည်ရွယ်သည်။

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းသည် အာဆီယံကို ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဈေးကွက်တစ်ခုတည်းအဖြစ် တည်ထောင်ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေပြီး အာဆီယံကို ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏ အဓိကအထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။ နည်းဗျူဟာမှာ အာဆီယံကိုပေါင်းစည်း၍ အာဆီယံ၏ စီးပွားရေးယှဉ်ပြိုင်မှုများကို အင်အားပိုမိုတောင့်တင်းစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား အောက်ပါတို့ကို သဘောတူညီပြီးဖြစ်သည်-

- အာဆီယံလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသ(Asean Free Trade Area)၊ အာဆီယံဝန်ဆောင်မှုသဘောတူညီချက်မူဘောင်(Asean Framework Agreement on Services)၊ အာဆီယံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဧရိယာ(Asean Investment Area)တို့အပါအဝင် တည်ရှိပြီးသော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များကို ခိုင်မာစေရန်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အသစ်များကိုလည်း တိုးချဲ့နိုင်ရန်၊
- လေကြောင်းခရီး၊ စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံထုတ်ကုန်များ၊ e-commerce ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ၊ ရေထွက်ပစ္စည်းများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရာဘာအခြေခံထုတ်ကုန်များ၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများ၊ ခရီးသွားလာမှုလုပ်ငန်းများ၊ သစ်အခြေခံထုတ်ကုန်များ စသည်တို့ကို သက္ကရာဇ် ၂၀၁၀ တွင် အရှိန်မြှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်မှုကို ချောမွေ့စေရန်၊

- အာဆီယံအစုအဖွဲ့ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ရန်၊
- စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှု၊ ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းရာတွင် မြန်ဆန်ထိရောက်သော၊ တရားဝင်သော နည်းလမ်းများအတိုင်းဖြစ်စေပြီး အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများကိုလည်း တိုးတက်ဖော်ဆောင်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစတင်ခဲ့သော အာဆီယံလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသ (Asean Free Trade Area) ကို ယခုအခါ စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေပြီဖြစ်သည်။ အခြားစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အဓိကကျသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- ဈေးကွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ တိုးတက်ရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစာရင်းအင်းများ၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ သုံးငွေဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ လမ်းပြမြေပုံချမှတ်ခြင်း၊
- အာဆီယံဖြတ်ကျော်ပို့ဆောင်ရေးကွန်ရက်များ ဥပမာ-စင်ကာပူမှ ကုမင်းရထားလမ်း၊ အဓိကလေဆိပ်များ၊ ရေကြောင်းသွားလာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်တွင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေကြောင်းချိတ်ဆက်မှုများ၊
- လေကြောင်းခရီးသွားလာရေးကဏ္ဍတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လမ်းပြမြေပုံများ၊
- တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊
- အာဆီယံစွမ်းအင်ကွန်ရက်နှင့် အာဆီယံဖြတ်ကျော် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစီမံကိန်း၊
- အခြေခံအရင်းအမြစ်များဖြစ်သည့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု စတင်ရန်နှင့်
- အာဆီယံစားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံရေးအတွက် သဘောတူညီချက်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း

(Asean Social and Cultural Community-ASCC)

အာဆီယံလူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အာဆီယံအမြင်အရ ချမှတ်ထားသော မျှော်မှန်းချက်နှင့်အညီ အာဆီယံကို တစုတစည်းတည်း ပေါင်းစည်းထားသော ဒေသဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုဘုံပြယုဂ်တစ်ခု

ဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များနှင့် ဒေသအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများကို လူနေမှုအဆင့် အတန်းမြင့်လာစေရန်အတွက် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများကို မြေတောင် မြှောက်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ အာဆီယံဒေသအတွင်း လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု၊ အလုပ်အကိုင်ပိုမိုရရှိရေး၊ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အခြေခံနှင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေးတို့တွင် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကူးစက် တတ်သောရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုပါဝင်ကူညီမှုများ ပေးရန်ဖြစ်သည်-

အာဆီယံ၏ လုပ်ဆောင်နေဆဲဖြစ်သော လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက် များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (ခ) HIV/AIDS ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုများ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (ဃ) လုပ်ငန်းခွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (င) Globalization ၏ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အာဆီယံလူငယ်များ၏ ရေရှည် အလုပ်အကိုင် ရရှိမှုအတွက် အာဆီယံလုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (စ) အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း တက္ကသိုလ်များ ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကွန်ရက်
- (ဆ) အာဆီယံကျောင်းသားများ လဲလှယ်မှုအစီအစဉ်
- (ဇ) နှစ်စဉ် အာဆီယံယဉ်ကျေးမှု ရက်သတ္တပတ်၊ အာဆီယံလူငယ်စခန်းနှင့် အာဆီယံအမေးအဖြေအစီအစဉ်များ
- (ဈ) အာဆီယံမီဒီယာ ဖလှယ်ရေးအစီအစဉ်များ
- (ည) ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်သော မြို့ကြီးများအတွက် စည်းမျဉ်း ဘောင်များချမှတ်ရန်နှင့်
- (ဋ) နိုင်ငံဖြတ်ကျော်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ညစ်ညမ်းမှုဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘော တူညီချက်တို့ဖြစ်ကြသည်။

အာဆီယံ + 3

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် (၁၀)နိုင်ငံနှင့် တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ အိန္ဒိယ၊ ဩစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန်နိုင်ငံတို့ ပါဝင်ကြသည်။

အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံများနှင့် ခုနှစ်

၁။	အင်ဒိုနီးရှား	၁၉၇၆
၂။	မလေးရှား	၁၉၇၇
၃။	ဘရူနိုင်း	၁၉၈၄
၄။	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၈၇
၅။	စင်ကာပူ	၁၉၉၂
၆။	ဗီယက်နမ်	၁၉၉၅
၇။	အင်ဒိုနီးရှား	၁၉၉၆
၈။	မလေးရှား	၁၉၉၇
၉။	ဗီယက်နမ်	၁၉၉၈
၁၀။	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၉၉
၁၁။	စင်ကာပူ	၂၀၀၀
၁၂။	ဘရူနိုင်း	၂၀၀၁
၁၃။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၀၂
၁၄။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၀၃
၁၅။	လာအို	၂၀၀၄
၁၆။	မလေးရှား	၂၀၀၅
၁၇။	ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၀၆
၁၈။	စင်ကာပူ	၂၀၀၇
၁၉။	ထိုင်း	၂၀၀၉
၂၀။	ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၁၀
၂၁။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၁၁
၂၂။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၁၂
၂၃။	ဘရူနိုင်း	၂၀၁၃
၂၄။	မြန်မာ	၂၀၁၄
၂၅။	စင်ကာပူ	၂၀၁၅
၂၆။	လာအို	၂၀၁၆
၂၇။	ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၁၇

ARF (ASEAN Regional Forum)

၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စင်ကာပူတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် စတုတ္ထအကြိမ် အာဆီယံ ထိပ်သီးညီလာခံတွင် ဒေသတွင်းလုံခြုံရေးများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် နည်းလမ်းများရှာသင့်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံ ဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ထူထောင်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမအကြိမ် ARF ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးအပြီး စတင်ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယခု အချိန်တွင် ARF အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံ ဆွေးနွေးဘက် ၁၀ နိုင်ငံနှင့် ပါပူဝါနီယူးဂီနီ၊ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံနှင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ စုစုပေါင်း အဖွဲ့ဝင် ၂၃ နိုင်ငံရှိနေပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ARF ရည်ရွယ်ချက်များမှာ-

- (၁) အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်၊
- (၂) ARF ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးသည့်နေရာအဖြစ် ထားရှိရန်၊
- (၃) ARF အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးအား ခြိမ်းခြောက်မှုများကို လျော့ချရန်။
- (၄) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စစ်ရေးသာမက နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသည့်ကဏ္ဍများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

AFTA (Asean Free Trade Area)

AFTA အဖွဲ့သည် အာဆီယံအသင်းဝင်နိုင်ငံများအကြား အကျိုးတူရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ AFTA အဖွဲ့အား ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာဆီယံဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အတွက် အဓိကထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်၌ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပျမ်းမျှ တိုးတက်နှုန်းမှာ ၁ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိနေချိန်တွင် အာဆီယံဒေသမှ ၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံဒေသဘုံဈေးကွက် ထူထောင်နိုင်မည်ဟု အင်အားကြီးငါးနိုင်ငံမှ သဘောတူထားသည်။ အဖွဲ့၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွက် မျှော်မှန်းချက်မှာ အာဆီယံဒေသသည် လူဦးရေအားဖြင့် သန်း

၆၀၀ ကျော်ရှိသည့် ၁၀ နိုင်ငံဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်ငံချင်းစီ၏ ပြည်တွင်းထုတ်ကုန် တန်ဖိုးများကို စုပေါင်းလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်ထရီလီယံနှင့်ညီသော အာဆီယံဈေးကွက်ဖြစ်လာရေးပင်ဖြစ်သည်။

၃။ ကာရစ်ဘီယံ ဓနသဟာယနှင့် ဘုံဈေးအဖွဲ့ (ကာရီကွန်)

Caribbean Community and Common Market (CARICOM)

၁၉၇၃ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ရက်တွင် တည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက် မှာ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ၊ အခွန် စည်းကြပ်ခြင်းတို့တွင် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒတွင် လည်း ပူးပေါင်းချမှတ်ကြရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အင်တီဂွာနှင့် ဘာဘူဒါ၊ ဘဟားမား၊ ဘာဘေဒိုး၊ ဘလီဇ၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဂရင်နေးဒါ၊ ဂူယာနာ၊ ဟေတီ(ယာယီ)၊ ဂျမေကာ၊ မွန်ဆာရက်၊ စိန့်ကင်နှင့် နီးဗစ်၊ စိန့်လူရှား၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရင်နာဒင်း၊ ဆူရီနမ်၊ ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘာဂိုတို့ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- ဂူယာနာနိုင်ငံ၊ ဂျော့တောင်းမြို့။

၄။ လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယအဖွဲ့ (စီအိုင်အက်စ်)

Commonwealth of Independent States (CIS)

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲသွားချိန်တွင် ၁၉၉၁ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၌ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံများ၏ မဟာမိတ်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ ယခင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် (၁၅)နိုင်ငံအနက် (၁၂)နိုင်ငံ ဖြစ်ကြသည့် အာမေးနီးယား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ဘီလာရုစ်၊ ဂျော်ဂျီယာ၊ ကာဇက်စတန်၊ တာဂျစ်စတန်၊ မိုဒိုဗား၊ ရုရှား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်၊ တာမေနီစတန်၊ ယူကရိန်းနှင့် ဥဇဘက်ကစ္စတန်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံအကြီး အကဲများကောင်စီ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများကောင်စီ စသော ပူးပေါင်းအဖွဲ့များက မူဝါဒချမှတ်သည်။

ဌာနချုပ်- ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၊ မင်္ဂ်မြို့။

၅။ ဓနသဟာယအဖွဲ့ (The Commonwealth)

ဓနသဟာယအဖွဲ့ကို မူလက ဗြိတိသျှဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့ဟု ခေါ်သည်။ နောက်တွင် ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့ဟု ခေါ်သည်။ တစ်ချိန်က ဗြိတိသျှ ထီးနန်းရှင် သည် ဓနသဟာယအဖွဲ့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သည်။

ဓနသဟာယအဖွဲ့တွင် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံ(၅၃)နိုင်ငံပါရှိသည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနှင့် အခြား(၁၅)နိုင်ငံသည် အမြဲတမ်း အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြပြီး ဗြိတိသျှထီးနန်းရှင်ကို နိုင်ငံအကြီးအကဲအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြကာ ၎င်း၏ကိုယ်စား ဘုရင်ခံချုပ်ထားရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ အင်တီဂွာနှင့် ဘာဘူဒါ၊ ဩစတြေးလျ၊ ဘာဟာမား၊ ဘာဘေဒိုး၊ ဘလီဇ၊ ကနေဒါ၊ ဂရင်းနေဒါ၊ ဂျမေကာ၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ စိန့်ကင်နှင့် နီးဗစ်၊ စိန့်လူရှား၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရင်နာဒင်၊ ဆော်လ်မွန်ကျွန်းစုနှင့် တူဗာလူတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြား(၃၇)နိုင်ငံမှာ ယင်းတို့ကိုယ်ပိုင် နိုင်ငံအကြီးအကဲများရှိကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘော့ဆွာနာ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကင်မရွန်း၊ ဆိုက်ပရပ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဖီဂျီ၊ ဂမ်ဘီယာ၊ ဂါနာ၊ ဂိုင်းယာနာ၊ အိန္ဒိယ၊ ကင်ညာ၊ ကီရီဘာတီ၊ လီဆိုသို၊ မာလဝီ၊ မလေးရှား၊ မော်လဒိုက်၊ မော်လတာ၊ မောရစ်ရှ၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ နမီးဘီးယား၊ နော်ရူး၊ ပါကစ္စတန်၊ ဆမိုဝါ၊ ဆေရှဲ၊ ဆီရာလီယွန်၊ စင်ကာပူ၊ တောင်အာဖရိက၊ သီရိလင်္ကာ၊ ဆွာဇီလန်၊ တန်ဇန်နီးယား၊ တွန်ဂါ၊ ထရီနီဒတ်နှင့် တိုဘာဂို၊ ယူဂန္ဒာ၊ ဗန်နွာတူး၊ ဇမ်ဘီယာနှင့် ဇင်ဘာဘွေ၊ နိုင်ဂျီးရီးယားတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဓနသဟာယအဖွဲ့သည် ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးနှင့် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်ဆွေးနွေးကြသည်။

ဌာနချုပ်- ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့။

၆။ ဥရောပ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်တာ)

European Free Trade Association (EFTA)

လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး တိုးချဲ့မြှင့်တင်ရန် ရည်စူးပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မေ ၃ တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား အကောက်ခွန်နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက် ရရှိသည်။ ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် အက်ဖ်တာနှင့် အီးယူတို့သည် အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအတွင်းရှိ နိုင်ငံအချင်းချင်း တစ်ခုတည်းသောဈေးကွက် ထူထောင်ရန် သဘောတူညီကြသည်။ (ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အရင်းအနှီးများနှင့် အလုပ်သမားများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းနိုင်သည်။) ၂၀၀၁ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အိုက်စလန်၊ လက်ချင်စတိန်း၊ နော်ဝေနှင့် ဆွစ်ဇာလန်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ယခင် အက်ဖ်တာအဖွဲ့ဝင် အတော်များများ သည် ယခုအခါ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျီနီဗာမြို့။

၇။ ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) ဘုံဈေး European Union (EU)

၁၉၅၇အထိ ဥရောပအဖွဲ့ [European Community (EC)] ဟု သိရှိခဲ့ကြသော ဤအဖွဲ့သည် ဘုံအဖွဲ့ဝင်များပါရှိသော အဖွဲ့အစည်းသုံးခုကို စုပေါင်း ခေါ်ဝေါ်သော အမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်း သုံးခုမှာ ဥရောပစီးပွားရေး အဖွဲ့ (ဘုံဈေးအဖွဲ့) [European Community (Common Market)]၊ ဥရောပ ကျောက်မီးသွေးနှင့်သံမဏိ အဖွဲ့ [European Coal and Steel Community] ဥရောပအဏုမြူ စွမ်းအင်အဖွဲ့ (ယူရေတွန်) [European Atomic Energy Community (Euratom)] တို့ ဖြစ်သည်။

၂၀၀၁ခုနှစ်အထိ တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်(၁၅)နိုင်ငံမှာ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။

၂၀၀၄ခုနှစ်၊ မေလ ၁ရက်နေ့တွင် ဆိုက်ပရပ်စ်၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ဟန်ဂေရီ၊ လတ်ဗီးယား၊ လစ်သူရေးနီးယား၊ မော်လ်တာ၊ ပိုလန်၊ ဆလိုဗက်ကီးယားနှင့် ဆလိုဗေးနီးယားတို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးကို စုရုံးပေါင်းစည်းရန်၊ လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကို နိုင်ငံရေး သမဂ္ဂကြီးအဖြစ် ထူထောင်ရန် ရည်မှန်းကြသည်။ ၁၉၉၂ဒီဇင်ဘာ ၃၁မှ အစပြု၍ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အလုပ်သမားများနှင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ ဥရောပသမဂ္ဂအတွင်း စီးဆင်းသွားလာခြင်းကို ကန့်သတ်မှုများ လုံးဝမပြုလုပ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် နျူကလီးယား သုတေသနလုပ်ငန်းတို့တွင်လည်း တူညီသောမူဝါဒများ ထားရှိကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် ၁၉၉၁ ဒီဇင်ဘာလတွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံ မက်စ်ထရပ်မြို့၌တွေ့ဆုံကာ နိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

မက်စ်ထရပ်သဘောတူညီချက်များမှာ-

ဥရောပအဖွဲ့အတွင်းရှိ အချို့သောနိုင်ငံများတွင် ၁၉၉၃ခုနှစ်မှစ၍ ဘုံငွေကြေးစနစ်(ယူရိုငွေ)ထားရှိရန်ပါဝင်ရေး မပါဝင်ရေးအတွက် ဗြိတိန်နှင့် ဒိန်းမတ် နိုင်ငံတို့ကို ရွေးချယ်ခွင့်ပေးရန်။

- ဘုံနိုင်ငံခြားရေးဝါဒထားရှိရန်။
- ဘုံကာကွယ်ရေးမူဝါဒအတွက် အခြေခံအချက်များ ချမှတ်ရန်။

- လူမှုရေးမူဝါဒများတွင် အဓိကနှိုးဆော်ပေးသွားရန်။
(ဤစီမံကိန်းတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံမပါ)
- အဖွဲ့အတွင်းရှိ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများကို အကူအညီများတိုးပေးသွားရန်။
- အမတ်(၅၆၇)ဦး ပါဝင်သော ဥရောပပါလီမန်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အနည်းငယ် တိုးမြှင့်ပေးသွားရန်။

ထိုစဉ်က အဖွဲ့ဝင် (၁၂)နိုင်ငံစလုံးက အတည်ပြုပြီးနောက် မက်စ်ထရစ် စာချုပ်သည် ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ရက်နေ့မှစ၍ အသက်ဝင်သည်။

၁၉၉၈ ဇွန်လတွင် ဥရောပဗဟိုဘဏ်ကို ထူထောင်သည်။ ၁၉၉၉ ဇွန် ၁တွင် ဥရောပသမဂ္ဂ (၁၅)နိုင်ငံအနက် (၁၁)နိုင်ငံသည် ယူရိုငွေကြေးကို အချို့ကိစ္စများအတွက် စတင်အသုံးပြုကြသည်။ ယင်း(၁၁)နိုင်ငံမှာ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အိုက်စလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ ပေါ်တူဂီနှင့် စပိန်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၉ အောက်တိုဘာ(၁၅-၁၆)တွင် ဖင်လန်နိုင်ငံ ကမ်ပီယာမြို့၌ ဥရောပသမဂ္ဂ အထူးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ အချက်(၁၀)ချက်ပါသော လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်များတွင် သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခု၏ တရားစီရင်ထုံးများကို အခြားသမဂ္ဂနိုင်ငံ များက အသိအမှတ်ပြုရေး၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဟု သံသယရှိသူများကို တရားရုံးလုပ်ထုံး လုပ်နည်းများဖြင့် မကြန့်ကြာစေဘဲ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးရေး၊ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသူ ဒုက္ခသည်ဟူသောဝေါဟာရအပေါ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် တူညီရေးတို့ပါဝင်သည်။

ထိုအစည်းအဝေးမှပင် ဥရောပသမဂ္ဂသို့ ဝင်ခွင့်တောင်းခံသောနိုင်ငံများ၏ အရေအတွက်ကိုနှစ်ဆတိုး၍ လက်ခံရန်သဘောတူညီကြသည်။

ဌာနချုပ် - ဘဲလ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့။

၈။ ရှစ်နိုင်ငံအုပ်စု (ဂျီအိတ်) [Group of Eight (G-8)]

၁၉၈၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၂၂တွင် တည်ထောင်သည်။ စက်မှုထွန်းကားပြီး ဒီမိုကရေစီထိပ်သီးခုနှစ်နိုင်ငံ (ကနေဒါ၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု)နှင့် (နောက်ပိုင်းတွင်) ရုရှားနိုင်ငံတို့သည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် အခြားကိစ္စများကို ကာလအပိုင်းအခြားအလျောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ ၁၉၉၈ခုနှစ် မေလတွင်ကျင်းပသောအစည်းအဝေးက ဂျီအိတ်(G-8)

သို့ အမည်ပြောင်းသည်။ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သည်များတွင် မူလခုနစ်နိုင်ငံသည် ရုရှားမပါဝင်ဘဲ စည်းဝေးနိုင်သည်။

၉။ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုနှိမ်နင်းရေးရဲအဖွဲ့ (အင်တာပို)

International Criminal Police Organization (INTERPOL)

နိုင်ငံအသီးသီးရှိ မတူခြားနားကြသော ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှနေ၍ ရဲဘက် ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို အချင်းချင်း အတတ်နိုင်ဆုံး အပြန်အလှန် ကူညီဆောင်ရွက် သွားကြရန် အင်တာပိုအဖွဲ့ကို ၁၉၅၆ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် တည်ထောင် ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၁၈၆)နိုင်ငံရှိလာခဲ့သည်။

၁၀။ အာရပ်အဖွဲ့ချုပ်

League of Arab States (Arab League)

အဖွဲ့ချုပ်သည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုများကို တိုးမြှင့်ရန် ၁၉၄၅ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၂ရက်နေ့တွင် စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ အာရပ်နိုင်ငံများအတွင်း ဖြစ်ပွားသော အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖြေရှင်းပေးသည်။ နိုင်ငံတကာစေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများတွင် အာရပ်နိုင်ငံများကိုယ်စား ဆောင်ရွက်သည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ ဘာရိန်း၊ ကော်မိုရို၊ ဂျီဘူတီ၊ အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန်၊ ကူဝိတ်၊ လက်ဘနွန်၊ လစ်ဗျား၊ မော်ရိုတေးနီးယား၊ မော်ရိုကို၊ အိုမန်၊ ပါလက်စတိုင်း၊ (အဖွဲ့ချုပ်က ပါလက်စတိုင်းကို လွတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ် သည်။) ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ ဆိုမာလီယာ၊ ဆူဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ တူနီးရှား၊ အာရပ်စော်ဘွားများ နိုင်ငံနှင့် ယီမင်တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်ရိုမြို့။

၁၁။ မြောက်အတ္လန္တိတ်စာချုပ်အဖွဲ့ (နေတိုး)

North Atlantic Treaty Organization (NATO)

နေတိုးအဖွဲ့ချုပ်ကို ၁၉၄၉ခုနှစ် ဧပြီ ၄တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ၁၉၄၉ ဩဂုတ် ၂၄တွင် စတင်အသက်ဝင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဘဲလ်ဂျီယမ်၊ ကနေဒါ၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ ဟန်ဂေရီ၊ အိုက်စလန်၊ အီတလီ၊ လတ်ဗီးယား၊ လစ်သူရေးနီးယား၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နော်ဝေ၊ ပိုလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဆလိုဘက်ကီးယား၊ ဆလိုဗေးနီးယား၊ စပိန်၊ တူရကီ၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည် အငြင်းပွားမှုများကို ငြိမ်းချမ်းသောနည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန်၊ လက်နက်ဖြင့်တိုက်ခိုက်လာသည်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်၊ တစ်နိုင်ငံချင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင် အားလုံး၏ စုပေါင်းစွမ်းဆောင်မှုကို တိုးမြှင့်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအား တိုက်ခိုက် လာသည်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးအား တိုက်ခိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရန်၊ တစ်ဖက်မှ တိုက်ခိုက်လာသည်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ် စာတမ်း၊ စာပိုဒ်(၅၁)အရ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်တို့ကို သဘောတူသည်။

နေတိုးဖွဲ့စည်းပုံတွင် ကောင်စီတစ်ခု၊ ကာကွယ်ရေးစီမံကိန်းကော်မတီ၊ စစ်ရေး ကော်မတီ၊ (ဌာနချုပ်၊ ဥရောပဌာနချုပ်၊ အတ္တလန္တိတ်ဌာနချုပ်)၊ နျူကလီးယား စီမံကိန်းအဖွဲ့၊ ကနေဒါ၊ အမေရိကန်ဒေသ စီမံကိန်းအဖွဲ့တို့ ပါဝင်သည်။ ပြင်သစ် နိုင်ငံသည် စစ်ရေး ဌာနချုပ်ဖွဲ့စည်းမှုမှ ၁၉၉၆တွင် နှုတ်ထွက်သွားသည်။

၁၉၉၀ပြည့်လွန် စောစောပိုင်းနှစ်များတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲသွားပြီး စစ်အေးတိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ နေတိုးအဖွဲ့သည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆောင်ရွက်သည့်အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများပေါ်တွင် ပိုမိုအာရုံစိုက်ပြီး ဒေသ ဆိုင်ရာ ပြဿနာများတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လျင်မြန်စွာ တပ်ဖြန့်နိုင်သော လျှပ်တစ်ပြက်တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များအလယ်ပိုင်းတွင် ရုရှားနှင့် ယခင်ဆိုဗီယက်နိုင်ငံဟောင်း များပါဝင်သော (၂၇)နိုင်ငံသည် နေတိုးနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး ပူးပေါင်းအဖွဲ့ ဆိုသည်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ (၁၉၉၃ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် စာချုပ် မူကြမ်းရေးဆွဲသည်) ယင်းအဖွဲ့သည် စစ်ရေးပူးပေါင်းလေ့ကျင့်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လဲလှယ်မှု ပြုလုပ်ကြသည်။

နေတိုးအဖွဲ့ကို တိုးချဲ့သည့်အနေဖြင့် ယခင်အရှေ့အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများကို တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် လက်ခံသည်။ ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂တွင် ယခင် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ဝင်သုံးနိုင်ငံဖြစ်သော ဟန်ဂေရီ၊ ပိုလန်နှင့် ချက်သမ္မတနိုင်ငံ တို့သည် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်လာကြသည်။ **ဌာနချုပ်-** ဘဲလ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့။

၁၂။ အာဖရိကသမဂ္ဂ [African Union (AU)]

အာဖရိက ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့(Organization of African Unity)ခေါ် အိုအေယူ ကို ၁၉၆၃ခုနှစ်၊ မေ ၂၅တွင် အာဖရိက (၃၂)နိုင်ငံဖြင့် စတင် ဖွဲ့စည်း၍ ၂၀၀၂ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဖျက်သိမ်းကာ အာဖရိကသမဂ္ဂ (အေယူ) အမည်ဖြင့် ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၃။ အမေရိကန်နိုင်ငံများအဖွဲ့ (အိုအေအက်စ်)

Organization of American States (OAS)

အိုအေအက်စ်ကို ၁၉၄၈ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀တွင် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ ဘိုဂိုတာမြို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့တွင် အမြဲတမ်းကောင်စီတစ်ခု၊ အမေရိကန် နိုင်ငံများဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သိပ္ပံရေးရာကောင်စီ၊ တရားရေးကော်မတီတစ်ခုနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မရှင် တစ်ခုတို့ပါရှိသည်။ အမြဲတမ်းကောင်စီသည် အရေးပေါ်လုံခြုံရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူနိုင်သည်။ အထွေထွေညီလာခံကို နှစ်စဉ်ကျင်းပသည်။

၂၀၀၅ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အင်တီဂွာနှင့် ဘာဘူဒါ၊ အာဂျင်တီးနား၊ ဘဟားမား၊ ဘာဘေဒို၊ ဘလီဇ၊ ဘိုလီဗီးယား၊ ဘရာဇီး၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဒိုမီနီကန် သမ္မတနိုင်ငံ၊ အီကွေဒေါ၊ အယ်လ်ဆာဗေဒေါ၊ ဂရင်နေဒါ၊ ဂွာတီမာလာ၊ ဂိုင်းယာနာ၊ ဟေတီ၊ ဟွန်ဒူရပ်၊ ဂျမေကာ၊ မက်ဆီကို၊ နီကာရာဂွာ၊ ပနားမား၊ ပါရာဂွေး၊ ပီရူး၊ စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်၊ စိန့်လူရှား၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရင်းနာဒင်း၊ ဆူရီနမ်၊ ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘားဂို၊ ကနေဒါ၊ ချီလီ၊ ကိုလံဘီယာ၊ ကိုစတာရီကာ၊ ကျူးဘား၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ဥရူဂွေးနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၆၂တွင် ကျူးဘားကို အဖွဲ့လှုပ်ရှားမှုမှ ဖယ်ရှားသည်။

ဌာနချုပ်- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီ။

၁၄။ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (အိုအီးစီဒီ)

Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများကို ဆောင်ရွက် ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ကိုယ်စား လက်တွဲညီညွတ်မှုနှင့် လှုံ့ဆော်အားပေးမှုများ ပြုလုပ်ရန် ၁၉၆၁ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့သည် စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်ရေးရာအချက်အလက်များကို စုဆောင်းဖြန့်ချိပေးသည်။

၂၀၀၅ခုနှစ်ထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဩစတြေးလျ၊ ဩစတြီးယား၊ ဘဲလ်ဂျီယံ၊ ကနေဒါ၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ ဟန်ဂေရီ၊ အိုင်စလန်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ လူဇင်ဘတ်၊ မက်ဆီကို၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ နော်ဝေ၊ ပိုလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဆလိုဗက်ကီးယား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊

ဆွစ်ဇာလန်၊ တူရကီ၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပါရီမြို့။

၁၅။ ရေနံရောင်း နိုင်ငံများအဖွဲ့ (အိုပက်)

Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC)

၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၄ တွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရေနံထုတ်လုပ်မှုကို ကန့်သတ်ပြီး ရေနံဈေးနှုန်းကိုသတ်မှတ်သည်။ အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ရေနံသုံးစွဲသော စက်မှုနိုင်ငံများ ဆက်ဆံရေးတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအကျိုးကို ရှေ့ရှုသည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ်ထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ ဂါဘွန်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်၊ ကူဝိတ်၊ လစ်ဗျား၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေဗီးယား၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၁၆။ ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (အိုအက်စ်စီအီး)

Organization of Security and Cooperation in Europe (OSCE)

၁၉၇၂ခုနှစ် ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ညီလာခံ တွင်ဖွဲ့စည်းသည်။ လက်ရှိအမည်ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုသည်။ နေတိုးစာချုပ်နှင့် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အရှေ့အနောက်ဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်ရန် အတွက် မကျူးကျော်ရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ စီးပွားရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးတို့တွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားကြရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၅၅)နိုင်ငံရှိသည်။

ဌာနချုပ်- ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၁၇။ ဘင်းစတက်အဖွဲ့ (BIMSTEC)

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ကို ၁၉၉၇ခုနှစ် ဇွန်လ (၆)ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ရက်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ အာဆီယံကဲ့သို့ အရေးပါသောအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊

ဘူတန်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် ထိုင်းတို့ပါဝင်သည်။ ၃၁. ၇. ၂၀၀၄ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပသည့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ အဖွဲ့၏ အခေါ်အဝေါ် ဘင်းစတက်ကို ကဏ္ဍစုံနည်းပညာနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုအစီအစဉ် **BIMSTEC= Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation** ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း

International Development Association

“အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း”ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အလိုအလျောက်အသင်းဝင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအသင်းသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဖွံ့ဖြိုးသေးသောအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နယ်မြေဒေသ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု ကုန်ထုတ်စွမ်းအား တိုးတက်မြှင့်တင်ရေး၊ ငွေအင်အားချို့တဲ့၍ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ငွေချေးရန် အခက်အခဲရှိနေသော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကကြီးကြပ် ၍ ယင်းအသင်းက အတိုးမရှိ နှစ်ရှည်စနစ်ဖြင့် ငွေများထုတ်ချေးသည့်ငွေကြေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးရေးတို့ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် ၎င်း၏လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သီးခြားဝန်ထမ်းများ မထားရှိပါ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က တာဝန်ယူကြီးကြပ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ဝန်ထမ်းတို့ သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ လုပ်ငန်းများကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေး အသင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၉နိုင်ငံရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ဥက္ကဋ္ဌမှာ ယင်း အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဆိုပါအသင်းသို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဌာနချုပ်- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်မြို့။

၁၉။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်[Asian Development Bank (ADB)]

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၄ ရက်တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော အရှေ့ဖျားဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်အစည်းအဝေးမှ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် ဖွင့်လှစ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး ဘဏ်ဖွဲ့စည်းရေးစာချုပ်ကို နိုင်ငံပေါင်း ၂၀တို့မှ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ကြပါသည်။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသရှိ နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ ငွေကြေးအကူအညီပေးခြင်း၊ ငွေချေးငှားခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုနည်းပညာအကူအညီပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ရှိပြီး အဓိကဦးစားပေးလုပ်ငန်းမှာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အစီအစဉ်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဌာနချုပ်- ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့။

၂၀။ အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူညီချက်အဖွဲ့ [General Agreement of Traffic and Trade (GATT)]

“အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အဖွဲ့”သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်မှစ၍ “ဟာဗားနားပဋိညာဉ်စာတမ်း”ကိုအခြေခံ၍ အတည်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ “ဂတ်”အနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုအတွက် ကျင့်ထုံးဥပဒေတစ်ရပ်ကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ အခြေခံမူများမှာ ကုန်သွယ်မှုကို အဆင့်အတန်းမခွဲခြားသည့် အခြေခံအားဖြင့် ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ရန်၊ ပြည်တွင်း စက်မှုလုပ်ငန်းစုကို အရေအတွက်အရ ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်မှုများ(သို့မဟုတ်)အခြား အရေးယူမှုများဖြင့်မဟုတ်ဘဲ အကောက်ခွန်နှုန်းဖြင့်သာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် အကောက်ခွန်နှုန်းများကို ဘက်စုံဆွေးနွေးစေ့စပ်မှုဖြင့် လျော့ပေါ့ရမည့်အပြင် နောင် အနာဂတ်တွင်မှ အကောက်ခွန်နှုန်းများကို တိုးမြှင့်လာခြင်းမပြုရန် စည်းကမ်းချမှတ်ထားရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ကုန်သွယ်ရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အတွက် အတူတကွ ပူးပေါင်းတိုင်ပင်ကြရန်ဖြစ်သည်။

ဌာနချုပ်- ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့။

**၂၁။ ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
မဟာဗျူဟာအသင်း[Ayeyawaddy-Chaophraya-Mekong Economic
Cooperation Strategy (ACMECS)]**

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလတွင် အာဆီယံထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ၏ အစည်းအဝေး၌ ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်သက်ဆင်ရှင်နာဝင်က ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ ထိုင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြားတွင် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာဗျူဟာအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် အကြံပြုခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းနိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကွာဟမှုကို လျော့နည်းစေရန်နှင့် ဒေသအတွင်း ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ပိုမိုတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေးတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းအကျိုးဆက်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ သာမက အာဆီယံကိုပါ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့်ညီညွတ်ခိုင်မြဲစေရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံမြို့၌ ပထမအကြိမ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးတွင် “ပုဂံကြေညာချက်”ကို ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပြီး အဖွဲ့၏အမည်ကိုလည်း ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမဟာဗျူဟာအသင်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသည် “အက်စ်မက်အဖွဲ့”သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဘန်ကောက်မြို့၌ကျင်းပခဲ့ပြီး အဖွဲ့၏ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားမြှင့်မားရေး၊ လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းဈေးကွက်များ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးစေရေးတို့ဖြစ်သည်။ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သည့် နိုင်ငံများပါဝင်သည့် အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံး၏ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုသည် တစ်နှစ်လျှင် တန် ၅၅သန်းခန့်ရှိပြီး ကမ္ဘာ့စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိပေသည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုအတွင်း တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ တန်ချိန် ၁၃ သန်းခန့် ပါဝင်လျက်ရှိသည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှု၏ ၄၅ရာခိုင်နှုန်းအချိုးအစား ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် အက်စ်မက်သည် အဖွဲ့ဝင် ၅နိုင်ငံတို့၏ နယ်မြေဒေသများတွင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဇုန်များအဖြစ် ပြောင်း

လဲရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစသည့် ဒေသဆိုင်ရာအကျိုးစီးပွားမှ အားလုံးအကျိုးဖြစ် ထွန်းစေရေး၊ အာဆီယံစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ပိုမိုခိုင်မာလာစေရေး၊ ဒေသအတွင်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့် အိမ်နီးချင်းကောင်းပီသရေးစသည်တို့ကို ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂၂။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့[Non-Aligned Movement (NAM)]

ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ကြီးကို အာရှ၊ အာဖရိကနိုင်ငံများက စတင်တည် ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးပြီးနောက် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကိုလံဘိုမြို့၌ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မြန်မာနှင့်ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတို့မှ ခေါင်းဆောင်များတွေ့ဆုံကာ အာရှ-အာဖရိက ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ်ကျင်းပ ရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါ ၅ နိုင်ငံအနေဖြင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဗန်ဒေါင်း မြို့တွင် ဗန်ဒေါင်းညီလာခံ(အာရှ-အာဖရိကနိုင်ငံများကွန်ဖရင့်)ကို ၁၈-၄-၁၉၅၅ ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်း ၂၉ နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်ကြီးများတက် ရောက်ကာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆက်ဆံရေးတို့အတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ဗန်ဒေါင်းမူကြီး(၁၀)ချက်ကိုချမှတ်ခဲ့ပြီး စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ “ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့”တွင် မူလစတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ၂၅ နိုင်ငံသာရှိခဲ့ရာ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၀ နိုင်ငံ ရှိလာပြီဖြစ်သည်။ ဘက်မလိုက်မှုဝါဒ ဖြစ်သည့် ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး၊ (Peaceful Coexistence)မူကြီး (၅)ရပ်ကိုအခြေခံ၍ နိုင်ငံတကာအရေးကိစ္စများတွင် အင်အားသုံးဖြေရှင်းခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ကာ ပြည်တွင်းစွက်ဖက်မှုမပါဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရန်ဖြစ်သည်။ (၁၆) ကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အီရန်နိုင်ငံ တီဟီရန်မြို့တွင် ၂၆-၈-၂၀၁၂ မှ ၃၀-၈-၂၀၁၂ ရက်အထိ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂၃။ နိုင်ငံတကာအက်မြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ

International Atomic Energy Agency (IAEA)

နိုင်ငံတကာအက်မြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီကို ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်သာယာအေးချမ်းရေးအတွက် အက်မြူစွမ်းအင်ကို အသုံးပြုမှုတိုးမြှင့်နိုင်ရန်နှင့် အခြားစစ်ရေးဆိုင်ရာရည်ရွယ်ချက်များအတွက် မလို လားအပ်သော အက်မြူစွမ်းအင်အသုံးပြုမှုကို တားဆီးကာကွယ်သွားနိုင်ရန် ဖွဲ့စည်း ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အက်မြူစွမ်းအင်ကို အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သိပ္ပံ

နှင့်နည်းပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ဦးဆောင်ကျင်းပ လျက်ရှိပါသည်။ ယင်းအေဂျင်စီသည် မြောက်ကိုရီးယားနှင့် အီရန်နိုင်ငံတို့၏ နျူကလီးယားပြဿနာများတွင် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ရုံးခွဲများကို ကနေဒါနိုင်ငံ တိုရွန်တိုမြို့နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့တို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

ဌာနချုပ်- ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့။

၂၄။ စီးပွားရေးအင်အားကြီးအုပ်စုနိုင်ငံ(၂၀) [Group of -20 (G-20)]

ဂျီ-၂၀ နိုင်ငံများအဖွဲ့ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အာရှစီးပွားရေးအကျပ်အတည်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက်ပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်သော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဈေးကွက်ကြီး ပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားကြရန်ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များပါဝင်သော ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ်အလှည့်ကျနိုင်ငံများ၌ကျင်းပကာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များမှာ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား၊ အီတလီ၊ ဗြိတိန်နှင့်တူရကီ(ဥရောပတိုက်)၊ တောင် အာဖရိက(အာဖရိကတိုက်)၊ အမေရိကန်၊ မက္ကဆီကိုနှင့်ကနေဒါ(မြောက်အမေရိက တိုက်)၊ ဘရာဇီးနှင့်အာဂျင်တီးနား၊ (တောင်အမေရိကတိုက်)၊ ဂျပန်၊ တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယား(အရှေ့အာရှ)၊ အိန္ဒိယ(တောင်အာရှ)၊ အင်ဒိုနီးရှား(အရှေ့တောင် အာရှ)၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ(အနောက်အာရှ)၊ ဩစတြေးလျ(သမုဒ္ဒရာနိုင်ငံများ)နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့ဖြစ်သည်။

၂၅။ မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲအဖွဲ့ [Greater Mekong Subregion (GMS)]

ဒေသအတွင်း ၅နိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်း သည့် “မဲခေါင်မြစ်”သည် ၂၉၈၀မိုင် (ကီလိုမီတာ ၄၂၀၀)ရှည်လျားပြီး ကမ္ဘာပေါ် တွင် ရေထုထည်အများဆုံးမြစ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့နံပါတ် (၈)စာရင်းဝင်ပေသည်။ အရှည် ဆုံးမြစ်များတွင်လည်း လေးစင်းမြောက်ဖြစ်သည်။ မဲခေါင်မြစ်ကော်မရှင်(၂) အာဆီယံ-မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဖွံ့ဖြိုးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု(၃)စင်ကာပူ-ကူမင်းရထား လမ်းဆက်သွယ်ရေး(၄) အရှေ့-အနောက် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲခြောက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ လာအို၊

မြန်မာ၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် မဲခေါင်မြစ်(Mekong River)ဖြတ်သန်း စီးဆင်းရာနိုင်ငံများကို စုစည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းထားရခြင်း ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဲခေါင်ဒေသခွဲနိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရန်၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ရန်၊ အခြားနိုင်ငံမှ ပြောင်းရွှေ့ အလုပ်သမားများအတွက် လူ့အရင်းအမြစ်ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရန်၊ အခြေခံစီးပွား ရေး အဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဒေသတွင်းစက်မှုနှင့် လယ်ယာကဏ္ဍများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဟနွိုမြို့၌ကျင်းပခဲ့သော “တတိယအကြိမ် မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး”တွင် ကုန်သွယ်မှု လျင်မြန်ချောမွေ့ရေးဆိုင်ရာလုပ် ငန်းအဖွဲ့ (Trade Facilitation Working)ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဒေသတွင်းကုန်သွယ်မှု ဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ပုံစံများရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရေးစံနှုန်းများသတ်မှတ် ခြင်း၊ ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်းအစီအစဉ်များ ကျင်းပခြင်းစသည် တို့ပါဝင်ပါသည်။ ADB ၏အကူအညီဖြင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမဟာ စီမံကိန်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းအရ မဲခေါင်ဒေသ ရေအရင်းမြစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ထွက်ရှိလာသောဓာတ်အားရောင်းချကာ ကုန်သွယ်မှုလွယ်ကူရေးတို့ပါဝင်ပါသည်။ လာအိုနိုင်ငံ၌ US\$(2 billion) အကုန်ကျ ခံတည်ဆောက်သွားမည့် “နမ်သန်” အမည်ရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံတည်ဆောက် ရေးစီမံချက်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

မဲခေါင်ဒေသခွဲခြောက်နိုင်ငံတို့အကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီ အစဉ်ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(ADB)၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် အလှည့်ကျကျင်းပခဲ့ရာ ယခင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ် မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ (Greater Mekong Subregion) ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် ၁၉-၁၂-၂၀၁၁မှ ၂၀-၁၂-၂၀၁၁ ရက်အထိ နေပြည်တော်ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန (MICC)၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ မဟာမဲခေါင် ဒေသခွဲခြောက်နိုင်ငံနှင့်(ADB)မှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများတက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး မဟာ မဲခေါင်ဒေသခွဲနှင့် စီးပွားရေးစင်္ကြံ တစ်လျှောက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော မဲခေါင်-ဂျပန် ပဉ္စမအကြိမ်မြောက်ထိပ်သီးညီလာခံ၌ ဂျပန်နိုင်ငံမှ US\$ (4.9 bilion) ထောက်ပံ့ကူညီပေးခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံကလည်း လူဦးရေသန်း ၂၂၀ မှီတင်း နေထိုင်သော မဲခေါင်ဒေသကို အထောက်အပံ့များပေးအပ်ခဲ့ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လည်း လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂၆။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် (International Cooperative Allinace-ICA)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် (International Cooperative Allinace-ICA) ကို နိုင်ငံတကာရှိ သမဝါယမအချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနိုင်ရန်နှင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၉၆ နိုင်ငံမှ အဖွဲ့အစည်း ၂၇၀ ဖွဲ့၊ အသင်းသားသန်း ၁၀၀၀ ကျော်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုသမဝါယမအသင်းလီမိတက်သည် ICA သို့ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်တွင် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အာရှငွေစုငွေချေးအသင်းစုချုပ်များအဖွဲ့ (Association of Asia Confederation of Credit-ACCU) သို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်တွင်လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငါးလုပ်ငန်းသမဝါယမအဖွဲ့ (International Cooperative Fisheries Organization-ICFO) သို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်တွင်လည်းကောင်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၂၇။ ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ (Gulf Cooperation Council-GCC)

ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် မေလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ပင်လယ်ကွေ့ခြောက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ကူဝိတ်၊ ယူအေအီး၊ အိုမန်၊ ကာတာနှင့် ဘာရိန်းနိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ကွေ့ကောင်စီနိုင်ငံများ၏ ရေနံကြွယ်ဝမှုသည် ကမ္ဘာ့ရေနံထွက်ရှိမှုပမာဏ၏ တစ်ဝက်ကျော်မျှရှိပေသည်။ ကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် အစွဲလမ်းမခံအစွန်းရောက်တို့၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ကာကွယ်ရန်နှင့် စုပေါင်းလုံခြုံရေးမှတစ်ဆင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။

၂၈။ ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (United Nations Industrial Development Organization)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှု တိုးတက်မြင့်မားစေရန်နှင့် စက်မှုလက်မှု နိုင်ငံသို့ အသွင်ကူးပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် UNIDO ခေါ် ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် UNIDO သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ ၁၆ ခုမြောက် အထူးအေဂျင်စီဖြစ်လာခဲ့သည်။

ရည်ရွယ်ချက်မှာ -

- (၁) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးကျဆင်းနေသော နိုင်ငံများကို အကူအညီပေးရန်။
- (၂) ဗဟုသုတ၊ အသိပညာ၊ သတင်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာများကို စုစည်းပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးကို မြှင့်တင်ပေးရန်။
- (၃) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လျော့နည်းသက်သာစေရန်၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားမြင့်မားရေးကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးရန်ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ UNIDO တွင် အဖွဲ့ဝင် ၁၇၀ နိုင်ငံရှိသည်။ စက်မှုဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု ဘုတ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၅၃ နိုင်ငံရှိပြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘက်ဂျက်ကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင် ၂၇ နိုင်ငံရှိသည်။ အဖွဲ့ချုပ်ရုံးကို ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

၂၉။ G 77 (ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၇၇ နိုင်ငံ အုပ်စု)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းကာကွယ်ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ထူထောင်ပေးရန် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညီလာခံ (UNCTAD) ကို ဂျီနီဗာမြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရာ ယင်းညီလာခံကာလအတွင်း အာရှ၊ အာဖရိကနှင့် လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများမှ အကျိုးစီးပွားတူ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ ၇၇ နိုင်ငံကစုစည်းပြီး ရပ်တည်ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာမှ ယင်းညီလာခံအပြီးတွင် ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စု၏ ကြေညာစာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စု Group of 77 ဟူ၍ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံအထိ တိုးတက်လာခဲ့သော်လည်း ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စုဟူ၍ပင် ဆက်လက်ခေါ်တွင်လျက် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးရာများတွင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အကျိုး

စီးပွားအတွက် တစ်သွေးတည်း၊ တစ်သံတည်း ရပ်တည်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုတွင် မပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသည်လည်းကောင်း ယင်းအုပ်စုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက် ရှိကြပါသည်။ လက်ရှိတွင် ဤအုပ်စု၌ နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်ရာ ကုလသမဂ္ဂ၏ မျက်နှာစာတွင် အရေးပါသော အဖွဲ့ကြီးတစ်ခု အဖြစ် ရပ်တည်လာပြီဖြစ်ပါသည်။

၃၀။ တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း

(South Asian Association for Regional Cooperation-SAARC)

“တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း”ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ တောင်အာရှဒေသအတွင်းရှိ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ သီရိလင်္ကာ၊ နီပေါ၊ မော်လဒီဗ်၊ ဘူတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား (၁) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ (၂) ဆက်သွယ်ရေး၊ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ၊ မိုးလေဝသကဏ္ဍများ၊ (၃) ကျန်းမာရေးနှင့် လူဦးရေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ထိန်းသိမ်းရေးကဏ္ဍများ၊ (၄) ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများ၊ (၅) လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ စသည်တို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူညီချက်များထားရှိပါသည်။ အသင်း၏ ဌာနချုပ်ကို နီပေါနိုင်ငံ ခတ္တမန္ဒုမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

၃၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများအဖွဲ့

International Organization For Migration(IOM)

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အစိုးရအချင်းချင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ စသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ကိုင်လျက် ရှိပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၄၈ နိုင်ငံရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပေသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ သန်း ၇၀၀၀ ခန့်ရှိသည့်အနက် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ် သမား ၂၁၄ သန်းခန့်ရှိသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ခန့်မှန်းထားပြီး လာမည့် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် သန်း ၄၀၀ ကျော် ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

၃၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း

(International Development Association)

“အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း”ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အလိုအလျောက် အသင်းဝင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအသင်းသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဖွံ့ဖြိုးသေးသောအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နယ်မြေဒေသ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု ကုန်ထုတ်စွမ်းအား တိုးတက်မြှင့်တင်ရေး၊ ငွေအင်အားချို့တဲ့၍ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ငွေချေးရန် အခက်အခဲရှိနေသော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ကြီးကြပ် ၍ ယင်းအသင်းက အတိုးမရှိ နှစ်ရှည်စနစ်ဖြင့် ငွေများထုတ်ချေးသည့် ငွေကြေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးရေးတို့ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် ၎င်း၏ လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သီးခြားဝန်ထမ်းများ မထား ရှိပါ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က တာဝန်ယူကြီးကြပ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် ဝန်ထမ်းတို့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ လုပ်ငန်း များကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၉ နိုင်ငံရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ယင်းအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဆိုပါအသင်း သို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဌာနချုပ်- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်မြို့။

၃၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံး (International Court of Justice)

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၂၂ ရက်တွင် ပြုလုပ်သော ဆန်ဖရန်စစ္စကို ညီလာခံ၌ ကမ္ဘာ့တရားရုံးခေါ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံးကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အဓိက တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၃ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး၏အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းတရားရုံးနေရာ၌ အစားထိုးဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်အားလုံး နှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ပထမအကြိမ် ကွန်ဖရင့်ကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ သည်ဟိတ် မြို့၌ ၁၈၉၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက်မှ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်အတွင်း ကျင်းပခဲ့ပြီး၊ အမေရိကန်အပါအဝင် ၂၆ နိုင်ငံတို့ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အောင်မြင်မှု

မရရှိခဲ့ပေ။ ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၁၅ ရက်မှ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ ဒုတိယအကြိမ် ကွန်ဖရင့်ကို သည်ဟိတ်မြို့၌ ထပ်မံကျင်းပခဲ့သည်။ ၄၄ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကွန်ဖရင့်များတွင် နိုင်ငံတကာ တရားရုံးတစ်ခုပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် အခြေခံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းတရားရုံးကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ သည်ဟိတ်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်း လိုအပ်ပါက တရားရုံးက သင့်တော်သည်ဟု သတ်မှတ်သောနေရာတွင် ဖွင့်လှစ်လေ့ရှိသည်။ တရားသူကြီး ၁၅ ဦးကို လုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် အထွေထွေညီလာခံမှ ရွေးချယ်သည်။ တရားသူကြီးများ၏ သက်တမ်းမှာ ၃ နှစ်မှ ၉ နှစ်အတွင်းဖြစ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကို တရားသူကြီးများက ရွေးချယ်သည်။ တရားရုံး၏ တရားဝင်ဘာသာစကားမှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

အတိုကောက်စာလုံးများ

- ၁။ ACO - ASEAN Cooperative Organization
အာဆီယံ သမဝါယမအဖွဲ့
- ၂။ ACWO - ASEAN Confederation of Women Organization
အာဆီယံ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း
- ၃။ ACMECS - Arrawaddy-Chaophraya-meking Economic Cooperation Strategy
ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာဗျူဟာ
- ၄။ ADB - Aisan Development Bank
အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
- ၅။ ACC - ASEAN Coordinating Council
အာဆီယံပူးပေါင်းညှိနှိုင်းရေးကောင်စီ
- ၆။ AEC - ASEAN Economic Community
အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း

- ၇။ AFTA - ASEAN Free Trade Area
အာဆီယံလွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးဒေသ
- ၈။ AIPA - ASEAN Inter Parliamentary Assembly
အာဆီယံပါလီမန်များဆိုင်ရာ အထွေထွေညီလာခံ
- ၉။ APEC - Asia-Pacific Economic Cooperation
အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၁၀။ APSC - AESEAN Political and Security Community
အာဆီယံနိုင်ငံရေး-လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း
- ၁၁။ ARF - ASEAN Regional Forum
အာဆီယံဒေသတွင်း ပုံမှန်ဆွေးနွေးပွဲ
- ၁၂။ ASA - Association of Southeast Asia
အရှေ့တောင်အာရှအဖွဲ့
- ၁၃။ ASC - ASEAN Standing Committee
အာဆီယံအမြဲတမ်းကော်မတီ
- ၁၄။ ASC - ASEAN Social and Cultural Community
အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း
- ၁၅။ ASEAN - Association of South-East Asia Nations
အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအဖွဲ့
- ၁၆။ ASEM - Asia-Europe Meeting
အာရှ-ဥရောပ အစည်းအဝေး
- ၁၇။ BBC - British Broadcasting Channel (or) Cooperation
ဗြိတိသျှအသံလွှင့်ဌာန
- ၁၈။ BSI - Bureau of Special Investigation
အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- ၁၉။ BIMSTEC - Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation
ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ဒေသ ကဏ္ဍစုံနည်းပညာနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့
- ၂၀။ CIA - Central Intelligence Agency(US)
အမေရိကန်ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

- ၂၁။ CIS - Commonwealth of Independent States
လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့
- ၂၂။ CLMV - Cambodia-Laos-Myanmar-Viet Nam Economic Cooperation
ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ ဗီယက်နမ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၂၃။ CMEA - The Council for Mutual Economics
စီးပွားရေးအပြန်အလှန် အကူအညီပေးရေးကောင်စီ
- ၂၄။ ECOSOC - Economic and Social Council(UN)
စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ
- ၂၅။ EEC - European Economic Community
ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့
- ၂၆။ EFTA - European Free Trade Association
ဥရောပလွတ်လပ်ခွင့် ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၂၇။ ESCAP - Economic and Social Commission for Asia and the Pacific
အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်
- ၂၈။ EETA - European Free Trade Association
ဥရောပလွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၂၉။ EU - European Union
ဥရောပသမဂ္ဂ
- ၃၀။ FAO - Food and Agriculture Organization
ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့
- ၃၁။ FBI - Federal Bureau of Investigation(US)
အမေရိကန်အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့
- ၃၂။ FIFA - Federation of International Football Associations
ကမ္ဘာ့ဘောလုံးအဖွဲ့ချုပ်(ဖီဖာ)
- ၃၃။ GATT - General Agreement on Tariffs and Trade
အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်

၃၄။ G-8	- Group of Eight စက်မှုထိပ်သီး(၈)နိုင်ငံအဖွဲ့
၃၅။ GCC	- Gulf Cooperation Council ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ
၃၆။ GMS	- Greater Megaung Sub-Region မဟာမဲခေါင်ဒေသ
၃၇။ HRD	- Human Resources Development လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
၃၈။ IAEA	- International Atomic Energy Agency နိုင်ငံတကာ အနုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ
၃၉။ ICAO	- International Civil Aviation Organization နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့အစည်း
၄၀။ ICJ	- International Court of Justice အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
၄၁။ ICRC	- International Committee of the Red-Cross နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီအသင်း
၄၂။ IDA	- International Development Association နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
၄၃။ IFDA	- International Fund for Agriculture Development အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့
၄၄။ IFC	- International Finance Cooperation နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့
၄၅။ ILO	- International Labour Organization အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်
၄၆။ IMF	- International Monetary Fund အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့
၄၇။ IOM	- International Organization for Migration အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများအဖွဲ့
၄၈။ IPU	- International Parliamentry Union အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များသမဂ္ဂ

- ၄၉။ ITO - International Trade Organization
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၅၀။ ITU - International Telecommunication Union
နိုင်ငံတကာသတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ
- ၅၁။ JICA - Japan International Cooperation Agency
ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ
- ၅၂။ LCCI - London Chamber of Commerce and Industry
လန်ဒန်စက်မှုနှင့် စီးပွားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကုန်သည်
ကြီးများအသင်း
- ၅၃။ MDC (or) MDGS - Millennium Development Goals
ကုလသမဂ္ဂထောင်စုနှစ် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်
- ၅၄။ MHR - Management on Human Resources
လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု
- ၅၅။ MSCC - Myanmar Scout Central Committee
မြန်မာနိုင်ငံသတင်းထောက်ဗဟိုကော်မတီ
- ၅၆။ NAM - Non-Aligned Movement
ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့
- ၅၇။ NAFTA - North America Free Trade Agreement
မြောက်အမေရိက လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု သဘော
တူညီချက်
- ၅၈။ NASA - National Aeronautics and Space Administration
အမျိုးသားလေကြောင်းနှင့် အာကာသအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့(နာဆာ)
- ၅၉။ NATO - North Atlantic Treaty Organization
မြောက်အတ္လန္တိတ်စာချုပ်အဖွဲ့(နေတိုး)
- ၆၀။ OAU - Organization of African Unity
အာဖရိကညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
- ၆၁။ OPEC - Organization of Petroleum Exporting Countries
ရေနံရောင်းနိုင်ငံများအဖွဲ့(အိုပက်)
- ၆၂။ OHCHR - Office of the High Commissioners for Human Rights
လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး

- ၆၃။ SAARC - South Asia Association for Regional Cooperation
တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း
- ၆၄။ SC - Security Council
လုံခြုံရေးကောင်စီ
- ၆၅။ SEATO - South East Asia Treaty Organization
အရှေ့တောင်အာရှ စာချုပ်အဖွဲ့
- ၆၆။ SG - Secretary General of Asean
အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်
- ၆၇။ UNAC - United Nations Atomic Commission
ကုလသမဂ္ဂ အနုမြူကော်မရှင်
- ၆၈။ UNCC - United Nations Compensation Commission
ကုလသမဂ္ဂ စစ်လျော်ကြေးကော်မရှင်
- ၆၉။ UNCDF - United Nations Capital Development Fund
ကုလသမဂ္ဂ အရင်းအနှီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၇၀။ UNCTAD - United Nations Conference on Trade and Development
ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ
- ၇၁။ UNDP - United Nations Development Programme
ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
- ၇၂။ UNDCP - United Nations Drug Control Programme
ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးထိန်းချုပ်ရေးအစီအစဉ်
- ၇၃။ UNDRO - United Nations Disaster Relief Organization
ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့
- ၇၄။ UNEP - United Nations Enviromental Programme
ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်
- ၇၅။ UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cul-
tural Organization
ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
- ၇၆။ UNFCCC - United Nations Framework Convention on Cli-
mate Change
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ကွန်ဗင်းရှင်း

- ၇၇။ UNFPA - United Nations Fund for Population Activities
ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၇၈။ UNGA - United Nations General Assembly
ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ
- ၇၉။ UNHCR - United Nations High Commissioner For Refugees
ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး
- ၈၀။ UNICEF - United Nations International Children's Emergency Fund
ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၈၁။ UNICJ - United Nations International Court of Justice
ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
- ၈၂။ UNIDO - United Nations Industrial Development Organization
ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
- ၈၃။ UNIDR - United Nations Institute for Disarmament Research
ကုလသမဂ္ဂ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး သုတေသနသိပ္ပံ
- ၈၄။ UNPROFOR - United Nations Protection Forces
ကုလသမဂ္ဂ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့
- ၈၅။ UNRISD - United Nations Research Institute for Social Development
ကုလသမဂ္ဂ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု သုတေသနသိပ္ပံ
- ၈၆။ UNRRA - United Nations Relief and Rehabilitation Administration
ကုလသမဂ္ဂကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့
- ၈၇။ UNRWA - United Nations Relief and Work Agency
ကုလသမဂ္ဂ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့
- ၈၈။ UNS - United Nations Secretariat
ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး
- ၈၉။ UNTC - United Nations Trusteeship Council
ကုလသမဂ္ဂ ထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီ

- ၉၀။ UNSC - United Nations Security Council
ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ
- ၉၁။ UPU - Universal Postal Union
ကမ္ဘာ့စာပို့သမဂ္ဂ
- ၉၂။ UNPF - United Nations Peace Keeping Force
ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့
- ၉၃။ UN - United Nations
ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
- ၉၄။ UNITAR - United Nations Institute for Training & Research
ကုလသမဂ္ဂ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် သုတေသနသိပ္ပံ(ယူနီတာ)
- ၉၅။ UNICEF - United Nations International Children Emergency Fund
ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကလေးများ အရေးပေါ် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၉၆။ UNCDF - United Nations Capital Development Fund
ကုလသမဂ္ဂ အရင်းအနှီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၉၇။ UNIFAD - United Nations International Funds for Agricultural Development
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၉၈။ UNIFEM - United Nations Settlement Fund for Women
ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(ယူနီဖမ်)
- ၉၉။ UNV - United Nations Volunteers
ကုလသမဂ္ဂ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအစီအစဉ်
- ၁၀၀။ UNODC - United Nations Organization of Drug and Crime
ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ရာဇဝတ်မှုထိန်းချုပ် ရေးအဖွဲ့
- ၁၀၁။ UNOPS - United Nations Office for Project Services
ကုလသမဂ္ဂစီမံကိန်း ဝန်ဆောင်မှုရုံး
- ၁၀၂။ UEFA - Union of European Football Associations
ဥရောပဘောလုံးသမဂ္ဂ
- ၁၀၃။ WB - World Bank
ကမ္ဘာ့ဘဏ်

- ၁၀၄။ WHO - World Health Organization
ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၀၅။ WMO - World Meteorological Organization
ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၀၆။ WTC - World Trade Center
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဌာန
- ၁၀၇။ WTO - World Trade Organization
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၁၀၈။ WIBF - World International Boxing Federation
နိုင်ငံတကာလက်ဝှေ့အဖွဲ့ချုပ်
- ၁၀၉။ WWW - World Wide Web

ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက် Millennium Development Goals

- ၁။ အလွန်အမင်းဆင်းရဲမှုနှင့် ငတ်မွတ်မှုတို့ကို ဖယ်ရှားရန်
End Poverty and Hunger
- ၂။ ကမ္ဘာ့အခြေခံပညာရေးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေရေး
Universal Education
- ၃။ ကျား/မအခွင့်အရေးတန်းတူညီမျှမှုနှင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ပိုင်ခွင့် တိုးမြှင့်စေရေး
Gender Equality
- ၄။ ကလေးသူငယ်သေဆုံးနှုန်း လျော့ချရေး
Child Health
- ၅။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၏ကျန်းမာရေး တိုးတက်စေရေး
Maternal Health
- ၆။ HIV / AIDS ရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် အခြားရောဂါများတိုက်ဖျက်ရန်
Combat HIV / AIDS
- ၇။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့မှု ရရှိစေရေး
Environmental sustainability
- ၈။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တည်ဆောက်ရန်
Global Partnership

ကုလသမဂ္ဂစာတတ်မြောက်ရေးဆယ်စုနှစ်ရည်မှန်းချက် (၇)ရပ်

- ၁။ စာမတတ်သူ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး စာတတ်မြောက်လာစေရန်
- ၂။ အတွေးအခေါ်သစ်များနှင့် မှန်ကန်သောသဘောထားများကို ပိုမိုရင့်သန်လာစေရန်
- ၃။ လူ့ဘဝအမြင်ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရန်
- ၄။ ရပ်ရွာလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုတက်ကြွစွာပါဝင်လာစေရန်
- ၅။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်
- ၆။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်
- ၇။ နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန်

ကုလသမဂ္ဂ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် (၁၇)ချက်

- ၁။ နေရာတိုင်း၌ ဆင်းရဲမှုအမျိုးမျိုးကို အဆုံးသတ်ရန်
- ၂။ ငတ်မွတ်မှုကို အဆုံးသတ်ရန်၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အာဟာရပိုမိုပြည့်ဝမှု ရှိရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေးကို မြှင့်တင်ရန်၊
- ၃။ ကျန်းမာသော ဘဝများကို ပိုင်ဆိုင်မှုရရှိရန်နှင့် အသက်အရွယ်အားလုံးအတွက် သာယာဝပြောမှု တိုးမြှင့်ရန်
- ၄။ လူတိုင်းတက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး အရည်အသွေးတူညီမျှတမှုရှိသည့် ပညာရေးကို ရရှိရန်နှင့် လူတိုင်းအတွက် တစ်သက်တာ ပညာသင်ကြားနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးမြှင့်ရန်
- ၅။ ကျား၊ မ တန်းတူညီတူရှိမှု ရရှိရန်နှင့် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသမီးငယ်များ အားလုံးကို စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရန်
- ၆။ လူတိုင်းအတွက် ရေနှင့် သန့်ရှင်းမှုရရှိရန်နှင့် ထိုသို့ရရှိရန်အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် စီမံခန့်ခွဲမှုရှိရန်
- ၇။ လူတိုင်းကုန်ကျစရိတ် သက်သာကာ ယုံကြည်အားထားလောက်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်သော ခေတ်မီစွမ်းအင်ရရှိရန်၊
- ၈။ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပြီး အားလုံးပါဝင်သည့် စဉ်ဆက်မပြတ် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် လူတိုင်းအတွက် စွမ်းအားအပြည့်ဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု

- စွမ်းအားမြင့်မားသော အလုပ်အကိုင်နှင့် ကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင် ရရှိရန်
- ၉။ ကြံ့ခိုင်မှုရှိသော အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရန်၊ အားလုံးပါဝင်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းထွန်းကားမှုကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှု ထွန်းကားရန်
- ၁၀။ ပြည်တွင်း၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံများအကြား၌လည်းကောင်း မညီမျှမှုများကို လျှော့ချရန်
- ၁၁။ မြို့ကြီးများနှင့် လူသားများ အခြေချနေထိုင်မှုများကို အားလုံးပါဝင်ပြီး ဘေးကင်း လုံခြုံကြံ့ခိုင်၍ ရေရှည်တည်တံ့မှုရှိစေရန်
- ၁၂။ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ်စားသုံးမှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်စေရန်
- ၁၃။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ၎င်း၏ အကျိုးဆက်များကို တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်ရန်
- ၁၄။ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် သမုဒ္ဒရာများ၊ ပင်လယ်များနှင့် အဏ္ဏဝါ အရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ချွေတာစွာ သုံးစွဲရန်
- ၁၅။ ကမ္ဘာ့သဘာဝဂေဟစနစ်များ (Terrestrial Ecosystem) ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း၍ စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်မှုကို မြှင့်တင်ရန်၊ သစ်တောများ ရေရှည်ခံမှု အတွက် စီမံခန့်ခွဲရန်၊ မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှုကို ရပ်တန့်ရန်၊ မြေဆီလွှာ အရည် အသွေး ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဇီဝမျိုးကွဲ ဆုံးရှုံးမှုကို ရပ်တန့်ရန်
- ၁၆။ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းပြီး အားလုံးပါဝင်သော လူမှုအသိုက်အဝန်းများ တိုးမြှင့်ရန်၊ လူတိုင်းအတွက် မျှတစွာတရားစီရင်မှု ရရှိစေရန်နှင့် ထိရောက်၍ ယုံကြည်အားထားလောက်သော မျှတစွာတရား စီရင်မှု ရရှိစေရန်နှင့် ထိရောက်၍ ယုံကြည်အားထားလောက်ကာ အားလုံး ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများကို အဆင့်အသီးသီး၌ တည်ထောင်ရန်
- ၁၇။ အကောင်အထည်ဖော်မှုနည်းလမ်းများ (Means of Implementation)ကို တိုးတက်ခိုင်မာစေရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ မိတ်ဖက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပြန်လည်ရှင်သန်လာစေရန်။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြတ်စွာဘုရား၏ ဖွားဖက်တော်ခုနစ်ယောက် = မောင်စံ၊ ခန္ဓိကမြင်း၊ ကာဠုဒါရီ
အမတ်၊ ရွှေအိုးကြီး လေးလုံး၊
ညီတော်အာနန္ဒာ၊ ယသော်ဇရာ၊
ဗောဓိညောင်ပင်

သံဝေဇနီယ လေးဌာန

- ၁။ မြတ်စွာဘုရားဖွားမြင်သည့်အရပ် = လုမ္ဗနီဥယျာဉ်
- ၂။ ဘုရားအဖြစ်ရောက်တော်မူသောနေရာ = ဗုဒ္ဓဂါယာ
- ၃။ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောတော်မူသောနေရာ = မိဂဒါဝုန်တော
- ၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောနေရာ = ကုသိနာရုံ

သတ္တဌာန ခုနစ်ပါး

- ၁။ အောင်မြင်တော်မူသောဗောဓိပင်၏ အရှေ့မြောက်တစ်လံကွာ ရွှေပလ္လင်ဌာန
- ၂။ ဗောဓိပင်၏ မြောက်ဘက် ၁၀ လံကွာဌာန အနိမိသအရပ်
- ၃။ ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသအကြား နှစ်လံကွာဌာန ရတနာစင်္ကြံ
- ၄။ ဗောဓိပင်၏ အနောက်မြောက် ၁၅ လံကွာရတနာယရရွှေအိမ်
- ၅။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့ ၃၂ လံကွာ အဇပါလဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်
- ၆။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့တောင် ၁၅ လံကွာ မုစလိန္ဒာအိုင်ဝယ် နဂါးပါးပြင်းအောက်ဌာန
- ၇။ ဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက် ၁၁ လံကွာ လင်းလွန်းပင်အရပ်

ဘုရားဂုဏ်တော် ကိုးပါး

- ၁။ အရဟံ = ပူဇော်အထူးခံယူတော် မူထိုက်သောဂုဏ်။
- ၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = အလုံးစုံသောတရားအပေါင်းကိုသိမြင်တော်မူသော ဂုဏ်။
- ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတရား ၁၅ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။
- ၄။ သုဂတော = ကောင်းသောစကားကိုသာဆိုတော်မူသောဂုဏ်။
- ၅။ လောကဝိဒ္ဓ = လောကသုံးပါးကို သိတော်မူအပ်သောဂုဏ်။
- ၆။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဓမ္မသာရထိ = မယဉ်ကျေးသော လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမသောဂုဏ်။
- ၇။ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ = နတ်လူတို့၏ဆရာဖြစ်သောဂုဏ်။

- ၈။ ဗုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးပါးကိုသိတော်မူသောဂုဏ်။
 ၉။ ဘဂဝါ = ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။

တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါး

- ၁။ သွာက္ခာတော = တရားတော်၏ အစအလယ်အဆုံးကောင်းသောဂုဏ်။
 ၂။ သန္တိဋ္ဌိကော = ချီးမွမ်းအပ်သော မဂ်ပညာဖြင့် ကိလေသာကိုအောင်တတ်သောဂုဏ်။
 ၃။ အကာလိကော = အခါမလင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာပေးတတ်သောဂုဏ်။
 ၄။ ဧဟိပဿိကော = လာလှည့်ရှုလှည့်ဟူ၍ အစီရင်ကိုခံထိုက်သောဂုဏ်။
 ၅။ ဩပနေယျိကော = စိတ်နှင့်မခွာဘဲဆောင်ခြင်းငှာထိုက်သောဂုဏ်။
 ၆။ ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗောဝိညူဟိ = ပညာရှိတို့စိတ်၌ သိအပ်ခံစားအပ်သောဂုဏ်။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ကိုးပါး

- ၁။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော = သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။
 ၂။ ဥဇုပ္ပဋ္ဌိပန္နော = သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သောဂုဏ်။
 ၃။ ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော = နိဗ္ဗာန်၏အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။
 ၄။ သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော = အရိုအသေပြုထိုက်အောင် သိက္ခာတို့ကိုရိုသေထိုက်သောဂုဏ်။
 ၅။ အာဟုနေယျော = အဝေးမှဆောင်၍ သီလဝန္တတို့အား လှူအပ်သောပစ္စည်းကို ခံယူတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
 ၆။ ပါဟုနေယျော = ချစ်ခင်နှစ်လိုအပ်သော ဧည့်သည်တို့အဖို့ စီရင်ထားသောမြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
 ၇။ ဒက္ခိန္နနေယျော = တမလွန်လောကကိုယုံကြည်၍ ပေးအပ်သောမြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။

- ၈။ အဉ္ဇလီကရဏီယော = ကောင်းမှုကို အလိုရှိသူတို့ လက်အုပ်ချိ၍ ရှိခိုးခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူသောဂုဏ်။
- ၉။ အနုတ္တရံပုညဓေတ္တံ = ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သောဂုဏ်။

အနှစ်သုံးပါး

- ၁။ ဒါန   ၂။ သီလ   ၃။ ဘာဝနာ

ပစ္စည်းလေးပါး

- ၁။ ဆွမ်း   ၂။ ဆေး   ၃။ သင်္ကန်း   ၄။ ကျောင်း

ဆီမီးကပ်လှူခြင်းအကျိုးနှစ်ပါး

- ၁။ ပကတိမျက်စိကြည်လင်ခြင်း
၂။ ဉာဏ်(မျက်စိ)ကြည်လင်ခြင်း

ဆွမ်းအကျိုး ငါးပါး

၁။	အာယု	=	အသက်ရှည်ခြင်း
၂။	ဝဏ္ဏ	=	အဆင်းလှခြင်း
၃။	သုခ	=	ချမ်းသာကြီးခြင်း
၄။	ဗလ	=	ခွန်အားကြီးခြင်း
၅။	ပရိဘာန	=	ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း

ပန်းလှူရသည့် အကျိုးသုံးပါး

- ၁။ ရုပ်ရည်လှပသည်။
၂။ ခန္ဓာကိုယ်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။
၃။ ခံတွင်းအနံ့ မွှေးကြည်စေသည်။

ငါးပါးသီလ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ၊ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သုအသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ၊ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သုဗျားပစ္စည်းခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
ကာမဂုဏ်လိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မုသားစကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သေရည်၊ သေရက်သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

ရှစ်ပါးသီလ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူများပစ္စည်းခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
အိမ်သူကိုပြုသောအမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မုသားစကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သေရည် သေရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
နေ့လွဲညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန
ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
ကခြင်း၊ ခုန်ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်းတို့မှ
ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေထိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သီလရှိသူ ရနိုင်သောအကျိုး ငါးပါး

- ၁။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရရှိနိုင်သည်။
- ၂။ ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားနိုင်သည်။

- ၃။ တင့်တင့်တယ်တယ်နေနိုင်သည်။
- ၄။ မတွေ့မဝေဘဲသေရမည်။
- ၅။ သေပြီးနောက် ကောင်းသောဘဝရောက်နိုင်သည်။

တရားနာခြင်း၏အကျိုး ငါးပါး

- ၁။ မကြားဖူးသော ထုံးနည်းပုံစံ တရားကောင်းတို့ကို ကြားရခြင်း။
- ၂။ ကြားဖူးသော တရားကောင်းကို အဖန်တလဲလဲ မှတ်မိအောင် နာရခြင်း။
- ၃။ ယုံမှားသံသယကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း။
- ၄။ အယူဝါဒကို ပြောငဲ့မတ်စွာ ယူနိုင်ခြင်း။
- ၅။ သဒ္ဓါယုံကြည်သောစိတ် တိုးပွားစေခြင်း။

မေတ္တာအကျိုး ၁၁ ပါး

- ၁။ ချမ်းသာစွာအိပ်ရသည်။
- ၂။ ချမ်းသာစွာနိုးရသည်။
- ၃။ မကောင်းသောအိပ်မက်မမြင်။
- ၄။ လူနတ်ချစ်သနားသည်။
- ၅။ ဘေးလွတ်အောင်နတ်တို့စောင့်မသည်။
- ၆။ မီးမလောင်နိုင်။
- ၇။ ဓားလက်နက်မထိနိုင်။
- ၈။ အဆိပ်နှင့်မသေနိုင်။
- ၉။ မကောင်းသောစိတ်ပျောက်သည်။
- ၁၀။ မျက်နှာအဆင်းလှသည်။
- ၁၁။ မတွေ့မဝေဘဲသေ၍ ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်သည်။

သည်းခံခြင်းအကျိုး ငါးမျိုး

- ၁။ လူအများချစ်ခြင်း။
- ၂။ ရန်ငြိမ်းခြင်း။
- ၃။ အပြစ်နည်းခြင်း။
- ၄။ မတွေ့မဝေသေရခြင်း။
- ၅။ သုဂတိဘဝသို့လားရခြင်း။

အပါယ်လေးပါး

၁။ ငရဲ	၃။ ပြိတ္တာ
၂။ တိရစ္ဆာန်	၄။ အသူရကာယ်

ကပ်သုံးပါး

၁။ ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ်	=	ငတ်မွတ်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်
၂။ သတ္တန္တရကပ်	=	လက်နက်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်
၃။ ရောဂန္တရကပ်	=	ရောဂါဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်

ရပ်ပြစ် ရှစ်ပါး

၁။ ငရဲ	=	ချမ်းသာမှုအလျဉ်းမရှိသောအရပ်။
၂။ တိရစ္ဆာန်	=	နိဗ္ဗာန်နှင့်ဖီလာ မိုးကိုကျောပေးသော သတ္တဝါ။
၃။ ပြိတ္တာ	=	ကိုယ်လက်အင်္ဂါ မမျှတသောသတ္တဝါ။
၄။ အသညဇော	=	ခန္ဓာကိုယ်တစ်ပါးသာရှိ၍ အသက်နာမ် မရှိသော ဗြဟ္မာဘုံ။
၅။ ပစ္စန္တရော	=	ရတနာသုံးပါး မသိ၊ မရှိသော တောချုံ အုံခြားအရပ်။
၆။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	=	မှားသောအယူရှိသော လူမျိုးစု။
၇။ ဝိကလိန္ဒိယ	=	သစ္စာလေးပါးတရားကို နာကြားရသော် လည်း ဆွံ့အ နားပင်း၍ တရားမသိသူ။
၈။ ဗုဒ္ဓသုညော တိဟေတုကော	=	အသိအလိမ္မာနှင့်ပြည့်စုံသော်လည်း ဘုရား ပွင့်သောကာလနှင့်လွဲ၍ လူဖြစ်ရခြင်း။

ရန်သူမျိုး ငါးပါး

၁။ ရေ	၄။ သူခိုး
၂။ မီး	၅။ မချစ်မနှစ်သက်သောသူ
၃။ မင်းဆိုး	

ဝိပတ္တိတရား လေးပါး

၁။ သီလဝိပတ္တိ	=	သီလပျက်ခြင်း
၂။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ	=	အယူပျက်ခြင်း
၃။ အာစာရဝိပတ္တိ	=	အကျင့်ပျက်ခြင်း
၄။ အာဇီဝဝိပတ္တိ	=	အသက်မွေးမှုပျက်ခြင်း

ဗျဿနတရား ငါးပါး

၁။ ဉာတိဗျဿန	=	ဆွေမျိုးဉာတိတို့ သေကျေပျက်စီးခြင်း
၂။ ဘောဂဗျဿန	=	ရာထူးဂုဏ်သိမ် စည်းစိမ်ဥစ္စာလျော့ကျပျက်စီးခြင်း
၃။ ရောဂဗျဿန	=	အနာရောဂါ နှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်း
၄။ သီလဗျဿန	=	အကျင့်သီလပျက်စီးခြင်း
၅။ ဒိဋ္ဌိဗျဿန	=	အယူဝါဒ လွဲမှားပျက်စီးခြင်း

ကိလေသာ သုံးပါး

၁။ လောဘ	၂။ ဒေါသ	၃။ မောဟ

ကာလ သုံးပါး

၁။ အတိတ်	=	လွန်ခဲ့သောကာလ
၂။ ပစ္စုပ္ပန်	=	လက်ရှိကာလ
၃။ အနာဂတ်	=	နောင်ကာလ

အဂတိတရား လေးပါး

၁။ ဆန္ဒာဂတိ	၂။ ဒေါသဂတိ	၃။ ဘယာဂတိ	၄။ မောဟဂတိ

မျက်မှောက်စည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်းတရား သုံးပါး

၁။ ဣတ္ထိဓုတ္တ	=	မိန်းမလိုက်စားခြင်း
၂။ သုရာဓုတ္တ	=	သေသောက်ကြူးခြင်း
၃။ အက္ခဓုတ္တ	=	လောင်းကစားခြင်း

သရဏဂုံပျက်ရသောအကြောင်း နှစ်ပါး

- ၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကိုပြောင်းယူခြင်း
- ၂။ သေဆုံးခြင်း

ကံသုံးပါး

- ၁။ ကာယကံ = ကိုယ်ဖြင့်ပြုခြင်း
- ၂။ ဝစီကံ = နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း
- ၃။ မနောကံ = စိတ်ဖြင့်ပြုခြင်း

အာရုံခြောက်ပါး ကာမဂုဏ်တရားများ

- ၁။ ရူပါရုံ = အဆင်းအာရုံ
- ၂။ သဒ္ဒါရုံ = အသံအာရုံ
- ၃။ ဂန္ဓာရုံ = အနံ့အာရုံ
- ၄။ ရသာရုံ = အရသာအာရုံ
- ၅။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ = အတွေ့အာရုံ
- ၆။ ဓမ္မာရုံ = တရားသဘောအာရုံ

ပိဋကတ်သုံးပုံ

- ၁။ သုတ္တန်
- ၂။ ဝိနည်း
- ၃။ အဘိဓမ္မာ

စေတနာသုံးတန်

- ၁။ ပုဗ္ဗ = ကြိုတင်စေတနာ
- ၂။ မုဉ္ဇ = ပြုဆဲစေတနာ
- ၃။ ပရ = ပြုပြီးစေတနာ

လောကပါလတရားသုံးပါး

- ၁။ လွတ်လပ်ခြင်း
- ၂။ ညီမျှခြင်း။
- ၃။ တရားမျှတခြင်း

လောကသုံးပါး

၁။ သတ္တလောက	= လူသတ္တဝါများ၏လောက
၂။ သင်္ခါရလောက	= ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်လောက
၃။ ဩကာသလောက	= ရှိရှိသမျှလူသတ္တဝါအားလုံးရှိသောလောက

ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါး

၁။ မေတ္တာ	၂။ ကရုဏာ
၃။ မုဒိတာ	၄။ ဥပေက္ခာ

သမ္မတို့တရား လေးပါး

၁။ ကာလသမ္ပတ္တိ	= ခေတ်အခါကောင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။
၂။ ဂတိသမ္ပတ္တိ	= လူ့ဘဝနတ်ဘဝကဲ့သို့ ကောင်းသောဂတိနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။
၃။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ	= ခြေလက်အင်္ဂါညီညာပြည့်စုံခြင်း၊ ရုပ်ရည် ရူပကာတင့်တယ်ခြင်း။
၄။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ	= ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ သုံးပါးဖြူစင် ကောင်းမွန်ခြင်း

အထက်ပါအကြောင်းတရား (၄)ပါးနှင့်ပြည့်စုံပါက ကောင်းသောအကျိုးတရား ခံစားရမည်။

သမ္မဒါတရားလေးပါး (မျက်မှောက်ကြီးပွားကြောင်းတရားလေးပါး)

၁။ ဥဌာနသမ္ပဒါ	=	ထကြွလုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံမှု
၂။ အာရက္ခသမ္ပဒါ	=	စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု
၃။ ကလျာဏမိတ္တသမ္ပဒါ	=	မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု
၄။ သမဇီဝိတသမ္ပဒါ	=	မျှတစွာအသက်မွေးမှု

ခန္ဓာ ငါးပါး

၁။ ရူပက္ခန္ဓာ	၄။ သညာက္ခန္ဓာ
၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
၃။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ	

သစ္စာ လေးပါး

၁။ ဒုက္ခသစ္စာ	၃။ နိရောဓသစ္စာ
၂။ သမုဒယသစ္စာ	၄။ မဂ္ဂသစ္စာ

စေတီ လေးမျိုး

၁။ ဓမ္မစေတီ	၃။ ဥဒ္ဓိဿစေတီ
၂။ ဓါတုစေတီ	၄။ ပရိဘောဂစေတီ

ဥပါယ်တံမျဉ် လေးမျိုး

၁။ ဘေဒဥပါယ်	= သဘောထားအယူအဆကွဲလွဲအောင် သွေးထိုးသပ်လျှို့ သည့်နည်းလမ်း။
၂။ ဒဏ္ဍဥပါယ်	= ထောင်ချခြင်း၊ အချုပ်ချခြင်းစသော ဒဏ်ခတ်သည့်နည်းလမ်း။
၃။ သာမဥပါယ်	= ရင်းနှီးအောင်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း၊ ကိုယ့်ဘက်ပါအောင် ဖျောင်းဖျာဆိုစည်းရုံးခြင်းနည်းလမ်း။
၄။ ဒါနဥပါယ်	= ပေးကမ်းခြင်းနည်းလမ်း။

(၃၁)ဘုံ

၁။ လူ့ဘုံ	= ၁ ဘုံ
၂။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကယ်	= ၄ ဘုံ
၃။ နတ်ဘုံ	= ၆ ဘုံ
၄။ ဗြဟ္မာဘုံ	= ၂၀ ဘုံ

အရက်သေစာသောက်စားခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သောဆိုးကျိုးများ

၁။ ဥစ္စာကုန်ခမ်းခြင်း
၂။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း
၃။ ရောဂါအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း
၄။ ဂုဏ်သတင်းပျက်စီးခြင်း
၅။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါမလုံသဖြင့်အရှက်ရခြင်း
၆။ ပညာနည်းပါးခြင်း

နီတိ(၃)မျိုး

- ၁။ ဓမ္မနီတိ(ဘုရားဟောကျမ်း)
- ၂။ လောကနီတိ(လူတို့သုံးစွဲရာသောကျမ်း)
- ၃။ ရာဇနီတိ(မင်းတို့သုံးစွဲရာသောကျမ်း)

ဇာတ်ကြီး(၁၀)ဘွဲ့အကျဉ်းချုပ်

အတိုကောက်(တေ၊ ဇ၊ သု၊ နေ၊ မ၊ ဘူ၊ စံ၊ နာ၊ ဝိ၊ ဝေ)

- ၁။ တေမိဃဇာတ် - ထီးနန်းကိုစိုးစံအုပ်စိုးရသော ဘုရင်မဖြစ်လိုသည့် အတွက် စကားမပြောသည့် တေမိဃမင်းသား အကြောင်းဖြစ်သည်။
- ၂။ မဟာဇနကဇာတ် - သမုဒ္ဒရာထဲတွင် သင်္ဘောနစ်မြုပ်ခဲ့သော်လည်း ခုနှစ်ရက်တိုင်တိုင် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိရှိဖြင့် ကူးခတ်ခဲ့သောကြောင့် မဏိမေခလာနတ်သမီး၏ ကူညီမှုကိုရရှိခဲ့သောဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၃။ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် - မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုသော သုဝဏ္ဏသာမမင်းသား၏ မှန်ကန်သောသစ္စာစကားကြောင့် မိဘနှစ်ပါးမှာလည်း မျက်စိပြန်မြင်ပြီး မင်းသားကိုယ်တိုင်မှာလည်း မြားဆိပ်ပြေကာ ဒဏ်ရာအားလုံးပျောက်ကင်းသွားသောဇာတ် ဖြစ်သည်။
- ၄။ နေမိဇာတ် - မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်သော နေမိမင်းသည် နတ်ပြည်နှင့် ငရဲပြည်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး တိုင်းသူပြည်သားများအား နတ်ပြည်နှင့် ငရဲပြည် ကွာခြားပုံကို ကိုယ်တိုင်ဟောပြောခဲ့ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလုပ်ကြရန် တိုက်တွန်းသောဇာတ် ဖြစ်သည်။
- ၅။ မဟောသဓာဇာတ် - ပညာရှိသူခမိန် မဟောသဓာ၏တရားစီရင်ခန်းများ၊ ပြဿနာဖြေရှင်းခန်းများ၊ ရန်သူဟူသမျှကို ပညာဉာဏ်၊ ဥပါယ်တမျှ၊ သတ္တိဗျတ္တိတို့ဖြင့် အောင်နိုင်သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၆။ ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော်- နတ်ပြည်သို့ရောက်လိုသောကြောင့် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း၏ အကျင့်သီလဆောက်တည်သောဇာတ် ဖြစ်သည်။

- ၇။ စန္ဒကုမာရဇာတ် - ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ ပြည်သူကို တရားနှင့် အညီအုပ်စိုးသော စန္ဒကုမာရဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၈။ နာရဒဇာတ် - မိစ္ဆာအယူမှားနေသော မိစ္ဆီလာပြည်ဘုရင် အဂတိ မင်းကြီးကို သမီးတော်ရတဒေဝီမင်းသမီး၏ သစ္စာ တိုင်တည်မှုကြောင့် ဘုရားလောင်း နာရဒဗြဟ္မာ မင်းကြီးက တရားပြဆုံးမသောဇာတ် ဖြစ်သည်။
- ၉။ ဝိဒူရဇာတ် - နဂါးပြည်မှနဂါးမင်း၊ နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီး ပုဏ္ဏ၊ ကောရဗျဘုရင်နှင့် တကွ တိုင်းသူပြည်သား များကို တရားဓမ္မဟောကြားဆုံးမခဲ့သော ပညာရှိ အမတ်ကြီး ဝိဒူရအကြောင်းဖြစ်သည်။
- ၁၀။ ဝေဿန္တရာဇာတ် - ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ ဒါနပါရမီ ကို ဖော်ကျူးသောဇာတ်ဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူတော် ကို လှူခြင်း၊ ထိုမှမြင်းရထားများလှူခြင်း၊ ထိုမှ အလှူခံလာသော ဇူဇကာပုဏ္ဏားကို သားတော် ဇာလီ၊ သမီးတော်ဂဏှာစိန်တို့ကို လှူဒါန်းခဲ့သော ဝေဿန္တရာမင်းကြီးအကြောင်းဖြစ်သည်။

သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး

- (က) သဒ္ဓါ = လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း
- (ခ) သီလ = ကိုယ်၊ စိတ်၊ နှလုံးသုံးပါးလုံးစောင့်ထိန်းခြင်း
- (ဂ) သုတ = အကြားအမြင်၊ ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
- (ဃ) စာဂ = ပင်ကို စိတ်ထားဖြူစင်ခြင်း
- (င) ပညာ = ဉာဏ်ပညာဖြင့်ပြည့်စုံပြီး အကောင်းအဆိုးပိုင်းခြားနိုင်ခြင်း
- (စ) ဟီရိ = မကောင်းမှုကြံစည်/ဆောင်ရွက်ရန်ရှက်ခြင်း
- (ဆ) ဩတပ္ပ = မကောင်းမှုကြံစည်/ဆောင်ရွက်ရန်ကြောက်ခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (၅)မျိုး

- (က) ကုလဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = မိရိုးဖလာမွေးရာပါဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
- (ခ) လာဘဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = လာဘ်လာဘပတ်နပြုသောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
- (ဂ) ဘယဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = အကြောက်တရားကို အခြေခံသောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
- (ဃ) သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = ယုံကြည်မှုပါသောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
- (င) ပညာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး (The Noble Eightfold Part)

- ၁။ မှန်ကန်စွာသိမှု (Right Understanding)
- ၂။ မှန်ကန်စွာကြံစည်မှု (Right Thinking)
- ၃။ မှန်ကန်စွာပြောဆိုမှု (Right Speech)
- ၄။ မှန်ကန်စွာပြုလုပ်မှု (Right Action)
- ၅။ မှန်ကန်စွာအသက်မွေးမှု (Right Livelihood)
- ၆။ မှန်ကန်စွာကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု (Right Effort)
- ၇။ မှန်ကန်စွာအောက်မေ့အမှတ်ရမှု (Right Mindfulness)
- ၈။ မှန်ကန်စွာတည်ကြည်မှု (Right Right Concentration)

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ (World Tallest Buddha Statues)

(က) Spring Temple Buddha Statue

တရုတ်နိုင်ငံ Henan ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၂၈မီတာ (၄၂၀)ပေ (ကြာဖူးပုံအောက်ခံပလ္လင်အပါ ၆၈၂ပေ)မြင့်မားပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးရုပ်ပွားတော်မြတ်အဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့သည်။

(ခ) လေးကျွန်းစကြာရုပ်တော်မူရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မုံရွာမြို့တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၁၆မီတာ(၃၈၀)ပေ (အောက်ခံပလ္လင်အပါ ၄၂၄ပေ)မြင့်မားပြီး ၁၉၉၆ မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အထိတည်ဆောက်သည်။

(ဂ) Ushiku Daibutsu Statue

ဂျပန်နိုင်ငံတွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၁၀မီတာ (၃၆၀ ပေ)(ကြာဖူးပုံအောက်ခံပလ္လင်အပါ ၃၉၄ပေ)မြင့်မားပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

(ဃ) Nanshan Haishang guanyin Statue

တရုတ်နိုင်ငံ Henan ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၀၀မီတာ (၃၅၄)ပေ မြင့်မားပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရေပေါ်၌ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓအရိုးတော် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံမှု

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ လဒတ်ပြည်နယ်၊ လိမြို့၊ ဟမ်းမစ်ကျောင်းတော်မှ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အရိုးတော်သည် ၂၁-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၉-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတော် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံမှု

စဉ်	ရောက်ရှိမှု	ရက်စွဲ	
		မှ	ထိ
၁။	ပထမအကြိမ်	၁၅-၁၀-၁၉၅၅	၈-၆-၁၉၅၆
၂။	ဒုတိယအကြိမ်	၂၀-၄-၁၉၉၄	၈-၆-၁၉၉၄
၃။	တတိယအကြိမ်	၆-၁၂-၁၉၉၆	၅-၃-၁၉၉၇
၄။	စတုတ္ထအကြိမ်	၆-၁၁-၂၀၁၁	၂၄-၁၂-၂၀၁၁

(၃၈) ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်

စဉ်	အမည်	မြန်မာလိုအနက်အဓိပ္ပာယ်	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးမင်္ဂလာ (၃)ပါး
၁။	အသေဝန်စာဗလာနံ	လူမိုက်ကိုမမီဝဲမပေါင်းသင်းအပ်ခြင်းဆံရေးမင်္ဂလာ	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးမင်္ဂလာ (၃)ပါး
၂။	ပဏ္ဍိတာနဉ္စသေဝန်ာ	ပညာရှိလူလိမ္မာကိုမီဝဲပေါင်းသင်းခြင်း	
၃။	ပူဇာစပူဇနေယျာနံ	ပူဇော်ထိုက်သူကိုပူဇော်ခြင်း	
၄။	ပတိရူပဒေသဝါသောစ	သင့်လျော်သောအရပ်၌နေခြင်း	နေထိုင်ရေးမင်္ဂလာ (၃)ပါး
၅။	ပုဗ္ဗေစကတပုညတာ	ရှေး၌ဖြူးသောကောင်းမှုအထူးရှိခြင်း	
၆။	အတ္တသမ္မာမဏိမိစ	မိမိ၏ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကိုစောင့်ထိန်းခြင်း	
၇။	ဗာဟုသစ္စဉ္စ	လောကီလောကုတ်အကြားအမြင်များ	သင်ကြားရေးမင်္ဂလာ (၄)ပါး
၈။	သိပ္ပဉ္စ	စက်မှုလက်မှုအတတ်ကိုရခြင်း	
၉။	ဝိနယောစသုသိက္ခိတော	လူနှင့်ဆိုင်သောကျင့်ဝတ်များကိုကောင်းစွာသင်ကြားနားလည်ခြင်း	
၁၀။	သုဘာသိတာစယာဝါစ	အပြောအဆိုချီသာယာညီကျေးခြင်း	ပြုစုရေးမင်္ဂလာ (၃)ပါး
၁၁။	မာတာပိတုဉ္စပဋ္ဌာနံ	မိဘနှစ်ပါးကိုလုပ်ကျွေးခြင်း	
၁၂။	ပုတ္တဒါရသသင်္ဂဟော	သားမယားတို့ကို တရားနှင့်အညီလုပ်ကျွေးခြင်း	
၁၃။	အနာကုလ္လာစကမ္မန္တာ	အနှောင့်အယှက်ကင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခြင်း	လိုက်နာကျင့်သုံးရေးမင်္ဂလာ
၁၄။	ဒါနဉ္စာ	စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း	
၁၅။	ဓမ္မစရိယာစ	သုစရိုက်တရားကိုကျင့်ခြင်း	

စဉ်	အမည်	မြန်မာလိုအနက်အဓိပ္ပာယ်	
၁၆။	ဉာတကာနုဉ္ဇသင်္ဂဟော	ဆွေမျိုးတို့အားထောက်ပံ့ကူညီခြင်း	၄ ပါး
၁၇။	အနဝဇ္ဇာနိကမ္ပုနိ	အပြစ်ကင်းသောအမှုကိုပြုရခြင်း	
၁၈။	အာရတီ	မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် စိတ်ဖြင့်ရှောင်ခြင်း	ရှောင်ကြဉ်ရေး မင်္ဂလာ (၄) ပါး
၁၉။	ဝိရတီပါပါ	မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်ရှောင်ခြင်း	
၂၀။	မဇ္ဇပါနာစသံယမော	မူးယစ်သေစာမသောက်စားခြင်း	
၂၁။	အပ္ပမာဒေါစဓမ္မသု	ကုသိုလ်တရားတို့၌မမေ့လျော့ခြင်း	
၂၂။	ဂါရဝေါစ	ရိုသေထိုက်သူကိုရိုသေခြင်း	
၂၃။	နိဝါတောစ	မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း	စိတ်ထားရေး မင်္ဂလာ (၅) ပါး
၂၄။	သန္တုဒ္ဓိစ	ရောင်ရဲလွယ်ခြင်း၊ လောဘအလိုကိုမလိုက်ခြင်း	
၂၅။	ကတညုတာ	သူတစ်ပါးကျေးဇူးကိုသိခြင်း	
၂၆။	ကာလေနဓမ္မသာဝနံ	သင့်လျော်သောအခါတရားနာခြင်း	
၂၇။	ခန္တီစ	သည်းခံခြင်း	
၂၈။	သောဝစသာတာ	ဆုံးမလွယ်ခြင်း	သည်းခံရေး မင်္ဂလာ (၄) ပါး
၂၉။	သာမဏာနုဉ္ဇဒဿနံ	ရဟန်းသံဃာတို့အားဖူးမြော်ရခြင်း	
၃၀။	ကာလေနဓမ္မသာကဏ္ဍာ	သင့်လျော်သောအခါတရားဆွေးနွေးခြင်း	

စဉ်	အမည်	မြန်မာလိုအနက်အဓိပ္ပာယ်	
၃၁။	တပေါစ	ခြူးခြံချွေတာခြင်း	ခြူးခြံရေး မင်္ဂလာ (၄) ပါး
၃၂။	ဗြဟ္မစရိယဉ္စ	မြင့်မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း(မေထုန်မှရှောင်ခြင်း)	
၃၃။	အရိယသစ္စာနဒဿနံ	သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်း	
၃၄။	နိဗ္ဗာနသတ္ထိကိရိယာစ	နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်း	
၃၅။	ဖုဋ္ဌဿလောကဓမ္မဟိ	လောကဓံတရားနှင့်တွေ့ကြုံသောအခါ စိတ်ဓာတ်မတုန်	စိတ်ထားခိုင်ခံ့ ရေး မင်္ဂလာ (၄)ပါး
၃၆။	စိတ္တိယဿ နကမ္ပတိ အသောကံ	လှုပ်ခြင်း မစိုးရိမ်ခြင်း	
၃၇။	ဝိရဇံ	ကိလေသာမြူကင်းခြင်း	
၃၈။	ခေမံ	ဘေးကင်းခြင်း	

အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မိဘကျင့်ဝတ်

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊
ထိမ်းမြား ခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဖခင်မယ်တို့တာ။

သားသမီးကျင့်ဝတ်

ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမျှဝေ၍ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊
ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဖွယ်သားတို့တာ။

ဆရာကျင့်ဝတ်

အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့၊
ဆရာတို့၊ ကျင့်ဖို့ဝတ်ငါးဖြာ။

တပည့်ကျင့်ဝတ်

ညီညာထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမူကြိုဆီး၊ ထံနီးလုပ်ကျွေး၊ သင်တွေးအံ့ရွတ်၊
တပည့်ဝတ်၊ မချွတ်ငါးခုသာ။

လင်ကျင့်ဝတ်

မထီမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊ မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင်
လင်ကျင့်ရာ။

မယားကျင့်ဝတ်

အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြည်ရှောင်၊ လျော်အောင်ဖြန့်ချိ၊
ပျင်းရိမမူ၊ ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူကျင့်အပ်စွာ။

ကြီးသူကျင့်ဝတ်

ထကြွ နိုးကြား၊ သနား သည်းခံ၊ ဝေဖန် ထောက်ရှု၊ ဤခြောက်ခု ကြီးသူ ကျင့်ဝတ်သာ။

ရဟန်းဝတ္တရား

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာကိုလှစ်၊ အသစ်ဟောကျူး၊ နာဖူးထပ်မံ၊ နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု၊ ရဟန်းမှု၊ ခြောက်ခုလွန်သေချာ။

ဒါယကာဝတ္တရား

မေတ္တာစိတ်သက်၊ ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊ ခင်မင်နှုတ်ချို၊ လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊ တတ်အားလှူစေ၊ ငါးခုနေ၊ ပြုလေဒါယကာ။

မိတ်ဆွေဝတ္တရား

ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊ နှုတ်မြွက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊ ကျင့်လေမိတ်သဟာ။

မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါး

၁။ ဒါနံ	= ပေးလှူခြင်း
၂။ သီလံ	= ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
၃။ ပရိစ္စာဂ	= အမှုထမ်းတို့အားရိက္ခာပေးကမ်းခြင်း
၄။ အဇ္ဇဝံ	= ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း
၅။ မဒ္ဒဝံ	= သာယာနူးညံ့စွာပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း
၆။ တပံ	= အကျင့်သီလတို့ကိုခြိုးခြံစွာစောင့်ထိန်းခြင်း
၇။ အကောဓံ	= အမျက်မထွက်ခြင်း
၈။ အဝိဟိသံ	= မနှိပ်စက်ခြင်း
၉။ ခန္တီ	= သည်းခံခြင်း
၁၀။ အဝိရောဓနံ	= ပြည်သူတို့သဘောနှင့်မဆန့်ကျင်ခြင်း

နာယကဂုဏ်(၆)ပါး

- (က) ထကြွ = လုံ့လ၊ ဝီရိယဖြင့်ဦးဆောင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း
 (ခ) နိုးကြား = အသိတရားနှင့်ယှဉ်ပြီးအမြဲသတိရှိခြင်း

- (ဂ) သနား = ကြီးငယ်မဟူ ခွင့်လွှတ်သနားတတ်ခြင်း
- (ဃ) သည်းခံ = အဆိုး/အကောင်း ဝေဖန်တတ်မှုကို သည်းခံတတ်ခြင်း
- (င) ဝေဖန် = တစ်ဖက်သားကောင်းကျိုးကို ဝေဖန်ပြုပြင်ပေးခြင်း
- (စ) ထောက်ရှု = ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့်ထောက်ထားညှာတာတတ်ခြင်း

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ မဏ္ဍိုင်(၅)ခု

- ၁။ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင် - နိုင်ငံတော်အစိုးရ
- ၂။ ဥပဒေရေးရာမဏ္ဍိုင် - ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
- ၃။ တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် - နိုင်ငံတော်တရားသူကြီးအဖွဲ့
- ၄။ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် - နိုင်ငံတော်၏စာနယ်ဇင်းများ
- ၅။ ပဉ္စမမဏ္ဍိုင် - ပြည်သူပြည်သားများ

တိုင်းပြည်အင်္ဂါ (၇)ပါး

- ၁။ ပြည့်ရှင်မင်း(သို့မဟုတ်)သမ္မတမင်း
- ၂။ ဝန်ကြီး၊ သံကြီး၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်များ
- ၃။ စစ်မက်ကူညီရေးမဟာမိတ်မင်းများ
- ၄။ စားနပ်ရိက္ခာရွှေငွေဘဏ္ဍာများ
- ၅။ ကျုံး၊ မြောင်း၊ ခံတပ်၊ နယ်စပ်တံတိုင်း
- ၆။ ကျယ်ပြန့်သော တိုင်းနိုင်ငံတော်
- ၇။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ စစ်အင်္ဂါ

တိုင်းပြည်ရတနာ(၉)ပါး

- ၁။ ပြည့်ဦးကင်း - တိုင်းရေးပြည်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သောမျိုးကြီး၊ မတ်ကြီးများ။
- ၂။ ပြည့်တံခွန် - သီလဝန္တ ပညာဝန္တ ရဟန်းတော်များ။
- ၃။ ပြည့်မျက်စိ - လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ဆေးသမား၊ ဟူးရား၊ စက်ယန္တရားဆရာများ။
- ၄။ ပြည့်နား - သစ္စာရှိသော သူလျှိုများ။
- ၅။ ပြည့်အစွယ် - သူရသတ္တိရှိသော မင်းညီမင်းသား မင်းဆွေမျိုး။
- ၆။ ပြည့်မျက်နှာ - ရုပ်ရည်ချောသည့်လှမျိုးမယ်များ။
- ၇။ ပြည့်ဝမ်းဗိုက် - စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ဥစ္စာပေါများသောသူဌေးသူကြွယ်။
- ၈။ ပြည့်ခြေ - စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်ယာဉ်မျိုးစုံ
- ၉။ ပြည့်လက် - ခဲယမ်း၊ မီးကျောက်၊ အမြောက် သေနတ်စသောလက်နက်စုံ။

မြန်မာ့တူရိယာ ငါးမျိုး

၁။ ကြေး	- ကြေးတပ်တူရိယာ
၂။ ကြိုး	- ကြိုးတပ်တူရိယာ
၃။ သားရေ	- သားရေတပ်တူရိယာ
၄။ လေ	- လေမှုတ်တူရိယာ
၅။ လက်ခုပ်	- လက်ခုပ်တူရိယာ

မြန်မာ့ပန်း(၁၀)မျိုးအတတ်ပညာ

၁။ ပန်းချီ	= ဆေးရေးပညာ
၂။ ပန်းတမော့	= ကျောက်ဆစ်ပညာ
၃။ ပန်းတော့	= အင်္ဂတေပညာ
၄။ ပန်းတဉ်း	= ကြေးသွန်းပညာ
၅။ ပန်းထိမ်	= ရွှေ/ငွေထည်ပညာ
၆။ ပန်းပု	= ရုပ်တုပညာ
၇။ ပန်းပဲ	= သံထည်ပညာ
၈။ ပန်းပွတ်	= ပွတ်ခံပညာ
၉။ ပန်းယွန်း	= ယွန်းထည်ပညာ
၁၀။ ပန်းရန်	= အုတ်စီပညာ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေ အပန်းဖြေစခန်းများ

၁။ ကမ်းသာယာကမ်းခြေ(ရခိုင်ပြည်နယ်)
၂။ ငပလီကမ်းခြေ(ရခိုင်ပြည်နယ်)
၃။ ချောင်းသာကမ်းခြေ(ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
၄။ ငွေဆောင်ကမ်းခြေ(ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
၅။ စက်စဲကမ်းခြေ(မွန်ပြည်နယ်)
၆။ မောင်းမကန်ကမ်းခြေ(တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
၇။ လက်ခုပ်ကုန်းကမ်းခြေ(ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လက်ခုပ်ကုန်းကျေးရွာ)

ရှေးခေတ်ဒေသဆိုင်ရာ အမည်သုံးစွဲမှု အခေါ်အဝေါ်များ

၁။ ကန္တာရဝတီ	=	ကယားပြည်နယ်
၂။ ခညဝတီ	=	ရခိုင်ပြည်နယ်
၃။ ဗိဿနိုး	=	တောင်တွင်းကြီး
၄။ မောရဝတီ၊ ကမ္ဘောဇ	=	ရှမ်းပြည်နယ်
၅။ ရတနာပုံ	=	မန္တလေး
၆။ ရာမည	=	မွန်ပြည်နယ်
၇။ သရေခေတ္တရာ	=	ပြည်
၈။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ	=	သထုံ
၉။ သလ္လ္လာဝတီ	=	မုံရွာ
၁၀။ ဥဿာ	=	ပဲခူး

မြန်မာ့ ၁၂ လရာသီပွဲတော်များနှင့် ဆယ့်နှစ်ရာသီပန်းများ

လအမည်	ပွဲတော်	ပန်းအမည်
၁။ တန်ခူးလ	ရေသဘင်ပွဲတော်(သင်္ကြန်)	ကံ့ကော်ပန်း၊ ပိတောက်ပန်း
၂။ ကဆုန်လ	ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်	စကားပန်း
၃။ နယုန်လ	စာပြန်ပွဲ	စပယ်ပန်း
၄။ ဝါဆိုလ	ဝါဆိုပွဲတော်	မြတ်လေးပုန်းညက်
၅။ ဝါခေါင်လ	စာရေးတံမဲပွဲ	ခတ္တာပန်း
၆။ တော်သလင်းလ	လှေပြိုင်ပွဲ	ယင်းမာပန်း
၇။ သီတင်းကျွတ်လ	မီးထွန်းပွဲတော်	ကြာပန်း
၈။ တန်ဆောင်မုန်း	တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်(ကထိန်)	ခဝဲပန်း
၉။ နတ်တော်လ	စာဆိုတော်ပွဲ	သဇင်ပန်း
၁၀။ ပြာသိုလ	မြင်းခင်းသဘင်ပွဲ	ခွာညိုပန်း
၁၁။ တပို့တွဲလ	ထမနဲပွဲ	ပေါက်လဲပန်း
၁၂။ တပေါင်းလ	တပေါင်းပွဲ(သဲပုံစေတီ)	သရဖီပန်း

နဝရတ် (၉) ပါး

၁။ ပတ္တမြား	၄။ နီလာ	၇။ သန္တာ
၂။ စိန်	၅။ ဂေါ်မုတ်	၈။ ဥဿဖယား
၃။ ကြောင်	၆။ မြကျောက်	၉။ ပုလဲ

စကားကြီး (၁၀) မျိုး

၁။ ရေကူးညာတင်	၆။ ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်
၂။ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး	၇။ တောင်သူယာခုတ်
၃။ ရေစီးဖောင်ဆန်	၈။ ကြက်ခွပ်ဆုတ်ပစ်
၄။ အိုးတန်ဆန်ခပ်	၉။ ရေစစ်ကရား
၅။ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့	၁၀။ စက်တင်မောင်းနင်း

တရားသူကြီးကျင့်ဝတ်(၁၀)ပါး

- ၁။ အမှုသည်တို့အား ချစ်သူမုန်းသူမရှိခြင်း။
- ၂။ အမှုသည်တို့လျှောက်လဲသောစကားကို ကောင်းစွာမှတ်သားခြင်း။
- ၃။ အမှုသည်တို့လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။
- ၄။ အမှုသည်တို့၏ အမျိုးဝံသဇာတ်သဘာဝကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။
- ၅။ ဓမ္မသတ်တရားလမ်းကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ခြင်း။
- ၆။ အမှု၌ဖြစ်လတ္တံ့သောအနာဂတ်ကို ဆင်ခြင်၍စီရင်ခြင်း။
- ၇။ အမှုသည်တို့ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြောဆိုသည်ကို အမျက်မထားခြင်း။
- ၈။ တံစိုးသုံးပါးမစားခြင်း။
- ၉။ အမှုသည်တို့များစွာစဉ်းလဲသောစကားကို အလိုမရှိခြင်း။
- ၁၀။ တရား၏ပြီးပြတ်ခြင်းကို အလိုရှိခြင်း။

တရားစီရင်ရေးဆောင်ပုဒ်

- ၁။ ဥပဒေနှင့်အညီဆုံးဖြတ်ပါ။
- ၂။ မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန်စီရင်ပါ။
- ၃။ လုပ်ထုံးညီညီဆောင်ရွက်ပါ။
- ၄။ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူကင်းရှင်းပါ။

မြန်မာ့နေထူးနေမြတ်များ

၁။ လွတ်လပ်ရေးနေ့	ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်
၂။ ပြည်ထောင်စုနေ့	ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်

- ၃။ တောင်သူလယ်သမားနေ့ မတ်လ ၂ ရက်
- ၄။ တပ်မတော်နေ့ မတ်လ ၂၇ ရက်
- ၅။ အာဇာနည်နေ့ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်
- ၆။ အမျိုးသားနေ့ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်
- ၇။ စာဆိုတော်နေ့ နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့

လွတ်လပ်ရေးနေ့၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့တွင်ချုပ်ဆိုခဲ့သော ပင်လုံစာချုပ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံးတို့၏ သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို ပြသနိုင်ခဲ့ပြီး ဗြိတိသျှတို့၏ သွေးခွဲအုပ်ချုပ်ရေးအကြံအစည်မှာ ပျက်ပြားသွားခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အစည်းအဝေးက ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုခဲ့သည့်အပြင် ညောင်ရွှေစော်ဘွား စစ်ရွှေသိုက်အား ယာယီသမ္မတအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၇ အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နု-အက်တလီစာချုပ်ခေါ် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးစာချုပ်ကို ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်အက်တလီနှင့် မြန်မာဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု တို့လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုစာချုပ်တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံအား လုံးဝလွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ဖော်ပြထားပြီး လွှဲပြောင်းပေးရာ၌ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အပြောင်းအလဲများအတွက် လိုအပ်သောအစီအစဉ်အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြထားသည့် အချက် ၁၅ ချက်ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို ဗြိတိသျှပါလီမန်၌ တင်သွင်းသော အခါ “ဝင်စတန်ချာချီအမှူးပြုသော အတိုက်အခံအမတ်များက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင်ဗြိတိသျှ ပါလီမန်က ထိုဥပဒေကြမ်းကို ထောက်ခံ မဲ ၂၂၈မဲဖြင့် ၁၉၄၇ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆုတ် ၉ရက်၊ ခရစ် တက္ကရာဇ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် ၄ နာရီ ၂၀ မိနစ်အချိန်တွင် အတွင်းဝန်ရုံး(ဝန်ကြီးများရုံး)တွင် လွတ်လပ်ရေးအလံတင် အခမ်းအနားကို ပြုလုပ်ပြီးလွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သည်။ ဤနေ့ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေးနေ့အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

ပြည်ထောင်စုနေ့၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်

လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ၌ တောင်တန်းဒေသမှ ပြည်သူတို့၏ သဘောထားကိုခံယူရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကပြောကြားခဲ့သည်နှင့်အညီ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ပင်လုံညီလာခံကို ကျင်းပရန်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအမှူးပြု

သော ခေါင်းဆောင်များနှင့် တောင်တန်းဒေသမှ ခေါင်းဆောင်များသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ(၁၁)ရက်နေ့ နေ့လယ်အထိ ဆွေးနွေးကြပြီးလွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွ ရယူရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ နံနက်(၁၀) နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ကချင်၊ ချင်း၊ ရှမ်းအမျိုးသား ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများသည် ခွင့်တူညီမျှ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း နေထိုင်ကြတော့ မည်ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ဖြင့် ပင်လုံစာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

တပ်မတော်နေ့၊ မတ်လ ၂၇ ရက်

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျပန် တို့ကို ကတိမတည်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုကို ဖက်ဆစ်ပီသစွာညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သည့် တပ်မတော်နှင့်ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံး ပူးပေါင်းပြီး အံ့ကြွတော်လှန်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အိန္ဒိယမှလျှို့ဝှက် စွာ ပြန်လာသော သခင်တင်ရွှေမှတစ်ဆင့် မဟာမိတ်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိ ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တပ်မတော်၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ ပူးပေါင်းထားသည့် “ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်”နှင့် “တော်လှန်ရေးတပ်ဦး”တို့ကို ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လနှင့် အောက်တိုဘာလတို့တွင် လျှို့ဝှက်စွာဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရန် စစ်တိုင်းကြီး(၇)တိုင်း ခွဲခြားသတ်မှတ် ခဲ့သည်။ တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရမည့်နေ့ကို ဧပြီလ ၂ရက်နေ့ဟု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က သတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်း မဟာမိတ်တပ်များ ရွှေဘိုခရိုင်ကိုသိမ်းယူပြီး စစ်ကိုင်း နှင့် မန္တလေးဒေသများသို့ ထိုးဖောက်စပြုလာသဖြင့် အထက်ဗမာပြည် တိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးဗထူးကို ကြိုတင်တော်လှန်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်မှူးဗထူးက ဖက်ဆစ်ဂျပန်များနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်ကိုပါတော်လှန်သည့် အနေဖြင့် ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ(၈)ရက်နေ့တွင် စတင် တော်လှန်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ(၁၇)ရက်နေ့တွင် စစ်မြေပြင်သို့ ချီတက်မည့် ဗမာ့တပ်မတော်သားများ၏ တပ်ထွက်အခမ်းအနားကျင်းပသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ(၂၂)ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မှ ပြည်မြို့သို့ ထွက်ခွာလာသည်။ မတ်လ(၂၄)ရက်နေ့ည ရွှေတောင်၌ရှိနေစဉ် ပဲခူးရှိ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောက မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ခွင့်ပြုရန်ခွင့်တောင်းသဖြင့် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မတ်လ (၂၆)ရက်နေ့ညတွင် တော်လှန်ရေးဌာန ချုပ်ဖွင့်လှစ်မည့် သရက်မြို့အနောက်ဘက်ရှိ သရက်ချောင်းရွာသို့ ဆက်လက်ထွက် ခွာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၆၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို စတင်တော်လှန်ခဲ့ကြသည်။

အာဇာနည်နေ့၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၊ နံနက် ၁၀နာရီ ၃၇မိနစ်တွင် ဂဠုန် ဦးစောနှင့်အပေါင်းအပါတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ကို အာဇာနည်နေ့ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ကျဆုံးခဲ့ကြသော အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် ကြီးများမှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီဒုတိယ သဘာပတိ(ဝန်ကြီးချုပ်)
- (၂) သခင်မြ - ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး
- (၃) ဒီးဒုတ်ဦးဘချို - ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး
- (၄) ဦးဘဝင်း - ထောက်ပံ့ရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး
- (၅) မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး - တောင်တန်းဒေသဝန်ကြီး စပ်စံထွန်း
- (၆) ဦးရာဇတ် - ပြန်ကြားရေးနှင့်အမျိုးသားစီမံကိန်းဝန်ကြီး
- (၇) မန်းဘခိုင် - စက်မှုလက်မှုနှင့်အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
- (၈) ဦးအုန်းမောင် - အတွင်းဝန်
- (၉) ကိုထွေး - ဝန်ကြီးဦးရာဇတ်၏သက်တော်စောင့်

အမျိုးသားနေ့၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ရန်ကုန်ကောလိပ်နှင့်ယုဒဿန် ကောလိပ်တို့ကို ပေါင်း၍တက္ကသိုလ်အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ရန်စီစဉ်သည်။ တက္ကသိုလ် အက်ဥပဒေအရ ကျောင်းသားဦးရေကို ကန့်သန့်ထားပြီး ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား များသာဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာကို ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ များ၏ သားသမီးများသာတက်ရောက်နိုင်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ သားသမီးများ မတက်နိုင်အောင် စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၂၀ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၅)ရက်နေ့တွင် ကောလိပ်ကျောင်းသားများက တက္ကသိုလ်အက်ဥပဒေကိုဆန့်ကျင် ကာ သပိတ်မှောက်ကြသည်။ ထိုသပိတ်သည် မြန်မာပြည်တစ်ပြည်လုံးရှိ ကျောင်း သားများသို့ ကူးစက်ပြန့်ပွားသွားရာ မြို့တိုင်းရှိကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ မိဘပြည် သူများပါ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ စိတ်ဓာတ်များတိုးတက် မြှင့်မားလာစေခဲ့သည်။ ဂျီစီဘီအေအသင်းကြီးနှင့်မြို့နယ်တိုင်းမှ အားပေးကူညီမှု တို့ကြောင့် အမျိုးသားကျောင်းများနှင့် အမျိုးသားကောလိပ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ ကြသည်။

ကျောင်းသားသပိတ်စတင်သည့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၅)ရက် (၁၂၈၂ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ရက်)နေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍

သတ်မှတ်ရန် ၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် မန္တလေးမြို့၌ ကျင်းပသော ဂျီစီဘီအေအနဝမအကြိမ်အစည်းအဝေးက အဆိုပြုခဲ့ရာ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ကျော် (၁၀)ရက်နေ့ကို အမျိုးသားနေ့အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းကျင်းပလျက်ရှိကြသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ်နေ့များ

၁။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်)
၂။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးနေ့	- (ဧပြီလ ၇ ရက်)
၃။ ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီနေ့	- (မေလ ၈ ရက်)
၄။ ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက် ရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးနေ့	- (ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်)
၅။ ကမ္ဘာ့စာပို့တိုက်နေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်)
၆။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်)
၇။ ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်)
၈။ ကမ္ဘာ့ဆေးလိပ်မသောက်ရေးနေ့	- (မေလ ၃၁ ရက်)
၉။ ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့	- (ဇွန်လ ၅ ရက်)
၁၀။ ကမ္ဘာ့မိခင်နို့တိုက်ကျွေးရေးနေ့	- (ဩဂုတ်လ၊ ပထမပတ်)
၁၁။ ကမ္ဘာ့မျက်မမြင်ပပျောက်ရေးနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်)
၁၂။ ကမ္ဘာ့ရေသယံဇာတနေ့	- (မတ်လ ၂၂ ရက်)
၁၃။ ကမ္ဘာ့သက်ကြီးရွယ်အိုများနေ့	- (အောက်တိုဘာ ၁ ရက်)
၁၄။ ကမ္ဘာ့သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေးနေ့	- (ဇူလိုင်လ ၇ ရက်)
၁၅။ ကမ္ဘာ့အိုဇုန်းလွှာကာကွယ်ရေးနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်)
၁၆။ နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်)
၁၇။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူများနေ့	- (ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်)
၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါး အလွဲသုံးမှုနှင့်တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနေ့	- (ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့)
၁၉။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့	- (ဇူလိုင်လ ပထမပတ် စနေနေ့)
၂၀။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့	- (မတ်လ ၈ ရက်)
၂၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဒီမိုကရေစီနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်)

နှစ်ပတ်လည်ဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ် ရတုအခေါ်အဝေါ်များ

၁။	၁ နှစ်မြောက်	=	စက္ကူရတု
၂။	၂ နှစ်မြောက်	=	ဝွမ်းရတု
၃။	၃ နှစ်မြောက်	=	သားရေရတု
၄။	၄ နှစ်မြောက်	=	ပိုးရတု
၅။	၅ နှစ်မြောက်	=	သစ်သားရတု
၆။	၆ နှစ်မြောက်	=	သကြားရတု
၇။	၇ နှစ်မြောက်	=	သက္ကလပ်ရတု
၈။	၈ နှစ်မြောက်	=	ကြေးရတု
၉။	၉ နှစ်မြောက်	=	ဥဿဖရားရတု
၁၀။	၁၀ နှစ်မြောက်	=	သံဖြူရတု
၁၁။	၁၁ နှစ်မြောက်	=	သံမဏိရတု
၁၂။	၁၂ နှစ်မြောက်	=	ချည်ရတု
၁၃။	၁၃ နှစ်မြောက်	=	ဇာပန်းရတု
၁၄။	၁၄ နှစ်မြောက်	=	ဆင်စွယ်ရတု
၁၅။	၁၅ နှစ်မြောက်	=	သလင်းရတု
၁၆။	၂၀ နှစ်မြောက်	=	ကြွေရတု
၁၇။	၂၅ နှစ်မြောက်	=	ငွေရတု
၁၈။	၃၀ နှစ်မြောက်	=	ပုလဲရတု
၁၉။	၃၅ နှစ်မြောက်	=	ကျောက်စိမ်းရတု
၂၀။	၄၀ နှစ်မြောက်	=	ပတ္တမြားရတု
၂၁။	၄၅ နှစ်မြောက်	=	နီလာရတု
၂၂။	၅၀ နှစ်မြောက်	=	ရွှေရတု
၂၃။	၅၅ နှစ်မြောက်	=	မြရတု
၂၄။	၆၀ နှစ်မြောက်	=	စိန်ရတု
၂၅။	၇၅ နှစ်မြောက်	=	ဒုတိယစိန်ရတု
၂၆။	၉၀ နှစ်မြောက်	=	နဝရတ်ရတု

ရတနာပုံတယ်လီပို့

- ၁။ တည်နေရာ - မန္တလေးတိုင်း၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်၊
မန္တလေးပြင်ဦးလွင် ကားလမ်း မိုင်တိုင် အမှတ် ၂၇
- ၂။ ရည်ရွယ်ချက် - အဆင့်မြင့်ခေတ်မီအိုင်တီပစ္စည်းများ၊ ကွန်ပျူတာ
ပစ္စည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများ
ထုတ်လုပ်ရန်
- ၃။ စီမံကိန်းဧရိယာ - ဧက ၁၀၀၀
- ၄။ ပင်မ တယ်လီပို့အဆောက်အအုံဖွင့်လှစ်ရက် - ၃၀-၆-၂၀၀၆
- ၅။ ရတနာပုံတယ်လီပို့ဖွင့်လှစ်ရက် - ၁၆-၁၂-၂၀၀၇

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နေ့များနှင့် ပြည်နယ်သင်္ကေတများ

- ၁။ ကချင်ပြည်နယ်နေ့ = ဇန်နဝါရီလ (၁၈) ရက်၊ မနောတိုင်။
- ၂။ ကယားပြည်နယ်နေ့ = ဇန်နဝါရီလ (၁၅) ရက်၊ ကိန္နရီ ကိန္နရာ။
- ၃။ ကရင်ပြည်နယ်နေ့ = နိုဝင်ဘာလ (၇) ရက်၊ ဖားစည်။
- ၄။ ချင်းပြည်နယ်နေ့ = ဇန်နဝါရီလ (၃) ရက်၊ အောက်ချင်းငှက်။
- ၅။ မွန်ပြည်နယ်နေ့ = မတ်လ (၁၉) ရက်၊ ဟင်္သာငှက်။
- ၆။ ရခိုင်ပြည်နယ်နေ့ = ဒီဇင်ဘာလ (၁၅) ရက်၊ ဝေသာလီဒင်္ဂါး။
- ၇။ ရှမ်းပြည်နယ်နေ့ = ဖေဖော်ဝါရီလ (၇) ရက်၊ ရှမ်းအိုးစည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ

စဉ်   ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
- ၂။ ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်လီမိတက်
- ၃။ သမဝါယမဘဏ်လီမိတက်
- ၄။ ရတနာပုံဘဏ်လီမိတက်၊ မန္တလေးမြို့
- ၅။ မြဝတီဘဏ်လီမိတက်
- ၆။ ရန်ကုန်မြို့တော်ဘဏ်လီမိတက်
- ၇။ ရိုးမဘဏ်လီမိတက်
- ၈။ မြန်မာအရှေ့တိုင်းဘဏ်လီမိတက်
- ၉။ အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်
- ၁၀။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းဘဏ်လီမိတက်
- ၁၁။ ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်
- ၁၂။ အသေးစားနှင့် အလတ်စား စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၁၃။ ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်လီမိတက်
- ၁၄။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၁၅။ အင်းဝဘဏ်လီမိတက်
- ၁၆။ အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၁၇။ ဧရာဝတီဘဏ်လီမိတက်
- ၁၈။ ယူနိုက်တက်အမရဘဏ်လီမိတက်
- ၁၉။ မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်လီမိတက်
- ၂၀။ နေပြည်တော်စည်ပင်ဘဏ်လီမိတက်
- ၂၀။ Myanmar Microfinance Bank Limited
- ၂၂။ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၂၃။ ရွှေကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၂၄။ ဧရာဝတီတောင်သူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့်
နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ

စဉ် နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ

- ၁။ The Bank of Tokoyo -Mitsubishi UFJ,Ltd (New Licence for Name of Merger)
- ၂။ Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd.
- ၃။ Sumitomo Mitsui Banking Corporation (New Licence for Name of Merger)
- ၄။ United Overseas Bank Ltd.
- ၅။ Bangkok Bank Public Company Ltd.
- ၆။ Industrial and Commercial Bank of China Ltd.
- ၇။ Malayan Banking Berhad (MAYBANK), Malaysia.
- ၈။ Mizuho Corporate Bank Ltd.
- ၉။ Australia and New Zeland Banking Group Limited
- ၁၀။ The Joint Stock Commercial Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV)
- ၁၁။ Shinhan Bank
- ၁၂။ E.Sun Commercial Bank Limited
- ၁၃။ State Bank of India

မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ

(၁၁-၁၁-၂၀၁၅)

၁။	ဦးခင်မောင်လေး(ခ)ဖိုးသောကြာ	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးအောင်လှထွန်း	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁)
၃။	ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၂)
၄။	ဦးမင်းဟန်	ဘဏ္ဍာရေးမှူး
၅။	ဒေါက်တာမောင်မောင်စံ	စာရင်းစစ်
၆။	ဦးဟန်ညွန့်(ဦးဟန်ညွန့်ဥပဒေ)	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးတင်မောင်အေး	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဇေယျ	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးမြင့်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာတင်လှိုင်(ဘိုးလှိုင်)	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးအုန်းကြိုင်(ဟံသာဝတီဦးအုန်းကြိုင်)	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒေါက်တာတင်ထွန်း(သထုံတင်ထွန်း)	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဦးချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဦးသိမ်းစိုး	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ပါမောက္ခဒေါက်တာဦးမြင့်မောင်မောင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ဒေါက်တာဇော်သန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ဦးမျိုးမင်းယု(ခ)ဦးမျိုးကိုမျိုး	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ဦးဇေယျာလှိုင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ဦးခိုင်မြတ်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်
၂၀။	ဦးဟံသာညိုနိုး(အေဂျင်စီ)	အဖွဲ့ဝင်
၂၁။	ဦးသီဟစော	အတွင်းရေးမှူး
၂၂။	ဒေါ်သင်းသင်းသာ	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁)
၂၃။	ဦးကျော်စွာမင်း	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၂)

စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်၏ပေတံ (SMART)

- (က) S = Specific = တိကျရမည်။
- (ခ) M = Measurable = တိုင်းထွာနိုင်ရမည်။
- (ဂ) A = Attainable = ရယူနိုင်ရမည်။
- (ဃ) R = Realistic = အမှန်ဖြစ်ရမည်။
- (င) T = Trackable = လုပ်ကြည့်နိုင်ရမည်။

အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ၏အခြေခံအချက်များ

လွတ်လပ်သောအများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ (PSM-Public Service Media)၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် - (PSM ကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် လက်ရှိကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်)

- (က) နိုင်ငံသားအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုမည်။
- (ခ) လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ ကွဲပြားခြားနားတဲ့အမြင် အများအကျိုးစီးပွားကို ထင်ဟပ်နေရမည်။
- (ဂ) ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော တိကျခိုင်မာမျှတပြီး ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျတဲ့သတင်းများ ဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) ပြောရေးဆိုခွင့်နည်းပါးတဲ့ လူနည်းစုများ၊ အုပ်စုများ၏ သဘောထားများ၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို အလေးဂရုပြုရမည်။
- (င) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးများမှကင်းလွတ်ပြီး အယ်ဒီတာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အပြည့်အဝကျင့်သုံးရမည်။
- (စ) ဘဏ္ဍာရေးလွတ်လပ်မှု (Financial Indenpendence)ဖြစ်စေမည့် အရင်းအမြစ်များရှိရမည်။

စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များ

မြန်မာနိုင်ငံစာနယ်ဇင်းကောင်စီ(ယာယီ)၏ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်တွင် ပဉ္စမအကြိမ်အစည်းအဝေး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) သတင်းမီဒီယာတစ်ခုက ဖော်ပြထားသောသတင်းတိုင်း အချက်အလက် တိကျမှန်ကန်ရန်နှင့် တတ်နိုင်သမျှ ပြည့်စုံရန် စိစစ်ရမည်။
- (ခ) တိကျမှန်ကန်မှုမရှိသော သတင်းကိုဖော်ပြမိ၍ ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာမီဒီယာသည် အမြန်ဆုံးပြန်လည် ပြင်ဆင်ဖော်ပြပေးရမည်။ သတင်းမှန်ဖြေရှင်းချက်ကိုလည်း ယင်းသတင်းထည့်သွင်းသည့်နေရာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးစာမျက်နှာတွင် ထင်ရှားစွာဖော်ပြပေးရမည်။
- (ဂ) သတင်းပေးသူ (သို့မဟုတ်)သတင်းရင်းမြစ် (Source)၏ အမည်နာမ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကာယကံရှင်၏ဆန္ဒနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းဆင်ခြင်ရမည်။ ယုံကြည်၍ ထုတ်ဖော်အသိပေးလိုက်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်းထားရမည်။
- (ဃ) တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးဆဲအမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မီဒီယာတွင် ရေးသား ဖော်ပြရာ၌ တရားရုံးတော်က ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းမပြုသေးသမျှကာ လပတ်လုံး တရားစွဲဆိုခံရသူအား အပြစ်ကင်းစင်သူတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်ယူ ရမည်။
- (င) သတင်းများရယူရေးသားရာ၌ မိမိကိုယ်စားပြုသည့် သတင်းမီဒီယာအမည် ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို၍ သတင်းရယူရမည်။
- (စ) သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးစသည်တို့အသွင်ဖြင့် ထည့်သွင်းသော ကြော်ငြာများကို ကြော်ငြာဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားအောင် ဖော်ပြရမည်။
- (ဆ) သတင်းရေးသားရာတွင် ရေးသူ၏အာဘော် လုံးဝမပါဝင်စေရ။ ဘက်လိုက် ရေးသားခြင်းမပြုရ။
- (ဇ) အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားအတွက် ရေးသင့်ရေးထိုက်သည်မှအပ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ဂုဏ် သိက္ခာကို ထိခိုက်စေသောအရေးအသား နိုင်ငံသားတစ်ဦး၏အခွင့်အရေး ကို ထိပါးသော အရေးအသားများရှောင်ကြဉ်ရမည်။

- (ဈ) သတင်းရေးသားရာတွင် ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ည) ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ လူမျိုးတို့ကိုအကြောင်းပြု၍ ခွဲခြားဝေဖန်လှုံ့ဆော်ရေးသားခြင်းမပြုရ။
- (ဋ) စာနယ်ဇင်းသမားများအားလုံး မည်ကဲ့သို့သောအခွင့်အရေး တံစိုးလက်ဆောင်ကြောင့်မျှ မိမိ သို့မဟုတ် အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်၏အကျိုးငှာ ဘက်လိုက်ရေးသားဖော်ပြခြင်းမပြုရ။
- (ဌ) စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ သြဇာကြောင့် မမှန်မကန်ရေးသားခြင်းမပြုရ။
- (ဍ) သူတစ်ပါးဖန်တီးထားသော သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးများကို မူရင်းဖန်တီးသူ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ကူးယူဖော်ပြခြင်းမပြုရ။ ခွင့်ပြုချက်ရပြီး ဖော်ပြလျှင်လည်း မူလရင်းမြစ်ကိုဖော်ပြပေးရမည်။
- (ဎ) အီလက်ထရွန်နစ်နည်းပညာဖြင့် ထုတ်လွှင့်သော အင်တာနက်၊ လူမှုကွန်ရက်များစသည့် နည်းလမ်းများမှ တစ်ဆင့်ရသောသတင်းများသည် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေအခိုင်အမာမပြနိုင်က ပြန်လည်ကူးယူဖြန့်ချိခြင်းမပြုရ။
- (ဏ) အများပြည်သူ၏ ကိုယ့်ကျင့်တရားထိခိုက်ပျက်ပြားစေမည့် ရေးသားဖော်ပြမှုများ၊ ညစ်ညမ်းမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးမျှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမပြုရ။

မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသောကျမ်းများနှင့် ရေးသားပြုစုသူများ

(က) စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း/ ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်း	- ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
(ခ) ဝေါဟာရတ္ထပကာသနီကျမ်း	- ကျော်အောင်စံထားဆရာတော်
(ဂ) လောကနီတိကျမ်း	- စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး
(ဃ) ဇာတ်တော်ကြီး (၁၀) ဘွဲ့	- မင်းဘူးဆရာတော် ဦးဩဘာသ
(င) မာဃဒေဝလင်္ကာသစ်	- မန်လည်ဆရာတော်
(စ) လောကသာရပျို့	- ရခိုင်သူမြတ်
(ဆ) တိလောကဆုံးမစာ	- ရှင်မဟာသီလဝံသ
(ဇ) ၁၂ လရာသီဘွဲ့	- ဦးပုည/လက်ဝဲသူနွဲ့ရာအမတ်ကြီး

(ဈ)	ဂါထာ-၆၀ ပျို့	- ရှင်အုန်းညို
(ည)	လယ်သမားဘွဲ့၊ ထန်းသမားဘွဲ့	- ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ
(ဋ)	လောကသာရဆုံးမစာ	- ကန်တော်မင်းကျောင်းဆရာတော်
(ဌ)	ပုတ္တောဝါဒပျို့	- ဆားတုံဆရာတော်
(ဍ)	မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး	- ဦးကုလား
(ဎ)	သေနင်္ဂဗျူဟာပျို့	- လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီး
(ဏ)	ဂမ္ဘိသာရပျို့	- ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ
(တ)	ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း	- ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်

ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး

- ၁။ ရှင်ဥတ္တမကျော်
- ၂။ ရှင်မဟာသီလဝံသ
- ၃။ ရှင်အုန်းညို
- ၄။ ရှင်ခေမာ

နဝဒေးအမည်ဖြင့် ထင်ရှားသောစာဆိုတော်များ

- ၁။ တောင်ငူနဝဒေး
- ၂။ ဇင်းမယ်နဝဒေး
- ၃။ ပြည်နဝဒေး
- ၄။ စလင်းနဝဒေး
- ၅။ ဝတ်မစွတ်နဝဒေး

အင်းဝခေတ်နှောင်းပိုင်းတွင် ထင်ရှားသောအမျိုးသမီးစာဆိုတော်(၂)ဦး

- ၁။ နန်းတွင်းမိညို
- ၂။ နန်းတွင်းမိဖြူ

ဘာသာလေးမျိုးဖြင့် ရေးထိုးထားသောကျောက်စာ

- ၁။ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ (ပျူ၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ပါဠိလေးဘာသာဖြစ်သည်)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချီးမြှင့်လျက်ရှိသော စာပေဆုများ

၁။ အမျိုးသားစာပေဆု	၄။ ဆရာဝန်တင်ရွှေဆု
၂။ စာပေဗိမာန်စာပေဆု	၅။ သုတစွယ်စုံစာပေဆု
၃။ ပခုက္ကူဦးအုန်းဆု	၆။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေဆု

အရှေ့တောင်အာရှစာပေဆုရှင်များ

၁။	စည်သူဦးကြည်အေး	ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	၁၉၉၈
၂။	စည်သူဦးကျော်အောင်	ကျော်အောင်	၁၉၉၉
၃။	စည်သူဒေါ်ရင်ရင်	စောမုံညင်း	၂၀၀၀
၄။	စည်သူဦးထင်ကြီး	တက္ကသိုလ်ထင်ကြီး	၂၀၀၁
၅။	ဦးစိန်ဝင်း	မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)	၂၀၁၃
၆။	ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း	ကြူကြူသင်း	၂၀၁၄
၇။	စည်သူဦးတင်လှိုင်	လယ်တွင်းသားစောချစ်	၂၀၁၅

အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုရှင်များ

၁။	စည်သူဦးလှကြိုင်	ပါရဂူ	၂၀၀၁
၂။	စည်သူဦးထင်ဖတ်	မောင်ထင်	၂၀၀၂
၃။	စည်သူဦးဌေးမောင်	ဌေးမောင်	၂၀၀၃
၄။	စည်သူဦးလေးမြိုင်	လေးမြိုင်	၂၀၀၄
၅။	စည်သူဒေါ်ရင်ရင်	စောမုံညင်း	၂၀၀၅
၆။	စည်သူဒေါ်ကြန်	မကြန်	၂၀၀၆
၇။	စည်သူဦးကြည်အေး	ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	၂၀၀၇
၈။	စည်သူဒေါက်တာကျော်စိန်	ဒေါက်တာကျော်စိန်	၂၀၀၈
၉။	စည်သူဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	၂၀၀၉
၁၀။	စည်သူဒေါက်တာသော်ကောင်း	ဒေါက်တာသော်ကောင်း	၂၀၁၀
၁၁။	စည်သူဦးဝင်းမောင်	မင်းယုဝေ	၂၀၁၁
၁၂။	ဒေါ်ခင်ဆွေဦး	ခင်ဆွေဦး	၂၀၁၂
၁၃။	ဦးအောင်သင်း	အောင်သင်း	၂၀၁၂
၁၄။	ဦးတင်မောင်	သိပ္ပံမှူးတင်	၂၀၁၂
၁၅။	ဒေါက်တာခင်အေး	မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)	၂၀၁၃
၁၆။	စည်သူဦးတင်လှိုင်	လယ်တွင်းသားစောချစ်	၂၀၁၃
၁၇။	ဦးမြင့်ကြည်	တက္ကသိုလ်မြတ်စိုး	၂၀၁၃
၁၈။	ဦးဝင်းဖေ	မြဇင်	၂၀၁၄

၁၉။	ဦးခင်မောင်စိုး	မောင်ပေါ်ထွန်း	၂၀၁၄
၂၀။	ဦးကိုလေး	ကိုလေး(အင်းဝဂုဏ်ရည်)	၂၀၁၄
၂၁။	ဦးဝင်းမွန်	တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်	၂၀၁၅

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းဌာနရုံးခွဲဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုထားသည့် ပြည်ပသတင်းဌာနများ

စဉ်	သတင်းဌာန	နိုင်ငံ	ခွင့်ပြုသည့်ရက်စွဲ
၁။	Xinhua	တရုတ်	၁၉-၅-၁၉၇၂
၂။	Kuming Daily	တရုတ်	၁၇-၇-၂၀၀၇
၃။	AP	အမေရိကန်	၁-၄-၂၀၁၃
၄။	NHK	ဂျပန်	၁-၄-၂၀၁၃
၅။	Kyodo	ဂျပန်	၂၃-၄-၂၀၁၃
၆။	CCTV	တရုတ်	၁၀-၉-၂၀၁၃
၇။	AFP	ပြင်သစ်	၁၁-၉-၂၀၁၃
၈။	CNA	စင်ကာပူ	၂၀-၉-၂၀၁၃
၉။	BBC	အင်္ဂလန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၀။	Reuters	အမေရိကန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၁။	Nikkei Shimbun	ဂျပန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၂။	VOA	အမေရိကန်	၂၆-၁-၂၀၁၄
၁၃။	ABC	ဩစတြေးလျ	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၄။	Asahi Shimbun	ဂျပန်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၅။	Yunnan Radio and Television	တရုတ်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၆။	CRI (China Radio International)	တရုတ်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၇။	TV Asahi Corporation	ဂျပန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၈။	RFA (Radio Free Asia)	အမေရိကန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၉။	Mainichi Shimbun	ဂျပန်	၂-၁၀-၂၀၁၄

စံပြကျေးရွာတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ

- ၁။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးရုံးနှင့်စာကြည့်တိုက်
- ၂။ အားကစားကွင်းနှင့်ဘုံမြေ
- ၃။ စာသင်ကျောင်း
- ၄။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး
- ၅။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
- ၆။ ရေရရှိရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေး
- ၇။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး
- ၈။ ရွာတံခါး၊ ရွာစည်းရိုး၊ အိမ်စည်းရိုး
- ၉။ ဘုရားကျောင်းကန်၊ သာသနိကအဆောက်အဦ
- ၁၀။ ဈေး၊ ဈေးမြေနေရာ
- ၁၁။ လုံခြုံရေးအဖွဲ့များနှင့်မီးကင်း၊ ရေကင်း
- ၁၂။ အရိပ်ရပင်များနှင့်ထင်းစိုက်ခင်း
- ၁၃။ အစိုးရမဟုတ်သောလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ
- ၁၄။ ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး
- ၁၅။ သုဿာန်စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ကင်းထောက်အဖွဲ့

ကင်းထောက်ဟူသည် စစ်သဘောမပါ။ နိုင်ငံရေးမစွက်။ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းသက်သက်ကိုသာ ဆောင်ရွက်ကြသူများဖြစ်သည်။ ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ တာဝန်သိသော နိုင်ငံသားကောင်းများ ဖြစ်လာရေးအတွက် လူငယ်၊ လူရွယ်များကို ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့သို့ ပံ့ပိုးပေးရာတွင် လူငယ်၊ လူရွယ်များ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်စေရန် ပြုပြင်ပေးပြီး မိမိကိုယ်ကိုမိမိအားကိုးတတ်ခြင်း၊ လူကြီးမိဘတို့၏ ဆုံးမသွန်သင်မှုများကို ရိုသေလိုက်နာတတ်ခြင်းစသည် အလေ့အထကောင်းများရရှိအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးကြရသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးပြီး သစ္စာစောင့်သိရိုသေကြသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိအားကိုးနိုင်ရုံမျှမက လူမှုလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်မှု ရှိရမည့်အပြင် အခြားသူများအတွက် အသုံးကျသော နိုင်ငံသားကောင်းဖြစ်လာစေရန် ကြိုးပမ်းကြရသည်။ သဘာဝကိုလေ့လာလျက် လောကပတ်ဝန်းကျင်ကို စူးစမ်းတတ်ရသည်။ ကြင်နာ

စိတ်ကိုမွေးမြူကာ လူတိုင်းကို မိတ်ဆွေသင်္ဂဟအဖြစ် သဘောထားရသည်။ ယူနီဖောင်းဝတ်ဆင်ကြသော်လည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြသူများဖြစ်သည်။ ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၌ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရန်နှင့် ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို စနစ်တကျဖွဲ့စည်းရန် ကင်းထောက်ယူနီဖောင်းကို တီထွင်သတ်မှတ်ထားသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် ကာကီအင်္ကျီ၊ ကာကီရောင် သို့မဟုတ် အပြာရောင်ဘောင်ဘီတို၊ အဖွဲ့အလိုက် အရောင်အမျိုးမျိုးရှိသော လည်စည်း၊ ထိပ်တွင်ချိုင့်လေးခုပါဦးထုပ်တို့ကို ဝတ်ဆင်လျက် ဖလားဒါးလီးခေါ် သုံးရွက်မြွှာပုံသဏ္ဌာန်ရှိ ကင်းထောက်တံဆိပ်ကိုဝတ်ဆင်ရသည်။ ယူနီဖောင်းမှာ နောင်တွင်မိမိတို့ အသင်းအဖွဲ့အလိုက် သတ်မှတ်ဝတ်ဆင်လာကြသည်။ ကင်းထောက်လူငယ်များသည် ကင်းထောက်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ကြသောအခါ စိတ်ဓာတ်အလွန်တက်ကြွလာကြကာ မြင့်မြတ်သောသောစိတ်ထားကို မွေးမြူလာကြသည်။ ထို့ပြင် ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၏ မူလအခြေခံသဘောတရားများနှင့် ညီညွတ်စေရန် သဘာဝတရားကို လေ့လာခြင်း၊ တောတောင်ရေမြေတို့၏ အခြေအနေကို စူးစမ်းခြင်း၊ တောစခန်းထွက်ခြင်း၊ ခရီးသွားခြင်း၊ တောတွင်းခြေရာခံလိုက်ခြင်း၊ ရွှေ့ဆောင်တီထွင်လုပ်ကိုင်ခြင်းစသော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြရသည်။ ကင်းထောက်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ ‘အစဉ်အသင့်’ ဟူ၍ဖြစ်သည့်အတိုင်း မည်သည့်အရေးပေါ်ကိစ္စတာဝန်ကိုမဆို ဖြတ်ထိုးဉာဏ်ဖြင့် လျှင်မြန်စွာ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ‘အစဉ်အသင့်’ဟူသည့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ‘Be prepared’ကို မြန်မာမှုပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။

ကင်းထောက်လူလင်တို့သည် သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် သုံးချက်ဖြစ်သော **တိုင်းပြည်နှင့် အမျိုးဘာသာ သာသနာကို စောင့်ရှောက်ရန်၊ သူတစ်ပါးကို အမြဲကူညီရန်နှင့် ကင်းထောက်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတို့ကို လိုက်နာရန်** သစ္စာပြုရပါသည်။ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း ၁၀ ချက်မှာ **ယုံကြည်ခံထိုက်ခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ ကူညီခြင်း၊ ခင်မင်ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးခြင်း၊ ကြင်နာခြင်း၊ အမိန့်နာခံခြင်း၊ ပျူငှာခြင်း၊ ခြိုးခြံချွေတာခြင်းနှင့် ရဲရင့်ခြင်း** တို့ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့က သန့်ရှင်းခြင်းနှင့် ရိုသေလေးစားခြင်းတို့ကို ထပ်တိုးထားပါသည်။ ကင်းထောက်ဆောင်ပုဒ်မှာ **အစဉ်အသင့် (Be Prepared)** ဖြစ်ပြီး၊ ကြွေးကြော်သံ (Slogan)မှာ **နေ့စဉ်ပြုဖွယ်တစ်ခု ကောင်းစွာပြုရန် (One good turn a day)** ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဟောင်ကောင်၌ ကျင်းပခဲ့သည့် (၃၅) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးညီလာခံတွင် မြန်မာနိုင်ငံအား ကမ္ဘာ့ကင်းထောက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးကင်းထောက်အဖွဲ့ကို ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးငါးခု

ဖြစ်သည့် အာဖရိက၊ အာရပ်၊ အာရှ-ပစိဖိတ်၊ ဥရောပနှင့် Western Hemisphere ဒေသတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ထိုသို့ လက်ခံနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာအမျိုးသမီး ကင်းထောက်များအား ကမ္ဘာ့ ကင်းထောက်အဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ (၃၅) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးကင်းထောက်ညီလာခံတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်အဖြစ် လျှောက်ထားခဲ့ကြသည့် နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံမှာ တောင်ဆူဒန်၊ ဆွီဒင်နှင့် ကူရာကာအိုကျွန်းစုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ဒေသများ

ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုးနှင့် သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ ပျူရှေးဟောင်းသုံးမြို့အား ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် ဇွန် ၂၂ ရက်တွင် ကာတာနိုင်ငံဒိုဟာမြို့၌ ကျင်းပသည့် (၃၈)ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ အမွေအနှစ် ကော်မတီအစည်းအဝေး 38th Session of the World Heritage Committee (Doha 2014) က အတည်ပြုသတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

ဤကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပထမဆုံးအကြိမ် ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ခံရမှုဖြစ်ပြီး မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားစွာ တည်ရှိမှုကို ကမ္ဘာကလက်ခံပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကို ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်က ပျူမြို့ဟောင်း သုံးမြို့၊ မြောက်ဦး၊ ပြဒါးလင်းဂူ၊ အင်းလေးကန်၊ မင်းကွန်းဒေသ၊ မန္တလေး၊ အင်းဝ၊ ဟံသာဝတီဟူသည့် ရှေးဟောင်းနေရာဒေသရှစ်ခုအား အဆိုပြုအမွေအနှစ်အဖြစ် တင်သွင်းခဲ့သည်။

အဆိုပါ အဆိုပြုအမွေအနှစ် ရှစ်ခုအနက် မြို့ပြယဉ်ကျေးမှု အစောဆုံးထွန်း ကားခဲ့ခြင်း၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အစောဆုံးထွန်းကားခဲ့သည့် ရှေးမြို့ဟောင်းအဖြစ် ထင်ရှားစွာ ကြွင်းကျန်နေခဲ့ခြင်း၊ ပုဂံခေတ်အားလက်ရာမြောက်မှု ယဉ်ကျေးမှုအဆင့် မြင့်မားမှုကို ပေါက်ဖွားလာအောင် မျိုးစေ့ချပေးခဲ့ခြင်းတို့၏ အကောင်းဆုံးပြယုဂ် ဖြစ်သော ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာ ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့အား Serial Nomination အဖြစ် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းတင်သွင်းရန် ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ

စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် UNESCO World Heritage Center နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်က စတင် ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစောဆုံးမြို့ပြများဖြစ်ခြင်း၊ လွန်စွာရှေးကျပြီး ကြံ့ခိုင်မှုအားနည်းနေခြင်း၊ မြေပေါ်အမွေအနှစ်အထောက်အထားကြွင်းကျန်မှုနည်းပါးနေခြင်း၊ မြန်မာများပင်လျှင် ပျူခေတ်အမွေအနှစ်၏ အရေးပါမှုတန်ဖိုးရှိမှုကို ဂဿနာသိသူနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် အမြန်ဆုံးကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန်လိုအပ်နေပြီဖြစ်သည့် ရှေးဟောင်းမြို့များဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဦးစားပေး၍ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်တင်သွင်းရန် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီသို့ တင်ပြခဲ့သော Nomination Dossier အား ICOMOS က စိစစ်ခဲ့ရာ အချို့အားနည်းချက်၊ ယူဆမှုမှားယွင်းမှုများကြောင့် Defes ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖွဲ့သို့ Pyu Com အနေဖြင့် ပြန်လည်ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ခြင်း၊ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီဝင် ၂၁ နိုင်ငံနှင့်လည်း အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအစည်းအဝေးတွင် UNESCO ၏အားပေးမှုနှင့် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီဝင် ၂၁ နိုင်ငံ၏ ထောက်ခံမှုများကြောင့် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ UNESCO ၏ ယနေ့ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုးနှင့်သရေခေတ္တရာတို့သည် လွန်ခဲ့သောနှစ် ၂၀၀၀ ကျော်မှစတင်၍ အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာပျံ့နှံ့ခဲ့သည်ကို သက်သေပြလျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့အပြင် ယင်းမြို့ဟောင်းများသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး မြို့တော်များဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါခေတ်များအတွင်း ဆန်းသစ်သော နည်းပညာများဖြစ်သည့် အရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အရည်ဖိအားသုံး အတတ်ပညာ၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာ၊ အုတ်ဖိုပညာနှင့် ပန်းပဲဆိုင်ရာ အတတ်ပညာတို့ဖြင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းမွန်သော မြို့ပြစီမံကိန်းနှင့်အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခြင်းတို့သည် အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း စံပြအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနသည် အီတလီငွေကြေးထောက်ပံ့သော စီမံကိန်းတစ်ခုမှတစ်ဆင့် ယူနက်စကို၏ ထောက်ပံ့ကူညီမှုရယူပြီး ယခုကဲ့သို့ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်စာရင်းဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးစာအုပ်

မဟာလောကမာရ်ဇိန် ကုသိုလ်တော်ကျောက်စာ (နိုင်ငံတကာစာရင်းဝင်သောနှစ် ၂၀၁၃ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်)

မန္တလေးမြို့ မဟာလောကမာရ်ဇိန် ကုသိုလ်တော်ကျောက်စာများအား ကမ္ဘာ့ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ရောက်မှု အထိမ်းအမှတ် (UNESCO Memory of the World Logo) ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်အခမ်းအနားကို မေ ၈ ရက်က အောင်မြေသာစံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကုသိုလ်တော်ဘုရားဝင်မုခ်ဦး ရှေ့၌ကျင်း ပသည်။

ယူနက်စကို၏ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်အစီအစဉ် (Memory of the world Programme)၏ ရည်ရွယ်ချက်များဖြစ်သော ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်များကို သင့်လျော်သောနည်းလမ်းဖြင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် မူရင်းအမွေအနှစ်ပစ္စည်းများထိခိုက်ပျက်စီးမှု နည်းပါးစေရန်အတွက် ယင်းအမွေအနှစ်ကို မိတ္တူပြုလုပ်၍ အသုံးပြုခြင်းကို အားပေးရန်၊ ဥပဒေနှင့်အခြားကန့်သတ်ချက်များကို လေးစားလိုက်နာ၍ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်များကို Digitization ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကတ်တလောက်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးဆိုင်ရာ အသုံးပြုနိုင်မှုကို အထောက်အကူပြုရန်၊ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းဝင်အမွေအနှစ်စာရင်း၊ မီဒီယာ၊ ကြော်ငြာခြင်းနှင့်သတင်းပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းများ ပြုလုပ်၍ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်၏ အရေးပါထင်ရှားမှုကို ကမ္ဘာအနှံ့သိရှိစေရေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန် စသည့်အချက်များနှင့် အကျိုးဝင်၍ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းဝင် အမွေအနှစ်စာရင်း၊ မီဒီယာ၊ ကြော်ငြာခြင်းနှင့်သတင်းပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းများပြုလုပ်၍ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်၏ အရေးပါထင်ရှားမှုကို ကမ္ဘာအနှံ့သိရှိစေရေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန် စသည့်အချက်များနှင့် အကျိုးဝင်၍ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည့် မန္တလေးမြို့၏ သမိုင်းဝင်ကုသိုလ်တော်ဘုရားတွင် ကျောက်စာချပ်ရေ စုစုပေါင်း ၇၂၉ ချပ်ရှိပြီး သက္ကရာဇ် ၁၈၆၈ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်ကျမ်းတစ်ခုလုံးကို ကျောက်စာထက်တွင် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်အဖြစ် ခံနိုင်ရည်ရှိစွာ ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောက်စာတစ်ချပ်ချင်းစီကို ကျောက်စာရုံများတွင် ထားရှိခဲ့ပြီး ကုသိုလ်တော်ဘုရားအတွင်းတွင် ယနေ့တိုင်တည်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

၁၈၇၁ ခုနှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းသည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ထိုပွဲတွင် ကျောက်စာချပ် ၇၂၉ ချပ်၌ အက္ခရာတင်ထားသည့် ပိဋကတ်သုံးပုံကို အတည်ပြုစစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းများတွင် တွေ့ရသည်။ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တွင်

ယင်းကျောက်စာချပ်များပေါ်၌ ထွင်းထုသည့် ပိဋကတ်သုံးပုံစာသားများကို ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း အတွဲ(၃၈)တွဲ ထုတ်ဝေခဲ့ကာ ၎င်းသည်ကျောက်စာမူအမှန် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးယူနက်စကို၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေဖြစ်လာသည့် အင်းလေးကန်ဒေသ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန် ၈ ရက်မှ ၁၂ ရက်အထိ ကျင်းပလျက်ရှိသည့် (၂၇)ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့(ယူနက်စကို)၏ လူသားနှင့်ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကောင်စီအစည်းအဝေး၌ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ကြီးခရိုင် ညောင်ရွှေမြို့နယ်ရှိ အင်းလေးကန်ဒေသကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဇီဝအဝန်းနယ်မြေ (Biosphere Reserve)အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

အင်းလေးကန်ဒေသသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သဘာဝကုန်းတွင်း ရေကန်များအနက် ဒုတိယအကြီးဆုံးကန်လည်းဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်၏ မူလရေပြင်နယ်နိမိတ်မှာ တဖြည်းဖြည်း ရေပြင်ဧရိယာကျဉ်းမြောင်းလာပြီး ရေတိမ်ကောမှု၊ နုန်းပို့ချမှု၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု၊ လူဦးရေတိုးပွားနေထိုင်လာမှုနှင့်ရေဝေရေလဲဒေသများတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများကြောင့် အင်းလေးကန်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ စတင်ကာ စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အင်းလေးကန်သည် ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း)တောင်ကြီးခရိုင် ညောင်ရွှေမြို့နယ်တွင် တည်ရှိပြီး အလျား ၂၁ ကီလိုမီတာ၊ အနံ ၁၁ ကီလိုမီတာခန့် ကျယ်ဝန်းပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ကီလိုမီတာ ၁၅၀၀ ခန့်တွင် တည်ရှိနေသည့် ကုန်းတွင်းရေချိုအိုင်ဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်အတွင်းသို့ တာယောချောင်း၊ သန်းတောင်ချောင်း၊ အင်းတိမ်ချောင်း၊ သလဲဦးချောင်းတို့စီးဝင်ပြီး တောင်ဘက်ရှိ ကယားပြည်နယ်သို့ ဘီးလူးချောင်းအဖြစ် စီးဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အင်းလေးကန်ဒေသ၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအဖြစ် ဧရိယာဟက်တာ ၄၈၉၇၂ကို လွှမ်းခြုံမှုရှိပြီး ငှက်မျိုးစိတ် ၂၇၀၊ ငါး ၄၃မျိုး၊ လိပ်သုံးမျိုး၊ လိပ်ပြာ ၉၄မျိုး၊ ကုန်းနေရေနေ သတ္တဝါ ၃၄မျိုး၊ ကျက်စားနေထိုင်လျက်ရှိပြီး ဆေးဖက်ဝင်အပင် ၅၂၇ မျိုးနှင့် သစ်ခွ ၁၃၅မျိုးတို့ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိရာ ဒေသလည်း ဖြစ်သည်။

ယူနက်စကို၏ လူသားနှင့်ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ အစီအစဉ်ကို ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူသားနှင့်ဇီဝအဝန်း ကွန်ရက်ကို လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့အကြား ဆက်နွှယ်မှုပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဂေဟစနစ်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ သိရှိမှုအခြေအနေထူးခြားကောင်းမွန်သည့် နေရာဒေသများတွင် လူသားများ၏ ယှဉ်တွဲနေထိုင်မှုနှင့်အတူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကြီး (၃)ရပ်တို့ကို ဟန်ချက်ညီစွာ ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ (Biosphere Reserve) များအဖြစ် သတ်မှတ် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ်လည်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ သတ်မှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အင်းလေးကန်ဒေသ၏ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားရေးမြှင့်တင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်းယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆက်နွှယ်မှု ညီညွတ်မျှတစွာ တိုးတက်လာစေရန် ထိန်းညှိစီမံအုပ်ချုပ်မည့်စနစ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်စေခြင်းတို့ကို အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး ယူနက်စကို၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေသစ်ဖြစ်လာသည့် အင်းလေးကန်ဒေသကို ဂုဏ်ပြုရေးသားလိုက်ပါသည်။

ဇီဝအဝန်းနယ်မြေနှင့် ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသအဖြစ် အင်းတော်ကြီးကန်ဒေသအား သတ်မှတ်

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ယူနက်စကို အဖွဲ့ချုပ်ရုံး၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇွန် ၁၂ ရက်မှ ၁၅ ရက်အထိ ကျင်းပသည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကော်မတီအစည်းဝေးတွင် ကချင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ အင်းတော်ကြီးကန်ဒေသအား ယူနက်စကိုအဖွဲ့ကြီး၏ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအစီအစဉ် (UNESCO Man and the Biosphere Reserve Programme-MAB) အောက်ရှိ ကမ္ဘာ့ဇီဝအဝန်းနယ်မြေများကွန်ရက်အတွင်း ပါဝင်သည့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေတစ်ခုအဖြစ် အတည်ပြုသတ်မှတ်ခဲ့သည်။

အင်းတော်ကြီးကန်သည် ထူးခြားသည့် ဂေဟစနစ်များနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ကြွယ်ဝမှုတို့ကြောင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံအမွေအနှစ်ဥယျာဉ်တစ်ခုအဖြစ် လည်းကောင်း၊

ကမ္ဘာ့အဆင့်အရေးပါသည့် ငှက်မျိုးစိတ်များကြွယ်ဝမှုနှင့် အခြားထူးခြားသည့် ရေဝပ် ဒေသအင်္ဂါရပ်များ ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသ (Ramsar Site) အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခံခဲ့ရသည်။

မြစေတီကျောက်စာနှင့် အလောင်းမင်းတရား၏ ရွှေပေလွှာတို့ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်း အမွေအနှစ်စာရင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရ

အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စုအဘူဒါဘီမြို့၌ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်မှ ၆ ရက်အထိ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်အစီအစဉ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မတီ၏ (၁၂)ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် လျှောက်ထားမှုပေါင်း ၈၈ ခု အနက် မြန်မာနိုင်ငံမှ တင်သွင်းသော မြစေတီကျောက်စာ၊ မြန်မာနိုင်ငံယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာန၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဗြိတိန်စာကြည့်တိုက်နှင့်ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟန်နိုဗာမြို့ Gottfried Wilhelm Leibniz စာကြည့်တိုက်မှ ပူးပေါင်းတင်သွင်းသော ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟန်နိုဗာမြို့ Gottfried Wilhelm Leibniz Library ရှိ အလောင်းမင်းတရားကြီး၏ ရွှေပေလွှာ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် အပါအဝင် ၄၇ခုကို ယူနက်စကို ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းသတ်မှတ် အတည်ပြုခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ယူနက်စကို၏ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် အစီအစဉ်ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ယခုအချိန်အထိ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်ပေါင်း ၃၄၈ခုကို ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် အာဆီယံနိုင်ငံများဖြစ်သော ကမ္ဘောဒီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဗီယက်နမ်၊ တီမောလက်စ်တေနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် များလည်း ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရပြီးဖြစ်သည်။

မြစေတီကျောက်စာသည် မြန်မာသမိုင်း၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု၊ မြန်မာဘာသာ စာပေလောကတို့တွင် အထူးထင်ရှား၍ အရေးပါသောကျောက်စာဖြစ်သည်။ ထို ကျောက်စာအား သက္ကရာဇ်(၄၇၅)(အေဒီ-၁၁၁၃)ခုတွင် ရေးထိုးခဲ့သည်။ မြန်မာ အက္ခရာဖြင့် ရေးထိုးထားသော ကျောက်စာတို့တွင် ရေးထိုးနှစ်ပါရှိသည့် အစောဆုံး မူလထိုးကျောက်စာတစ်ခုဖြစ်ခြင်း၊ အကြောင်းအရာတစ်မျိုးတည်းကို ကျောက်စာ မျက်နှာလေးဖက်တွင် မြန်မာ၊ ပျူ၊ မွန်၊ ပါဠိဟူ၍ လေးဘာသာအက္ခရာစာများဖြင့် ရေးထိုးထားခြင်းကြောင့် တစ်ဘာသာနှင့်တစ်ဘာသာ နှိုင်းယှဉ်ဆက်စပ်၍ အဓိပ္ပာယ်

ဖော်ယူနိုင်ပြီး ပုဂံခေတ်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော စာအရေးအသားလေးမျိုးစလုံးကို လေ့လာသုတေသနပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ကျောက်စာတိုင်နှစ်တိုင်တွေ့ရှိရာ ကျောက်စာတိုင်အကောင်းကို ပုဂံမြို့တောင်ဘက်မြင်းကပါရွာအနီး မြစေတီဘုရား မြောက်ဘက်ကပ်လျက် ဘုရားအတွင်းမှ တွေ့ရှိရပြီး ပုဂံရှေးဟောင်းသုတေသနပြုတိုက်တွင် ပြသထားသည်။ နောက်ထပ်တစ်တိုင်ကိုမူ အပိုင်းကျိုးသုံးပိုင်းတွေ့ရှိပြီး ဂူပြောက်ကြီးဘုရားအတွင်းတွင် အပိုင်းကျိုးတစ်ပိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထို့နောက် ၁၉၀၄ ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၆) တွင် ပြိုပျက်နေသော မြစေတီဘုရား ရင်ပြင်တော်ပေါ်တွင် ကျောက်စာရုံတည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းပြသထားသည်။ မြစေတီကျောက်စာ၏ အဓိကတန်ဖိုးကြီးမားသော အချက်မှာနှစ်ချက်ဖြစ်ပြီး ပထမအချက်မှာ အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကို ဘာသာလေးမျိုးဖြင့် ရေးထိုးထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယအချက်မှာ အကြောင်းအရာတူဘာသာလေးမျိုးဖြင့် ကျောက်စာတိုင်နှစ်တိုင် ရေးထိုးခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ယခုနှစ် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်း အမွေအနှစ်စာရင်းသို့ တင်သွင်းမှုများအနက် မြန်မာဘုရင် အလောင်းဘုရားက ဗြိတိန်ဘုရင် ဂျော့- ၂ ထံသို့ ပေးပို့ခဲ့သော ရွှေပြားပေါ်တွင် ရေးသားထားသည့် ရွှေပေလွှာရွက်ကို ဂျာမနီနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ်စာရင်းသို့ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံဘက်သို့ သဘောထားတောင်းခံပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ဂျာမနီနိုင်ငံတို့ ပူးတွဲတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤရွှေပေလွှာဂျာမနီနိုင်ငံ ဟန်နိုဗာမြို့ရှိ Gottfried Wilhelm Leibniz စာကြည့်တိုက်တွင် ထိန်းသိမ်းထားရှိသည်။ အဆိုပါ ရွှေပေလွှာသည် အေဒီ ၁၇၅၆ ခုနှစ်တွင် အလောင်းမင်းတရားကြီးက ဗြိတိန်ဘုရင်ဂျော့- ၂ ထံသို့ ချစ်ကြည်ရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်အဖွဲ့အား ဟိုင်းကြီးကျွန်းပေါ်တွင် နေထိုင်ခွင့်ပြုထားကြောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာဖြင့် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်မင်း အချင်းချင်းတန်းတူညီမျှဖြင့် ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာဖြစ်ပြီး ဗြိတိန်ဘုရင်ဂျော့- ၂ က ၎င်းမွေးဖွားရာ ဇာတိဖြစ်သော ဟန်နိုဗာမြို့ စာကြည့်တိုက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့၍ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရွှေပေရွက်လွှာတွင် စာကြောင်းရေ ၁၀ ကြောင်းပါရှိသည်။ ရွှေပေရွက်လွှာပေးပို့သော ရက်စွဲမှာ ၁၇၅၆ ခု၊ မေလရက်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ရွှေပေရွက်လွှာကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဖွဲ့ ဂျာမနီနိုင်ငံသို့ သွားရောက်သည့် ချစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ်တွင် လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရသည်။ ဂျာမနီ

အစိုးရက ယင်းရွှေပေလွှာဒစ်ဂျစ်တယ်မိတ္တူကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးလက်ဆောင်အဖြစ် ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ရွှေပေရွက်လွှာမိတ္တူကို အမျိုးသားပြတိုက်(ရန်ကုန်) တွင် ပြသထားသည်။

ယခုကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏မှတ်တမ်း အမွေအနှစ်များအနက်မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ကုသိုလ်တော် ကျောက်စာများအား စတင်၍ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်း အမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မြစေတီကျောက်စာအား ဒုတိယမြောက်အဖြစ် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်း အမွေအနှစ်စာရင်း (၂၀၁၅)တွင် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရပ်တော်မူဘုရားဖြစ်သည့် လေးကျွန်းစင်္ကြာရပ်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားကြီး

မုံရွာမြို့နယ် ခတက္ကန်တောင်ရွာ၊ မဟာဗောဓိတစ်ထောင်ကျောင်းတိုက်ရှိ လေးကျွန်းစင်္ကြာရပ်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားကြီးသည် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ပထမမဟာဗောဓိတထောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တနာရဒ ဆရာတော်တည်ထားပူဇော်ခဲ့ပြီး ဉာဏ်တော် ၄၂၄ပေဖြင့်သည့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးရပ်တော်မူဘုရားကြီး ဖြစ်သည်။

အထပ်ပေါင်း ၃၃ထပ်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားရှိပြီး အောက်ဆုံးထပ်တွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပုံတော်ကို ပတ္တမြားရတနာတို့ဖြင့် စီခြယ်ပေးထားသည်။ ရပ်တော်မူဘုရားကြီးတွင် ၃၁ဘုံကို အစဉ်အတိုင်းထားရှိတော်မူပြီး အပါယ်လေးဘုံ လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာဘုံနှစ်ဆယ်တို့ကို ပန်းချီဆေးရေးတို့ဖြင့် ခြယ်မှုန်းပူဇော်ထားသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးလျောင်းတော်မူဘုရားကြီး

မြန်မာနိုင်ငံ မုဒုံမြို့ ဝင်းစိန်တောရကျောင်းရှိ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး လျောင်းတော်မူဘုရားကြီးကို ၁၉၉၃ခုနှစ် မတ်လက လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ခုနှစ်က ပြီးစီးခဲ့ကာ အလျားအားဖြင့် ပေ ၉၀၀ရှိကြောင်း လျောင်းတော်မူဘုရားကြီး၏ အတွင်းပိုင်း၌ အခန်းပေါင်းများစွာ ပါဝင်ပြီး အချို့ပန်းချီလက်ရာများနှင့် ပန်းပုလက်ရာများမှာ ဗုဒ္ဓဝင်အကြောင်းအရာများကို ခြယ်မှုန်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သမိုင်းအတွက် အရေးကြီးဆုံးနေရာဖြစ်သည့် ဝန်ကြီးများရုံး

ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ သိမ်ဖြူလမ်းရှိ ဝန်ကြီးများရုံး(အတွင်း ဝန်ရုံး)ကို ၁၉၀၅ ခုနှစ်က မြန်မာကျပ်ငွေ ၂၃သမာသန်းဖြင့် အကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၂၀ ရာစုအစောပိုင်း မြို့ပြအခင်းအကျင်းကို အာရှတိုက်အတွင်း မပျက်မယွင်း တွေ့မြင်နိုင်သေးသော မြို့ပြရှုခင်းကို ပိုင်ဆိုင်ရာ ရန်ကုန်၏ သမိုင်းဝင် မြို့လယ်ဧရိယာအတွင်းတည်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရေးအကြီးဆုံးသော မြို့ပြ အဆောက်အအုံတစ်လုံးဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် လွတ်လပ်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာရေး အတွက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး၌ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြရာ နေရာ ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာလူ့ဘောင်အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစတင်ရေး ဆွဲရာ မြန်မာ့ပထမဆုံး တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကျင်းပခဲ့ရာနေရာ၊ ၂၀ရာစုအစ ပိုင်းတွင် ရွေးကောက်ခံ အစိုးရအဖွဲ့စတင်ရုပ်လုံးပေါ်ခဲ့ရာနေရာ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးများလုပ်ကြံခံရသည့်နေရာ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံမှ လွတ်လပ်ရေးကို ကြေညာရယူပေးခဲ့သည့်နေရာ၊ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ဦးဆုံးထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ရာနေရာနှင့် လွတ်လပ်ပြီး ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံထွန်းကားရာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ် မွေးဖွားပေးခဲ့ရာ အထင်ကရနေရာ ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းတွင် အလွန်အရေးပါရာနေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးလုပ်ကြံခံရသည့် အထိမ်းအမှတ် ကမ္ပည်းကျောက်တိုင်နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို ဦးဆုံးထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့ရာ အလယ်ကွက်လပ်ရှိ အထိမ်းအမှတ်အလံတိုင်လည်း တည်ရှိပါသည်။ ဝန်ကြီးများရုံးသို့ ၁၄-၁၁-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားမှ အဆောက်အဦအား လှည့်ပတ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားတပ်ဆင်

အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားတပ်ဆင်ခြင်းသည် ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့က လုပ်ဆောင်နေသည့် စီမံချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ပြသမိုင်းကြောင်းတွင် အရေးပါခဲ့သည့် အဆောက်အအုံနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကို အထိမ်းအမှတ်ပြုရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်ကို အကောင်

အထည်ဖော်ရန်အတွက် Royal Phillips Corporation မှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၅၀၀၀ကို ထောက်ပံ့ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်အတွင်း သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်သော ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများကို ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့က ယင်းအဆောက်အအုံ၏ သမိုင်းကြောင်းများ၊ အမည်များ၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များကို အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားများပေါ်၌ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်နှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးတပ်ဆင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ပထမဆုံးကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ ၈-၈-၂၀၁၄ ရက်နေ့က တပ်ဆင်ထားရှိကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ ထုတ်ပြန်ထားသည့် စာရင်းများအရ ရန်ကုန်မြို့တော်ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံပေါင်း ၁၈၉ လုံးရှိကြောင်း၊ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကမ္ဘည်းတပ်ဆင်ခြင်းမှာ ပထမဆုံးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြို့တော်ခန်းမ (ပထမမြောက် ၈-၈-၂၀၁၄)

မြို့တော်ခန်းမအဆောက်အအုံသည် ၁၈၈၆ ခုနှစ်မှစ၍ မြူနီစီပယ်အုပ်ချုပ်မှုရုံးစိုက်ရာနေရာဖြစ်ခဲ့ပြီး မူလအနောက်တိုင်းလက်ရာတွင် မြန်မာဗိသုကာဟန်ပေါင်းစပ်ဆောက်လုပ်ထားသည့် ပထမဆုံးမြို့ပြ အဆောက်အအုံဖြစ်ကာ ဗိသုကာပညာရှင်စည်သူဦးတင်ဦး၏ လက်ရာဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမအဆောက်အအုံသည် လုံလောက်သည့် သမိုင်းအချက်အလက်များရှိပြီး ဗိသုကာပိုင်းအရလည်း ထင်ရှားသောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမကို မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဧရာဝတီဘဏ်(ဒုတိယမြောက် ၂၀၁၄)

မြို့တော်ခန်းမနှင့်ကပ်လျက် ယခင်ရိုးကုမ္ပဏီ၊ ထို့နောက်သန်းခေါင်စာရင်းရုံးချုပ်၊ မျက်မှောက်ခေတ်ဧရာဝတီဘဏ်ဖြစ်လာသည့် အဆောက်အအုံဖြစ်ပါသည်။ မူလ-ရိုးကုန်တိုက်(၁၉၀၈-၁၉၁၀)သည် အာရှတိုက်၏ အကြွယ်ဝဆုံးကုန်တိုက်များအနက် တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးရုံးအဖြစ်လည်း အသုံးပြုခဲ့သည်။

အာမေးနီးယန်းဘုရားကျောင်း (တတိယမြောက် ၁-၁၀-၂၀၁၄)

ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းနှင့်ကုန်သည်လည်းထောင်ရှိ The Armenian Apostolic Church of St...John Baptist အာမေးနီးယန်းဘုရား

ကျောင်းကို ၁၈၆၂ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့၌ အာမေးနီးယန်းလူမျိုးများ၏ နောက်ဆုံးကျန်ရှိသော နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ကျော်ကြာ သမိုင်းဝင် အမွေအနှစ်အဆောက်အအုံတစ်ခုအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင်(စတုတ္ထမြောက် ၁၆-၁၀-၂၀၁၄)

၁၉၁၂ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော ရန်ကုန်ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင်နှင့် အတူရှိသော မီးသတ်အဆောက်အအုံကြီးအား ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့(YHT)က စတုတ္ထမြောက်အပြာရောင်ကမ္ဘာ့ဆင်းဘုတ်တပ်ဆင်ခြင်း အခမ်းအနားကို အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်က ကျောက်တံတား မြို့နယ် ဆူးလေးဘုရားလမ်းရှိ ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင် မျက်နှာစာ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့၏ ပထမဆုံးမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ကို ၁၈၈၃ခုနှစ် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယခင်က မီးငြိမ်းသတ်ရာတွင် လူအားဖြင့် ရေငင်ငြိမ်းသတ်ခဲ့ရာမှ မြင်းဖြင့်ဆွဲသော ရေနွေးငွေ့သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် မီးငြိမ်းသတ်သည့်စနစ်ကို ထိုနှစ်မှာပင် ပြောင်းလဲအသုံးပြုခဲ့သည်။ ၁၈၉၀ ပြည့်နှောင်းပိုင်းတွင် ရေပေးဝေမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီး အုတ်အဆောက်အအုံများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့်လည်း မီးလောင်မှုများလျော့ကျခဲ့သည်။

ဗိသုကာလက်ရာကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပေ ၁၀၀ မြင့် မျှော်စင်ကြီးပါရှိသော မီးသတ်အဆောက်အအုံကို ၁၉၁၂ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အက်ဒွပ်ခေတ် ဗိသုကာလက်ရာဖြစ်သည်။ ထိုမျှော်စင်သည် သုံးထပ်အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် မူလအသုံးပြုသည့်ပုံစံအတိုင်း ဆက်လက်အသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်ပြီး သက်တမ်းအားဖြင့် ၁၀၂ နှစ်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီး(ပဉ္စမမြောက် ၂၉-၅-၂၀၁၅)

လူသားတို့၏ သမိုင်းအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်လာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဗြိတိသျှကိုလိုနီ၏ ပထမကျူးကျော်စစ်ကာလ ၁၈၂၇ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးစာတိုက်ကို စစ်တွေမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဓိကဆက်သွယ်ရေးမှာ အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းစွန်းနှင့်ကိုလိုနီနိုင်ငံများအချင်းချင်း ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ခဲ့ပုံရသည်။ ထို့နောက် ၁၈၅၂ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက်စာတိုက်ဖြစ်သော ပဲခူးစာတိုက်ကို အင်္ဂလိပ်တို့က ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် ကမ်းနားလမ်းနှင့် ၃၂လမ်းထောင့်တွင် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးကို စတင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။

အရှေ့တိုင်းသားတို့အကြိုက် စုလစ်မွမ်းချွန်းများကို သံတို့ဖြင့်တန်ဆာဆင်ထားပြီး အနုသုခုမလက်ရာမြောက် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးမှာ ၁၉၃၀ပြည့်နှစ်တွင်

ငလျင်ဒဏ်ကိုပြင်းထန်စွာခံစားခဲ့ရပြီးနောက် ယခုလက်ရှိဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းထောင့်တွင်ရှိသည့် Bulloch Brothers & Co ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းရုံး နေရာတွင် ယနေ့မြင်တွေ့နေရသည့် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးကို ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ် တွင် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးသည် ကမ်းနားလမ်းနှင့်ဗိုလ်အောင်ကျော် လမ်းထောင့် တွင်တည်ရှိပြီး ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၏ ရှေးဟောင်းအမွေ အနှစ် အဆောက်အအုံများစာရင်းဝင် အဆောက်အအုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

၈၅ နှစ်သက်တမ်းရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(ဆဋ္ဌမမြောက် ၁၇-၆-၂၀၁၅)

ကိုလိုနီခေတ် ထင်ရှားသည့်ဘဏ်များအနက် ရန်ကုန်မြို့ပန်းဆိုးတန်းလမ်းမ ကြီး၏ အောက်ဆုံးဘလောက်တွင် ဗိသုကာလက်ရာများဖြင့် ခမ်းနားစွာတည်ဆောက် ထားသော ဂရင်းဒလေဘဏ်သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ဂရင်းဒလေဘဏ်၏ ရန်ကုန်ဘဏ်ခွဲဖြစ်ပြီး ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြန်မာအပါအဝင်ဗြိတိသျှ-အိန္ဒိယတို့တွင် ယင်းဘဏ်မှာ အကြီး ဆုံးဘဏ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ အောင်မြင်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ဆန်းသစ်သည့် ကိုလိုနီခေတ် ဗိသုကာလက်ရာများကို မြင်တွေ့ရပြီး အမြောက် အမွမ်းများဖြင့် လက်ရာမြောက်တည်ဆောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ သိရှိရသည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် နဂိုမူလရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်သည့် ဘဏ်အဖြစ်သို့ ပြန်လည် အသုံးပြုပြီး မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့်မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အဖြစ်လည်းကောင်း လက်ရှိတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုလျက် ရှိသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ကျော် သက်တမ်းရှိ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံ (သတ္တမမြောက် ၉-၈-၂၀၁၅)

စကော့လူမျိုး ဗိသုကာ ဂျွန်ဘာ့ဂ်ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ကာ ၁၉၀၉ ခုနှစ်က စတင် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ သန်းခေါင်စာ ရင်းနှင့် ပြန်တမ်းများကို ပုံနှိပ်ခဲ့ရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် သိမ်ဖြူလမ်း အမှတ် ၂၂၈ရှိ ယခုပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံကို ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ်အထိမ်းအမှတ် အပြာရောင်ကမ္ပည်း တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အအုံကို လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးအချိန်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ် တို့တွင် ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံအဖြစ် ထပ်မံတိုးချဲ့ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဘုတ်အဖွဲ့များနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းများက မှာယူသည့်စာအုပ်၊ စာတမ်းလိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီအောင် ရိုက်နှိပ်ပေးခဲ့သည်။ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ခေတ်မီပုံနှိပ်စက်များမှာယူ၍ ယနေ့တိုင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော်လည်း မူလ လက်ရာမပျက် အခိုင်အခံ့ တည်ရှိနေဆဲ အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။

လောကနတ်အဆောက်အအုံ (အဋ္ဌမမြောက် ၁၈-၉-၂၀၁၅)

ရန်ကုန်မြို့သူ မြို့သားများအားလုံးအခေါ်အရ လောကနတ်အဆောက် အအုံဟု သိရှိရပြီး လွန်ခဲ့သည့် ရာစုတစ်ခုတွင်တော့ ယင်းအဆောက်အအုံကို ဆိုဖဲရ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြခဲ့သည်။

ဖော်ရိန်းမိတ်ဟု အလွယ်တကူခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည့် အချိန်ကာလတွင် ကိုလို နီခေတ် မတိုင်မီကာလတွင် အလွန်ရေပန်းစားခဲ့ပြီး ကိုလိုနီခေတ်အရောက် လူတန်း စားခွဲခြားမှုများသည် ပိုမိုခေတ်စားလာခဲ့ရာတွင် ပြယုဂ်တစ်ခုအဖြစ် ယင်းအဆောက် အအုံကြီးတွင် သံဝေဂရစရာများစွာကို တွေ့ရှိရသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်က မန်ချက်စတာမြို့မှ တင်သွင်းမှာယူကာ ခင်းကျင်း ထားသည့် ကြမ်းခင်းကျောက်ပြားများသည် ယနေ့မြင်တွေ့ရသည် ခေတ်မှီအဆောက် အအုံကြီးများမှ ကြမ်းခင်းများကဲ့သို့ တောက်ပြောင်မှုမရှိတော့သော်လည်း သမိုင်း၏ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ညွှန်းနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ယင်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် ဘဂ္ဂဒက်မြို့မှ ပြောင်းရွှေ့လာ ခဲ့သည့် ဂျူးလူမျိုးကုန်သည်အိုင်းဇက်ဆိုဖဲရ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲပေးခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ရောက် ဗြိတိသျှနှင့် အနောက်တိုင်းသားများ၏ အဆောက်အအုံများတည်ဆောက်ခြင်းဆိုင် ရာ လက်စွဲတော် နာမည်ကျော် ဗိသုကာပညာရှင် သောမတ်ဆွေးလ်က တည်ဆောက် ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရှိရသည်။

ကိုလိုနီခေတ်တစ်လျှောက် လူမျိုးစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံ၊ ဘာသာတရားမျိုးစုံ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်သည့်အားလျော်စွာ လောကနတ်အဆောက်အအုံသည် ရန်ကုန် မြို့၏ အရေးပါဆုံးသော စီးပွားရေးအချက်အချာနေရာများအနက် တစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခင်အီဂျစ်ဆေးပြင်းလိပ်များ၊ မြူးနစ်ဘီယာနှင့်အင်္ဂလန်မှ ချို့ချဉ်စသည့် ဇိမ်ခံပစ္စည်းများ လာရောက်ဝယ်ယူရာ နေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်ပြီး Bank of Burma နှင့် The China Mutual Life Insurance Company အပါအဝင် ဝင်ကြေးနှင့် အာမခံလုပ်ငန်းကြီးများရုံးစိုက်ရာ တစ်ခုလည်းဖြစ်သည့်အပြင် ရိုက်တာကြေးနန်း ကုမ္ပဏီ၊ ဂျာမန်လူမျိုးဓာတ်ပုံပညာရှင်တစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံတိုက်၊ ဂရိသားရေကုန်သည် နှင့် ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုး ဆံပင်ညှပ်ဆရာတို့ပါ အခြေစိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ယခုခေတ် အခေါ်အဝေါ်အရ စူပါစင်တာတစ်ခု အဆင့်ပင်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းရသည်။

၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အဆိုပါအဆောက်အအုံကို အိန္ဒိယစူရတီ ကုန်သည်မိသားစုက ဝယ်ယူခဲ့ပြီး ရန်ဒါရီးယားအဆောက်အအုံအဖြစ် အမည် ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ခဲ့သေးသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် အစိုးရက လွှဲပြောင်း ရယူပြီးနောက် အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် သစ်တောရေးရာဌာနနှင့် မြေညီထပ်တို့တွင် ယခင်အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာနက ဖွင့်လှစ်သည့် အစိုးရကုန်စုံဆိုင်အပါအဝင် ဌာနများစွာ၏ ရုံးခန်းများအခြေစိုက်ရာလည်းဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် လောကနတ်ပန်းချီပြခန်းကို ပထမထပ်တွင် တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ယင်းအဆောက်အအုံကိုလည်း ပြခန်းနာမည်အတိုင်း လောကနတ် ဟုသာခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ လောကနတ်ပြခန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစောဆုံး ခေတ်ပြိုင်ပန်းချီအနုပညာလက်ရာများကို ပြသရာ ပြခန်းများအနက် တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပြခန်းကို စတင်တည်ထောင်သူများသည် မြန်မာ့ရိုးရာပန်းချီပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ လှရီနီ၊ ခင်မောင်(ဘဏ်)နှင့် နာမည်ကျော်ပန်းချီဆရာပေါ်ဦးသက်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

အင်းစိန်ဂျီတီအိုင်ကျောင်း(နဝမမြောက် ၂၀၁၅)

အင်းစိန်ဂျီတီအိုင်ကျောင်းကြီး၏ အတိတ်ကို လေ့လာကြည့်သည့်အခါ ၁၈၉၅ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁ ရက်တွင်မြို့မကျောင်းလမ်းခြံအမှတ်(၂၉၇)တွင် စတင်ဖွင့်လှစ် သော အစိုးရပိုင်စက်မှုလက်မှုကျောင်းကြီးမှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ဝိတိုရိယခေတ် ဗိသုကာလက်ရာများအတိုင်း ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ထူထည်ကြီးမားခြင်း၊ အနုသုခုမလက်ရာများဖြင့် မှန်ကွက်များ၊ ပြတင်းများနှင့် အခန်းတံခါးမကြီးများကို လှပရိုးစင်းစွာခြယ်သထားပြီး အခန်းတိုင်းသည် လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ နေရောင်ကောင်းစွာ ရရှိခြင်းတို့အပြင် အောက်ခံအခင်းအကျင်းမှာလည်း အခန်း၏ အနေအထားနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ စီစဉ်ထားသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။

မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံ (ဒသမမြောက်နှင့် ၁၁ ခုမြောက် ၂၁-၁၂-၂၀၁၅)

ဒသမမြောက်နှင့် ၁၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် မဟာဗန္ဓုလလမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းအကြားရှိ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံ၌ တပ်ဆင် ခဲ့သည်။

အဆိုပါပန်းခြံသည် သမိုင်းဝင်ဆူးလေစေတီတော်၊ မြို့တော်ခန်းမတို့၏ ရှေ့၌ရှိကာ ရန်ကုန်မြို့သမိုင်းတစ်လျှောက်အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ခဲ့ပြီး မြို့ နေပြည်သူလူထုအတွက်လည်း အရေးကြီးသည့်နေရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၈၅၂ ခုနှစ် ဗြိတိသျှတို့ ရန်ကုန်မြို့ပြပုံစံ ရေးဆွဲသည့်အခါ ဤနေရာကို မြေလွတ်အဖြစ်ထားရှိခဲ့ပြီး တန့်ခံစက္ကယားဟု လူသိများခဲ့သည်။ ၁၈၆၇-၁၈၆၈ ခုနှစ်တွင် ရွှံ့ထူထပ်လျက်ရှိသော နေရာဖြစ်နေပြီး မြေဖို့ကာ ပြည်သူများအနားယူသည့် နေရာအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံ မြန်မာနိုင်ငံ၏ကော်မရှင်နာအမည်ကို အစွဲပြု၍ ဖိုက်စက္ကယားဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက ပြန်လည်ပြုပြင်ခဲ့ပြီး Royal Phillips Corporation ကလည်း ပန်းခြံအတွင်း မီးအလင်းပေးစနစ်များ တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။ ယခုအခါ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံသည် နိုင်ငံတကာ ဧည့်သည်များနှင့် မြို့ခံပြည်သူများလာရောက် အပန်းဖြေရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ကုန်သည်လမ်းအဆောက်အဦ (၁၂ ခုမြောက် ၂၉-၄-၂၀၁၆)

၁၂ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကုန်သည်လမ်းရှိ ကိုလိုနီခေတ် နှစ်ထပ်အဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အဦသည် သက်တမ်းနှစ်တစ်ရာကျော်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းမွမ်းမံမှု စတင်ပြုလုပ် ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသံရုံးအဆောက်အဦ (၁၃ ခုမြောက် ၃၀-၅-၂၀၁၆)

၁၃ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကုန်သည်လမ်းရှိ အိန္ဒိယသံရုံးအဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အဦသည် ရန်ကုန်တွင် ပထမဆုံးအိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်အဆောက်အဦဖြစ်သည်။ မူလအဆောက်အဦကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ကိုလ်ကတ္တားအခြေစိုက်အာမခံအဖွဲ့ဖြစ်သည့် Oriental Life အာမခံကုမ္ပဏီရုံး

အဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ အိန္ဒိယသံရုံးအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မူလအဆောက်အဦကို ၁၉၉၉-၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်မွမ်းမံ ခဲ့သည်။

မာမက်ယေရှု ဂျူးဘုရားကျောင်း (၁၄ ခုမြောက် ၅-၆-၂၀၁၆)

၁၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်ရှိ မာမက်ယေရှုဂျူးဘုရားကျောင်းအဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

မူလက ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါအဆောက်အဦကို သစ်သားအဆောက် အဦအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၈၉၃-၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် မူလအဆောက်အဦကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ နှစ်တစ်ရာကျော်သက်တမ်းရှိပြီဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဂျူးဘာသာဝင်တို့၏ အထွဋ်အမြတ်ထားရာအဆောက်အဦတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) အဆောက်အဦ (၁၅ ခုမြောက် ၂၈-၁၀-၂၀၁၆)

၁၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင် မြို့နယ် ဘိုကလေးဈေးလမ်းရှိ ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) အဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အဦကို ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီး ကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) ရုံးအဆောက်အဦအဖြစ် စတင်တည်ဆောက် ခဲ့သည်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် အဆောက်အဦကို ထပ်မံတိုးချဲ့ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဈေးအဆောက်အဦ (၁၆ ခုမြောက် ၂၀-၁-၂၀၁၇)

၁၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ပည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်း (ယခင်ကော်မရှင်နာလမ်း)ပေါ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဈေးအဆောက်အဦ တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အဦကို ၁၉၂၆ ခုနှစ်ကတည်းက ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ နေပြည်သူများအတွက် နောက်ဆုံးပေါ်ဖက်ရှင်ပစ္စည်းများ၊ အနုပညာပစ္စည်းများ၊ အမှတ်တရပစ္စည်းများနှင့် ဇိမ်ခံပစ္စည်းများကို တစ်နေရာတည်းတွင် ရရှိနိုင်သည့် နေရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ခံများသာမက နိုင်ငံတကာခရီးသွား များကိုပါ ဆွဲဆောင်နိုင်သည့် နေရာတစ်ခုဖြစ်သည်။

စိန့်ပေါအထက်တန်းကျောင်း (၁၇ ခုမြောက် ၂-၃-၂၀၁၇)

၁၇ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင် မြို့နယ် အနော်ရထာလမ်းနှင့် သိမ်ဖြူလမ်းထောင့်ရှိ စိန့်ပေါအထက်တန်းကျောင်း အဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အဦသည် ရွေးကျသည့် ၁၉ ရာစုနှစ် ခရစ်ယာန်ဘုရား ရှိခိုးကျောင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကြီးဆုံးရိုမန်ကက်သလစ်ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းဖြစ်သည့် စိန့်မေရီဘုရားရှိခိုးကျောင်းနှင့် ကပ်လျက် တည်ရှိသည်။

ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်း (၁၈ ခုမြောက် ၁၆-၅-၂၀၁၇)

၁၈ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဆူးလေဘုရားလမ်း နှင့် ကုန်သည်လမ်းထောင့်ရှိ ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်းအဆောက်အဦတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အဦကို ၁၉၃၉ ခုနှစ် မတ်လတွင်အပြီးသတ် တည်ဆောက် ခဲ့ပြီး အိန္ဒိယအရန်ဘဏ်အဆောက်အဦအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ် ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေးဆုရရှိသူများ

ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေးဆုဆိုသည်မှာ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်သော ဘေး အန္တရာယ်များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူပယောဂကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ် များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ်ရာရနေသူ၊ ဖျားနာနေသူ၊ မသန်စွမ်းဖြစ်နေသူ ပြည်သူများကို သက်စွန့်ဆံဖျားကူညီကယ်ဆယ်ပြုစုသူ သို့မဟုတ် လူထုကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် သူနာပြု အသိပညာဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် စံပြထိုက်လောက်အောင် ဦးစီး ဦးဆောင်ကာ တီထွင်ဖန်တီးလုပ်ဆောင်သူ သူနာပြုများအတွက်ရည်ရွယ်ကာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီကော်မတီနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီအသင်းများက ဦးဆောင်ချီးမြှင့်သော ဆုဖြစ်သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ချီးမြှင့်ခဲ့သော ယင်းဆုမှာ သူနာပြုများအတွက် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ ၁၄၄၉ ဦးကို ရွေးချယ်ချီးမြှင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

ထိုဆုကို နှစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်လျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ ၃၆ ဦး ချီးမြှင့်ရန်နှင့် စံပြသူနာပြုဆရာမကြီး ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေး၏ မွေးနေ့ ၁၂ရက် နေ့တွင် ချီးမြှင့်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထိုဆုတံဆိပ်ပေါ်တွင် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေး ၁၉၁၀ပြည့်နှစ် အမှတ်တရ” စာတန်းနှင့် ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးပုံပါပြီး အခြားတစ်ဖက်အလယ်တွင် ဆုရသူ၏ အမည်နှင့် ဆုတံဆိပ်အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် နေ့စွဲကိုရေးထိုးထားသည်။ ဆုတံဆိပ်ကို ရွှေ၊ ငွေနှင့်ပြုလုပ်ထားပြီး ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို ပန်းနွယ်များ ရပ်ပတ်ထား၍ အနီနှင့်အဖြူရောင်ဖဲပြားတွင် ချိတ်ဆွဲထားသည့် ဆုတံဆိပ်နှင့်အတူ သားရေစက္ကူတွင် ရိုက်နှိပ်ထားသော ဂုဏ်ပြုစာလွှာကိုပါ ပူးတွဲပေးအပ်ချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ပထမဆုံး “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေး” ဆုရှင် - ဗိုလ်မှူးဒေါ်ခင်အုန်းမြ (၁၉၂၂-၂၀၀၉)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား ဘေးကင်းပြောင်းရွှေ့ပေးပြီး နေ့မအားညမနားပြုစုခြင်း၊ ဒဏ်ရာရဗမ္မာလွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သားများ အားပြုစုခြင်း၊ ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၄)ဆေးတပ်ဖွဲ့နှင့်၎င်းရဲဘော်များအား ပြုစုခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် သူနာပြုဆရာမကြီး ဗိုလ်မှူးဒေါ်ခင်အုန်းမြက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဆုရှင်အဖြစ် ကမ္ဘာနှင့်ရင်ဘောင်တန်း၍ ဆုရရှိခဲ့သည်။

ဆရာမကြီးကို အဖရွှေနေကြီး ဦးဦးဖေ၊ အမိဒေါ်ခင်တို့မှ ၁၂၈၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် (၁၉၂၂ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၆ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ နမ္မတူမြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုတိယမြောက် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေး” ဆုရှင် - အထက်တန်း သူနာပြုဆရာမကြီး ဒေါ်အမ်ယောနမ်

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်စစ်ကြောင်း ဒဏ်ရာရ ရဲဘော်များနှင့် အရပ်သူအရပ်သားများအား သက်စွန့်ဆံဖျား ပြုစုခြင်းကြောင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် သူနာပြုဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်အမ်ယောနမ်က မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ဆုတံဆိပ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆရာမကြီးကို အဘဦးအမ်လုပ်ကောင်း၊ အမိဒေါ်အယ်နန်းတောင်တို့မှ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှတတိယမြောက် “ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေး” ဆုရှင် - သားဖွား ဆရာမကြီးဒေါ်သိန်းရီ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ဖောင်းပြင်မြို့တွင် မီးလောင်နေသော နေအိမ်အတွင်း မှ အသက်ရှစ်နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်အား စွန့်စွန့်စားစား ကယ်တင်ခဲ့သည့်အတွက် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် သားဖွားဆရာမ ဒေါ်သိန်းရီက (၃၈) ကြိမ်မြောက် “ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေး” ဆုရှင်အဖြစ်ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာမကြီးကို အဘဦးထွန်းစိန်၊ အမိဒေါ်နန်းလိပ်တို့မှ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၅ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ စတုတ္ထမြောက် “ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေး” ဆုရှင် - ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်း

(၄၅) ကြိမ်မြောက် ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေးဆုကို မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်း အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၈ နိုင်ငံမှ သူနာပြု ၃၆ ဦးရရှိခဲ့သည်။

ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်းသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော နာဂစ်မုန်တိုင်းကာလ အတွင်း မိမိတာဝန်ကျရာ ဟိုင်းကြီးကျွန်းရှိ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ပြည်သူများအား ဘေးကင်းရာသို့ ကူညီရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုပေးခြင်းတို့ကို သက်စွန့်ဆံဖျား စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့် အဆိုပါဆုကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အာဆီယံအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ ဥယျာဉ်ခြောက်ခု

- ၁။ ခါကာဘိုရာဇီ အမျိုးသားဥယျာဉ်
- ၂။ အင်းတော်ကြီးတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
- ၃။ အလောင်းတော်ကဿပအမျိုးသားဥယျာဉ်
- ၄။ အင်းလေးကန်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
- ၅။ မိန်းမလှကျွန်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
- ၆။ လန်ပိအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်

အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၏ Website များ

- ၁။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.mofa.gov.mm>
- ၂။ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.president-office.gov.mm>
- ၃။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
  - အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
<http://www.gad.gov.mm>
  - မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့
<http://www.myanmarpoliceforce.org>
  - မီးသတ်ဦးစီးဌာန
<http://www.fsd.gov.mm>
- ၄။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.mod.gov.mm/>
<http://www.mod.gov.mm/zg/>
- ၅။ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
<http://www.mba.gov.mm>
- ၆။ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ရုံးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.statecounsellor.gov.mm>
- ၇။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.moi.gov.mm>
<http://www.mrtv.gov.mm>
<http://www.moi.gov.mm/iprd>
<http://www.moi.gov.mm/ppd>
<http://www.moi.gov.mm/npe>
- ၈။ သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
<http://www.mora.gov.mm>
<http://www.culture.gov.mm>
<http://www.nlm.gov.mm>
<http://www.dhrmyanmar.gov.mm>
<http://www.fineartsdepartment.gov.mm>
<http://www.kbri.gov.mm>

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

- <http://www.mahana.org.mm>

၉။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

<http://www.moai.gov.mm>

<http://www.mali.gov.mm>

<http://www.mlfrd.gov.mm>

၁၀။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

<http://www.mcit.gov.mm>

၁၁။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

<http://www.mining.gov.mm>

<http://www.monrec.gov.mm>

၁၂။ လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန

<http://www.energy.gov.mm>

<http://www.moep.gov.mm>

၁၃။ အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန

<http://www.dop.gov.mm>

<http://www.mol.gov.mm>

၁၄။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

<http://www.industry.gov.mm>

၁၅။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

<http://www.commerce.gov.mm>

<http://www.myanmartradenet.com.mm>

၁၆။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

<http://www.moe.gov.mm>

<http://www.myanmarexam.org>

၁၇။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန

<http://www.moh.gov.mm>

၁၈။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

<http://www.mof.gov.mm>

<http://www.cbm.gov.mm>

<http://www.mebank.com.mm>

<http://www.irdmyanmar.gov.mm>

<http://www.mminsurane.gov.mm>

- <http://www.mmse.gov.mm>
- <http://www.myanmarcustoms.gov.mm>
- ၁၉။ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.ministry-construction.gov.mm>
- ၂၀။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.mswrr.gov.mm>
<http://www.dsw.gov.mm>
<http://www.rrdmyanmar.gov.mm>
- ၂၁။ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
<http://www.myanmar tourism.org>
<http://www.tourism.gov.mm>
- ၂၂။ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့
<http://www.ucsb.gov.mm>
- ၂၃။ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး
<http://www.oagmac.gov.mm>
- ၂၄။ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး
<http://www.oag.gov.mm>
- ၂၅။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး
<http://www.uniounsupremecourt.gov.mm>
- ၂၆။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်
<http://www.usemyanmar.org>
- ၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
<http://www.mnhrc.gov.mm>
- ၂၈။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး
<http://www.myanmarconstitutionaltribunal.org>
- ၂၉။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
<http://www.myanmarparliament.gov.mm>
- ၃၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
<http://www.pyithuhluttaw.gov.mm>
- ၃၁။ အမျိုးသားလွှတ်တော်
<http://www.amyotha.hluttaw.gov.mm>

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနအလိုက် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူများ

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဦးကျော်ဇေယျ	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၁၂၁၇၆၊ ၀၉-၄၂၀၁၆၃၉၈၈
၂။ ဦးစိုးလင်းဟန်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် နိုင်ငံရေးရာဇဝဠာဌာန	၀၆၇-၄၁၂၅၄၇၊ ၀၉-၄၃၀၃၈၆၅၇
၃။ ဦးကျော်မိုးထွန်း	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် စီးပွားရေး ဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၁၂၀၅၆၊ ၀၉-၂၅၄၁၂၀၉၄၃
၄။ ဦးအောင်မျိုးမြင့်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အာဆီယံရေးရာဦးစီးဌာန	၀၉-၅၁၄၈၂၂၈၊ ၀၆၇-၄၁၀၃၅၇
၅။ ဒေါ်အေးအေးစိုး	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ကောင်စစ်ရေးနှင့် ဥပဒေ ရေးရာဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၁၂၅၉၀၊ ၀၉-၂၆၀၅၁၇၉၀၉

နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဦးဇော်ဌေး	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာန	၀၉-၈၃၀၀၀၅၉
--------------	---	------------

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဦးတင်မြင့်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	၀၆၇-၄၁၂၄၀၃၊ ၀၉-၅၀၂၂၈၈၀
၂။ ရဲမှူးကြီး ဇော်ဝင်းအောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး (စီမံ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့	၀၆၇-၄၁၂၀၃၅၊ ၀၉-၈၃၀၁၇၁၀
၃။ ဦးအောင်သိုက်ဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး (စီမံ) အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၁၂၄၁၇

၄။	ဦးသိန်းနိုင်ထွန်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး (စီမံ) အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၃၁၃၇၄၊ ၀၉-၂၅၄၄၁၅၆၃၈
၅။	ဦးမင်းထွန်းစိုး	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး (လုံခြုံရေးဌာနစု) အကျဉ်းဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၃၁၄၁၈၊ ၀၉-၅၀၂၂၉၁၃
၆။	ဦးသိန်းထွန်းဦး	ညွှန်ကြားရေးမှူး (နေပြည်တော်) မီးသတ်ဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၂၀၅၈၇၊ ၀၉-၇၃၁၃၃၁၅၇
၇။	ဦးခိုင်ထွန်းဦး	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	၀၆၇-၄၁၂၄၃၈၊ ၀၉-၄၀၃၇၁၁၉၈၈
၈။	ဦးမောင်မောင်မြင့်	လက်ထောက်အတွင်းဝန် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	၀၆၇-၄၁၂၅၇၆၊ ၀၉-၅၀၆၄၀၃၀

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဗိုလ်ချုပ်စိုးနိုင်ဦး	ဒုတိယတပ်မတော် လေ့ကျင့်ရေးအရာရှိချုပ် တပ်မတော်လေ့ကျင့်ရေး အရာရှိချုပ်ရုံး	၀၉-၃၉၁၀၃၅၅၀
၂။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ရဲဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေး ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး	၀၃၆၃၀၅၂၈၊ ၀၉-၃၉၁၀၀၄၁၄

နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးစိုင်းထွန်းညို	လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၄၂၀၇၀၂၀၀၇၊ ၀၆၇-၄၀၉၅၁၆
၂။	ဦးဉာဏ်မျိုး	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၄၂၀၇၃၂၃၉၇၊ ၀၆၇၄၀၉၄၉၁

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးမျိုးမြင့်မောင်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၁၂၃၂၅၊
		ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၄၃၀၈၅၁၄၄
၂။	ဦးမြင့်ကျော်	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၁၂၃၂၃/၂၄၊
		ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၅၀၃၄၅၀၈
၃။	ဦးရဲနိုင်	အထွေထွေမန်နေဂျာ	၀၆၇-၄၁၂၁၁၉၊
		သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း	၀၉-၈၃၀၆၃၅၈
၄။	ဦးကျော်ဇင်သန့်	လက်ထောက်အတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၁၂၃၂၁၊
		ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၅၁၈၅၁၃၁

သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးဇော်ဇော်ထွန်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး (စီမံ)	၀၆၇-၄၀၈၄၁၈၊
		ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့်	၀၉-၄၉၂၀၂၁၄၂
		အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန	
၂။	ဦးမြင့်ဇော်ဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး	Fax ၀၆၇-၄၀၆၂၇၉၊
		မူဝါဒနှင့် ဥပဒေလုပ်ထုံး	၀၉-၈၆၃၃၉၅၆
		လုပ်နည်း စိစစ်ရေးနှင့်	
		လုပ်ငန်းစိစစ်ရေးဌာနခွဲ	
		(သာသနာရေး)	
၃။	ဦးအောင်ဆန်းဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၀၆၇-၄၀၆၂၇၇၊
		ပြည်တွင်းပြည်ပဆက်ဆံ	၀၉-၈၇၃၁၅၃၄
		ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြား	
		ရေးဌာနခွဲ (သာသနာရေး)	
၄။	ဦးအာကာကျော်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး	၀၆၇-၄၀၈၃၈၇၊
		ပြည်တွင်းပြည်ပဆက်ဆံ	၀၉-၄၃၁၉၉၀၂၉
		ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြား	
		ရေးဌာနခွဲ (ယဉ်ကျေးမှု)	

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးသက်နိုင်ဦး	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၁၀၀၀၆၊ ၀၉-၄၉၂၀၅၀၆၅
၂။	ဦးမျိုးတင့်ထွန်း	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး (လယ်/ဆည်)	၀၆၇-၄၁၀၁၄၂၊ ၀၉-၅၀၀၈၂၇၃
၃။	ဒေါက်တာထွန်းလွင်	လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး (မွေး/ရေ/ ကျေးလက်)	၀၆၇-၄၀၈၀၅၃၊ ၀၉-၄၅၀၀၆၉၀၁၀
၄။	ဦးမျိုးအောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး ဝန်ကြီးရုံး (သ/မ)	၀၆၇-၄၁၀၃၄၅၊ ၀၉-၄၉၂၀၃၃၁၈
၅။	ဦးလှထွန်း	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး(မွေးရေ/ကျေးလက်)	၀၆၇-၄၀၈၀၅၁၊ ၀၉-၈၆၃၄၄၃၆

ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးဝင်းခန့်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၁၁၀၃၉၊ ၀၉-၄၂၀၇၇၈၀၀၀
၂။	ဦးကျော်မိုးဦး	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၁၁၀၃၉၊ ၀၉-၂၅၀၉၅၄၆၃၆
၃။	ဦးအောင်ဝင်း	အထွေထွေမန်နေဂျာ မြန်မာ့မီးရထား	၀၆၇-၇၇၁၈၈၊ ၀၉-၂၁၃၀၆၂၃
၄။	ဦးသောင်းလွင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၀၅၃၆၀၊ ၀၉-၈၆၅၁၀၉၃
၅။	ဦးဌေးရွှင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လူ့အရင်း အမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနခွဲ	၀၆၇-၄၀၇၃၄၉၊ ၀၉-၄၅၀၀၀၀၀၃၆

၆။ ဦးမျိုးဆွေ	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၀၆၇-၄၀၇၂၃၀
	ဆက်သွယ်ရေး ညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန	၀၉-၅၃၂၀၀၀၂
၇။ ဦးအောင်ရဲထွန်း	လက်ထောက်အတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၁၁၅၂၀
	ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၄၂၀၇၀၄၄၈၄

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဒေါက်တာသိန်းစိုး	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၀၉၀၀၁
	ဝန်ကြီးရုံး (သတ္တု)	၀၉-၄၉၂၀၀၅၈၈
၂။ ဦးဝင်းဇော်	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၀၅၀၀၄
	ဝန်ကြီးရုံး (ပတ်ဝန်းကျင်/ သစ်တော)	
၃။ ဦးတင်ထွန်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၀၆၇-၂၅၂၄၁၈
	ဝန်ကြီးရုံး (သစ်တော)	၀၉-၇၈၈၈၉၉၉၀၀
၄။ ဦးအေးချိုသောင်း	ဒုတိယအထွေထွေမန်နေဂျာ	၀၁-၂၅၂၄၁၈၊
	ဝန်ကြီးရုံး (သစ်လုပ်ငန်း)	၀၉၇၈၈၈၉၉၉၀၀
၅။ ဦးကျော်ဆန်းနိုင်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၃၃၂၄၊
	ဝန်ကြီးရုံး (လျှပ်စစ်)	၀၉-၄၂၀၇၀၄၇၇၅

လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဦးထိန်လွင်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၁၀၂၀၂၊
	ဝန်ကြီးရုံး (လျှပ်စစ်)	၀၉၈၆၀၀၁၃၅
		PSO၀၆၇-၄၁၀၂၀၆
၂။ ဦးဌေးအောင်	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၁၁၀၆၀၊
	ဝန်ကြီးရုံး (စွမ်းအင်)	၀၉၈၆၁၂၄၁၄
၃။ ဦးစိုးမြင့်	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၉-၈၆၀၃၀၀၃
	ဝန်ကြီးရုံး (လျှပ်စစ်)	

- ၄။ ဦးမင်းမင်းဦး လက်ထောက်အတွင်းဝန် ၀၆၇-၄၁၁၁၁၅
(လျှပ်စစ်) ၀၉-၄၂၀၇၀၇၇၄၀
မူဝါဒနှင့်ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်း
စိစစ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး
ဌာနခွဲ(ဝန်ကြီးရုံး)

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန

- ၁။ ဦးမျိုးအောင် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ၀၆၇-၄၃၀၀၈၇၊
အလုပ်သမား ၀၉၅၀၃၅၃၆၅
၂။ ဦးမြင့်ကြိုင် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ၀၆၇-၄၃၁၀၆၂၊
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ၀၉၅၀၆၆၆၄၂
ပြည်သူ့အင်အား
၃။ ဦးညွန့်ဝင်း အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ၀၆၇-၄၃၀၁၀၆၊
အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်သမား ၀၉၄၄၈၅၄၄၇၄၄
ဥပဒေ စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
၄။ ဦးရဲထွန်းဦး ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ၀၆၇-၄၃၁၀၃၇၊
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဦးစီးဌာန ၀၉-၅၁၉၃၃၀၀

စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

- ၁။ ဦးခင်မောင်ချို ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဝန်ကြီးရုံး
၂။ ဦးကိုကိုလွင် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ၀၆၇-၄၀၅၁၇၄
ဝန်ကြီးရုံး
၃။ ဦးကိုတင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ၀၆၇-၄၀၅၀၆၁
စက်ရုံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
ဦးစီးဌာန
၄။ ဒေါ်အေးအေးဝင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ၀၆၇-၄၀၈၀၈၂
စက်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်
စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန

၅။	ဦးကံချွန်	ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အမှတ်(၁)အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်း	၀၆၇-၄၀၅၀၅၅
၆။	ဒေါ်ခင်မာရီ	ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အမှတ်(၂)အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်း	၀၆၇-၄၄၀၈၃၅၁
၇။	ဒေါက်တာစိုးနိုင်	ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အမှတ်(၃)အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်း	၀၆၇-၄၀၈၃၃၅
၈။	ဦးကိုကိုလွင်	ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး မြန်မာ့ဆေးဝါးလုပ်ငန်း	၀၆၇-၄၀၅၁၇၄
၉။	ဒေါ်သန်းသန်းလွင်	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၀၅၃၂၀ ၀၆၇-၄၀၅၀၄၉ ၀၉-၂၅၁၁၇၄၉၄၃
၁၀။	ဦးအောင်စိုးရ	လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၀၅၀၄၉
၁၁။	ဦးမျိုးဇာနည်ဝင်း	လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၀၅၀၅၄ ၀၆၇-၄၀၅၁၇၃ ၀၉-၂၅၄၁၄၈၃၀၉ Fax: ၀၆၇-၄၀၅၀၅၃

စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးခင်မောင်လွင်	လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၀၈၂၁၆၊ ၀၉၉၇၀၄၇၉၀၃၇
၂။	ဦးဇော်မင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၀၈၂၈၁
၃။	ဦးဆွေတင့်ကြူ	ညွှန်ကြားရေးမှူး စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန	၀၉-၂၅၀၂၀၅၅၆၄
၄။	ဒေါက်တာထိန်ဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူး မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့	၀၆၇-၄၀၈၄၂၅

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဒေါက်တာခိုင်မြဲ	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၆၇-၄၃၀၀၅၁၊
	မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး	၀၉-၅၁၄၆၉၄၂
	သုတေသနဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၃၀၀၆၁/၁၆၂
၂။ ဦးကိုလေးဝင်း	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၇၉၈၂၈၉၁၀၆
	သုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ရေး	
	ဦးစီးဌာန	

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ပါမောက္ခ	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၆၇-၄၁၁၀၀၁၊
ဒေါက်တာမြင့်ဟန်	ကုသရေးဦးစီးဌာန	၀၉-၅၀၁၂၆၇၉၊
		အိမ် ၀၆၇-၄၀၃၁၆၁

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဦးထွန်းထွန်းနိုင်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၀၇၂၅၆၊
	စီမံကိန်း	၀၉၂၆၁၂၆၁၅၀၀
၂။ ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ဝင်း	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၆၇-၄၁၀၄၅၀၊
	ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်း	၀၉-၄၅၂၄၁၆၆၉၀
	ဦးစီးဌာန	
၃။ ဦးမင်းထွဋ်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၆၇-၄၃၀၀၆၅၊
	ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန	၀၉-၅၀၉၂၅၃၆
၄။ ဦးအောင်နိုင်ဦး	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၁-၆၅၈၁၂၁၊
	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီ	၀၁-၆၅၈၁၃၈၊
	များ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	၀၉-၈၃၀၀၁၄၂
၅။ ဦးမောင်မောင်တင့်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၆၇-၄၀၇၀၈၅၊
	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန	၀၉၈၃၀၃၁၄၀

ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးဇော်မင်းသိမ်း	ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၉-၄၄၈၅၃၄၇၆၉၊
		ဝန်ကြီးရုံး	၀၆၇-၄၀၇၅၈၄
၂။	ဦးခင်မောင်ကျော်	ခေတ္တညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၅၁၆၄၄၈၁
		လမ်းဦးစီးဌာန	
၃။	ဦးရွှေလေး	ခေတ္တညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၂၅၀၂၃၂၄၊
		တံတားဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၀၇၆၀၂
၄။	ဦးမြင့်နိုင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၅၀၄၁၆၆၁၊
		မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေး	၀၆၇-၄၀၇၃၁၅
		ဦးစီးဌာန	
၅။	ဦးသိန်းဇော်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၅၁၄၇၈၁၂၊
		အဆောက်အဦဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၀၇၄၂၃
၆။	ဒေါ်မေသက်လှိုင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၀၉-၅၁၆၄၄၈၁၊
		ပြည်တွင်း/ပြည်ပဆက်ဆံရေး	၀၉-၈၃၀၃၉၁၇၊
		နှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးဌာနခွဲ	၀၆၇-၄၀၇၅၉၁

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။	ဦးစိုးအောင်	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၀၄၀၅၀၊
		လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်	၀၆၇-၄၀၃၀၀၁၊
		ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ	၀၉-၈၆၀၀၀၂၅
		ထားရေး ဝန်ကြီးဌာန	
၂။	ဦးစိုးကြည်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၈၆၀၁၀၀၅၊
		လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန	၀၆၇-၄၀၄၀၃၀
၃။	ဒေါက်တာကိုကိုနိုင်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၀၉-၀၆၇-၄၀၄၀၅၀၊
		ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်	၀၉-၈၆၀၁၁၆၄၊
		နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန	၀၉-၄၉၂၀၂၀၂၂
၄။	ဒေါ်နွဲ့ယဉ်အေး	လက်ထောက်အတွင်းဝန်	၀၆၇-၄၀၄၂၅၄၊
		ဝန်ကြီးရုံး	၀၉-၄၃၁၂၆၆၇၁
၅။	ဒေါ်ရူပါမြ	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၀၆၇-၄၀၄၃၇၀၊
		လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန	၀၉-၄၃၀၇၉၃၁၄

၆။ ဒေါ်ဖြူလဲ့လဲ့ထွန်း ညွှန်ကြားရေးမှူး ၀၆၇-၄၀၄၄၂၀၊
ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြည်လည် ၀၉-၄၂၈၁၂၅၀၂၇
နေရာထားရေးဦးစီးဌာန

ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း ခေတ္တညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ၀၆၇-၄၀၆၄၄၈၊
ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားညွှန် ၀၉-၄၉၂၃၆၅၄၇
ကြားမှုဦးစီးဌာန၊
၂။ ဦးမြင့်ထွေး ညွှန်ကြားရေးမှူး Fax: ၀၆၇-၄၀၆၀၅၇၊
ပြည်တွင်း/ပြည်ပဆက်ဆံ ၀၆၇-၄၀၆၂၄၄၊
ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး ၀၉-၅၀၇၃၉၃၇၊
ဌာနခွဲ ၀၆၇-၄၀၆၁၇၃

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၁။ ဒေါက်တာအယ်လ် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ၀၆၇-၄၀၉၄၉၅၊
တူးမိန်းဂေါင် အခွန်အယူခံအဖွဲ့ခုံရုံး၊ ၀၉-၂၆၀၆၀၇၃၆၂
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး
ဝန်ကြီးဌာန
၂။ ဦးမင်းအေးကို လက်ထောက်အတွင်းဝန် ၀၆၇-၄၀၉၅၅၄၊
ဝန်ကြီးရုံး (ယဉ်ကျေးမှု) ၀၉-၇၉၆၁၇၀၁၁၆
၃။ ဦးဝင်းနိုင် ပါမောက္ခ (ဌာနမှူး) ၀၆၇-၄၀၉၅၅၄
စက်မှုအင်ဂျင်နီယာ
ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား
လူငယ်များ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး
ဒီဂရီကောလိပ်၊ ပညာရေးနှင့်
လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန၊ နယ်စပ်
ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

နေစကြာဝဠာအကြောင်း

နေ။ နေသည် အနန္တစကြာဝဠာကြီးအတွင်း တည်ရှိနေသော ကြယ်များအနက် တစ်လုံးဖြစ်သည်။ နေကို ကမ္ဘာအပါအဝင် ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးက (နောက်ပိုင်းတွင် ပလူတိုအား ဂြိုဟ်အဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်) မိမိတို့၏ ပတ်လမ်းကြောင်းများမှ လှည့်ပတ်နေသကဲ့သို့ နေသည်လည်း နဂါးငွေ့တန်း ကြယ်စုကြီး၏အလယ်ကို ဗဟိုပြု၍ လည်ပတ်နေသည်။

နေ၏သက်တမ်း

- နှစ်ပေါင်း ၄,၆၀၀,၀၀၀,၀၀၀ နှစ်။

နေနှင့်ကမ္ဘာအကွာအဝေး

- အနီးဆုံးအချိန်တွင် ၁၄၇,၁၀၀,၀၀၀ ကီလိုမီတာဝေးသည်။
- အဝေးဆုံးအချိန်တွင် ၁၅၂,၁၀၀,၀၀၀ ကီလိုမီတာဝေးသည်။

နေ၏အပူချိန်

- နေ၏မျက်နှာပြင်တွင် ၅,၅၀၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်
- နေ၏အတွင်းဘက်တွင် ၁၅,၀၀၀,၀၀၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်

နေ၏၎င်းဝင်ရိုးပေါ်တွင်လည်ပတ်နှုန်း

- တစ်လလျှင် တစ်ပတ်။

နေ၏အချင်း

- ၁,၃၉၂,၀၀၀ ကီလိုမီတာ (ကမ္ဘာ၏ ၁၀၉ဆ နီးပါးခန့်)

ကမ္ဘာအကြောင်း

နေကို လှည့်ပတ်နေသောဂြိုဟ်များအနက် မာကျူရီနှင့် ဗီးနပ်စ်ဂြိုဟ်များပြီးလျှင် ကမ္ဘာသည် နေနှင့်တတိယအနီးဆုံးဖြစ်သည်။ နေစကြာဝဠာအတွင်းရှိ ဂြိုဟ်များအနက် ပဉ္စမအကြီးဆုံးလည်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်၏ ရာခိုင်နှုန်း၇၀မှာ ရေပြင်များဖြစ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်း ၃၀မှာ ကုန်းမြေဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ရွှေ့လျားမှု သုံးမျိုးဖြင့်ရွှေ့လျားနေသည်-

- (၁) မိမိဝင်ရိုးပေါ်တွင် လည်ပတ်နေခြင်း၊
- (၂) နေကို မိမိ၏ပတ်လမ်းကြောင်းဖြင့် လည်ပတ်နေခြင်း၊
- (၃) အနန္တစကြဝဠာ နဂါးငွေ့တန်းကြယ်စုကြီးအတွင်း နေစကြဝဠာမှ နေနှင့်တကွ အခြားဂြိုဟ်များနှင့်အတူ ဖြတ်သန်းရွေ့လျားနေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏သက်တမ်း

- နှစ်ပေါင်းအနည်းဆုံး ၄. ၅ ဘီလီယံနှစ်ခန့်။

ကမ္ဘာ၏အပူချိန်

- ပျမ်းမျှကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်အပူချိန်မှာ ၁၄ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏ မိမိဝင်ရိုးပေါ်တွင်လည်ပတ်မှု

- ၂၃ နာရီ၊ ၅၆ မိနစ်၊ ၄. ၀၉ စက္ကန့်လျှင် တစ်ပတ်နှုန်း။

ကမ္ဘာ၏အချင်း

- ၁၂၇၁၃. ၅၄ ကီလိုမီတာ

လအကြောင်း

လသည် နေစကြဝဠာအတွင်း ကမ္ဘာ၏အနီးဆုံးသော တစ်ခုတည်းဖြစ်သည့် အရန်လဖြစ်သည်။ လသည် ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်မရှိဘဲ ကမ္ဘာကို ၂၇ ရက်၊ ၇နာရီ နှင့် ၄၃ မိနစ်တွင် တစ်ပတ်နှုန်းဖြင့် လှည့်ပတ်နေသည်။

လ၏သက်တမ်း

- ၄,၆၀၀,၀၀၀,၀၀၀ (၄. ၆ ဘီလီယံ)နှစ်ပေါင်း

လ၏အချင်း

- ၃၄၇၆ ကီလိုမီတာ

ကမ္ဘာနှင့် လအကွာအဝေး

- အနီးဆုံးအချိန်တွင် အကွာအဝေး ၃၅၆,၃၉၉ ကီလိုမီတာ
- အဝေးဆုံးအချိန်တွင် အကွာအဝေး ၄၀၆,၆၉၉ ကီလိုမီတာ

ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးများ

အာရှတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၄၄၀၀၉၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၂၉. ၉ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ဆုံးနေရာ = ဧဝရက်တောင်၊ နီပေါနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၈၈၄၈မီတာ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ပင်လယ်သေကမ်းခြေအစွရေလ်နိုင်ငံ နှင့်ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ၊ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၃၉၉ မီတာ)

အာဖရိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၃၀၂၅၁၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၂၀. ၆ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ဆုံးနေရာ = ကီလီမန်ဂျာရိုတောင်၊ တန်ဇန်နီးယားနိုင်ငံ၊ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၅၈၉၅မီတာ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = အက်ဆယ်ရေကန်၊ ဂျီဘူတီနိုင်ငံ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၅၅ မီတာ (၅၁၅ ပေ)

မြောက်အမေရိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၂၄၂၃၇၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၁၄. ၈ ရာခိုင်နှုန်း

- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
အမြင့်ဆုံးနေရာ = မက်ကင်လေတောင်၊
အလာစကာပြည်နယ်၊ အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စု၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်
အထက် ၆၁၉၄ မီတာ (၂၀၃၂၀ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ဒက်သ်တောင်ကြား၊
ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စု၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်
အောက် ၈၆ မီတာ (၂၈၂ ပေ)

တောင်အမေရိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၁၇၈၃၂၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏
ရာခိုင်နှုန်း = ၁၂. ၀ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
အမြင့်ဆုံးနေရာ = အာကွန်ကာဂွါတောင်၊
အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ
ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
၆၉၅၉ မီတာ (၂၂၈၃၄ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ဗားဒက်ကျွန်းဆွယ်၊
အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ
ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
၄၀ မီတာ (၁၃၁ ပေ)

အန္တာတိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၁၄၀၀၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏
ရာခိုင်နှုန်း = ၁၀. ၅ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
အမြင့်ဆုံးနေရာ = ဗီဆင်တဆစ်၊
ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
၅၁၄ မီတာ
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်နှင့်အညီဖြစ်
ပါသည်။

ဥရောပတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၁၀၄၄၅၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ = ခုနစ်ရာခိုင်နှုန်း
ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် = အဲလ်ဘရစ်တောင်ထိပ်၊ အယ်လ်ပိုင်း
အမြင့်ဆုံးနေရာ တောင်တန်း၊ ရုရှားနိုင်ငံ
ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
၅၆၃၃ မီတာ
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် = ကက်စပီယံပင်လယ်ကမ်းခြေ၊ ရုရှား
အနိမ့်ဆုံးနေရာ နိုင်ငံ၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
၂၈ မီတာ (၉၂ ပေ)

ဩစတြေးလျတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၇၇၁၃၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် = ကော်စီယူစကိုတောင်ထိပ်
အမြင့်ဆုံးနေရာ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်
၂၂၂၈ မီတာ
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် = အီးရီးကန်
အနိမ့်ဆုံးနေရာ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
၁၆ မီတာ

ကမ္ဘာ့သဘာဝရေကန်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	ဧရိယာ	
			စတုရန်းမိုင်	စတုရန်းကီလိုမီတာ
၁။	ကက်စပီယံ ပင်လယ်	အရှေ့အလယ်ပိုင်း	၁၄၉၂၀၀	၃၈၆၄၀၀
၂။	ဆူပရီးယား	ကနေဒါ-အမေရိကန်	၃၁၇၀၀	၈၂၁၀၀
၃။	ဗစ်တိုးရီးယား	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၂၆၈၂၈	၆၉၄၈၅
၄။	ဟူရွန်	ကနေဒါ-အမေရိကန်	၂၃၀၀၀	၅၉၆၀၀
၅။	မီချီဂန်	အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု	၂၂၃၀၀	၅၇၈၀၀
၆။	အေရယ် ပင်လယ်	အလယ်ပိုင်းအာရှ	၁၃၀၀၀	၃၃၈၀၀
၇။	တန်ဂန်ယိက	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၁၂၇၀၀	၃၂၉၀၀
၈။	ဂရိတ်ဘဲယား	ကနေဒါ အနောက်မြောက်ပိုင်း နယ်မြေများ	၁၂၀၂၈	၃၁၁၅၃
၉။	အင်ယာဆာ (မာလာဝီ)	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၁၁၄၃၀	၂၉၆၀၄
၁၀။	ဂရိတ်ဆလေ့ဗ်	ကနေဒါအနောက် မြောက်ပိုင်းနယ်မြေများ	၁၁၀၃၁	၂၈၅၇၀

တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေ(ထုထည်ပမာဏ)

ကုဗကီလိုမီတာ

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သုံးစွဲနိုင်သော ရေ အရင်းအမြစ်	မြေအောက် ရေအရင်း အမြစ်	မြေပြင်ပေါ်ရှိ ရေပမာဏ ရေအရင်းအမြစ်	ပြန်လည်ဖြည့် တင်းနိုင်သော ရေအရင်း အမြစ်
၁။	ဘရာဇီး	၅၄၁၈	၁၈၇၄	၅၄၁၈	၈၂၃၃
၂။	ရုရှား	၄၃၁၂. ၇	၇၈၈	၄၀၃၆. ၇	၄၅၀၇. ၂၅
၃။	ကနေဒါ	၂၈၅၀	၃၇၀	၂၈၄၀	၂၉၀၂
၄။	တရုတ်	၂၈၇၉. ၄	၈၃၂. ၈	၂၇၇၄. ၅	၂၈၉၆. ၅၇
၅။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၈၃၈	၄၅၅	၂၇၉၃	၂၈၃၈
၆။	ကိုလံဘီယာ	၂၁၁၂	၅၁၀	၂၁၁၂	၂၁၃၂
၇။	အမေရိကန်	၂၀၀၀	၁၃၀၀	၁၈၆၂	၂၀၇၁
၈။	ပီရူး	၁၆၁၆	၃၀၃	၁၆၁၆	၁၉၁၃
၉။	အိန္ဒိယ	၁၂၆၀. ၅၄	၄၁၈. ၅၄	၁၂၂၂	၁၉၀၇. ၇၆
၁၀။	ကွန်ဂို	၉၀၀	၄၂၁	၈၉၉	၁၂၈၃
၁၁။	ဗင်နီဇွဲလား	၇၂၂. ၄၅	၂၂၇	၇၀၀. ၁၄	၁၂၃၃. ၁၇
၁၂။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၀၅	၂၁. ၀၉	၈၃. ၉၁	၁၂၁၀. ၆၄
၁၃။	မြန်မာ	၈၈၀. ၆	၁၅၆	၈၇၄. ၆	၁၀၄၅. ၆

ကမ္ဘာ့အရှည်ဆုံး မြစ်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	စီးဝင်ရာရေပြင်	မြစ်အရှည်(မိုင်)
၁။	နိုင်းမြစ်	မြေထဲပင်လယ်	၄၁၆၀
၂။	အမေဇုံမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၄၀၀၀
၃။	မြစ်ဝါမြစ်	ပင်လယ်ဝါ	၂၉၀၃
၄။	ကွန်ဂိုမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၂၉၀၀
၅။	မဲခေါင်မြစ်	တောင်တရုတ်ပင်လယ်	၂၆၀၀
၆။	နိုင်းဂျာမြစ်	ဂီနီယာပင်လယ်ကွေ့	၂၅၉၀
၇။	ယန်စီမြစ်	ကာရာပင်လယ်	၂၅၄၃
၈။	မစ်ဆူရီမြစ်	မစ္စစ္စပီမြစ်	၂၅၄၀
၉။	မစ္စစ္စပီမြစ်	မက္ကဆီကိုပင်လယ်ကွေ့	၂၃၄၈
၁၀။	ဗော်လဂါမြစ်	ကက်စပီယံပင်လယ်	၂၁၉၄

ကမ္ဘာ့သမုဒ္ဒရာကြီးများ

စဉ်	အမည်	ဧရိယာစတုရန်းမိုင်	ပျမ်းမျှအနက် (ပေ)
၁။	ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ	၆၄,၁၈၆,၃၀၀	၁၂၉၂၅
၂။	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၃၃,၄၂၀,၀၀၀	၁၁၇၃၀
၃။	အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ	၂၈,၃၅၀,၅၀၀	၁၂၅၉၈
၄။	အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ	၅,၁၀၅,၇၀၀	၃၄၀၇

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်ခုနစ်ပါး

- ၁။ ပီထရာရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံ(ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ)
- ၂။ မဟာတံတိုင်းကြီး (တရုတ်ပြည်)
- ၃။ ယေရှုခရစ်တော်ရုပ်တု(ဘရာဇီးနိုင်ငံ)
- ၄။ ချီချန်အီဇာအဆောက်အအုံ(မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ)
- ၅။ တာဂျ်မဟာအဆောက်အအုံ(အိန္ဒိယနိုင်ငံ)
- ၆။ မာချူပီချူရှေးဟောင်းမြို့(ပီရူးနိုင်ငံ)
- ၇။ ဂိုမင်ကိုလိုစီယမ်ရှေးဟောင်းအားကစားရုံ(အီတလီနိုင်ငံ)

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးသဲကန္တာရများ

စဉ်	အမည်	တည်ရှိရာဒေသ	အကျယ်အဝန်း စတုရန်းကီလိုမီတာ
၁။	ဆာဟာရ	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာမှ ပင်လယ်နီ ဒေသအထိ ကျယ်ဝန်းပြီး မြောက် အာဖရိကဒေသအတွင်း တည်ရှိ သည်။	၉,၀၀၀,၀၀၀
၂။	အာရေဗျ	အာရေဗျကျွန်းဆွယ်	၁,၃၀၀,၀၀၀
၃။	ကိုဘီ	မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းမှ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းအထိ	၁,၃၀၀,၀၀၀
၄။	ဂရိတ်ဗစ်တိုးရီးယား	ဩစတြေးလျနိုင်ငံ တောင်ပိုင်း	၆၄၇,၀၀၀
၅။	ကာလာဟာရီ	ဘော့စဝီးနား၊ နမီးဘီးယားနှင့် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ အစိတ် အပိုင်းများအပါအဝင် တောင် အာဖရိကဒေသအတွင်း တည်ရှိ သည်။	၅၀၀,၀၀၀

လူပြောအများဆုံး ကမ္ဘာ့ဘာသာစကားများ

စဉ်	ဘာသာစကား	စကားပြောသူ အရေအတွက်(သန်းပေါင်း)
၁။	မန်ဒရင်း	၁၀၉၁
၂။	အင်္ဂလိပ်	၉၈၃
၃။	ဟင်ဒူစတန်နီ	၅၄၄
၄။	စပိန်	၅၂၇
၅။	အာရဗီ	၄၂၂
၆။	မလေး	၂၈၁
၇။	ရုရှား	၂၆၇
၈။	ဘင်္ဂါလီ	၂၆၁
၉။	ပေါ်တူဂီ	၂၂၉
၁၀။	ပြင်သစ်	၂၂၉

ကမ္ဘာ့လူဦးရေစုစုပေါင်း

ကမ္ဘာ့လူဦးရေသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ခန့်မှန်းခြေ ၇ ဒသမ ၅ ဘီလီယံ ရှိပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၁ ဒသမ ၂ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က ခန့်မှန်းထားသည်။

လူဦးရေအများဆုံး (၁၀)နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	တရုတ်	၁၃၈၄၃၅၀၀၀၀
၂။	အိန္ဒိယ	၁၃၁၈၇၀၀၀၀၀
၃။	အမေရိကန်	၃၂၅၄၃၁၀၀၀
၄။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၆၃၉၉၁၀၀၀
၅။	ဘရာဇီးလ်	၂၀၇၇၅၃၀၀၀
၆။	ပါကစ္စတန်	၁၉၇၈၄၆၀၀၀
၇။	နိုင်ဂျီးရီးယား	၁၉၀၈၈၆၀၀၀
၈။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၆၂၈၀၈၀၀၀
၉။	ရုရှား	၁၄၆၈၀၄၃၇၂
၁၀။	ဂျပန်	၁၂၆၇၄၀၀၀၀

လူဦးရေအနည်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ	အတည်ပြုရက်စွဲ
၁။	ဗာတီကန်စီးတီး	၈၀၀	၁-၁-၂၀၁၄
၂။	နော်ရူး	၁၀၀၈၄	၃၀-၁၀-၂၀၁၁
၃။	တူဗားလူး	၁၀၆၄၀	၄-၁၁-၂၀၁၂
၄။	ပလော	၁၇၉၅၀	၁-၇-၂၀၁၅
၅။	စန်မာရီနိုး	၃၃၁၂၁	၃၀-၉-၂၀၁၆
၆။	မိုနာကို	၃၇၅၅၀	၃၁-၁၂-၂၀၁၆
၇။	လီချင်စတိန်း	၃၇၈၁၅	၃၁-၁၂-၂၀၁၆
၈။	စိန့်ကတ်နှင့် နီဗစ်	၄၆၂၀၄	၁၅-၅-၂၀၁၁
၉။	မာရှယ်ကျွန်းစု	၅၄၈၈၀	၁-၇-၂၀၁၅
၁၀။	ဒိုမီနီကာ	၇၁၂၉၃	၁၄-၅-၂၀၁၁

လူဦးရေအများဆုံး ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးများ

အဆင့်	မြို့တော်	နိုင်ငံ	တစ်မိုင်ပတ်လည်အတွင်း နေထိုင်သည့် လူဦးရေ
၁။	မနီလာ	ဖိလစ်ပိုင်	၁၀၇၅၆၂
၂။	ပတ်ထရော့	ဖိလစ်ပိုင်	၇၉၁၁၄
၃။	မွမ်ဘိုင်း	အိန္ဒိယ	၇၃၈၃၇
၄။	ဒါကာ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၇၃၅၈၃
၅။	ကလိုကန်း	ဖိလစ်ပိုင်	၇၂၃၀၂
၆။	ဘနေးဘရက်	အစ္စရေး	၇၀၇၀၅
၇။	လဗဲလျိုက်စ် ပီးရက်	ပြင်သစ်	၆၈၄၅၈
၈။	လာပရီစီန့်ဂါးဗက်စ်	ပြင်သစ်	၆၇၀၄၇
၉။	နာပိုလီ	ဂရိ	၆၇၀၂၇
၁၀။	ချုနိုင်း	အိန္ဒိယ	၆၆၉၆၁

လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	၁ စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် နေထိုင်သည့်လူဦးရေ	၁ စတုရန်းမိုင်တွင် နေထိုင်သည့်လူဦးရေ
၁။	မိုနာကို	၁၈၅၈၉	၄၈၁၄၅
၂။	စင်ကာပူ	၇၇၉၇	၂၀၁၉၄
၃။	ဘာရိန်း	၁၉၄၅	၅၀၃၈
၄။	မော်လ်တာ	၁၃၅၃	၃၅၀၄
၅။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၁၃၁	၂၉၃၀
၆။	မော်လ်ဒိုက်	၂၇၅၈	၂၀၁၀
၇။	ပါလက်စတိုင်း	၇၅၆	၁၉၅၈
၈။	ဘာဘာဒို့စ်	၆၃၈	၁၆၅၂
၉။	မော်ရစ်တိုးရပ်စ်	၆၁၉	၁၆၀၃
၁၀။	လက်ဘနွန်	၅၈၇	၁၅၂၀

လူဦးရေအကျဲဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	၁ စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် နေထိုင်သည့်လူဦးရေ	၁ စတုရန်းမိုင်တွင် နေထိုင်သည့်လူဦးရေ
၁။	မွန်ဂိုလီးယား	၂	၅
၂။	နမီးဘီးယား	၃	၈
၃။	အိုက်စလန်	၃	၈
၄။	ဆူရီနမ်	၃	၈
၅။	မောရီတားနီးယား	၃	၈
၆။	ဘော့ဆဝါနာ	၃	၈
၇။	ဩစတြေးလျ	၃	၈
၈။	ကနေဒါ	၄	၉
၉။	လစ်ဗျား	၄	၁၀
၁၀။	ဂူယာနာ	၄	၁၀

မြေဧရိယာအကျယ်ဆုံး (၁၀)နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	မြေပြင်ဧရိယာ (စတုရန်းကီလိုမီတာ)	ရေပြင်ဧရိယာ (စတုရန်းကီလိုမီတာ)
၁။	ရုရှား	၁၆၃၇၇၇၄၂	၇၂၀၅၀၀
၂။	ကနေဒါ	၉၀၉၃၅၀၇	၈၉၁၁၆၃
၃။	တရုတ်	၉၃၂၆၄၁၀	၂၇၀၅၅၀
၃။	အမေရိကန်	၉၁၄၇၆၄၃	၆၈၅၉၂၄
၅။	ဘရာဇီးလ်	၈၄၆၀၄၁၅	၅၅၃၅၂
၆။	ဩစတြေးလျ	၇၆၃၃၅၆၅	၅၈၄၉၅
၇။	အိန္ဒိယ	၂၉၇၃၁၉၀	၃၁၄၀၇၃
၈။	အာဂျင်တီးနား	၂၇၃၆၆၉၀	၄၃၇၁၀
၉။	ကာဇတ်စတန်	၂၆၆၉၇၀၀	၂၅၂၀၀
၁၀။	အယ်ဂျီးရီးယား	၂၃၈၁၇၄၁	၀

မြေဧရိယာအကျဉ်းဆုံး (၁၀)နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	မြေပြင်ဧရိယာ (စတုရန်းကီလိုမီတာ)	ရေပြင်ဧရိယာ (စတုရန်းကီလိုမီတာ)
၁။	ဗာတီကန်စီးတီး	၀. ၁၇	၀
၂။	မိုနာကို	၂. ၀၂	၀
၃။	နော်ရူး	၂၁	၀
၄။	တူဗာလူး	၂၆	၀
၅။	စန်မာရီနို	၆၁	၀
၆။	လီချင်စတိန်း	၁၆၀	၀
၇။	မာရှယ်ကျွန်းစု	၁၈၁	၁၁၆၇၃
၈။	စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်	၂၆၁	၀
၉။	မော်လဒိုက်	၂၉၈	၀
၁၀။	မော်လတာ	၃၁၆	၀

ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

- ၁။ တရုတ်
- ၂။ အမေရိကန်
- ၃။ အိန္ဒိယ
- ၄။ ဂျပန်
- ၅။ ဂျာမနီ
- ၆။ ရုရှား
- ၇။ ဘရာဇီး
- ၈။ အင်ဒိုနီးရှား
- ၉။ ဗြိတိန်
- ၁၀။ ပြင်သစ်

ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး

စဉ်	အမည်	နိုင်ငံ	ပိုင်ဆိုင်မှု
၁။	ဘီလ်ဂိတ်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၈၆ ဘီလီယံ
၂။	ဝါရန်ဘတ်ဖက်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၇၅. ၆ ဘီလီယံ
၃။	ဂျက်ဖ်ဘီးဇော့စ်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၇၂. ၈ ဘီလီယံ
၄။	အမန်နီကိုအော်တီဂါ	စပိန်နိုင်ငံ	\$ ၇၁. ၃ ဘီလီယံ
၅။	မာ့ခ်ဇူကာဘက်ခ်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၅၆ ဘီလီယံ
၅။	ကားလို့စ်စလင်း	မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ	\$ ၅၄. ၅ ဘီလီယံ
၆။	လာရီ အီလီဆန်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၅၂. ၂ ဘီလီယံ
၆။	ချားလ်ကွိုချ်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၄၈. ၃ ဘီလီယံ
၇။	ဒေးဗစ်ကွိုချ်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၄၈. ၃ ဘီလီယံ
၁၀။	မိုက်ကယ် ဘလွန်းဘာ့ဂ်	အမေရိကန်နိုင်ငံ	\$ ၄၇. ၅ ဘီလီယံ

ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံး (၁၀)နိုင်ငံ

- ၁။ တူဗာလူ
- ၂။ နာရူး
- ၃။ မာရှယ်ကျွန်းစု
- ၄။ ကီရီဘာတီ
- ၅။ ပါလူး
- ၆။ မိုက်ခရိုနီးရှား
- ၇။ တွန်ဂါ
- ၈။ ဆော်တွမ်နှင့် ပရင်စီပီ
- ၉။ ဗာနောတူး
- ၁၀။ ဒိုမီနီကာ

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ကျွန်းကြီး(၁၀)ကျွန်း

စဉ်	နိုင်ငံ	အကျယ်အဝန်း
၁။	ဂရင်းလန်း	၂၁၇၅၆၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၂။	နယူးဂီနီယာ	၇၈၅၇၅၃ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၃။	ဘော်နီယို	၇၄၈၁၆၈ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၄။	မဒါဂတ်စကား	၅၈၇၇၁၃ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၅။	ဘက်ဖင်အိုင်လန်	၅၀၃၉၄၄ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၆။	ဆူမားတြား	၄၄၃၀၆၅ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၇။	ဂရိတ်ဗြိတိန်	၂၂၉၉၅၇ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၈။	ဟွန်စု	၂၂၅၈၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၉။	ဗစ်တိုးရီးယားအိုင်လန်	၂၂၀၅၄၈ စတုရန်းကီလိုမီတာ
၁၀။	အဲလ်လစွမဲအိုင်လန်	၁၈၃၉၆၄ စတုရန်းကီလိုမီတာ

နိဘယ်ဆု(၆)မျိုး

၁။ ဆေးဝါးထူးချွန်ဆု	၄။ ဓာတုဗေဒထူးချွန်ဆု
၂။ စာပေဆု	၅။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆု
၃။ ရူပဗေဒထူးချွန်ဆု	၆။ စီးပွားရေးသိပ္ပံထူးချွန်ဆု

စကြဝဠာဂြိုဟ်ကြီး(၈)လုံး

စဉ်	ဂြိုဟ်အမည်	မြန်မာအခေါ်	အင်္ဂလိပ်အခေါ်	မှတ်ချက်
၁။	ကမ္ဘာဂြိုဟ်	ကမ္ဘာ	Earth	သက်ရှိများနေထိုင်သောဂြိုဟ်
၂။	အင်္ဂါဂြိုဟ်	မားစ်	Mars	အနီရောင်ရှိဂြိုဟ်
၃။	ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်	မာကျူရီ	Mercury	နေနှင့်အနီးဆုံးဂြိုဟ်
၄။	ကြာသပတေး	ဂျူပီတာ	Jupiter	အကြီးဆုံးဂြိုဟ်
၅။	သောကြာဂြိုဟ်	ဗီးနပ်စ်	Venus	အတောက်ပဆုံးဂြိုဟ်
၆။	စနေဂြိုဟ်	စေတန်	Saturn	အဝါရောင်ရှိဂြိုဟ်
၇။	ယူရေးနပ်စ်	ယူရေးနပ်စ်	Uranus	ဝင်ရိုးပေါ်ပြောင်းပြန်လည်
၈။	နတ်ပင်ကျွန်း	နပ်ပကျွန်း	Neptune	အပြာရောင်ရှိဂြိုဟ်

ကမ္ဘာ့ထင်ရှားသောပင်လယ်များ

(က)	မြေထဲပင်လယ်	(အကြီးဆုံး)
(ခ)	ပင်လယ်သေ	(အသေးဆုံး)
(ဂ)	ဟက်ဆမ်ပင်လယ်	(အကျယ်ဆုံး)
(ဃ)	အမေရိကန်ပင်လယ်	(အနက်ဆုံး)
(င)	ဘောလ်တစ်ပင်လယ်	(အတိမ်ဆုံး)
(စ)	ကက်စပီယမ်ပင်လယ်	(အကြီးဆုံးအိုင်)

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးရေတံခွန်များ

- (က) **ဝိတိုရိယရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ-ဇမ်ဘီယာနှင့်ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံအကြား
အမြင့် - တစ်မိုင်ခန့်
- (ခ) **နိုင်းရာဂါနာရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ-ကနေဒါနိုင်ငံ
အမြင့် - ပေ-၃၂၀၀
- (ဂ) **အိန်ဂျယ်လ်ရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ-ပင်နီစွဲလားနိုင်ငံ
အမြင့် - ပေ-၁၀၀၀
- (ဃ) **အိဂ္ဂူရေတံခွန်**
တည်ရှိသည့်နေရာ-အာဂျင်တီးနားနှင့်ဘရာဇီးနိုင်ငံတို့အကြား
အမြင့် - ပေ - ၂၆၉

ကမ္ဘာပေါ်တွင်တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော မုန်တိုင်းအမျိုးအစားများ

စဉ်	ဖြစ်ပေါ်ရာနေရာဒေသ	မုန်တိုင်းအမျိုးအစား
၁။	အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ	ဆူနာမီ
၂။	ပစိဖိတ်နှင့်အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	ဟာရီကိန်း
၃။	တောင်တရုတ်ပင်လယ်	တိုင်ဖွန်း
၄။	ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်	ဆိုင်ကလုန်း

ကမ္ဘာ့ရေနံတင်ပို့မှုအများဆုံးနိုင်ငံ

- ၁။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ
- ၂။ ရုရှားနိုင်ငံ
- ၃။ နော်ဝေနိုင်ငံ
- ၄။ အီရန်နိုင်ငံ
- ၅။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
- ၆။ ယူအေအီးနိုင်ငံ
- ၇။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ
- ၈။ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ
- ၉။ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ
- ၁၀။ အယ်လ်ဂျီးရီးယား

ကမ္ဘာ့ရေနံတင်သွင်းမှုအများဆုံးနိုင်ငံ

- ၁။ အမေရိကန်နိုင်ငံ
- ၂။ ဂျပန်နိုင်ငံ
- ၃။ တရုတ်နိုင်ငံ
- ၄။ ဂျာမနီနိုင်ငံ
- ၅။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
- ၆။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ
- ၇။ အီတလီနိုင်ငံ
- ၈။ စပိန်နိုင်ငံ
- ၉။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ

ကမ္ဘာ့ရေနံအကြွယ်ဝဆုံးနိုင်ငံများ

- ၁။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ
- ၂။ ကနေဒါနိုင်ငံ
- ၃။ အီရန်နိုင်ငံ
- ၄။ အီရတ်နိုင်ငံ
- ၅။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ
- ၆။ ယူအေအီးနိုင်ငံ
- ၇။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
- ၈။ ရုရှားနိုင်ငံ
- ၉။ လစ်ဗျားနိုင်ငံ
- ၁၀။ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ

Facebook သုံးစွဲမှုအများဆုံးနိုင်ငံ (၁၀) နိုင်ငံ

- စဉ်   နိုင်ငံ**
- ၁။ အမေရိကန်
  - ၂။ ဘရာဇီး
  - ၃။ အိန္ဒိယ
  - ၄။ အင်ဒိုနီးရှား
  - ၅။ မက္ကဆီကို
  - ၆။ ဗြိတိန်
  - ၇။ တာကီ
  - ၈။ ဖိလစ်ပိုင်
  - ၉။ ပြင်သစ်
  - ၁၀။ ဂျာမနီ

ကမ္ဘာလှည့်သုံးအများဆုံး Website (၁၀)ခု

- ၁။ www.google.com
- ၂။ www.youtube.com
- ၂။ www.facebook.com
- ၉။ www.baidu.com
- ၇။ www.wikipedia.org
- ၄။ www.yahoo.com
- ၅။ www.reddit.com
- ၆။ www.google.co.in
- ၈။ www.qq.com
- ၁၀။ www.taobao.com

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ဆန်တင်ပို့မှု အများဆုံး (၁၀)နိုင်ငံ

စဉ်	နိုင်ငံ	ဆန်တင်ပို့မှု(၁၀၀၀ မက်ထရစ်တန်)
၁။	အိန္ဒိယ	၁၀၃၀၀
၂။	ထိုင်း	၁၀၀၀၀
၃။	ဗီယက်နမ်	၅၈၀၀
၄။	ပါကစ္စတန်	၄၂၀၀
၅။	အမေရိကန်	၃၅၅၀
၆။	မြန်မာ	၁၅၀၀
၇။	ကမ္ဘောဒီးယား	၁၀၀၀
၈။	ဥရုဂွေး	၈၅၀
၉။	ဘရာဇီး	၆၅၀
၁၀။	အာဂျင်တီးနား	၅၅၀

ကျင်းပပြီး အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့်နှင့် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုများ

ခုနှစ်	အကြိမ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ပထမ(ရွှေ)	ဒုတိယ(ငွေ)	တတိယ(ကြေး)	မှတ်ချက်
၁၉၅၉	၁	ထိုင်း	ထိုင်း(၃၅)	မြန်မာ(၁၁)	မလေးရှား(၈)	မြန်မာဒုတိယ မြန်မာပထမ
၁၉၆၁	၂	မြန်မာ	မြန်မာ(၃၅)	ထိုင်း(၂၁)	မလေးရှား(၁၆)	
၁၉၆၅	၃	မလေးရှား	ထိုင်း(၃၈)	မလေးရှား(၃၃)	စင်ကာပူ(၁၈)	မြန်မာပထမ
၁၉၆၇	၄	ထိုင်း	ထိုင်း(၇၇)	စင်ကာပူ(၂၈)	မလေးရှား(၂၃)	
၁၉၆၉	၅	မြန်မာ	မြန်မာ(၅၇)	ထိုင်း(၃၂)	စင်ကာပူ(၃၁)	မြန်မာပထမ
၁၉၇၁	၆	မလေးရှား	ထိုင်း(၄၄)	မလေးရှား(၄၁)	စင်ကာပူ(၃၂)	
၁၉၇၃	၇	စင်ကာပူ	ထိုင်း(၄၇)	စင်ကာပူ(၄၇)	မလေးရှား(၃၀)	မြန်မာဒုတိယ
၁၉၇၅	၈	ထိုင်း	ထိုင်း(၈၀)	စင်ကာပူ(၃၈)	မြန်မာ(၂၈)	
၁၉၇၇	၉	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၆၂)	ထိုင်း(၃၇)	ဖိလစ်ပိုင်(၃၁)	မြန်မာဒုတိယ
၁၉၇၉	၁၀	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၉၂)	ထိုင်း(၅၀)	မြန်မာ(၂၆)	
၁၉၈၁	၁၁	ဖိလစ်ပိုင်	အင်ဒိုနီးရှား(၈၅)	ထိုင်း(၆၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၅)	မြန်မာဒုတိယ
၁၉၈၃	၁၂	စင်ကာပူ	အင်ဒိုနီးရှား(၆၄)	ဖိလစ်ပိုင်(၄၉)	ထိုင်း(၄၉)	
၁၉၈၅	၁၃	ထိုင်း	ထိုင်း(၉၂)	အင်ဒိုနီးရှား(၆၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၄၃)	မြန်မာဒုတိယ
၁၉၈၇	၁၄	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၈၃)	ထိုင်း(၆၃)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၉)	
၁၉၈၉	၁၅	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၀၂)	မလေးရှား(၆၇)	ထိုင်း(၆၂)	

ခုနှစ်	အကြိမ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ပထမ(ရွှေ)	ဒုတိယ(ငွေ)	တတိယ(ကြေး)	မှတ်ချက်
၁၉၉၁	၁၆	ဖိလစ်ပိုင်	အင်ဒိုနီးရှား(၉၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၉၀)	ထိုင်း(၇၂)	မြန်မာဒုတိယ
၁၉၉၃	၁၇	စင်ကာပူ	အင်ဒိုနီးရှား(၈၈)	ထိုင်း(၆၃)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၇)	
၁၉၉၅	၁၈	ထိုင်း	ထိုင်း(၁၅၇)	အင်ဒိုနီးရှား(၇၇)	ဖိလစ်ပိုင်(၃၃)	
၁၉၉၇	၁၉	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၉၄)	ထိုင်း(၈၃)	မလေးရှား(၅၅)	
၁၉၉၉	၂၀	ဘရူနိုင်း	ထိုင်း(၆၅)	မလေးရှား(၅၇)	အင်ဒိုနီးရှား(၄၄)	
၂၀၀၁	၂၁	မလေးရှား	မလေးရှား(၁၁၁)	ထိုင်း(၁၀၃)	အင်ဒိုနီးရှား(၇၂)	
၂၀၀၃	၂၂	ဗီယက်နမ်	ဗီယက်နမ်(၁၅၈)	ထိုင်း(၉၀)	အင်ဒိုနီးရှား(၅၅)	
၂၀၀၅	၂၃	ဖိလစ်ပိုင်	ဖိလစ်ပိုင်(၁၁၃)	ထိုင်း(၈၇)	ဗီယက်နမ်(၇၁)	
၂၀၀၇	၂၄	ထိုင်း	ထိုင်း(၁၈၃)	မလေးရှား(၆၈)	ဗီယက်နမ်(၆၄)	
၂၀၀၉	၂၅	လာအို	ထိုင်း(၈၆)	ဗီယက်နမ်(၈၃)	အင်ဒိုနီးရှား(၄၃)	
၂၀၁၁	၂၆	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၈၂)	ထိုင်း(၁၀၉)	ဗီယက်နမ်(၉၆)	
၂၀၁၃	၂၇	မြန်မာ	ထိုင်း(၁၀၇)	မြန်မာ(၈၆)	ဗီယက်နမ်(၇၃)	
၂၀၁၅	၂၈	စင်ကာပူ	ထိုင်း(၂၄၇)	စင်ကာပူ(၂၅၉)	ဗီယက်နမ်(၁၈၆)	
၂၀၁၇	၂၉	မလေးရှားနိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် လက်ခံကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။				

မှတ်ချက်။ ရွှေတံဆိပ်အများဆုံးရရှိသည့်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့်တွင် ပထမရရှိပါသည်။

တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ (South Asia Football Federation-SAFF)

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၁။	၁၉၉၃	ပါကစ္စတန်	အိန္ဒိယ
၂။	၁၉၉၅	သီရိလင်္ကာ	သီရိလင်္ကာ
၃။	၁၉၉၇	နီပေါ	အိန္ဒိယ
၄။	၁၉၉၉	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၅။	၂၀၀၃	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်
၆။	၂၀၀၅	ပါကစ္စတန်	အိန္ဒိယ
၇။	၂၀၀၈	မော်လဒိုက်+သီရိလင်္ကာ	မော်လဒိုက်
၈။	၂၀၀၉	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	အိန္ဒိယ
၉။	၂၀၁၁	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၁၀။	၂၀၁၃	နီပေါ	အာဖဂန်နစ္စတန်
၁၁။	၂၀၁၅	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၁၂။	၂၀၁၇	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ လတွင်ကျင်းပမည်

ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲများ

၁။ ပထမကမ္ဘာစစ်(၁၉၁၄-၁၉၁၈)

- (က) စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက် - ၁၉၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်
- (ခ) ပြီးဆုံးသည့်ရက် - ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်တွင် စစ်ပြေငြိမ်းခဲ့ပြီး ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗာဆိုင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး စစ်ပွဲပြီးဆုံးခဲ့သည်။
- (ဂ) စစ်ဖြစ်ပွားရခြင်းအကြောင်းရင်း - ဩစတြီးယားအိမ်ရှေ့မင်းသား ဖရန်စစ်ဖာဒီနန်နှင့် ကြင်ယာတော်တို့ ဆာရာဇေဗိုမြို့တွင် လုပ်ကြံခံရပြီး ဆားဘီးယားတို့၏ လုပ်ကြံမှုဟု ဩစတြီးယားက စွပ်စွဲပြီး စစ်ကြေညာခဲ့သည်။
- (ဃ) တိုက်ခိုက်ကြသောနိုင်ငံများ - ဂျာမနီ၊ ဩစတြီးယား၊ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ အီတလီ၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား

၂။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်(၁၉၃၉-၁၉၄၅)

- (က) စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက် - ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်
- (ခ) ပြီးဆုံးသည့်ရက် - ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်
- (ဂ) စစ်ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းရင်း- ကိုလိုနီနယ်မြေများ အပြိုင်အဆိုင် ရှာဖွေခြင်း၊ လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် တပ်ဆင်ခြင်း
- (ဃ) တိုက်ခိုက်ကြသောနိုင်ငံများ - အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊ ပြင်သစ် (မဟာမိတ်နိုင်ငံများ)
ဂျပန်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ (ဝင်ရိုးတန်း နိုင်ငံများ)

ခရူးဆိတ်စစ်ပွဲ

၁၁ ရာစုအတွင်းက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ကြာ အောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရသည့် ကမ္ဘာ့အရှည်ကြာဆုံးတိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်သည်။

ဝါတာလူးစစ်ပွဲ

ပြင်သစ်ဘုရင် နပိုလီယံဘိုနာပတ်နှင့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဝယ်လင်တန်မြို့စားတို့ ၁၈၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော စစ်ပွဲဖြစ်သည်။ ယင်းစစ်ပွဲတွင် စစ်ဘုရင်နပိုလီယံ စစ်ရှုံးခဲ့သည်။

နော်မန်ဒီတိုက်ပွဲ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ နော်မန်ဒီ ကမ်းခြေတွင် နာဇီဂျာမနီတို့ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော သမိုင်းဝင်စစ်ပွဲကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်ကို ဒီဒေး (D-Day)အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး နော်မန်ဒီ ကမ်းခြေကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော မဟာမိတ်များမှာ အင်အား ၁၅၆၀၀၀ ခန့်ရှိခဲ့သည်။ အင်အား ၂၅၀၀၀ ခန့် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး မဟာမိတ်များ အောင်ပွဲ ရရှိခဲ့သည်။ မဟာမိတ်တပ်များ၏ တပ်ပေါင်းစုမှူးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီး အိုက်အင်ဟောင်ဝါ ဖြစ်သည်။

ဒိန်ဘင်ဖူးတိုက်ပွဲ

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် နယ်ချဲ့ပြင်သစ်တပ်များနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်တို့၏ ခိုင်ခံ့လှသော ဒိန်ဘင်ဖူးခံတပ်ကို ဗိုလ်မှူးကြီး ဗိုဠ်ယင်ဇီယပ်ဦးဆောင်သော ဗီယက်နမ်တို့ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဖောက်ကလန်ကျွန်းတိုက်ပွဲ

ဖောက်ကလန်ကျွန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အာဂျင်တီးနား နှင့် အင်္ဂလန်တို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သောတိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ အာဂျင်တီးနားတို့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီး ဖောက်ကလန်ကျွန်းကို အင်္ဂလိပ်တို့ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့သည်။

ထင်ရှားသော ကမ္ဘာ့စစ်ခေါင်းဆောင်များ

၁။ ဟစ်တလာ	ဂျာမနီ
၂။ မူဆိုလီနီ	အီတလီ
၃။ နပိုလီယံ	ပြင်သစ်
၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ်မက်အာသာ	အမေရိကန်
၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဇူးကော့ဗ်	ဆိုဗီယက်
၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီ(သဲကန္တာရကြွက်)	ဗြိတိန်
၇။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ	အမေရိကန်
၈။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာဝင်ရွန်းမဲလ်(သဲကန္တာရမြေခွေး)	ဂျာမနီ
၉။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယာမာမိုတို	ဂျပန်
၁၀။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်	ဗြိတိန်
၁၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်	အမေရိကန်
၁၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်တီးတိုး	ယူဂိုဆလားဗီးယား
၁၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုရှေဒါယန်း	အစ္စရေး
၁၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ဂျပ်ပက်တန်	အမေရိကန်

နျူကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ

- ၁။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
- ၂။ ရုရှား
- ၃။ ဗြိတိန်
- ၄။ ပြင်သစ်
- ၅။ တရုတ်
- ၆။ အိန္ဒိယ
- ၇။ ပါကစ္စတန်
- ၈။ မြောက်ကိုရီးယား

မှတ်ချက်။ အမှတ်စဉ်(၁) မှ (၅) အထိ ငါးနိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက် မပြန့်ပွားရေးစာချုပ်အောက်ရှိ နျူကလီးယားဦးကျည်ပိုင်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံ များဖြစ်သည်။

အမှတ်စဉ်(၆) မှ (၈) အထိ သုံးနိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက် မပြန့်ပွားရေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးမှုမရှိသည့် နိုင်ငံများဖြစ် သည်။

အစ္စရေးလ်နိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမရှိသေးသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။

လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားအကြီးမားဆုံးနိုင်ငံများ

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၂၈၅၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၃၀၀၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၆၆ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၆၈၄၀ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၄၂၀ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘောနှင့် လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	=	၆၅ စင်း၊ ၁ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၃၁၅၅ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၄၅၈၂၁၉
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၈၅၀၈၈၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၈၂ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၅၈၃၈ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများနှင့် လေယာဉ်တင်သင်္ဘောကြီးများ	=	၁၉၄ စင်း၊ ၁၀ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၇၃ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၉၇၃၅ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

အိန္ဒိယ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၃၂၅၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၁၄၂၁၂၈
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၂. ၈၄ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၃၂၇၄ စီး

၅။ စစ်သင်္ဘောများနှင့် လေယာဉ်တင်သင်္ဘောကြီးများ	=	၁၁၀ စင်း၊ ၂ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၁၅ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၁၂၂၀ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

မြောက်ကိုရီးယား

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၁၀၆၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၄၇၀၀၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၃၅၀၀ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၁၃ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၇၀ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၆၆၁ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

ရုရှား

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၀၂၇၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၀၀၀၀၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၃. ၇၆ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၂၀၅၅၀ စင်း
၅။ စစ်သင်္ဘောများနှင့် လေယာဉ်တင်သင်္ဘောကြီးများ	=	၁၀၉ စင်း၊ ၁ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၅၀ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၃၅၅၅ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

တောင်ကိုရီးယား

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၆၄၀၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၉၀၀၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၁. ၁ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၂၄၁၄ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၁၅၁ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၁၈ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၄၅၈ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	မရှိ

ပါကစ္စတန်

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၆၁၉၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၃၀၂၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇. ၈ ဘီလျံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၂၅၀၁ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၅၀ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၈ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၅၇၅ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

အီရန်

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၅၄၅၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၃၅၀၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလျံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၁၆၆၃ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၁၅၉ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၂၈ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၅၀၇ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	မရှိ

တူရကီ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၄၁၀၅၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၈၅၆၃၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၅ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၂၅၀၄ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၁၀၁ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၁၃ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၅၀၁ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	မရှိ

ဗီယက်နမ်

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၄၅၅၆၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၅၀၀၀၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆.၂ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၁၂၇၀ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၁၁ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၃ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၁၈၉ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	မရှိ

ဂျာမနီ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၈၃၀၀၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၄၅၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၉ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၃၂၂ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၂၀ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၄ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၅၀၃ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	မရှိ

ပြင်သစ်

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၂၈၆၅၆
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၉၅၇၇၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၂. ၇၄၆၅ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၂၅၄ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများနှင့် လေယာဉ်တင်သင်္ဘောများ	=	၁၀၄၇ စင်း၊ ၁ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၁၀ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၃၄၂ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

ဂျပန်

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၄၇၇၄၆
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၅၇၉၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၁. ၄ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၇၇၇ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများ	=	၇၆ စီး
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၁၆ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၃၇၄ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	မရှိ

ဗြိတိန်

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၂၀၅၃၃၀
၂။ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	=	၁၈၂၀၀၀
၃။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	=	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၂. ၇ ဘီလီယံ
၄။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	=	၂၂၇ စီး
၅။ စစ်သင်္ဘောများနှင့် လေယာဉ်တင်သင်္ဘောကြီးများ	=	၄၁ စင်း၊ ၁ စင်း
၆။ ရေငုပ်သင်္ဘော	=	၁၁ စင်း
၇။ တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်များ	=	၃၇၅ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယားလက်နက်များ	=	ရှိ

ခေတ်သစ်အိုလံပစ်အားကစားပွဲများ

နွေရာသီအားကစားပြိုင်ပွဲများ

စဉ်	ခုနှစ်	နိုင်ငံ	မြို့
၁။	၁၈၉၆	ဂရိ	အေသင်
၂။	၁၉၀၀	ပြင်သစ်	ပါရီ
၃။	၁၉၀၄	အမေရိကန်	စိန့်လူးဝစ်
၄။	၁၉၀၈	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၅။	၁၉၁၂	ဆွီဒင်	စတော့ဟုမ်း
၆။	၁၉၁၆	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၇။	၁၉၂၀	ဘဲလ်ဂျီယံ	အန်းဝပ်
၈။	၁၉၂၄	ပြင်သစ်	ပါရီ
၉။	၁၉၂၈	နယ်သာလန်	အမ်စတာဒမ်
၁၀။	၁၉၃၂	အမေရိကန်	လော့စ်အိန်ဂျလိစ်
၁၁။	၁၉၃၆	ဂျာမနီ	ဘာလင်
၁၂။	၁၉၄၀-၄၄	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၁၃။	၁၉၄၈	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၁၄။	၁၉၅၂	ဖင်လန်	ဟယ်ဆင်ကီး
၁၅။	၁၉၅၆	ဩစတြေးလျ	မဲလ်ဘုန်း
၁၆။	၁၉၆၀	အီတလီ	ရောမ
၁၇။	၁၉၆၄	ဂျပန်	တိုကျို
၁၈။	၁၉၆၈	မက်ဆီကို	မက်ဆီကိုစီးတီး
၁၉။	၁၉၇၂	အနောက်ဂျာမနီ	မြူးနစ်
၂၀။	၁၉၇၆	ကနေဒါ	မွန်ထရီယဲလ်
၂၁။	၁၉၈၀	ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု	မော်စကို
၂၂။	၁၉၈၄	အမေရိကန်	လော့စ်အိန်ဂျလိစ်
၂၃။	၁၉၈၈	တောင်ကိုရီးယား	ဆိုးလ်
၂၄။	၁၉၉၂	စပိန်	ဘာစီလိုနာ
၂၅။	၁၉၉၆	အမေရိကန်	အတ္တလန္တာ
၂၆။	၂၀၀၀	ဩစတြေးလျ	ဆစ်ဒနီ
၂၇။	၂၀၀၄	ဂရိ	အေသင်

၂၈။	၂၀၀၈	တရုတ်	ပေကျင်း
၂၉။	၂၀၁၂	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၃၀။	၂၀၁၆	ဘရာဇီး	ရီယိုဒီဂျနီယို
၃၁။	၂၀၂၀	ဂျပန်	တိုကျို

ဆောင်းရာသီအားကစားပြိုင်ပွဲများ

စဉ်	ခုနှစ်	နိုင်ငံ	မြို့
၁။	၁၈၂၄	ပြင်သစ်	ချာမိုနစ်
၂။	၁၉၂၈	ဆွစ်ဇာလန်	စိန့်မိုရင်
၃။	၁၉၃၂	အမေရိကန်	လိတ်ပလာစစ်
၄။	၁၉၃၆	ဂျာမနီ	ဂါးဖစ်ရှ်- ပါတင်ကာချင်
၅။	၁၉၄၀-၄၄	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၆။	၁၉၄၈	ဆွစ်ဇာလန်	စိန့်မိုရင်
၇။	၁၉၅၂	နော်ဝေ	အော်စလို
၈။	၁၉၅၆	အီတလီ	ကော်တီနာဒီအမ်ပက်ဇို
၉။	၁၉၆၀	အမေရိကန်	စကော့ဗဲလီး
၁၀။	၁၉၆၄	ဩစတြီးယား	အင်းစ်ဘရပ်
၁၁။	၁၉၆၈	ပြင်သစ်	ဂရင်နိုဘယ်
၁၂။	၁၉၇၂	ဂျပန်	ဆက်ပိုရို
၁၃။	၁၉၇၆	ဩစတြီးယား	အင်းစ်ဘရပ်
၁၄။	၁၉၈၀	အမေရိကန်	လိတ်ပလာစစ်
၁၅။	၁၉၈၄	ယူဂိုဆလားဗီးယား	ဆာရာယေဗို
၁၆။	၁၉၈၈	အမေရိကန်	ကာလ်ဂါရီ
၁၇။	၁၉၉၂	ပြင်သစ်	အဲလ်ဘတ်ဗီးလ်
၁၈။	၁၉၉၆	နော်ဝေ	ဟီလီဟမ်းမား
၁၉။	၂၀၀၀	ဂျပန်	နာဂါနို
၂၀။	၂၀၀၄	အမေရိကန်	ဆော့လိတ်စီးတီး
၂၁။	၂၀၀၈	အီတလီ	တိုရီနို
၂၂။	၂၀၁၀	ကနေဒါ	ဗင်ကူးဗာ
၂၃။	၂၀၁၄	ရုရှား	ဆိုချီ
၂၄။	၂၀၁၈	တောင်ကိုရီးယား	ဖျောင်းယောင်းဂျီနို
၂၅။	၂၀၂၂	တရုတ်	ဘေဂျင်း

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးအဆောက်အအုံ ၁၀ ခု

ဘုရင့်ခါလီဟာ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဒူဘိုင်း၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၀ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၂၇၁၇ ပေ (၈၂၈ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၆၃ ထပ်

ရှန်ဟိုင်းတာဝါ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်ဟိုင်း၊ တရုတ်ပြည်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၅ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၂၀၇၃ ပေ (၆၃၂ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၈ ထပ်

အဘရာဂျ်အယ်လ်ဘိတ်နာရီစင်

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	မက္ကာ၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၂ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၉၇၁ ပေ (၆၀၁ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၀ ထပ်

ပင်အန်းစီးပွားရေးဌာန

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်းကျန်၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၇ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၉၆၅ ပေ (၅၉၉ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၅ ထပ်

လော့ထ်ကမ္ဘာ့မျှော်စင်

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဆိုးလ်၊ တောင်ကိုရီးယား
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၆ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၈၁၉ ပေ (၅၅၄.၅ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၃ ထပ်

ဝမ်းကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဌာန

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	နယူးယောက်၊ အမေရိကန်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၄ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၇၇၆ ပေ (၅၄၁. ၃ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၀၄ ထပ်

ကွမ်ကျိုး CTF စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ကွမ်ကျိုး၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၆ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၇၃၉ ပေ (၅၃၀ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၁ ထပ်

တိုင်ပေ ၁၀၁မျှော်စင်

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	တိုင်ပေမြို့၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၀၄ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၆၆၇ ပေ (၅၀၈ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၀၁ ထပ်

ရှန်ဟိုင်းကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်ဟိုင်း၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၀၈ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၆၁၄ ပေ (၄၉၂ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၀၁ ထပ်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဟောင်ကောင်၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၀ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၅၈၈ ပေ (၄၈၄ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၈ ထပ်

အလျား၊ အကျယ်အဝန်း၊ ထုထည်နှင့် အလေးချိန်ယူနစ်များ

အလျားအတိုင်းအတာယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၂ လက်မ	=	၁ ပေ
၃ ပေ	=	၁ ကိုက်
၂၂ ကိုက်	=	၁ သံကြိုး
၁၀ သံကြိုး	=	၁ ဖာလုံ
၈ ဖာလုံ	=	၁ မိုင်
၁၇၆၀ ကိုက်	=	၁ မိုင်
၅၂၈၀ ပေ	=	၁ မိုင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁၀ မီလီမီတာ	=	၁ စင်တီမီတာ
၁၀ စင်တီမီတာ	=	၁ ဒက်စီမီတာ
၁၀ ဒက်စီမီတာ	=	၁ မီတာ
၁၀ မီတာ	=	၁ ဒက်ကာမီတာ
၁၀ ဒက်ကာမီတာ	=	၁ ဟက်တိုမီတာ
၁၀ ဟက်တိုမီတာ	=	၁ ကီလိုမီတာ
၁၀၀ စင်တီမီတာ	=	၁ မီတာ
၁၀၀၀ မီတာ	=	၁ ကီလိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ လက်မ	=	၂.၅၄ စင်တီမီတာ
၁ ပေ	=	၃၀.၄၈ စင်တီမီတာ
၁ ကိုက်	=	၀.၉၁၄၄ မီတာ
၁ ဖာလုံ	=	၂၀၁.၁၆၈ မီတာ
၁ မိုင်	=	၁.၆၀၉ ကီလိုမီတာ
၁ မီလီမီတာ	=	၀.၀၃၉၃၇ လက်မ
၁ စင်တီမီတာ	=	၀.၃၉၃၇ လက်မ

၁ ဒက်စီမီတာ	=	၃. ၉၃၇ လက်မ
၁ မီတာ	=	၃၉. ၃၇ လက်မ
၁ ဒက်ကာ	=	၃၉၃. ၇ လက်မ
၁ ဟက်တိုမီတာ	=	၃၂၈. ၀၈၃၃ ပေ
၁ ကီလိုမီတာ	=	၀. ၆၂၁၃၇ မိုင်

အကျယ်အဝန်းယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၄၄ စတုရန်းလက်မ	=	၁ စတုရန်းပေ
၉ စတုရန်းပေ	=	၁ စတုရန်းကိုက်
၄၈၄၀ စတုရန်းကိုက်	=	၁ ဧက
၆၄၀ ဧက	=	၁ စတုရန်းမိုင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁၀၀ စတုရန်းမီလီမီတာ	=	၁ စတုရန်းစင်တီမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းစင်တီမီတာ	=	၁ စတုရန်းဒက်စီမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဒက်စီမီတာ	=	၁ စတုရန်းမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းမီတာ	=	၁ စတုရန်းဒက်ကာမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဒက်ကာမီတာ	=	၁ စတုရန်းဟက်တိုမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဟက်တိုမီတာ	=	၁ စတုရန်း ကီလိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ စတုရန်းလက်မ	=	၆. ၄၅၁၆ စတုရန်းစင်တီမီတာ
၁ စတုရန်းပေ	=	၀. ၀၉၂၉ စတုရန်းမီတာ
၁ စတုရန်းကိုက်	=	၀. ၈၃၆၁ စတုရန်းမီတာ
၁ ဧက	=	၀. ၄၀၄၇ ဟက်တာ
၁ စတုရန်းမိုင်	=	၂၅၈. ၉၉၈၈ ဟက်တာ
	=	၂. ၅၉ စတုရန်းကီလိုမီတာ

ထုထည်တိုင်းတာမှု ယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၇၂၈ ကုဗလက်မ	=	၁ ကုဗပေ
၂၇ ကုဗပေ	=	၁ ကုဗကိုက်

ယူနစ်စနစ်

၁၀၀၀ ကုဗမီလီမီတာ	=	၁ ကုဗစင်တီမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗစင်တီမီတာ	=	၁ ကုဗဒက်စီမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗဒက်စီမီတာ	=	၁ ကုဗမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗမီတာ	=	၁ ကုဗဒက်ကာမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗဒက်ကာမီတာ	=	၁ ကုဗဟက်တိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ ကုဗလက်မ	=	၁၆. ၃၈၇ ကုဗစင်တီမီတာ
၁ ကုဗပေ	=	၀. ၀၂၈၃ ကုဗမီတာ
၁ ကုဗကိုက်	=	၀. ၇၆၄၆ ကုဗမီတာ
၁ ကုဗစင်တီမီတာ	=	၀. ၀၆၁ ကုဗလက်မ
၁ ကုဗဒက်စီမီတာ	=	၀. ၀၃၅၃ ကုဗပေ
၁ ကုဗမီတာ	=	၁. ၃၀၈ ကုဗကိုက်
၁ ကုဗဒက်ကာမီတာ	=	၁၃၀၈ ကုဗကိုက်
၁ ကုဗဟက်တိုမီတာ	=	၁,၃၀၈,၀၀၀ ကုဗကိုက်

ဝင်ဆုံမှုပမာဏယူနစ်များ

၁ မီလီလီတာ	=	၀. ၀၆၁ ကုဗလက်မ
၁ စင်တီလီတာ	= ၁၀ မီလီလီတာ	= ၀. ၆၁၀၃ ကုဗလက်မ
၁ ဒက်စီလီတာ	= ၁၀ စင်တီလီတာ	= ၆. ၁၀၂၅ ကုဗလက်မ
၁ လီတာ	= ၁၀ ဒက်စီလီတာ	= ၆၁. ၀၂၅ ကုဗလက်မ
၁ ဒက်ကာလီတာ	= ၁၀ လီတာ	= ၆၁၀. ၂၅ ကုဗလက်မ
၁ ဟက်တိုလီတာ	= ၁၀ ဒက်ကာလီတာ	= ၆၁၀၂. ၅၅ ကုဗလက်မ
၁ ကီလိုလီတာ	= ၁၀ ဟက်တိုလီတာ	= ၃၅. ၃၁၆ ကုဗပေ
		= ၂၆၄. ၁၅၈ ဂါလန်

အလေးချိန်စနစ်ယူနစ်များ

ရှေးရိုးဗြိတိသျှပေါင်ချိန်စနစ်

- ၁ ပေါင် = ၁၆ အောင်စ
- ၁ စတုံ = ၁၄ ပေါင်
- ၁ တန် = ၂၂၄၀ ပေါင်

မက်ထရစ်စနစ်

- ၁ စင်တီဂရမ် = ၁၀ မီလီဂရမ်
- ၁ ဒက်စီဂရမ် = ၁၀ စင်တီဂရမ်
- ၁ ဂရမ် = ၁၀ ဒက်စီဂရမ်
- ၁ ဒက်ကာဂရမ် = ၁၀ ဂရမ်
- ၁ ဟက်တိုဂရမ် = ၁၀ ဒက်ကာဂရမ်
- ၁ ကီလိုဂရမ် = ၁၀ ဟက်တိုဂရမ်
- ၁ မက်ထရစ်တန် = ၁၀၀၀ ကီလိုဂရမ်
(အမေရိကန်သုံး)

ဆက်စပ်မှု

- ၁ ပေါင် = ၄၅၃.၅၉၃၄ ဂရမ် = ၀.၄၅၃၆ ကီလိုဂရမ်
- ၁ တန် = ၁.၁၂ မက်ထရစ်တန် (အမေရိကန်သုံး)
- ၁ ကီလိုဂရမ် = ၂.၂၀၄၆ ပေါင်
- ၁ မက်ထရစ်တန် = ၂၂၀၄.၆၂ ပေါင်

မှတ်သားဖွယ်ရာဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်။
The Tatmadaw shall never betray national interests.
- ၂။ တပ်မတော်အင်အားရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်။
Only when the tatmadaw is strong will the nation be strong.
- ၃။ ပြည့်အင်အားသည် ပြည်တွင်းမှာသာရှိသည်။
The strength of the nation lies only within.
- ၄။ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေအလိုမရှိ။
Down with minion of Colonialism.
- ၅။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်းလေးစားပါ။ ချစ်ခင်ပါ။ တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံပါ။
Keep up respect, fraternity and equality among nationalities.
- ၆။ သင့်ကြောင့် ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲပါစေနှင့်။
Don't let the Union disintegrate because of you.
- ၇။ တည်ငြိမ်မှုသည် ပဓာန။
Tranquility is primary.
- ၈။ လွတ်လပ်မှုသည် ထာဝရ။
Independence is for perpetuity.
- ၉။ ဒီမိုကရေစီ၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည် မင်းမဲ့စရိုက်။
The opposite of democracy is anarchy.
- ၁၀။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှ ပြည်သူ့ဘဝ အေးချမ်းရ။
With Law prevailing people's life will be at peace.
- ၁၁။ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရန် ခွဲရည်သန် စီမံအားထုတ် ခွံ့အလုပ်။
To prevent disintegration of the union is our aim, so shall we strive.

- ၁၂။ စည်းကမ်းရှိမှ တိုးတက်မည်။
Only when there is discipline will there be progress.
- ၁၃။ ဘယ်သူခွဲခွဲ ခွဲမကွဲ အမြဲစည်းလုံးမည်။
No matter who tries to divide us we will always united.
- ၁၄။ စည်းလုံးခြင်းသည်အင်အား။
Unity is strength.
- ၁၅။ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်ပါ။
Safeguard National independence.
- ၁၆။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲမည့်အကြံ ခွဲလက်မခံ။
We reject any scheme to break up the Tatmadaw.
- ၁၇။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ ခွဲရန်သူ။
Anyone who tries to break up the Tatmadaw is our enemy.
- ၁၈။ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်သည် မှန်ကန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည်။
Only Union Spirit is the true patriotism.
- ၁၉။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည်။
Only with stability and peace will the nation develop.

ဘွဲ့ဒီဂရီများ

1. M.B.B.S Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery
(ဆရာဝန်ဘွဲ့)
2. B.D.S Bachelor of Dental Surgery
(သွားဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ဘွဲ့)
3. B.V.S Bachelor of Veterinary Science
(တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်ဘွဲ့)
4. B.Ag Bachelor of Agriculture (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)
5. B.Sc Bachelor of Science (သိပ္ပံဘွဲ့)
6. B.E Bachelor of Engineering (အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့)
7. B.Arch Bachelor of Architecture (ဗိသုကာဘွဲ့)
8. B.Tech Bachelor of Technology (နည်းပညာဘွဲ့)
9. B.Eco Bachelor of Economic (စီးပွားရေးပညာဘွဲ့)
10. B.Com Bachelor of Commerce (ဝါဏိဇ္ဇဘွဲ့)
11. B.A Bachelor of Arts (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့)
12. L.L.B Bachelor of Laws (ဥပဒေဘွဲ့)
13. B.Ed Bachelor of Education (ပညာရေးဘွဲ့)
14. M.A Master of Art (မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့)
15. M.Sc Master of Science (မဟာသိပ္ပံဘွဲ့)
16. Ph.D Doctor of Philosophy (ဒေါက်တာဘွဲ့)
17. B.N.Sc Bachelor of Nursing Science (သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့)
18. B.C.Sc Bachelor of Computer Science (ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့)
19. B.Act Bachelor of Accounting (စာရင်းကိုင်ပညာဘွဲ့)
20. B.Pharm Bachelor of Pharmacy (ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်ပညာဘွဲ့)
21. M.Act Master of Accounting (စာရင်းကိုင်ပညာမဟာဘွဲ့)
22. M.E Master of Engineering (အင်ဂျင်နီယာမဟာဘွဲ့)
21. M.Com Master of Commerce (မဟာဝါဏိဇ္ဇဘွဲ့)

အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ စကားပုံများ

1. A friend in need is a friend indeed.
လိုအပ်သည့်အခါတွင် ကူညီပေးသူသည် မိတ်ဆွေစစ်ဖြစ်သည်။
2. A little is better than none.
လုံးဝမရှိသည်ထက် အနည်းငယ်ရှိသည်က တော်သေးသည်။
3. All is fair in love and war.
အချစ်နှင့်စစ်တွင် မတရားမှုမရှိ။
4. All is not gold that glitters.
ဝါဝါမြင်တိုင်း ရွှေမထင်နှင့်။
5. A stitch in time saves nine.
ပျက်အစဉ် ပြင်ခဏ။
6. Care killed the cat.
သောကကြောင့် ကြောင်သေ။
7. Don't cry for the moon.
မမိတဲ့ပန်း မလှမ်းနှင့်။
8. Don't trouble until trouble, troubles you.
ဒုက္ခမဖြစ်ခင် ဒုက္ခခံပြီး ဒုက္ခအကြောင်းမတွေးနှင့်။
9. Empty vessels make the most sound.
မပြည့်သည့်အိုး တောင်ဘင်ခတ်သည်။
10. Fortune favours the brave.
ကြောက်လျှင် လာဘ်လွဲ၊ ရဲလျှင် မင်းဖြစ်။
11. God helps those who help themselves.
မိမိကိုယ်သာ ကိုးကွယ်ရာ။
12. Good wine needs no brush.
ပစ္စည်းကောင်းလျှင် အမွန်းတင်စရာမလို။
13. Haste makes waste.
အလျင်လို အလွဲဖြစ်။
14. He who sleeps catches no fish.
အိပ်နေသူ ငါးမရ။
15. History repeats itself.
သမိုင်းတစ်ကျော့ ပြန်လည်သည်။
16. Honesty is the best policy.
ရိုးသားမှုသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

17. Honour to whom honour is due.
ထိုက်သည့်သူကို ဂုဏ်ပြုပါ။
18. Ideas move the world.
အတွေးအခေါ်များသည် ကမ္ဘာကြီးကိုပြောင်းလဲစေသည်။
19. Idleness is the rust of soul.
မသုံးတဲ့စား သံချေးတက်။
20. No one is above the law.
တရားဥပဒေသည် မျက်နှာမလိုက်။
21. Kill not the goose that lays the golden egg.
ရွှေဥ ဥပေးသောငန်းကို မသတ်ရ။
22. Knowledge is power.
အသိပညာသည် စွမ်းအား။
23. Life is full of ups and downs.
ဘဝသည် အတက်အကျများနှင့်ပြည့်နှက်နေသည်။
24. Love is blind.
အချစ်တွင် မျက်စိမရှိ။
25. Make hay while the sun shines.
လသာတုန်း ဗိုင်းငင်။
26. Man is the architect of his own destiny.
လူသည် မိမိဘဝ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သည်။
27. Marry haste, and repent at leisure.
မဆင်မခြင် အိမ်ထောင်ကျ နှောင်းမှနှောင်းတရ။
28. Man proposes, God disposes.
လူ့အလို နတ်မလိုက်နိုင်။
29. Necessity is the mother of invention.
လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။
30. Necessity has no law.
လောဘနဲ့တွေ့ တရားမဲ့။
31. Never do things by halves.
အလုပ်လုပ်လျှင် တစ်ဝက်တစ်ပျက် မလုပ်ပါနှင့်။
32. Never too late to mend.
ပညာလို အိုသည်မရှိ။
33. Never too old to learn.
ပညာလို အိုသည်မရှိ။

34. No man is perfect.
လောကတွင်ပြီးပြည့်စုံသူဟူ၍ မရှိ။
35. No pain, no gain.
အနာမခံ၊ အသာမစံ။
36. Nothing venture nothing have.
မစွန့်စားဘဲ ဘာမှမဖြစ်။
37. One good turn deserves another.
သူ့ကိုကူမှ သူ့အကူအညီရသည်။
38. Patience is virtue.
စိတ်ရှည်ခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါးဖြစ်သည်။
39. Pity is align to love.
ချစ်ခြင်းအစ သနားခြင်းက။
40. Poverty is no sin.
ဆင်းရဲခြင်းသည် အပြစ်မဟုတ်ပါ။
41. Practice makes perfect.
လေ့ကျင့်ပေးမှ ပြည့်ဝသည်။
42. Prevention is better than cure.
ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းသည် ကုသခြင်းထက်ပိုကောင်းသည်။
43. Rome was not built in a day.
ရောမမြို့ကြီးကို တစ်ရက်တည်းနှင့် တည်ဆောက်ထားခြင်းမဟုတ်။
44. Slow and steady wins the race.
ဖြည်းဖြည်းနှင့် မှန်မှန်ဆောင်ရွက်လျှင် ပန်းတိုင်ရောက်မည်။
45. The darkest hour is before the dawn.
ရောင်နီမလာမီအချိန်သည် အမှောင်ဆုံးကာလဖြစ်သည်။
46. The ripest fruit first falls.
အမှည့်ဆုံးသစ်သီး အရင်ဆုံးကြွေသည်။
47. Time and tide wait for no man.
အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်။
48. Too many cooks spoil the broth.
ဆရာများ သားသေ။
49. Truth is mighty and shall prevail.
အမှန်တရားက နောက်ဆုံးတွင်အနိုင်ရရှိသည်။
50. We eat that we may live.
ငါတို့သည် အသက်ရှင်သန်ခြင်းအတွက် စားသောက်ကြသည်။

51. Where there is a will, there is a way.
လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။
52. Where there is love, there is jealousy.
ချစ်လျှင် သဝန်တိုသည်။
53. Writing is better than speech.
နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံး။
54. Youth is full of pleasure. Age is full of care.
လူငယ်ဘဝသည် ပျော်ရွှင်မှုအပြည့်၊ လူကြီးဘဝသည် သောကနှင့်အပြည့်။
55. Youth is wholly experimental.
လူငယ်ဘဝသည် လုံးဝစမ်းသပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။
56. Ignorance is worse than poverty.
မရှိတာထက် မသိတာခက်တယ်။
57. There is no success without effort.
မကြိုးစားဘဲနဲ့တော့ အောင်မြင်မှုမရနိုင်ဘူး။
58. The moral lessons lie in the books.
အလိမ္မာစာမှာရှိ။
59. There is no time like present.
ပစ္စုပ္ပန်နှင့်တူသော အချိန်သည်မရှိ။
60. Nothing is difficult to a willing man.
ဆန္ဒကြီးရင် ကြံသမျှပြီးမယ်။
61. Learning cannot be stolen.
ပညာရွှေအိုး လူမခိုး။
62. Do as I say, don't as I do.
ငါပြောသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့။
63. Books and freinds should be few but good.
စာအုပ်နဲ့မိတ်ဆွေကို နည်းနည်းပဲ ထားသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကောင်းရမယ်။
64. The only good is knowledge and the only evil is ignorance.
တစ်ခုတည်းသောကောင်းမှုဆိုတာ အသိပညာရှိခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မကောင်းမှုဆိုတာ အမှန်ကို မသိခြင်းဖြစ်တယ်။
65. Experience is the best teacher.
အတွေ့အကြုံဆိုတာ အကောင်းဆုံးဆရာ။

မြန်မာရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများ

ဆုရဇာတ်ကားများ

ချစ်သက်ဝေ	- ပထမ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
မယားနဲ့လူပျို	- ဒုတိယ၊ အောင်ဇေယျရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
ချစ်၍ခေါ်ရာ	- တတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
ရတနာပုံ	- ပထမ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
သည်းဆောင်းဟေမန်	- ဒုတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
မြဟေဝန်	- တတိယ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
ဩဇာမိန်းမ	- ဒုတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်
အကျော်အမော်	- တတိယ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်
ဖိုးပြုံးချို	- အကယ်ဒမီ၊ ရွှေဝယ်သီရိရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်
ဘဝသံသရာ	- အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်
ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဦး	- အကယ်ဒမီ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်
စွဲတဲ့မေတ္တာ	- အကယ်ဒမီ၊ မြဇော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်
ချစ်တော့ချစ်တယ်	- အကယ်ဒမီ၊ စန်းသော်တာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်
ရေမြေဆုံးတိုင်	- အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်
ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ	- အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်
ဆောင်း	- အကယ်ဒမီ၊ အေဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်
စကားပြောသောအသင်းနှလုံး	- အကယ်ဒမီ၊ သုခရုပ်ရှင်၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်
မှုန်ရွှေရည်	- အကယ်ဒမီ၊ အပေါင်းလက္ခဏာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၀ ခုနှစ်
ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင်	- အကယ်ဒမီ၊ သုခရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်
ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့	- အကယ်ဒမီ၊ မင်းသူရိန်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်
နှလုံးသားနဲ့စစ်တာဝန်	- အကယ်ဒမီ၊ ပြည်ကျော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်
ကြည်ပြာ	- အကယ်ဒမီ၊ ယမုံနာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်
သင်္ကြန်မိုး(ဆေးရောင်စုံ)	- အကယ်ဒမီ၊ သူရိယပညာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်
ဒိုး	- အကယ်ဒမီ၊ အမျိုးသားရုပ်ရှင်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်
သီတာခုနစ်တန်(ဆေးရောင်စုံ)	- အကယ်ဒမီ၊ ခိုင်သဇင်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်
တစ်ပြည်သူမရွှေထား	- အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်
တိုက်ပွဲခေါ်သံ	- အကယ်ဒမီ၊ ခင်စံပယ်ဦးရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်

ပန်းသခင်	- အကယ်ဒမီ၊ ယမုံနာရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်
သူ့ကျွန်မခံပြီ	- အကယ်ဒမီ၊ မြိတ်မိခင်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်
အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင့်	- အကယ်ဒမီ၊ မလိခရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်
အဖေနေရာ	- အကယ်ဒမီ၊ သီဟဇော်ရုပ်ရှင်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်
ငရဲသား	- အကယ်ဒမီ၊ ခင်စံပယ်ဦးရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ်
နှလုံးလှလူမိုက်	- အကယ်ဒမီ၊ မေတ္တာရောင်ပြန်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်
ငါသူတစ်ပါး ယောက်ျားမိန်းမ	- အကယ်ဒမီ၊ ကြယ်တံခွန်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်
ဆန်ရေ	- အကယ်ဒမီ၊ စိမ်းဝါနီရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်
အမေ့နို့ဖိုး	- အကယ်ဒမီ၊ အမျိုးသားရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်
လျှို့ဝှက်သောနှင်း	- အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်
ကျန်စစ်မင်း	- အကယ်ဒမီ၊ ဧဝရက်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်
မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ	- အကယ်ဒမီ၊ နဝရက်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်
ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ်	- အကယ်ဒမီ၊ မြင့်မာလာရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်
အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ	- အကယ်ဒမီ၊ မျက်ခြယ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်
ကြိုးကြာတောင်ပံခတ်သံ	- အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်
အာဒမ်ရယ်၊ ဧဝရယ်၊ ဒဿရယ်	- အကယ်ဒမီ၊ Heart N' Soul ၂၀၁၀ ခုနှစ်
ထာဝရအလင်းတန်းများ	- အကယ်ဒမီ၊ ရီမြင့်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်
ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း	- အကယ်ဒမီ၊ မြင့်မိုရ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်
အုတ်ကြားမြက်ပေါက်	- အကယ်ဒမီ၊ ရွှေစင်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

ဒါရိုက်တာဆုရှင်များ

ဦးသုခ	၆ ဆု	ဪဩမိန်းမ(၁၉၅၄)၊ ဝသံသရာ(၁၉၅၆)၊ စကားပြောသောအသည်းနှလုံး(၁၉၆၈)၊ ကျမမှာမိန်းမသား(၁၉၇၀)၊ ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင်(၁၉၇၃)၊ ရွှေချည်ငွေချည် တန်းပါလို့(၁၉၇၅)
ဦးချင်းစိန်	၁ ဆု	ကိုယ့်ရင်သွေး(၁၉၅၅)
ရွှေဦးဘီအောင်	၁ ဆု	ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဦး(၁၉၇၇)
ဦးချစ်ခင်	၁ ဆု	ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)
ဦးသာဓု	၂ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)၊ အငိုလွယ်သည်(၁၉၆၀)
တက္ကသိုလ်ဝင်းဖေ	၁ ဆု	ပြည်တန်တဲ့ ကျည်ဆန်(၁၉၆၁)

ဦးတင်မောင်	၁ ဆု	ကိုယ်ရယ် တိုးရယ် စိုးစိုးရယ်(၁၉၆၇)
မောင်ဝဏ္ဏ	၂ ဆု	ကတ္တီပါဖိနပ်စီး ရွှေထီးဆောင်း(၁၉၇၁)၊ ခုနစ်စဉ် အလွမ်း(၁၉၉၀)
မောင်တင်ဦး	၅ ဆု	နေထွက်သောည(၁၉၇၂)၊ တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)၊ သင်္ကြန်မိုး(၁၉၈၅)၊ တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)၊ နှလုံးလှ လူမိုက်(၂၀၀၁)
စိန်ဖေတင်	၁ ဆု	နှလုံးသားနှင့်စစ်တာဝန်(၁၉၇၆)
ဦးကြီးမြင့်	၂ ဆု	ကြည်ပြာ(၁၉၈၀)၊ ပန်းသခင်(၁၉၉၆)
ဦးဝင်းဖေ	၁ ဆု	နှင်းဆီနီအိပ်မက်(၁၉၈၁)
ထွန်းမြင့်ထွန်း	၁ ဆု	ဣတ္ထိယခေါ်မိန်းမတို့သည်(၁၉၈၃)
ကြည်စိုးထွန်း	၄ ဆု	ဒိုး(၁၉၈၉)၊ သူ့ကျွန်မခံပြီ(၁၉၉၇)၊ ဆန်ရေ(၂၀၀၂)၊ ဆဌဂံ(၂၀၀၅)
ဦးနန္ဒ	၁ ဆု	သီတာခုနစ်တန်(၁၉၉၃)
စင်ယော်မောင်မောင်	၂ ဆု	တစ်ပြည်သူမရွှေထား(၁၉၉၃)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)
မလိခစိုးထိုက်အောင်	၁ ဆု	အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင်(၁၉၉၈)
ခင်မောင်ဦး/	၂ ဆု	အဖေနေရာ(၁၉၉၉)၊ ပင်လယ်ထက်မှ နေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
စိုးသိန်းထွဋ်		
သီဟင်တင်စိုး	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
ပန်းချီစိုးမိုး	၁ ဆု	ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ(၂၀၀၂)
ကျော်သူ	၁ ဆု	အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
မောင်မျိုးမင်း	၁ ဆု	မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ(၂၀၀၆)
(ရင်တွင်းဖြစ်)		
မောင်ယဉ်အောင်	၁ ဆု	ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ်(၂၀၀၇)
ညီညီထွန်းလွင်	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
မီးပွား	၁ ဆု	ဇော်က ကနေသည်(၂၀၀၉)
ထွန်းအောင်ဇော်	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
ကိုဇော်(အရုဏ်ဦး)	၁ ဆု	ဥ(၂၀၁၂)
ဝိုင်း	၂ ဆု	စေတနာရဲ့ကချေသည်(၂၀၁၃)၊ ကျွန်မက နှင်းဆီပါ မောင်(၂၀၁၅)
ညွန့်မြန်မာ	၁ ဆု	အုတ်ကြားမြက်ပေါက် (၂၀၁၆)
ညီညီအောင်		

အကောင်းဆုံးအမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆုရှင်

ကျော်ဝင်း	၁ ဆု	မာလာရီ-အမျိုးသားပညာသည်ဆု(၁၉၅၂)
တင်မောင်	၁ ဆု	ရတနာပုံ(၁၉၅၃)
ဖိုးပြုံးချို	၁ ဆု	ဖိုးပါကြီး(၁၉၅၅)
ဇေယျ	၁ ဆု	ဘဝသံသရာ(၁၉၅၆)
ထွန်းဝေ	၂ ဆု	ဗိုလ်မြဒင်(၁၉၅၇)၊ ကကြီးရေက၊ ချစ်တော့ချစ်တယ် ဗိုလ်အောင်နိုင်(၁၉၅၉)
ဦးကျော်သောင်း	၁ ဆု	ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)
မောင်သင်	၁ ဆု	ရေမြေဆုံးတိုင် ချစ်သွေးသစ္စာ ဆိုးပါနဲ့မေ(၁၉၆၀)
မြတ်လေး	၁ ဆု	အမုန်း၏နောက်ဝယ်(၁၉၆၁)
ဝင်းဦး	၂ ဆု	ဆောင်းအိပ်မက်(၁၉၇၆)၊ မှန်ရွှေရည်(၁၉၇၀)
ညွန့်ဝင်း	၃ ဆု	ဗန်တိုလူလေးနဲ့သူဇာ(၁၉၆၈)၊ ချစ်သူဝိုင်းဝိုင်းလည် (၁၉၇၁)၊ တတိယအရွယ်၏ဒုတိယဝေဒနာ(၁၉၈၃)
ကောလိပ်ကျင်နေဝင်း	၁ ဆု	ပယင်းရောင်(၁၉၆၉)
စိန်မြင့်	၁ ဆု	အဖေတစ်ခု သားတစ်ခု(၁၉၇၇)
ကျော်ဟိန်း	၄ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်ကမေတ္တာ(၁၉၇၉)၊ မွန်းတည့်ချိန်တွင် နေဝင်သည်(၁၉၈၂)၊ ပန်းမြိုင် လယ်ကဥယျာဉ်မျိုး(၁၉၈၉)၊ နေကမွေးတဲ့လ(၂၀၀၃)
နေအောင်	၁ ဆု	ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
ရန်အောင်	၆ ဆု	မယ်သီတာလိုမိန်းကလေး(၁၉၉၁)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ အလင်းဖျော့ကောင်းကင်(၁၉၉၆)၊ ညမင်းသား(၁၉၉၈)၊ မောဟမျဉ်းပြိုင်များ(၂၀၀၀)၊ ဂုဏ်ရှိန်ပြင်းတဲ့ ချစ်ခြင်းသိက္ခာ(၂၀၀၆)
ရဲအောင်	၁ ဆု	မြစ်တို့၏မာယာ(၁၉၉၃)
ကျော်သူ	၁ ဆု	တစ်ပြည်သူမရွှေ့ထား(၁၉၉၄)
စိုးသူ	၁ ဆု	အောင်မြင်သောနေ့(၁၉၉၅)
ကျော်ရဲအောင်	၂ ဆု	သားသမီးဇနီးကြင်ယာ(၁၉၉၆)၊ ကိုးဆယ်ဆယ် လိမ့်မယ်(၂၀၀၇)
ဒွေး	၁ ဆု	အမေ့ခြေရာ(၁၉၉၇)

လွင်မိုး	၃ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ(၁၉၉၉)၊ ပန်းတစ်ပွင့်ဖန်ဆင်းခြင်း(၂၀၀၁)၊ တစ်ခါက ဧရာဝတီညများ(၂၀၀၄)
သီဟတင်စိုး	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
မင်းမော်ကွန်း	၁ ဆု	နှလုံးလှလှမိုက်(၂၀၀၁)
လူမင်း	၂ ဆု	ရွှေမှုန်ကြဲတဲ့မိုးကောင်းကင်(၂၀၀၂)၊ ကျန်စစ်မင်း(၂၀၀၅)၊
ခန့်စည်သူ	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
နောင်နောင်	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
ပြေတီဦး	၄ ဆု	အာဒမ်ရယ် ဧဝရယ် ဒဿရယ်(၂၀၁၀)၊ လက်ပံ(၂၀၁၂)၊ နင်စေရင်(၂၀၁၃)၊ နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
နေတိုး	၂ ဆု	မိုးညအိပ်မက်မြူ(၂၀၀၉)၊ နက္ခတ်မှားတဲ့တိုက်ပွဲ(၂၀၁၅)
ထွန်းထွန်း	၁ ဆု	အုတ်ကြားမြက်ပေါက်(၂၀၁၆)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆုရှင်များ

ကြည်ကြည်ဌေး	၂ ဆု	ချစ်သက်ဝေ(၁၉၅၂)၊ ချစ်ခွင့်မပိုင်(၁၉၅၆)
မေမြင့်	၁ ဆု	ပွဲခါညောင်ရေ(၁၉၅၃)
အမေပု	၁ ဆု	မေမေ(၁၉၅၄)
မေလွင်	၁ ဆု	ချစ်မမ(၁၉၅၅)
မြင့်မြင့်ခင်	၃ ဆု	ချစ်ညီမ(၁၉၅၇)၊ ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)၊ မုန်းပါတယ် မောင့်ကို(၁၉၇၃)
ဒေါ်ခင်ညွန့်	၁ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
မြတ်မွန်	၁ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
မေသစ်	၁ ဆု	မေတ္တာရွှေရည်(၁၉၆၀)
ခင်ယုမေ	၂ ဆု	ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ(၁၉၆၁)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့(၁၉၇၅)
သီသီ	၁ ဆု	အတွေ့(၁၉၆၂)
ဝါဝါဝင်းရွှေ	၃ ဆု	ချစ်သမီး(၁၉၆၅)၊ ချောင်းကိုပစ်၍မြစ်ကိုရှာ(၁၉၆၉)၊ မိန်းကလေးရှင်၏ဆန္ဒ(၁၉၇၇)

စံရှားတင်	၁ ဆု ဆောင်း(၁၉၆၆)
ခင်သန်းနု	၂ ဆု ကိုယ်ရယ်တိုးရယ်စိုးစိုးရယ်(၁၉၆၇)၊ ခုနစ်စဉ်အလွမ်း (၁၉၉၀)
စန္ဒာ	၁ ဆု နှစ်မွှာအသဲ(၁၉၆၈)
တင်တင်နွဲ့	၁ ဆု ကျမမှာမိန်းမသား(၁၉၇၀)
ဒေဝီကျော်ဝင်း	၁ ဆု အားနွဲ့သူပါရှင်(၁၉၇၁)
နွဲ့နွဲ့မူ	၁ ဆု နော်ကူးမ(၁၉၇၄)
ခင်သီတာထွန်း	၃ ဆု တစ်ခါကတဘဝ(၁၉၇၈)၊ ကုက္ကိယခေါ်မိန်းမတို့သည် (၁၉၈၃)၊ ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
ချိုပြုံး	၂ ဆု မွန်းတည့်ချိန်မှာနေဝင်သည် (၁၉၈၂)
မေဝင်းမောင်	၁ ဆု ကြည်ပြာ (၁၉၈၀)
တင်တင်ညို	၁ ဆု ငယ်နာမည်အညို (၁၉၈၁)
မိုးမိုးမြင့်အောင်	၄ ဆု ခပ်စိမ်းစိမ်းနေပါမယ်(၁၉၈၉)၊ သမီးနှင့်အမေများ (၁၉၉၁)၊ မသုခမွစာရီ (၁၉၉၄)၊ မြင့်မိုရ်ထက်က သရဖူ (၂၀၀၈)
မေသန်းနု	၄ ဆု မူပိုင်ချစ်သူ (၁၉၉၂)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ(၁၉၉၅)၊ အလင်းဖျော့ကောင်းကင် (၁၉၉၆)၊ ချစ်ခြင်း၏ အခြားမဲ့၌ (၂၀၀၁)
ဇင်မာဦး	၁ ဆု သီတာခုနစ်တန် (၁၉၉၃)
စိုးမြတ်သူဇာ	၂ ဆု နော်ရင်မွေး(၁၉၉၄)၊ ရွှေနံ့သာစံအိမ်(၁၉၉၈)
ထက်ထက်မိုးဦး	၂ ဆု ပန်းသခင်(၁၉၉၆)၊ သမီးမိုက် (၂၀၀၁)
ပန်းဖြူ	၁ ဆု အရိပ် (၁၉၉၇)
ထွန်းအိန္ဒြာဗို	၃ ဆု နှောင်းတမြေမြေ(၁၉၉၉)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းကိုကျော်လွန်၍ (၂၀၀၅)
မျိုးသန္တာထွန်း	၁ ဆု နှုတ်ခမ်းထက်ကဓားသွား (၂၀၀၀)
ခင်ဇာခြည်ကျော်	၁ ဆု ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ (၂၀၀၂)
အိန္ဒြာကျော်ဇင်	၁ ဆု မျက်နှာများတဲ့ကောင်းကင် (၂၀၀၄)
နန္ဒာလှိုင်	၁ ဆု တောင်သမန်သစ္စာ (၂၀၀၆)
သက်မွန်မြင့်	၂ ဆု အာဒမ်ရယ် ဧဝရယ် ဒဿရယ် (၂၀၁၀)၊ ချစ်လှစွာ သောအမုန်း (၂၀၁၆)

မယ်လိုဒီ	၁ ဆု ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ဝတ်မှုရွှေရည်	၁ ဆု နင်စေရင် (၂၀၁၃)
ခိုင်သင်းကြည်	၁ ဆု ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း (၂၀၁၄)
ဖွေးဖွေး	၂ ဆု လက်ပံ(၂၀၁၂)၊ ကျွန်မက နှင်းဆီပါမောင်(၂၀၁၅)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆုရှင်များ

ဦးကျောက်လုံး	၃ ဆု အတွေ့(၁၉၆၂)၊ ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့်(၁၉၆၄)၊ ချစ်သမီး (၁၉၆၅)
စိုးရွှေ	၁ ဆု မြေမှာပွင့်သောမေတ္တာပန်း (၁၉၆၆)
ဦးသိန်းမောင်	၁ ဆု စကားပြောသောအသည်းနှလုံး (၁၉၆၈)
ဗိုလ်ဗကို	၂ ဆု သီတာပြုံး (၁၉၇၀)၊ တကွေ့ တစ်ကမ္ဘာ(၁၉၇၁)
အံ့ကျော်	၁ ဆု ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင် (၁၉၇၃)
အောင်လွင်	၁ ဆု နော်ကူးမ (၁၉၇၄)
မြင့်နိုင်	၁ ဆု ကျေးဇူးကမ္ဘာ (၁၉၇၅)
ဖိုးပါကြီး	၁ ဆု တစ်ခါကတစ်ဘဝ (၁၉၇၈)
ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်း	၁ ဆု အကာကအချစ် အနှစ်က မေတ္တာ (၁၉၇၉)
မောင်စိမ်းအောင်	၁ ဆု မှတစ်ပါးအခြားမရှိပြီ (၁၉၈၀)
နေအောင်	၂ ဆု မိလာရှိကာ စိုင်းဗေဒါ(၁၉၈၂)၊ နှလုံးလှလှမိုက် (၂၀၀၁)
ထွန်းဝေ	၁ ဆု တတိယအရွယ်၏ ဒုတိယနေရာ(၁၉၈၃)
မြတ်လေး	၁ ဆု ရင်ထဲမှာရွာသောမိုး(၁၉၈၄)
ထွန်းထွန်းနိုင်	၁ ဆု ချစ်မီးလျှံထဲကမေချို(၁၉၈၅)
ဇော်လွင်	၁ ဆု အရိုင်းစံပယ်(၁၉၉၀)
ညွန့်ဝင်း	၄ ဆု သီတာခုနှစ်တန်(၁၉၉၃)၊ သူ့ကျွန်မခံပြီ(၁၉၉၇)၊ ဆန်ရေ(၂၀၀၂)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း(၂၀၀၄)
ကျော်ဟိန်း	၁ ဆု ဝေလည်းမွေး၊ ကြွေလည်းမွေး(၁၉၉၄)
ဇော်လင်း	၂ ဆု တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)၊ ပန်းသခင်(၁၉၉၆)
ထွန်းထွန်းဝင်း	၁ ဆု နှောင်ထုံးဖွဲ့မေတ္တာ(၁၉၉၉)
အောင်ခိုင်	၁ ဆု ငရဲသား(၂၀၀၀)

ဇော်ဦး	၁ ဆု အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
ချမ်းသာကြည်စိုး	၁ ဆု ဆဌဂံ(၂၀၀၅)
ဖိုးကျော်	၁ ဆု မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ(၂၀၀၆)
မိုးဒီ	၁ ဆု ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မည်(၂၀၀၇)
ရဲအောင်	၁ ဆု အကယ်ဒမီရှေ့(၂၀၀၈)
ဝေဠုကျော်	၁ ဆု ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ(၂၀၁၀)
မော့စ်	၁ ဆု ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
မင်းဦး	၁ ဆု နှင်စေရင်(၂၀၁၃)
ဇင်ဝိုင်း	၂ ဆု မြင့်မြတ်နှလုံးသား(၁၉၉၇)၊ နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
ဗေလူဝ	၁ ဆု ဤအရာကို အချစ်ဟုခေါ်သလား(၂၀၁၅)
လူမင်း	၁ ဆု ပရော်ဖက်ဆာဒေါက်တာဆိတ်ဖွား (၂၀၁၆)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆုရှင်များ

ဒေါ်မေနွဲ့	၂ ဆု ရွှေရင်သိမ်းသစ်(၁၉၆၂)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့(၁၉၇၅)
မေသစ်	၂ ဆု ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့်(၁၉၆၄)၊ နွဲ့မျိုးစုံလင် နွဲ့လိုက်ချင်(၁၉၇၆)
တင်တင်မူ	၁ ဆု သဲလွန်စ(၁၉၆၅)
ခင်မိုးမိုး	၁ ဆု အပယ်ရတနာ(၁၉၆၈)
ဒေါ်သိန်းရှင်	၁ ဆု အသက်ကိုနှင်း၍(၁၉၆၉)
ကြည်ကြည်ဌေး	၂ ဆု နုနုငယ်ငယ်(၁၉၇၀)၊ လူဇော်(၁၉၇၈)
အေးအေးသင်း	၂ ဆု မာယာထောင်ချောက်(၁၉၇၁) ၊ ဇာခန်းစီးနောက်ကွယ်မှာ(၁၉၇၃)
ဆွေဇင်ထိုက်	၁ ဆု မိန်းကလေးရှင်၏ဆန္ဒ(၁၉၇၇)
ဒေါ်စိန်ခင်	၁ ဆု အကာကအချစ် အနှစ်ကမေတ္တာ(၁၉၇၉)
မြင့်မြင့်ခင်	၂ ဆု မှတပါးအခြားမရှိပြီ(၁၉၈၀)၊ မြင့်မိုရ်တောင်ဦးမကကျူးသား(၁၉၉၆)
မေယု	၁ ဆု နှင်းဆီနီအိပ်မက်(၁၉၈၁)
ခိုင်ခင်ဦး	၁ ဆု မေတ္တာအသင်္ချေ(၁၉၈၂)

စံရှားတင်	၁ ဆု စိမ်းနဲ့တေဇာ(၁၉၈၃)
မိုးမိုးမြင့်အောင်	၁ ဆု နှလုံးသားမြို့တော်(၁၉၈၄)
ခင်စိုးပိုင်	၁ ဆု ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
မြင့်မြင့်ခိုင်	၂ ဆု သမီးနှင့်အမေများ(၁၉၉၁)၊ အောင်မြင်သောနေ့ (၁၉၉၅)
စမ်းစမ်းအေး	၁ ဆု စိန်ခေါ်နေတဲ့အချစ်(၁၉၉၃)
နွဲ့နွဲ့စန်း	၁ ဆု သရဖူ(၁၉၉၄)
ချိုပြုံး	၂ ဆု အမေ့ခြေရာ(၁၉၉၇)၊ အမေ့နှိဖိုး(၂၀၀၃)
နန္ဒာလှိုင်	၁ ဆု ရွှေနံ့သာစံအိမ်(၁၉၉၈)
မြတ်ကေသီအောင်	၂ ဆု ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ (၁၉၉၉)၊ ချစ်ခြင်းဖွဲ့မေတ္တာ (၂၀၀၅)
ခင်သန်းနု	၁ ဆု သမီးရှင်(၂၀၀၀)
မေသဇ္ဇာဦး	၂ ဆု နှလုံးလှလှမိုက်(၂၀၀၁)၊ ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)
စိုးမြတ်နန္ဒာ	၂ ဆု အချစ်ကိုမွေးဖွားခြင်း(၂၀၀၁)၊ ချစ်ခြင်းငယ်ပြိုင် (၂၀၀၄)
မေသန်းနု	၁ ဆု ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်း(၂၀၀၂)
ခင်မိုးမိုးအေး	၁ ဆု အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
စိုးပြည့်သင်	၁ ဆု မိုးညအိပ်မက်မြူ(၂၀၀၉)
ဝါဝါအောင်	၁ ဆု အမေ့ကျေးဇူးဆပ်ဖူးချင်တယ်(၂၀၁၀)
ချစ်စနိုးဦး	၁ ဆု ရင်ကွဲနာ(၂၀၁၁)
ချောရတနာ	၁ ဆု ဥ(၂၀၁၂)
ယွန်းယွန်း(ထူး)	၁ ဆု တိမ်မင်းသမီးရဲ့ဒဏ္ဍာရီ(၂၀၁၂)
ခိုင်သင်းကြည်	၁ ဆု စုန်းပြုံး(၂၀၁၃)
ဝတ်မှုံရွှေရည်	၁ ဆု နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
တက္ကသိုလ်ဝမ်းပုံ	၁ ဆု ဤအရာကို အချစ်ဟုခေါ်သလား(၂၀၁၅)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဇာတ်ပုံဆုရှင်များ

ဦးချစ်ဖွယ်	၁ ဆု ယမ်းငွေ့တဝေဝေ(၁၉၅၆)
ဦးထွန်းလှိုင်	၁ ဆု မြပန်းဝတ်ရည်(၁၉၅၇)

ဦးထွန်းမြင့်	၁ ဆု	စွဲတဲ့မေတ္တာ(၁၉၅၈)
ဦးဘကြည်	၂ ဆု	ဗိုလ်အောင်နိုင်(၁၉၅၉)၊ ချိန်းမိ လေသောည(၁၉၆၄)
ဦးတင်ယု	၁ ဆု	မေတ္တာရွှေရည်(၁၉၆၀)
ဦးမောင်ကလေး/ဦးပေါ	၁ ဆု	ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ(၁၉၆၁)
ဦးသန်းမောင်	၂ ဆု	နှစ်မွှာအသဲ(၁၉၆၈)၊ သခွတ်ပန်း(၁၉၉၂)
ဦးစံအေး	၃ ဆု	မေတ္တာကိုယ်စားနှင်းပျံမယ် (၁၉၆၉)၊ လကွယ် မိုးနှောင်း(၁၉၇၀)၊ ဗိုလ်သံခဲ(၁၉၈၃)
ဦးဆန်နီတင်	၂ ဆု	တခြားကမ္ဘာကချစ်သူရယ်(၁၉၇၁)၊ ကျနော်နဲ့ ကိုဘကျော်(၁၉၇၅)
ဦးလှဖေ	၁ ဆု	နေထွက်သောည(၁၉၇၂)
ဦးစံမြင့်	၁ ဆု	အိပ်မက်တံတား(၁၉၇၃)
ဦးစန်းမောင်	၃ ဆု	ကျွန်းကလေးမှာနှစ်ယောက်တည်း(၁၉၇၆)၊ ကျော်ကိုချစ်မလား ဇော်ကိုချစ်မလား(၁၉၇၉)၊ အပြန်လမ်း(၁၉၈၁)
ဦးပန်းအေး	၂ ဆု	နေခြည်ဖြာမှနွေးသောကြောင့် (၁၉၇၇)၊ ဒဏ္ဍာရီ (၁၉၉၁)
ဦးတင်ဝင်း	၁ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)
ချစ်မင်းလူ	၄ ဆု	နွေရူပ(၁၉၈၀)၊ နှလုံးသားမြို့တော်(၁၉၈၄)။ သင်္ကြန်မိုး(၁၉၈၅)၊ ချစ်ရည်းစား (၁၉၉၆)
အောင်မြင့်ဦး	၁ ဆု	မီလာရီကာစိုင်းဗေဒါ(၁၉၈၂)
ဦးကြည်	၁ ဆု	အချစ်ဆုံးသူ၏ရင်မှာ(၁၉၉၀)
သန်းညွန့်(ပန်းသာ)	၆ ဆု	မြစ်တို့၏မာယာ(၁၉၉၃)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ ညမင်းသား(၁၉၉၈)၊ မောင့်မူပိုင်ရှင် (၂၀၀၀)၊ ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ(၂၀၀၆)၊ ကြိုးတန်း(၂၀၀၈)
ကိုကိုဌေး(ထိပ်တန်း)	၅ ဆု	မသုဓမ္မစာရီ (၁၉၉၄)၊ မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)၊ ကောင်းကင်ထက်ကပန်းတစ်ပွင့်(၂၀၀၁)၊ လျှို့ဝှက် သောနှင်း(၂၀၀၄)၊ အတိတ်၏အရိပ်(၂၀၀၉)
ကျောက်ဖြူ(ပဒေသာ)	၃ ဆု	ယောက္ခမဆိုတာ တစ်ခါတုန်းကသားမက်ပါ(၂၀၀၂)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ ငှါဓား၊ ငါ့သွေးငါ့ဧရာဝတီ (၂၀၀၇)

နိုင်နုရိန်(ဖထီး)	၁ ဆု မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းကိုကျော်လွန်၍(၂၀၀၅)
ပန်းချီစိုးမိုး	၁ ဆု ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ(၂၀၁၀)
တင့်ဆန်း	၁ ဆု ပန်းကြာဝတ်မှုန်(၂၀၁၁)
အောင်ကိုလတ်	၁ ဆု ကယန်းအလှ(၂၀၁၂)
တိုးဝင်းပြည့်စိုး	၁ ဆု အဆုံးမဲ့အချစ်(၂၀၁၄)
ဇော်မြင့်	၁ ဆု ကျူးပစ်ရဲ့ကျေးကျွန်များ(၂၀၁၅)
မောင်မြင့်အေးမင်း၊	၁ ဆု လူးရတနာသိုက်(၂၀၁၆)
အငယ်လေး	

အကောင်းဆုံးတေးဂီတဆုများ

ဂီတလူလင်	၃ ဆု မယ်သီတာလိုမိန်းကလေး(၁၉၉၁)၊ တိုက်ပွဲခေါ်သံ
မောင်ကိုကို	(၁၉၉၅)၊ ဆန်ရေ(၂၀၀၂)
ထရမ်းပတ်ဝင်းဦး	၁ ဆု ခိုင်မာလာနှင်းဆီ(၁၉၉၂)
စန္ဒရားလှထွဋ်	၁ ဆု တပြည်သူ့မရွှေထား(၁၉၉၄)
စိန်မွတ္တာ	၂ ဆု ပန်းဒဏ္ဍာရီ(၂၀၀၄)၊ ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ်
	(၂၀၀၇)
ကိုသော်ဇင်	၂ ဆု ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ(၂၀၀၆)
(လဝန်းအိမ်)	
မိရာမိုရ်	၂ ဆု ဇော်က ကနေသည်(၂၀၀၉)၊ လူးရတနာသိုက်(၂၀၀၆)
မြန်မာပြည်ကျောက်စိမ်း	၁ ဆု အငိုမျက်လုံး အပြုံးမျက်နှာ(၂၀၁၀)
ဇော်မျိုးထွဋ်	၃ ဆု မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)၊ နေကမွေးတဲ့လ
	(၂၀၀၃)၊ ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
ဂီတမျိုးဝင်းကို	၁ ဆု အမွေခံထိုက်သူဖြစ်ပါစေ(၂၀၁၂)
စန္ဒယားတင်ဝင်းလှိုင်	၁ ဆု ကြယ်စင်မော်ကွန်း(၂၀၁၃)
ခင်မောင်ကြီး	၃ ဆု ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ(၂၀၀၂)၊ ကျန်စစ်မင်း
	(၂၀၀၅)၊ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း(၂၀၁၄)
ဦးလှဆန်းဦး	၁ ဆု မောင့်အိမ်သူ(၂၀၁၅)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်အသံဆုများ

ဦးခင်ဦး	၁ ဆု သရဖူ(၁၉၉၄)
ဦးစိန်မြင့်	၁ ဆု မြင့်မြတ်နှလုံးသား(၁၉၉၇)
(ဇာတ်လမ်းရုပ်ရှင်)	
ဦးဖိုးထောင်	၁ ဆု ဆန်ရေ(၂၀၀၂)
ခင်စံပယ်ဦးအဖွဲ့	၁ ဆု သူးမွဲထသစ္စာ(၂၀၁၃)
ဦးအေးမြင့်	၁ ဆု လျှို့ဝှက်သောနှင်း(၂၀၁၄)
(ဇာတ်လမ်းရုပ်ရှင်)	
ကိုရဲဝင်း(ခ)	၁ ဆု ကျန်စစ်မင်း(၂၀၁၅)
ရစ်ချက်ရဲဝင်း	
ဦးမျိုးညွန့်	၁ ဆု တာင်သမာန်သစ္စာ(၂၀၁၆)
ဆန်းဦးနှင့်အဖွဲ့	၁ ဆု အတိတ်၏အရိပ်(၂၀၀၉)
ဆန်းဦး	၁ ဆု ပန်းကြာဝတ်မှုန်(၂၀၁၁)
တိုနီ(လင်း)	၁ ဆု ကယန်းအလှ(၂၀၁၂)
ကိုကြည်မင်းသိန်း	၂ ဆု မာယာပရောဂျက်(၂၀၁၄)၊ မှော်ကျောက်စာ (၂၀၁၆)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းဆုများ

အောင်ကျည်ထွက်	၁ ဆု တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)
မြက်ခင်းသစ်	၁ ဆု မြင့်မြတ်နှလုံးသား(၁၉၉၇)
(သုခုမလွင်ပြင်)	
ခင်လေးသိမ့်	၁ ဆု ပန်းတစ်ပွင့်ဖန်ဆင်းခြင်း(၂၀၀၁)
ငြိမ်းမင်း	၃ ဆု ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ(၂၀၀၂)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း(၂၀၀၄)
ကြည်စိုးထွန်း	၁ ဆု ဆဋ္ဌာရံ(၂၀၀၅)
ကိုကိုလေး	၁ ဆု အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင်(၂၀၀၈)
မြင့်ဦးဦးမြင့်	၁ ဆု ကြိုးကြာတောင်ပံခတ်သံ(၂၀၀၉)
ခင်မောင်ဦး	၁ ဆု ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ(၂၀၁၀)
စိုးသိမ်းထွဋ်	
မြင့်ဆောင်း၊	၁ဆု ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
စိုးကျော်ဆန်း	

ဦးဇော်မြင့်ဦး ၂ ဆု တောင်သမန်သစ္စာ(၂၀၀၆)၊ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌
တည်စေမင်း (၂၀၁၄)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်တည်းဖြတ်ဆုရှင်များ

ဦးမြင့်ခိုင် ၃ ဆု သူ့ကျွန်မခံပြီ(၁၉၉၇)၊ သူးမွဲထသစ္စာ(၂၀၀၃)၊
မော်ကွန်းရုပ်ရှင် ပယ်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ(၂၀၁၀)
အောင်သွင် ၁ ဆု ဆဌဂံ(၂၀၀၅)
ဟိန်းထက် ၁ ဆု ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
သော်ဇင် ၁ ဆု ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း(၂၀၁၄)
ဇော်မင်း ၆ ဆု ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ(၂၀၀၂)၊ လျှို့ဝှက်
သောနှင်း(၂၀၀၄)၊ မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ (၂၀၀၆)၊
ကျောက်စက်ရေ(၂၀၀၉)၊ ဥ(၂၀၁၂)၊ ချစ်စံအိမ် ၂၀၂၈
(၂၀၁၅)
ကိုဉာဏ်ဝင့် ၁ ဆု ဧဒင်ရဲ့နတ်သမီး(၂၀၁၆)

အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များ

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီအသင်း
- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း
- ၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး
- ၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ဂီတအစည်းအရုံး
- ၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပု အစည်းအရုံး
- ၆။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်ပညာရှင်များအစည်းအရုံး
- ၇။ မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့
- ၈။ မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း
- ၉။ မြန်မာနိုင်ငံ မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း
- ၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆရာဝန်အသင်း
- ၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံသွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအသင်း
- ၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းဆေးဆရာအသင်း
- ၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာဆရာအသင်း
- ၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ
- ၁၅။ မြန်မာနိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းသမဂ္ဂ
- ၁၆။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
အသင်းချုပ်
- ၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံ ပဲမျိုးစုံနှင့် နှမ်းကုန်သည်များအသင်း
- ၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးကုန်သည်များအသင်း
- ၁၉။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
- ၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆီကုန်သည်နှင့် ဆီလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၂။ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၃။ မြန်မာနိုင်ငံ စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
- ၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၆။ မြန်မာနိုင်ငံ ပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံ ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၈။ မြန်မာနိုင်ငံ ငါး/ပုစွန်အစာထုတ်လုပ် ရောင်းဝယ်သူများအသင်း

- ၂၉။ မြန်မာနိုင်ငံ ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၃၀။ မြန်မာနိုင်ငံ ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအသင်း
- ၃၁။ မြန်မာနိုင်ငံ ကဏန်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၃၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ငါးရှဉ့်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၃၃။ မြန်မာနိုင်ငံ အလှမွေးငါးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၃၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ငါးပိ/ငါးခြောက်၊ ငံပြာရည် ထုတ်လုပ်ရောင်းဝယ်သူများအသင်း
- ၃၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ပုံနှိပ်နှင့်ထုတ်ဝေသူ လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၃၆။ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေထုတ်ဝေသူနှင့် ဖြန့်ချိသူများအသင်း
- ၃၇။ မြန်မာနိုင်ငံ အကောက်ခွန်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်သူများအသင်း
- ၃၈။ ဝက်မွေးမြူသူများနှင့် ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူများအသင်း
- ၃၉။ မြန်မာနိုင်ငံ နို့လုပ်ငန်းအသင်း
- ၄၀။ အသားတိုးကြက် ထုတ်လုပ်မွေးမြူ ရောင်းချသူများအသင်း
- ၄၁။ မြန်မာ့မွေးမြူရေးစွမ်းအားစုများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သုတေသနအသင်း
- ၄၂။ တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး၊ လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းကိရိယာ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူများအသင်း
- ၄၃။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် မွေးမြူသူများအသင်း
- ၄၄။ မွေးမြူရေးအစာ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချသူများအသင်း
- ၄၅။ ဘဲဥ၊ ကြက်ဥ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများအသင်း
- ၄၆။ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ် မွေးမြူသူများအသင်း
- ၄၇။ မြန်မာနိုင်ငံ ပျားလုပ်ငန်းအသင်း
- ၄၈။ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း
- ၄၉။ နွားနောက်မွေးမြူသူများအသင်း(ချင်းပြည်နယ်)
- ၅၀။ မြန်မာအမျိုးသမီးစီးပွားရေး စွမ်းဆောင်ရည်ရှင်များအသင်း
- ၅၁။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်း ကုန်သည်များနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၅၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ရွှေလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၅၃။ မြန်မာနိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၅၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအသင်း
- ၅၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ပလတ်စတစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၅၆။ မြန်မာနိုင်ငံ ရေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာအသင်း
- ၅၇။ မြန်မာနိုင်ငံ လယ်ယာကိုင်ကျွန်းသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၅၈။ မြန်မာနိုင်ငံ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း

- ၅၉။ မြန်မာနိုင်ငံ ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၆၀။ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်သီးဝလံ၊ ပန်းမန်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်
တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း
- ၆၁။ မြန်မာနိုင်ငံ စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ် တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း
- ၆၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်သွန်နီ၊ ကြက်သွန်ဖြူနှင့် စားဖိုဆောင်သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်
ရောင်းချသူများအသင်း
- ၆၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ရာဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၆၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ဥယျာဉ်ခြံမြေစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၆၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ကြံနှင့်ကြံထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း
- ၆၆။ မြန်မာနိုင်ငံ ကျောက်မျက်ရတနာ လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၆၇။ မြန်မာနိုင်ငံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၆၈။ မြန်မာနိုင်ငံ စက်သုံးဆီတင်သွင်းရောင်းချဖြန့်ဖြူးရေးအသင်း
- ၆၉။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၀။ မြန်မာနိုင်ငံ ဟိုတယ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၁။ အဝေးပြေးကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၂။ မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်၊ ခြံ၊ မြေ ဝန်ဆောင်မှုအသင်း
- ၇၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောသား ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့ချုပ်
- ၇၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သေတ္တာတင် မော်တော်ယာဉ်များအသင်း
- ၇၅။ မြန်မာနိုင်ငံ မြေဩဇာ၊ မျိုးစေ့နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဆေး လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၆။ မြန်မာနိုင်ငံ လူငယ်စွန့်ဦးတီထွင် လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၇။ မြန်မာနိုင်ငံ သတ္တုလုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့ချုပ်
- ၇၈။ မြန်မာ့မော်တော်ယာဉ် ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရေးလုပ်ငန်းရှင်များ
အသင်း
- ၇၉။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၈၀။ မြန်မာနိုင်ငံ လက်လီရောင်းချသူများအသင်း
- ၈၁။ မြန်မာနိုင်ငံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
- ၈၂။ မြန်မာနိုင်ငံ သူနာပြုနှင့်သားဖွားအသင်း
- ၈၃။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်ဘဝ မြှင့်တင်ရေးအသင်း
- ၈၄။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း
- ၈၅။ မြန်မာအမျိုးသမီးစီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည်များအသင်း

အစိုးရမဟုတ်သောအသင်းအဖွဲ့များ

မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၃၀-၄-၁၉၉၁

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ မိခင်နှင့်ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ဘဝအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရေးအတွက် စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ပံ့ပိုးကူညီရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် (၁၁)ဦးပါဝင်သည်။ ဗဟိုအဆင့်တွင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၁)ဦး အပါအဝင် ဗဟိုကောင်စီဝင် (၅၃)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း၊ ခရိုင်အသီးသီးတွင် ကြီးကြပ်မှုကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များတွင် အသင်းခွဲများ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သည်။

အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း/ ရပ်စဲခြင်း

၄။ လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အဆင့်အတန်း၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ခွဲခြားမှုမရှိစေဘဲ အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ကိုက်ညီသူများသည် မြို့နယ်အသင်းသို့မဟုတ် အသင်းခွဲတွင် အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်-

- (က) အသက် (၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ခြင်း။
- (ခ) မိခင်နှင့်ကလေးများ၊ မိသားစု၏ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) စိတ်မနှံ့သူနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူ။
- (ဃ) ဝင်ကြေး၊ လစဉ်ကြေးနှင့် နှစ်စဉ်ကြေး၊ ရာသက်ပန်ကြေးတို့ကို သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ပေးဆောင်နိုင်သူဖြစ်ခြင်း။

၅။ အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခံရလျှင် အသင်းသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်-

- (က) မတရားအသင်း အက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (ခ) နိုင်ငံတော်သစ္စာ ဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှု၊
- (ဂ) အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်အောင် ပြုလုပ်မှု၊
- (ဃ) ပြည့်တန်ဆာအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (င) လောင်းကစားဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (စ) ၁၉၄၇ခုနှစ် ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (ဆ) ၁၉၆၃ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (ဇ) မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ။

တည်နေရာ

၆။ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းကို ရန်အောင်မြင်ဘုရားလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ နေပြည်တော်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၆၇-၄၁၉၀၀၂၊ ၀၆၇-၄၁၉၀၁၁၊ ၀၆၇-၄၁၉၀၁၂ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဂီတအစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၂-၁၁-၂၀၀၅

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) ဂီတအစည်းအရုံးသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို ဂီတစွမ်းအားဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) ဂီတလောကသားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို တိုးတက်မြှင့်မားအောင် ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ဂီတအစည်းအရုံး ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူးအပါအဝင် အမှုဆောင်အင်အား ၂၅ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မဟာဂီတ၊ ကာလပေါ်၊ ခေတ်ပေါ်စတီရီယို၊ ခေတ်သစ်ဂီတ၊ အသံဖမ်းမှု၊ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိ စသည့် အဓိက အလွှာခြောက်လွှာအတွက် လိုအပ်သော အမှုဆောင်ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်များ ပေးအပ်ထားသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ ဂီတအစည်းအရုံး အဆိုပြုလွှာများကို (၁-၆-၂၀၀၆)ရက်နေ့မှစ၍ အခမဲ့ ဖြန့်ဝေစည်းရုံးနေသည်။ အဆိုပြုလွှာ စိစစ်ရာတွင် ပညာရှင်အဆင့်အတွက် လစဉ်ကြေး ၂၀၀ကျပ်၊ ဝါသနာရှင်အဆင့်အတွက် လစဉ်ကြေး ၁၀၀ကျပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံးကို အမှတ်(၂)၊ ဓမ္မဒါနလမ်း၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊ တာမွေမြို့နယ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်များမှာ ဖုန်း-၀၁-၅၄၅၈၆၃၊ ၅၄၅၈၆၂၊ ၅၄၉၉၅၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၆-၆-၂၀၁၂

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်းသည် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် (၄)ရပ် ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်-

- (က) နိုင်ငံအကျိုးပြု၊ သုတရသစာပေများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) စာပေလောကသားအချင်းချင်း၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုခိုင်မာရေးကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) စာပေလောကသားအားလုံး၏ သာရေးနာရေးကိစ္စများကို ကူညီ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဃ) ဂန္ထဝင်စာပေနှင့် ခေတ်ပြိုင်စာပေများကို စာဖတ်ပရိသတ်လက်သို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရန်၊

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ၂၇-၈-၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံရုံးခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း ဒုတိယအကြိမ် ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ဗဟိုကော်မတီ ဗဟိုကော်မတီဝင် (၃၀) ဦးကို ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုဗဟိုကော်မတီဝင် (၃၀) ဦးမှ ဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သုံးဦး၊ အတွင်းရေးမှူး တစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး သုံးဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တစ်ဦး၊ စာရင်းစစ် တစ်ဦး၊ ပြန်ကြားရေးမှူး တစ်ဦး၊ ကျန်အဖွဲ့ဝင် ၁၉ ဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၃၀) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အသင်းဝင်ဖြစ်ခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းကို အောက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း အပိုဒ် (၁၀)တွင်ဖော်ပြထားသည့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီသူ စာရေးဆရာများသည် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အဆင့်အတန်းခွဲခြားမှုမရှိဘဲ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဝင်ခွင့်ရှိသည်-

(က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။

(ခ) အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ရမည်။

(ဂ) စာရေးဆရာအသင်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းကို ယုံကြည်လက်ခံ လိုက်နာသူဖြစ်ရမည်။

(ဃ) စာရေးဆရာအသင်းမှ ပေးအပ်သော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်သူဖြစ်ရမည်။

ခွင်းချက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း အသင်းဝင်အဖြစ် ပြန်လည်လက်ခံမည်ဖြစ်သည်။

အခြေခံစည်းမျဉ်း အပိုဒ်(၁၀)တွင် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့ဖူးသော လုံးချင်းဝတ္ထုရှည် သုံးအုပ်၊ မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုရှည် ခြောက်ပုဒ်၊ ဝတ္ထုတို ၁၀ ပုဒ်၊ ပုံပြင် ၁၀ ပုဒ်၊ ဆောင်းပါး ၁၀ ပုဒ်၊ ကဗျာ အပိုဒ် ၂၀၊ ပြဇာတ် သုံးပုဒ်၊ တစ်ခန်းရပ်ပြဇာတ် ငါးပုဒ်၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်း စသော စာအုပ်များ သုံးအုပ်၊ အထက်ပါ အမျိုးအစားတစ်ခုခုတွင် ယှဉ်တွဲဖော်ပြသည့် အရေအတွက်ထက်မနည်း ဖန်တီး ပြုစုရေးသား၍ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်များတွင်ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးသူများကိုလည်းကောင်း၊ စာပေအဖွဲ့အနွဲ့ အမျိုးအစား ၁၀ မျိုးကို တွဲဖက်၍ရေးသားသော ကိစ္စတို့တွင် ဝတ္ထုရှည်၊ ဘာသာပြန်ခံရသူများကိုလည်းကောင်း၊ စာရေးဆရာအသင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းကို စွမ်းစွမ်း တမံဆောင်ရွက်သူများကို မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း၏ ဂုဏ်ထူးဆောင် အသင်းဝင်အဖြစ် ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီက သတ်မှတ်နိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ ယခုအခါ အမှတ် ၁၇၃/၁၇၅၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၌ ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။ ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၂၅၂၄၁၇၊ ဖက်စ် ၀၁-၃၈၅၂၇၃ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၅-၅-၂၀၁၀

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) မြန်မာ့လူ့ဘောင်အား အစဉ်လေ့လာသင်ယူနေသော လူ့ဘောင် အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံနှင့်အဝန်း တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သည့် ကျေးရွာကိုယ်အားကိုးစာကြည့်တိုက်များကို စံ(၅)ရပ်နှင့်ကိုက်ညီသည့် အခိုင်အမာစာကြည့်တိုက်များအဖြစ် ရပ်တည်လာနိုင်ရေးနှင့် အခြားစာကြည့်တိုက်များ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတို့အတွက် လိုအပ်သောကူညီမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ခ) စာကြည့်တိုက်များ ရေရှည်တည်တံ့ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စာအုပ်၊ စာစောင်များကို ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ပေးရန်၊
- (ဂ) ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်များကို အခိုင်အမာစာကြည့်တိုက်များအဖြစ် ရပ်တည်လာနိုင်ရေးအတွက် အဆောက်အအုံနှင့် ပရိဘောဂများကို မတည်ထောက်ပံ့ပေးရန်၊
- (ဃ) ပြည်သူများအတွင်း စာဖတ်ဝါသနာနှင့် စာဖတ်သည့်အလေ့အထ ပြန့်ပွားစွဲမြဲခိုင်မာလာစေရေးအတွက် စာပေပညာရှင်များကွင်းဆင်း၍ ဟောပြောဆွေးနွေးမှု၊ ပညာပေးစည်းရုံးမှု၊ အားပေးလှုံ့ဆော်မှု၊ ပျိုးထောင်မြေတောင်မြှောက်မှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် စီစဉ်ထောက်ကူပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးရန်၊

ဖွဲ့စည်းပုံ

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် နှစ်ပတ်လည်သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးဖြင့် အသင်းသားများက ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၈) ဦးနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အလုပ်အမှုဆောင် (၁၆) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၄) ဦးဖြင့် ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ

အလုပ်အမှုဆောင် (၂၄) ဦးအနက်မှ ဥက္ကဋ္ဌ (၁) ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၁) ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး (၁) ဦး၊ အကျိုးဆောင်စာရင်းစစ် (၁) ဦး၊ ကျန်ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၁)ဦးအပါအဝင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို စုစုပေါင်း (၁၈) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အသင်းဝင်များလက်ခံခြင်း

၄။ ဖောင်ဒေးရှင်း၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လုပ်ငန်းတာဝန်များကို စိတ်ဝင်စားပြီး နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာရှိသူနိုင်ငံသားတိုင်း အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားလိုပါက အသင်းသားအဖြစ် ဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာ နှင့်အတူ အသင်းဝင်ကြေး ကျပ် ၁၀၀၀ နှင့် နှစ်စဉ်ကြေး ကျပ် ၁၀၀၀ ကို တစ်ပါတည်း ပေးဆောင်ရမည်။ အသင်းသားအရေအတွက် ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိပါ။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်းကို အမှတ် (၂၂၈)၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်း နံပါတ်များမှာ ၀၁-၂၄၅၇၅၈ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၈-၁၉၈၉

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး၊ လုံခြုံရေးတာဝန်များတွင် တပ်မတော်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း မိသားစုများကို ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အခြားသော မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်သွားရန်တို့ ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့သည် ဗဟိုစည်းရုံးရေးကော်မတီဝင်များ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းစစ်မှုထမ်း ဟောင်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့(၁၉)ဖွဲ့ ခရိုင်စစ်မှုထမ်းဟောင်းကြီးကြပ် ရေးအဖွဲ့(၆၅)ဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ စည်းရုံးရေးကော်မတီ(၃၀၄)ဖွဲ့တို့ကို ဖွဲ့စည်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ အောက်ပါအချက်အလက်များနှင့်ကိုက်ညီသူ စစ်မှုထမ်းဟောင်းများသည် မိမိဆန္ဒအလျောက် စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်ထားနိုင်သည် -

- (က) လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလ၊ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းစဉ်ကာလနှင့် လွတ်လပ်ရေးရပြီးကာလတို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည့် စစ်တပ် သို့မဟုတ် တပ်မတော်တွင် တပ်မတော်သားအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ၊
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ ဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များ၊ ဗဟိုကောင်စီနှင့်ဗဟိုအမှုဆောင်အဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ စည်းကမ်းချက်များနှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် ကတိပြုသူ၊

- (ဂ) စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့က ပေးအပ်သောတာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ရန် ကတိပြုသူ၊
- (ဃ) နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုခု၏ ပါတီဝင်မဟုတ်သူ၊
- (င) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်း ခံရသည့်(သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတော်အား လက်နက်ကိုင်ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုတွင် မပါဝင်ခဲ့သူ၊
- (စ) တပ်ထွက်လက်မှတ်အရ ကောင်းမွန်စွာ ထွက်ခွင့်ရရှိသူ၊
- (ဆ) နယ်ဘက်ဆိုင်ရာတွင် အကျင့်စာရိတ္တကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံရခြင်း မဟုတ်သူ၊
- (ဇ) ဆေးစစ်ချက်အရ ရူးသွပ်သူ၊ စိတ်ရောဂါခံစားရခြင်း မဟုတ်သူ၊
- (ဈ) တပ်မတော်အိမ်ထောင်စုဝင် အငြိမ်းစားလစာ ဆက်လက်ခံစားခွင့် ရှိသူများလည်း စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့သည် ဒက္ခိဏသီရိမြို့နယ်၊ နေပြည်တော်တွင်တည်ရှိသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၆၇-၃၀၇၉၁ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဓာတ်ပုံအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံအသင်းကို အောက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည် -

- (က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ နိုင်ငံတော်အရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရေးရာများကို ဓာတ်ပုံပညာဖြင့် အထောက်အကူပြုရန်၊
- (ခ) ဓာတ်ပုံပညာသည် အနုပညာယဉ်ကျေးမှု လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ၊ ယင်းပညာဖြင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်းကို အဖက်ဖက်မှ အထောက်အကူပြု စေရန်၊
- (ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဘဝ၊ ဓလေ့၊ ယဉ်ကျေးမှုများကို ဓာတ်ပုံဖြင့်ဖော်ထုတ် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြင့် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်၊
- (ဃ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ သမိုင်းအထောက်အထားများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်၍ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းတင် ရိုက်ကူးခြင်းဖြင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်သမိုင်းအား မော်ကွန်းတင် အထောက်အကူပြုရန်၊
- (င) ဓာတ်ပုံပညာ အနုပညာယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်းအား နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရှာဖွေဖော်ထုတ် ကြံဆတီထွင်၍လည်းကောင်း၊ သုတေသနပြု၍လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြန့်ပွားစေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (စ) ဓာတ်ပုံပညာ လိုက်စားသူအချင်းချင်းနှင့် ဓာတ်ပုံပညာ ဝါသနာပါသူ စိတ်ဝင်စားသူ အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အထောက်အကူပြုခြင်း၊ ကူညီခြင်းဖြင့် ဓာတ်ပုံပညာပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ နာယကအဖွဲ့ (၅)ဦး၊ အသင်းအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ (၁၃) ဦး ဦးဆောင်၍ အောက်ဖော်ပြပါ ဆပ်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း၍ ဆောင်ရွက်သည် -

- (က) စည်းရုံးရေး၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သင်တန်းကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီ
- (ခ) ပညာပြန့်ပွားရေးနှင့် သုတေသနကော်မတီ
- (ဂ) ဓာတ်ပုံပြပွဲ၊ ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီ
- (ဃ) နိုင်ငံတကာဆက်သွယ်ရေးကော်မတီ
- (င) ဓာတ်ပုံပြိုင်ပွဲ စိစစ်ရေးကော်မတီ
- (စ) သတင်းထုတ်ပြန်ရေးနှင့် ပြန်ကြားရေးကော်မတီ
- (ဆ) အသင်းစည်းမျဉ်းပြန်လည်ရေးဆွဲရေးကော်မတီ
- (ဇ) ဘဏ္ဍာငွေရှာဖွေရေးကော်မတီ
- (ည) ဥပဒေအတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့
- (ဋ) ဈေးရောင်းပွဲတော်ကျင်းပရေးကော်မတီ
- (ဌ) ဓာတ်ပုံဆိုင်ရာ မူပိုင်ခွင့်ကော်မတီ
- (ဍ) သမိုင်းပြုစုရေးကော်မတီ

အသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံအသင်းတွင် အသင်းသားများကို သာမန်အသင်းသား၊ ရာသက်ပန်အသင်းသား၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် အသင်းသား၊ ဂုဏ်ပြုအသင်းသားဟူ၍ လေးမျိုးခွဲခြားထားသည်။ အသင်းသားအဖြစ်လျှောက်ထားလိုပါက အောက်ပါ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံရပါမည် -

- (က) အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီးသူများ၊
- (ခ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားများ၊
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူပြီးသူများ၊
- (ဃ) ဓာတ်ပုံပညာကို စိတ်ဝင်စား၍ လေ့လာလိုက် စားလိုသူများ၊
- (င) အသင်းဝင်လျှောက်လွှာတွင် မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံအသင်း၏ ရာသက်ပန်အသင်းသား (၂)ဦး၏ထောက်ခံချက်ဖြင့် လျှောက်ထား နိုင်သည်၊
- (စ) အသင်းဝင်လျှောက်လွှာကို အစောဆုံးကျင်းပသည့် အမှုဆောင်

အစည်းအဝေးမှ စဉ်းစားကာ ဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍၊ အသင်းကြေးများ ပေးသွင်းပြီးမှသာလျှင် အသင်းသားဖြစ်မည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ မည်သည့်အသင်းသားမဆို၊ ၎င်းအားအသင်းဝင်ခွင့် ပြုပြီးကြောင်း သက်ဆိုင်ရာမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးသည့်နောက် ရက်ပေါင်း (၆၀)ပြည့်မှသာလျှင် ၎င်း၏ရပိုင်ခွင့်ဖြစ်သော မဲပေးပိုင်ခွင့်ကို ရယူခံစားခွင့်ရှိသည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံအသင်းကို အမှတ် ၂၇/၂၉၊ ၃၅လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းမှာ ၀၁-၃၇၃၁၆၇ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ မူးယစ်ဆေးဝါး ဆန့်ကျင်ရေးအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၂-၁၀-၁၉၉၄

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျရောက်လျက်ရှိသော မူးယစ်ဆေးစွဲရောဂါ အန္တရာယ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမျိုးသားရေးအသွင်ဖြင့် တားဆီးကာကွယ်လျက်ရှိရာ အသင်းအဖွဲ့တစ်ရပ်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏လုပ်ငန်းများအား အထောက်အကူပြုပံ့ပိုးရန်၊
- (ခ) မူးယစ်ဆေး အကြောထဲထိုးသွင်းသူများ၌ ခုခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်လျက်ရှိရာ ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဝိုင်းဝန်း ပါဝင်၍ ထိရောက်စွာတားဆီးကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်ရန်နှင့် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်နေသည့် အလျောက် ဤအသင်းသည် အင်အားတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) အသင်း၏ရည်မှန်းချက်များကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်းကို ဥက္ကဋ္ဌ(၁)ဦး၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ(၂)ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၂) ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေး မှူး၊ စာရင်းစစ်၊ သတင်းပြန်ကြားရေးမှူး အပါအဝင် စုစုပေါင်း(၁၉) ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိသော မူးယစ်ဆေးဝါး ဆန့်ကျင်ရေးအသင်းများမှာ -

- (က) တိုင်းအဆင့် (၈) သင်း၊
- (ခ) ပြည်နယ်အဆင့် (၉) သင်း၊
- (ဂ) ခရိုင်အဆင့် (၃၁) သင်း၊
- (ဃ) မြို့နယ်အဆင့် (၁၅၂) သင်း။

အသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်းဝင်ဖြစ်ရန် အောက်ပါ အချက်များ လိုအပ်ပါသည် -

- (က) လူမှုရေးစိတ်ပါဝင်စားသူ၊
- (ခ) နိုင်ငံရေးပါတီဝင်အဖြစ်မှ ကင်းရှင်းသူ၊
- (ဂ) စိတ်မနှံ့သူနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူ၊
- (ဃ) မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို အသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသူ၊
- (င) နိုင်ငံတော်နှင့် အသင်းကြီးမှ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်သူ။

တည်နေရာ

၅။ အမှတ်-၃၇(G)၊ မြေကွက်အမှတ် (၁/A)၊ ကျွန်းတောလမ်း၊ စမ်းချောင်း မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၅၀၂၈၉၂၊ ၅၀၂၈၉၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၈-၇-၁၉၉၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရိုးရာပန်းပညာရှင်များ အစည်းအရုံးအဖြစ် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၈-၄-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံးအဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ခေတ်မီ၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရာတွင် တစ်တပ်တစ်အားဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) ရိုးရာပန်းပညာရှင်များကိုစုစည်း၍ ပညာရှင်များ၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) မြန်မာ့ပန်း(၁၀)မျိုး ပညာရပ်များခေတ်နှင့်အညီ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတကာနယ်ပယ်တွင် ထင်ရှားပေါ်လွင်မှု ရှိလာစေရန်၊
- (ဃ) တိုင်းကျိုးပြည်ပြု လက်ရာမွန်များကို ဖော်ထုတ် ထိန်းသိမ်းပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ပန်း(၁၀)မျိုးပညာများကို မျိုးဆက်သစ်များသို့ လက်ဆင့်ကမ်းရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံးကို ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦး၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦး၊ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးနှစ်ဦးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် (၂၆)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အစည်းအရုံးဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံးဝင်ဖြစ်ရန် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်ပါသည်-

- (က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊

- (ခ) အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်၊
- (ဂ) ရိုးရာပန်းပညာ ၁၀ မျိုးအလိုက် ပန်းပညာ တစ်ခုခုကို တတ်ကျွမ်းနားလည်သူ ပညာရှင် (သို့မဟုတ်) ပန်း(၁၀)မျိုးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူဖြစ်ရပါမည်၊
- (ဃ) သတ်မှတ်ဝင်ကြေး၊ နှစ်စဉ်ကြေးများ မှန်မှန် ပေးသွင်းနိုင်ရမည်၊
- (င) နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်ရ၊
(အမျိုးသားနိုင်ငံရေးကိုမဆိုလိုပါ)
- (စ) ပေးအပ်သည့် အစည်းအရုံးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရပါမည်၊
- (ဆ) အစည်းအရုံး၏ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရပါမည်။
- (ဇ) စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းမရှိရ၊
- (ဈ) မြို့နယ်ဖြစ်စေ၊ ခရိုင်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်စေ၊ ဗဟို ဖြစ်စေ၊ အစည်းအရုံးဥက္ကဋ္ဌ၏ ထောက်ခံမှုရရှိသူ ဖြစ်ရပါမည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံးကို အမှတ်(၁၈၂)၊ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးအရှေ့ဘက်တန်း၊ ပန်းပဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၂၈၇၆၀၄၊ ၀၁-၂၄၀၉၆၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၃-၁၉၄၆

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရာတွင်ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို၊ အနုပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များသည် ညီညီညွတ်ညွတ် တစ်တပ်တစ်အား အနေဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲရန်၊
- (ခ) ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားအချင်းချင်း စည်းရုံးညီညွတ်ရန်၊ အကျိုးတူ ခံစားမှုများ မျှတစွာ ရယူနိုင်ရန်၊ အခြားနိုင်ငံတော်အသိအမှတ်ပြု ထားသော အဖွဲ့အစည်းများကို ကူညီပံ့ပိုးရန်နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ဂ) ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းခွင် ချောမောပြေပြစ် စေရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဖူလုံမှုတွင်ကူညီရန်နှင့် ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို လုပ်သားတို့၏ တရားသောရပိုင်ခွင့်များကို တရားဥပဒေ ဘောင်အတွင်းမှ တောင်းဆိုနိုင်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးဗဟိုအမှုဆောင် ကော်မတီကို ဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သုံးဦး၊ အတွင်းရေးမှူး တစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တစ်ဦး၊ စာရင်းစစ် နှစ်ဦး၊ စည်းရုံးရေးမှူး သုံးဦး၊ ပြန်ကြားရေးမှူး သုံးဦး၊ အဖွဲ့ဝင် ခြောက်ဦး စုစုပေါင်းအင်အား (၂၂)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နေ သည်။ ထို့ပြင် အခြေခံအလွှာ ဆယ်လွှာကိုဖွဲ့စည်း၍ သက်ဆိုင်ရာကော်မတီများ ဖွဲ့ကာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

တည်နေရာ

၄။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးကို အမှတ် (၁၆)၊ ဝက်ဘာလမ်း၊ ဗဟန်း မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၅၄၄၉၃၆၊ ၀၁-၅၄၉၄၆၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်ပညာရှင်များအစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၂၉-၁၀-၁၉၉၂

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်ပညာရှင်များ အစည်းအရုံးသည် နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရာ၌ သဘင်ပညာရှင်များ နိုးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်ရေး၊ မြန်မာ့ ရိုးရာသုခုမသဘင် အနုပညာများကို ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ရေး၊ သဘင် ပညာရှင်များ၏ စည်းရုံးညီညွတ်မှုကို ကျစ်လျစ်ခိုင်မာစွာ တည်ထောင်သွားရေး၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သဘင်များပိုမို ထွန်းကားလာစေရေး၊ သဘင်ပညာရှင်များ၏ လူနေမှု အဆင့်အတန်း ပိုမိုတိုးတက်မြှင့်မားလာစေရေး စသည့် ရည်ရွယ်ချက်များ ချမှတ်လျက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံသဘင်ပညာရှင်များ အစည်းအရုံးဗဟို အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ကော်မတီဝင်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် စည်းရုံးရေး ကော်မတီ၊ ဖျော်ဖြေရေးကော်မတီ၊ ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီ၊ လေ့ကျင့်ပညာပေးရေးကော်မတီ၊ အဆိုပြုလွှာစိစစ်ရေးကော်မတီ၊ သတင်း ပြန်ကြားရေးကော်မတီနှင့် သက်သာချောင်ချိရေး ကော်မတီ၊ စာရင်းစစ်အဖွဲ့ တို့ပါဝင်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်ရပ်စဲခြင်း

၄။ အောက်ပါအချက်များနှင့် ပြည့်စုံ၍ အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာများ ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ပြီး သဘင်အနုပညာရပ်များဖြင့် သရုပ်ဆောင်၊ ကပြ၊ သီဆို၊ တီးမှုတ်၊ ရေးသား၊ ရေးစပ်သူများသည် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အဆင့်ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ မိမိဆန္ဒအလျောက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ သဘင်အဖွဲ့သို့ ဝင်ခွင့်ရှိသည်-

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊
- (ခ) အနည်းဆုံးအသက် (၁၅) နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်၊

- (ဂ) သဘင်အစည်းအရုံး၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းများကို ယုံယုံကြည်ကြည် လက်ခံ၍ လိုက်နာရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်၊
- (ဃ) သဘင်အစည်းအရုံးမှပေးအပ်သော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို မမှီတ်မသုန် ထမ်းဆောင်ရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်၊
- (င) သဘင်အစည်းအရုံး၏ စည်းကမ်းအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၊ အရေးယူ အပြစ်ပေးခြင်းများကို ခံယူမည်ဟု ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်၊
- (စ) သတ်မှတ်ထားသော သဘင်အစည်းအရုံး၏ ဝင်ကြေးကို မပျက် မကွက်ပေးဆောင်ရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံသဘင်ပညာရှင်များ အစည်းအရုံးကို အမှတ်(၁၃၅)၊ (၂၁)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၃၇၁၅၂၈၊ ၀၁-၂၅၃၇၇၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၈-၁၀-၂၀၀၃

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ဆောက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ပေးရန်၊
- (ခ) အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
- (ဂ) အမျိုးသမီးများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးစသည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
- (ဃ) တိုင်းရင်းသားရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို ပိုမိုမြတ်နိုး တန်ဖိုးထားသည့် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးအတွက် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်၊
- (င) အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှုမှကာကွယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း များကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ရန်၊
- (စ) အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၊ လူကုန်ကူးမှု လျော့နည်းပပျောက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးတာဝန် တစ်ရပ်အသွင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ဆ) အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးများကို တိုင်း ရင်းသားယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်တွင် ဗဟို နာယကအဖွဲ့၊ ဗဟိုအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့တို့က ဦးဆောင်၍ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များဖြင့် စည်းရုံးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အသက်(၁၀)နှစ်ပြည့်ပြီးသော မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးတိုင်းသည် အခြေခံမူ(၅)ရပ်နှင့် ငြိစွန်းမှုမရှိပါက လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး အသင်းဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပါဝင်ခွင့်မရနိုင်သည့် အခြေခံမူ(၅)ရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) သာသနာ့ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီး၊
- (ခ) စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၊
- (ဂ) နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့(သို့)နိုင်ငံရေးပါတီဝင်ထားသူ၊
- (ဃ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကျင့် စာရိတ္တ ပျက်ပြားမှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူ၊
- (င) မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်းခံရသည့် အသင်းအဖွဲ့အစည်းသို့မဟုတ် ပါတီတွင်ပါဝင်သူ။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်ကို ရန်အောင်မြင်ဘုရားလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ နေပြည်တော်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၆၇-၄၁၉၁၇၄၊ Fax ၀၆၇-၄၁၉၁၇၉ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁-၁၀-၁၉၆၃

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ နိုင်ငံတော်အတွင်း မီးလောင်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်း ကျဆင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာပါက တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ အကူအညီပေးရန်။

လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၃။ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၏ အဓိကတာဝန်ကြီး(၅)ရပ်မှာ - မီးဘေးသတိမူရေး၊ မီးဘေးကြိုတင်တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ မီးငြိမ်းသတ်ရေး၊ လူမှုရေးနှင့်နိုင်ငံတော်၏ အရန်အင်အားအဖြစ် ဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ရေးတို့ပင်ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်ရပ်စဲခြင်း

၄။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်နည်းဥပဒေ (၇၆)၊ အခန်း(၁၉)တွင် အရန်မီးသတ်တပ်သား၊ ဒုတိယတပ်ကြပ်၊ တပ်ကြပ်၊ တပ်ကြပ်ကြီး တို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါအရည်အချင်းများဖြင့် ပြည့်စုံရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည် -

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊
- (ခ) လျှောက်ထားသည့်လတွင် အသက်(၁၈)နှစ် အောက် မငယ်စေရ၊
- (ဂ) မီးသတ်လုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားသူဖြစ်ရမည်၊
- (ဃ) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ရမည်၊
- (င) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းစေသော မည်သည့် ရာဇဝတ်မှုမျိုးကိုမျှ ကျူးလွန်ခြင်းမရှိစေရ၊
- (စ) ကျန်းမာသန်စွမ်းရမည်၊
- (ဆ) သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ သို့မဟုတ် မြို့နယ်တွင် နေထိုင်သူ ဖြစ်ရမည်၊
- (ဇ) ပြဌာန်းထားသော မီးသတ်ကျင့်ဝတ်များကို နားလည်၍ ကောင်းစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက် နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်၊
- (ဈ) မီးသတ်လေ့ကျင့်ခန်းများကို အချိန်မှန် တက်ရောက် လေ့ကျင့်နိုင်ရမည်။

- (ည) လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းကို ခံယူရရှိရမည်၊
- (ဋ) မီးသတ်လုပ်ငန်းနှင့်တကွ လူမှုဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများတွင် စိတ်ပါဝင်စားသူဖြစ်ရမည့်အပြင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်ရမည်၊
- (ဌ) မိမိအဆင့်အတန်းအလိုက် မီးသတ်ပညာကို ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းနားလည်ရမည်။

၅။ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား အောက်ပါအကြောင်း တစ်ခုခုကြောင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲနိုင်သည် -

- (က) အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၏ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ကြံစည်ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ခ) ရူးသွပ်ခြင်း (သို့) သေဆုံးခြင်း၊
- (ဂ) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းခြင်း၊
- (ဃ) အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ယွင်းခြင်းကြောင့် ထောင်ဒဏ် အပြစ်ပေးခံရခြင်း၊
- (င) နည်းဥပဒေ(၇၈)ပါ တာဝန်ဝတ္တရားများကို မိမိအား သက်ဆိုင်ရာမှ တာဝန်ပေးခံရလျက်အကြောင်း လုံလောက်စွာမရှိဘဲ သုံးကြိမ်တိုင် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်

ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

၂။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ “ဆင်းရဲဒုက္ခ နည်းပါးသက်သာစေရန်” ဖြစ်သည်။ ယင်းရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်စေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးမြှင့်တင်ရန်၊ ရောဂါဘေးတားဆီးရန်၊ ဘေးဒုက္ခကျရောက်သူများကို ကူညီရန်ဆိုသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း ဗဟိုကောင်စီကို မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီ အသင်း ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ရွေးချယ်သော တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များမှ ကိုယ်စားလှယ်(၁၇)ဦး၊ အစိုးရခန့်အပ်သော ကိုယ်စားလှယ်(၁၀)ဦး၊ ဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်(၁၃)ဦး စုစုပေါင်း ဗဟိုကောင်စီဝင်(၄၀)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းတွင် စီမံရေးရာဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဘေးဒုက္ခဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်ရေးဌာန၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေး ဌာန၊ သင်တန်းဌာန၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုယူနစ်နှင့် (Protocol)ယူနစ် တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၅။ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တက္ကသိုလ်၊ ကြက်ခြေနီအသင်း များတွင် ရာသက်ပန်၊ သာမန်၊ ကျောင်း၊ တပ်ဖွဲ့ဝင်စသည့် အသင်းဝင်အမျိုးအစား များ ခွဲခြားထားရှိသည်။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း ကြက်ခြေနီကြီးကြပ်မှုကော်မတီ၊ မြို့နယ် ကြက်ခြေနီ အသင်း၊ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်-သိပ္ပံကြက်ခြေနီအသင်းများ ဖွဲ့စည်း ထားပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် တစ်မြို့နယ်လျှင် ကြက်ခြေနီ သူနာပြု တပ်ရင်းတစ်ရင်းစီဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။

အသင်းဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၆။ ကြက်ခြေနီအသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားရန်အတွက် အသင်းဝင်ပုံစံကို

ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အသင်းများတွင် အခမဲ့ တောင်းယူ၍ အသင်းဝင်နိုင်သည်။ အသင်းဝင်ကြေးမှာ ကျပ် ၆၀၀ ဖြစ်သည်။ အသင်းဝင်ရန်အတွက် အောက်ပါ အချက်များ လိုအပ်သည် -

- (က) မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံသားမဟုတ်လျှင် နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်ရှိရမည်၊
- (ဂ) အသက်ကန့်သတ်ချက်မရှိ၊
- (ဃ) စိတ်ပေါ့သွပ်သူနှင့်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမဖြစ်ရပါ၊
- (င) မြို့နယ်တပ်ရင်းမှူးထောက်ခံချက်ပါရမည်။ သို့မဟုတ် အသင်းဝင် တစ်ဦး၏ ထောက်ခံချက်ပါရမည်။

တည်နေရာ

၇။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းကို ရာဇသင်္ဂဟလမ်းမကြီး၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ နေပြည်တော်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပြီး ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၆၇-၃၀၃၉၁၊ ၄၁၉၀၁၅၊ ၄၁၉၀၁၆၊ ၄၁၉၀၁၇ တို့ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ကာလနှင့် ရည်ရွယ်ချက်

၁။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း (Myanmar Library Association-MLA)ကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ကပင် စာကြည့်တိုက်လောကသားများက စုစည်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်းဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီတစ်ရပ်ကို မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၁၇၃၁ဖြင့် တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ အသင်းကြီး၏ပထမအကြိမ်ညီလာခံကို ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၇ ရက်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမကြီးအတွင်း၌ အောင်မြင်စွာကျင်းပခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်းကြီးကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ အသင်းကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနရှိ စာကြည့်တိုက်များ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေး
- (ခ) ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ တက္ကသိုလ်များတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသော စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာသင်တန်းများ၊ ဘွဲ့သင်တန်းများ၊ မဟာဘွဲ့သင်တန်းများ၊ ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများတွင် နိုင်ငံတကာအဆင့် မီ ခေတ်မီပညာရပ်များ သင်ကြားလေ့ကျင့်ပို့ထောင်၍ အောင်မြင်စွာ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေး

ဖွဲ့စည်းပုံ

၂။ ပထမအကြိမ်ညီလာခံတွင် အသင်းကြီး၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း (Constitution)ကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကြပြီး စည်းမျဉ်းနှင့်အညီ အလုပ်အမှုဆောင် ၂၁ ဦးကိုရွေးချယ်ကာ အသင်းဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ယဉ်ကျေးမှုဗိမာန်ဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးခင်မောင်တင်(ဆရာလေး)ကို ရွေးချယ်ခန့်အပ် တာဝန်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဂုဏ်ထူးဆောင်နာယကများ၊ ဦးဆောင်နာယကအဖွဲ့၊ အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့ ဦးဆောင်ပြီး အင်အား ၁၀၀၀ကျော်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ လက်ရှိအသင်းဥက္ကဋ္ဌမှာ ဦးသန်းအောင်ဖြစ်သည်။

အသင်း၏ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍနှင့်ထူးခြားချက်များ

၃။ အသင်းကြီး၏ ပထမနှင့် ဒုတိယအကြိမ်ညီလာခံမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် အစိုးရဝန်ထမ်းစာကြည့်တိုက်ပညာရှင် ၂၀ဦးနှင့် ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော ပြင်ပပညာရှင်တစ်ဦးပါဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကာ တတိယနှင့်စတုတ္ထ အကြိမ်ညီလာခံမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ပြင်ပပညာရှင်များလုံးဝပါဝင်ခွင့် မရရှိခဲ့ခြင်းသည် ထူးခြားဝိသေသတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ယခုပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသည့် NGO အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစိုးရဝန်ထမ်းများလုံးဝပါဝင်ခွင့်မရှိပေ။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်းသည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများမှ စာကြည့်တိုက်မှူးများအသင်း၏အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သကဲ့သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစာကြည့်တိုက်အသင်းများအဖွဲ့ချုပ် (IFLA-International Federation of Library Association and Institutions) ၏ အဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်ပေသည်။ IFLA တွင် MLA နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားစာကြည့်တိုက်သည် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။

အသင်းဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ အသင်းကြီးတွင် စာကြည့်တိုက်ပညာဘွဲ့ရများ၊ စာကြည့်တိုက်မှူးများက ရာသက်ပန်အသင်းဝင်၊ သာမန်အသင်းဝင်များအဖြစ်ပါဝင်နိုင်ပြီး စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းများနှင့် သင်တန်းသားများက အရန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ကြသည်။ ရာသက်ပန်နှင့်သာမန်အသင်းဝင်များသည် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်လည်းရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ စာကြည့်တိုက်ပညာရှင်များမဟုတ်သော်လည်း စာကြည့်တိုက်အကျိုးကို စွမ်းစွမ်းတမံ သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ကြသူများနှင့် အလှူရှင်များကို ဂုဏ်ထူးဆောင်အသင်းဝင်များအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုသည်။

တည်နေရာ

၆။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း (Myanmar Library Association-MLA)ကို အမျိုးသားစာကြည့်တိုက် (ရန်ကုန်)၊ ရန်ကင်းမြို့နယ် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၆၆၂၄၇၀ ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အသက်အရွယ်အလိုက်ပြုလုပ်သင့်သောကာကွယ်ဆေးများ

၁။	ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်	မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး
၂။	မွေးကင်းစ	အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)ပထမအကြိမ်
၃။	၁ လ	အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)ဒုတိယအကြိမ်
၄။	၁လခွဲ၊ ၂လခွဲ၊ ၃လခွဲ (သို့)၂လ၊ ၃လ၊ ၄လ	ဘီစီဂျီခေါ် အဆုတ်ရောင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး ဆ-က-မခေါ် ဆုံဆို့နာရောဂါ၊ ကြက်ညှာချောင်း ဆိုးရောဂါနှင့် မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး
၅။	၆ လ	အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)တတိယအကြိမ်
၆။	၁၂ လ	ရေကျောက်ရောဂါကာကွယ်ဆေး
၇။	၁၂-၁၅လ	ဝက်သက်၊ ပါးချိတ်ရောင်နှင့်ဂျိုက်သိုးရောဂါ ကာကွယ်ဆေး(ပထမအကြိမ်)
၈။	၁၅-၁၈လ	ဆ-က-မခေါ် ဆုံဆို့နာရောဂါ၊ ကြက်ညှာချောင်း ဆိုးရောဂါနှင့် မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး၊ ပိုလီ ယိုခေါ် အကြောသေရောဂါကာကွယ်ဆေး၊ Hib ပိုးကြောင့်ဖြစ်သော ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေး၊
၉။	၂နှစ်	အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါ(တိုက်ဖျက်ရောဂါ)ကာ ကွယ်ဆေး(၃နှစ်တစ်ကြိမ်ထိုးရန်လိုအပ်သည်)
၁၀။	၄-၆နှစ်	ဝက်သက်၊ ပါးချိတ်ရောင်နှင့် ဂျိုက်သိုးရောဂါ ကာကွယ်ဆေး

သွေးတိုးရောဂါ

ရောဂါဖြစ်ပွားရခြင်းအကြောင်းရင်းများ

- အငန်၊ အဆီအဆိမ့် အလွန်အကျွံစားခြင်း
- အဝလွန်ခြင်း
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- မျိုးရိုးတွင် သွေးတိုးရှိခြင်း
- အသက် ၄၀ ကျော်သူများ
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိခြင်း
- စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း

သွေးတိုးရောဂါလက္ခဏာများ

- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- ခေါင်းအုံ့ခြင်း
- ခေါင်းမူးခြင်း
- ဇက်ကြောတက်ခြင်း
- မျက်ရိုးကိုက်ခြင်း
- အသက်ရှူမဝခြင်း
- ရင်တုန်ခြင်း
- မောခြင်း
- ပျို့အန်ခြင်း
- စိတ်မတည်ငြိမ်ခြင်း

သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါများ

- နှလုံးကြီးခြင်း
- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ
- လေဖြတ်ခြင်း
- ဦးနှောက်သွေးကြောပိတ်ခြင်း၊ ဦးနှောက်အတွင်းသွေးယိုခြင်း၊ သွေးခဲပိတ်ခြင်း၊ ကြောင့် သတိလစ်ပြီးအသက်ဆုံးရှုံးခြင်း
- ကျောက်ကပ်ရောဂါ
- မျက်စိကွယ်ခြင်း

- ခြေလက်ပုပ်ခြင်း
- သွေးကြောများပိတ်ခြင်း

ကုသခြင်း

- သွေးတိုးသည်ဟု သံသယရှိလျှင် ဆရာဝန်ထံပြသပါ။
- ဆေးကိုမှန်မှန်သောက်ပါ။
- ဆရာဝန်ကထပ်မံ ပြသရန်ချိန်းပါက မပျက်မကွက်ပြသပါ။
- သွေးကျဆေးကို ဆရာဝန်က မညွှန်ကြားဘဲ မိမိသဘောဖြင့် ကြာရှည်မသောက်သင့်ပါ။
- ဆေးသောက်နေရင်း ဆရာဝန်မညွှန်ကြားဘဲ ဆေးကိုမဖြတ်ရပါ။

ကာကွယ်ခြင်း

သွေးတိုးဖြစ်ပွားမှုမှကင်းဝေးစေရန် အောက်ပါအချက်များကို ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ကြရမည်-

- သွေးပေါင်ချိန်ခြင်း
- အငန်လျှော့စားခြင်း
- အဆီအဆိမ့်ကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်း
- ကိုယ်အလေးချိန်ပုံမှန်ဖြစ်ရန်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်းကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်း
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိလျှင် သတိပြုခြင်း
- ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားခြင်း
- ဆေးလိပ်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

နှလုံးရောဂါ

နှလုံးရောဂါဖြစ်စေသောအခြေအနေများ

- အဝလွန်ခြင်း
- အရက်၊ ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- အဆီအဆိမ့်အစားများခြင်း
- ဆီးချို၊ သွေးချို၊ သွေးတိုးရောဂါရှိခြင်း
- စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း
- သွေးထဲတွင် ကိုလက်စထရော အဆီဓာတ်များခြင်း

နှလုံးရောဂါလက္ခဏာများ

- ရင်ဘတ်အောင့်ခြင်း
- ရင်တုန်ခြင်း
- မောခြင်း
- အသက်ရှူကျပ်ခြင်း
- ဖောရောင်ခြင်း
- ခြေလက်ပြာနှမ်းခြင်း
- ချောင်းဆိုးခြင်း
- လေဖြတ်ခြင်း

ဖြစ်ပွားမှုများသော နှလုံးရောဂါများ

- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ
- သွေးတိုးကြောင့်ဖြစ်သော နှလုံးရောဂါ
- လေးဘက်နာရောဂါကြောင့်ဖြစ်သော နှလုံးရောဂါ
- အဆုတ်နှင့်ဆက်နွှယ်သော နှလုံးရောဂါ

ကုသခြင်း

- နှလုံးရောဂါလက္ခဏာတစ်ခုခုရှိပါက ဆရာဝန်ထံပြသပါ။
- ဆရာဝန် ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အီးစီဂျီရိုက်ခြင်း၊ ရင်ဘတ်ဓာတ်မှန်ရိုက်ခြင်း၊ သွေးစစ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပါ။
- နှလုံးရောဂါဖြစ်သည့်အခါ ဆရာဝန်က ထပ်မံစစ်ဆေးမှုခံယူရန်ချိန်းပါက သွားရောက်ပြသရန် မပျက်ကွက်သင့်ချေ။ တစ်ကြိမ်ရောဂါဖြစ်ပြီး သက်သာလျှင် ရောဂါပျောက်ပြီဟု မယူဆသင့်ချေ။ ရောဂါအခြေအနေအရ ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်သည့်အခါ ဆရာဝန်က ညွှန်ကြားမည်ဖြစ်သည်။

ဆီးချို သွေးချိုရောဂါ**ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းများ**

ရောဂါဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းကို လူနာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်တွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းမရှိချေ။ ကျန်လူနာ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်မူ အောက်ပါရောဂါများကြောင့် ဆီးချို သွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားသည်ကိုတွေ့ရသည်-

- ပန်ကရိယရောဂါ

- အက်ဒရီနယ်ဂလင်းမှ ဟော်မုန်းထုတ်လုပ်မှုများခြင်း
- ပီကျူထရီဂလင်းမှ ဟော်မုန်းထုတ်လုပ်မှုများခြင်း
- အသည်းရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ဆီးချို သွေးချိုဖြစ်ပါက ဆီးများများသွားခြင်း၊
- ညအခါ မကြာခဏဆီးသွားခြင်း၊
- ရေငတ်ခြင်း၊ ခြေလက်ထုံကျဉ်ခြင်း၊ ပိန်လာခြင်း၊ မောပန်းလွယ်ခြင်း၊
- မကြာခဏအနာပေါက်ပြီး အနာကျက်ရန် နှေးခြင်း၊
- ဆီးတွင် ပုရွက်ဆိတ်အုံတတ်ခြင်း၊
- ဆီးသွားသည့်အင်္ဂါအနီးတဝိုက်တွင် ယားယံတတ်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ

- မျက်စိမှုန်ခြင်း၊ မျက်စိကွယ်ခြင်း
- ခြေလက်ပုပ်ခြင်း
- နှလုံးကြွက်သားပုပ်ခြင်း
- ကြွက်တက်ခြင်း
- လေဖြတ်ခြင်း
- ထုံနာ ကျဉ်နာ
- သွေးတိုး
- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ
- ကျောက်ကပ်ပျက်စီးခြင်း
- သတိလစ်မေ့မြော၍ အသက်ဆုံးရှုံးခြင်း
- ရောဂါပိုး ဝင်ရောက်လွယ်ခြင်း
- အနာကျက်ရန် မလွယ်ကူခြင်း

ကုသခြင်း

- အမြစ်ပြတ်အောင်ကုသနိုင်သောဆေး မရှိသေးပါ။
- ဆရာဝန်ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း တစ်သက်လုံး စနစ်တကျကုသရန်၊
- အစားအသောက်ဆင်ခြင်ခြင်းအပြင် ဆီးချို သွေးချိုချဆေးသောက်ရန် သို့မဟုတ် အင်ဆူလင်ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ကုသမည် ဖြစ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

အောက်ပါဝေဒနာတို့ကို ခံစားရသည့်အခါ ဆရာဝန်ထံပြသပြီး ဆီးချို သွေးချို ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးမှုကိုခံယူသင့်သည်-

- ဆီးအလွန်သွားခြင်း
- အခြားအကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ ပိန်လာခြင်း
- အကြောင်းမဲ့မောပန်းနေခြင်း
- အနာဖြစ်သည့်အခါ အလွယ်တကူမကျက်ခြင်း

ကင်ဆာရောဂါ

ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းများ

- မျိုးရိုးဗီဇ
- ဓာတ်ရောင်ခြည်ထိတွေ့မှု
- ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း
- အရက်သောက်ခြင်း
- ကွမ်းစားခြင်း
- အစားအစာဆိုးဆေးများ
- မှိုအဆိပ်များ
- ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများ
- ဘက်တီးရီးယားပိုးများ
- ဆေးဝါးများ
- အသက်ကြီးရင့်မှု
- ခန္ဓာကိုယ်၏ ခုခံအားစနစ်ပြောင်းလဲမှု

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အသည်းကင်ဆာဖြစ်သည့်အခါ ဝမ်းဗိုက် ညာဘက် အထက်ပိုင်း နံရိုးစွန်း နေရာ၌ တင်းခြင်း၊ နာကျင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပြီး အကျိတ်ပေါ်လာခြင်း၊
- အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊ နုံးချည့်ခြင်း၊ ပိန်လာခြင်း၊
- အစာအိမ်ကင်ဆာ၊ အူမကြီးကင်ဆာ စသည့်အစာအိမ်လမ်းကြောင်းကင်ဆာတို့ တွင် သွေးအန်ခြင်း၊ သွေးဝမ်းသွားခြင်း၊
- ဝမ်းဗိုက်အတွင်းရေစုပြီး ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း၊
- ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောခြင်း၊

- မီးယပ်သွေးဆင်းများခြင်း၊ သို့မဟုတ် မီးယပ်သွေးဆင်းချိန်မဟုတ်ဘဲ သွေးဆင်းခြင်း၊
- မီးယပ်သွေးဆုံးပြီးမှ သွေးပြန်ဆင်းခြင်း၊
- အသားဝါခြင်း၊
- ဖျားခြင်း၊
- သွေးအားနည်းပြီး ဖြူဖပ်ဖြူရော်ဖြစ်ခြင်း၊
- ရင်ဘတ်အောင့်ခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်း။

ကုသခြင်း

- ဆေးဝါးဖြင့်ကုသခြင်း
- ခွဲစိတ်ကုသခြင်း
- ဓာတ်ရောင်ခြည်ဖြင့်ကုသခြင်း
- ဟော်မုန်းဖြင့်ကုသခြင်း
- ဗီဇပြုပြင်ပေးခြင်း

ကာကွယ်ခြင်း

- အပူအစပ်၊ ဆေးလိပ်၊ အရက်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ဆိုးဆေးပါရှိသောအစားအသောက်များကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- မှိုတက်သောအစားအသောက်များကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ဓာတ်ရောင်ခြည်၊ ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် ထိတွေ့လုပ်ကိုင်ရသူတို့သည် အကာအကွယ်များဝတ်ဆင်၍ စနစ်တကျလုပ်ကိုင်ခြင်း၊
- ကင်ဆာသို့ပြောင်းလဲစေတတ်သည့်ရောဂါများအား ကုသခြင်း၊
- ဟော်မုန်းဆေးများ မလိုအပ်ဘဲသုံးစွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ခန္ဓာကိုယ်တွင် အကျိတ်အဖုများပေါ်ခြင်းရှိ၊ မရှိ ဂရုပြုစမ်းသပ်ခြင်း၊
- ရောဂါကို စောစီးစွာသိရှိခြင်းဖြင့် ရောဂါပျံ့နှံ့မှုနှင့် အသက်အန္တရာယ်ကို တားဆီးကာကွယ်နိုင်ရန် ကုသမှုပြုနိုင်မည်ဖြစ်၍ သံသယဖြစ်ပါက ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းသို့ပြသခြင်း၊
- ပဲပိစပ်၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ကြက်သွန်ဖြူ စသော ဗီတာမင်အီးပါသည့် အစားအစာများ စားခြင်း။

လေးဘက်နာရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- လေးဘက်နာရောဂါဖြစ်ပါက ဖျားလာမည်။
- အဆစ်အမြစ်တစ်နေရာရာတွင်ကိုက်ရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ရွှေ့ပြီးကိုက်သည်။
- အဆစ်အမြစ်ရောင်၊ ပန့်ဆစ်နာရာမှ တံတောင်ဆစ်၊ တံတောင်ဆစ်မှ လက်ကောက်ဝတ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းပြီးကိုက်သည်။ မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် အနီကွက်များ ပေါ်တတ်သည်။
- တံတောင်ဆစ်၊ လက်ကောက်ဝတ် စသည့် အဆစ်တို့တွင် အဖုအသီးများဖြစ်ပြီး ယင်းတို့သည် နာကျင်ခြင်းမရှိချေ။
- ခြေလက်များအငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှားနေတတ်သည်။
- နှလုံးကိုထိခိုက်နိုင်ပြီး နှလုံးခုန်မြန်၍ ခန္ဓာကိုယ်ဖောရောင်လာတတ်သည်။
- မောပန်းခြင်း၊ ရင်တုန်ခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်သည်။ နှလုံးအဆို့ရှင်ကျဉ်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကျယ်ခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။

ကုသခြင်း

- အဆစ်အမြစ်ကိုက်ခြင်းအတွက် သက်သာစေသော အကိုက်အခဲပျောက်ဆေးဖြင့် ကုသရသည်။
- အက်စ်ပရင်ကို အများဆုံးပေးသည်။
- ရောဂါပိုးသေစေရန် ပင်နစ်စလင်ဆေးသောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ထိုးခြင်းဖြင့် ကုသပေးသည်။
- အနားယူရန်လည်း လိုအပ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- လေးဘက်နာရောဂါရှိ၊ မရှိ သိရန် ASO titre ကို တိုင်းကြည့်ရမည်။ သွေးစစ်ကြည့်ရမည်။
- ASO titre မြင့်တက်နေလျှင် လေးဖက်နာရောဂါဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- ရောဂါထပ်မံဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရန် ပင်နစ်စလင်ဆေးပြားကို တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်၊ နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညနေတစ်ကြိမ် နေ့စဉ်သောက်ရမည်။
- သို့မဟုတ်ပါက ပင်နစ်စလင်ထိုးဆေး (Benzathine Penicillin) ကို လစဉ် တစ်ကြိမ် ထိုးပေးရမည်။

- ပင်နင်စလင်သောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ငါးနှစ်ကြာ ဆက်လက် ကုသမှုခံယူရန် လိုအပ်သည်။
- လူနာအနေဖြင့် ဆေးသောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆေးထိုးခြင်းကို မပျက်ကွက်သင့်ချေ။
- လိုအပ်ပါက အသက် ၃၀ နှစ်အထိ ကုသမှုခံယူရမည်။

အသည်းရောင် အသားဝါရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- A ပိုးကြောင့်ဖြစ်ပါက ပိုးဝင်ပြီးနှစ်ပတ်မှခြောက်ပတ်အကြာတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြလေ့ရှိသည်။
- B ပိုးကြောင့်ဖြစ်ပါက ပိုးဝင်ပြီးတစ်လမှ ခြောက်လကြာမှသာ ရောဂါလက္ခဏာ ပြသည်။
- လူနာသည် ဖျားပြီး ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲမည်။ နိုးခွေနေပြီး ပျို့အန်တတ်သည်။ ခံတွင်း ပျက်ခြင်း၊ ဝမ်းလျောခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်သည်။
- ဆီးဝါရာမှ မျက်လုံး ဝါခြင်း၊ အသားဝါခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
- အသည်းကြီးနေပြီး လက်ယာဘက်ရင်ဘတ် အောက်ပိုင်းတွင်နာသည်။

ကုသခြင်း

- ရေများများသောက်ပါ။
- ဂလူးကို့စ်၊ သံပရာရည်တို့ကို သောက်ပါ။
- ပျို့အန်မှုမရှိပါက ဆီကိုစားနိုင်သည်။
- အပူအစပ်များကိုရှောင်ပါ။
- အသားအလွန်ဝါနေပါက အသား၊ နို့၊ ကြက်ဥတို့ကိုမစားရ။
- ဆရာဝန်ကညွှန်ကြားပါက အသည်းအားဆေးကိုသောက်ပါ။
- အပြည့်အဝအနားယူပါ။

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေကိုကျိုချက်၍သောက်ခြင်း၊
- ယင်နားစာကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- အစားအသောက်များကို ယင်မနားစေရန် ဖုံးအုပ်ထားခြင်း၊
- အစားအသောက်များကို ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်စွာ ကိုင်တွယ်ချက်ပြုတ် ရောင်းချခြင်း၊

- အစာမစားမီနှင့် အိမ်သာမှအဆင်းတွင် လက်ကိုဆပ်ပြာနှင့် ဆေးခြင်း အသည်း ရောင်အသားဝါလူနာထံမှ ရောဂါမကူးစေရန် လူနာအသုံးပြုသည့် ပန်းကန် ခွက်ယောက်၊ မျက်နှာသူတ်ပဝါ စသည်တို့ကို သီးသန့်ထားခြင်း၊
- ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲခြင်း၊
- သွေးသွင်းခြင်းမှ မကူးစေရန် သွင်းမည့်သွေးအားစစ်ခြင်း၊
- မူးယစ်ဆေးကို အကြောထဲထိုးထည့်ရာမှ မကူးစေရန် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊
- ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးထိုးပြန်တို့မှ မကူးစက်ရန် တစ်ခါသုံးပစ္စည်းများသုံးခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို မိနစ် ၂၀ ကြာပြုတ်ခြင်း၊
- တစ်နှစ်အတွင်း အသည်းရောင်ရောင်အသားဝါရောဂါဖြစ်ဖူးပါက သွေးသွင်း လှူဒါန်းမှုမပြုခြင်း၊

အသည်းခြောက်ရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ရင်ညွန့်အောင့်ခြင်း၊ အန်ခြင်း၊
- အသားဝါခြင်း၊ မောခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊
- ဝမ်းဗိုက်တွင် ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း၊
- နှာခေါင်းသွေးယိုခြင်း၊ သွေးအန်ခြင်း၊ သွေးဝမ်းသွားခြင်း၊
- အမျိုးသားများတွင် နို့အုံစုထွက်လာခြင်း၊ ဝှေးစေ့ သိမ်သွားခြင်း၊
- အမျိုးသမီးများတွင် ရာသီသွေးထိန်ခြင်း၊
- လူနာအား စမ်းသပ်သည့်အခါ အသည်းနှင့် သရက်ရွက်ခေါ်ဘေလုံး(Spleen) ကြီးခြင်း၊
- လက်ဖဝါး အရေပြားနီလာခြင်း၊
- လက်ချောင်းထိပ်များ တင်းပုတ်ပုံ ဖုလုံးလာခြင်း၊
- မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်းတွင် ပင့်ကူကွက်ပုံသွေးမျှင်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊

ကုသခြင်း

- အရက်သောက်ခြင်းကြောင့် အသည်းခြောက်ရောဂါဖြစ်ပါက အရက်သောက်ခြင်းကို ဖြတ်ရမည်။

- ခွဲစိတ်ကုသခြင်းကို သွေးအန်ခြင်းရပ်တန့်ရန် လိုအပ်သည့်အခါပြုလုပ်ပေးသည်။
- အစာမျိုပြွန်နှင့် အစာအိမ်တို့တွင် ဘောလုံးဖြင့် သွေးယိုခြင်းကိုတားဆီးခြင်း၊ သွေးပြန်ကြောထဲသို့ ဆေးထိုးခြင်း၊ လမ်းကြောင်းလွှဲ ခွဲစိတ်ကုသခြင်း စသည့် နည်းများဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- အရက်သည် အသည်းကိုထိခိုက်ပျက်စီးစေသဖြင့် အရက်သောက်ခြင်းကိုရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- အသည်းရောင်အသားဝါ ဘီ မဖြစ်ရန်ကာကွယ်ခြင်းသည် အသည်းခြောက်ရောဂါကာကွယ်ခြင်းဟုဆိုနိုင်သည်။ အသည်းရောင်အသားဝါ ဘီ ကာကွယ်ရန် မူးယစ်ဆေးအကြောထဲထိုးခြင်း၊ မသန့်ရှင်းသောဆေးထိုးအပ်နှင့် ပြွန်သုံးခြင်း၊ ပိုးပါရှိသောသွေးသွင်းခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါ

အေအိုင်ဒီအက်စ်

အေအိုင်ဒီအက်စ် (AIDS)၏ အမည်အပြည့်အစုံမှာ Acquired Immune Deficiency Syndrome ဖြစ်သည်။ ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါဟုခေါ်သည်။ အိပ်ချ်အိုင်ဗီပိုင်းရပ်စ်ပိုးသည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ရောက်ရှိပြီး ခန္ဓာကိုယ်၏ ခုခံအားစနစ်ကိုဖျက်ဆီးသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါစုကို အေအိုင်ဒီအက်စ်ဟုခေါ်သည်။

ကူးစက်ခြင်း

အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါသည် အိပ်ချ်အိုင်ဗီပိုးရှိသူနှင့် လိင်ဆက်ဆံရာမှ ကူးစက်သည်။ လိင်အပျော်အပါးလိုက်စားခြင်းသည် ရောဂါကူးစက်စေသော အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်သည်။ အိပ်ချ်အိုင်ဗီပိုးရှိသူမှတစ်ဆင့် ဇနီး သို့မဟုတ် ခင်ပွန်းသို့ ကူးစက်ဖြစ်ပွားသည်။ ပြည့်တန်ဆာများ၊ အပျော်အဖော်များသည် ရောဂါပြန့်ပွားစေနိုင်သူများဖြစ်သည်။

ပိုးရှိသူသုံးပြီးသည့် မသန့်ရှင်းသောဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးထိုးပြွန်တို့ကို မျှဝေသုံးစွဲရာမှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သည်။ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်း၊ နားဖောက်ခြင်း၊ ဆံပင်ညှပ်ခြင်း၊ လက်သည်းညှပ်ခြင်းတို့ပြုလုပ်သည့်အခါ မသန့်ရှင်းသော ကိရိယာကြောင့် ရောဂါကူးစက်စေနိုင်သောအန္တရာယ်ရှိသည်။ မူးယစ်ဆေးကို သွေးကြောထဲ

ထိုးသူတို့သည် မသန့်ရှင်းသောဆေးထိုးအပ်နှင့်ပြွန်တို့ကို အတူသုံးခြင်းကြောင့် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့သည်။

လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း၊ နမ်းရှုပ်ခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ အတူစားသောက်ခြင်း၊ ရေကူးခြင်း၊ အတူနေထိုင်ခြင်း၊ အတူကစားခြင်း၊ အတူကျောင်းတက်ခြင်းတို့ကြောင့် အအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါမကူးစက်နိုင်ချေ။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းထက် ပို၍လျော့ကျခြင်း၊ တစ်လထက်ပို၍ ဝမ်းဆက်တိုက်သွားခြင်း၊
- တစ်လထက် ပို၍ အဖျားဆက်တိုက်တက်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြသည်။
- တစ်လထက်ပို၍ ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- အကိုတ်များ တစ်ကိုယ်လုံးအနှံ့အပြားထွက်ခြင်း၊
- မွေးကင်းစကလေးကို မွေးပြီး ၁၂ နာရီအတွင်း B ပိုးကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊
- ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့အပြား ရေယုန်မကြာခဏ ထွက်ခြင်း၊
- ပါးစပ်အတွင်းတွင် မှု့ကွရုများထွက်ခြင်း၊
- ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့အပြား အရေပြားယားယံရောင်ရမ်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကုသခြင်း

အအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါကုသရန် ဆေးဝါးများ(Anti-Retroviral)ကို ရောဂါ လက္ခဏာပြခြင်း၊ သို့မဟုတ် CD₄ ခေါ်သွေးဖြူဥအရေအတွက် သွေးထဲတွင် ၂၀၀ နှင့် ၂၀၀ အောက်လျော့မှသာ သောက်ရသည်။ ယခုအခါ Zidovudine (AZT), Didanosine(DDL), Zalcitabine(DDC), Ritonavir(RTV) စသည့် ဆေးဝါး များကို အသုံးပြုပြီး ရောဂါတိုးလာသော အရှိန်ကို နှေးစေသော အာနိသင်သာ ရှိသည်။ ရောဂါသက်သာရန်သာ စွမ်းဆောင်နိုင်ပြီး လုံးဝပျောက်ကင်းရန် မတတ်နိုင်ချေ။ ဆေး၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများလည်း ရှိသည်။

တီဘီရောဂါ

ကူးစက်ခြင်း

တီဘီသည် မျိုးရိုးလိုက်ပြီးမဖြစ်ပွားချေ။ တီဘီပိုးပါသောလေကို ရှူရှိုက်မိခြင်းမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ဖြစ်ပွားသည်။ တီဘီလူနာ နှာချေခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ တံတွေးထွေးခြင်း၊ ကျယ်လောင်စွာ သီချင်းဆိုခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် တီဘီပိုး လေထဲသို့ ရောက်ပြီး ကူးစက်သည်။

တီဘီလူနာမှ အတူနေမိသားစုနှင့် မိတ်ဆွေများသို့ ရောဂါကူးစက်နိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် လူစုလူဝေးရှိသောနေရာတွင် ကူးစက်ပြန့်ပွားလွယ်သည်။ တီဘီလူနာ တစ်ဦးသည် အခြားလူ ၁၀ ဦးမှ ၁၅ ဦးအထိ တီဘီရောဂါကို ကူးစက်စေနိုင်သည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ဖျားပြီးချောင်းဆိုးမည်။
- ချောင်းဆိုးသည့် အခါ သလိပ်ထွက်ပြီး သွေးလည်းပါနိုင်သည်။
- ရင်ဘတ်နှင့် ကျောအောင့်တတ်သည်။
- ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ မောပန်းလွယ်ခြင်း၊ ညပိုင်း၌ ချွေးထွက်ခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်သည်။
- တီဘီကြောင့်ဖျားပါက အဖျားတငွေ့တက်တတ်သည်။
- ညနေပိုင်းတွင် အဖျားတက်နိုင်သည်။
- ချောင်းဆိုးခြင်းသည် ရက်သတ္တပတ် ၃ ပတ်ထက်ပို၍ ကြာရှည်နိုင်သည်။
- ကိုယ်အလေးချိန်လျော့ပြီး တဖြည်းဖြည်းပိန်ချုံးလာနိုင်သည်။
- ရက်သတ္တပတ် ၃ ပတ်ထက်ပို၍ ကြာရှည်စွာချောင်းဆိုးခြင်း၊ ချောင်းဆိုးသည့် အခါ သလိပ်ထွက်ခြင်းနှင့် တဖြည်းဖြည်းပိန်ချုံးလာခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားပါက တီဘီ သံသယလူနာဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။

တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှု အချိန်တိုကု

ယခင်က တီဘီကုသရာ၌ ၁ နှစ်မှ ၁ နှစ်ခွဲအထိ ကြာရှည်စွာဆေးထိုး ဆေးသောက်ပြီးကုသရသည်။ ယခုအခါ တီဘီကို တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှု အချိန်တို ကုထုံး(Directly Observed Treatment Short Course)(D.O.T.S) နည်းဗျူဟာဖြင့် ထိရောက်စွာကုသပေးလျက်ရှိသည်။

တီဘီကို အချိန်တိုကုထုံးဖြင့် ၆ လမှ ၈ လအထိ စနစ်တကျကုသပါက ရောဂါ ပျောက်ကင်းနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- တီဘီရောဂါကာကွယ်ရန် ကလေးအသက် တစ်လခွဲအရွယ်၌ ဘီစီဂျီ ကာကွယ်ဆေး ထိုးပေးခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည်။
- ဆကမ(ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်)နှင့် ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေးတို့ကို ထိုးနှံတိုက် ကျွေးသည့်အခါ ဘီစီဂျီ ဆေးကိုပါ တစ်ပါတည်းထိုးနိုင်သည်။
- တီဘီလူနာနှင့် အတူနေမိသားစုသည် လူနာတို့အနေဖြင့် ချောင်းဆိုး၊ နှာချေသည့် အခါ နှာခေါင်းနှင့် ပါးစပ်ကို လက်ကိုင်ပဝါနှင့်လုံအောင်အုပ်ပြီး ချောင်းဆိုး ရမည်ဖြစ်သည်။

ငှက်ဖျားရောဂါ

ငှက်ဖျားရောဂါပိုး

ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်စေသောပိုးမှာ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်(Plasmodium)ခေါ် ကပ်ပါးပိုးဖြစ်သည်။ ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ၄ မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ပလတ်စ် မိုဒီယမ် ဖယ်လ်ဆီပါရမ်(Plasmodium Falciparum)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ် အိုဗေလီ (Plasmodium Ovale)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ် မလေးရီးယား (Plasmodium Malariae)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ် ဗိုင်းဗက်စ်(Plasmodium Vivax) တို့ဖြစ်ကြသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ငှက်ဖျားပိုးရှိသော အနောဖလီခြင်အကိုက်ခံရပြီး ၁၀ ရက်မှ ၁၅ ရက်ကြာသောအခါ ခြင်ကိုက်ခံရသူတွင် ငှက်ဖျားရောဂါလက္ခဏာများပေါ်ပေါက်လာသည်။
- လူနာသည် ချမ်းတုန်၍ဖျားသည်။ အချို့မှာ ချမ်းတုန်ခြင်းမရှိချေ။ - ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အဆစ်ကိုက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကုသခြင်း

သွေးစစ်ပြီး ပိုးအမျိုးအစားအလိုက် ကုသရသည်။ သွေးမစစ်နိုင်ပါက ဖယ်လ်ဆီပါရမ်ပိုးဟုယူဆပြီး ကုသနိုင်ပါသည်။ ဖယ်လ်ဆီပါရမ်ပိုးကြောင့်ဖြစ်သော ငှက်ဖျားကို ကလိုရိုကွင်းဖြင့်ကုသရသည်။ ကလိုရိုကွင်းသောက်ပါက ခေါင်းမူးခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်မအီမသာဖြစ်ခြင်း၊ ယားယံခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်သည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးသောက်ခြင်း

ငှက်ဖျားကူးစက်ဖြစ်ပွားမှုရှိသောဒေသသို့သွားသည့်အခါ ဆရာဝန်နှင့် တိုင်ပင်၍ မသွားမီတစ်ပတ်အလိုတွင် စတင်သောက်ရသည်။ ယင်းဒေသတွင် ရှိနေစဉ် အပတ်စဉ်သောက်ပြီး ပြန်လာသည့်အခါ လေးပတ်ကြာသည်အထိ အပတ်စဉ် ဆက်သောက်ရမည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးအဖြစ် ကလိုရိုကွင်းကို တစ်ပတ်လျှင် နှစ်ပြားသောက်ရသည်။ အကယ်၍ ရုတ်တရက်ခရီးထွက်ပါက ငှက်ဖျားကူးစက်သော ဒေသသို့ရောက်သည့်နေ့၌ စတင်သောက်ရမည်။ ယင်းဒေသ၌ရှိနေစဉ် အပတ်စဉ် သောက်သွားရမည်။

ကာကွယ်ခြင်း

ခြင်ကိုက်ခံရမှုမှ ကင်းဝေးရန် အောက်ပါတို့ကိုလုပ်ဆောင်သင့်သည်-

- ခြင်ထောင်နှင့်အိပ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးစိမ်ထားသောခြင်ထောင်ကို အသုံးပြု ခြင်း၊
- ခြင်လာမနားစေရန်၊ လိမ်းဆေး(Repellent)ကို အဝတ်မဖုံးအုပ်သော ခန္ဓာကိုယ်နေရာ၌လိမ်းခြင်း၊
- အကျီလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်၊ ပုဆိုးတို့ကို လုံခြုံစွာဝတ်ဆင်ခြင်း၊
- ခြင်ဆေးခွေထွန်းခြင်း၊
- မီးခိုးမှိုင်း၊ နန္ဒင်းမှိုင်းတိုက်ခြင်း၊
- ခြင်လုံသံဇကာတပ်ခြင်း၊
- ဆေးဖျန်းခြင်း၊

ခြင်ပေါက်ပွားမှုမရှိရန် အောက်ပါတို့ကိုလုပ်ဆောင်ရမည်-

- ရေကန်၊ ရေအိုင်၊ စိမ့်စမ်း၊ မြစ်ချောင်းတို့တွင် ရေစပ်ရှိ မြက်ပင်၊ ချုံပင်တို့ကို ရှင်းလင်းခြင်း၊
- ရေအိုင်များကို မြေဖို့ခြင်း၊ ရေစီးရန် ဖောက်ထုတ်ခြင်း၊
- ခြင်ခိုအောင်းသည့်မြက်ပင်၊ ချုံနွယ်များကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်း၊
- ရေကန်၊ ရေအိုင်နှင့် ရေတွင်းတို့တွင် ပိုးလောက်လန်းစားငါးများဖြစ်သော ငါးဘေးစင်း၊ ငါးမော့တော့၊ ဒေါင်းငါး၊ ငါးရံခေါင်းတို့၊ တီလားပီးယား စသည့် ငါးတစ်မျိုးမျိုးထည့်ခြင်း၊

သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

သွေးလွန်တုပ်ကွေးသည် အသက် ၁၅ နှစ်အောက်ကလေးများတွင် ဖြစ်ပွားသည်။ ကလေးသည် အဖျားတက်ပြီးခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ လက်နှင့် ရင်ဘတ်တို့တွင် အနီစက်များထွက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သွေးယိုထွက်ခြင်းရှိနိုင်ရာ နှာခေါင်းသွေးလျှံခြင်း၊ သွေးအန်ခြင်း၊ ကော်ဖီရောင်အညိုစက်များအန်ခြင်း၊ ဝမ်းသွားပါက ကတ္တရာစေးအရောင် အမည်းသွားခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သွေးလန့်ခြင်း(shock)ဖြစ်တတ်သည်။ သွေးလန့်သောလက္ခဏာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- ဖျားရာမှ အဖျားကျပြီး ခြေဖျားလက်ဖျားအေးစက်ခြင်း
- မှိန်းနေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ခြင်း

- မကြာခဏအန်ခြင်း
- အန်သည့်အခါ အညိုရောင်အစက်များပါခြင်း
- ဝမ်းအမည်းသွားခြင်း

ကုသခြင်း

သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားလျှင် သွေးလန့်ခြင်းမရှိပါက ဆရာဝန်ကို ပြသပြီး ကလေးအား အိမ်တွင်ထားနိုင်ပါသည်။ သွေးလန့်ပါကမူ ဆေးရုံသို့ တက်ရောက် ကုသရမည်။ သို့မှသာ အသက်ဆုံးရှုံးခြင်းမှ ကင်းဝေးမည်။ ပိုင်းရပ်စ်ပိုးအား သေစေရန် ဆေးဝါးမရှိသဖြင့် လူနာအား ဝေဒနာသက်သာရန် ပြုစုကုသမှုပေးသည်။ အဖျားကျစေရန် ပါရာစီတမောကို တိုက်နိုင်ပါသည်။ ဘတ်စ်ပရို၊ အေပီစီ၊ အနာဂျက်ဆင် စသည့် အဖျားကျဆေးတို့ကို မတိုက်သင့်ချေ။ တိုက်ပါက သွေးအန်ခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

သွေးလွန်တုပ်ကွေးအန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးရန် အောက်ပါနည်းလမ်းများကို လုပ်ဆောင်သင့်သည်-

- ခြင်နှိမ်နင်းရာတွင် ပိုးလောက်လန်းများကို နှိမ်နင်းရမည်။ ရေသိုလှောင်ထားသော စည်၊ အိုးတို့ကို လုံခြုံစွာဖုံးအုပ်ထားရမည်။ ပိုးလောက်လန်းတွေ့ပါက ရေကိုသွန်ပစ်ခြင်း၊ ရေစစ်ဖြင့် ခပ်စစ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ထားသော ရေကို တစ်ပတ်တစ်ကြိမ်လဲလှယ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။
- ခြင်များမခိုအောင်းနိုင်ရန် အိမ်တွင် လေဝင်လေထွက်ကောင်းအောင် ထားသင့်သည်။
- ကလေးများ နေ့လယ်တွင် အိပ်သည့်အခါ ခြင်ထောင်ဖြင့်အိပ်စေရမည်။
- ကြောင်အိမ်အောက်ခံခွက်များတွင် ခြင်မပေါက်ပွားရန် စက်ဆီတစ်ခုခု သို့မဟုတ် ဆားထည့်ထားရမည်။
- အိမ်တွင်းရှိ အုန်းမှုတ်ခွက်၊ အိုးခွက်ပဲ့၊ တာယာခွံ၊ ဘူးခွံ စသည်တို့ကို ရေမတင်ရန် ရှင်းလင်းပစ်ရမည်။
- ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးမှုတ်ခြင်းကို လူနာအိမ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ကိုက် ၁၀၀ တွင်လုပ်ဆောင်ရာ ဆေးမှုတ်အဖွဲ့လာရောက်ပါက အိမ်အတွင်းမှ ဖယ်ပေးခြင်း၊ မှုတ်ပြီး တစ်နာရီကြာသည်အထိ တံခါးများကို ပိတ်ထားခြင်း၊ အစားအစာများကို ဖုံးအုပ်ထားခြင်းတို့ဖြင့် ကူညီရမည်။
- သွေးလွန်တုပ်ကွေးသံသယရှိပါက ဆေးရုံဆေးခန်းတွင် ပြသရမည်။
- သွေးလန့်သောလက္ခဏာရှိပါက ဆေးရုံသို့ အမြန်ဆုံးပို့ဆောင်၍ ကုသမှုခံယူရမည်။

ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

ကြက်၊ ဘဲ၊ ငန်း၊ ငုံး၊ ခိုနှင့် တောငှက်များတွင် ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ ကြက်ငှက်များတွင်ရောဂါဖြစ်လျှင် ရုတ်တရက်သေဆုံးမှု များလာသည်။ ဥကြက်တို့တွင် ဥနှုန်းကျဆင်းလာသည်။

ကြက်များသည် ကုပ်၍ အစာစားနှုန်းကျကာ ရေသောက်နှုန်းများပြီး ဝမ်းသွားသည်။ အသက်ရှူခက်ခြင်း၊ မျက်ရည်နှင့် နှာရည်ကျခြင်း၊ ဦးခေါင်းနှင့် မျက်နှာ ဖောရောင်ခြင်းတို့ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ကြက်အမောက်နှင့် ပါးပျဉ်းရောင်၍ ပြာနွမ်းလာနိုင်သည်။ ခြေထောက်နှင့် ခြေဆစ်တို့တွင် သွေးယိုစီးမှုဖြစ်ပြီး အနီစက်များထွက်သည်။ သေနှုန်းမြင့်မား၍ ခြံလုံးကျွတ် ကြက်များသေဆုံးသည်အထိဖြစ်နိုင်သည်။

ကူးစက်ခြင်း

ရောဂါဖြစ်သည့် ကြက်ငှက်တို့၏မစင်၊ နှာရည်တို့တွင် ပိုးများပါရှိပြီး ယင်းတို့မှ တစ်ဆင့် ကူးစက်သည်။ ကိုယ်ထဲသို့ ပိုးဝင်ပြီး ၃ ရက်မှ ၇ ရက်အကြာတွင် ရောဂါ လက္ခဏာများပေါ်ပေါက်သည်။

လူတွင်ကူးစက်ခြင်း

ကြက်ငှက်များနှင့်ထိတွေ့မှုရှိသော လူတို့တွင် ရောဂါကူးစက်မှုဖြစ်ပါက အပြင်းဖျားခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ အသက်ရှူမဝခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်းတို့ကို ခံစားရသည်။

ကြက်ငှက်များတွင် ကာကွယ်ခြင်း

- ဈေးများ၊ မွေးမြူရေးခြံများရှိ ကြက်ငှက်များကို တောရိုင်းကြက်ငှက်များ၊ ဆောင်းခိုငှက်များနှင့် ထိတွေ့မှုမရှိစေရန်ထားခြင်း။
- အခြားမွေးမြူရေးခြံမှ ကြက်ငှက်များကို တင်သွင်းမွေးမြူမှု မပြုခြင်း။
- ကြက်ခြံတွင်းသို့ ဧည့်သည်၊ သူစိမ်း၊ ကလေးငယ်များ မဝင်စေခြင်း။
- မည်သူမဆို ကြက်ခြံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပါက သတ်မှတ်ထားသည့် ဖိနပ်၊ ဝတ်စုံ၊ ခေါင်းစည်း၊ နှာခေါင်းစည်း၊ လက်အိတ်တို့ ဝတ်ဆင်ခြင်း။
- ကြက်ခြံအတွင်းသို့ ပြင်ပမှပိုးများ မဝင်ရောက်စေရန် ထုံး၊ ပိုးသတ်ဆေး များကိုသုံး၍ ပုံမှန်သန့်ရှင်းခြင်း။

- ကြက်ခြံလုပ်သားများ ကြက်ဘဲဈေးခိုင်သို့ သွားရောက်မှုမပြုစေရန်နှင့် သွားပါကလည်း အဝတ်၊ ဖိနပ်လဲ၍ ပိုးမွှားသန့်စင်ပြီးမှ ခြံတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခြင်း။

သတိပြုရန်

ကြက်၊ ဘဲ ဥနှင့်အသား စားသုံးသူများသည် အောက်ပါအချက်များကို သတိပြုသင့်ပါသည်-

- ကြက်ဥ၊ ဘဲဥကို အခြားစားစရာ၊ ဟင်းချက်စရာများနှင့်အတူ မထားသင့်ပါ။
- ဈေးမှဝယ်လာသည့် ကြက်သားကို သေချာစွာဆေးကြောရန်လိုအပ်သည်။
- ကြက်သားခုတ်သည့် စဉ်းတီတုံးနှင့် ဓားကိုဆေးကြောသန့်စင်ရန်လိုအပ်သည်။
- ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ၊ ငှက်ဥတို့၏အခွံပေါ်နှင့် အထဲတွင်ပါ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ပိုးရှိနိုင်သဖြင့် ကိုင်တွယ်ပြီးပါက လက်ကိုဆပ်ပြာဖြင့်စင်ကြယ်အောင် ဆေးပါ။
- ကြက်၊ ဘဲ၊ ငှက်တို့၏အသားနှင့် ဥများကို အတွင်းပိုင်းအထိ သေချာအောင် ချက်ပြုတ်သင့်သည်။ ကြက်ဥအနှစ်ကို ကျက်အောင်ကြော်ရန် လိုအပ်သည်။
- ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားချိန်နှင့် ကြက်၊ ဘဲ အသားနှင့် ဥများ မရောင်းချရန် တားမြစ်ထားချိန်တွင် ဝယ်ယူစားသောက်ခြင်းမပြုသင့်ပါ။ ရောင်းချရန် ပြန်လည်ခွင့်ပြုမှသာ ကြက်၊ ဘဲ အသားနှင့် ဥတို့ကို ပြန်စားသင့်သည်။

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါ

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါ

ရာသီအလိုက်တုပ်ကွေး၊ ကြက်တုပ်ကွေး၊ ဝက်တုပ်ကွေး စသည်ဖြင့် တုပ်ကွေးရောဂါအမျိုးမျိုး ရှိပါသည်။ ယခုဖြစ်ပေါ်နေသော ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါသည် ယခင်တုပ်ကွေးရောဂါများနှင့်မတူဘဲ ရောဂါအသစ်အဆန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ မြောက်အမေရိက ဝက်တုပ်ကွေး၊ မြောက်အမေရိက ကြက်ငှက်တုပ်ကွေး၊ ရာသီလူတုပ်ကွေးနှင့် အာရှ- ဥရောပ ဝက်တုပ်ကွေးတို့ ပေါင်းစပ်ထားသော New Influenza A (H1N1) ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး အသစ်ဖြစ်ပါသည်။ လူမှလူသို့ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်လျက်ရှိပါသည်။ လူအများသို့ ကူးစက်ပြီး နိုင်ငံတကာသို့ ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါ (Human Influenza Pandemic) အဆင့်အဖြစ် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၁ရက်နေ့တွင် ကြေညာခဲ့ပါသည်။

ကူးစက်ပုံ

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါသည် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ပါသည်။ လူနာ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေခြင်းဖြင့် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ ရောဂါဖြစ်သူ၏ ချွဲ၊ သလိပ်၊ ခန္ဓာကိုယ်အရည်၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ခြင်းမှသော်လည်းကောင်း ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

(က) ယေဘုယျအားဖြင့် ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါလက္ခဏာများနှင့် ဆင်တူပြီး အောက်ပါလက္ခဏာများရှိတတ်ပါသည်-

- အဖျားရှိခြင်း(အပူချိန် 38°C)
- နှာရည်ယိုခြင်း၊ နှာချေခြင်း
- ချောင်းဆိုးခြင်း
- လည်ချောင်းနာခြင်း
- ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- အစားအသောက်ပျက်ခြင်း
- တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပျို့အန်ခြင်းနှင့်ဝမ်းသွားခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

(ခ) ရောဂါပြင်းထန်လာလျှင် အောက်ပါလက္ခဏာများကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်-

- အဖျားကြီးလွန်းခြင်း (အပူချိန် 38°C အထက်ရှိခြင်း)
- ချောင်းအလွန်ဆိုးခြင်း၊ မောခြင်း
- ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း
- အသက်ရှူကျပ်ခြင်း၊ အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း
- ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ခြင်း
- သတိလစ်ခြင်း

ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အမြန်ဆုံး ခံယူသင့်ပါသည်။

ကာကွယ်ရန် လူတစ်ဦးချင်း လိုက်နာသင့်သည့်အချက်များ

- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ခြင်း။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးလျှင် လက်ကိုင်ပုဝါဖြင့် ဖုံးအုပ်ခြင်း။
- လက်ကို ဆပ်ပြာဖြင့် စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြောခြင်း။
- ကောင်းစွာ အိပ်စက်အနားယူခြင်း။
- အာဟာရပြည့်ဝသည့် အစားအစာများ စားသုံးခြင်း။

- ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှု မှန်မှန်ပြုလုပ်ခြင်း။
- လေကောင်းလေသန့် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နေထိုင်ခြင်း။
- လူထူထပ်သောနေရာနှင့် ပွဲလမ်းသဘင်များသို့ သွားရောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- အရက်လွန်ကဲစွာ သောက်သုံးခြင်းနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- ရောဂါဖြစ်ပွားသူများနှင့် သံသယရှိသူများမှ ခြောက်ပေအကွာတွင် နေထိုင်ခြင်း။
- ရောဂါမကူးစက်စေရန် နှာခေါင်းနှင့်ပါးစပ်ကို လုံအောင်ဖုံးအုပ်သည့် ပါးစပ်နှာခေါင်းစည်း (Surgical Mask)ကို အသုံးပြုခြင်း။
- ရောဂါရှိသူ၏ နေအိမ်နှင့် ဆေးရုံများသို့ မလိုအပ်ဘဲ သွားရောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။
- မိမိတွင် ရောဂါလက္ခဏာများရှိသည်ဟု ယူဆပါက နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံး သတင်းပေးပို့ အကူအညီတောင်းခံခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါမည်။

အများနှင့်ဆိုင်သော နေရာများတွင် လိုက်နာသင့်သည့်အချက်များ

- အဆောက်အအုံများ လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ခြင်း။
- အမှိုက်နှင့် အညစ်အကြေးများ စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်း။
- လူအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ လှေကား၊ ဓာတ်လှေကား၊ နံရံများနှင့် ရုံးတွင်းပရိဘောဂများကို တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်မှ သုံးကြိမ် ပိုးသန့်စင်ခြင်း။
- စာသင်ကျောင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်၊ ဟိုတယ်၊ လူမှုရေးရိပ်သာနှင့် ဂေဟာများတွင် နေထိုင်ဆောင်ရွက်သူများအားလုံး၏ ကျန်းမာရေးကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း။
- တစ်ဦးဦးတွင် တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားသည်ဟု သံသယရှိပါက ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် အမြန်ဆုံး ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်နေသူ လိုက်နာရမည့်အချက်များ

- လူနာအနေဖြင့် ပါးစပ်နှာခေါင်းစည်း တပ်ဆင်ထားရမည်။
- မိမိအိမ်တွင် နေထိုင်ရမည်။
- ရုံး၊ ကျောင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်များနှင့် ခရီးသွားလာခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးလျှင် တစ်သျှူး(သို့မဟုတ်)လက်ကိုင်ပုဝါ အသုံးပြုရမည်၊ လက်ကို ဆပ်ပြာဖြင့် စနစ်တကျ ဆေးရမည်။
- အာဟာရဖြစ်သော အစားအစာများ စားရန်နှင့် အရည်များများ သောက်ရမည်။
- လေကောင်းလေသန့် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နေထိုင်ရမည်။
- ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

မိမိ မိသားစုအတွင်း တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားသူရှိပါက အိမ်တွင်ပြုစုရမည့်အချက်များ

- လူနာအတွက် သီးသန့်နေထိုင်ရန် နေရာရှိပါက လေဝင်လေထွက် ကောင်းသော နေရာတွင် ထားရမည်။
- ဖျားနာသူအား အနီးကပ်စောင့်ရှောက်သူသည် (ဖျားနာသူနှင့် ခြောက်ပေ အတွင်း) ပါးစပ်နှာခေါင်းစည်းနှင့် လက်အိတ်များ ဝတ်ဆင်ရမည်။ ဖြစ်နိုင်ပါက ပလပ်စတစ် ရင်ကာခါးစည်း(Apron)ကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
- လူနာအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ အသုံးပြုပြီးသော ပါးစပ်နှာခေါင်းစည်းနှင့် လက်အိတ်များ စသည်တို့ကို သုညဒသမ၅ ရာခိုင်နှုန်း available chlorine ရရှိစေရန် Bleaching powder ဟင်းစားဇွန်း နှစ်ဇွန်းကို ရေတစ်လီတာဖြင့် ဖျော်စပ်၍ မိနစ် ၃၀ စိမ်ထားရမည်။ မရှိလျှင် ရေနွေးဖြင့် ပြုတ်လျော်ရမည်။
- လူနာပြုစုပြီးတိုင်း လက်ကို ဆပ်ပြာဖြင့် သေချာစွာ ဆေးကြောရမည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အရက်ပြန်(Alcohol rub) အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
- လူနာနှင့် အနီးကပ်ပြုစုသူများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို ကျန်းမာရေး ဌာနသို့ သတင်းပို့ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရမည်။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ

- အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါသည် ကူးစက်မြန်ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ကုသရန် ခက်ခဲသည့်အပြင် ရောဂါပြန့်ပွားမှုအား ထိန်းချုပ်ရန် အလွန်ခက်ခဲသော ရောဂါဖြစ်ပါသည်။
- ယခုအခါ အာဖရိကအနောက်ပိုင်းဒေသရှိ Guinea, Liberia, Nigeria & Sierra Leone နိုင်ငံတို့တွင် ရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားနေပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ် မတ်လမှ ၁-၈-၂၀၁၄ ရက်အထိ အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါဖြစ်ပွားသူ ၁၆၀၃ ဦးနှင့် သေဆုံးသူ ၈၈၇ ဦးတို့ရှိခဲ့ပါသည်။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါကူးစက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ

- အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါသည် ရောဂါပိုးရှိသောသူ (သို့မဟုတ်) တိရစ္ဆာန်၏ တံတွေး၊ သွေး၊ ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သောအရည်တို့နှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ ကိုင်တွယ်ခြင်း။
- အဆိုပါသွေးနှင့် ခန္ဓာကိုယ်မှ အရည်များထိတွေ့ထားသော အရာဝတ္ထု များနှင့် ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်းတို့မှ ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

- ဆားစ်၊ လူတုပ်ကွေးကပ်ရောဂါ၊ H₇N₉ ကြက်ငှက်တုတ်ကွေးရောဂါ၊ မားစ်ပြင်းထန် အဆုတ်ရောင်ရောဂါ (MERS Cov) တို့ကဲ့သို့ လေထဲမှ တစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါမဟုတ်ပါ။
- အီဘိုလာရောဂါသည် လေ၊ ရေ၊ အစားအစာတို့မှတစ်ဆင့် မကူးစက်နိုင်ပါ။
- ယခုအချိန်ထိ အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါကို ကာကွယ်ကုသရန် ဆေးမရှိသေးပါ။ ရောဂါမဖြစ်ပွားစေရေး ကာကွယ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။
- ရောဂါပိုးရှိသော လူနာနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့၏ တံတွေး၊ သွေးစသော ခန္ဓာကိုယ်အရည်များအား ကိုင်တွယ်ထိတွေ့သူများတွင် အဓိကရောဂါကူးစက်နိုင်ခြေရှိသဖြင့် ကာကွယ်သည့်နည်းလမ်းများကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ သံသယလက္ခဏာများ

- အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားနေသောနိုင်ငံများ အထူးသဖြင့် (အနောက်အာဖရိကနိုင်ငံများ) သို့ သွားရောက်ခဲ့သူများ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတကာခရီးသွားသူများ ကူးစက်မြန်အီဘိုလာရောဂါလူနာအား တိုက်ရိုက်ပြုစုကုသထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခဲ့သူများ၊ ရောဂါရှိသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ထိတွေ့ကိုင်တွယ်သူများတွင်-
- ဖျားခြင်း၊ အားအင်ချည့်နဲ့ခြင်း၊ ကြွက်သားများ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ အရည်ဝမ်းသွားခြင်း။
- အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ပိုးသည် အသည်းနှင့် ကျောက်ကပ်များ ပျက်စီးနိုင်သဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းနှင့် အပြင်သွေးယိုထွက်မှုရှိခြင်းကြောင့် အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်မှုမရှိစေရေး ကာကွယ်ရန်နည်းလမ်းများ

- ၁။ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးကို အထူးဂရုပြုပါ။
- ၂။ လက်ကို ရေနှင့်ဆပ်ပြာဖြင့် မကြာခဏဆေးကြောပါ။
- ၃။ ရောဂါပိုးရှိသူ၏ သွေးနှင့် ၎င်းခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သော အရည်များအား ထိတွေ့ကိုယ်တွယ်ခြင်းမပြုရ။
- ၄။ ရောဂါပိုးရှိသော လူ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ သွေးနှင့်၎င်းခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သော အရည်များရှိနိုင်သည့် (အရာဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ခုံများ၊ စားပွဲများ၊ အိပ်ရာ၊ လှေကားလက်ရမ်း၊ နံရံစသည်တို့အား) ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုရ။
- ၅။ အထူးသဖြင့် အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားသောနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့သူများနှင့် နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားသူများတွင် အောက်ဖော်ပြပါ

သံသယလက္ခဏာများ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်း သတင်းပို့ဆေးကုသမှုခံယူပါ။ ဖျားခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက် ကိုက်ခဲခြင်း၊ နုံးချည့်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အရည်ဝမ်းသွားခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းနှင့် အပြင် သွေးယိုထွက်မှုရှိခြင်း။

၆။ အထက်ပါ သံသယလက္ခဏာဖြစ်ပွားသူများ တွေ့ရှိပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာ ရေးဌာနသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ပါ။

၇။ နိုင်ငံခြားသို့ ခရီးသွားရောက်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါက ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက် နေသည့် နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အီဘိုလာရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ကုသ ထိန်းချုပ် ရေးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး ဌာန၏ သတိပေးနှိုးဆော်ချက်များကို တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ပါ။

ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- လတ်တလော ပြင်းထန်စွာဖျားခြင်း
- ပြင်းထန်စွာခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အန်ခြင်း
- ဇက်တောင့်ခြင်း
- ကြွက်သားများ နာကျင်ခြင်း
- အရေပြားတွင် သွေးခြေဥများထွက်ခြင်း
- အန်ခြင်း၊ မှိန်းခြင်း၊ သတိလစ်ခြင်း၊ တက်ခြင်း၊ သွေးလန့်ခြင်း

ကူးစက်ပျံ့နှံ့ပုံ

- လူနာချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေခြင်းတို့မှ တိုက်ရိုက်ကူးစက်ပါသည်။
- ရောဂါဖြစ်သူ၏ ချွဲသလိပ်၊ ခန္ဓာကိုယ်အရည်နှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များကို ထိတွေ့ခြင်းတို့မှ တစ်ဆင့်လည်း ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- အထက်ပါရောဂါလက္ခဏာများရှိလျှင် အသက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရောဂါပြန့်ပွားမှု တို့မှ ကာကွယ်ရန် နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနတွင် ဆောလျင်စွာ ဆေးကုသ မှုခံယူပါ။ ချက်ချင်းသတင်းပို့ပါ။
- တကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းမှုကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးလျှင် နှာခေါင်းနှင့်ပါးစပ်ကို လက်ကိုင်ပုဝါဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။

- လက်ကိုင်ပုဝါအသင့်မရှိပါက နှာခေါင်းနှင့်ပါးစပ်ကို ဖုံးအုပ်၍ နှာစေးချောင်း ဆိုးပါ။
- ရောဂါဖြစ်ပွားသူများ၊ သံသယရှိသူ လူနာများနှင့် တွေ့ဆုံရန် လိုအပ်ပါက ရောဂါမကူးစက်စေရန် နှာခေါင်းနှင့်ပါးစပ်ကို ဖုံးအုပ်ထားသော မျက်နှာဖုံး အကာကွယ်နှင့် အခြားအကာအကွယ်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုပါ။
- ပွဲလမ်းသဘင်၊ လူစည်ကားသော နေရာနှင့် ဖုန်ထူထပ်သော နေရာများကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မိမိတွင် ရောဂါရှိသည်ဟု သံသယရှိပါက ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်း သတင်းပို့၍ ဆေးကုသမှုခံယူပါ။

သံတမန်ဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

သံတမန်ကြီးတို့၌ ထားရှိရမည့် အင်္ဂါ(၆)ပါး

- ၁။ ပညာဝါ - ပညာဉာဏ်ရှိခြင်း
- ၂။ ဝါကျဆေက - စကားတတ်ရခြင်း
- ၃။ သူရ - ရဲရင့်သတ္တိရှိရခြင်း
- ၄။ ပရစိတ္တဇာန - သူတစ်ပါးစိတ်ထားကိုသိတတ်ရခြင်း
- ၅။ ဒန္တ - ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း
- ၆။ ပဋိဝါကျ - သူဆိုတင်သောစကားကို ပြန်လည်ချေပဆိုနိုင်ရခြင်း

သံတမန်အင်္ဂါ(၈)ပါး

- ၁။ အရှင်ပြောကြားလိုက်သောစကားကို အကင်းပါးစွာသိကြားလွယ်ခြင်း။
- ၂။ အရှင်ပြောကြားလိုက်သောစကားကို လုံးစေ့ပတ်စေ့ပြန်ဆိုတင်ပြနိုင်ခြင်း။
- ၃။ အားထုတ်၍ မှတ်သားလေ့လာခြင်း။
- ၄။ ဆိုတိုင်းမှန်ကန်ခိုင်မြဲစွာ အောင်နိုင်ခြင်း။
- ၅။ အနက်အဓိပ္ပါယ်အရိပ်အကဲသိခြင်း။
- ၆။ သူတစ်ပါးအား ကြားသိနားလည်အောင် ပြောတတ်ခြင်း။
- ၇။ အကျိုးရှိမည်။ မရှိမည်ကို ဝေဖန်တတ်ခြင်း။
- ၈။ ငြင်းခုန်ခိုက်ရန် ဆန့်ကျင်မှုမပြုခြင်း။

သံလွတ်ရာလေးပါး

- ၁။ သူ့ကိုကားနိုင်နင်းလို၍ စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး
- ၂။ သူက စစ်မက်ပြုလာအံ့သို့ထင်၍ ခြင်းရာနူးညံ့စမ်းလို့သောငှာ စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး
- ၃။ သူ့ကိုကြောက်ရွံ့ခန့်ညားစေလို၍ စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး
- ၄။ သူ့ပြည်သူ့ရပ်၌ဖြစ်သော အထူးအဆန်းသန့်စင်တို့ကိုသိလို၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသင့်တင့်ကြောင်းကို စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး

သံတမန်များ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များ

- ၁။ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံအတွက် ကိုယ်စားပြုရန်၊
- ၂။ လက်ခံသောနိုင်ငံ၏ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံနှင့်ယင်းနိုင်ငံသားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
- ၃။ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံကိုယ်စား လက်ခံသည့်နိုင်ငံနှင့်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန်၊
- ၄။ လက်ခံသည့်နိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသည့်ဖြစ်ရပ်များကို ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ စိစစ်စူးစမ်းလေ့လာသုံးသပ်ပြီး စေလွှတ်သောနိုင်ငံအစိုးရထံသို့ သတင်းပို့အစီရင်ခံရန်၊
- ၅။ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊

သံတမန်အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်

- ၁။ ပုဂ္ဂိုလ်အရထိပါးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်
- ၂။ တရားရုံးမှအုပ်ချုပ်ရေးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမှကင်းလွတ်ခွင့်
- ၃။ လောကဝတ်အရခွင့်ပြုသည့် အခွင့်အရေးများ

စံပြသံတမန်တစ်ယောက်၏အရည်အချင်းများ

မှန်	-	မှန်ကန်သောစကားကိုသာဆိုခြင်း	(Truthfulness)
တိ	-	တိကျသေချာခြင်း	(Accuracy)

တည်	-	တည်ငြိမ်ခြင်း	(Calm)
စိတ်	-	စိတ်ရှည်ခံကောင်းခြင်း	(Patience)
နှစ်	-	နှစ်လိုဖွယ်၊ ခင်မင်ဖွယ်ရှိခြင်း	(Good Temper)
နိမ့်	-	နိမ့်ချသောစိတ်ထားရှိခြင်း	(Modesty)
သစ်	-	သစ္စာစောင့်သိခြင်း	(Loyalty)

သံတမန်များလိုက်နာရန် အချက်(၉)ချက်

၁။	ရိုးသားပါ	(Be Honest)
၂။	အားကိုးထိုက်ပါစေ	(Be Reliable)
၃။	တစ်ဖက်သားအားနားလည်ပါ	(Be Understanding)
၄။	အတင်းအကြပ်အနိုင်မယူပါနှင့်	(Be Gentle)
၅။	မထောင်လွှားပါနှင့်	(Be Modest)
၆။	လိုက်လျောညီထွေကျင့်ပါ	(Be Accomodating)
၇။	လေးစားဖွယ်ဖြစ်ပါစေ	(Be Respectable)
၈။	ချင့်ချိန်နှိုင်းဆနိုင်ပါစေ	(Be Wise)
၉။	အစဉ်သတိရှိပါ	(Be Alert)

သားကောင်းတမန်၏ဂုဏ်ရည်

- ၁။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော စိတ်သဘောထားရှိရမည်။
- ၂။ အပေါ်ယံဟန်ဆောင်မှုကင်းပြီး ပကတိဖြူစင်သောစိတ်ထားဖြင့် လူတကာကို ဆက်ဆံတတ်ရမည်။
- ၃။ သပ်ရပ်သောဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ မြို့ကြီးသားပီသသော အမူအရာနှင့်သိမ်မွေ့ပျူငှာသော ပြောဆိုဆက်ဆံမှုရှိရမည်။
- ၄။ တမဟုတ်ခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် တုန့်ပြန်ခြင်းတို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရမည်။
- ၅။ မာန်မာနထောင်လွှားမှုကင်းရမည်။

- ၆။ ယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုန်းနှင့်စကားပရိယာယ်ကြွယ်ရမည်။
- ၇။ တစ်ဖက်သား၏ အခြေခံရပ်တည်ချက်နှင့်အတွင်းသားစိတ်ဓာတ်ကို သိရှိ အကဲခတ်နိုင်သည့် အကင်းပါးမှုရှိရမည်။
- ၈။ စကားပြောဆိုရာတွင် “ငါ့စကားနွားရ” ဟူသော သဘောဖြင့် စကားနိုင်ပြော ဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၉။ ဗဟုသုတအကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံရမည်။
- ၁၀။ Debating Skill နှင့် ပြည့်စုံရမည်။
- ၁၁။ တူညီသောအခြေခံရပ်တည်ချက်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေတည်ရှိပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကွာဟချက်များ တဖြည်းဖြည်းကျင်းမြောင်းယူသော သံရေးတမန်ရေးနည်း နာကို ကျွမ်းကျင်ရမည်။
- ၁၂။ အလွန်အကျွံသောက်စားခြင်းနှင့်အဆင့်အတန်းမီစွာ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှုရှိ ရမည်။
- ၁၃။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ အဆင့်အတန်းမီစွာ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှုရှိရမည်။
- ၁၄။ ဘာသာစကား၌ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။
- ၁၅။ အစဉ်သတိ၊ ဝီရိယနှင့်လုံ့လရှိရမည်။
- ၁၆။ ဝင်ဆန့်သင့်သည့် အသိုက်အဝန်းတွင် ဝင်ဆန့်နိုင်ရန် အစဉ်ကြိုးစားရမည်။
- ၁၇။ မိမိနိုင်ငံတော်အပေါ် အထင်အမြင်သေးသိမ်စေနိုင်သည့် ပြောဆိုဆက်ဆံ မှု၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ တည့်ခင်းဧည့်ခံမှု၊ နေထိုင်ခင်းကျင်းမှုတို့ကို အစဉ် ရှောင်ရှားပြီး နိုင်ငံကြီးသားပီသစွာ နိုင်ငံတော်၏ ဂုဏ်နှင့်လျော်ညီစွာ ပြောဆို ဆက်ဆံတတ်ခြင်း၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း၊ ပရိဘောဂခင်းကျင်းခြင်း၊ ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရပါမည်။
- ၁၈။ နိုင်ငံတော်အပေါ် အစဉ်အမြဲသစ္စာစောင့်သိရမည်။

မြန်မာ့သမိုင်းဝင် အမျိုးသမီးသံအမတ်ကြီးများ

- ၁။ ဒေါ်ခင်ကြည် (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဇနီး)
- ၂။ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မြင့် (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန)
- ၃။ ဒေါ်မော်မော် (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန)

ပြည်ဝင်ဗီဇာစနစ်သစ် (၁၂)မျိုးနှင့် ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ(၃)မျိုး

မြန်မာနိုင်ငံသို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် လာရောက်လိုကြသည့် နိုင်ငံခြားသားများအတွက် လက်ရှိအသုံးပြုလျက်ရှိသော ပြည်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ မျိုး(အစား) ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့သည့် ပြည်ဝင်ဗီဇာ(Entry Visa) ၁၂ မျိုးနှင့် ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ(Reentry Visa)သုံးမျိုးတို့အား ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ရက်မှစ၍ အောက်ပါအတိုင်းခွင့်ပြုပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည် -

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခငွေ	နေ့ခွင့်
၁။	သံတမန်/သံအဖွဲ့ဝင်ဗီဇာ (Gratis Diplomatic/Official Countesny Visa)	အခမဲ့	တာဝန်ထမ်းဆောင်ကာလ
၂။	နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဗီဇာ (Official Visa)	US\$၂၀	၂၈ ရက်
၃။	ကမ္ဘာလှည့်ဗီဇာ (Tourist Visa)	US\$၃၆	၂၈ ရက်
၄။	လုပ်ငန်းဗီဇာ (Business Visa)	US\$၃၆	၇၀ ရက်
၅။	အလုပ်သမားဗီဇာ (Employment Visa)	US\$၃၆	၇၀ ရက်
၆။	လူမှုရေးဗီဇာ (Social Visa)	US\$၃၆	၂၈ ရက်
၇။	သာသနာရေးဗီဇာ (Religious Visa)	US\$၃၆	၇၀ ရက်
၈။	ပညာရေးဗီဇာ (Education Visa)	US\$၃၆	၇၀ ရက်
၉။	စာနယ်ဇင်း/မီဒီယာဗီဇာ (Journalist Visa)	US\$၃၆	၂၈ ရက်
၁၀။	ယာဉ်အမှုထမ်းဗီဇာ (Crew Visa)	US\$၃၆	၂၈ ရက်
၁၁။	အလုပ်ရုံ/ဆွေးနွေးပွဲ/အစည်းအဝေး/သုတေသနဗီဇာ (Workshop/Seminar/Meeting/Research Visa)	US\$၃၆	၂၈ ရက်
၁၂။	ဖြတ်သန်းဗီဇာ (Transit Visa)	US\$၁၈	၂၄ နာရီ

ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Re-entry Visa) ၃ မျိုး

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခမဲ့	နေခွင့်
၁။	အကြိမ်ကြိမ်အထူးပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Multiple Journey Special Re-entry Visa)	US\$၁၈၀	ခွင့်ပြုကာလ
၂။	အထူးပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (သို့မဟုတ်)တစ် ကြိမ်ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Special Re-entry Visa)	US\$၅၄	ခွင့်ပြုကာလ
၃။	ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Re-entry Visa) (ပြည်တွင်း၌ နေထိုင်သည့် အမြဲနေအရည်အချင်း ရှိနိုင်ငံခြားသားများအတွက်သာ)	၅၀၀၀ကျပ်	ခွင့်ပြုကာလ (၆)လ

(၎င်းဗီဇာအမျိုးအစားများအား နိုင်ငံခြားများရေးရာဌာနခွဲ နေခွင့်ဌာနစိတ်
အမှတ်(၁၂၂)၊ မြေညီထပ်၊ ပန်းဆိုးတန်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့
တွင် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်)

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သံတမန်ဆက်သွယ်ထားသော နိုင်ငံများ
(၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၂-၇-၂၀၁၇ အထိ)

စဉ်	နိုင်ငံ	သံတမန်ဆက်သွယ်သည့်နေ့ရက်
၁။	ဗြိတိန်နိုင်ငံ	၇-၇-၁၉၄၇
၂။	ပါကစ္စတန်	၁-၈-၁၉၄၇
၃။	အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၁၉-၉-၁၉၄၇
၄။	နယ်သာလန်	၂၂-၁၂-၁၉၄၇
၅။	အိန္ဒိယ	၄-၁-၁၉၄၈
၆။	ရုရှားပြည်ထောင်စု	၁၈-၂-၁၉၄၈
၇။	ပြင်သစ်	၂၈-၂-၁၉၄၈
၈။	ထိုင်း	၂၄-၈-၁၉၄၈
၉။	သီရိလင်္ကာ	၇-၆-၁၉၄၉
၁၀။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၇-၁၂-၁၉၄၉
၁၁။	တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ	၈-၆-၁၉၅၀
၁၂။	အီတလီ	၂၄-၁၁-၁၉၅၀
၁၃။	ဆားဗီးယား	၂၉-၁၂-၁၉၅၀
၁၄။	ဩစတြီးယား	၉-၇-၁၉၅၃
၁၅။	အစ္စရေး	၁၃-၇-၁၉၅၃
၁၆။	ဩစတြေးလျ	၁-၈-၁၉၅၃
၁၇။	အီဂျစ်	၈-၈-၁၉၅၃
၁၈။	ဘယ်လ်ဂျီယံ	၁၉၅၃
၁၉။	ဂျာမနီ	၃-၈-၁၉၅၄
၂၀။	ဖင်လန်	၂၂-၇-၁၉၅၄
၂၁။	ဂျပန်	၁-၁၂-၁၉၅၄
၂၂။	ဒိန်းမတ်	၂၂-၄-၁၉၅၅
၂၃။	လာအို	၁၂-၇-၁၉၅၅
၂၄။	ကမ္ဘောဒီးယား	၁၂-၇-၁၉၅၅
၂၅။	ပိုလန်	၁၁-၁၁-၁၉၅၅
၂၆။	ဘူဂ်ဂေးရီးယား	၁၈-၁၁-၁၉၅၅
၂၇။	ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ	၃-၁-၁၉၅၆
၂၈။	ဆလိုဗက်ကီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ	၃-၁-၁၉၅၆
၂၉။	ဟန်ဂေရီ	၅-၃-၁၉၅၆

၃၀။ ရိုမေးနီးယား	၁၅-၃-၁၉၅၆
၃၁။ နော်ဝေ	၁၀-၅-၁၉၅၆
၃၂။ အီရတ်	၂၃-၇-၁၉၅၆
၃၃။ ဖိလစ်ပိုင်	၃၀-၇-၁၉၅၆
၃၄။ မွန်ဂိုးလီးယား	၂၈-၉-၁၉၅၆
၃၅။ အာဖဂန်နစ္စတန်	၈-၁၁-၁၉၅၆
၃၆။ ဆွီဒင်	၁၉၅၆
၃၇။ ဆွစ်ဇာလန်	၁၉၅၇
၃၈။ မလေးရှား	၁-၃-၁၉၅၈
၃၉။ ဂရိ	၂၀-၃-၁၉၅၈
၄၀။ ကနေဒါ	၉-၈-၁၉၅၈
၄၁။ တူရကီ	၂-၉-၁၉၅၈
၄၂။ နယူးဇီလန်	၁၅-၁၁-၁၉၅၈
၄၃။ နီပေါ	၃-၃-၁၉၆၀
၄၄။ စင်ကာပူ	၁၂-၈-၁၉၆၆
၄၅။ စပိန်	၁၁-၃-၁၉၆၇
၄၆။ အီရန်	၈-၈-၁၉၆၈
၄၇။ အယ်လ်ဂျီးရီးယား	၁၅-၁၁-၁၉၆၈
၄၈။ မော်လဒိုက်	၁၅-၁-၁၉၇၀
၄၉။ နိုင်ဂျီးရီးယား	၂၄-၁-၁၉၇၀
၅၀။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၂၁-၃-၁၉၇၂
၅၁။ ဆီးရီးယား	၁၅-၆-၁၉၇၂
၅၂။ အာဂျင်တီးနား	၂၈-၂-၁၉၇၅
၅၃။ တောင်ကိုရီးယား	၁၉-၅-၁၉၇၅
၅၄။ ဗီယက်နမ်	၂၈-၅-၁၉၇၅
၅၅။ မက္ကဆီကို	၁-၁၀-၁၉၇၆
၅၆။ မော်ရစ်တေးနီးယား	၅-၁၀-၁၉၇၆
၅၇။ ကျူးဘား	၁၂-၁၀-၁၉၇၆
၅၈။ ပေါ်တူဂီ	၁၄-၁၁-၁၉၇၆
၅၉။ အယ်လ်ဘေးနီးယား	၁၅-၁၂-၁၉၇၆
၆၀။ ကိုဗိတာရီတာကာ	၈-၃-၁၉၇၇
၆၁။ မော်ရိုကို	၃၁-၇-၁၉၇၈
၆၂။ မောရစ်ရှပ်စ်	၃၀-၁၂-၁၉၇၈

၆၃။	ချိုလီ	၂၂-၄-၁၉၈၂
၆၄။	ပနားမား	၁၅-၇-၁၉၈၂
၆၅။	ဘရာဇီးလ်	၁-၉-၁၉၈၂
၆၆။	ဆိုက်ပရပ်စ်	၁၅-၇-၁၉၈၅
၆၇။	ဗင်နာတူ	၂၈-၁-၁၉၈၇
၆၈။	ကိုလံဘီယာ	၂၈-၁၁-၁၉၈၈
၆၉။	ပီရူး	၂၈-၈-၁၉၈၉
၇၀။	ဗင်နီဇွဲလား	၂၀-၁၁-၁၉၉၀
၇၂။	ပါပူဝါနယူးဂီနီယာ	၂၄-၇-၁၉၉၁
၇၂။	ဘရူနိုင်း	၂၁-၉-၁၉၉၃
၇၃။	ဂါနာ	၁၃-၁-၁၉၉၅
၇၄။	တောင်အာဖရိက	၂၀-၄-၁၉၉၅
၇၅။	ကင်ညာ	၂၆-၉-၁၉၉၇
၇၆။	ကူဝိတ်	၁၆-၁၂-၁၉၉၈
၇၇။	ယူကရိန်း	၁၉-၁-၁၉၉၉
၇၈။	အဇာဘိုင်ဂျန်	၃-၈-၁၉၉၉
၇၉။	ဂျော်ဂျီယာ	၁၆-၈-၁၉၉၉
၈၀။	တာခ်မင်နစ္စတန်	၂၆-၈-၁၉၉၉
၈၁။	ခရိုအေးရှား	၃-၉-၁၉၉၉
၈၂။	ဘီလာရုစ်	၂၂-၉-၁၉၉၉
၈၃။	ကာဇတ်စတန်	၂၃-၉-၁၉၉၉
၈၄။	တာဂျီကစ္စတန်	၂၉-၉-၁၉၉၉
၈၅။	ဂျမေကာ	၆-၁၂-၁၉၉၉
၈၆။	ကာဂျစ်စတန်	၉-၁၁-၂၀၀၀
၈၇။	ဥဇဘက်ကစ္စတန်	၈-၂-၂၀၀၁
၈၈။	ဥရူဂွေး	၂၂-၂-၂၀၀၁
၈၉။	မက်ဆီဒိုးနီးယား	၉-၇-၂၀၀၃
၉၀။	အိုင်ယာလန်	၁၀-၂-၂၀၀၄
၉၁။	ဆူဒန်	၂၀-၅-၂၀၀၄
၉၂။	ဆော်ဒီအာရေဗျ	၂၅-၈-၂၀၀၄
၉၃။	ကာတာ	၂၆-၉-၂၀၀၅
၉၄။	အရှေ့တီမော	၂၂-၉-၂၀၀၆
၉၅။	ဆားဗီးယားမွန်တီနီဂရို	၂၇-၁၁-၂၀၀၆

၉၆။	ဆလိုဘေးနီးယား	၁၈-၁၂-၂၀၀၆
၉၇။	ဒီပီအာရ်ကေ(မြောက်ကိုရီးယား)	၁၉၇၅ တွင် စတင်သံဆက်၍ ၁၉၈၃ တွင် သံဆက်သွယ်မှု ဖြတ်တောက်၊ ၂၆-၄-၂၀၀၇ သံတမန်ဆက်သွယ်မှု ပြန်လည် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။
၉၈။	အန်ဒိုရာနိုင်ငံ	၁၁-၂-၂၀၀၉
၉၉။	ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ	၂၇-၈-၂၀၀၉
၁၀၀။	ဘာရိန်းနိုင်ငံ	၁၀-၁၁-၂၀၀၉
၁၀၁။	ဖိဂျီ	၁၀-၅-၂၀၁၀
၁၀၂။	အိုမန်နိုင်ငံ	၁၄-၁၂-၂၀၁၀
၁၀၃။	ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံ	၁၃-၁-၂၀၁၁
၁၀၄။	ဘော့စ်နီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနားနိုင်ငံ	၂၅-၈-၂၀၁၁
၁၀၅။	မာလာဝီသမ္မတနိုင်ငံ	၃၀-၁-၂၀၁၂
၁၀၆။	ဘူတန်	၁-၂-၂၀၁၂
၁၀၇။	လူဇင်ဘတ်နိုင်ငံ	၃၁-၇-၂၀၁၂
၁၀၈။	လတ်ဗီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၁၂
၁၀၉။	အက်စတိုးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၁၂
၁၁၀။	အိုက်စလန်သမ္မတနိုင်ငံ	၁၉-၁၂-၂၀၁၂
၁၁၁။	အာမေးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၃၁-၁-၂၀၁၃
၁၁၂။	အင်ဂိုလာသမ္မတနိုင်ငံ	၁၉-၉-၂၀၁၃
၁၁၃။	လစ်သူယေးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၈-၁၀-၂၀၁၃
၁၁၄။	အီသီယိုးပီးယားဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ	၂၈-၁၂-၂၀၁၅
၁၁၅။	မော်လ်တာသမ္မတနိုင်ငံ	၅-၄-၂၀၁၇
၁၁၆။	အီကွေဒေါသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၄-၂၀၁၇
၁၁၇။	မာရှယ်ကျွန်းစုသမ္မတနိုင်ငံ	၂၀-၄-၂၀၁၇
၁၁၈။	ဟိုလီဆီး(ဗာတီကန်နန်းတော်)	၄-၅-၂၀၁၇
၁၁၉။	လိုက်ဘေးရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၅-၅-၂၀၁၇
၁၂၀။	ဂီနီသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၆-၂၀၁၇
၁၂၁။	ဆေးရှဲလ်သမ္မတနိုင်ငံ	၁၂-၇-၂၀၁၇
၁၂၂။	အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု	အတည်ပြုချက်ရယူဆဲ
၁၂၃။	ဒိုမေနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ	အတည်ပြုချက်ရယူဆဲ

မြန်မာသံရုံး၊ အဖွဲ့ရုံး၊ ကောင်စစ်ဝန်ချုပ်ရုံး ဖွင့်လှစ်ထားရှိသောနိုင်ငံများ

အာရှ၊ အာဖရိက

- ၁။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ပေကျင်းမြို့ (မွန်ဂိုးလီယားနိုင်ငံ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်။)
- ၂။ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့
- ၃။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ ဆိုးလ်မြို့
- ၄။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမြို့(အီရန်နိုင်ငံ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၅။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ အစ္စလာမာဘတ်မြို့
- ၆။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ကိုလံဘိုမြို့(မော်လဒိုက်နိုင်ငံ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၇။ နီပေါနိုင်ငံ၊ ခတ္တမန္ဒုမြို့
- ၈။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ဒါကာမြို့
- ၉။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဟနွိုမြို့
- ၁၀။ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ဖနွမ်းပင်မြို့
- ၁၁။ လာအိုနိုင်ငံ၊ ဗီယင်ကျန်းမြို့
- ၁၂။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့
- ၁၃။ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့
- ၁၄။ စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူမြို့
- ၁၅။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျာကာတာမြို့(အာဆီယံဆိုင်ရာ မြန်မာအမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တာဝန်ယူသည်)
- ၁၆။ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ဒါဆရီဘီဂါဝန်မြို့
- ၁၇။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့
- ၁၈။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ကင်ဘာရာမြို့(နယူးဇီလန်နိုင်ငံ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၁၉။ အစ္စရေးနိုင်ငံ၊ တဲလ်အဗီးမြို့
- ၂၀။ အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်းရိုမြို့(တူရကီ၊ အီရတ်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ မော်ရိုကိုနိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၂၁။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၊ ပရီတိုးရီးယားမြို့(နိုင်ဂျီးရီးယား၊ မော်ရစ်ရှပ်နိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)

ဥရောပ

- ၁။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပါရီမြို့(ဆွစ်ဇာလန်၊ စပိန်၊ အီးယူ၊ နယ်သာလန်၊ ဘယ်လ်ဂျီယန်နိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)

- ၂။ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဘာလင်မြို့(ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၃။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ မော်စကိုမြို့(ဘီလာရုစ်၊ ယူကရိန်းနိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၄။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့(ဆွီဒင်၊ နော်ဝေ၊ ဒိန်းမတ်၊ အိုင်ယာလန် နိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၅။ အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့(ဂရိ၊ ပေါ်တူဂီနိုင်ငံများကိုပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၆။ ဆားဗီးယားနှင့် မွန်တီနီဂရိုး၊ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့(ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၇။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့(အင်ဒိုရာနှင့် အီးယူနိုင်ငံများအဖွဲ့ကို ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)

အမေရိက

- ၁။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဝါရှင်တန်မြို့
- ၂။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မြို့(ကျူးဘား၊ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)
- ၂။ ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အော်တာဝါမြို့
- ၃။ ဘရာဇီးနိုင်ငံ၊ ဘရာဇီးလီးယားမြို့(ချီလီ၊ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံများ ပူးတွဲတာဝန်ယူသည်)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်စေရန် အတွက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ သို့သော် ပြည်ပမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြားနိုင်ငံများနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိနေခြင်းကြောင့် မူဝါဒများ ချမှတ်ရာတွင် အထူးပင်အရေးကြီးပါသည်။ ထိုသို့ ပြည်ပဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဟု ခေါ်ဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို လေ့လာလိုပါက အဆိုပါနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးဆိုင်ရာ အခြေခံဦးတည်ချက်(သို့မဟုတ်) အခြေခံမဟာဗျူဟာကို ဦးစွာလေ့လာသင့်သည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ချမှတ်ရာတွင် အောက်ပါ ဦးတည်ချက်တစ်ရပ်ရပ်အပေါ်တွင် အခြေခံ ချမှတ်လေ့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

- (က) သီးသန့် တစ်ဦးတည်း ရပ်တည်ရေး
  - (ခ) ဘက်မလိုက်ရေး
  - (ဂ) နိုင်ငံအချင်းချင်း ဘက်လိုက်ပူးပေါင်းရေး
- တို့ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်ရေး ရရှိချိန်မှစ၍ လွတ်လပ်၍ ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းမှာ-

- (က) စစ်အေးကာလ အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စုဟူ၍ ကွဲပြားနေချိန်တွင် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီး လွတ်လပ်စ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးလိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (ခ) လွတ်လပ်ရေးရရှိရန် ကြိုးပမ်းရခြင်း၏ တန်ဖိုးနှင့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို တစ်ထပ်တည်းထားလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (ဂ) ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုဒဏ်ကို ခံစားသိရှိပြီး အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စု အားပြိုင်မှုကြား စစ်မြေပြင်ဖြစ်လာနိုင်ခြင်းကို ရှောင်ရှားလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (ဃ) ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် စီးပွားရေး ပြန်လည်ဦးမော့လာစေရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် အုပ်စုနှစ်စု၏ နှောင်ကြီးမဲ့ အကူအညီများကိုသာ လက်ခံလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (င) လူဦးရေများ၍ ဝါဒခြင်းမတူညီသည့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြားတွင် ရှိနေ၍ ဘက်မလိုက်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်၍ ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှစ၍ လွတ်လပ်၍ ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒမှ လွတ်လပ်၍ တက်ကြွသော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒသို့ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ကမ္ဘာ့စစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ နယ်ချဲ့စနစ်နှင့် ကိုလိုနီစနစ် ဆန့်ကျင်ရေး၊ နိုင်ငံတကာနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံရေးတို့တွင် နိုးကြားတက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူ(၅)ချက်

(The Five Principles of Peaceful Co-existence)

ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရေး မူ(၅)ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ၏ အခြေခံရေသောက်မြစ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါမူဝါဒသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ၊ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက ချမှတ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၈-၆-၁၉၅၄ ရက်နေ့တွင် နယူးဒေလီမြို့၌ တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယ ခေါင်းဆောင်များ သည်လည်းကောင်း၊ ၂၉-၆-၁၉၅၄ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မြန်မာနှင့် တရုတ် ခေါင်းဆောင်များသည်လည်းကောင်း အောက်ပါမူကြီး(၅)ချက်ကို သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်-

(က) တစ်နိုင်ငံ၏ နယ်မြေတည်တံ့မှုနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်ဆိုင်မှုကို တစ်နိုင်ငံက လေးစားရန်၊

Mutual respect for each other's territorial integrity and sovereignty

(ခ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုမပြုရန်၊

To abide by mutual non-aggression

(ဂ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုရန်၊

Non-interference in each other's internal affairs

(ဃ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ တန်းတူရည်တူရှိရန်နှင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းရန်၊

Respect for mutual equality and to work for mutual benefit

(င) ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရန် တို့ဖြစ်ပါသည်။

Peaceful co-existence

မြန်မာနိုင်ငံသည် အထက်ပါ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရေး အခြေခံမူကြီး(၅)ချက်ကို ကိုင်စွဲလျက် ကုလသမဂ္ဂ အခြေခံမူများ၊ ရည်မှန်းချက်များနှင့်အညီ အောက်ပါအတိုင်း ဆောက်ရွက်ခဲ့ပါသည်-

(က) ကုလသမဂ္ဂ၏ လှုပ်ရှားမှုများတွင် မိမိ၏ အခြေခံမူနှင့်အညီ နီးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခြင်း၊

(ခ) လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးကို အစဉ်အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

- (ဂ) လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊
  - (ဃ) အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊
  - (င) နယ်ချဲ့ဝါဒီများ၏ ကျူးကျော်စွက်ဖက်မှုများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊
  - (စ) ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊
  - (ဆ) ကိုလိုနီဝါဒ အသားအရောင်ခွဲခြားမှုနှင့် လူမျိုးခွဲခြားမှုစနစ်များကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊
  - (ဇ) ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊
  - (ဈ) နယ်ချဲ့ကျူးကျော်ရေး စစ်ပွဲများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း
- တို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ မြန်မာဝင်ရောက်ခဲ့သည့်ရက်စွဲများ

- ၁။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့(FAO) ၁၁-၉-၁၉၄၇
- ၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့(ILO) ၁၈-၅-၁၉၄၈
- ၃။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့(WHO) ၁-၇-၁၉၄၈
- ၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ ၁-၁၀-၁၉၄၉
(ITU)
- ၅။ ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ ၂၇-၆-၁၉၄၉
(UNESCO)
- ၆။ ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့(WMO) ၁၉-၈-၁၉၄၉
- ၇။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေကြောင်းအဖွဲ့(ICAO) ၈-၇-၁၉၄၈
- ၈။ ကမ္ဘာ့စာပို့လုပ်ငန်းသမဂ္ဂ(UPC) ၄-၁၀-၁၉၄၉
- ၉။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(IMF) ၃-၁-၁၉၅၂
- ၁၀။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့(NAMC) ၂၉-၆-၁၉၅၄
- ၁၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်းအဖွဲ့ ၃-၁၂-၁၉၅၆
(IFC)

၁၂။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(IBRD)	၃-၁-၁၉၅၂
၁၃။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေကြောင်းအဖွဲ့(IMO)	၆-၇-၁၉၅၁
၁၄။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအနုမြူစွမ်းအင်အဖွဲ့(IAEA)	၁၈-၁၀-၁၉၅၇
၁၅။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအသင်း(IDA)	၅-၁၁-၁၉၆၂
၁၆။	ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ (UNCTAD)	၃၀-၁၂-၁၉၆၄
၁၇။	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IFAD)	၂၃-၁-၁၉၉၀
၁၈။	ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့(UNIDO)	၁၂-၄-၁၉၉၀
၁၉။	အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း(ASEAN)	၂၃-၇-၁၉၉၇
၂၀။	ဘင်းစံတက်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (BIMST-EC)	၂၂-၁၂-၁၉၉၇
၂၁။	ကမ္ဘာ့ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (WIPO)	၁၅-၅-၂၀၀၁

နိုင်ငံတော်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိရာထူး အတွက် လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းတွင် အပိုင်း နှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်-

- (၁) စိတ်အခြေအနေစစ်ဆေးခြင်း
- (၂) လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးခြင်း

စစ်ဆေးမှုခံယူရန်လာရောက်သည့် လျှောက်လွှာရှင်များသည် အောက်ပါစာရွက် စာတမ်းများကို တစ်ပါတည်း ယူဆောင်လာရမည်-

- (၁) လျှောက်လွှာတင်စဉ်က ပါရှိသော အောင်လက်မှတ်၊ အထောက်အထား မူရင်းများ
- (၂) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းမှ လွန်ခဲ့သည့် (၆)လအတွင်းက ရယူထားသည့်ထောက်ခံစာ
- (၃) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိတစ်ဦးထံမှ ထောက်ခံစာ
- (၄) ကျန်းမာကြောင်း ဆေးလက်မှတ်

စိတ်အခြေအနေစစ်ဆေးခြင်းကို ကဏ္ဍနှစ်ရပ်ခွဲခြားထားရာ ပထမပိုင်းတွင် အသင့်ပြုစုထားသည့် မေးခွန်းပုံစံကို စာမေးပွဲသဏ္ဌာန် ဖြည့်စွက်ဖြေဆိုကြရပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် စိတ်စစ်ဆေးရေးအရာရှိက ဖြည့်စွက်ဖြေဆိုထားသည့် အဖြေလွှာပုံစံ ကို အခြေခံ၍ တစ်ဦးချင်း လူတွေ့စစ်မေးပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစစ်မေးသည့်အခါ စိတ်အခြေအနေကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်သည့် နည်းလမ်းများဖြင့် မေးမြန်းသဖြင့်

မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှုလွန်ကဲသူ၊ ယုံကြည်မှုအားနည်းသူ၊ ပတ်ဝန်းကျင်လွှမ်းမိုးခံရမှု၊ စိတ်အားငယ်တတ်မှု၊ စိတ်ဖိစီးခံရမှု၊ စိတ်ဖိစီးမှုကို ကြုံကြုံခံကျော်လွှားနိုင်မှု စသည်များကို ဖော်ထုတ်ရရှိနိုင်ပါသည်။

လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးမှုခံယူရန် လာရောက်ကြသည့် လျှောက်လွှာရှင်များအား အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများက လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးမှုအပြီးသတ်ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ တည်ဆဲအကဲဖြတ်ချက်များမှာ လူအကဲဖြတ်ခြင်း၊ အထွေထွေဗဟုသုတစစ်ဆေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက် စစ်မေးခြင်းများ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာစာမေးပွဲများအတွက် အထွေထွေသိကောင်းစရာများ

ယနေ့ခေတ်တွင် ပညာအရည်အချင်း တူညီနေလျှင် တော်သူတော်သူချင်း တူနေလျှင် ပို၍ကောင်းသူကိုသာ ရွေးချယ်လေ့ရှိပါသည်။ ယခုအခါ လူငယ်အရေအတွက်များပြားသည်နှင့်အမျှ အလုပ်ခွင်အတွက် စစ်ဆေးမှုများ အကူအညီဖြင့် ပို၍ပို၍ ကောင်းသော ပညာတတ်ကို အလုပ်ခန့်ရာတွင် ရွေးချယ်ကြပါသည်။

ဆိုက်ကို စမ်းသပ်နည်းများဆိုသည်မှာ လူတစ်ယောက်၏ အတွင်းသဘောစိတ်နေစိတ်ထား၊ ဟန်ဆောင်မှုကို ပေါ်လွင်အောင် စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်သည်။

လူတစ်ယောက်၏ ပင်ကိုယ်အရည်အသွေးဟူသည် ပြုပြင်လို့ရလွယ်သော ကိစ္စမဟုတ်ပေ။ ဟန်ဆောင်လို့လည်းမရ၊ လိမ်ညာအဖြေပေးလို့လည်းမဖြစ်နိုင်။

စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ကျမ်းကြီး၊ ကျမ်းငယ်များကို ကြိုတင်လေ့လာခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ပညာရှင်များက ဦးဆောင်၍ စစ်ဆေးပေးလျက်ရှိသည်။

သို့သော်လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးနည်းများကို ကြိုတင်လေ့လာထားခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ပညာရှင်များက ဦးဆောင်၍ စစ်ဆေးပေးလျက်ရှိသည်။ သို့သော်လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးတော့မည်ဆိုလျှင် စာမေးပွဲဖြေသလို အောင်မှတ်ကျမှတ်ဆိုပြီး သတ်မှတ်ပေးထားသော စာမေးပွဲမဟုတ်ပါ။ လုပ်ငန်းခွင်နှင့်ဆက်သွယ်နေသော အရည်အချင်းများဖြစ်သည့်-

- ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး - သက်လုံကောင်းမှု။
- ဇွဲလုံ့လရှိမှု - ဖြတ်လတ်ရဲရဲဝံ့ဝံ့လုပ်ဆောင်နိုင်မှု စသည့် စွမ်းရည်များ တစ်ပြိုင်တည်း စစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။

လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်း

စိတ်ပညာနည်းအရ လေ့လာစစ်ဆေးရာတွင် တစ်နေ့ကုန် အချိန်ယူလေ့ရှိသည်။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းရာထူးများအတွက်ဆိုလျှင် အဆင့်ဆင့် အကြိမ်ကြိမ်စစ်ဆေးခံကြရသည်။ လျှောက်လွှာရှင်အားလုံးကို တူညီသော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ စခန်းသွင်းထားကာ စစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

စခန်းသွင်းစစ်ဆေးပြီးဆိုလျှင် အကဲဖြတ်ပုဂ္ဂိုလ်က လျှောက်လွှာရှင်များကို အဖွဲ့ငယ်အလိုက် စုထားပေးပြီး အားလုံးကို စစ်ဆေးမည့် နည်းစနစ်ကို ရှင်းလင်းပြောပြပါမည်။

ပြီးလျှင် မိမိအရည်အချင်းကို လူတကာထက်ပေါ်လွင်အောင် ပြသပေးရပါမည်။ ဤကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် အကဲခတ်အဖွဲ့က လျှောက်လွှာရှင်၏ စုပေါင်းဆွေးနွေးလှုပ်ရှားမှုတို့ကို အချိန်ကုန်သည်အထိ ထိုင်ကြည့်ကာ အရည်အသွေးကို အကဲခတ်ရပါသည်။

(က) **လူအကဲဖြတ်ခြင်း။** စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး အောက်ပါအချက်များကို အကဲဖြတ်အမှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်-

- (၁) ဥပဓိရုပ်
- (၂) တည်ကြည်မှု၊ ဖြတ်လတ်မှု
- (၃) အပြောအဆို
- (၄) ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်မှု

(ခ) **အထွေထွေဗဟုသုတ။** စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်း ဗဟုသုတနှင့် ပြည်ပဗဟုသုတအပိုင်း နှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

(ဂ) **လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက်။** စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက် အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ပါဝင်သည်။

ဝတ်စားဆင်ယင်မှု

ပြန်တမ်းအရာရှိအဆင့်ဖြင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဘဝ ခံယူမည့်သူများသည် မြန်မာဆန်ဆန် ဝတ်စားဆင်ယင်သင့်ပါသည်။

အမျိုးသားများသည်-

- ဆံပင်သေသပ်စွာ ညှပ်ထားသင့်သည်။
- အတွင်းခံအင်္ကျီ၊ ရှပ်လက်ရှည်ကော်လာကတုံးနှင့် မြန်မာပုဆိုးကို သေသပ်စွာ ဝတ်ဆင်သင့်သည်။
- မြန်မာခြေညှပ်ဖိနပ် ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည်-

- ဆံပင်သေသပ်စွာ ဖိးလိမ်းပေးထားရမည်။ မြန်မာဆံထုံး (ကျစ်ဆံမီးကျစ်ထားလျှင်လည်း လက်ခံနိုင်ပါသည်။)
- မြန်မာအင်္ကျီထမီကို သေသပ်စွာ ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- ဘလောက်စ်အင်္ကျီများ မဝတ်သင့်ပါ။ ဘေးကွဲ၊ နောက်ကွဲ၊ စကပ်ထဘီများ မဝတ်သင့်ပါ။
- မြန်မာခြေညှပ်ဖိနပ်ကို ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများလိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်နှင့် စည်းကမ်းများ

နိုင်ငံရေးနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးအပြောင်းအလဲများ အခါအားလျော်စွာရှိလင့်ကစား ဝန်ထမ်းတို့ထာဝစဉ်ပြုမူ လိုက်နာအပ်သည့်ကျင့်ဝတ်နှင့်စည်းကမ်းများမှာ-

- (က) နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကိုစောင့်သိရှိသေရမည်။
- (ခ) တည်ဆဲဥပဒေများကို လေးစားလိုက်နာရမည်။
- (ဂ) ပြည်သူတို့၏အကျိုးစီးပွားကို အလေးထား၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာနှင့်ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ ထမ်းဆောင်ရမည်။
- (င) လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်မြင့်မားလာစေရန်နှင့် အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်နေစေရန် အစဉ်ကြိုးစားရမည်။
- (စ) အထက်အဆင့်အကြီးအကဲက တာဝန်အရ ပေးအပ်သည့်အမိန့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဆ) ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေ ယိုဖိတ်ဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည်။
- (ဇ) ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည့်အပြင် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းခွင်

- စည်းကမ်းများ အမိန့်ညွှန်ကြားချက်ကိုလည်းလိုက်နာရမည်။
- (ဈ) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်း၊ သိက္ခာကင်းမဲ့စွာပြုမူနေထိုင်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
  - (ည) တာဝန်အရ အပ်နှင်းထားသည့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အလွဲသုံးစွဲပြု၍ ကိုယ်ကျိုးရှာခြင်း၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူပြုခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
  - (ဋ) တရားသဖြင့် ရရှိအပ်သောဝင်ငွေမှတစ်ပါး မရိုးသားသော နည်းဖြင့်အခြားဝင်ငွေရှာခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
  - (ဌ) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည်။
  - (ဍ) ဌာနဆိုင်ရာ ပစ္စည်းပစ္စယများကို ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ သုံးစွဲခြင်း မပြုရ။
  - (ဎ) နိုင်ငံတော်ကို အကြည်ညိုပျက်စေမည့် စာအုပ်စာတမ်းရေးသားခြင်း သို့မဟုတ် ဖြန့်ဝေခြင်းမပြုရ။
  - (ဏ) နိုင်ငံတော်၏ လုံခြုံရေးနှင့်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိခိုက်စေမည့်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုခုတွင်ပါဝင်ခြင်း သို့မဟုတ် လှုံ့ဆော်ခြင်း သို့မဟုတ် အားပေးကူညီခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ရမည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွင် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်များ

- (က) အကြားအမြင်ဗဟုသုတရှိခြင်း
- (ခ) ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ ယဉ်ကျေး၍တင့်တယ်သော ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။
- (ဂ) ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်သူဖြစ်ခြင်း။
- (ဃ) ရဲရင့်သူ(ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူ)ဖြစ်ခြင်း။
- (င) ဇွဲလုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။
- (စ) ကာယဗလ ဉာဏဗလဖွံ့ဖြိုးခိုင်မာခြင်း။
- (ဆ) ဥစ္စာကိုမမက်မောခြင်း။

ဝန်ထမ်းများမလိုက်စားအပ်သောတရား(၇)ပါး**(က) တံစိုး(၃)ပါး**

- ၁။ ညာတိသလောဟိတ(ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်၍ လိုက်လျောခြင်း-
မေတ္တာတံစိုး)
- ၂။ ပီဟမိတ္တ(ချစ်ကျွမ်းဝင်သူဖြစ်၍ လိုက်လျောခြင်း-မျက်နှာတံစိုး)
- ၃။ ဓနုဂ္ဂဟ(အခကြေးငွေယူ၍ လိုက်လျောခြင်း-ဥစ္စာတံစိုး)

(ခ) အဂတိတရား(၄)ပါး

- ၁။ ဆန္ဒဂတိ - ချစ်သောကြောင့်(မျက်နှာလိုက်၍)မတရားပြုခြင်း။
- ၂။ ဒေါသဂတိ - မုန်းသောကြောင့် မတရားပြုခြင်း
- ၃။ မောဟဂတိ - မသိသောကြောင့် မတရားပြုခြင်း
- ၄။ ဘယာဂတိ - ကြောက်သောကြောင့် မတရားပြုခြင်း

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ၁။ ကူးစက်ရောဂါနှင့်အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဒေါက်တာအောင်သန်း၊ ကာလာဇုန်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ။
- ၂။ တပ်မတော်သမိုင်း(ပထမတွဲ)
သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း၊ ၁၉၉၄ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။
- ၃။ တပ်မတော်အစိုးရလက်ထက် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမှတ်တမ်း
(၁၉၈၈ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၁၀ ထိ)၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ။
- ၄။ ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်းတစ်ယောက် How To Live As A Good Buddhist
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။
- ၅။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အထွေထွေဗဟုသုတ
စိန္တာမဏိ ဦးချစ်မောင်၊ သုဓမ္မဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ။
- ၆။ သိကောင်းစရာ NGO အဖွဲ့အစည်းများမှတ်စု
ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက်၊
၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ။
- ၇။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း(အကြိုသမိုင်းကာလမှ ၁၉၄၅ အထိ) (ပထမတွဲ)
(ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)
- ၈။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း(၁၉၄၅ မှ ၂၀၀၈ အထိ) (ဒုတိယတွဲ)
(ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)။
- ၉။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆုရ ဖိုးအောင်လေး၏ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး
ကြိုးပမ်းမှုရက်စဉ်သမိုင်း။
- ၁၀။ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ (၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်၊ ဧပြီ၊
မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ သြဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ)၊
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်)။

- ၁၁။ ကြေးမုံသတင်းစာ (၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ)၊ (၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်)။
- ၁၂။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)။
- ၁၃။ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တည်ဆောက်ခဲ့သည့်(တန်-၆၀)ခံဝန်အား၊ ပေ ၁၈၀ အထက် တံတားကြီးများ (၂၀၀၇)။
- ၁၃။ ဦးတောင်လုံး + ရွှေမင်းဝန် (အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစကားပုံများစာအုပ်)။
- ၁၄။ ဦးထွန်းမြင့်ရေးသားသည့် ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန် (၂၀၀၄) (မြန်မာထုတ်ဝေသူများအဖွဲ့ ဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီလီမိတက်)။
- ၁၅။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် သူရိယစာတည်းအဖွဲ့၏ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိကောင်းစရာ ။
- ၁၆။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်း (၁၁-၂-၂၀၁၁ မှ ၂၈-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ)။
- ၁၈။ အောင်ကောင်းစုံ အထွေထွေသိစရာ မှတ်စရာ ဗဟုသုတမှတ်စု (၂၀၁၆-၂၀၁၇)
- ၁၉။ ကြယ်စင်အထွေထွေဗဟုသုတ (၂၀၁၆-၂၀၁၇)
- ၂၀။ အောင်ကောင်းစုံရာထူးဝန်ဝင်ခွင့် (၂၀၁၇-၂၀၁၈)
- ၂၁။ တက်လမ်း (၁) (၂၀၁၇)

1. Facts About Myanmar, Published by Printing and Publishing Corporation, 1983.
2. The World Almanac and Book of Facts, Published by World Almanac, Pharos books, A Scripps Howard Company, New York, 1988.
3. The World Almanac and Book of Facts, Published by World Almanac, Pharos books, A Scripps Howard Company, New York, 2007.
4. Time Almanac, Published by Encyclopaedia Britannica Inc, London, 2008.

5. Myanmar The Study of Processess and Patterns
(Hla Tun Aung-NHRD)
6. <http://www.anekei.com>
7. The New Light of Myanmar
8. [http://en,wikipedia-org](http://en.wikipedia-org)
9. <http://myanmarpoliceforce.org>
10. <http://www.mip.gov.mm>
11. 2015 Myanmar Statistical Yearbook, Central Statistical Organization,
December 2015
12. <http://www.moi.gov.mm>
13. <http://www.president-office.gov.mm>
14. <http://www.cbm.gov.mm>
15. <http://www.dica.gov.mm>

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်